

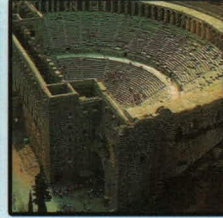
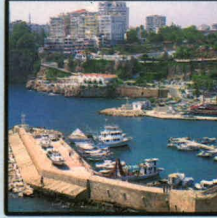

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

21-22 Mayıs 2005

28. OLAĞAN GENEL KURULU
ANTALYA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

28. OLAĞAN GENEL KURULU
21-22 MAYIS 2005 - ANTALYA

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 82

*Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu Çalışma Raporu*

*28. Olağan Genel Kurul
21-22 Mayıs 2005 Antalya*

ISBN: 975-6689-85-4
© Türkiye Barolar Birliği

Birinci Baskı: Nisan 2005

Türkiye Barolar Birliği
Karanfil Sokağı 5/62
06650 Kızılay - ANKARA
Tel: (312) 425 30 11 Faks: 418 78 57
web: www.barobirlik.org.tr
e-posta: admin@barobirlik.org.tr
yayin@barobilik.org.tr

Sayfa Tasarımı ve Ofset Hazırlık
Düş Atelyesi (0312.215 70 37)

Baskı
Şen Matbaa
(0312.229 64 54 - 230 54 50)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

28. OLAĞAN GENEL KURULU
21-22 MAYIS 2005 - ANTALYA

İÇİNDEKİLER

Gündem.....	VII
Giriş.....	1
TBB Yönetim Yapısı ve Çalışmaları	29
I. Yazı İşleri Çalışmaları.....	31
Duyurular	33
Genelgeler	199
Kamuoyu Duyuruları	203
II. TBB Ruhsat ve Sicil İşleri	212
III. TBB Hukuk Müşavirliği Çalışmaları	219
IV. TBB İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi Etkinlikleri	236
V. TBB Bilişim Daire Başkanlığı ve TBB Bilişim Komisyonu'nun Çalışmaları	272
VI. Yayın Bürosu Çalışmaları	296
TBB Disiplin Kurulu Çalışmaları	313
Komisyonlar	317
I. Kamu Avukatları Komisyonu	319
II. TÜBAKKOM-Türkiye Barolar Birliği Kadın Komisyonu.....	324
III. Çocuk Hakları Çalışmaları	329
IV. Ceza Muhakemesi Kanunu Komisyonu	333
Etkinlikler	341
I. Baro Başkanları Toplantıları	343
II. Barolarla Toplantılar.....	357

III. Birlik Merkezindeki Toplantılar	359
IV. TCK Seminerleri	361
V. Panel ve Sempozyumlar	379
VI. Hukuk Fakülteleri ile İlişkiler	381
Ödüller ve Plaket Törenleri	393
Türkiye Barolar Birliği'nin Diğer Çalışmaları	397
I. Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısı Hakkında Düzenlenen Rapor	399
II. Mardin İli Kızıltepe İlçesinde Ahmet Kaymaz ve Uğur Kaymaz'ın Öldürülmesi ile İlgili İddiaları ile İlgili Rapor	413
Basında Türkiye Barolar Birliği	421

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
28. OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

Toplantı Tarihi : 21-22 Mayıs 2005

Çoğunluk sağlanamadığı takdirde 28-29 Mayıs 2005 tarihlerinde aynı yerde yapılacaktır.

Toplantı Saati : 09:30

Toplantı Yeri : Divan Talya Oteli
Talya Kongre Merkezi
(Talya Convention Center)
Fevzi Çakmak Caddesi No: 30 Antalya

I. GÜN

1. Birlik Başkanı'nun toplantıyı açışı,
2. Bir başkan, bir başkan vekili ve iki üyeden oluşan Genel Kurul Başkanlık Divanı Seçimi,
3. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı,
4. Antalya Baro Başkanı'nun konuşması,
5. Birlik Başkanı'nun konuşması,
6. Birlik Yönetim Kurulu'nun 2003-2005 yılları çalışma raporu, bilanço, gelir-giderleri ile Denetleme Kurulu Raporu'nun okunması ve görüşülmesi,
7. Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanması,

8. Başkanlık Divanı, Yönetim, Disiplin ve Denetleme Kurulu üyelerine ödenmesi gereken huzur hakkı, yolculuk, ikametgah ve diğer zorunlu gider miktarının saptanması,
9. Gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü,
10. Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneği ve ölüm yardımının saptanması,
11. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi,
12. Gelecek Olağan Genel Kurul toplantısının gün ve yerinin saptanması,
13. Birlik başkan adaylarının konuşması,
14. Hukukun, yargının ve mesleğin diğer sorunları ile ilgili görüşme ve dilekler,
15. Birlik Başkanı'nın kapanış konuşması,

II. GÜN

16. Seçimler (09.00 - 17.00 saatleri arası),
 - a. Türkiye Barolar Birliği Başkan seçimi,
 - b. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu için on asil, on yedek üye seçimi,
 - c. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu için yedi asil, yedi yedek üye seçimi,
 - d. Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu için üç asil, üç yedek üye seçimi.

GİRİŞ

Türkiye Barolar Birliği'nin sayın delegeleri,

12-13 Mayıs 2001 tarihleri arasında Diyarbakır'da yapılan Türkiye Barolar Birliği 26. Olağan Genel Kurulu'nda görev verdiğiniz Yönetim Kurulumuz "*Birliğimiz Topluma, Bireye, Mesleğe ve Hukukun Üstünlüğüne Işık Olmalıdır*" sözleriyle şekillenen görev süresini onurla bitirerek yakından izlediğiniz çalışmalarını ile karşınıza gelmiştir.

Türkiye Barolar Birliği, kuruluşundan bugüne, Cumhuriyet'in temel ilkelerine, demokrasiye, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğüne, evrensel insan hakları değerlerine inanan ve bunların yaşama geçmesi konusunda titiz ve duyarlı çalışmalar yapmaktadır.

Bu amaçlara ulaşmada, Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının askıya alındığı olağanüstü dönemlerde bile, kamuoyunu evrensel hukuk ilkeleri doğrultusunda bilinçlendirmeyi görev bilmıştır. 12 Eylül rejiminin ürünü olan 1982 Anayasası'nun hazırlanması sırasında topladığı olağanüstü Genel Kurulu ile 1982 Anayasası'nun, toplumun beklentilerine cevap veremeyeceğini, çağın gerisinde düzenlemeler içerdiğini, bu nedenle de karşı çıkılması gerektiğini, 2-3 Ekim 1982 tarihinde, "*Türkiye Barolar Birliği, Türk Ulusu'nun ve Türk Devleti'nin kaderine büyük etkisi olacak hukuksal-siyasal en önemli belgenin tasarıda yer alan, zararlı olduğuna inandığı çeşitli çözümleri ve hele bu taslağın dayandığı -devlet felsefesinin- tutarsızlığını belirtmek zorunluluğunu, yurtseverliğinin ve görev bilincinin kaçınılmaz bir sonucu olarak duymaktadır.(...) Sonuç olarak, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, Danışma Meclisi'nde kabul edilerek, Milli Güvenlik Konseyi'ne sunulan tasarımı, getirdiği kurum ve düzenlemelerle, halkın oyna inanmayan ve genel olarak seçimi önemsemeyen, çoğulcu demokrasiye ve çağımızın tüm sosyal ve hukuksal değerlerine ters düşen, Türk toplumunu çok gerilere ve çeşitli bunalımlara sürükleyebilecek nitelikte bulmaktadır. Bu hali ile tasarının düzeltilemeyecek bir öneri olduğu ve yeni baştan kaleme alınması gerektiği görüş ve inancındadır.*" değerlendirmesiyle

Giriş kamuoyuna duyurmuştur. Olağanüstü koşullar ve zor günler sona erdiğinde, toplumun hemen hemen tüm kesimlerinde, 1982 Anayasası'na karşı çıkılması, toplum beklentilerine cevap verecek yeni bir anayasanın yapılması gerektiğinin savunulması; Türkiye Barolar Birliği'nin yılar önce toplumun önüne koyduğu doğru hedeflerin önemli bir örneğidir.

Bunun gibi 1999 yılında yayınladığı Güneydoğu raporunda, kamuoyu ile paylaştığı değerlendirmeler, bölgede yaşanan sorunları bütün çıplaklığı ile gözler önüne sermiştir.

Raporda yer alan görüşlerde belirtildiği gibi, bir tarafta terör, diğer tarafta bölgede terörle mücadelede izlenen yanlış politikalar sonucunda, azımsanmayacak sayıda köy boşaltılarak, aileler büyük kentlere göç ettirilmiştir. Üretici olan bu kişiler, göçtükleri yerlerde birer tüketici konumunda, ekonomik ve sosyal sorunlarını çözemeyen bireyler durumuna düşmüştür.

Göç konusunda izlenen yanlış politikalar karşısında devlet, göçen aileler ile ilgili ekonomik ve sosyal politikalar oluşturamamıştır. Göçler sonucunda kentlerin dokusu bozulmuş, göç alan kentler, kentsel plan ve tasarımlarının, sosyal yapılarının çok üzerinde bir yük ile karşı karşıya kalmıştır. Yerel yönetimler bu göç olgularını karşısında kentsel sorunlarını çözmede zorlanmış, devlet ise göçen insanların ekonomik ve sosyal sorunlarını çözememiştir. O dönem görevde bulunan devlet öneticilerinin sorunları çözmede başarısızlığı, bugün özellikle göç alan kentlerde ve ülkede suç patlaması yaşanmasına sebep olmuştur. Yanlış göç politikalarının bedelleri tüm toplum tarafından, çok ağır ödenmektedir. Türkiye Barolar Birliği yönetimi, endişelerini ve olabilecekleri, Güneydoğu Raporu ile kamuoyuna duyurmuştur. Ancak devlet yönetiminin ve kamu görevlilerinin uyarılardan dersler çıkarmadıkları ortadadır.

Türkiye Barolar Birliği yaptığı çalışmalar sonucunda, eleştirdiği ve toplumun beklentilerine cevap vermediğine inandığı, çağın gerisinde kalan 1982 Anayasası'na alternatif olacak bir Anayasa taslağı önerisini 2001 yılında kamuoyuna sunmuştur. Hazırlanan Anayasa taslağı önerisinde, çağdaş demokrasi, evrensel insan hakları ve bireysel özgürlükler, modern bir devlet yapılanması, yargı bağımsızlığı, örgütlenme özgürlüğü ve demokrasinin tabana yayılmasını esas almıştır. Geçen süre içinde değişen koşullar nazara alınarak bu tasarı üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Türkiye Barolar Birliği, 3 Kasım 2002 seçimleri ile iktidara gelen siyasal iktidarın, Cumhuriyet'in temel ilkelerine ve özellikle laiklik ilkesine aykırı sonuçlar doğuracak yasal düzenleme çalışmalarına karşı düşüncelerini, kamuoyunu etkileyici yollarla duyurmuş ve önemli katkılarda bulunmuştur.

Yönetim Kurulumuz göreve geldikten bir süre sonra, Amerika Birleşik Devletleri, 11 Eylül 2001 günü tarihte benzeri görülmemiş bir terör saldırısına hedef olmuştur. Bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de nefretle kınanan bu terör eylemi, terörizmin dünya ülkeleri ve insanlık açısından ne kadar acımasız sonuçlar doğurabileceğinin üzücü ve unutulmaz bir örneğidir.

Bu saldırı sonucunda bir çok devlet, terör ile mücadele konusunda yapabileceklerini ve mücadele yöntemlerini tartışmaya başlamıştır. Terör olayları karşısında ulusal güvenlik ve insan hakları ikilemi tartışma konusu olmuştur. Böylesi eylemler karşısında insan haklarının sınırları sorgulanır hale gelmiştir. Evrensel değerler olarak nitelenen insan hakları konusunda geriye doğru bir gidişin olup olmayacağı endişesi başlamıştır.

Türkiye Barolar Birliği yönetimi olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nin uluslararası hukuka aykırı, meşruluk temelleri olmayan Irak'a müdahalesinin sona erdirilmesini ve Irak'tan çekilmesini, Irak halkının kendi kaderini tayin hakkına saygı gösterilmesini bekliyoruz.

Bugün Türkiye'ye baktığımızda; Avrupa Birliği'ne giriş süreci ve giriş sürecinin ülke yararına çözümlenmesi, çağdaş demokrasinin tüm kurumları ile ülkede yerleşmesi, demokrasinin tabana yayılması, sosyal, ekonomik ve eğitim reformları gündemde acil çözüm bekleyen sorunlar olarak görülmektedir.

Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Cumhuriyeti'nin, devlet politikası olarak benimsediği, Avrupa Birliği'ne üye olma hedefini desteklemektedir. Yüksek düzeyli yaşam standartlarına kavuşmuş, ekonomik sorunlarını çözmüş, uygar dünyanın örnek demokratik bir üyesi olacak Türkiye için, Avrupa Birliği'ne evet demektedir. Avrupa Birliği ülkeleri ve çağdaş batı devletlerinin hedefleri, Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ne hedef olarak gösterdiği değerlerdir. Bu değerler toplumsal değerler olarak toplumumuzda yaşam bulmalıdır. Bu amaçlara ulaşma doğrultusunda Türkiye Barolar Birliği üzerine düşen görevleri yapmaktadır.

GİRİŞ

Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği'ne girme hedefine katkıda bulunmak üzere, tüm Avrupa Birliği ülkelerinin seçkin hukukçularını bir araya toplayarak düzenlediği "*Siyasal Yapı ve İnsan Hakları Avrupa Birliği*" sempozyumunda, ülkemiz ile Avrupa Birliği ülkeleri anayasal kurumları başta olmak üzere, ülke hukukları arasındaki farklılıkları ortaya koymaya; Avrupa Birliği hukuku ile entegrasyonun sağlanmasına katkı sunmaya çalışmıştır. Çalışma raporunun ilerleyen sayfalarında bulacağınız, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Adli ve İdari Yargı sempozyumları, Avrupa Birliği Konseyi ve Komisyonu ile ortaklaşa yürütülen "*Avukatlar İçin İnsan Hakları Formasyonu*" seminer çalışmaları, gibi bir çok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Siyasi iktidar tarafından Avrupa Birliği'ne giriş sürecindeki zorunluluklar ileri sürülerek hızla yasal düzenlemeler yapılması, temel yasaların değiştirilmesi Avrupa Birliği hedefine ulaşmada, yapılan yasa değişikliklerine rağmen, reform olarak nitelenen düzenlemeler, günlük yaşamda hayat bulmamıştır. Alt yapısı hazırlanmadan yapılan düzenlemelerin uygulamaya geçirilememesi, günlük yaşamda etkili olamaması, Avrupa Birliği adına yapılan yasal düzenlemeleri gölgelemekte ve toplumu karamsarlığa itmektedir. Uygulamaları hayata geçirecek insan unsurunun göz ardı edilmiş olması, güvenlik kuvvetlerinin toplumsal olaylar karşısındaki tutumu, kamu yönetiminde yapılan yasal düzenlemelere karşı ciddi bir direnç olduğu endişesini akla getirmektedir.

Ülkemizin çağdaş ülkeler düzeyine ulaşması için almamız gereken çok yol olduğu kuşkusuzdur. Demokrasinin sağlıklı gelişmesi için yasama, yürütme ve yargı arasındaki dengenin iyi kurulması ve kurumlar arasında uyumlu bir işbirliği sağlanması, sağlıklı demokrasinin ön koşuludur.

Demokratik bir ülkede parlamento, halkın tüm kesimlerini kavrayacak, halkın gerçek gücünü ve iradesini temsil edecek bir yapılanma içinde olmalıdır. Halk iradesinin parlamentoya yansımalarını en iyi şekilde sağlayacak olan da seçim yasalarıdır. Ülkemizde 3 Kasım 2002 tarihinde yapılan seçimlerde, iki partili bir parlamento yapısı oluşmuştur. Seçimler sonucunda geçerli oyların % 34.28'ini alan siyasi parti 363 milletvekilliği ile parlamento üyeliklerinin % 70'ine yakını olarak ezici bir çoğunlukla iktidar olmuştur.

Mevcut seçim sistemi, halk iradesinin TBMM'ye yansımalarının önünde ciddi bir engel olmaktadır. Çağdaş demokrasilerde siyasal

temsilin toplumun tüm kesimlerini içine alacak şekilde işlemesi, katılımcı demokrasinin önemli bir göstergesidir. Üzülerek belirtmek gerekir ki ülkemizde katılımcı ve temsili demokrasinin koşulları yeterli değildir. Ülkemizde mevcut seçim sistemi değişmedikçe ve halkın gerçek iradesini meclise yansıtacak temsili demokrasinin koşulları sağlanmadıkça, sağlıklı bir demokratik ortama kavuşmamız mümkün değildir.

Devletin idari yapısı, aşırı bürokrasinin egemen olduğu, çağın gerisinde kalmış hantal bir yapıdır. Hukuk devleti ilkelerinin egemen olduğu, hukukun üstünlüğünü hedef seçen bir idari yapılanma mutlaka sağlanmalıdır. Devlet bürokrasisi, halkın iradesine egemen hale gelmiş durumdadır. Bürokrasinin tutuculuğu, ülkenin gelişmesinde ve önünü açmada ciddi engel olarak durmaktadır. Avrupa Birliği ile ilgili yasal düzenlemelerin yürürlüğe konmasında ve uygulanmasının sağlanmasında gösterilen direnç bunun örneğidir.

Ancak, kamu yönetiminde reform yapılırken kamu alanındaoluşan birikim ve deneyimi, Cumhuriyet'in temel ilkelerini unutmamak gerekmektedir. TBB Kamu Yönetimi Reformu ile de ilgilenmiş, bu konuda bir panel düzenleyerek kitaplaştırmış ve ilgililerin bilgisine sunmuştur.

Yargı bağımsızlığı ve yargının sorunları, her adli yıl açılışı sırasında, devletin en üst düzey temsilcileri ve hükümet yetkililerine ifade edilmesine, uluslararası düzeyde toplantılar yapılarak, sorunların tartışılmasına rağmen, ciddi bir gelişme sağlanamamakta, sonuç alınamamaktadır.

Her Adli Yıl açılışında ve toplantılarda klasik bir şekilde ülkede yargı bağımsızlığının sağlanmasının koşulları ve alınması gereken önlemler tartışılmaktadır. Sorunun çözümünde;

- Baroların Anayasa'da kamu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında değil, yargı bölümünde yer alması,
- Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun bağımsızlığı,
- Kurul'un ayrı bir sekreteryaşının olması,
- Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı'nın kuruldan çıkarılması,
- Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulu'nda Türkiye Barolar Birliği'nin de temsil edilmesi,

GİRİŞ

• Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu'nun Hakimler ve Savcılar Kurulu'na bağlı olarak çalışması gerektiği,

• Adliye binalarının fiziki koşullarının iyileştirilmesi,

• Adalet Bakanlığı bütçesinin ihtiyaca cevap verecek şekilde artırılması ve bütçenin hazırlanma ve kullanılmasında, HSYK'nun söz sahibi olması gibi sorunların aşılması gereği üzerinde durulmaktadır. Ancak her seferinde olduğu gibi, sonuç alınamamaktadır. Yargı sistemimiz, sorunlarını çözemez görüntüde olmaya devam etmektedir.

Türkiye'de yargı bağımsızlığının sağlanmasının önündeki engeller, sayılanlarla sınırlı değildir. Yargı bağımsızlığının sağlanamamasında yargı dışı etkenlerin önemli ölçüde rolü olduğu gibi, yargı içi etkenlerin de büyük rolü mevcut bulunmaktadır. Bugüne kadar sürekli olarak yargı bağımsızlığı ile ilgili tartışmalar yapılırken hep yargı dışı etkenlerden söz edilmiştir.

Başka bir bakış açısı ile yargı bağımsızlığının sağlanmasında yargı içi koşullar ve etkenler de değerlendirilmelidir. Yargı bağımsızlığının sağlanmasında yargı içi etkenler açısından önemli etken olarak yargıçlarımızın durumu değerlendirildiğinde; yargıçlarımızın yargı bağımsızlığını ne kadar istedikleri, yargı bağımsızlığının sağlanmasında ne kadar etkili oldukları ve yargı bağımsızlığına ne kadar inandıklarının, ne kadar çaba gösterdiklerinin değerlendirilmesi ve düşünülmesi gerekir.

Yargı bağımsızlığının sağlanmasının en önemli koşulu, yargılama makamında oturan yargıçların kendilerini bağımsız görmeleri ve bu bağımsızlıklarını sağlamalarıdır. Yargıçlar herkese, hatta kendilerine karşı da tarafsız ve bağımsız olmak durumundadırlar. Yargıçlar kişilere karşı olduğu gibi, kamu kuruluşlarına karşı da tarafsız ve bağımsız olmalı, tarafsızlıklarını korumalıdırlar.

Yargıçlarımızın meslekte yükselmelerini sağlayan yasal düzenlemeler ve Yargıtay'ın uyguladığı not sistemi, yargıçlarımızın hukuk yaratmalarını, ülke hukukunu geliştirecek katkıda bulunmalarını engellemektedir. Yargıçlar verdikleri her kararda kendilerini Yargıtay'ın not baskısı altında hissetmekte, bu baskı sonucu verilen her kararı Yargıtay'ın bir kararına uyarlama gereği duymaktadırlar.

Keza iddia makamında bulunan savcıların, yargı makamını temsil eden yargıçlar ile bir bütünlük görüntüsü içinde bulunmaları, yargı bağımsızlığını önleyen ve etkileyen en önemli iç etkenlerden biridir.

Söylemlerde hep yargının üç ayağı bulunduğu, bunlardan birinin de savunma olduğu söylenir. Ancak, üzülererek belirtmek gerekir ki, uygulamada bunun eşit koşullarda yansımaları görmek olanaklı değildir..

Unutulmamalıdır ki, savunmanın bağımsız olmadığı ve eşit koşullarda katılmadığı bir yargı sisteminde yargı bağımsızlığından söz edilemez. Yargı bağımsızlığının gerçekleşmesinin önündeki engellerin değerlendirilmesinde belirttiğimiz yargı içi engellerin artık bu ülkede ciddi bir şekilde tartışılması ve değerlendirilmesi gerekli bulunmaktadır.

Siyasal iktidar, Avrupa Birliği'ne giriş gerekçesi ile Cumhuriyet'in kuruluşundan beri görülmemiş bir şekilde temel yasaları yeniden düzenleme hareketi başlatarak TCK, CMUK, CGİK gibi bir çok temel yasayı değiştirmiş, Bölge Adliye Mahkemeleri Kanunu ile de yargılama sistemimize yeni mahkemeler katılmıştır. Borçlar Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, Türk Ticaret Kanunu gibi diğer temel yasalar da değişme çalışmaları için sıra beklemektedir. Türkiye Barolar Birliği yönetimi olarak, Birliğe iletilen yasa tasarıları ile ilgili, aşağıda bilginize sunacağımız önemli çalışmalar yapılmıştır.

Türkiye Barolar Birliği, Bölge Adliye Mahkemeleri (İstinaf Mahkemeleri) ile ilgili uluslararası bir toplantı düzenleyerek, İstinaf Mahkemelerinin uygulamada yeni sorunlar yaratacağını, yargılamaların daha da uzamasına sebep olacağını, İstinaf mahkemelerinin bulunduğu ülkelerde bile uygulamada ciddi sorunlar yaşandığını, hatta bazı Avrupa ülkelerinde bundan kurtulmanın yollarının arandığını, istinaf mahkemelerinin Türkiye koşullarına uygun olmadığını savunmuş ve bu tür bir düzenlemeden vazgeçilmesi istenmiştir. Ancak bütün uyarılara rağmen yasa TBMM'de kabul edilmiştir. Yasa kabul edilmiş olmasına rağmen, şimdilerde yasanın yürürlüğünün ertelenmesi çalışmaları yapılmaktadır.

Aynı şekilde yeni Türk Ceza Kanunu çalışmaları ile ilgili olarak, Türkiye Barolar Birliği yönetimi üniversiteler ile birlikte ortak toplantılar yapmış, yasa tasarısı TBMM Adalet Alt Komisyonu'ndan çıktıktan hemen sonra, üniversiteler ve akademisyenler ile birlikte yasa tasarısını kamuoyunun tartışmasına açmıştır. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile birlikte 21-22 Mayıs 2004 günü

GİRİŞ yapılan ortak toplantıya Adalet Bakanı, TBMM Adalet Komisyonu Başkanı, TBMM Adalet Alt Komisyonu Başkanı ve Komisyon üyeleri katılmışlardır. İki gün boyu devam eden çalışma sonuçları kitap haline getirilmiş, bu çalışmanın yanı sıra “*Türk Ceza Kanunu Reformu-1*” “*Türk Ceza Kanunu Reformu-2 Makaleler, Görüşler, Raporlar*” adlı kitaplar da yayımlanmıştır. Bu kitaplar, yeni Türk Ceza Kanunu Yasa Tasarısı görüşmeleri TBMM’de başlamadan önce tüm milletvekillerine gönderilmiş ve sizlerin de bilgisine sunulmuştur.

Yine Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu ile ilgili olarak, Türkiye Barolar Birliği, TBMM Adalet Komisyonu yasa tasarısını görüşmeye başlamadan önce, akademisyenler ile birlikte bir çalışma yaparak, alternatif oluşturabilecek Ceza Usul Kanun tasarısı taslağını düzenleyerek kamuoyuna ve sizlerin bilgisine sunmuştur. Hazırlanan taslak metin kitap haline getirilerek, tüm milletvekillerine gönderilmiş, Ceza Mahkemeleri Kanun tasarısı TBMM Genel Kurulu’na gelmeden ellerinde olması sağlanmıştır. Ayrıca yasa tasarısı TBMM’de görüşülmeye başlanmadan önce TBB Başkanımızın başkanlığında oluşturulan bir heyet ile Meclis Adalet Komisyonu Başkanı ve Alt Komisyon Başkanı ziyaret edilmiş, yasa değişikliğinde önemle üzerinde durulması gereken hassas konular gerekçeleri ile birlikte kendilerine aktarılmıştır. TBMM Genel Kurulu’nda yasanın görüşülmesi öncesinde, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeleri ve katılabilen yirmi üç baro başkanımız ile birlikte, TBMM’de gurubu bulunan siyasi parti gurup başkan vekilleri ziyaret edilmiş, Türkiye Barolar Birliği ve barolarımızın yasa tasarısı ile ilgili talepleri dile getirilmiştir. Özellikle tasarının görüşülmesi sırasında, savunma ile iddia makamı arasında mevcut eşitsizliklerin giderilmesi, Avrupa Birliği istemi gerekçesi ile yasa değiştirildiğine göre, Avrupa Birliği normlarına uygun davranılarak, “*silahların eşitliği*” kuralına uygun düzenlemelerin yapılması ve adil yargılama koşullarının sağlanması için talepte bulunulmuştur. Taleplerimiz konusunda muhalefet partisinden destek bulunmasına ve muhalefet partisi tarafından değişiklik önerileri verilmesine rağmen, siyasi iktidar tarafından yasadaki beklentilerimiz doğrultusunda gerekli olan değişiklikler yapılmamıştır.

Yine ülkenin ceza siyasetini yakından ilgilendiren Ceza İnfaz Kanunu ile ilgili çalışmalarda, Türkiye Barolar Birliği temsilcileri hazır bulunmuş ve görüşlerimizi dile getirmişlerdir.

Kişi temel hak ve özgürlüklerini yakından ilgilendiren, bireyin yaşamında doğrudan etkili olabilecek ceza yasalarının; toplumun tüm kesimleri tarafından yeterince tartışıldığını, tartışmalar sonucunda olgunlaşarak yasalaştığını söylemek mümkün değildir. Siyasi iktidar, değişiklikleri, Avrupa Birliği talepleri olarak kamu oyuna sunmuş ve bu düzenlemelerin hızla yasalaşmasını sağlamıştır. Yasa değişiklikleri bu gerekçe ile sunulmasına rağmen, yasa düzenlemelerinde tam olarak Avrupa Birliği normlarına uygun davranıldığı, uygun düzenlemeler yapıldığı söylenemez. Örneğin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bir çok kararına konu olan "silahların eşitliği" kuralına uygun düzenlemeler Ceza Mahkemeleri Kanunu'nda yapılmamış, savunma ile iddia arasında eşitlik sağlanamamıştır.

Ceza kanunları yasalaştıktan ve 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe girmeleri kararlaştırıldıktan sonra, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu aldığı bir karar ile ceza hukuku alanında yapılan yeni düzenlemeler ve yasaların uygulamasından doğacak sorunlarla ilgili olarak; barolarımız ile birlikte, meslektaşlarımızı bilgilendirmeye yönelik çalışmaları yurt genelinde yapmıştır. Ceza yasalarının yasalaşması döneminde komisyon üyeliği yapmış bilim adamlarının guruplar halinde sempozyum ve panel çalışmalarına katılmaları sağlanmıştır. Her hafta sonu dört - beş Baro merkezinde bu çalışmalar yapılmış ve meslektaşlarımızın yeni ceza yasaları uygulamalarında donanımlı olmaları amacıyla çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

31.03.2005 tarihinde çıkarılan söz konusu yasaların yürürlüklerinin 1 Haziran 2005 tarihine erteleme yasasını takiben derhal mevcut yasalarda sakıncalı görülen düzenlemelerin değiştirilmesi çalışmalarında yararlanılmak üzere çalışmalara başlanılmış uygulayıcı ve akademisyenlerin barolar bünyelerinde yapılmış olan çalışmalar ve diğer çalışmalarda belirlemiş oldukları hususları ve olması gereken önerileri, çalışmalarda Türkiye Barolar Birliği'nin etkin olmasını sağlayacak temsilcilerin de bulundurulmasını talep ederek ilgili makam ve görevlilere sunmuştur.

GİRİŞ

Bütün çalışma ve gayretlere rağmen, zaman içinde ilgililerin konuları öğreneceği ve uygulamayı pekiştireceği zihniyeti ile toplumun temel yapılanmasını ve yaşamını ilgilendiren ceza hukuku bazında yeterli alt yapı ve olgunluğun sağlanmadığı her türlü şüpheden uzaktır. Mevcut koşullarda, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girecek olan ceza yasaları açısından, uygulayıcıları ve vatandaşları zor günler beklemektedir.

Adalet Bakanlığı tarafından yeni bir Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu Tasarısı hazırlanma çalışmaları tamamlanmış ve tasarı taslaklarının tartışılması ve eleştirilerin toplanarak değerlendirilmesi amacı ile ilgili kurum görüşlerinin beklenilmesi sonrası yasalaşma çalışmaları tamamlanacaktır. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu bu yasa tasarıları ile ilgili düşüncelerini, bir bilim kurulu ile yaptığı ortak çalışma ile Adalet Bakanlığı'na ve TBMM'ye iletilecektir.

Hukuk Muhakemeleri Usul Yasası ile ilgili yasa değişikliği çalışmaları Adalet Bakanlığı'nda oluşturulan ve Türkiye Barolar Birliği'ni temsilen bir yönetim kurulu üyemizin de katıldığı komisyon çalışmaları, yaklaşık on yedi aydan bu yana sürdürülmekte ve hukuk yargılama sistemimizin sağlıklı, güvenilir ve uzman ellerde yaşamını sürdürmesi için yakından izlenerek, katkı sağlanmaktadır. Alt Komisyon çalışmalarının 2005 yılı sonlarında tamamlanabileceği tahmin edilmektedir

Mevcut yasa değişiklikleri çalışmaları kapsamında, nizasız kaza, alternatif çözüm yolları, bilirkişilik, adli yardım yasası çalışmaları da gündemde bulunmakta ve mesleğimizi ilgilendiren yasa ve değişiklik çalışmalarına özenle katkıda bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, 2 Mayıs 2001 tarihinde, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda önemli değişiklikler yapıldı. Yapılan bazı değişikliklerin yürürlüğe girebilmesi için TBB Yönetim Kurulu'na belli konularda yönetmelikler hazırlama yetkisi verildi. Yönetim Kurulumuz, verilen altı aylık süre içinde tüm yönetmelikleri hazırlayarak yürürlüğe koydu. Yapılan yönetmeliklerle ilgili genel katılım ve eğilimler, çalışmalarda esas alınarak çalışmalar tamamlanmış olmasına rağmen, Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanan yönetmelikler aleyhine Danıştay'da iptal davaları açılmıştır. Danıştay ilgili daireleri tarafından açılan davaların tümüne

yakını reddedildi. Açılan davalar ile ilgili detaylı bilgiler çalışma raporumuzun davalar ile ilgili bölümünde bilginize sunulmuştur. Danıştay ilgili dairelerinin gerekçelerindeki değerlendirmeler, yapılan yönetmeliklerin tümünün hukuka ve yasaya uygun bulunduğunu, Türkiye Barolara Birliği Yönetim Kurulu'nun yönetmelik yapma yetkisini, yetkisine uygun olarak kullandığını ortaya koymuştur.

Göreve geldiğimiz Mayıs 2001 tarihinde, 4667 sayılı yasa ile yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'ndaki değişiklikler sonucu, Adalet Bakanlığı'nda bulunan bazı yetkiler Türkiye Barolar Birliği'ne devredildi. Hizmetin yürütülebilmesi için yeni birimlerin kurulması gereği ortaya çıktı. Yasa gereğince, Türkiye Barolar Birliği'nde ilgili birimler süratle kurularak, etkin bir şekilde çalışmalarını sağlandı.

Adalet Bakanlığı'nda bulunan avukatlık ruhsatı verme yetkisi, 1136 sayılı Yasa'da yapılan değişiklik sonucu, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'na verilmiş bulunmaktadır. Kurulmuş bulunan Türkiye Barolar Birliği ruhsat birimi, barolarımızdan gelen avukat stajyerlerine ait dosyaları, çok ciddi ve detaylı inceledikten sonra, tamamlanmış bulunan başvuru dosyasını, gereken karar verilmek üzere Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, dosya üzerinde gerekli incelemeyi ve değerlendirmeyi yaptıktan sonra, 1136 sayılı Yasa'nın 8.maddesi çerçevesinde karar vermektedir. Takiben, stajyerin dosyası ve karar, incelenmek üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmektedir. Adalet Bakanlığı tarafından da yapılan inceleme ve değerlendirmeleri takiben ruhsat verilmesi uygun görülenler için ruhsatnameleri hazırlanmakta, uygun görülmemeyerek yeniden incelenmesi istenilenler Yönetim Kurulu'nda bir kez daha incelenerek, Bakanlık değerlendirmesi de tartışılarak yeniden bir karar verilmektedir. İkinci kez TBB Yönetim Kurulu tarafından kararda ilk karar doğrultusunda 2/3'ü aşan nitelikli çoğunluk kararı oluşması halinde stajyerin ruhsat alıp alamayacağına ilişkin sonuç TBB Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda oluşmaktadır. Nitelikli çoğunluk sağlanamaması halinde Adalet Bakanlığı'nın yeniden inceleme kararı doğrultusunda sonuç oluşmaktadır. Ruhsat almaya hak kazanan stajyerlerin ruhsat ve kimlikleri hazırlanarak yemin icrasını takiben ilgisine verilmek

GİRİŞ

üzere barosuna gönderilmektedir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından 15.05.2001 tarihinden 29.03.2005 tarihine kadar 14.380 adet mesleğe yeni katılım sağlayan, ruhsat dosyası işlem görmüş ve avukat ruhsatnamesi düzenleyerek ilgili barosuna gönderilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 27. maddesinde yer alan düzenlemelere uygun olarak, avukat stajyerlerinin kredi işlemlerini yürütmek, kredi başvurularını değerlendirmek üzere Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi birimi oluşturulmuştur. Birim titiz çalışmalar sonucunda kredi başvurularını hızla sonuçlandırmakta ve en kısa zaman içinde stajyerlerimizin kredi başvuruları sonuçlandırılmaktadır. Kredi başvuruları sonuçlandırılan stajyerlere bir bankamatik kartı düzenlenmekte ve stajyerimizin kredilerini hiçbir aracı kullanmadan alması sağlanmaktadır. 01.02.2002 tarihinden 31.03.2005 tarihine kadar olan süreçte Türkiye Barolar Birliği'nden kredi alanların sayısı 10.458 kişi, ödenen kredi miktarı ise 17.532.150.00 YTL (on yedi trilyon beş yüz otuz iki milyar yüz elli milyon lira) dır.

Avukatlık Kanunu'nda, 4667 sayılı Yasa ile yapılan geniş değişikliklere rağmen, mesleğimizin ve toplumumuzun hızla gelişen ihtiyaçlarına, sağlıklı hizmet üretmede, yaşamız kısa bir süre içinde yine yetersizlikler içine düşmüştür. 2003 Haziran ayında, TBB yönetimince, Avukatlık Kanunu'nda değişiklik yapılması konusunda çalışmalara başlanmıştır. Çalışmaları verimli kılabilmek üzere barolarımızdan, yaşamızda yapılması düşünülen değişiklikler hakkında görüş bildirmeleri istenmiştir. Barolarımızın görüşleri toplandıktan sonra Yönetim Kurulu içinden oluşturduğumuz, Av. Cengiz Tuğral, Av. Hürrem Şahinci, Av. Ayşenur Bahçekapılı ve Av. Osman Güven'den oluşan komisyon, ağustos ayı içinde barolarımızdan gönderilen stajyerler ile de bir toplantı yapmış, onların dilek ve önerilerini de tespit ederek çalışmalarını metinler üzerine yoğunlaştırmıştır. Avukatlık Kanunu değişiklik komisyonumuz, çeşitli aralıklarla toplanarak çalışmalarını tamamlamış ve değişiklik tasarısı taslağını, kısa bir süre önce yönetimize sunmuştur. Genel Kurul sonrası oluşacak yeni yönetimin katkıları da önem taşıdığı ve sürecin takibi görevi, yeni göreve gelecek yönetime düşeceğinden, tasarı taslağı, yeni yönetimin çalışmalarına temel teşkil etmek üzere bekletilmektedir.

Meslek onurunun hak ettiği yere kavuşmasına yönelik sonuç doğurması amacı ile TBB'nin Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulu'nda, baroların kendi görev alanlarındaki adalet komisyonlarında temsilci bulundurması, gerçekte kamu görevi ifa eden meslektaşlarımızın diğer kamu görevlilerine sağlanan koşullarda yeşil pasaport ve silah edinme ve taşıma imkanlarından yararlandırılması gerektiğine yönelik talep ve gerçekleştirme çalışmalarımız ısrarlı bir şekilde sürdürülmektedir.

Kamu avukatlarının sorunlarının görüşülmesi ve belirlenmesi yönünden Birliğimizin katılımı ile çeşitli toplantılar ve etkinlikler düzenlenmiştir. Kamu avukatlarının sorunlarının çözülmesine yönelik, barolarımızdan gelen talepler doğrultusunda, TBB Kamu Avukatları Komisyonu aracılığı ile çalışmalar şekillendirilmiş ve gerekli bireysel görüşmeler yanında, oluşturulan kanun tasarı tas-lakları, iki yılda dört kez Adalet Bakanlığı, ilgili Devlet Bakanlığı aracılığı ile hükümete ulaştırılmıştır. Son olarak iletilen kanun değişikliği metni, Adalet Bakanlığı tarafından kanun teklifi metninde hiçbir değişiklik yapılmaksızın, gerekçeye ilave yapılarak iktidar partisi milletvekillerinden sayın Cavit Torun'un da katkısı ile Bütçe Plan Komisyonu'nun gündemine alınmıştır. Meslektaşımız sayın Cavit Torun'un 05.04.2005 günü meclisteki önerisiyle de yasa tasarısının, meclisin oybirliği ile verdiği kabul kararı ile doğrudan meclis gündemine alınması kabul edilmiştir. Bireysel görüşmelerde ilgili bakanlar, kamu avukatlarının genel sorunları ve diğer özlük sorunlarının, kamu personel yasası kapsamında düzenlenmekte olduğu ve sorunların büyük ölçüde giderileceği bilgisini vermişlerdir.

TBB yönetimi tarafından hazırlanan avukatlık asgari ücret tarifeleri, önceki uygulamalara göre meslektaşlarımızı memnun edecek seviyelere getirilmiştir. Ceza yargılaması yardımlarına yönelik tarifelerde, sabit bir kaynağın, kullanım potansiyeline göre külfeti eşit dağıtma zorunluluğu bulunması nedeniyle, yönetim olarak arzu edilen düzenlemeyi yapma imkanı bulunamamış olması bizleri gerçekten üzmüştür. Ceza yargılamasına dayalı tarife ücretlerinin artırılabilmesine yönelik, TBB yönetiminin hükümet nezdindeki girişimleri kesintisiz olarak sürmektedir. Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu'nun getirdiği ek görevler ve ödeme sorunları karşısında, yasa çalışmaları sırasında öngörülen yüzde

GİRİŞ

oranının artırılmadan yasanın çıkarılmış olması, avukatın emeğini hiçe sayan tutum ve değerlendirme ile görevi angarya duruma sokan zihniyetin kabul edilemeyeceği ve adil ve kabul edilebilir bir ücretin ödenmesi koşullarının yaratılması gerektiği düşüncesine dayalı taleplerimiz, siyasi iktidar nezdinde yoğunlaştırılmış bulunmaktadır. Bu taleplerimiz kapsamında mevcut ödeneğin, emek istismarı sonucu doğuran tarifeye dayalı ödemeleri karşılamaya dahi yetmeyeceği açık olduğu, hazırlık aşaması dahil, ceza davalarında isteyen herkese avukat görevlendirme durumunun, ceza avukatlığını sıradan hizmet haline getirerek yok etmeye yönelmiş olması karşısında, meslektaşlarımızın ve baroların, farklı tepkileri ortaya koyma durumuna geldikleri gündeme getirilmekte ve çözüme kavuşturulması ısrarla istenmektedir. İlgisizliğin devamı ve çözümün geciktirilmesinin, istenmeyen tedbir ve uygulamalara yönelmemize sebep olacağı ilgililere iletilmiş ve sabırla çözüm beklenilmeğe başlanmıştır.

Kurulan Türkiye Barolar Birliği Yayın Birimi ile, Birlik çok ciddi ve çok önemli yayınlara imza atmaktadır. Yayın Birimi'nin başına getirilen önceki dönemler Manisa Barosu Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliği yapan Av. Teoman Ergül'ün, özverili çalışmaları ile yayın birimi Türkiye Barolar Birliği'ne ve Türk hukuk literatürüne önemli eserler armağan etmektedir. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* yeni bir düzenleme ile farklı bir kimlik kazanmıştır. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* iki ayda bir hakemli dergi olarak yayınlanmaktadır. Dergi içeriği itibarı ile kendi dalında ciddi ve iddialı bir hukuk dergisi kimliğine kavuşmuştur. Yayın birimi, Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılan bilimsel toplantı, uluslararası sempozyumların tümünü kitap haline getirmekte ve hukukçularımızın, siz değerli meslektaşlarımızın hizmetine sunmaktadır.

Yayın birimimiz son olarak uluslararası boyutta bir dergi yayınlama kararı almış ve titiz bir şekilde sürdürülen yapılanma çalışmalarının tamamlanmasını takiben yayın hayatına atılmıştır. Türk hukuk camiasının önemli bir ihtiyacını karşılayacağı, ilgililerince büyük heyecanla ifade edilen, *DIGESTA TURCICA* adlı dergide İngilizce, Fransızca ve Almanca olmak üzere, üç dilde yazılar yayınlanmaktadır. Derginin yayın amacı, Türkiye Barolar Birliği'nin ve Türk hukukçularının, uluslararası hukuk kurumları

ve akademik arenada varlığını ortaya koymak, sesini etkin bir şekilde duyurmaktır. Birimin çalışmaları ile ilgili detaylı bilgiyi, çalışma raporumuzun ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

Türkiye Barolar Birliği'nin, çağın gereklerine uygun yapılanmasını dışa yansıtabilmek, çalışmalarını kamuoyuna daha iyi bir şekilde aktarabilmek ve ulaştırabilmek amacı ile Bilişim Birimi kurulmuş ve birim meslektaşlarımızın hizmetine sunmuştur. Bilişim faaliyetleri Bilişim Dairesi Başkanlığı'na bağlı olarak, web tasarım bölümü, yazılım proje bölümü, sistem ve donanım bölümü, olmak üzere halen üç bölüm halinde faaliyetlerine devam etmektedir. TBB'nin Bilişim Dairesi faaliyetlerine ilişkin açıklamalar ileriki sayfalarımızda geniş olarak sunulmuştur.

Türkiye Barolar Birliği'nin yapılanmasında önemli bir yer oluşturacak olan hizmet birimleri inşaatına ilişkin 2003 yılı mayıs ayında Trabzon'da yapılan genel kurulumuzda sinevizyon gösterisi ile bilgi aktarımı yapılan hizmet tesisleri inşaatımızdaki gelişmeler ise aşağıdaki gibidir.

Hizmet birimleri inşaatımızın yapılacağı 16.000 m2.lik, Balgat, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı Kapalı Spor Salonu bitişiğinde olan arsamızın imar durumunun yapılmak istenen tesisleri kapsayacak şekilde değiştirilmesi için gerekli imar tadilatı proje çalışmaları tamamlanıp Çankaya Belediyesi'ne başvurulmuştur. Başvuruyu takiben, belediyenin imar komisyonu çalışmaları ve Belediye Meclisi'nde görüşülerek karara bağlanması sürecine geçilmiştir. Bu süreçte, arsamızın bulunduğu adada, planladığımız şekilde inşaatın yapılması kabul edilmiş, ancak aynı adanın bir köşesinde bulunan Çankaya Belediyesi'ne ait 700 m2. bir arsa da kapsama alınarak bu alan için ticari alan düzenlemesi de yapılarak birlikte değişiklik yapılmak istenmiştir. Değişiklik, onay için Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilmiş, ancak Büyükşehir Belediyesi Çankaya Belediyesi'nin, 700 m2.lik , aynı ada kapsamında kalan yeri için, ticari alan tesisi amaçlı değişikliği uygun görmemiş ve tüm ada kapsamında değişikliğin yapılması gerektiği gerekçesi ile geri göndermiştir. Çankaya Belediyesi, konuyu tekrar Belediye Meclisi'ne götürmüştü ve üçte ikiyi aşan çoğunlukla önceki kararında ısrar etmiştir. Bu karar üzerine yasal süre içinde Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından idari yargı yoluna başvurulmuştur. Ankara İdare Mahkemesi, Büyükşehir Belediyesi'nin davasını

GİRİŞ

haklı bulmuş, Çankaya Belediyesi'nin imar tadilatına ilişkin meclis kararının iptaline karar vermiştir. Bu aşamada, tüm girişimlere rağmen ısrarından vaz geçmeyen Çankaya Belediyesi, idare mahkemesi kararını temyiz etmiştir. Danıştay tarafından da temyiz talebi red edilmesi üzerine Çankaya Belediyesi yönetimi iki yıla yakın bir sürenin yersiz olarak geçirilmesine sebep olduktan sonra yargı kararına uygun olarak yeniden konuyu Belediye Meclisi'ne getirmiş ve hizmet tesislerimizin bulunacağı alandaki imar planı tadilat kararını 18-19 Mayıs 2003 tarihinde Trabzon'da yapılan genel kurulda sunumunu yaptığımız yapılanmaya uygun olarak Belediye Meclisi'nden çıkmış bulunmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesi onayı ve otuz günlük askı süresi sonunda tadilat kararı kesinleşecektir. İmar tadilatı çalışmalarında öngörülen verilere, zemin etüt raporlarına göre gerekli olan mimari, statik, elektrik ve tesisat projeleri, inşaat ruhsatının alınmasını takiben yapının hızla inşasına başlanması için gerekli ihale şartnameleri hazırlanmış bulunmaktadır. Türkiye Barolar Birliği'nin tüm iyi niyetli, ısrarlı çalışma ve gayretlerine rağmen idari birimler arasındaki sürtüşme ve hesapların kurbanı olunarak hizmet tesislerimizin inşasına başlanılamamış olması yönetimimizin yaşamış olduğu önemli bir şanssızlık olarak ortaya çıkmıştır. Gelinen aşamada inşaat ruhsatı alınması için önümüzde otuz günlük askı süresinin dolması dışında bir engel görünmemektedir. İnşaat ruhsatı alımının tasarrufumuzda olmayan nedenlerle gecikmesinin faturası, maalesef hepimize çıkmıştır. Herşeye rağmen arsamızın alınmış ve gerekli proje çalışmaları ile ihale hazırlıklarının tamamlanmış olması Türkiye Barolar Birliği hizmet tesislerinin önümüzdeki kısa bir süreçte mutlaka gerçekleşeceğine olan inancımızı güçlendirmektedir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda yapılan değişiklikle, barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği'ne, insan haklarını savunmak ve korumak görevi verilmiştir. Bu görevin gereği olarak yeni bir yapılanmaya gidilerek, Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Uygulama ve İnceleme Merkezi kurulmuştur. Kurulan merkezin başına Marmara Üniversitesi Anayasa Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyesi, Prof. Dr. İbrahim Özden Kaboğlu getirilmiştir. Kurul'un bünyesinde on yedi kişiden oluşan bir bilim kurulu oluşturulmuştur. Birim çalışmaları ile Uluslararası toplantılar düzenlemiş, insan hakları alanında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan

düzenlemeler, AB ülkelerinin hukuk alanındaki uygulamaları ile ülkemizdeki uygulamalar arasındaki farklılıkları kamuoyuna ve uygulayıcılara aktaracak, onlara ışık tutacak toplantılar yapmış ve çalışmaları yayın kurulunun desteği ile kitap haline getirerek hizmetinize sunmuştur.

Yönetim Kurulu'muz ve İnsan Hakları Merkezi'mizin ortaklaşa çalışmaları ile Mardin ili Kızıltepe ilçesinde yaşanan baba ile on iki yaşındaki oğlunun güvenlik kuvvetleri tarafından öldürülmesi olayında; olay ile ilgili inceleme yapmak üzere Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri Şahin Mengü ve İnsan Hakları Merkezi Bilim ve Yürütme Kurulu üyesi Av. Talay Şenol görevlendirilmiştir. Arkadaşlarımız, olay yerinde yaptıkları inceleme ve olayın ilgilileri ile yaptıkları görüşmelerin sonuçlarını bir rapor halinde Yönetim Kurulu'muza bildirmişlerdir. Yönetim Kurulumuz, olayı değerlendirerek yayınladığı kamuoyu duyurusu ile yapılacak yargılamada adil yargılama koşullarının sağlanmasını istemiş ve adil bir yargılama yapılmasının takipçisi olacağını kamuoyuna duyurmuştur. Dava ile ilgili yargılamanın başladığı 21.02.2005 günü, Türkiye Barolar Birliği Bşk.Yrd. Av. Zeki Ekmen ve Yön. Krl. üyesi Hüseyin Erkenci davada gözlemci olarak bulunmuş ve davanın seyrini takip etmişlerdir.

TBB'nin uluslararası ilişkilerinde, 700.000 avukatı bünyesinde barındıran, CCBE (Avrupa Birliği Barolar Konseyi) nezdinde üyelik başvurusu yapılarak, üyelik öncesi temsilcilik aşamasında ilişkilerimiz başlatılmıştır. AB üyesi yirmi dört ülkenin delege düzeyinde AB üyesi olmayan Türkiye dahil beş ülkenin de temsilciler düzeyinde katıldıkları çalışmalarda avukatlık mesleğini doğrudan ilgilendiren konular ile AB Komisyonu'nun hazırladığı yönergeler ve AB Konseyi'nin çalışmaları konusunda AB kurumları ve üye ülkelerin hükümetlerine görüş bildirimlerine ve uyumun gerçekleşmesi için yol gösterimi çalışmalarına, yılda iki kez genel kurul çalışması, beş kez de yönetim kurulu çalışması ve alt komisyon çalışmaları şeklinde yapılan toplantılara katkı sağlanmaktadır. TBB ile CCBE doğrudan ortak çalışmalar da yapmıştır. Bu kapsamda, 2003 yılı Temmuz ve 2004 yılı Haziran aylarında Strazburg ve Brüksel'de TBB Yönetim, Denetim, Disiplin Kurulu üyeleri ile Baro Başkanlarımız, iki ayrı grup halinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi hukukçuları ve yargıçları ile bilgilendirme

GİRİŞ

toplantıları yapmıştır. TC Dış İşleri Bakanlığı'nun Brüksel ve Strazburg delegasyonundan, Türkiye'nin Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi ile olan ilişkileri, cezaevlerindeki koşullar ve avukatların konumları ile ceza infaz sistemleri konularında doğrudan bilgi edinilmiştir. CCBE ile olan, kısa süre önce başlayan, ancak etkili ilişkiler kapsamında, AB komisyon üyelerinin bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. CCBE Genel Sekreteri tarafından yapılan Türk hukuk sistemi ve avukatlarının mevcut konumuna ilişkin bilgilendirme AB nezdindeki mesleğimizin konumuna ilişkin değerlendirmelerdeki bilgi eksikliğine yönelik boşlukların doldurulmasında oldukça etkili olmuş ve gerçekçi bir tanıtımın tarafsız bir ağızdan aktarılması sağlanmıştır. Balkan ülkeleri barolar birlikleri ve diğer avrupa ülkeleri baro birlikleri ile ilişkiler yürütülmüş ve müşterek çalışma programları planlanarak uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen çalışmalar, uluslararası alanda büyük ilgi görmüş ve Türk avukatlarının çağdaş hukuk sistemleri ve demokrasilerdeki, avukatların nosyonlarına sahip olmadıkları yönünde olan kuşkuvarın, büyük ölçüde giderilmesi sağlanmıştır. İspanya'nın Barselono kentinde yapılan avukat stajyerlerini yetiştirilmesi ve eğitimini konu olan uluslararası toplantıda ülkemiz sistemi hakkında diğer katılımcılara bilgi aktarımı, diğer katılımcı ülkelerin sistemleri hakkında da bilgi edinme fırsatı bulunmuştur. Roma ve Londra'da yapılan barolar birlikleri niteliğindeki uluslararası toplantılara da katılarak ülkemiz hukuk sistemi, yargı sistemi ve avukatlık hukuku ile gelişmeler ve sıkıntılar hakkında karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur. Ülkemizde düzenlediğimiz çeşitli uluslararası toplantılarda da karşılıklı işbirliği çalışmalarına katıldığımız ülkelerin barolar birlikleri temsilcilerinin ve akademisyenlerinin katkısı ve bilgi paylaşımı sağlanmıştır. Çeşitli ülkeleri kendi avukatlık kuruluşlarının yaptıkları mesleki toplantılara yönelik davetlerine de katılarak, kurumsal, uluslararası ilişkiler ve dayanışma faaliyetlerinde gözle görülür önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Yönetim Kurulumuz göreve başladıktan sonra da, geleneksel olarak yapılan baro başkanları toplantılarına devam etmiştir. Göreve geldiğimiz 2001 Mayıs ayından bugüne kadar yedi kez baro başkanları toplantısı yapılmıştır. Bu toplantılarımıza katılan değerli baro başkanlarımızın görüşleri, yönetim kurulumuz için

her zaman yol gösterici olmuş ve ağırlıklı olarak oluşan görüşler doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır. Önceki dönemlerden farklı olarak, ilk kez baro başkanları toplantıları görüşmeleri kayda alınmış ve toplantı tutanakları kısa bir süre sonra basılarak, barolarımızın ve meslektaşlarımızın bilgisine sunulmuştur.

Yönetim Kurulumuz görev süresi içinde, bir çok baromuzu ziyaret etmiş, barolarımız ile birlikte ortak toplantı ve paneller düzenlemiştir. Barolarımızın bölgesel olarak yaptıkları toplantılara zaman zaman yönetim kurulu olarak, bazen de başkanlık düzeyinde katılarak hazır bulunulmuş, çalışmalarımız ile ilgili olarak barolarımız ve meslektaşlarımız bilgilendirilmiş, toplantılarda çıkan sonuçlar değerlendirilmiş ve gerekleri yerine getirilmeye çalışılmıştır. Bu toplantılarla ilgili ayrıntılı bilgiler, raporun ileriki bölümlerinde yer almaktadır.

Önceki dönemlerde olduğu gibi, meslektaşlarımıza görevlerini icra ederlerken saldırılar kesilmemiştir. Meslektaşlarımıza yönelik olan bu saldırılara karşı, zaman kaybetmeden harekete geçilmiş, saldırılarda hayatını kaybeden meslektaşlarımızın davalarına TBB adına müdahale talebinde bulunulmuş ve davalar son aşamalarına kadar takip edilmiş, faillerin ceza almaları sağlanmıştır.

Bunlar dışında meslektaşlarımızın görevlerini yerine getirmeleri sırasında icra ettikleri avukatlık mesleği nedeni ile aldıkları tehditlerle ilgili olarak derhal müdahale edilmiş, eylemleri yaptığı iddia edilen kamu görevlilerinin, bağlı oldukları kurumların en üst düzey yöneticileri ile başkanlık düzeyinde ikili görüşmeler yanında yazışmalar da yapılmış ve meslektaşlarımızın sorunları çözülmeye çalışılmıştır.

Bilindiği gibi ülkemizde hukuk eğitimi artık çok tartışılır ve sorgulanır hale gelmiş bulunmaktadır. Hukuk eğitimindeki alt yapı yetersizliği, sadece mesleğimizin değil, yargının önemli bir sorunu haline gelmiştir. Yargı ve yargı mensuplarının kalitesinin düşmesinde ciddi bir etken olmuştur. İstenilen kalite ve nitelikte eğitim verip veremeyecekleri yeterince araştırılmadan, talebin çok üzerinde hukuk fakültesi açılması, bu fakültelerden mezun olan kişilerin istihdam sorunları, mesleğimiz açısından ciddi bir handikap haline gelmiştir. Hukuk fakültelerinde yeterli öğretim

GİRİŞ üyesi elemanın bulunamaması, yeni kurulan hukuk fakültelerinin çoğunda ders veren öğretim üyelerinin, ders verdikleri fakülte-lerde yerleşik olarak değil de, günü birlik ders vermek üzere gidip gelmeleri, öğrenim gören öğrencilerin yeterli bir şekilde yetişmesini önlemektedir.

TBB yönetimi olarak YÖK, Hukuk Fakülteleri Dekanları ve Adalet Bakanlığı nezdinde hukuk öğrenimin yarattığı sorunların çözümüne yönelik girişimlerde bulunmuş, hukuk fakülteleri dekanları ile İstanbul’da bir toplantıda sorun ele alınmış ve çözüm hususunda işbirliği içinde çalışmaların sürdürülmesine başlanarak, geniş katımlı, ilgili birimlerin katılımıyla oluşan üst düzey ilk toplantı, 21 Nisan 2005 günü gerçekleştirilerek çalışmalara hız kazandırılmıştır.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Ocak 2003 tarihinde yaptığı uluslararası sempozyumda, “*Hukuk Öğretimi ve Hukukçunun Eğitimi*” konusunu tartışmıştır. Yapılan toplantıya ABD, İngiltere, Fransa, Yunanistan, İtalya, Almanya gibi ülkelerden hukuk fakültelerinin öğretim üyeleri ile Türkiye’de kurulu hukuk fakültelerinin dekanları ve öğretim üyeleri, Adalet Bakanlığı ile yargı temsilcileri katılmıştır. Sempozyumda ortaya konulan görüşler kitap halinde yayınlanmıştır. Keza “*Türkiye’de Hukuk Eğitimi ve Geleceği*” konusunda bir yarışma açılmış ve bilimsel görüşler “*Faruk Erem Ödülleri*” yarışması konusu yapılmıştır. Ödüle layık görülen bilim adamlarının görüşleri, “*Faruk Erem Ödülleri*” kitabında yayınlanarak ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

Ülkemiz koşullarındaki yetersiz öğretim elemanı sayıları ile açılmış olan hukuk fakültelerinin maalesef yeterli eğitimi veremediği acı bir gerçek olarak karşımızda ürkütücü bir şekilde durmaktadır. Mevcut şartlarda uygulanmakta olan hakim, savcı ve avukat yetiştirilmesine ilişkin sistemin, acilen sağlıklı bir şekle kavuşturulması ve sınavların, ihtiyacı titizlikle karşılayacak hukukçuların mesleğe alınmasını sağlayıcı olmasını temin etmek gerekmektedir. Hakim ve savcı olarak yargı mesleğine alınacakların, özellikle yargı bünyesi içinde aktif olarak yargıç, savcı, davacı, davalı, sanık, mağdur, tutuklu, hükümlü, alacaklı, borçlu, icra memuru ve adliye personeli çalışma şartlarını yakından yaşayarak olgunlaşmış, deneyimi ve yaşamın sosyal gerçeklerini özümsemiş bir potansiyele ulaşmış olan, asgari on yıllık fiili avukatlık yapan

hukukçular arasından sınavla seçilmesi ön şart haline getirilerek, olgunlaşmış deneyimli hukukçuların karar veren yargı makamlarına getirilmesine özen gösterilmelidir. Mevcut uygulamada, açıkça dile getirilmese de zihinlerde ve gizli kapaklı olarak, avukatlığın hukuk dışı uygulamaların yoğunlaştığı bir mesleki faaliyet olarak değerlendirilmesine yönelik yargıç ve savcı mesleklerini icra edenler arasında telaffuz edilen ve avukatları amiyane tabir ile vebalı gibi gören zihniyetle, avukatların hakimlik, savcılık mesleklerine alınmasına karşı çıkan tutuma acele olarak son verilmelidir. Aksi halde ülkemiz yargı sisteminde, yargının yıpratılmaması amacı ile dile getirilmesinden çekinilen olumsuzlukların, daha fazla susturulması mümkün olmayacak ve yargı sistemimiz ve mülkün temeli olan adaletimiz, başka sorunlara yol açacak önemli yaralar alacaktır. Bu düşüncelerle, yönetimimiz tarafından hakim ve savcı atamalarına ilişkin sistemde değişiklik yapılması hususundaki görüş ve taleplerimiz, siyasi ve idari üst düzey devlet ve hükümet yöneticilerine her platformda aktarılmış ve konunun takipçisi olunmuştur.

Hukuk fakültelerindeki sayısal artış, doğal olarak hukuk fakültesi mezunlarının sayısal olarak artmasını da sağlamıştır. Hukuk fakültesinden mezun olan kişilerin %100'e varan bir çoğunluğu çalışma alanı olarak avukatlık mesleğini seçmektedir. Bu nedenle göreve geldiğimiz 2001 Mayıs ayında (31.12.2001 tarihi itibarı ile) 44.221 olan avukat sayımız (31.12.2004 tarihi itibarı ile) 52.195 sayısına ulaşmıştır. Adalet Bakanlığı'nın açtığı sınavla hakim adayları olarak alınan kişilerin sayısı çok cüz'î bulunmaktadır. Hukuk fakültesinden diplomasını alan kişi, ilk olarak baroya başvurmakta ve staj listesine kaydolmaktadır. Stajyer olarak başvuruda bulunan kişinin sabıkası yoksa hiç bir engel ile karşılaşmadan, bir yıllık stajını bitirdikten sonra, istediği baroya staj bitim belgesi ile başvurarak kaydını yaptırıp avukatlık mesleğine başlayabilmektedir. Dünyanın hiçbir uygar toplumunda bu kadar kolay kazanılabilen bir meslek olduğu söylenemez. ABD, Kıta Avrupası ve buna benzer bir çok ülkede, birkaç defa ayrı ayrı baro sınavlarına girildikten sonra avukatlık unvanı kazanılabilmektedir. Eğer geçmişte yapılan yanlışlar yapılmaz ve bir sayın milletvekilimizin çocuğu da stajyerler listesinde kayıtlı olmaz ise, belki 10 Mayıs 2001 tarihinden sonra hukuk fakültesine öğrenci olarak girenler, yapılacak avukatlık sınavını başardıktan sonra

GİRİŞ

avukatlık unvanını alacaklardır. 4667 sayılı Yasa ile değiştirilen 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda yer alan sınavın yapılmasına karşı çıkanları ve parlamentoda yirmi üç kişi ile sınavın yapılmasını engelleyerek yasayı değiştirenleri tarih sayfaları hep yazacak ve kendilerini yargılayacaktır.

Ülkenin içinde bulunduğu zor ekonomik koşullar, büyük ölçüde meslektaşlarımızı da etkilemektedir. Meslektaşlarımızın çoğu ekonomik sıkıntı içinde yaşamaktadır. Avukatın yaşam koşullarını iyileştirecek koşulların sağlanması, ekonomik sorunlarının çözülmesi, gerekli önlemlerin alınması zorunluluğu vardır. Avukatlık mesleği serbest meslek olarak piyasa koşulları içinde icra edilen bir meslektir. Avukatlık mesleğinin sorunlarını çözebilmesi açısından, yargı dışı alternatif çözüm yollarının yaşama geçirilerek, yetmişmiş hukukçu potansiyelinin büyük kısmını oluşturan avukatlardan verimli yararlanmanın yolları açılmalıdır. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesinde yer alan düzenlemenin sınırları genişletilerek, uyuşmazlıkların çözümünde, alternatif çözüm yollarına işlerlik kazandırılması yolunda yasal düzenlemelerin etkili bir şekilde yapılmasını önermekte ve bu konudaki çalışmalarını yakından takip etmekteyiz. Ayrıca vatandaşların hak kaybına uğramaması için, yargı makamlarına verilecek dilekçelerin mutlaka bir avukat denetiminden geçmesi, hak arama özgürlüğünün gerçekleşmesinde, hukuk uyuşmazlıkları yönünden, uzmanlık gerektiren hukuk bilgisinden vatandaşlarımızın eşit şekilde yararlanabilmelerinin önünün açılması gerekmektedir.

Göreve başladığımız Mayıs 2001'den sonra Yönetim Kurulumuzun kabul ettiği ve 01.01.2003 tarihinde yürürlüğe koyduğu "Türkiye Barolar Birliği Yardım Yönergesi" ile baro levhasına kayıtlı avukatlarımız ve stajyerlerimizin vefatı halinde, yapılacak yardımlar ile meslektaşlarımızın iş göremez duruma düşmeleri halinde yapılacak yardımların esasları belirlenmiştir. (Yönerge metni Rapor'un Ekler bölümündedir.) Yönerge çerçevesinde vefat eden avukat veya stajyerlerimizin ailelerine ölüm yardımı dışında, derhal 500,00.- YTL cenaze giderleri yardımı yapılmaktadır. Ayrıca mesleği icra sırasında her hangi bir şekilde iş göremez duruma düşen avukat meslektaşlarımız için 5.000,00.- YTL'ye kadar maddi yardımda bulunmaktadır. Meslektaşımız, yönerge koşullarına uygun doktor raporunu ve gerekli belgeleri eklediğinde bu öde-

me gecikmeden kendisine ulaştırılmaktadır. 01.01.2003 tarihinden bugüne kadar yardım yönergesi çerçevesinde meslektaşlarımıza 379.916,50 YTL ödemede bulunulmuştur.

Meslektaşlarımızın sosyal güvenlikleri kapsamında 1969 yılında sağlanan topluluk sigortası, sağlık sigortası hizmetlerini ihtiyari olarak kapsadığından, meslektaşlarımız sağlık yönünden zaman zaman büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Yapılan çalışmalarla avukatların zorunlu sağlık sigortası kapsamına alınması, yaşlılık ve maluliyet, iş göremezlik yardımları konularında çeşitli çalışmalar ve girişimler yapılmış ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile yapılan görüşmelerde, genel sağlık sigortası kapsamında avukatların sorununun da çözüleceği cevabı alınmıştır. Hazırlanan sosyal güvenlik yasaları kapsamında, genel sağlık sigortası tüm insanlarımızı kapsayacak bir şekle sokulmuş ve bir süre önce tasarı taslağı sosyal güvenliği ilgilendiren diğer yasa tasarı taslakları ile barolarımıza görüş bildirmek üzere gönderilmiş ve barolarımızdan gelen görüşler ve Türkiye Barolar Birliği'nce yapılan çalışmalar sonucu elde edilen görüşler Başbakanlığa sunulmuştur. Sağlık Sigortası, Emeklilik, Sosyal Güvenlik Kurumu, Primsiz Ödemeler kanun tasarılarının çok yakın bir gelecekte yasalaşması gündemde bulunmaktadır. Yasaların gerçekleşmesi, meslektaşlarımızın sosyal güvenlik sorunlarının giderilmesindeki değerlendirmeleri yeniden yapmamızı da gerekli kılacak ve eksik kalan hususların giderilmesi çalışmalarına hızla başlanacaktır.

Yasal düzenlemeler kapsamında, avukatların sosyal güvenlik hizmetlerine katkıda bulunmak üzere, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 27. maddesinde 4.1.2004 tarihinde yapılan değişiklikle, vekaletnameler ve yetki belgelerine yapıştırılan pulların bedelleri arttırılmış ve elde edilecek gelirin %50'si, avukatların sosyal yardımlaşma ve dayanışma ihtiyaçları için yapılacak düzenlemelere ayrılmıştır. Yönetim Kurulumuz yasa değişikliğinden sonra gerekli alt yapı çalışmalarını yapmış, ilgili yönetmeliği hazırlayarak yürürlüğe koymuştur. Yönetmelik gereğince gerekli fon yönetimi oluşturulmuş ve fon yönetimi göreve başlamıştır. Hükümet tarafından hazırlanan genel sağlık sigortası kapsamında, meslektaşlarımızın da zorunlu sigortalı olarak prim ödemeleri ve sağlık sigortası yaptırmaları zorunlu hale gelmektedir. Sayın Başbakan tarafından 2005 yılı Haziran ayında, genel sağlık sigortasının uygulamaya gireceğinin beyan edilmesi ve ilgili kanun tasarı-

GİRİŞ

ların hazırlanarak Başbakanlığa sunulmuş olması karşısında, TBB bünyesinde oluşturulan fonun, genel sağlık sorunları için değerlendirilmesi, toplanan kaynağın azami ve en iyi yardımı meslektaşlarımıza sağlamasını temin için, tasarının yasalaşmasını beklemeyi gerektirmiştir. Fonda, sıkıntısız bir çalışma için kaynak birikimi gerekli olduğundan, 2005 yılı başına kadar sosyal yardım yönergesi doğrultusunda, TBB'nin meslektaşlarımıza yardımda bulunması suretiyle, sosyal yardım ve dayanışma hizmetini sürdürmemizi gerekli kılmıştır. Yönetmelik hazırlığı aşamasında, meslektaşlarımızın az bir katkısı ile yatarak tedavi gerektiren sağlık sorunlarında, avukatın limitsiz yardım alabilmesini sağlayacak, sağlık sigortası hizmeti veren kuruluşlarla mutabakat ön görüşmesi sağlanmıştır. Ancak, Haziran 2005'de genel sağlık sigortasının yürürlüğe girecek olması karşısında, birkaç aylık bir süreç on beş ayda toplanmış olan kaynağın %90'ının sağlık sigortası şirketlerine aktarılması sonucunu doğuracağı ve zorunlu sigorta ile özel sigorta hizmetlerinde kargaşa doğuracağından, yasal düzenlemenin son şeklinin görülerek, eldeki kaynağın sağlık hizmetlerine ayrılacak kısmının değerlendirilmesi gerektiği kararına varmamıza sebep olmuştur. Genel sağlık sigortası kapsamı dışında kalan ve uygulamaya konulmuş olan, olağan üstü haller sebebiyle önemli zarar gören meslektaşlarımıza yardım, cenaze yardımı, üç ayı aşan istirahati gerektiren rahatsızlıklarla ilgili sağlık tedavi ve iş göremezlik sürelerine ilişkin sosyal ve dayanışma faaliyetlerimiz kapsamında yardımların yapılması, yasa ve yönetmelik hükümlerine göre başlatılmış ve sürdürülmektedir.

Bugün ülkemiz sosyal ve ekonomik açıdan zor koşullar içinde bulunmaktadır. Ülkede gerçek anlamda demokratik bir yapılanma halen başarısızdır. Devlet kontrollü demokrasi devam etmektedir. AB'ne üye olma hedefine ve bir çok alanda AB'ne uyum için, yasal düzenlemeler yapılmasına ve bunların reform olarak nitelendirilmesine rağmen, düzenlemeler sokakta bulunan vatandaşın günlük yaşantısına tam olarak yansımamış, yasal düzenlemelerin gerekleri uygulamada hayat bulamamıştır.

Siyasal iktidar göreve geldiği 3 Kasım 2002 tarihinden beri ülkede, sosyal ve ekonomik istikrarı sağlayamamıştır. Resmi açıklamalarda hedeflerin tutturulduğu, enflasyonun düştüğü açıklanmasına rağmen, bu düşüş ekonomik başarıdan çok, vatandaşın satın alma gücündeki azalmadan kaynaklanmaktadır. Halen ciddi

anlamda bir borç ekonomisi yürütülmektedir. Ülkenin borç stokları katlanarak artmakta ve gelecek kuşaklara devredilmektedir. Üretime yönelik bir ekonomik politikanın geliştirilmesi sorunların aşılmasında önemli rol oynayacaktır.

Türkiye Barolar Birliği, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğüne olan inancıyla, toplumu ileri götürecektir çağdaş demokratik, Cumhuriyet'in temel felsefesine uygun her türlü yapılanmanın ve çalışmanın yanında olacak, bu çalışmalara destek verecektir. Ancak bu amaca uygun olmayan düzenlemelere karşı eleştirilerini ve karşı duruşunu demokrasiye olan inancı gereği, her zaman kamuoyu ile paylaşacaktır. Başarımız ve başarı siz saygıdeğer delegelerimizin katkıları ve desteği ile olacaktır.

Tüm delegelerimize ve meslektaşlarımıza saygılarımızla.

Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu

GİRİŞ

TBB YÖNETİM YAPISI VE ÇALIŞMALARI

I

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, 29.03.2003-12.03.2005 tarihleri arasında 41 toplantı yapmış; bu toplantılarda 2.446 konu karara bağlanmıştır.

* * *

Ankara 24.07.2003

Duyuru No: 2003/84

Birliğimiz Yönetim Kurulu'nun 06.07.2003 günü yapılan toplantısında; 13.05.2001 tarihinde yapılan Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Toplantısı'nı takiben yapılan görev bölümünde, Başkan Yardımcılığı görevlerinin iki yıl süreyle yapılması ve süre sonunda yeni görevlendirme yapılması yolunda varılan ilke kararı doğrultusunda, Av. Hüseyin Erkenci Başkan Yardımcılığı görevinden ayrılmış olup, bu suretle boşalan Başkan Yardımcılığı görevine Yönetim Kurulu Üyemiz Av. Cengiz Tuğral'ın atanmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nda yapılan görev değişikliğini bilgilerinize sunarım.

Yıllar itibariyle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca karara bağlanan dosyalarla ilgili sayılar aşağıya çıkarılmıştır.

Yönetim Kurulu Dosya Çizelgesi
(29.03.2003-12.03.2005)

	Red	Kabul	Israr	Uyma	Toplam Alınan Karar Sayısı
2003	327	105	20	12	464
2004	429	185	16	54	684
2005	93	25	7	3	128

Türkiye Barolar Birliği'ne 17. 03. 2003 - 16. 03. 2005 tarihleri arasında, 30313 evrak gelmiştir.

Türkiye Barolar Birliği bu tarihler arasında barolara 212 duyuru ile 14 genelge göndermiştir. Bu duyuru ve genelgelerden bazıları ileride ilgili bölümlerde yer almaktadır. Genel ve sürekli nitelikte olanlarla önümüzdeki dönemlerde örnek olabilecek duyuruları aşağıda bulacaksınız.

DUYURULAR

Ankara 16.06.2003

Duyuru No: 2003/67

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu başlangıcından bugüne HUMK uygulamalarının değerlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması amacıyla Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Hüseyin Erkenci, Av. Zeki Ekmen ve Av. Erkin Kaya başkanlığında yeni bir çalışma ve toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır.

Bu nedenle yapılacak toplantıda adli yardım uygulamalarında karşılaşılan sorunların tümü Adli Yardım Yönetmeliği de dahil olmak üzere değerlendirilecektir. Çalışmaların verimli ve üretici olması için konuyla ilgili bir temsilcinin yapılacak toplantıya gönderilmesini rica ederim.

* * *

Ankara 16.06.2003

Duyuru No: 2003/68

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu başlangıcından bugüne Reklam Yönetmeliği uygulamalarının değerlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması amacıyla Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Hüseyin Erkenci, Av. Alpay Sungurtekin, Av. Cengiz Tuğral, başkanlığında yeni bir çalışma ve toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır.

DUYURULAR

Bu nedenle yapılacak toplantıda İnternet, Reklam Yasağı Yönetmeliği uygulamalarında karşılaşılan sorunların tümü değerlendirilecektir. Çalışmaların verimli ve üretici olması için konuyla ilgili sorun ve önerilerin yazılı olarak Birliğimize gönderilmesini, ayrıca toplantıya katılacak temsilcinin isminin bildirilmesini rica ederim.

* * *

Ankara 16.06.2003

Duyuru No: 2003/69

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu başlangıcından bugüne Hakem Yönetmeliği uygulamalarının değerlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması amacıyla Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Şahin Mengü ve Av. Erkin Kaya, başkanlığında yeni bir çalışma ve toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır.

Bu nedenle yapılacak toplantıda Hakem Yönetmeliği uygulamalarında karşılaşılan sorunların tümü değerlendirilecektir. Çalışmaların verimli ve üretici olması için konuyla ilgili sorun ve önerilerin yazılı olarak Birliğimize gönderilmesini, ayrıca toplantıya katılacak temsilcinin isminin bildirilmesini rica ederim.

* * *

Ankara 21.07.2003

Duyuru No: 2003/80

2003/66 sayılı duyurumuzda belirtilen Staj-Kredi ve Sınav Yönetmelikleri ile ilgili gerekli değişiklik çalışmalarının birinci aşaması barolarımızdan istenilen temsilcilerin katılımı ile 28.06.2003 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Aynı yönetmeliklerle ilgili ikinci aşama çalışma, konunun öznesi olan avukat stajyerlerimizin katılımı ile aşağıda belirtilen tarih, saat ve yerde gerçekleştirilecektir.

Baronuz stajyerlerinden görevlendirilecek 2 temsilcinin, belirtilen yönetmeliklerle ilgili yasa değişikliği gerektiren ve gerektirmeyen ayrımı yapmak suretiyle, yasada öngörülen ilgili birim sorumluluklarını ve muhtevasını da göz önünde bulundurarak, yazılı olarak hazırlayacakları görüş, düşünce, eleştiri ve önerilerini de beraberlerinde getirerek, görevli komisyon üyelerimize toplantıda vermeleri ve ayrıca toplantıda görüş, düşünce, eleştiri ve önerilerini sözlü olarak toplantıya katılanların da değerlendirip farklı fikirler oluşmasına imkan verecek şekilde açıklamalarını sağlamak üzere hazır bulunmalarının sağlanmasını,

Katılacak stajyerlerinizin isim ve soyadlarının toplantı öncesi yapılacak çalışmaların düzenlenmesini sağlamak üzere 01.08.2003 gününe kadar bildirilmesi rica olunur.

* * *

Ankara 21.10.2003

Duyuru No: 2003/97

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun;

26. maddesi "*Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakatı ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.*"

27/3. maddesi "*Avukatlarca vekaletname sunulan merciler, pul yapılandırılmamış veya pulu noksan olan vekaletname ve örneklerini kabul edemez.*"

56/5. maddesi "*Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekaletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekaletname hükmündedir.*"

hükümlerini içermektedir.

Kanun'un 26. maddesinde düzenlenen "*yetki belgesi*" olmayıp "*muvafakatname*"dir. Bu düzenleme ile stajyere bir hak ve görev

DUYURULAR

verilmektedir. Stajyer stajı devam ettiği sürece bu hakka sahiptir. Henüz stajyer statüsünde olup, avukat değildir. Avukatlık unvanını ancak Kanun'un 9. maddesindeki koşullar oluştuğunda kazanmaktadır. Kanun'un 27/3 ve 56/5. maddelerinde ise "tevkil yetkisini haiz vekaletnamelere istinaden bir avukata verilen yetki belgesinden" söz edilmektedir. Yetki belgesi vekaletname hükmündedir. Vekalet pulu, avukatın sunduğu vekaletname ve vekaletname hükmündeki yetki belgesine yapıştırılacaktır. Stajyer henüz avukat unvanını kullanamamaktadır. Avukatın stajyere verdiği belge de "yazılı muvafakatname"dir. Bu nedenle Avukatlık Kanunu'nun 26. maddesi uyarınca stajyere verilen "Yazılı Muvafakatname"ye vekaletname pulu yapıştırılması gerekmemektedir.

Bilgilerinize sunarım.

* * *

Ankara 21.10.2003

Duyuru No: 2003/98

4958 sayılı "Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu" ile 506 sayılı "Sosyal Sigortalar Kanunu'nda" yapılan önemli değişiklikler nedeniyle uygulamada birlik sağlanması amacıyla bazı barolarımızın istemleri doğrultusunda Topluluk Sigortası ile ilgili Mali Müşavirimizden alınan görüş ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica ederim.

Topluluk sigortasına tabi olan avukatların ödeyecekleri sigorta primine esas alınacak matrah ile prim oranı ve bu uygulamanın yürürlük tarihi ile ilgili mali müşavirliğimizden alınan görüş.

06. 08. 2003 tarih ve 25191 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4958 sayılı "Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu" ile 506 sayılı "Sosyal Sigortalar Kanunu"nda geniş değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişikliklerden konumuzla ilgili olanı ise, 4958 sayılı Yasa'nın 40. maddesi ile 506 sayılı Yasa'nın "Topluluk Sigortası" başlıklı ve tek fıkralı 86. maddesine eklenen ikinci fıkrasıdır.

Değişiklik yapan yasa maddesi hükümleri aşağıdadır;

“Madde 40. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 86. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.”

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olanların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi, bu Kanun’un 78. maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt ve üst

Sınırı arasında olmak şartıyla kendilerinin belirleyeceği miktarın %30’udur. Ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenmeyen primler için bu tarihten başlanarak 80. madde hükmüne göre gecikme zammı uygulanır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerin yurt dışındaki iş yerlerinde çalışmak üzere giden Türk işçilerine istekleri halinde 85. madde hükümleri uygulanır.

İlgili Yasa’nın “Yürürlük” başlıklı 58. maddesi ise aşağıdaki gibidir;

“Madde 58. Bu Kanun’un;

a. 25 ve 36. maddeleri 1.1.2004 tarihinden itibaren, 38. maddesi yayımı izleyen ayın sonundan itibaren, 40. maddesi Kanun’un yayımını takip eden ay başından itibaren, 43. maddesi Kanun’un yayımı tarihinden altı ay sonra,

b. Diğer maddeleri ise yayımı tarihinden itibaren,

Yürürlüğe girer.”

Bu hükümlere göre,

• 506 sayılı Yasa’nın 86. maddesine avukatları ilgilendiren ikinci fıkra eklenmiştir.

• Eklenen bu fıkra hükümleri 01.09.2003 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Eklenen fıkranın uygulamada yaptığı değişiklikler ise;

• 01.09.2003 tarihinden itibaren topluluk sigortası kapsamında ödenecek sigorta primine esas alınacak prim matrahı, 506 sayılı

DUYURULAR

Yasa'nın 78. maddesi hükümlerine göre tespit edilen taban ve tavan arasından topluluk sigortasına tabi avukatın belirleyeceği miktar esas alınacaktır.

Taban ve tavan miktarlar, her sene nisan ayı başından uygulamaya girecek şekilde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmektedir.

• 01.04.2003 - 31.03.2004 tarihleri arasında geçerli olan miktarlar, taban 458.015.820 TL tavan ise; 2.290.079.100 TL'dir.

• 2003 Eylül ayı ile ilgili Ekim ayında ödenecek topluluk sigortası primi, yukarıda belirtilen taban ve tavan miktarlarından düşük ve fazla olmamak üzere belirlenecek miktarın %30'u, ödenecek prim olarak hesap edilecektir.

* * *

Ankara 03.11.2003

Duyuru No: 2003/100

Cumhuriyet'in 80. yılı nedeniyle 31 Ekim 2003 - 1 Kasım 2003 tarihlerinde Ankara'da düzenlediğimiz "*Sekseninci yılında Türkiye Cumhuriyeti*" konulu toplantıda yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Değerli konuklar,

Cumhuriyet'in 80. yılını tüm iyimserliğimize ve iyi niyetimize karşın, yaşadığımız olaylar ve acı gerçekler nedeniyle buruk kutlamaktayız. Son iki yüz yıldır başlatılan çağdaşlaşma hareketleri Atatürk devrimleri ve Cumhuriyet'le doruk noktasına ulaşmış, varılan bu noktada ve ondan sonra, bu harekete karşı, sürekli muhalefet geliştirilmiş, saldırılar yapılmıştır. Büyük heyecan ve umutlarla kurulan Cumhuriyet ilk günlerden itibaren, siyasal, sosyal ve ekonomik çıkarları bozulan kesimler tarafından çeşitli yöntemlerle sürekli engellenmek istenmiş, Cumhuriyet'i yaratan

ilke ve devrimlerin hızı kesilmiştir. Yapılan saldırılar ve karşı ko-yuşlar sonucu bu günkü durum yaratılmış, toplumsal kirlenme, siyasetten değer yargılarına uzanan bir yoğunluğa ulaşmıştır. Tüm bunların sonucu oluşan, sosyal ve siyasal belirsizlik, insan-ları kimlik arayışına itmiş, bunun sonucu dinsel örgütler, tari-katlar, cemaatler yaşamdan kopuk dünya ötesi yaşamı insanlara tek amaç olarak sunma da başarılı olmuşlardır. Böylece kendine güvenen bireyler yerine sadece bağlı olduğu dar örgütlerin ku-rallarına uyan, yurttaşlık duygu ve dokusundan uzaklaştırılmış kişiler yetiştirilmeye başlanmıştır. Bu insan yapısına 1980 son-rası topluma sunulan insan tipi, her şeyi onaylayan, yöntemi ne olursa olsun zenginleşmeyi ve kişisel çıkarları ön planda tutan, fırsatçılığı yetenek ve başarıyla eş anlayan düşünce modeli ege-men olunca bu sistem yaygınlaşmış, kuralları etkinlik kazanmış, bu tanıma uymayanlar sistem dışında kalmışlardır. Bununla da yetinmeyerek, mevcut karmaşa ve kargaşa içerisinde topluma, devrimlere, çağdaş yaşam biçimi olan Cumhuriyet'e saldırılar bilinçsiz aydınların yeni ve numaralı cumhuriyet tanımlarıyla daha da güç kazanmıştır. Öyle ki, toplumun büyük çoğunluğu, Cumhuriyet'le başlayan aydınlanma, ilerleme ve çağdaşlaşmadan yana iken, yaratılan karamsarlık ve umutsuzluğun etkisiyle sessiz çoğunluğa dönüşmüştür.

Kuruluşunda yaşanan "*Cumhuriyet*" coşkusu ve bilinci, hiçbir engelle karşılaşmadan, aynı hız ve aynı kararlılıkla bu günlere gelseydi, kuşkusuz bu gün ki olumsuzlukların hiçbirisi yaşan-mayacaktı.

Oysa, 29 Ekim 1923'de adı konulan "*Türkiye Cumhuriyeti*" zor ve çetin bir süreçten geçerek kurulmuştur. Bu yeni devletin anayasal kuruluşu, 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıyla başlamıştır. "*Egemenliğin kayıtsız şartsız ulusa ait olduğu*" ilkesi ile "*laiklik*" ilkesinin ilk ve büyük adımı atılmıştır. 23 Nisan 1920 Meclis Hükümeti'nden, 29 Ekim 1923 Cumhuriyet rejimine geçiş bir tek aşamada olmamıştır. Birinci Meclis'ten, İkinci Meclis'e; İkinci Meclis'ten Cumhuriyet'e giden yol üzerinde birbirini izle-yen ve birbirini güçlendiren anayasal ve yasal aşamalardan geçil-miştir. Bu aşamalar bilinmeden, bu süreç kavranmadan "*Türkiye Cumhuriyeti*"nin kuruluşunu bütünüyle kavrama olanağı yoktur. Anlatımbilimciler der ki, "*Her tanım yetersizdir, eksiktir. Yani hiçbir*

DUYURULAR

tanım, tanımladığı kavramı bütün boyutlarıyla yansıtamaz, bütün boyutlarıyla kuşatamaz. Yalın anlatım yanında, yaşananları, sergilenenleri, sunulanları bire bir hissetmek ve algılamak gerekir."

Ulus-Devlet Türkiye Cumhuriyeti bir çağdaşlaşma projesidir. Yaşamın her yönünün dönüştürülmesini amaçlamış uzun ve çetin bir süreci ifade etmektedir. Cumhuriyet'i kuranlar Osmanlı İmparatorluğu'nun üyesi bulunduğu uygarlıktan batı uygarlığına katılma kararı alarak Türk toplumunu "çağdaş uygarlık" düzeyine çıkarmayı amaçlamışlardır. Cumhuriyet'le, Türk Devleti'ni ulusal bağımsızlık temeli üzerine oturtularak, toplumsal yaşamı, toplumsal yapıyı çağdaşlaşma, uluslaşma doğrultusunda değiştirme hedef alınmış ve bu yönde bir dizi atılımlar gerçekleştirilmiştir. Bu atılımlara ister "Atatürk devrimleri", ister "Cumhuriyet'in değerleri", ister "Cumhuriyet'in kazanımları" diyelim onun içeriğini şu ilkeler oluşturur, sistem şu ilkeleri savunur:

"Uyduluğa ve emperyalizme karşı tam bağımsızlığı, ümmetçiliğe karşı ulusallığı, kulluğa karşı yurttaşlığı, medrese eğitime karşı bilimsel öğretimi, tutuculuğa karşı devrimciliği, padişahlığa karşı Cumhuriyetçiliği, eski yazıya karşı yeni yazıyı ve bunların bütünü olarak sürekli yeniliği, gelişmişliği içeren çağdaşlığı, laikliği savunur ve hedefler."

Bu ilkeler ve devrimler bir bütündür, birbiriyle kesişir, birbirini tamamlarlar. Tıpkı bir kağıdın, bir kumaşın iki yüzü gibi, bu özellikleri nedeniyle birbirinden ayıramaz, birini diğerine tercih edemezsiniz.

İki dünya savaşı arasındaki yirmi yılı kapsayan dönem, ünlü bir tarihçi tarafından "Katastrof Çağı" olarak nitelendirilmiştir. Dünya, bu dönemde liberal yörüngeden koparak sola ya da sağa savrulmuştur. 1918-1920 arası iki, 1920'li yıllarda altı, 1930'larda dokuz ve Alman işgali altına giren beş ülkede yasama organları kapatılmıştır. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın mağlup devletlerinin üzerine kara bulutlar çökmüş, bundan kurtulmak için, hukuku, insan haklarını, demokrasiyi ortadan kaldıran diktatörler göreve gelmiştir. Buna karşılık, 1923 yılında, savaşı yöneten ve zaferle noktlayan kadrolar, bu coğrafyada "Fikir vermeye ve kamu alanında görev almaya katılan" yurttaşlara dayalı "Cumhuriyet"i kurmuşlar ve yaşatmışlardır.

Bu Cumhuriyet'in temelini "*Türk hukuk devrimi*" oluşturmaktadır. 1921'de kabul edilen Anayasa'ya baktığımız zaman "*Türk hukuk devrimi*"nin amacının ne olduğunu anlıyoruz. Bu metinde "*Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur*" hükmünden, siyasal yaşamda büyük bir dönüşümün başlatıldığını görüyoruz. Artık bu Anayasa hükmüyle, erişilemez, karşı durulamaz iktidar, gökten yere indirilmiştir. Böylece, teokratik monarşinin yerini Ulus-Devlet'e dayalı ve demokrasiye yönelik bir Cumhuriyet almaktadır.

"*Demokratik Laik Cumhuriyet*"in temel taşınu oluşturan "*Hukuk devrimi*", ilhamını gaipten alan bir devrim değil, akıldan, bilimden ve çağdaş ihtiyaçlardan alan bir devrimdir. Bu güçlü ve etkili devrim rüzgarları, altı yüzyıl kendini ümmet, kul sayan bir toplumun üyelerini tüm engellemelere karşın yurttaş statüsüne kavuşturmuştur.

Bugün kimi kadir bilmezlerin, acımasızca eleştirdiği "*Demokratik Laik Cumhuriyet*" kolaylıkla kurulmamıştır.

7-8 Temmuz 1919 günü sabaha karşı yaşanan olay, fevkalade ilginç ve Cumhuriyet karşıtlarının Cumhuriyet inkarcılarının defalarca okumalarını, ders almalarını gerektirecek boyuttadır. Atatürk, 8 Temmuz 1919 sabahı yanında İsmet Paşa ve Ahmet İzzet Paşa ile ülke sorunlarını konuşurken Mazhar Müfit Kansu'yu çağırır ve gelirken not defterini de yanında getirmesini ister. Mazhar Müfit Kansu'ya gerekli uyarıyı yaptıktan sonra "*yaz*" der; Bir, "*Zaferden sonra hükümet şekli Cumhuriyet olacaktır*"; iki, "*Padişah ve haneden hakkında zamanı gelince işlem yapılacaktır*"; üç, "*Tesettür kalkacaktır*"; dört, "*Fes atılacak, medeni milletler gibi şapka giyilecektir*". Kansu bu şoka daha fazla dayanamayıp elindeki kalemi düşürür ve yazıya devam edemez. Bunun üzerine Atatürk sorar, "*Neden yazmıyorsun*", Kansu utanarak, biraz da çekinerek "*Paşam sizin de hayalperest taraflarınız var*" diye yanıt verir. Atatürk gülerek "*Bunu zaman tayin edecektir*" der. Nitekim zaman her şeyi tayin etmiş, yazdırılan dört madde aynen gerçekleştirilmiştir.

"*Tarih, hiçbir ülkede bu kadar köklü ve ani değişikliği örnek gösteremez*" diyen ve hayranlıklarını gizlemeyen yabancı bilim adamlarının şaşırıldığı hukuk devrimi, hukuku üstün kılma uğraşları maalesef kimilerince gülünç ve acımasız konumlara çekilmek isteniyor. Bu gibiler Cumhuriyet'i ve onun erişilmez kazanımlarını hala anlayamamış, anlamak da istememektedirler. Bu anlayışın

DUYURULAR

sonucu olarak sürekli “Demokratik Laik Cumhuriyet” ve onun kazanımlarıyla çekişip durmuşlar, gelişmesine, serpilmesine kök salmasına engel olmaya çalışmışlardır.

Bağımsız, özgür, onurlu, saygın bir ülke olamadık; ulusal egemenliği kayıtsız şartsız siyasal yaşantımıza geçiremedik, kalkınma sürecinde ileri aşamalara ulaşamadık, üretken, sağlıklı değer yargıları olan, erdemli, temiz bir toplum yaratamadık. Yapamadığımız, gerçekleştiremediğimiz amaçlar, özlemler için bazı çevreler Atatürk’ü ve laik Cumhuriyet’i suçluyorlar. Halbuki Atatürk döneminin çok zor koşullu en fazla on beş yıllık bir süre olduğu, geriye kalan 65 yıllık dönemin büyük bölümünde ise Cumhuriyet’i eleştiren veya onun ilkelerini aşındıran zihniyet temsilcilerinin görev aldığı gerçeği göz ardı edilmektedir. Atatürk bu kısa sürede yaptığı devrimlerin nedenini şöyle açıklıyor.

“Devrim, güneş kadar parlak, güneş kadar sıcak ve güneş kadar bizden uzakta. Yönümüzü daima güneşe bakarak tayin eder ve böyle ilerleriz. Parlaklığı ve sıcaklığı ilerlememize müsaade edinceye kadar ilerlerim”.

“Devrim, ulusu ve toplumsal çevreyi hazırlayarak yapılır. Devrim eksik bırakılmamalı, devrimi tamamlamak gerektir. Hocaları sevindirelim, İslam dünyasını sevindirelim, herkesi sevindirelim dersek bu amacı sağlamış olmayız. İşi oluruna bağlayanlar, idare-i maslahatçılar temelli devrim yapamaz”.

Atatürk’ün bu sözleri, ancak inandığı devrimler ve güvendiği halkı için gözünü budaktan esirgemeyen kararlı ve inançlı devrimcilerin söyleyebileceği sözlerdir. Kaldı ki Atatürk bu sözleri sadece söylememiş, aynı zamanda gerçekleştirmiştir. Yıllar sonra ekonomik, politik ve hukuki yapısında önemli reformlar, değişiklikler yapan Çek Cumhuriyeti’nin Başbakanı Vaclav Klaus’un reform ve reformculukla ilgili sözleri ilgi çekicidir.

“Reformcu politikacı reform yorgunluğuna kapılmamalıdır. Reformcu politikacı, hem çekici hem de gerçekleştirebilir bir gelecek vizyonu formüle etmeli ve bunu açık seçik ortaya koyabilmelidir. Reformcu politikacı, bu vizyonu halkına izah edebilmeli ve her tür popülist eğilime karşı savunabilmelidir. Reformcu politikacı, tutarlı bir reform stratejisi izlemeli ve gerektiği zaman popüler olmayan önlemleri de alabilmelidir. Reformcu politikacı, kendi kısa vadeli çıkarları için toplumun geleceğini

ipotek altına almaktan çekinmeyen çıkar lobilerinin ve rant tacirlerinin etkisiyle yolundan sapmamalıdır."

Atatürk'ten 70 yıl sonra söylenen bu sözler, Atatürk'ün gerçekleştirmeye çalıştıkları ile örtüşmektedir.

Bir yandan reformdan söz ederken, diğer yandan, halkı reformlara hazırlamak için gerekli çabayı göstereceklerine, popülizmin batağında şov ve siyasi sömürü yapmaya devam edenlere, tutucu kesimlerdeki direnci kanıt göstererek, mevcut ve gerekli reformlara karşı çıkanlara bu sözler bir şeyler hatırlatmakta mıdır?

Kuruluşundan bu yana, Cumhuriyet'in temel ilkelerinden ödün vermeyen, hukukun üstünlüğünü savunan, tam bağımsız saygın ve demokrat bir ülke için inançla, kararlılıkla, yılmadan, duraksamadan, barış içerisinde kardeşçe yaşamayı amaçlayan bir dünya görüşünü hedeflemiş olan Türkiye Barolar Birliği, bu duygularla, bize emanet edilen "*Laik, Demokratik Cumhuriyet*"e ve kazanımlarına bağlılıklarını Cumhuriyet'in 80. yılında aynı coşku ve heyecanla yinelemektedir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, sizleri sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanı
Av. Özdemir Özok

Ankara 17.11.2003

Duyuru No: 2003/105

"Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na Dosya Gönderme Formunda Yapılan Değişiklikle" ilgili Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nden alınan 04.11.2003 günlü 70621 sayılı yazının bir örneği ekte gönderilmiştir. Bilgilerinize sunarım.

1984-09-16 00:31

P.81

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevdipleri Genel Müdürlüğü

FAKS

SAYI : ÇOBİS 20 03.0.CTE.0.00.00.10
KONU : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına
Dosya Gönderme Formunda yapılan
değişiklik

.../.../2003

070621 04.11.03

BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Bilindiği üzere, yargılanmaları sonucu özgürlüğü bağlayıcı ceza alan ve bu cezaları keşilenen 12-18 yaş grubu çocuklar, ikamet yerlerine yakınlığına göre Ankara, Elazığ ve İzmir Çocuk İstisnaevlerinden yararlandırılmaktadırlar.

Açık kurum statüsündeki istisnaevlerinde bulunan çocuklar, toplum içindeki her türlü eğitim-öğretim faaliyetlerinden diğer akranları gibi yararlanabilmekte; yaş ve diğer durumları uygun olanlar ilk, orta ve yüksek öğretim kurumlarına devam edebilmekte; gerçekleştirilen sosyal aktivitelere, spor faaliyetlerine, yabancı dil, bilgisayar, üniversite hazırlık, meslek eğitimi vb. kurslara katılmakta; açık öğretim, üniversite, gibi öğrenimleri ile ilgili sınavlara kurum dışında girebilmekte; tiyatro, konser, spor yarışmalarına gibi toplum içindeki sosyal etkinliklere, kurum eğitimcileri gözetiminde gidebilmektedirler.

12-18 yaş grubundaki çocuklar ile büyüklere ait kamu davalarına ilişkin dosyaların Yargıtay'a gönderilmesinde ayrı formun kullanılması, bu dosyalarda herhangi bir ayırma gidilmemesi ve Yargıtay'ın iş yoğunluğu sebebiyle temyiz incelemelerinin karara bağlanması uzun zaman almaktadır. Bunun sonucunda, çocukların istisnaevlerine sevkleri gecikmekte, yaş sınırı nedeniyle istisnaevleri yerine kapalı cezaevlerine sevk edilmekte ve toplum içindeki eğitim-öğretim olanaklarından yararlanamamaktadırlar.

Çocuk Hukukuna Dair Sözleşmenin 3 üncü maddesinde yer alan "çocuğun yüksek yararı" ilkesi ve 40 nci maddenin ikinci fıkrasının altıncı bendinde yer alan "... konunun gecikmeksizin karara bağlanmasının sağlanması" hükmüne yakın olan ve çocukların aleyhine gerçekleşen bu durumun, çocukların yararına olacak şekilde huzurlandırılması Çocuk Ceza Adalet Sistemine önemli katkılar sağlayacağı düşünülecek sorunun çözümü amacıyla Yargıtay Başkanlığı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında sıyılı toplum örgütlerinin katılımı ile birer toplantı gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu toplantılarda yukarıda belirtilen hususlar ele alınarak, on sekiz yıldan küçük çocuklara ilişkin kamu davalarının temyiz incelemelerinin öncelikli olarak yapılması konusunda görüş birliğine varılmış, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına Dosya Gönderme Formu'nda gerekli değişikliklerin yapılması için formların Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilmesi, yeni formların dağıtım yapılmasına kadar eski formların kullanılmasına ve dosyaların üzerinde dikkat çekilecek bir yere "ÇOCUK" ibaresinin 24 punto büyüklüğünde kırmızı renkle yazılmasına, bu uygulamanın hayata geçirilebilmesi için bir genelge hazırlanmasının gerekliliğine karar verilmiş ve 20. 08. 2003 tarihinde

Adliye Bakanlığı Ek Bina C.T.B.Gn.Md. Eğitim D.Bşk. Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürüğüne İlişkili
Sokak No: 6 Kat 1 Subhik - ANKARA Tel: 0312 250 20 73 - 0312 414 82 37

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

F A K S
.../.../2003

SAVI : ÇGEİİS-ID/3.03.0.CTE.0.00.00.10
KONU : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına
Dosya Gözetme Formunda yapılan
değişiklik

söz konusu Bakanlık Genelgesi çıkartılarak Cumhuriyet Başsavcılıklarına ve DGM Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilmiştir.

Baro Başkanlıklarının da konu hakkında bilgilendirilmesini, çocukların mağdur edilmemeleri, dosyalarla ilgili temiz işlemlerin en kısa sürede sonuçlandırılması ve cezaları kesinleşen çocukların işlemlerine sevk edilerek eğitim-öğretim olanaklarından yararlanmaları için söz konusu uygulamayı hayata geçirilmesi ve gerekli önlemlerin alınmasına büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu itibarla ekte bir örneği gönderilen Bakanlık Genelgesinin tüm Baro Başkanlıklarına dağıtımını yapılması ve konu hakkında bilgi verilmesi hususunda gereğini rica, vaki yardımlarınız için teşekkür ederim.

Kenan İPEK
HAKİM
Dokan s.
Genel Müdür

EKLER:
Ek: 1 Tk.

Adalet Bakanlığı Ek Bina C.T.E.Gn.Md. Eğitim D.İşk. Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürlüğü İktisadi Sokak No: 6 Kat 1 Şişli - ANKARA
Tel: 0312 230 20 73 - 0312 414 82 37

Sayı: 56	Yargı Mevzuatı Bülteni	02 Eylül 2003	Sayı: 223
----------	------------------------	---------------	-----------

Bu bakımdan; çocuğun yüksek yararı ilkesi de göz önünde bulundurularak, 11-18 yaş arasındaki çocuklara ilişkin kamu davalarının temyiz incelemelerinin öncelikli olarak yapılmasının sağlanabilmesi için; yeniden düzenlenen ve bir sureti ekte gönderilen 73/K Örnek No'lu "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına Dosya Gönderme Formu" teşkilata ulaştırılmaya kadar ilgi genelge ekinde gönderilmiş olan eski formların ve dosyanın üzerine dikkat çekebilecek bir yere "ÇOCUK" ibaresinin 24 punto büyüklüğünde kırmızı renk kullanılarak yazılması veya benzer şekilde kaşe vurulması suretiyle eldeki formların kullanılması, ihtiyap duyulacak formların, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca mahalli imkânlarla temin edilmesii,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini, keyfiyetin yargı çevrenizdeki Cumhuriyet başsavcılıkları ile bilgileri bakımından mahkemelere de duyurulmasını rica ederim.

Cemil ÇİÇEK
BAKAN

* * *

Ankara 18.11.2003

Duyuru No: 2003/106

"Son Günlerde Yargıya Yönelik Türban Odaklı Eleştiriler ve Yurt Sorunları" ile ilgili İstanbul, İzmir ve Ankara baro başkanları başta olmak üzere tüm baro başkanlarına yaptığımız çağrı ile 17.11.2003 günü yaptığımız basın toplantısındaki ortak metin ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, 17.11.2003 Pazartesi günü Ankara Baro Başkanı Semih Güner, İstanbul Baro Başkanı Kazım Kolcuoğlu, İzmir Baro Başkanı Bahattin Özcan Acar ve Antalya Barosu Başkanı M. Zeki Durma ile birlikte ortak bir basın toplantısı düzenledi. Ankara Barosu Staj Eğitim Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısında TBB Başkanı Özok'un yaptığı konuşma şöyle:

DUYURULAR

Yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri.

Ankara, İstanbul, İzmir baro başkanlarımız başta olmak üzere, tüm baro başkanlarımıza yaptığımız çağrı ile *“son günlerde yargıya yönelik ‘türban’ odaklı eleştiriler yanı sıra, yurt sorunları hakkında”* görüş ve düşüncelerimizi kamuoyuna iletmek üzere bu ortak basın toplantısı düzenlemiş bulunmaktayız.

Değerli basın mensupları,

Ulusumuz ve demokratik laik Cumhuriyet’imiz siyasal, sosyal ve ekonomik bakımdan yakın tarihinin en sıkıntılı günlerini yaşamaktadır.

Dünyanın tek egemeni olduğunu iddia eden ABD ve yandaşlarının hemen yanı başımızdaki Irak’ı işgal etmesiyle başlayan kaos ve şiddet ateşi ülkemize de sıçramıştır. 15.11.2003 günü İstanbul’u kana bulayan ve 24 yurttaşımızın ölümü ve yüzlercesinin yaralanmasına neden olan saldırı bu ateş yumağının kıvılcımlarından sadece birisidir. Saldırıda kullanılan bombanın tahrip gücü, eylemin planlı, programlı, sistemli ve çok ciddi bir örgütsel çalışmanın ürünü olduğunu göstermektedir. Bölgesinde barış, huzur ve hoşgörünün adresi olan Türkiye bu saldırıyla belirsizlik, kargaşa batağına çekilmek istenmektedir. Yıldırma hareketlerini düzenli bir biçimde kullanma olarak tanımlanan tedhişçilik bu kez ülkemizi seçmiştir. Türkiye, şiddetle kınadığımız terörün oyununa gelmemeli, olaylara tarihsel kimliğine yakışır bir biçimde, uluslararası hukuka uygun ve bölge barışına katkı sunacak şekilde yaklaşmalıdır. Bu bağlamda; her hangi bir neden bahane edilerek, ülkemizde sıkça yaşadığımız ve en küçük bir nedenle baş vurulan, olağan üstü yönetim biçimlerine ve insan hakları ihlallerine olanak sağlayacak girişimlerde bulunulmamasını önemle vurgularız. Geline noktada sorunların çözümünde anahtar kavramlar *“Hukuk ve İnsan Hakları”* olmalıdır.

Basınımızın değerli temsilcileri,

Ülkemiz, AB, Kıbrıs, Irak işgali, iç ve dış destekli terörizm gibi uluslararası sıcak ve yakın sorunlar yanında, 3 Kasım 2002 gününden sonra oluşan parlamento ve iktidar kaynaklı sıkıntı ve sorunlarla karşı karşıyadır.

Avrupa Birliği'nin Türkiye hakkında yazdığı son ilerleme raporu AB-Türkiye ilişkilerinin daha uzun bir süre belirsizliğini koruyacağını ve özellikle üyeliğin, Kıbrıs sorununun çözümü yanı sıra, alfabedeki harflerin sayısına kadar indirgendiğine göre bu serüvenin yakın zamanda noktalanmayacağını göstermektedir.

Ulusal bir dava olan Kıbrıs sorunu, Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti'nin hukuk dışı yollarla AB'ye üye olması ve Annan planı dayatmaları yanı sıra, Kıbrıs'taki kimi işbirlikçilerin tarihsel gelişmelere aykırı tutum ve davranışları sonucu daha da zor bir sürece girmiştir.

ABD'nin öncülüğünde dünya petrol tekelleri ile silah tüccarlarının çıkarlarını korumak için Irak'a yapılan müdahale geri tepmiş ve işgalcilere karşı gösterilen direnç, Irak hakkında ulusal bilincin güçlenmesini sağlamıştır.

Bu dönemde, yıllardır süren ve ulusal birliğimizi tehdit eden binlerce insanımızın ölmesine ve sakat kalmasına neden olan, ülke ekonomisine ağır darbeler vuran, bölücü terörizm yanında, radikal İslam kaynaklı olduğu sanılan terörle karşı karşıya kaldık.

Değerli basın mensupları,

Bir ay önce, İstanbul'da baro başkanlarımızla birlikte yaptığımız toplantı sonunda yayımladığımız ortak bildiriye dile getirdiğimiz kaygıların gerçekleşme yolunda olmasından dolayı büyük endişe ve üzüntü duymaktayız.

Bir ay önce yayımladığımız bildiriye, ülkenin bilinçli olarak bir gerginlik ortamına çekilmeye çalışıldığı vurgulanarak, toplumun tüm kesimlerinin güçlerini birleştirerek gerçek demokrasiye ulaşma yolunda eksikleri giderme ve halkımızı bunaltan ekonomik sıkıntıları aşması gerekliliği özellikle belirtilmiştir. Yine Hükümet temsilcilerinin gereksiz sorunlar yaratarak, Cumhurbaşkanı'na, Yargıtay Başkanı'na ve rektörlere nezaket sınırlarını zorlayarak eleştiriler yöneltmesinin sakıncalarının altı çizilmiştir.

Belirtmek isteriz ki, bu gün Hükümet ve iktidar partisi bir ay öncesinden daha tehlikeli girişimlerde bulunarak, ulusal ve uluslararası düzeyde kendi siyasal amacına ulaşmak için, her türlü aracı kullanma kararlılığındadır. Göreve geldikleri günden

DUYURULAR

itibaren, Cumhuriyet'in temel kurum ve kurallarıyla didişen ve her fırsatta onlarla çekişen iktidar, kendi yandaşı ve çıkarıcı ve ilkesiz bir kısım basının da desteğini alarak daha kararlı davranmaya başlamıştır.

Başbakan'ın Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nde görülen bir dava sırasında başkanın CMUK'un 378. maddesine dayanarak verdiği kararı bahane ederek, yargıya karşı söylediği "ideolojik davranma" sözleriyle yüksek yargıcı "kınaması" ilgililere AIHM'nin adresini vermesi, daha sonra, bazı hükümet üyelerinin "balık baştan koktu" "bakalım yarın Türkiye'de başka mahkemelerde neler olacak" gibi söz ve açıklamaları Cumhuriyet tarihimizde, yürütmenin yargıya müdahalesinin en çarpıcı örneklerini oluşturmaktadır. Yine TBMM'de Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu toplantısında ve toplantı sonrası yapılan beyan ve açıklamalar da Yasama ile Yargı arasındaki güvensizliğin boyutlarını ortaya çıkarmaktadır. Komisyon, altmış dört milletvekili hakkında toplam yüz yedi dokunulmazlık dosyasının görüşülmesini ertelemiştir. Karma Komisyon Başkanı Burhan Kuzu erteleme gerekçesi olarak "Yargıda siyasallaşma belirtilerinin olduğunu, buna kendisinin de katıldığını, bu ertelemenin yargıya güven konusunda düşümlendiğini" söylüyor.

Bu sözler bağımsız Türk yargısına yapılan saldırıların boyutunu gösterir talihsiz bir beyandır.

Dışişleri Bakanı Sayın Abdullah Gül'ün Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda türbanla ilgili bir kayıt bulunmamasını "başörtüsü özgürlüğünün ıskı geçilmesi talihsizliktir" biçiminde tanımlaması gerçekten, demokratik laik Türkiye Cumhuriyeti için büyük bir talihsizliktir.

Türban diye nitelenen giysinin salt dinsel inanç gereği olmadığı, bu giyim tarzını kutsal din duyguları ve geleneksel nedenlerle takılan başörtüsü ile karıştırmamak gerektiği, türbandaki ısrarlı girişimlerin dinin siyasallaşması ve laiklik karşıtlığının simgesi olduğu, Anayasa Mahkemesi, adli ve idari yargının her aşamasında verilen kararlarla netlik kazanmış olup, bazı Avrupa ülkelerinin bağımsız mahkemelerinde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarında da vurgulanmıştır. İki binli yıllarda bütün bunlardan habersiz bir kimsenin çağdaş Türkiye'nin dış politikasına egemen olması hakikaten talihsizliklerin en büyüğüdür.

Kamuda görev yapanlarla, hizmet alanların hak ve sorumlulukları farklıdır. Kamusal hizmet verenler buldukları konum ve kullandıkları yetki bakımından kılık, kıyafet, davranış yönünden belirli kurallara bağlı olmak zorundadırlar. Özgün düşünce ve inançlarla, özel yaşam biçimlerini görevlerine yansıtılmak durumundadırlar. Bu noktada, avukatlar kendi meslek kurallarına göre mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan özellikle kaçınmak ve bu yükümlülüğe özel yaşamlarında dahi özenle uymak zorundadırlar.

Buna karşın, kamudan hizmet alma durumunda olanlar arasında hiçbir ayırım yapılamaz ve her yurttaş haklardan ve özgürlüklerden yararlanma bakımından eşittir. Bu anlamda adil yargılanma herkesin en doğal hakkıdır. Ancak herkes yasalara, yargı kararlarına ve duruşma düzenine ilişkin kurallara uymak zorundadır.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi Başkanı CMUK 378. maddeye göre durumu değerlendirmiş ve türban takmış sanık sıfatındaki avukat hakkında söz konusu kararı vermiştir. Bu iş tamamen yargısal bir uygulama ve değerlendirmedir, çözümü yargının içinde vardır.

Önceden tasarlanmış olduğu izlenimi veren bu olay fırsat sayılarak, ülkemizde laik hukukun uygulayıcıları yargıç ve savcılar etkilenmek istenmiştir.

Yargısal kararlara itiraz edilebilir, üst yasa yollarına gidilebilir, hatta bu kararlar hukuksal değerlendirmelerle irdelenebilir, eleştirilebilirler ancak kesinlikle kınanamazlar. Bu nedenlerle Yargıtay Başkanlar Kurulu'nun yargı bağımsızlığını ve yargıç onurunu savunan, herkesin yargıya bir gün ihtiyacı olacağını hatırlatan açıklamalarına katılıyor, bu ve benzeri art niyetli girişim ve saldırılarla yargının yıpratılmasının hiç kimseye yarar sağlamayacağını hatırlatıyoruz.

Hükümet'in YÖK, TÜBİTAK, Özerk Denetim Kurumları, Bankacılık, Kamu Yönetimi ve benzeri temel düzenlemelerde toplumsal uzlaşma olanaklarını aramadan sayısal çoğunluğuna dayanarak sonuç alma gayreti içinde olduğu görülmektedir. Bu düzenlemelerle mevcut kadrolar tasfiye edilmekte ayrıca kendi dünya görüşüne uygun kadrolaşma her kurum ve birimde hızla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

DUYURULAR

Sayın basın mensupları,

Bütün bu tartışmalar arasında 2004 yılı bütçesi de geçmiş yıllar bütçeleri gibi yatırıma, istihdama, gelir dağılımındaki adaletsizliğe yanıt vermeden sosyal devlet anlayışına aykırı biçimde bağlanmıştır. Bütçenin gelir ayağını, bütçe finansmanını dolaylı vergiler oluşturmaktadır.

Avrupa Birliği'ne girme konusunda gayret sarf ettiğini ileri süren hükümet, bu çabada hassas olunması gereken yargıya Diyanet bütçesinden, Sayıştay bütçesinden daha az pay ayırmıştır. Bu tutumla yukarıda belirttiğimiz nedenlerle yargı bir anlamda cezalandırılmış olmaktadır.

TBB ve barolar olarak, yaşadığımız bunca sıkıntıya karşın, demokrasinin gücü ve hukukun güvenliğiyle tüm sorunlarımızın üstesinden geleceğimize ve ulus olarak esenliğe çıkacağımıza inancımızı kamuoyu önünde yineleriz.

Sayın basın mensupları, toplantımıza gösterdiğiniz ilgi ve duyarlılığa, şahsım ve baro başkanı arkadaşlarım adına teşekkür eder sevgi ve saygılarımı sunarım.

Ankara 01.12.2003

Duyuru No: 2003/108

İstanbul Tabip Odası tarafından İstanbul Barosu Başkanlığı'na gönderilen "*Sağlık Raporlarında Olması İstenen Özel Kayıtlar*" konulu yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Konu hakkındaki baronuz görüşlerinin Birliğimize bildirilmesini rica ederim.

İstanbul 10/11/2003
Sayı: 38399 Gündem.

Türkiye Barolar Birliği
Başkanlığı'na
Ankara

Ekte bir örneği gönderilen İstanbul Tabip Odası'ndan alınan "Sağlık Raporlarında Olması İstenen Özel Kayıtlar" hakkındaki 22.10.2003 gün ve 10643 sayılı yazı, Yönetim Kurulumuzun 08.11.2003 günü toplantısında incelenmiş olup; "Birliğinizden bu konuda tüm Barolar arasında birliğin sağlanması bakımından konu ile ilgili bilgi istenmesine" karar verilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

İstanbul Barosu Başkanı
Av. Kazım KOLCUOĞLU

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 17.11.03	Sayı: 31818
Ek: 1	İlgil: 1-35

YÖNETİM KURULU
İSTANBUL
TABİP
ODASI

CHAMBRE DE MÉDECINE
D'ISTANBUL
CHAMBRE DE MÉDECINE
D'ISTANBUL
KAMERASINDA VET
D'ISTANBUL

Adres
Türkoğlu Cad.
No:17, Kat:2-3
34440 Çengelköy
İstanbul
Telefon
(0 212) 514 02 92
(0 212) 513 37 34
Faks
(0 212) 513 37 34
Anasayfa Web
Etiler
Türkoğlu İş Merk.
2.Kat, No:32
81040 Nispetiye
İstanbul
Kasapçı Etiler
Caddesi Kat:2
Telefon
(0 212) 349 73 04
www.tbb.org.tr
www.tbb.org.tr
www.tbb.org.tr

1829-2003
İSTANBUL ODASI

10643/22.10.2023
12

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI'NA

Konu:

Sağlık Raporlarında Olması İstenen Özel Kayıtlar Hakkında

1. Basamak Sağlık Hizmeti veren hekimlerden, özellikle Sağlık Ocakları'nda görev yapmakta olan üyelerimiz tarafından son dönemlerde ve sıklıkla, kişinin "mesleğini yapmasına engel yoktur" ibareli sağlık raporları talep edilmekte olduğu iletilmektedir.

Benzer bir talebin İstanbul Barosu'na bağlı olarak avukatlık stajı yapmakta olan kişilerce de dile getirildiği ve "avukatlık yapmasında bedeni ve ruhi bakımından sakınca yoktur" ibareli raporların istendiği anlaşılmaktadır.

Ancak, sağlık mevzuatımızda, herhangi bir mesleği icra etmesi beklenen kişinin taşınması gereken özelliklere ilişkin açıklayıcı bir hüküm bulunmamaktadır. Bir başka ifadeyle bir stajyer avukata, bir eczacıya, bir öğretmene; "mesleğini yapmasında bedeni ve ruhi bakımından sakınca yoktur" kayıtlarının düşülebilmesine olanak verecek kriterlerin neler olduğu belirli değildir. Kaldı tüm meslek grupları açısından aranan özelliklerin, aynı olmaması gerektiği/aynı olmasının beklenemeyeceği de malumunuzdur.

Bu durumda hem ilgili meslek kuruluşuna kayıt işlemlerini tamamlamaya çalışan kişiler, hem de bu taleplerin muhatabı olan hekimler zor durumda kalmaktadır.

Bilindiği gibi hekimler tarafından düzenlenen raporlar, öncelikle kişinin beden ve ruhen sağlıklı olup olmadıklarına yöneliktir. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, Tıbbi Deontoloji Tüzüğü ve Hekimlik Meslek Etiği Kuralları gereğince, hekimlerin bizzat yaptığı muayene sonucunda tespit ettiği bulgulara göre rapor düzenlenmesi yasal bir zorunluluktur. Keza hekimin, raporu düzenlerken usul şartlarını yerine getirmesi, hatıra binaen veya çıkar amaçlı olarak gerçeğe aykırı rapor, reçete veya herhangi bir belge düzenlememesi gerekmektedir. Kısacası, hekimlerin rapor yada herhangi bir belge düzenlemeleri belirli kurallara, aksi durumların tespiti ise cezai yaptırımlara bağlanmıştır.

Öte yandan, kişinin o anki sağlık durumu dışında, ileriye yönelik olarak belirlenen bazı özel iş ve işlevlerini yapip yapamayacağı yorumunu içeren raporlar da düzenlenebilmektedir. Bu tür raporlar, çoğunlukla birden fazla uzman hekim tarafından düzenlenmeyi gerektirmekte ve sağlık kurulu raporu olarak adlandırılmaktadır.

Açıklanmaya çalışılan belirli durumlar dışında, kişinin belirli bir mesleği yapip yapamayacağı talebine yönelik rapor başvuruları karşısında, hekimin istenilen kayıtlı raporları vermesi bilimsel ve etik kurallara uygun olmayacağı gibi, hekimin olası olumsuzluklarda hukuki sorumluluğunu da doğurabilecektir.

Dolayısıyla, hekimlerin meslek örgütlerinin neredeyse tamamı tarafından istenmekte olan bu kayıtları kendilerinin belirlemesi mümkün olmadığından,

1929 YASALARI İÇİNDE

**İSTANBUL
TABİP
ODASI**

CHAMBER OF MEDICINE
OF ISTANBUL

CHAMBRE DE MEDICINE
D'ISTANBUL

HEALTHCARE FOR
ISTANBUL

Adres

Denizli Cad.

No: 17, Kat: 1-3

34440 Çarşıoğlu

İstanbul

Telefon

(0 212) 514 02 92

(3 HAT)

Faks

(0 212) 511 21 94

Medicine Yabancı

Sözleşme İşletme

1. Kat, No: 32

81040 Hacıosman

İstanbul

Medicine Yabancı

Dışarı Harici

Telefon

(0 214) 344 73 04

Web adresi

www.tbb.org.tr

e-posta

tbb@tbb.org.tr

tbb.org.tr

İstanbul Barosu tarafından istenilen "avukatlık mesleğini yapmasında bedeni ve ruhi sakınca kaydı yoktur" ibaresinin, hekimler tarafından muayeneye tatbik edilebilecek şekilde somutlanması ihtiyacı bulunmaktadır. Bir diğer çözüm yolu ise, mesleğe kabul şartlarının ilgili kişiyi mesleğe kabul edecek örgütler tarafından kullanılmasıdır. Bu yöndeki bir düzenlemenin, yürürlükteki sağlık mevzuatına daha uygun bir yaklaşım olduğu kamsındayız.

Üye hekimler tarafından yaşanmakta olan bu sıkıntıyı bilgilerinize sunar, görüş ve önerilerinizi iletmenizi dilerim.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Şebnem Körür Fincancı
Genel Sekreter

İSTANBUL BAROĞU BAŞKANLIĞI
NO: 36399
30 Ekim 2003
Eki
İlgili Masa: Sayın H. Karay

DUYURULAR

Ankara 01.12.2003

Duyuru No: 2003/109

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Vergi Sorumlusu" başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı, gerekli görülen hallerde vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya yetkili kılınmıştır.

Bakanlık bu yetkisiyle ilgili son düzenlemeyi 21.10.2003 tarih ve 25266 sayılı *Resmî Gazete*'de yayınlanan 89 nolu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile yapmıştır.

A. Sorumluluk ve Sorumlu Kuruluşlar

3065 sayılı Yasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında sayılanlardan siyasi partiler, sendikalar, kamu menfaatine yaralı dernekler, Bakanlar Kurulu'nca vergi muafiyeti tanınan vakıflar dışında kalan ve aşağıda belirtilen kuruluşlar tarafından yapılan hizmet ve servis alımı işlemlerine taraf olanlar, ödemeleri gereken katma değer vergisinin belirlenen orana isabet eden tutarı, işlemin diğer tarafına yani satıcıya ödemeyip, doğrudan vergi dairesine sorumlu sıfatıyla yatırmak zorundadırlar.

Bu kişi ve kurumlar;

1. Genel ve katma bütçeli daireler,
2. İl özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler,
3. Üniversiteler (vakıflarca kurulan üniversiteler hariç),
4. Döner sermayeli kuruluşlar,
5. Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları,
6. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
7. Kanunla kurulan veya tüzel kişiliğe haiz emekli ve yardım sandıkları,

8. Vakıfların kurum ve kuruluşları (vakıfların kurduğu üniversiteler ve tarımsal amaçlı kooperatifler hariç),

9. Bankalar,

10. Sermayelerinin %51'i veya daha fazlası kamuya ait işletmeler,

11. Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar.

Yukarıda sayılanlar dışındaki kişi ve kuruluşlar KDV kesintisi yapmak durumunda değildirler.

B. Sorumluluk Kapsamına Giren Sektörler

Tebliğ düzenlemesine göre, sorumluluk uygulamasına giren sektörler, aşağıda belirtilmekte olup bu alanlardan yapılan hizmet ve servis alımı işlemlerine taraf olanlar, tebliğde belirtilen koşullarla bu uygulamayı gerçekleştireceklerdir.

Bu sektörler ise;

1. İnşaat taahhüt işleri,
2. Temizlik hizmetleri,
3. Özel güvenlik hizmetleri,
4. Makine, teçhizat ve demirbaşlara ait bakım ve onarım hizmetleri,
5. Personele verilen yemek servisi,
6. Danışmanlık ve denetim hizmetleri.

DUYURULAR

C. Sorumlu Sıfatıyla Yapılacak KDV Tevkifatı Nispetleri

Hizmet	Kesinti Oranı
İnşaat taahhüt işleri	KDV'nin 1/3 'ü
Temizlik hizmetleri	KDV'nin %50'si
Özel güvenlik hizmetleri	KDV'nin %50'si
Makine, teçhizat ve demirbaşa ait bakım ve onarım hizmetleri	KDV'nin 1/3 'ü
Personele verilen yemek servisi	KDV'nin 1/3 'ü
Danışmanlık ve denetim hizmetleri	KDV'nin %50'si

Belirtilen kuruluşlarca, yine belirtilen hizmet konularındaki alımlarında, kesinti oranına göre KDV'yi tevkif edecekler ve bir sonraki ayın 25'i akşamına kadar bağlı oldukları vergi dairesine sorumlu sıfatıyla 2 nolu KDV beyannamesi ile beyan edip ödeyeceklerdir. Tevkifat dışında kalan KDV'yi hizmeti verene ödeyecekleri tabiidir.

D. Sistemin İşleyişi

Tebliğ açıklamasına göre, önceki bölümde belirtilen kurum ve kuruluşlar, belirtilen sektörlerden hizmet ve servis alımlarına ait bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisini, 1 Kasım 2003 tarihinden itibaren bağlı oldukları vergi dairesine beyan etmek ve ödemek üzere belirtilen oranlarda tevkifata tabi tutacaklardır.

Tevkifat dışında kalan Katma Değer Vergisi ise, hizmeti sunanlara ödenecek ve bu tutar bunlar tarafından beyan edilecektir.

Sorumlu sıfatıyla ödenecek olan vergi 2 Nolu Katma Değer Vergisi Beyannamesi ile yasal sürede beyan edilecektir.

Katma Değer Vergisi Yasası'na göre, indirim hakkına sahip olan mükellefler, sorumlu sıfatıyla ödedikleri vergiyi 1 Nolu Katma Değer Vergisi Beyannamesi'nden genel esaslara göre indirim konusu yapabileceklerdir.

Katma Değer Yasası'na göre indirim hakkına sahip olmayan kurum ve kuruluşlar ise, sorumlu sıfatıyla ödedikleri bu vergiyi gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alacaklardır.

Örnek: (X) Barosu, meslek kumrusu (Y) firmasından aldığı müşavirlik hizmeti için KDV hariç 2.000.000.000- TL ödeyecektir. Bununla ilgili tevkifat işlemleri aşağıdaki gibi olacaktır:

Müşavirlik hizmet bedeli (işlem bedeli)	(A)	2.000.000.000
KDV (%18)	(B)	360.000.000
Toplam	(C)	2.360.000.000
(X) Kuruluşunca tevkif edilecek KDV	(D) (B) / .%50	180.000.000
(X) Kuruluşunca (Y) firmasına ödenen tutar	(E)=(C)-(D)	2.180.000.000
(X) Kuruluşunca ödenen KDV	(F)- (D)	180.000.000
(Y) Firmasınınca beyan edilecek KDV	(G)- (B-D)	180.000.000

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Ankara 03.12.2003

Duyuru No: 2003/111

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu'nda değişiklik yapan ve 2.8.2003 tarih ve 25187 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanun'un 44. maddesiyle; Kanun'un Ek 20. maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkranın eklenmesi meslektaşlarımız ile barolarımızda, hükmün uygulanmasına yönelik bazı tereddütlerin yaygın bir biçimde gündeme geldiği anlaşılmıştır.

1479 sayılı Kanun'un 20. maddesinin birinci fıkrası ve eklenen üçüncü fıkrası ile:

"Bu Kanun'a göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefiyeti devam edenlerden, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başladığı tarihi

DUYURULAR

takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil %10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir.

Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar çalışmaya başladıkları ayı takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil bu Kanun'un 50. maddesine göre belirlenen 12. gelir basamağının %10 oranında sosyal güvenlik destek primi öderler. Sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanun'un yayım tarihinden önce aylık bağlananlar Kanun'un yayımını, daha sonra tekrar gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ise mükellefiyetin başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içinde Kurum'a yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kurum'a yazılı bildirimde bulunmayanlar ile Kurum'ca tespit edilemeyenlerden sosyal güvenlik destek primi, 53. maddeye göre hesaplanarak tahsil edilir." hükmü getirilmiştir.

1479 sayılı Kanun kapsamında bulunan kişiler Kanun'un 24. maddesinde açıklanmıştır.

4956 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle, 1479 sayılı Yasa kapsamında bulunan bir işle uğraşan kişilerin diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık aylığı bağlananlardan (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur vb) %10 oranında sosyal güvenlik destek primi ödenmesini öngörmektedir. Avukatlık mesleği; 1479 sayılı Yasa kapsamında bulunmadığından, halen görev yapan ve yaşlılık aylığı bağlanan (emekli olan) avukatlardan ayrıca; bu Kanun'a göre %10 destek primi ödemeleri söz konusu değildir.

Bilgilerinize sunarım.

Ankara 13.12.2003

Duyuru No: 2003/114

• 4 Aralık 2003 tarihinde İstanbul Barosu ile birlikte düzenlediğimiz "Bankacılık Kanunu ve İlişkili Kanun Değişikliklerinin Hukuk Açısından Değerlendirilmesi" konulu toplantıda yapmış olduğum açış konuşması metni; ile panele katılan bilim adamı ve ban-

kacıların konuşmalarının Prof. Dr. Erdener Yurtcan tarafından değerlendirme notlarını ve,

• 12 Aralık 2003 tarihinde Danıştay Genel Kurul Salonu'nda düzenlediğimiz "Kamu Yönetimi" konulu panelde yapmış olduğum açış konuşması metnini ekte bilgilerinize sunuyorum.

Ankara 12.12.2003

Sayın
Milletvekili
TBMM
Ankara

Adalet Komisyonu'nda kabul edilerek TBMM gündemine alınmak üzere olan "Bankacılık Kanunu ve İlgili Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Tasarısı'nı incelemek üzere TBB ve İstanbul Barosu'nun ortaklaşa düzenledikleri panelde;

TBB Başkanı olarak yapmış olduğum konuşmanın tam metni ile panele katılan bilim adamı ve bankacıların konuşmalarının Prof. Dr. Erdener Yurtcan tarafından değerlendirme notlarını ilişikte bilgilerinize sunuyorum.

Yasa Tasarısı'nın gündeme alınması halinde değerlendirileceği ümit ve dileğiyle saygılar sunarım.

Av. Özdemir Özok
TBB Başkanı

**TBB Başkanı Av. Özdemir Özok'un
"Bankacılık Kanunu ve İlişkili Kanun Değişikliklerinin
Hukuk Açısından Değerlendirilmesi"
Toplantısı'nda Yaptığı Açış Konuşması.**

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve TBMM Adalet Komisyonu'nda görüşülmesi devam etmekte olan "Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik

DUYURULAR

Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı” kamu oyuna sunulduğu günden itibaren büyük tartışmalara ve eleştirilere neden olmaktadır.

Kısa süre önce, özerk kuruluş olduğu söylenen BDDK Başkanlığı’ndan istifa eden Engin Akçakoca *“Kasım 2000 ve Şubat 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizden sonra, bankacılık kesiminin yeniden yapılandırılmasının ülkeye 43.6 milyar dolara mal olduğunu”* söyleyerek devamla, *“bu miktarın 21.9 milyar dolarının ‘görev zararı’ karşılığında kamu bankalarına, kalan 21.7 milyar doların da, özel bankalara şırınga edildiğini”* belirtmiştir.

Kişi başına yıllık geliri 2500 dolar olan ülkemizde, bu rakamlar sistemin ne denli çürümüş olduğunu göstermektedir. Bu durum, ilkesiz, bilgisiz, yeteneksiz, öngörüsüz ve acımasız yöneticiler elinde ülke kaynaklarının nasıl çarçur edildiğinin belgesidir. ABD ve AB başta olmak üzere uluslararası finans kuruluşlarından yardım almak için olmadık tavizler vereceksin, hatta bu noktada ulusal birliğini tehlikeye atmayı dahi göze alacaksın, öbür yandan milyar dolarların buharlaşmasına seyirci kalacaksın. Bu çelişkinin bilimsel açıklaması yoktur. Bunun tek açıklaması sadece bankacılık sektöründe değil, yaşamın her alanında sübjektif ve kişisel değerlerin toplumsal değerlerin önüne konulması anlayışının egemen anlayış haline gelmesidir. Partizanlık başta olmak üzere, hemşehricilik, bölgecilik, mezhepçilik, tarikatçılık, kulüpçülük gibi referans ve birliktelik anlayışı bilimsel gerçekleri yok saymaktadır. Bu bağlamda hiç kimse çıkıp da *“Kamu bankalarının zararlarının tümü görev zararıdır”* diyemez. Çünkü kamu bankaları yıllardır, iktidar partileri ve onların yandaşlarının, haksız ve usulsüz kredi kurumları olarak görev yapmıştır.

Bankacılık sektörü, sağlam ve kurallarına göre işleyen ekonominin temelini oluşturur. Bu önemli işlevi nedeniyle, ulusal ve uluslararası finans hareketlerinin kaynağı olan bankacılık, kredi ve güven olgusuna büyük değer verir. Bankacılığın *“olmazsa olmaz”* koşulu olan kredi ve güven unsurları, yüksek moral değerlere sahip yöneticilerin basiretli davranışları ve her türlü baskıya karşı dirençleriyle yaşama geçebilir.

Bu özelliklere sahip yöneticiler tarafından yönetilen ve yönlendirilen bankalar sağlıklı bir biçimde gelişmiş ve büyümüştür. Buna karşın, kuruluş ve yönetiminde sektörün özelliklerini dikkate almadan piyasaya giren bankalar hem kendilerine, hem bankacılık

sektörüne, hem de ülke ekonomisine büyük zararlar vermişlerdir. Kuşkusuz, bu ortamın yaratılmasında dönemin siyasi iktidarlarının da büyük sorumluluğu vardır. Nitekim, Kasım ve Şubat krizlerinden sonra bankacılık furyasına dur denilmiş ve seksen iki olan banka sayısı elli bire indirilmiştir. Peki bu bankalar nasıl kuruldu, nasıl izin aldı, nasıl mevduat topladı? Bunlar yeterince irdelenmeden, sistem tümünden masaya yatırılmadan sadece batık banka yöneticilerini suçlamak, onları cezalandırmaya yönelik popülist düzenlemelere gitmek kalıcı sonuçlar vermediği gibi, ulusal bankacılığa da büyük zararlar verir. Bu tasarı yasallaşırsa son dört buçuk yılda Bankalar Kanunu'nda yapılan değişiklik sayısı 8'e ulaşacaktır. Bankalar Kanunu'nda 18.6.1999 gün ve 4389 sayılı, 17.12.1999 gün ve 4491 sayılı, 12.5.2001 gün ve 4672 sayılı, 20.6.2001 gün ve 4684 sayılı, 30.1.2002 gün ve 4743 sayılı, 9.4.2003 gün ve 4843 sayılı, 31.7.2003 gün ve 4969 sayılı Yasalar'la köklü değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerin en belirgin özelliği her yasa bir öncekinden daha ağır yaptırım ve koşullar içermektedir. Son iki değişiklik bu iktidar zamanında gerçekleşmiş olmasına karşın, İmar Bankası'nın hukuk dışı işlemleri uzunca bir süre engellenememiş ve yurttaşlarımızın mağduriyeti önlenememiştir. Bu örnekler, sorunların sert ve güçlü yasalar çıkarılarak önlenemediğini göstermektedir.

Çözüm, hiçbir hesap içinde olmadan, ön yargılardan arınmış tartışmaya ve müzakereye açık, saydam bir şekilde, uzmanlığa saygılı olarak sektör temsilcileriyle birlikte, sadece hukuk değil, ekonomi, muhasebe ve bankacılık bilgilerinden de yararlanarak yeni ve köklü bir düzenleme yapmaktır.

Konunun uzmanlarının tartıştığı toplantıda, Yasa Tasarısı'yla ilgili ayrıntıya girmek istemiyorum. Ancak sadece bu Yasa Tasarısı ile ilgili olmayan, çıkarılan tüm yasalarla ilgili ortak bir yakınmayı dile getirmek istiyorum. Son dönemlerde TBMM'de bir yasayla bir çok yasanın, bir çok maddesinde önemli değişiklikler yapılmakta, bunun sonucu olarak, yasa maddeleri arasındaki uyum kaybolmaktadır. Özellikle, bu iktidar döneminde yeterince tartışılmadan peş peşe çıkarılan yasalarla bir anlamda hukuk sistemimizin balansı bozulmuştur. Örneğin temel tartışma konusu olan "Bankalar Kanunu'nda" değişiklik yapan bu yasa tasarısıyla, Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 286. maddesi, Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 76. maddesi, Maliye Vekaleti Baş Hukuk

DUYURULAR

Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Yasa'nın 2, 22, 26, 36. maddeleri, Harcırah Yasası'nın 33. maddesi, Motorlu Taşıtlar Vergi Yasası'nın 4. maddesi, Devlet Memurları Yasası'nın 146. maddesi, Emlak Vergisi Yasası'nın 414. maddesi, Danıştay Yasası'nın 34. maddesi, Katma Değer Vergisi Yasası'nın 17. maddesi, 27.6.1989 gün ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye Bir Geçici Madde Eklenmesi, Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Yasası'nın 17. maddesinde, 13.11.1996 günlü Kanun Hükmünde Kararname'de Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa'nın 2 ve 8. maddelerinde değişiklik öngörmektedir.

Bu Tasarı'yla getirilmek istenen düzenlemenin gerekçesi ne olursa olsun özel ve kamu hukukunun temel ilkeleri yanında, uluslararası sözleşmelerin güvence altına aldığı kişi hak ve özgürlüklerini ihlal etmemektedir.

Bütün bunları tartışmak ve yasama çalışmalarına katkı sunmak için, İstanbul Barosu'yla birlikte bu toplantıyı düzenlemiş bulunmaktayız. Toplantı gününde tasarının TBMM Adalet Komisyonu'nda görüşülüyor olmasını da bir şans olarak görüyoruz.

Toplantıdaki tüm konuşmalar banda alınmaktadır. En kısa sürede çözülecek ve bastırılarak başta TBMM üyeleri olmak üzere ilgililere gönderilecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, etkinliğin yararlı geçmesini diliyorum, sizlere saygılarımı sunuyorum.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

**TBB Başkanı Av. Özdemir Özok'un
12.12.2003 Günü Düzenlenen "Kamu Yönetimi"
Panel'inde Yaptığı Konuşma**

Başbakanlık'ta oluşturulan "*Kamu Yönetimi Temel Kanunu Çalışma Grubu*" tarafından hazırlanan "*Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı*" kamuoyuna sunulduğu günden itibaren, toplumun çeşitli kesimlerinden ciddi eleştiriler almaktadır.

Büyük olasılıkla, tartışılmadan ve önemli bir değişikliğe uğramadan, iktidarın sayısal çoğunluğunun oylarıyla bundan önce çıkan yasalar gibi, bu yasa da "*mer'i mevzuat*" içinde yerini alacak ve yeni sorunlara neden olacaktır.

"*Yönetim*", en genel anlamda belli bir amacın gerçekleştirilmesi için bireylerin işbirliği yapmalarıdır. "*Kamu*" ise, kavram olarak genel anlamda halkı anlattığı gibi; devlet erkini yani egemenliği de ifade etmektedir. "*Kamu yönetimi*", kamu gücünü yani egemenlik erkine sahip yönetim sürecini tanımlamaktadır.

Egemenlik, kamu gücünün kurumsal ifadesi olarak tanımlanabilen devlet kurumu eliyle kullanılmaktadır. Bu nedenle kamu yönetimi; kavramını geniş anlamda yorumladığımızda her türlü devlet görevlerini ve örgütlerini içine almamız gerekir.

Günümüzde iki farklı kamu yönetimi modelinden söz edilmektedir.

Bunlardan birisi, dünyanın küreselleştiği ve ulus-devlet olgusunun tarihe karıştığı, kalkınma ve demokratikleşmenin her ülke için ancak dış alemin reflekslerine duyarlılık göstererek mümkün olabileceği, bu nedenle ülkelerin kamu kesimi, kamu mekanizmaları, kamu hukukundan vazgeçerek kendilerini tümüyle küresel piyasa mekanizmalarına bağımlı kılmaları gerektiği görüşüne dayanarak geliştirilmiştir. Bu model, sekreteryaya olarak gördüğü kamu yönetimini bir tür büyük şirket bürokrasisi ya da holding bürokrasisi olarak organize etmeyi öngörmektedir. Bu bürokrasi, kamusal alanı kamu çıkarı adına, kamu hukuku çerçevesinde yönetmekten sorumlu sayılmadığı gibi, kendisi de iç yapılanması bakımından bir özel sektör kurumu gibi örgütlenmekte ve çalışmaktadır.

DUYURULAR

İkinci model; küreselleşmenin dünyanın değil, asıl olarak sermayenin küreselleşmesi olduğu; küresel sermayenin ülke halklarının kaderlerine karşı duyarsız kaldığı; her ülkenin bu hareket karşısında insan varlığını, emek varlığını, üretim gücünü ve doğal kaynaklarını korumak zorunda olduğu; bu zorunluluğun doğal sonucu olarak “ulusal” ve “demokratik” bir devlet örgütlenmesine dayanması gerektiği görüşünden türemektedir. Ulusallık, küresel sermayenin taleplerine ve reflekslerine, ülkesinde yaşayan insanların ve gelecek kuşakların yararına olacak şekilde duyarlılık göstermek; bu güçlü baskıyı yönetebilmek için gerekli çerçevedir. Ulusallık, 21. yüzyılda sömürgeleşme çemberinden sıyrılmak ve dünya ile ulusal çıkarlar doğrultusunda sağlıklı bir biçimde bütünleşmek için kendi öz varlığını korumak anlamına gelmektedir. Bu bağlamda ulusal ve demokratik bir devlet örgütlenmesi, ne kutsal devleti, ne de hizmetkar ya da şirketleşmiş devleti taşıyabilir. Ulusal ve demokratik devlet örgütlenmesi “*sekreteryaya kamu yönetimi*” değil, “*kamu yönetimi*” teriminin tüm çağrışımlarını bünyesinde bulunduran bir örgütlenmeyi gerektirir.

Bu Tasarı’yla kamu yönetimi, kuruluş yıllarında hedeflenen sosyal devlet yerine, 21. yüzyılın küreselleşme zihniyetine mahkum edilerek yapılandırılmak istenmektedir.

Hemen belirtelim ki, ülkemizde kamu yönetiminin hantallaştığı doğrudur. Merkezi idare tıkanmış, uygulanan idari vesayet sistemi yerel yönetimlerin elini/kolunu bağlamaktadır. Bu yapının mutlaka iyileştirilmesi gereklidir. Ancak, bu yapılırken Tanzimat’tan bu yana kamu alanında oluşan birikimi yok sayarak, konuşup tartışmadan, üniversitelere sormadan, ilgili birim ve kesimlerin görüşü alınmadan, hayati ve temel bir değişiklik tasarısı hazırlanamaz. Görünen o ki yasa, diğer yasa çalışmalarında olduğu gibi, sayısal ve biçimsel koşulları aşarak yasalacaktır.

Tüm halkımızın önünde iktidara bir kez daha hatırlatıyoruz; bu yasayla toplumun temel dokusu çözülecek ve dönüşü olmayan bir yola girilecektir, kimse bu tarihi sorumluluğu yadsıyamaz. AKP yönetimi sistemli bir biçimde, sürekli olarak mutabakat, uzlaşma ve diyalog aradığını söylemesine karşın, hep bildiğini okuyor. Bu yüzden katılım ve demokrasi türküleri boşlukta kalıyor, atılan her adım kuşkuyla karşılanıyor.

"Kamu Yönetimi Kanunu Tasarısı" çalışmaları da böyle gelişti, üniter devlet, ulusal birlik ve eğitim birliği gibi konularda büyük endişe ve korkular doğdu.

İlk akla gelen sorular, acaba Milli Eğitim tarikatlarına mı teslim edilecekti?

Türkiye eyaletlere mi bölünecekti?

Tasarı bütün teftiş kurullarını kaldırıyordu, bu durumda, denetim nasıl gerçekleşecek, yolsuzluklarla nasıl mücadele edilecekti? Kamu hizmetleri özel sektöre devredileceğine göre, sosyal devlete veda mı edilecekti?

Ve asıl önemlisi, düşünülen bu değişiklikler, Anayasa'nın başlangıç bölümü ve temel felsefesiyle çelişmeyecek miydi?

Bütün bunların kimler için yapıldığı konusunda da ciddi görüşler ileri sürüldü. Tüm değişikliklerin IMF ve Dünya Bankası yanında, uluslararası sermaye kuruluşlarına verilen sözlerin sonucunu gerçekleştirdiği vurgulandı. Doğrusu kendisi için yapılan yasayla ilgili olarak, kamuoyu bu sorulara doyurucu cevaplar alamadı.

İktidar yetkilileri ve Tasarı'yı hazırlamakla görevli olan bürokratlar, "Kamu Yönetimi Kanun Tasarısı" adını taşıyan bu metnin sadece "çerçeve bir metin" olacağını söyleyerek, 10.12.2003 günü TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen "Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Yasası" yanında, "Kamu Personel Rejimi Yasası", "Özel İdare, Büyükşehir ve Belediye Yasası", "Bölge Kalkınma Ajansı Yasası", "Üst Kurullar Yasası", "Kamu Sermayeli Şirketler Yasası", "İdari Usul Yasası" Tasarılarının da yasalaşması halinde, düşünülen "Kamu Reformu" tamamlanmış olacaktır. Bu nedenle devlet yapısını yeniden oluşturan, böylesi önemli düzenlemelerin hiçbir kuşku ve endişeye olanak tanımayacak şekilde tümünden bilinmesi ve kamuoyu önünde detaylarına kadar tartışılması şarttır. Çünkü; sayın Prof. Dr. Ülkü Azrak'ın belirttiği gibi, bizim Anayasa sistemimizde "çerçeve yasa" kavramı yoktur. Her yasa aynı değeri taşır ve aynı yaptırım gücüne sahiptir. Dolayısıyla, hukuk sistemimizin gereği olarak, sonra gelen yasanın aykırı kuralları, önceki yasayı değiştirmiş olur. Oysa, çerçeve yasa kavramının kabul edildiği sistemlerde, çerçeve yasaya uygunluk aranır. Dolayısıyla, sonra

DUYURULAR

yapılan yasanın, bu yasa, yani çerçeve yasaya aykırı kuralları iptal edilir. Bunun doğal sonucu olarak, iktidar yetkililerinin ve yasayı hazırlayan bürokratların bu yasayı çerçeve yasa saymaları hukuken anlamsızdır. Bu bakımdan, "Kamu Reformunu" oluşturan bütün metinlerin birlikte değerlendirilmesi zorunludur. Bu yapılmadığı gibi ayrı ayrı yasalaşan metinler de yeterince tartışılmadan TBMM Genel Kurulu'ndan hızla geçmektedir.

Bu acele niye? İktidar bazı konularda çok aceleci ama dokunulmazlık gibi konularda son derece yavaş... Bunu anlamak mümkün değil.

Bu toplantıda tartışacağımız yasa tasarısıyla ilgili olarak, bu da dahil olmak üzere, benim bildiğim beş çok önemli etkinlik yapılmaktadır.

Neden böylesi önemli bir yasa ile ilgili olarak yeterince kamuoyunun sesine kulak verilmez?

Neden tüm tartışmaların sonucu alınmak istenmez?

Anlamak mümkün değil.

Ben yasayla ilgili ayrıntılı bilgi vermek istemiyorum, çünkü konunun uzmanı olan katılımcılar bizleri her yönüyle aydınlatacaklardır. Öncelikle katılımcılar başta olmak üzere bu salonu bize tahsis eden ve her zaman yanımızda olan Danıştay Başkanı Sayın Nuri Alan ve şahsında tüm Danıştay çalışanlarına, etkinliğe emeği geçenlere ve bizi yalnız bırakmayan siz değerli konuklarımıza sevgi ve saygılarımı sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 31.12.2003

Yeni Yıl Mesajı

Dünya ve Türkiye savaş ve terör olayları ile sarsıldığı 2003 yılını geride bırakmıştır. Yeni yılın, bütün insanlık ve ülkemiz için sevgilerin, dostlukların, mutlulukların güçlenmesi ve yenilenmesi için başlangıç olmasını ve güzel umutların gerçekleşmesini diliyorum.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'a müdahalesi, sorunlar yumağı Orta Doğu'yu, dolayısıyla da ülkemizi doğrudan etkilemiştir.

Türkiye-AB ilişkileri, üzülmektedir ki, karşılıklı yükümlülüklerden çıkarılarak, Avrupa Birliği'ni doğrudan ilgilendirmeyen Kıbrıs başta olmak üzere, Ermeni sorunu, Kürt sorunu, Ege kıta sahanlığı sorunu ve benzeri sorunlara endekslenmekte ve içinden çıkılmaz hale getirilmektedir.

15 ve 20 Aralık tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen, onlarca insanın yaşamını yitirdiği, yüzlerce insanın yaralandığı, trilyonluk zararların doğduğu "terör" saldırıları ülkemizin üstüne karabasan gibi çökmüştür.

İçte ve dışta büyük yankılar uyandıran saldırıların, uluslararası ve İslami terör odakları tarafından düzenlendiği gizlenemeyecek bir açıklıkla ortaya çıkmıştır. Bu eylemler, ülkemizin demokrat, laik, çağdaş ve aydınlık geleceğine ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Demokrasiye inanan ve onu tüm engellere karşı yaşatmak isteyen halkımız, AKP iktidarına destek vermiş ve vermeye devam etmektedir. IMF ve uluslararası finans kuruluşlarının önceki hükümetlere önerdiği sıkı mali politikalara bağlı kalan 58 ve 59. hükümetler de aynı yolu izlemişler bunun sonucu, ekonomide kısmi rahatlatma yaşanmakta ise de, bu halkımızın günlük yaşamına henüz yansımamaktadır.

Diğer yandan aydın, çağdaş, demokrat ve duyarlı insanlarımızı rahatsız eden, gelecek hakkında ciddi endişe ve kaygılara iten olumsuzluklar yaşanmaktadır. Özgür düşünce ve çağdaş yaşamın

DUYURULAR

güvencesi Atatürk devrimleri ve Cumhuriyet'in kazanımları büyük yaralar almakta ve bilinçli biçimde yıpratılmaktadır.

İktidar temsilcilerinin her fırsatta dile getirdikleri “demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti” gibi kavramlar sadece söylemde kalmakta, yaşama geçirilmesi yönünde gerekli özen ve duyarlılık gösterilmemektedir.

Dinsel motifleri içerdiği ve siyasal simge olduğu için kamusal alanda yasaklanması yargı kararlarıyla kesinleşen “türban”, başta iktidar yetkililerinin eşleri olmak üzere aynı düşüncüyü paylaşan kesimler tarafından kurumsallaştırılmak istenmektedir.

Avrupa Birliği İlerleme Raporu'na “türban” eleştirisi getirebilen, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne verilen savunmayı geri çekebilen bir Dışişleri Bakanı'nun, devlet yönetimine dinsel motiflerin uygun olabileceğini ileri sürebilen bir Başbakanlık Müsteşarı'nın yanı sıra, Demokratik Laik Cumhuriyet anlayışıyla sürekli didişen bir Hükümet ve yargıya güvenin kalmadığını ilan eden bir Anayasa Komisyonu Başkanı'nın, medrese ve tekke özelemlerinin dile getirildiği, Meclis'teki Atatürk resimlerinden rahatsızlık duyulduğu, hukukun genel ilkelerine uymayan, sadece sayısal çoğunluğun biçimsel desteğini yansıtan yasaların çıkarıldığı bir Meclis'in var olduğu ülkemizde yeni yıl, yeni sıkıntıları çağrıştırmaktadır.

İktidar temsilcileri her fırsatta, rejime ve Cumhuriyet'e bağlılıklarını yineleseler de somut olumsuz davranışlar karşısında bu söylemler inandırıcılığını yitirmektedir.

2004 yılının ülkemiz ve tüm insanlık için mutluluk, esenlik ve huzur getirmesi umuduyla, tüm ilişkilerde “hukuk”un egemen olması dileğiyle saygılar sunuyorum.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 07.01.2004

DUYURULAR

Duyuru No: 2004/4

İlgi: 13.12.2002 tarih, 2002/80 sayılı Duyuru'muz.

İlgi Duyuru'muz ile staj kredi işlemlerinde görülen ve genellikle arz eden hususlar belirtilmişti. Geçen bir yıl süresince devam eden, evrak gönderilirken önemle dikkat edilmesi gereken hususlar, aşağıda maddeler halinde düzenlenmiştir.

Barolarımızın Dikkat Etmeleri Gereken Hususlar

1. Kredi talep formu üzerinde Baro Başkanlığı Adı ve Baro Onay bölümü boş bırakılmakta ya da onay yapan yetkilinin kim olduğu belirtilmemektedir. Onay bölümü mutlak surette baro kaşesi/mührü ile onayı yapan yetkilinin adını taşımaktadır.

2. Stajyerin staj başlangıç ve bitiş tarihleri doğru olarak belirtilmelidir.

3. Kredi talepleri biriktirilmeden ve mümkün olduğu kadar kısa süre içinde birliğimize gönderilmelidir.

4. Birliğimize gelen telefonlardan stajyerlerin kredi konusunda yeterince bilgi sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır. Zaman ve emek kaybına yol açan bu durumun stajyerlerin bilgilendirilerek aşılabileceği açıktır.

Stajyerlerin Başvuru Evraklarında Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

1. Kredi sözleşmeleri tam doldurulmamaktadır.

2. Borçlu ve kefil adı, adresleri tam ve düzgün olarak belirtilmemekle birlikte kendilerine doğrudan ulaşılacak telefon numaraları yazılmamaktadır.

3. Damga pulları sözleşme maddeleri üzerine yapıştırılarak sözleşme hükümleri kapatılmaktadır.

DUYURULAR

4. Kredi talep başvurusunda kredi talebinde bulunan stajyerin adı-soyadı ve imzası bulunmamaktadır.

5. Kredinin başvuru tarihinden geçerli olarak verildiği dikkate alınacak olursa talep formuna mutlak surette tarih atılacaktır.

6. Muhtarlıklardan alınan ikametgah belgelerinde genellikle adres yetersiz olduğundan yazışmalarda ve banka gönderilerinde sorun yaşanmakta olup, söz konusu ikametgah belgesinin üzerine kendilerine ulaşılabilecek yazışma adresinin ve telefon numarasının tam olarak yazılması gerekmektedir.

Belirtilen hususlarda gerekli özenin gösterilmesini rica ederim.

Saygılarımla,

* * *

Ankara 16.01.2004

Duyuru No: 2004/7

1136 sayılı Avukatlık Kanunu uzun bir hazırlık sürecinden sonra, 10.05.2001 gün ve 4667 sayılı Yasa ile köklü bir değişiklik geçirmiştir. Değişiklikle getirilen yeni düzenlemeler hızla yaşama geçirilmeye çalışılmış, bu yapılırken tüm barolarımızın ortak görüş ve düşünceleri alınmıştır.

Yasaların durağanlığı yanında, toplumsal olayların hareketliliği Avukatlık Kanunu üzerinde yeni ve farklı görüşlerin düşüncelerin ileri sürülmesine neden olmuştur. Bu bağlamda yapılan her toplantıda konuyla ilgili önemli öneriler gelmiştir. Barolar Birliği Yönetim Kurulu gelişmeler karşısında, Avukatlık Kanunu'nda güncel ve öne çıkan konuların iyileştirilmesi ve değiştirilmesi için yeni bir çalışma başlatmaya karar vermiştir.

Bu karar doğrultusunda 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda, baronuzun değişmesini istediği ve eklenmesini istediği "yasa maddeleri"ni içeren öneri ve taslakların gerekçeleriyle beraber en geç 01 Mart 2004 gününe kadar Türkiye Barolar Birliği merkezine ulaşacak şekilde gönderilmesini, ayrıca hazırlanacak öneri ve

taslakların bilgisayar ortamında yazılarak, diskete kayıt edilmiş olarak Türkiye Barolar Birliği'ne ulaştırılmasını rica ederim

DUYURULAR

Ankara 09/02/2004

Duyuru No: 2004/13

Adalet Bakanlığı tarafından, 2992 sayılı Kanun'un 34. maddesi uyarınca "Yargı reformu çerçevesinde olmak üzere; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda uygulamadan kaynaklanan aksaklıkları gidermek, davaların hızlı, basit, en az giderle ve etkin bir biçimde görülmesi ve bir kısım uyuşmazlıkların nizasız kaza, sulh, uzlaşma gibi yöntemlerle çözümünü sağlamak, karşılaştırmalı hukuktaki gelişmeleri hukuk yargılamalarına yansıtma amacıyla yeni bir kanun tasarısı hazırlamak üzere;" bir komisyon oluşturulmuştur.

Belirtilen komisyon 28.01.2001 tarihinde ilk toplantısını yaparak göreve ve çalışmaya başlamış olup, Komisyon Başkanlığı'nca, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda yapılacak değişiklik çalışmalarına katkı sağlamak üzere, tüm barolarımızın görüş ve önerilerinin, gerekçeli olarak Birliğimiz aracılığı ile kendilerine iletilmesi talep edilmiştir.

Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası'nda yapılacak değişikliklerle ilişkin baronuz, görüş, öneri ve gerekçelerinin, görevli Bakanlık Komisyonu'nda farklı görüş açıları ve çözümler üretilebilmesi yönünden yararı büyük olacaktır.

Tasarı çalışması kapsamındaki tüm çalışmaların, planlı bir takvime yayılması gerçeği karşısında, her ay yaklaşık 50-100 madde arasında bir çalışmanın gerçekleştirilebileceği düşünülerek, baronuzca talebe yönelik yapılacak çalışmaların bölümler halinde gerçekleştirilip, en kısa sürede komisyona iletilmek üzere Birliğimize gönderilmesi beklenen yararı sağlayabilecektir.

Gereğini rica ederim.

DUYURULAR

Ankara 16.02.2004

Duyuru No: 2004/14

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 07-08.02.2004 tarihli toplantısında; 01.01.2004 tarihinden itibaren staj kredi miktarının aylık 250.000.000. TL'ye yükseltilmesine karar verilmiştir.

a. İlk kez krediye başvuracak avukat stajyerleri, daha önce barolarımıza gönderilen kredi başvuru formu ile sözleşmeyi dolduracaklar ve 07.01.2004 tarih, 2004/4 sayılı Duyuru' muzda yer alan hususlara da dikkat ederek, diğer kredi belgeleriyle birlikte barosuna başvuracaklardır. Sözleşmeye yapıştırılacak damga pulu, kredi kullanılacak ay sayısı x 250.000.000 x % 07,5 (binde yedi buçuk) şeklinde hesaplanacaktır.

Örneğin; stajına Kasım 2003 tarihinde başlamasına karşın staj kredisine Şubat 2004'de başvuran kredi taleplisi stajyere tahsis edilebilecek kredi 10 ay x 250.000.000. TL = 2.500.000.000. TL olup, sözleşmeye yapıştırılacak damga vergisi 2.500.000.000. TL x % 07,5 = 18.750.000. TL olacak, 12 ay krediye hak kazanan avukat stajyerinin kullanabileceği kredi tutarı 3.000.000.000. TL olup, sözleşmeye yapıştırılması gereken damga vergisi 22.500.000. TL'dir.

b. Daha önce kredi alan ve ek krediden yararlanmak isteyen avukat stajyerleri; sadece kredi başvuru formunun ek krediden yararlanmak isteyenler bölümünü doldurup talebine isim, imza ve tarih ekleyerek barolarına teslim edeceklerdir. Barolarımız staj başlangıç ve bitiş bölümünü doldurup talebi onaylayacaklardır.

Ek krediden yararlanmak isteyen avukat stajyerleri taleplerini 12.03.2004 tarihine kadar barolarına iletceklerdir. Barolarımız ek kredi taleplerini en geç Mart 2004 ayı sonuna kadar Birliğimizde olacak şekilde gönderecekler, bu tarihten sonra Birliğimize ulaşan talepler dikkate alınmayacaktır. Ek krediler tahsis edildikçe, geçmiş aylara ait fark tutarı stajyerlerin hesaplarına toplu olarak aktarılacaktır.

Ek krediden yararlanmak isteyen avukat stajyeri başvuru talebine damga pulunu yapıştıracaktır. Damga vergisi, fark kredi (100.000.000. TL) ile 2004 yılına sarkan kredi süresinin vergi oranıyla çarpımı sonucu bulunacaktır. Örneğin; kredi süresi Nisan 2004

ayında dolacak olan kredi taleplisinin damga vergisi 3.000.000. TL'dir. (100.000.000. TL x 4 ay x % 07,5)

DUYURULAR

Bilgilerinizi ve yukarıda vurgulanan hususların krediden yararlanmak isteyen avukat stajyerlerine duyurulmasını önemle rica ederim.

* * *

Ankara 27.02.2004

Duyuru No: 2004/15

Son günlerde değişik firmalarca üretilen avukat cübbelerinin, renk, ebat, kumaş ve görünümleri ile birçok meslektaş ve barolarımızın haklı şikayetleri sonucu, Birliğimizce orijinal renk ve ebatlarda örnek cübbe hazırlanmıştır.

İsteğe bağlı olarak barolarımız örnek cübbeden alarak imal ettirebilecekleri gibi Birliğimiz İktisadi İşletmesi'nden de istediği miktarda alabilirler. Türkiye Barolar Birliği İktisadi İşletmesi cübbeleri perakende olarak KDV dahil 50.000.000. TL'ye, barolarımıza ise 35.000.000. TL + KDV (41.300.000) TL'ye satmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

* * *

Ankara 03.03.2004

Duyuru No: 2004/19

Bilindiği üzere 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun 20 Ocak 2004 günlü 25352 sayılı *Resmî Gazete'*de yayımlanarak yürürlüğü girmiştir.

Anılan Kanun değişikliği ile Avukatlık Kanunu'na, Avukatlık Kanunu'nun 27. maddesinden sonra gelmek üzere "*Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu*" adı altında 27/A maddesi eklenmiştir.

Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu'ndan yapılacak harcamaların esas ve usulleri ile diğer hususların belirlenmesi açısından

DUYURULAR

hazırlanacak yönetmelik çalışmalarına esas olmak üzere baronuz görüşlerinin 31.03.2004 tarihine kadar Birliğimize bildirilmesini rica ederim.

* * *

Ankara 19.03.2004

Duyuru No: 2004/24

Balıkesir Barosu Başkanlığı'nun yetki belgeleri ile ilgili başvurusu nedeniyle Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 13 Mart 2004 günlü toplantısında alınan 3342-5 sayılı karar aynen aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

**Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu Kararı**

Karar No: 3342-5

Karar Tarihi: 13. 03. 2004

Balıkesir Barosu'nun 19. 02. 2004 tarih ve 150 sayılı yazılı-
rında, Balıkesir Adliyesi'nde, Adalet Bakanlığı Müfettişleri'nin
görüşleri doğrultusunda yetki belgelerinden suret harcı alındığını,
bu uygulamanın Avukatlık Kanunu'nun 56/5 maddesine aykırı
olması; Avukatlık Yönetmeliği gereği yetki belgesi düzenleme gö-
revinin Türkiye Barolar Birliği'ne ait olduğundan konuya açıklık
getirilmesi istenmektedir.

1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 56/5 maddesi "*Avukatlar
veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları
bütün vekaletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avu-
katlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu
yetki belgesi vekaletname hükmündedir.*" hükmünü içermektedir.

1136 Sayılı Kanun'un 56. maddesinin ilk üç fıkrasındaki konular vergi ve resme tabi olmadığı sadece dördüncü fıkra hükmünün harca tabi olduğu tartışılmaz. 5. fıkranın harca tabi olabilmesi için harcı doğuran işlemler ile Harçlar Kanunu'nun irdelenmesi gerekir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun "Mükellef" başlıklı 11. maddesinde "genel olarak yargı harçlarının davayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükümden de anlaşılacağı gibi bir işlemin veya belgenin harca tabi olabilmesi için öncelikle yapılacak bir kamu hizmetinin bulunması ve bu hizmeti yapacak bir kamu kurumunun (kamu kurumu sayılan kuruluşlar dahil- Noterler gibi) bulunması gerekir.

Bu hususu teyit eden diğer bir hukuki açıklama ise 492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile ilgili 06.10.1964 tarihinde yayınlanan I. seri nolu Genel Tebliğ'in açıklanan bölümünün 5. maddesinde sıralanmış, yapılacak işlem ve bu işlemlerle ilgili tarafın kamu kurumu olması öngörülmüştür.

Harcı doğuran olay yapılan bir kamu hizmetidir. Bu hizmetin harç konusu olabilmesi için ;

- a. Ferdin bir kamu müessesesinden faydalanması,
- b. Ferde kamu eliyle özel bir menfaatin sağlanması,
- c. Kamu idaresinin ferdin bir işiyle uğraşması gerekir.

Harç, fertlerin, özel menfaatlerine ilişkin olarak, kamu müesseseleri ve hizmetlerinden faydalanmaları karşılığında yapılan ödemelerdir. Harcın temel ögesi "masrafkarşılama" ve "faydalanma" esasına dayanır.

Yukarıda belirtilen unsurların hiçbirisi yetki belgesinde bulunmadığı gibi Kanun'un 56. maddesinde sadece 4. fıkrasındaki işlemlerin harca tabi olduğu belirtilmiş bu işlemlerin dışında kalanlar ise harca tabi tutulmamıştır.

Bu belirlemelerden sonra vekaletname yerine geçmek üzere verilen yetki belgesinin harca tabi bulunmadığı, hiçbir duraksamaya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkmaktadır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

DUYURULAR

Başkan Av. Özdemir Özek (Mazeretli)	Başkan Yrd. Av. Cengiz Tuğral (Mazeretli)	Başkan Yrd. Av. Zeki Ekmen (İmza)
Genel Sekreter Av. Şahin Mengü (İmza)	Sayman Av. Erkin Kaya (İmza)	Üye Av. Hüseyin Erkenci (Mazeretli)
Üye Av. Hürrem Şahinci (İmza)	Üye Av. Osman Güven (İmza)	Üye Av. Alpay Sungurtekin (İmza)
Üye Av. Ayşenur Bahçekapılı (İmza)	Üye Av. Esin Eren (İmza)	

* * *

Ankara 19.03.2004

Duyuru No: 2004/25

Rekabet Kurumu tarafından 4-5 Mart 2004 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen "Avrupa Birliği'ne Tam Üyelik Sürecinde Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası" konulu toplantıda yaptığım konuşma ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özek'un
4-5 Mart 2004 Tarihlerinde İstanbul'da Düzenlenen
"Avrupa Birliğine Tam Üyelik Sürecinde
Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Politikası"
Konu Başlıklı Toplantıda Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar,

Rekabet Kurumu tarafından düzenlenen ve iki gün süren "Avrupa Birliğine üyelik sürecinde yatırım ortamının iyileştirilmesi ve rekabet politikası" başlıklı toplantıda, sayın katılımcılar "Yatırım

ortamının iyileştirilmesinde Rekabetin gücü ve Rekabet politikalarının önemi” konularında çok ayrıntılı bilgiler sunmuşlardır.

Anlatımlardan çıkan ortak sonuç; adına ister sosyal piyasa ekonomisi, ister liberal sistem, ister karma ekonomi deyiniz, bunların temelini rekabet olgusunun oluşturduğudur. Başka bir anlatımla, rekabet düzeninin ve rekabet ortamının olmadığı ekonomik sistemlerde, rekabetin yerini yoğun bir tekelleşme alır. Tekelleşme ise, genellikle kaynakların savurgan kullanımını, ekonomik gelişmenin yavaş işlenmesini, pazar paylaşımı ve fiyat belirleme gibi keyfilikleri yanında karşı konulamaz güç haline gelen tröstleşmeye neden olur.

Dünya denilen yerküre üzerinde yaşayan canlıların en gelişmiş olan insan, Tanrının kendine bahsettiği akıl gücüyle siyasal, sosyal, ekonomik, teknik ve bilimsel alanlarda büyük atılımlar gerçekleştirmiştir. İnsanlığın ortak ürünü olan bu değerler tüm toplumları ve devletleri de etkilemektedir. Çağdaş ve demokratik olma iddiasında olan hiçbir ülke bu etkilenmeye karşı koyamaz. Ancak bu yapılırken, ulusal değer ve kavramları kaybetmemeye, çağdaş değerleri ulusal çıkarlarla bütünleştirmeye çalışılmıdır.

Ülkemizde bu olgu gerçekleştirilememiş, kuruluş yılları dışında, çağdaş değerler sadece söylemlerde kalmış, uygulamada gelenek, görenek, töre ve yerel kültürler acımasızca egemenliğini sürdürmüş ve bu tutum piyasa ekonomisine de yansımıştır.

Ülkemizde çağdaş demokratik yapılanmanın temelleri Atatürk devrimleri ile atılmıştır. Bu yapılanma içinde yer alan laik ve sosyal hukuk devleti olgusu ile ekonomik bünyemizi seksen yıl içinde, öngördüğümüz çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırma çabaları içinde olduk. Bu süre içinde kimi olumlu gelişmelere karşın, izlenen yanlış ve popülist politikalar nedeniyle, ekonomik ve toplumsal sistemimize ilkeli bir işlerlik ve tutarlılık kazandıramadık. Çünkü Atatürk ilke ve devrimlerinin esas alınması gereken çağdaş kurumsallaşmanın yerini, çoğu zaman çatışmacılığı öne çıkaran bireysel yaklaşımlara, sloganlara ve yüzeysel değerlendirmelere bıraktık.

Bu yanlış seçim ve uygulama sonucu siyasal, sosyal ve ekonomik yönden vardığımız nokta ortadadır. Özellikle toplantının

DUYURULAR

konusunu oluşturan piyasa ve ekonomik yapımızın, geçen süreç içinde kurumsallaştırılamaması, ilkelerinin ve kurullarının belirlenememesinin sonuçları, siyasal ve sosyal yapımızı da etkiliye gelmiştir. Disiplinden, ilke ve kurallardan, yaptırımlardan yoksun bir ekonomik yapı, her türlü olumsuzluğu, siyasal ve toplumsal alana da yansıtmıştır.

Bilindiği gibi Türkiye, siyasal rejimini, laik ve sosyal hukuk devletinin temel alındığı “*Demokratik Laik Cumhuriyet*” olarak belirlemiştir. Ekonomik sistemini ise, Cumhuriyet’in ilk yıllarında devletçi, sonraki yıllarında karma ekonomi ve 1980’li yıllarda da serbest piyasa ekonomisi olarak uygulamaya çalışmıştır. Hangi ekonomik sistemi uygularsanız uygulayınız, rekabet ortamının bulunmadığı ya da korunmadığı bir piyasa ortamında sağlıklı sonuç almanız olanaksızdır. Bu bağlamda kuruluşun itibaren, siyasal rejimimizi koruyucu yasal düzenlemeler ve güvence niteliğinde kurumlar oluşturulduğu halde, 1994 yılına kadar, ekonomik sistemi koruyucu düzenlemelerden yoksun bulunuyorduk.

Liberal ya da sosyal piyasa ekonomilerinde, devletin müdahalesinin söz konusu olmadığı durumlarda, sistemin kendisini yok ettiği gözlenmiştir. Bunları, serbest piyasa ekonomisini, bozucu, kısıtlayıcı, onun temelde arz ve talep kurallarına göre işleyişini engelleyici anlaşma, karar ve uygulamalar ya da piyasalardaki egemen konumun kötüye kullanılması olarak sıralayabiliriz. O nedenle piyasa ekonomisinin uygulandığı ülkelerde, devletin ekonomiye müdahalesi, rekabet düzeninin korunması için zorunlu olmuştur. Başka bir anlatımla, devletin ekonomiye müdahalesi, piyasa düzeninin bozulmamasını, rekabetin korunmasını sağlamak için gerekli ve zorunludur. Kuşkusuz, ekonomiye müdahalenin temel amacı rekabetin korunması olduğundan, bu işlevi gerçekleştirecek kurumlar da rekabet kurumları olarak geliştirilmiştir.

Bu konuda ülkemiz dünyadaki gelişmeleri çok geriden izlemiş bunun bedelini de çok ağır ödemiş ve ödemeye devam etmektedir.

Rekabete ilişkin ilk yasal düzenleme fikri, XIX. yüzyılın ortalarında ABD’de ticari hayatta tröstleşme eğilimlerinin artması üzerine tartışılmaya başlanmıştır. Hazırlayan senatörün adımla anılan “*Sherman Act*” 1890 yılında kongrede kabul edilmiş ve ABD’nin ilk Federal Rekabet Yasası yürürlüğe girmiştir. Senatör

Sherman kongrede bu Yasa'nın hazırlanış gerekçesini açıklarken "Biz nasıl ki siyasal yönetim biçimi olarak siyasal erkin tek elde toplandığı monarşi düzenini reddedip, çoğulcu, demokratik bir yönetim biçimini benimsemişsek, bu anlayışın doğal sonucu olarak ticari hayatta da piyasaya hakim olan tekel ve tröstlere karşı çıkmalıyız" demiş ve bir anlamda rekabetin korunması ve gelişmesine ilişkin düzenlemelerin yalnızca ekonomik gerekçelere dayanmadığını, konunun demokratik yaşamla da ilintili olduğunu altını çizmiştir. Rekabetin yatay ve dikey anlaşmalar ve uygulamalar yoluyla kısıtlanmasını; tekelleşmenin yasaklanmasını düzenleyen bu yasa, XX. yüzyılın başında görülmeye başlanan birleşme/ devralma dalgası karşısında yetersiz kalmıştır. Bunun üzerine 1914 yılında Clayton Act ve Federal Trade Commission Act kabul edilmiştir. 1936 da ise Robinson-Patman Act ile fiyat ayrımcılığı konusunda yeni bir düzenleme yapılmış, 1950 ve 1960 yıllarında ise, yasama alanında yapılan diğer düzenlemelerle rekabet hukuku ve özellikle birleşmeler alanındaki mevzuat geliştirilmiştir.

Bu yasal düzenlemeler sonucunda ABD'de güçlü bir rekabet geleneği yerleşmiştir. Rekabet hukukunun gelişmesi sadece bireylerin özgürlüğünü koruma aracı olarak değil, aynı zamanda ABD'nin serbest rekabete dayalı ekonomi politikasını güçlendirmenin bir aracı olarak da görülmektedir. ABD antitröst hukuku, içtihat hukuku dinamiğini esas alan uygulamalarıyla tarihsel süreç içinde gelişmiş ve zenginleşmiştir.

Kıta Avrupası'nda rekabete ilişkin düzenlemeler, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraya rastlamaktadır. İkinci Dünya Savaşı'nı takiben ABD, politik ve ekonomik bakımdan batı dünyasının lideri konumuna gelmiş ve bu liderlik rolüne uygun olarak çok kapsamlı ve katı bir rekabet politikası izlemiştir. Bu politikaların etkisinde kalan müttefikler ve ABD'nin baskıları sonucu Japonya ve Almanya ekonomik gücün yoğunlaşmasını engelleyen yasal düzenlemeler yapmak durumunda kalmışlardır. Esasen, iki savaş arası dönemde boy gösteren karteller Avrupa'da rekabet düzenlemelerinin yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu dönemde, özellikle Almanya'da kartellerin yoğun bir şekilde ortaya çıkması ve Nasyonal Sosyalistlere destek vermeleri, kartellerin dünyayı savaşa götüren totaliter rejimlerin gelişmelerinde asli rol oynadığı düşüncesini doğurmuş ve Avrupa'da kartel oluşumlarına karşı güçlü bir eğilimin belirmesine neden olmuştur. Tüm bunların

DUYURULAR

yanında, ABD'nin rekabetin hüküm sürmesi yönündeki ödün vermeyen yaklaşımı, Avrupa ülkelerinin üretici ve tüketicileri üzerinde de etkili olmuştur. Bu etkileşim içinde Almanya'dan başlamak üzere demokratik düzeni benimsemiş çoğu Avrupa ülkelerinde rekabet kanunları kabul edilmeye başlanmıştır. 1958 yılında ABD ekolünden farklı nitelikler taşıyan ve Freiburg Okulu'nun sosyal pazar ekonomisi görüşünden büyük ölçüde etkilenen Alman Kartel Kanunu kabul edilmiştir. Bu alanda asıl önemli gelişme 18 Nisan 1951 tarihinde imzalanan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması'nın başlattığı süreçte Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu (AET) kuran Roma Antlaşması'nın 1 Ocak 1958 de yürürlüğe girmesidir. Münhasıran kömür ve çelik sektörlerine yönelik olan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması rekabet düzenlemeleri bakımından 65, 66. maddeleri ile önemli kazanımlar getirmiştir. Söz konusu madde hükümleri Roma Antlaşması'nda öngörülen rekabet sistemine de öncülük ve dayanak teşkil etmiştir. Roma Antlaşması'nın 2. maddesinde, temel amaç "*üye ülkeler arasında bir ortak pazarın yaratılması*" olarak belirlenmiş ve madde 3g'de ifadesini bulan "*iç pazar dahilinde rekabetin bozulmamasını sağlayacak bir sistemin kurulması*" bu amaca yönelik önemli araçlardan birisi olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede, Roma Antlaşması'nda rekabet politikası başlığı altında ayrı bir bölüme yer verilmiştir. Bu bölümde yer alan ve teşebbüsler arası rekabeti kısıtlayıcı uygulamaları düzenleyen 85. ve hakim durumdaki teşebbüslerin bu hakim durumlarını kötüye kullanmalarını yasaklayan 86. maddelerle teşebbüslere uygulanacak rekabet kuralları düzenlenmiştir. Bu iki madde Avrupa Topluluğu rekabet mevzuatının temel dayanağını teşkil etmektedir. Roma Antlaşması'nda yer alan rekabet kurallarını ulusal rekabet kanunlarından ayıran önemli iki özellik; ilk kez rekabete ilişkin uluslar üstü bir düzenleme olması ve temel amacının, üye ülkeleri kapsayan ortak bir pazar yaratılmasıdır.

Ülkemizde bu konuda öncelikle 1982 Anayasası'nın 167. maddede düzenlemesine bakmak gerekir. Anayasamı'nın 167. maddesi devlete "*para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri*" alma; "*piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi*" önleme görev ve sorumluluğunu yüklemiştir. Bu anayasal hüküm yanında, Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu ya da bugünkü adıyla

Avrupa Birliği'yle yaptığı Ankara Antlaşması'ndan itibaren Avrupa Birliği ile ilişkilerinde rekabet kurallarının işleyeceğini kabul etmiştir. Katma Protokol'de bu konu daha ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır. 6 Mart 1995 günü kabul edilen 1/95 sayılı Avrupa Birliği Türkiye Ortaklık Konseyi kararında da Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki ticareti etkilediği ölçüde uygulanacak kurallar belirtilmiştir. Bunlar Roma Antlaşması'nın 85, 86 ve 92. maddelerine paralel düzenlemelerdir. Aynı konuda Türkiye'nin Gümrük Birliği kararının 39. maddesinin öngördüğü gibi Avrupa Birliği mevzuatını esas alan bir "Rekabet Kanunu"na ve bu kanunu uygulayacak bir kuruma sahip olması vurgulanmıştır. Tüm bu gelişmeler, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında ki Kanun"un çıkarılmasına neden olan ön çalışmaları kapsamaktadır. Bilindiği gibi 4054 sayılı Yasa 13 Aralık 1994 günü yürürlüğe girmiş ancak Yasa'nın ön gördüğü gibi idari ve mali özerkliğe sahip Rekabet Kurulu 5 Mart 1997'de oluşturularak göreve başlamıştır.

Rekabet Kanunu ve onun oluşturduğu hukuku yaşama geçirmeye çalışan "Rekabet Kurulu", ülkemiz için çok yeni olan bu alanda, rekabet politikaları bakımından Avrupa Birliği ile uyumu sağlama konusunda çok ciddi ve başarılı çalışmalara imza atmıştır. Kurum hem hukuk dünyamız için çok yeni olan rekabet hukukunun uygulanmasında hem de gelişip yaygınlaşmasında önemli görevler üstlenmiştir. Uzman konukların katkılarıyla, iki gün süren bu son derece yararlı ve verimli etkinlik dahi bu çalışmalara bir örnektir. Kendi adıma dikkatle izlediğim bu toplantıdan çok yararlandım. Rekabet hukukunun esas itibarıyla her olayda verilen kararlarla somutlaşan, canlılık kazanan, dinamik ve gelişmeye açık bir hukuk dalı olduğunu tespit ettim. Yine rekabet hukukunun gelişmesinde sadece Rekabet Kurulu'nun değil, bu kurulun vereceği kararlara ve cezalara karşı, 4054 sayılı Yasa'nın 55. maddesine göre gidilen Danıştay'ında büyük katkısının olacağı sonucunu çıkardım.

Avrupa örneğine göre; Rekabet Kurulu Avrupa Birliği Komisyonu, Danıştay da Avrupa Birliği Adalet Divanı gibi rol oynamaktadır. Öte yandan rekabet hukukunun uygulanması ve gelişmesi ile ilgili olarak çeşitli bireysel davalar ve tazminat davaları söz konusu olabilir. Dolayısıyla Asliye ve Ticaret Mahkemeleri yoluyla Yargıtay da rekabet hukukunun uygulanması ve gelişmesi açısından önemli görevler üstlenmektedir. Sonuç olarak, rekabet

DUYURULAR

hukukunun oluşmasında ve gelişmesinde, hem idari, hem de adli yargının büyük katkılarının olduğu açıkça ortadadır.

Burada savunmayı doğrudan ilgilendiren bir olumsuz düzenlemeyi de sizlerle paylaşmak istiyorum. 4054 sayılı Yasa'nın 47. maddesinde sözlü savunma toplantısına ilişkin esaslar düzenlenmiş ve burada savunma yapacaklar için "Oturlara bu kanunu ihlal ettiği iddia edilen taraflar veya bunların temsilcileri ile doğrudan ya da dolaylı menfaati olduğunu oturumdan önce kurula ispatlayanlar ya da onların temsilcileri katılabilir" denilmiş ve 48. maddede de bu teyit edilmiştir. İçinde savunma eylemi, savunma görevi olan hiçbir konuda ve işte baroya kayıtlı avukat dışında birinin bu görevi üslenmesine hukuken olanak yoktur. Varılan bu noktada, yabancı sermaye gibi çok kırılğan ve nazlı bir olgu karşısında ülkemiz yargı sisteminin yargılanması ve irdelenmesi gerekmektedir. Kuşkusuz çok dolu ve dertli olduğumuz bu konuda görüş ve düşüncelerimizi açıklamak durumunda kalırsak bunları bu panel ve toplantıda dile getirmemize olanak yoktur. Özetle şunu söyleyebiliriz; kimilerinin bir çırpıda sıraladıkları, adil yargılanma koşulları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti gibi kavramlarla ifade edilen oluşumların oldukça uzağında bulunmaktayız.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Sayın Doç. Dr. Adem Şahin'in yönettiği "Yatırım Ortamının İyileştirilmesi ve Rekabet Gücü İçin Nasıl Bir Rekabet Politikası" konu başlıklı oturum ve DPT Müsteşarı Sayın Dr. Ahmet Tıktık'ın yönettiği "Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Açısından Rekabet Politikasının Önemi Sektörel İnceleme" ve "Serbestleşme Sonrası Elektronik Haberleşme Piyasaları/Ulaştırma Piyasaları/Enerji Piyasası" konu başlıklı toplantıları dikkatle dinledikten sonra aktarılan bilgilerle, kendi bilgi ve birikiminin ciddi noktalarda keşiştiğini ve çeliştiğini gördüm. Özellikle ulusalcılığın artık söylemde kaldığını, uluslararası sermayenin gücü ve dayatması karşısında ulusal değerlerin giderek güç kaybettiğini gözlemledim.

Sayın Kurul Başkanımız "Sermayenin dini, ırka, ulusu yoktur. Kendisini güvenli gördüğü limana yanaşır ve demir atar" dedi ve çok doğru olarak bir gerçeği vurguladı. Kuşkusuz uluslararası sermayenin elde ettiği yetki ve güven, aynı ölçüde ulusal sermayenin de yetki ve güven kaybına neden olacak ve dışa bağımlılığı pekiştirecektir. İnkâr edilmesi ve reddedilmesi mümkün olmayan bu

ilişkilerde ulusal değerlerin korunması içinde gerekli önlemlerin, teknik-bilimsel donanımların ve hukuki düzenlemelerin ülke yararı ve gerçeklerine uygun biçimde yapılandırılması zorunludur.

Birinci oturumda konuşan Sayın Hüsamettin Kavi, M. Akif Ersin'in olumlu ve olumsuz şirket birleşmelerine verdiği örnekte, olumlu birleşmeyi gerçekleştiren şirketlerin kendilerine ait olduğunu belirterek birleşmenin kartelleşmeyi değil, verimliliği artırdığını uzun, uzun anlattı. Konuşmasının büyük bölümünü buna ayırdı. Kuşkusuz kurum bu incelemesinde rekabet hukukunun evrensel kurullarını objektif ve yansız bir biçimde uygulamıştır.

Birleşme ve katılmalarda çok hassas bir konu olan tekelleşme ve verimlilik konularının somut bilgi belge ve kanıtlarla açıklanması, yanların tatmin edilmesi gereklidir, aksi takdirde birçok kuşkulara neden olunur.

Yine Sayın Kavi, kamunun ülke ekonomisinin önünde en büyük engel olduğunu, kamunun bir biçimde piyasalardan ve belirli işler dışında sahadan çıkmasını vurgulayarak, denetim ve yönetim dışındaki bütün işleri özel sektöre bırakması gerektiğini belirtti ve bu bağlamda *"Kamu Yönetimi Teşkilatı Yasası"*nın bu alanda atılmış çok önemli adım olduğunu altını çizdi. Oturumu yöneten Sayın Müsteşar Kavi'nin sözleri için *"Türk sanayicisi bunları söylüyor"* demekle yetindi. Ben burada kamu-özel sektör yandaşı ve karşıtı ayrımı yapmadan değerlendirmelerin öncelikle tarafsız ve ön yargısız yapılması gerektiğini kamunun da ülke ekonomisine katkılarını görmezden gelmenin haksızlık olacağını, bu gün özel sektörü temsil eden birçok grubun öz sermayesinin kamu teşvikleri ve kamu ihaleleri olduğunu vurgulamak istiyorum. Son günlerde ülkemiz gündemine oturan ve büyük kamu açıklarına neden olan halk deyimi ile hortumcu, vurguncu, soyguncu suçlamalarıyla yargılanan kişilerin kimlikleri bu tespitimi doğrulayacaktır.

Sonuç olarak; bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde, sektörel çıkarlar doğrultusunda değil, aklın ve bilimin öncülüğünde ulusal çıkarlar doğrultusunda yol haritamızı belirlemek gereklidir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Av. Özdemir Özok

Ankara 29.03.2004

Duyuru No: 2004/26

13. 3. 2004 günü Eskişehir Barosu tarafından düzenlenen "*Aile Mahkemeleri, Boşanma Hukuku ve Medeni Kanun'da Yenilikler*" konulu panelde yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nun
13. 3. 2004 Günü Eskişehir Barosu Tarafından Düzenlenen
"Aile Mahkemeleri, Boşanma Hukuku ve
Medeni Kanundaki Yenilikler"
Konulu Panelde Yaptığı Konuşma

Sayın konuklar,

Eskişehir Barosu'nun düzenlediği panele hoşgeldiniz, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Büyük önder Atatürk ve arkadaşlarının kurduğu ve bizlere emanet ettiği Cumhuriyet'imizin en önemli adımı hukuk devri midir. Kişinin inanç dünyasını aydınlatan ve ona her türlü moral değerleri sunan din kurallarının, devamlı olarak gelişen ve değişen dünya düzeninde hukukun kaynağını ve dayanağını oluşturmadığını tespit eden dönemin yöneticileri, toplumsal sorunları çözmeye, akıl ve bilimi esas alan laik hukuk kurallarını egemen kılmak istemişlerdir.

Buradaki hedef; Osmanlı İmparatorluğu'nun benimsediği bir uygarlıktan bir başka uygarlığa geçişi sağlamak ve bu uygarlığın kurallarını, hukukunu, sosyal yaşamını Türk toplumuna, Anadolu insanına getirmektir. Bunun sonucu olarak, 20. yüzyılın en büyük hukuk devrimini gerçekleştirmiş ve tüm önemli yasaları batı ülkelerinden aynen almışlardır. Batıdan alınan bu yasaların uygulanmasına karşın, bu yasaların oluşturduğu hukuk sistemi ve

toplumsal düzen, maalesef tam olarak benimsenememiş ve özüm-senememiştir. Başta yargı olmak üzere bu süreç toplumsal yaşamın her alanında devam etmekte, bu gün yaşanan birçok olumsuzluğun kaynağını bu anlayış ve yaklaşım oluşturmaktadır.

Medeni Yasa, dönemin en çağdaş toplumlarından olan İsviç-re'den çeviri yoluyla alınarak, 17 Şubat 1926 günü kabul edilmiş, 4 Nisan 1926 günü *Resmi Gazete'*de yayımlanarak 4 Ekim 1926 günü yürürlüğe girmiştir. Medeni Yasa, tutucu kesimlerin engel-lemelerine karşın yadsınamaz olumlu katkılar sağlamıştır. Ancak geçen süreç içinde yasalar durağan, toplumsal yaşam ise sürekli ve değişken olduğundan toplumsal gereksinmelere yanıt vere-mez olmuştur. Bireyin tüm yaşamını, doğum öncesinden, ölüm sonrasına kadar düzenleyen böylesi önemli bir yasanın, çağdaş bir toplum ve onun bireylerinin hızla değişen ve gelişen gereksi-nimlerine yanıt verebilmesi, bu gelişmelere uyum sağlayabilmesi ve çözümler üretebilmesi ile mümkündür.

76 yıllık süreçte zaman, zaman kısmi değişiklikler yapılmış ise de köklü değişikliklerin yapılması için kurulan komisyonların ça-lışmaları geçen süre içinde olumlu sonuç vermemiştir. Son olarak 1994 yılında Adalet Bakanlığı tarafından başlatılan ve Birliğimizin de katıldığı, yüksek yargı mensupları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşlarının katkılarıyla yapılan çalışmalar 1998 yılında tamamlanarak TBBM'ye tasarı olarak sunulmuş, an-cak tasarı yasama döneminin sona ermesiyle kadük olmuştur.

1999 yılında, yasanın tümüyle gözden geçirilip günümüz koşullarına uyum sağlamasını gerçekleştirmek amacı ile yürür-lükteki yasadan farklı ve pek çok yeni hüküm içeren, özellikle kadın-erkek eşitliğini öne çıkaran, karşılaştırmalı hukukta ge-lişmeleri göz önünde tutan günümüz sosyal ve ekonomik ko-şullarına uygun, dil yönünden anlaşılması kolay ve uluslararası sözleşmelerle paralellik gösteren tasarı TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek, 22 Kasım 2001 günü kabul edilmiş ve 1 Ocak 2002 günü yürürlüğe girmiştir.

Yine Medeni Yasa üçü yürürlük olmak üzere, 1030 madde olarak yasalaşmıştır. Bu bağlamda eski medeni yasanın madde numaralarına bağlı kalınmamış olması, bugüne kadar gelişen Türk Medeni Hukuku Teorisi, uygulaması ve yargı kararlarının

DUYURULAR

yeni medeni kanunla karşılaştırmalı olarak incelenmesi açısından büyük zorluklara yol açmaktadır.

Medeni Yasa'nın TBMM'deki görüşmeleri sırasında, 1926 yılında dönemin Adalet Bakanı büyük devrimci Mahmut Esat Bozkurt'un imzasını taşıyan "İnsanlık yaşamı her gün, hatta her an köklü değişikliklerle karşı karşıyadır. Bunun değişimleri, yürüyüşü hiçbir zaman bir nokta çevresinde saptanamaz ve durdurulamaz. Yasaları dine dayalı devletler kısa bir zaman sonra yurdun ve ulusun isteklerini karşılayamazlar. Çünkü dinler değişmez kuralları kapsarlar. Değişmemek dinler için zorunluluktur. Bu nedenle dinlerin yalnız bir vicdan işi olarak kalması çağdaş uygarlığın temellerinden ve eski uygarlıkla yeni uygarlığın en önemli ayırıcı niteliklerinden biridir. Kuşku yoktur ki yasaların amacı herhangi bir gelenek, görenek veya yalnız vicdanla olması gereken din kuralları değil siyasal, sosyal, iktisadi ve ulusal birliğin her ne pahaya olursa olsun sağlanması ve yerine getirilmesidir. Çağdaş uygarlığa bağlı devletlerin ilk belirgin niteliği, din ile dünyayı ayrı görmektir. Bunun tersi, devletin benimsediği din ilkelerini kabul etmeyen kimselerin vicdanlarının baskı altında tutulması olur. Çağdaş devlet görüşü bunu kabul edemez. Din vicdanlarda kaldıkça devlet gözünde saygıdeğer ve dokunulmazdır. Dinin kural olarak yasalara girmesi, tarihin akışı içinde çoğunlukla taçlı devlet başkanlarının, zorbalarm, güçlülerin keyif ve isteklerini doyurma aracı olması sonucunu doğurmuştur. Çağdaş devlet, dini dünyadan ayırmakla insanlığı tarihin bu kanlı belasından kurtarmış ve dine gerçek ve sonsuz bir taht olan vicdanı özgülemiştir." biçimindeki Medeni Yasa gerekçesi ülkemizi ve toplumumuzu aydınlık ve çağdaş yarınlara taşıyan vazgeçemediğimiz ve vazgeçemeyeceğimiz bir meşale olmasına karşın, ülkemizde yaşanan manzaralar bu gerekçeyi tekzip etmektedir. Üzülerek ifade etmek isterim ki; bu denli yaşamsal önemi olan gerekçe yeni yasada özetlenerek alınmış ve amacından uzaklaştırılmıştır.

1 Ocak 2002 gün yürürlüğe giren Medeni Yasa özellikle aile hukuku bölümünde yeni düzenlemeler getirmiş ve yapılan bu düzenlemeler de kadın erkek esas alınmış, vakıflar ve dernekler konusunda ayrıntılı hükümler konulmuş, taruma ve babalık, vesa-yet evlat edinme, soy bağının kurulması, miras payları, saklı haklar konularında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Tüm bunların yanında toplumda ve kamuoyunda yankılanan en önemli değişiklik ise eşler arasındaki mal rejimlerinde yapılan değişiklikler de olmuştur.

Buna göre mal ayrılığı rejimi yerine, edinilmiş mallara katılma rejimi kanuni mal rejimi olarak kabul edilmiş ve ayrıca seçimlik mal rejimlerine paylaşmalı mal ayrılığı rejimi ilave edilmiştir.

Sayın konuklar,

Medeni Yasa'daki bu köklü ve ayrıntılı değişiklikler yanında toplumun temel taşınu oluşturan ailenin hukukunu özenle koruyacak ve uygulayacak "*Aile Mahkemeleri*"nin kurulmasına da karar verilmiştir.

TBMM tarafından 9 Ocak 2003 günü kabul edilen 4787 sayılı "*Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun*" 18 Ocak 2003 günü *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürütme ve yürürlük maddeleri olarak 11 madde ve bir geçici maddeden oluşan Yasa; Medeni Kanun'un aile hukuku adlı ikinci kitabında yapılan değişikliklerle gündeme gelen ve özellikle cinsiyet ayrımcılığından kaynaklanan kadın-erkek eşitsizliğini ortadan kaldıran hükümlerin ve çocuk haklarının özenle korunmasını amaçlamaktadır. Birinci maddesinde amaç ve kapsamı tanımlanan yasanın, ikinci maddesi ise aile mahkemelerinin kuruluşuna ilişkin hükümleri içermektedir. Buna göre; aile mahkemeleri, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun olumlu görüşü alınarak, Adalet Bakanlığı tarafından her ilde ve nüfusu yüz binin üzerindeki her ilçede tek hakimli ve asliye hukuk mahkemesi derecesinde olmak üzere kurulur. Yasanın üçüncü maddesinde ise, Aile Mahkemelerinde görev alacak yargıçların nitelikleri belirtilmektedir. Buna göre, bu mahkemelere atanacak yargıçların, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış, adli yargıda görevli, evli, çocuk sahibi ve otuz yaşını doldurmuş olmaları gerekmektedir. Yasa'nın dördüncü maddesinde, aile mahkemelerinin görevleri sayılmıştır. Medeni Yasa'nın 2. kitabı olan aile hukuku kapsamına giren ve medeni kanunun yürürlüğü hakkındaki yasaya göre aile huku-kundan doğan davalar ile aile hukukuna ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanıma ve tenfizi yanında 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Yasa'da öngörülen tedbir kararlarını almak, ayrıca diğer yasaların verdiği görevleri yapmak aile mahkemelerinin görevini oluşturmaktadır. Yasa'nın beşinci maddesinde mahkeme kadrosunda daimi görev yapacak uzmanlar sayılmaktadır. Bu maddeye göre her aile mahkemesinde pedagog, psikolog ve

DUYURULAR

sosyal çalışma uzmanı bulunmalıdır. Yasa'nın altıncı maddesinde, aile mahkemeleri yargıçlarına, görev alanlarına giren konularda yetişkinler ve çocuklarla ilgili koruyucu, eğitici ve sosyal önlemlerle ilgili görev ve yükümlülükleri sıralanmıştır. Yasa'nın yedinci maddesinde, usulü işlemler yanında, davacı-davalı arasında sulh girişiminde bulunulmasını düzenlemiştir.

Hem Medeni Kanun'daki yenilikler, hem aile mahkemelerinin uygulamaları hem de boşanma hukuku konularında, çok değerli panelistlerin yanında daha ayrıntılı bilgi vermeye kendimi yetkili göremiyorum. Çünkü, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Başkanı Sayın Ali İhsan Özüğür ve Ankara Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Sayın Prof. Dr. Ahmet M. Kılıçoğlu panelin konuları hakkında bizleri aydınlatacaklardır.

Sözü kendilerine bırakmadan önce, huzurlarınızda her iki dostuma teşekkür etmek istiyorum, çünkü barolarımızın çağrılarına her zaman duyarlılık göstererek büyük bir özveriyle bilgilerini bizlerle paylaşmaktadırlar.

Av. Özdemir Özok

Ankara 05.04.2004

Duyuru No: 2004/30

30.03.2004 günlü 25418 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren "*Son Değişikliklerle Adli Yardım Yönetmeliği*" ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİ (SON DEĞİŞİKLİKLERLE)
ANKARA - 2004

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİ*

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç Kapsam ve Dayanak

Amaç

Madde 1. Bu Yönetmeliğin amacı, 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 176-181. maddeleri uyarınca, adli yardımla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Adli yardımın amacı, bireylerin hak arama özgürlüklerinin önündeki engelleri aşmak ve hak arama özgürlüğünün kullanımında eşitliği sağlamak üzere, avukatlık ücretini ve yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanların avukatlık hizmetlerinden yararlandırılmasıdır.

Kapsam

Madde 2. Bu Yönetmelik, 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 180. maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan paraların, barolar arasında dağıtımı ve kullanılması ile adli yardım bürosunun kuruluşunu, görev ve yetkilerini, görevlendirilecek avukatların ve ücretlerinin belirlenmesini, işleyişini ve denetimini kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3. Bu Yönetmelik 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 176-181. maddeleri uyarınca düzenlenmiştir.

* 30.3.2004 tarih ve 25418 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Adli Yardım Bürosu ve Temsilcisi

Madde 4. Her baro merkezinde, Baro Yönetim Kurulu tarafından belirlenip görevlendirilecek, yeterli sayıda avukattan oluşan bir adli yardım bürosu kurulur. Baro Yönetim Kurulu ayrıca, baro merkezi dışında, avukat sayısı beşten fazla olan her yargı çevresinde bir avukatı, adli yardım bürosu temsilcisi olarak görevlendirebilir. Gerektiğinde, yeteri kadar temsilci yardımcısı da görevlendirilir.

Adli yardım bürosu ve temsilcileri, 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda öngörülen görevler ile baro yönetim kurullarının Avukatlık Kanunu ve Yönetmelikler çerçevesinde vereceği görevleri yerine getirirler.

Adli yardım bürosu ve temsilcileri, işlerini adli yardımdan sorumlu Baro Yönetim Kurulu üyesinin sorumluluğunda ve denetiminde yürütürler.

Adli yardım bürosu ve temsilcilerine, hizmetin yürütülebilmesi için adli yardım ödeneğinden karşılanmak üzere yeterli mekan, büro donanımı ve personel sağlar.

Barolar, avukat stajyerlerine, adli yardım bürosu ve temsilciliklerinde eğitim amacıyla geçici süreli görevler verebilirler.

Adli Yardım İstemi

Madde 5. Adli yardım istemi, hizmetin görüleceği yer adli yardım bürosuna ve temsilciliklerine yapılır. Başvurularda, adli yardım başvuru formu doldurulur ve adli yardım esas defterine kaydedilir.

Adli yardım bürosu ve temsilcilikleri, istem sahibinden gerekli bilgi ve belgeleri ister, istemin haklılığı konusunda uygun bulacağı araştırmayı yapar, gerektiğinde karar verir. Bu araştırmada, kamu ve özel kurum ve kuruluşları, adli yardım bürosuna ve temsilciliklerine yardımcı olurlar.

Adli yardım isteminin reddi halinde istemde bulunan; tebliğ-den itibaren on gün içinde yazılı veya sözlü olarak baro başkanına başvurabilir. Baro başkanı yedi gün içinde karar verir, bu karar kesindir. Süresinde karar verilmediği takdirde talep ret edilmiş sayılır.

Adli yardım görevi serbest çalışan avukatlara eşitlik ilkesi esaslarına göre verilir.

Adli Yardımın Yapılışı

Madde 6. a. Adli yardım isteminin kabulü halinde, durum bir tutanakla tespit edilir. İstem sahibinden, işin sonunda maddi bir yarar elde etmesi halinde, avukata ödenen para ile elde edilecek maddi yararın %5'ini baroya ödeyeceğine; adli yardım isteminin haksız olduğunun sonradan anlaşılması halinde, görevlendirilen avukata ödenen ücretin iki katı ve yapılmış masrafları yasal faizleri ile geri vereceğine ilişkin taahhütname alınır.

Vekaletname masrafı adli yardım faslından ödenebilir.

Yargılama giderlerini karşılayamayacaklar için 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 465-472. maddeleri gereğince adli müzaheret talebinde bulunulur. Bu talebin reddi halinde ilgisi, avukatlık ücreti dışındaki diğer yargılama giderlerini karşılamak durumundadır. Aksi halde, adli yardım istemi reddedilebilir.

Ancak, yargılama giderlerinin karşılanamayacağının açıkça anlaşılması ve adli yardım talebinde bulunanın haklılığı açısından kesin veya kuvvetli bir kanı oluşması halinde, adli yardım bürosunun veya adli yardım temsilcisinin önerisi üzerine Baro Yönetim Kurulu kararıyla adli yardım fonundan karşılanır.

Davanın reddi halinde iade olunacak harç, adli yardım fonuna aktarılır.

b. Adli yardım isteminin kabulüyle, gerekli iş ve işlemleri yapmak ve yürütmek üzere bir veya birkaç avukat görevlendirilir. Görev yazısının bir örneği de istem sahibine verilir ve gerekli bilgi, belge ve vekaletname ile birlikte görevlendirilen avukata baş-

DUYURULAR

vurması istenir. Görevlendirilen avukat, görevlendirme yazısının, işe ve ilgiliye ait bilgi, belge ve vekaletnamenin, adli müzaheret istemi reddedilmiş işe iş için zorunlu masraf avansının kendisine ulaşması ile avukatlık hizmetlerini yerine getirmek yükümlülüğü altına girer.

Görevlendirilen avukatın yükümlülüğü, istek sahibinin hizmetin görülebilmesi için gerekli belge ve bilgiler ile avukatlık ücreti dışındaki zorunlu yargılama giderlerini vermemesi veya vekaletname vermekten kaçınması ile sona erer. Görevlendirilen avukat, bu durumu gecikmeden, kendisini görevlendiren adli yardım bürosuna ya da temsilciliğine bildirir.

c. Görevlendirmede, avukatların mesleki faaliyet alanlarına ilişkin beyanları dikkate alınır.

d. Görevlendirilen avukat, bu işi yapmaktan haklı bir neden olmaksızın çekinmek isterse, görevin kendisine bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde, o işin tarifede belirlenen ücretini baroya ödeyerek görevden çekilebilir.

e. Görevlendirilen avukat, 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre işi sonuna kadar takip etmekle yükümlüdür. Bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka dava ve icra takipleri veya benzeri hukuksal işlemler, görev konusu iş kapsamında kabul edilmez.

f. Adli yardım bürosu ve temsilcilikleri, görevlendirilen avukatın hizmeti yerine getirmesi ile ilgili aşamaları izler. Avukat, işin hangi aşamasında olursa olsun, kendisinden istenen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Hizmetin sonunda da, bu konudaki raporunu ve hizmetin sona erdiğini gösterir belgeleri adli yardım bürosuna ya da temsilciliğine iletir.

Ödenecek Ücret

Madde 7. Adli yardımla görevlendirilen avukata, görevlendirilmeye konu iş için asgari ücret tarifesinde gösterilen maktu ücret peşin ödenir. Aynı işe birden fazla avukat görevlendirilemez. Ancak görevden çekilen avukatın yerine yeni görevlendirilen avukata ayrıca ücret ödenir.

Ceza davalarında şahsi davacı ve müdahil vekiline, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu gereğince yapılacak hukuki yardımlar için avukatlık ücret tarifesinde belirlenen maktu ücret ödenir.

Yargıtay'da görülecek duruşmalı işlerde ayrıca, Ankara'ya gidış-geliş otobüs ücreti ödenir. Adli yardımdan yararlananın veya vekilinin talebi halinde Ankara barosundan görevlendirilecek avukat aracılığı ile Yargıtay'daki duruşma takip edilebilir.

Tüm masraflar belgeye dayandırılır. Belgesiz ödeme yapılamaz.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi için, bu mahkemenin kendi adli yardım kuralları uygulanır. Bu yönetmelik uyarınca ödeme yapılamaz.

Adli yardım görevini haklı nedenler dışında tamamlamayan avukat, aldığı ücretin iki katını baroya ödemekle yükümlüdür.

Adli Yardım Bürosunun Gelirleri

Madde 8. Adli yardım bürosunun gelirleri şunlardır:

- a. Türkiye Barolar Birliği'nden baroya gönderilecek adli yardım ödeneği,
- b. Kamu ve özel kurum ve kuruluşlarından, il veya belediye bütçelerinden baroya yapılan yardımlar,
- c. Bu amaçla yapılan her türlü bağışlar,
- d. Adli yardım görevlerinden çekilen ve haklı neden olmaksızın hizmeti sonuçlandırmayan avukatlardan geri alınan ücretler,
- e. Taahhütname gereği ilgiliden alınan paralar,
- f. Yardımdan yararlanan ilgili lehine ilamda belirlenen harca esas değer %5'i .

DUYURULAR

Adli Yardım Bürosunun Giderleri

Madde 9. Adli yardım bürosunun giderleri şunlardır:

a. Adli yardımla görevlendirilecek avukatlara ödenecek ücretler ve zorunlu yol giderleri, gerektiğinde vekaletname, dava harç ve masrafları,

b. Büro personelinin ücretleri,

c. Büro donanımı, kırtasiye, kira ve diğer giderler.

Adli yardım paraları, münhasıran adli yardım hizmetlerinde kullanılır ve baro bütçesinin ayrı bölümlerinde gösterilir. Bu bölümden kalan gelir fazlası, bir sonraki yılın aynı faslına aktarılır.

Adli Yardım Parasının Barolara Dağıtımı

Madde 10. Türkiye Barolar Birliği, 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 180. maddesi uyarınca tahsil edilen parayı bütçesinin adli yardım faslına aktararak, bankada açacağı ayrı bir hesapta toplar. Bu hesapta toplanan paranın % 10'u Türkiye Barolar Birliği'nin adli yardım giderleri ve adli yardım dengeleme fonu için ayrılır, kalanı barolara gönderilir.

Her baroya 5 temel puan verilir. Verilen 5 temel puana;

a. Her 25 üye avukat için 1 puan,

b. Her 50.000 nüfus için 1 puan,

c. Kalkınmada öncelikli yöre barolarına 3 puan eklenerek adli yardım ödenek puanı saptanır.

Puanlamada 0.5'in altındaki küsuratlar dikkate alınmaz, bunu aşan küsuratlar ise 1 puana tamamlanır.

Barolara gönderilecek adli yardım payı aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$\text{Baro adli yardım ödeneği} = \frac{\text{TBB toplam adli yardım parası} \times 0.90 \times \text{baro adli yardım ödenek puanı}}{\text{Tüm baroların adli yardım puanları toplamı}}$$

Yıl içinde barolara gönderilmiş olan ödenekler, yıl sonunda barolara ayrı ayrı bildirilir.

Barolar, kendi paylarına düşen adli yardım ödeneğinin yıl içinde bitmesi halinde, adli yardım bürosunun gerçekleşen harcamalarını, ödeneğin gerekçesini ve bekleyen işleri içeren rapor ile Türkiye Barolar Birliği adli yardım dengeleme fonundan ek ödenek isteyebilirler. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından, istemin uygun bulunması halinde ek ödenek gönderilir. Barolara gönderilen ödenek yıl içinde kullanılmaz ise bir sonraki yıla aktarılır.

Barolar her yılın sonunda adli yardım yıl sonu raporu düzenleyerek Türkiye Barolar Birliği'ne gönderirler. Türkiye Barolar Birliği'ndeki kayıtlar ile bu raporlar esas alınarak hesap mutabakatları sağlanır.

Barolara tahsis edilen ödenek, dört taksit halinde ödenir. Barolar kendilerine tahsis edilen ilk ödemededen sonra üçer aylık rapor düzenler ve Türkiye Barolar Birliği'ne gönderir.

Raporların Yönetmeliğe uygunluğu tespit edildikten sonra bir sonraki ödeme yapılır. Takip eden diğer ödemelerde de aynı usul uygulanır.

Adli Yardım Bürolarının Denetimi

Madde 11. Baro Yönetim Kurulu, Adli Yardım Bürosu ve temsilciliklerinin çalışmalarını her zaman denetleyebilir. Baro denetçileri ayrıca mali açıdan Adli Yardım Bürosu ve temsilciliklerini de kapsayan çalışmalarını, her iki ayda bir düzenleyeceği raporla, Baro Yönetim Kurulu'na bildirir.

DUYURULAR

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 12. 14.11.2001 tarih ve 24583 sayılı *Resmi Gazete'*de yayımlanan Adli Yardım Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 13. Bu Yönetmelik 10.3.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14. Bu Yönetmelik hükümleri Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

* * *

Ankara 12.04.2004

Duyuru No: 2004/31

• 8 Nisan 2004 tarihinde Ankara Barosu tarafından düzenlenen "*Yasal Düzenlemeler ve Uygulamaları*" konulu açık tartışmada yaptığım konuşma ile,

• 10 Nisan 2004 tarihinde Avukatlar Günü nedeniyle Mersin Barosu tarafından düzenlenen "*Ceza Hukuku*" panelinde yapmış olduğum konuşma metinleri ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok
Tarafından Ankara Barosu'nca 8 Nisan 2004 Tarihinde Dü-
zenlenen "Yasal Düzenlemeler ve Uygulamaları"
Başlıklı Açık Tartışmada Yapılan Konuşma**

Sayın konuklar,

Ankara Barosu tarafından "5 Nisan Avukatlar Günü" etkinlik-
leri çerçevesinde gerçekleştirilen "Yasal Düzenlemeler ve Uygula-
maları" konu başlıklı açık tartışmaya hoşgeldiniz der sizleri sevgi
ve saygılarımla selamlarım.

TBB'nin Mayıs 1987 Tekirdağ Genel Kurulu'nda 5 Nisan,
Avukatlar günü olarak kabul edilmiş ve o tarihten itibaren tüm
barolarımız tarafından, her yıl 5 Nisan, "Avukatlar Günü" olarak
çeşitli etkinliklerle kutlanmaya başlanmıştır.

Başkanlığını yapmaktan büyük onur duyduğum Ankara Ba-
rosu da, geçmişten günümüze hukukun üstünlüğüne, insan hak-
larına, demokrasiye ve Cumhuriyet'in kazanımlarına gösterdiği
bağlılık ve duyarlılık yanında sergilediği öncü ve saygın duruşlar-
la "Savunma Mesleğine" büyük katkılarda bulunmuş; "Savunma"
ve onun örgütü olan barolar ve TBB'ye destek olmuştur. İşte bu
düşüncelerden hareketle, baromuz, avukatların ve savunmanın
özel günü olan "5 Nisan"larda mesleğin ve meslektaşlarımızın
düşün dünyasına yeni boyutlar kazandıracak önemli etkinlikler
gerçekleştirmektedir. Bu yılda, 3-12 Nisan tarihlerinde "Avukatlar
Günü" nedeniyle bu toplantı dahil olmak üzere, önemli etkinlikler
düzenlenmiştir. Bu ve benzeri etkinliklerin ne denli güç koşul-
larda gerçekleştirildiğini bilen birisi olarak, emeği geçen tüm
meslektaşlarımızı ve katkı sunanları gönül dolusu sevgilerimle
kutluyorum.

Sayın konuklar,

Toplantımızın başlığı "Yasal Düzenlemeler ve Uygulamaları"
olmasına karşın, başlığın açılımında tartışılacak konuların "Eğitim,
Tarım, Sağlık ve Yeraltı Zenginliklerimiz" olarak belirlendiği ve bu
alanlarda "yürütmenin uygulamaları"nın değerli katılımcılar tara-
fından irdeleneceği "açık tartışma" biçiminde gerçekleştirileceği
anlaşılmaktadır.

DUYURULAR

Kuşkusuz, “açık tartışma”yı birlikte gerçekleştireceğimiz özgün ve yetkin katılımcılar, konuyla ilgili çok önemli bilgiler verecek ve katkılar sunacaklardır. Kendilerine söz vermeden önce, izninizle, “açık tartışma” konusu “Ülkemizde yeni yasal düzenlemeler ile eğitim, tarım, sağlık ve yeraltı zenginliklerimiz ve yürütmenin uygulamaları” ile ilgili görüşlerimi aktarmak istiyorum.

Öncelikle eğitim, tarım, sağlık ve yeraltı zenginliklerimizle birlikte, tüm sektörlerde yaşanan gelişmeler ya da olumsuzluklar birbirine koşuttur. Bütün bu ve benzeri sektörlerde son dönemlerde, sergilenen gelişmelerin (olumlu ya da olumsuz) özeti üç süreçte toplanmaktadır. Bunlar; Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF kaynaklı küreselleşme, özelleştirme ve yerelleşme (ademi merkezileşme) süreçleridir.

Bu süreçlerin savunması, “özerklik”, “şeffaflık” ve “katılımcılık” gibi, hemen hemen hiç kimse tarafından reddedilemeyecek çekici sözcüklerle yapılmaktadır. Gerçekten de iktidarın tabana yayılmasını, bütün devlet örgütlenmesinde işleyişin katılımcılık esası üzerine yükseltilmesini, yetkilerin doğrudan ve kolayca denetlenebilir biçimde kullanılmasını ve ulusal potansiyelin her alanda serbest bırakılmasını sağlayacak özerklik statüsüne dayalı bürokratik örgütlenmeyi ve buna bağlı gelişmeyi kim istemez?

İlk bakışta çok çekici gelen bu sözler ve kavramlar, son yirmi yıldan bu yana, devlet yapılanmalarımızda, Dünya Bankası başta olmak üzere uluslararası sermaye kuruluşları temsilcilerinin yer yer “telkin”, “tavsiye”, ve “talimat”ları doğrultusunda yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Kaynağını “Ticaret ve Tarifeler Genel Anlaşması (GATT)” ve “Çok Taraflı Yatırım Anlaşmaları (MAI)” den alan yeni yönetim ve denetim anlayışının dinamiği bu nedenle içsel değil, dış kaynaklı olmuştur. Bunun sonucu olarak yeni yapının mimarları da içerden değil dışardan güç almıştır.

Türkiye’de dışa açılma ve dışa bağımlı politikaların temeli 1979 IMF Stand-by Anlaşması ve bunun ardından gelen 24 Ocak 1980 ekonomik kararlarıdır. Küreselleşme süreciyle eş anlamlı olan bu uygulamaların onuru 12 Eylül yönetimine kismet olmuştur. 12 Eylül rejiminin bu süreçle ilgisi Dünya Bankası tarafından açıkça ortaya konmaktadır. Çünkü Dünya Bankası ilkelerine göre toplumu tüm den etkileyecek bu tür karar ve politikaların uygulanabilmesi için ülkelerin bir iç ya da dış kriz ortamında olmasını zorunlu görmektedir.

Ülkemizde devletin yeniden yapılandırılması söylem ve eylemlerinin altında, 1979 yılında IMF'le yapılan Stand-by anlaşması yanında Dünya Bankası ile imzalanan beş adet "Yapısal Uyarlama Kredisi (SAL)" anlaşmalarının hükümleri bulunmaktadır. Türkiye Dünya Bankası ile her biri bir mali yılda imzalanan bu anlaşmalarla 1,6 milyar dolar kredi almış ve böylece dışa bağımlılığı tescil etmiştir. Çünkü bu anlaşmalarda kredinin girişi için, Kit'lerin tasfiyesi, enerji sisteminin özelleştirilmesi, Türkiye'de mali sermayenin küresel ilişkilerini kuracak para ve sermaye piyasalarının kurulması ve işletilmesi, tarım sektöründe gübre, tohum, ilaç, makine gibi girdilerde devlet tekelinin kırılması çalışmalarının başlatılması şartı hüküm altına alınmıştır. Bu anlaşmaların ilk bölümü 1984 yılında sona ermiş, bu tarihten sonra Türkiye 1985 yılından itibaren Tarım, Enerji ve Mali konularda iki olmak üzere dört yeni "Yapısal Uyarlama Kredisi" ve sektörü düzenlemeye dönük eğitim, sağlık ve yerel yönetim konularında yeniden yapılanma amaçlı proje kredileri imzalamıştır. Bu kredi anlaşmaları gizli ve saklı şeyler değildir, bunlar resmi gazetede Türkçe-İngilizce yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Bu anlaşmalar incelendiğinde her birinin, ilgili kamu sektöründe yapılacak modernizasyonu, bilişim teknolojisi ile donatılmasını, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için gerekli düzenlemeleri içerdiği görülür. Örneğin 1985 yılında Tarımla ilgili olarak imzalanan anlaşmada, ülkede gübre tekelini elinde tutan Türkiye Ziraî Donatım Kurumu'nun (TZDK) modernize edileceği ve geliştirileceği yazılmasına karşın, aynı tarihte gübrede devlet tekelinin kaldırılması önerilmiştir. Nitekim bilindiği gibi 1990'lı yılların ilk yarısında Türkiye'de TZDK gibi dev bir kamu kuruluşu ortadan kalkmış ve tarih olmuştur. Bu açık örnekte de görüldüğü gibi, Dünya Bankası anlaşmaları doğrultusunda, bir kurum için "geliştirilmekten, yenilenmekten, verimliliğinin artırılmasından" söz ediliyorsa orada biraz durmak ve eyvah "Ulusal bir kurum daha elden gidiyor" demek gereklidir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün, bunlardan Et ve Balık Kurumu'nun özelleştirilmesi çok ilginçtir. Bu kurum için "Devlet köftecilik" yapıyor söylemleriyle başlatılan aşağılama kampanyası sonuç verdi ve milyon dolarlarla ifade edelin kurum kombinaları özel sektöre peşkeş çekilerek, ülkede hayvancılık sektörü çökertilmiş, her tür hayvan ihraç eden Türkiye, ithalatçı konumuna düşürülmüştür.

Dünya Bankası anlaşmaları, 1979 Stand-by anlaşması ve bunların içeriye yansımaları olan 24 Ocak kararlarıyla hazırlanan

DUYURULAR

politikaların yürürlüğe girmesi için, devlet örgütlenmesinde de köklü değişiklik yapılması gerekmiştir. Hatırlanacağı gibi bunu gerçekleştirmek için kamu sektöründe çalışan nitelikli işgücüne, “beceriksiz”, “tembel”, “yeteneksiz”, “atıl”, “memur kafalı”, “bürokratik çıkar ile körleşmiş” gibi aşağılamalarla özgüvenini yitirmesini sağlayacak psikolojik baskılar uygulanmış ve kamu sektörü üreten değil tüketen bir sektör olarak algılanmaya ve dolayısıyla toplumun ve devletin kamburu gibi gösterilmeye başlanmıştır. Planlı çalışmalar sonucu, Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkenin ekonomik gelişmesinde motor görevi yapan ulusal kurumlar, devre dışı bırakılarak, yabancı ortak ağırlıklı özel sektör girişimciliğinin öne çıkarılmasına neden olunmuştur.

1980’den sonra iktidar olan hiçbir siyasal hareket, çerçevesi ülke dışında belirlenen ve ulusalcılıkla örtüşmeyen bu yol haritasını reddedememiş, öteleyememiş, içine sindirmese de uygulamaya çalışmıştır. İktidarlarda sadece özel sektör, girişimci ve yerel sermayenin renk ve orijini değişmektedir.

Bu konularla ilgili olarak, 3 Kasım 2002’den sonra iktidar olan AKP’nin seçim öncesi yayımladığı “Seçim Beyannamesi” 16.11.2002 günlü “Acil Eylem Planı” ve 58. Gül, 59. Erdoğan hükümetlerinin programlarında tarım, sağlık ve yeraltı zenginlikleriyle ilgi bölümler incelendiğinde, yukarıda çerçevesini çizdiğim yol haritasının dışına çıkılmadığı, çıkılmayacağı görülmektedir. Her ne kadar bundan önceki hükümet programlarında da vurgulandığı gibi “yapacağız”, “gerçekleştireceğiz”, “sağlayacağız” denilmekte ise de, hükümet programının gerçekleşme olasılığının, IMF, Dünya Bankası ve hükümet ilişkilerinden geçeceği anlaşılmaktadır.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor ve sözü sayın katılımcılara bırakıyorum.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özek
Tarafından Mersin Barosu'nca "Avukatlar Günü"
Nedeniyle Düzenlenen "Ceza Hukuku Paneli"nde
Yapılan Konuşma**

Sayın konuklar,

Mersin Barosu tarafından "Avukatlar Günü" etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Ceza Hukuku" paneline hoşgeldiniz, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

1987 yılında TBB'nin Tekirdağ Genel Kurulu'nda 5 Nisan "Avukatlar Günü" olarak kabul edilmiş ve o günden bu yana, tüm barolarımız tarafından, her yıl 5 Nisan, "Avukatlar Günü" olarak çeşitli etkinliklerle kutlanmaya başlanmıştır.

Geçmişten günümüze yurt ve meslek sorunlarına duyarlılığı yanında Cumhuriyet'in kazanımlarından da hiç ödün vermeyen Mersin Baromuz da her yıl "Avukatlar Günü"nü coşkuyla kutlamaktadır. Bu yılda 5-10 Nisan günleri arasında "Avukatlar Haftası" adı altında bir seri etkinlik düzenlenmiştir.

Bu ve benzeri etkinliklerin ne denli zor gerçekleştirildiğini bilen birisi olarak, emeği geçenleri gönülden kutluyorum.

Sayın konuklar,

Ülkemiz son yıllarda çok karmaşık ve sıkıntılı bir süreçten geçmekte, öngörüsüz ve ilkesiz politikalar sonucu büyük bedeller ödemek zorunda kalmaktadır.

Yaşanan ağır iç ve dış borç baskıları altında, tamamen IMF ve Dünya Bankası reçetelerine teslim olan ülkenin ekonomi ve kamu yönetimi, ulusal çıkarlardan çok uluslararası kuruluşların yönlendirmesiyle kararlar almaktadır. AB-Türkiye ilişkileri, ABD-Türkiye ilişkileri, Kıbrıs-Türkiye ilişkileri çok hassas bir dönemden geçmektedir. Tüm bunlara bulunduğumuz coğrafyada yaşanan olumsuz koşullar da eklenince ulus olarak hepimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Yaşanan ülke ve dünya gerçekleri karşısında ulusal değerleri savunmanın, olası tehlikelere vurgu yapmanın kimi çıkar çevrelerince tutuculukla nitelendirilmesine karşın, halkımıza olan tarihsel sorumluluğumuzun gereği olarak bunları ortaya koymak ve yakın tehlikelere dikkat çekmek durumundayız.

DUYURULAR

Panelin konusuyla doğrudan ilgisi olmamasına karşın siz sayın dinleyenlerle bazı kaygılarımı paylaşmak istedim, çünkü sıkıntılar paylaştıkça azalır, sevinçler paylaştıkça çoğalır.

Bu bağlamda sizlerle paylaşmak istediğim sıkıntım, kaygım, endişem, bizim dışımızda birileri, kendi coğrafyasının örnek modeli olan ülkemizi, “*yok edilmesi gereken model ülke*” olarak algılamaya başlamış olmasındandır. Avrupa ile Asya arasında köprü görevi yanında, tarihinde Slav hatta Uzakdoğu dünyalarını bütünleştirmiş, Müslüman, Hıristiyan ve Yahudileri birlikte barış ve hoşgörü ortamında yaşatmış; günümüzde akıl ve bilim öncülüğünde, İslam ile laik moderniteyi uzlaştırmış bölgenin gelişen ve değişen ülkesi “*çağdaş Türk modelinin*” yıkılmasını kimi iç ve dış güçler, açıkça istemektedirler. ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell, “*yeşil kuşak*” teorisinden bu yana ülkesinin Türkiye’yi sürüklemek istediği politikayı, Türkiye Cumhuriyeti’ni “*İslami devlet*” olarak niteleyerek noktalamış bulunmaktadır. Powell bu niteleme yanında Irak’ta kurulacak yeni devletin “*şeriat*” ile yönetileceğini müjdelerken, “*İslami*” diye nitelediği devletler ile Türkiye’yi de aynı kefeyle koymaktadır.

Bu konuda karşılaşılan tepki sonucu, ikinci derecede diplomatların tevil yollu açıklamalarının hiçbir anlamı yoktur. Ancak, ABD’nin telaşla tevil yollu da olsa düzeltme gayretine karşın, Türkiye Cumhuriyeti’nin Dışişleri Bakanı’nun nitelemeyi doğal karşılaması dikkat çekicidir. Dışişleri Bakanı, ulusal konularda bu duruşunu AB İlerleme Raporu’nda “*türban*” ile ilgili bir eleştiri olmaması dolayısıyla sergilediği gibi “*türban*” davası sırasında savunmayı geri çekme suretiyle de gözler önüne serdiği için TBB ve sonradan İstanbul Barosu gelişmeler dolayısıyla gecikmeli olarak AİHM’de müdahale isteminde bulunmak zorunda kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı’nun Powell’in sözlerini hoşgörü ile karşılaması, ABD yetkililerinin Türkiye Cumhuriyeti’ni “*İslami*” olarak nitelemelerinin nedenini açıklamaktadır.

Tüm bu tespitlerime katılmak ya da paylaşmak durumunda değilsiniz. Sadece, ülkemizde son yıllarda yaşananları alt alta sıralayarak yansız ve objektif bir değerlendirmeye, akıl süzgecinden geçirmenizi rica etmekteyim.

Ekonomiyi, maliyeyi, sanayiye, sağlığı, eğitimi, adaleti kısaca devlet çarkını bir biçimde düzene sokar sıkıntılarını giderebilirsiniz, ama devleti oluşturan temel unsurları örseler, parçalar ve yerinden oynatırsanız, bir daha onları yerli yerine koyamazsınız. Kırılan parçaları onaramazsınız. Üzülerek görmekteyiz ki, Türkiye bu gibi onarımlarla karşı karşıya bırakılarak yolundan alıkonulmakta, çağdaşlaşma süreci lüzumsuz yere uzatılmakta, halkımızın refahla buluşması geciktirilmektedir.

Sayın konuklar,

Panelin üst konu başlığı "*Ceza Hukuku*" olmasına karşın, insan hakları, savunma hakkı, yasak sorgu yöntemleri, yargılanmanın yenilenmesi gibi konu başlıkları da "*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*" çerçevesinde incelenecektir.

Her iki özgün ve yetkin bilim adamı kuşkusuz bizlere unutamayacağımız çok değerli bilgiler, yorumlar, çözüm önerileri aktaracaklardır. Bu nedenle kendimi sayın hocalarımdan bulunduğu yerde ceza hukuku konusunda açıklamalar yapmaya yetkili ve mezun göremiyorum.

Ancak, kısaca şunu belirtmek isterim, tüm uğraşların, tüm çalışmaların, onca araştırma ve incelemelerin tek hedefi, tek amacı "*adil/dürüst/düzgün yargılanma*" koşullarının sağlanmasıdır. Yargılama hizmeti, devlet yapısı içindeki örgütler ve kişiler tarafından yerine getirilen ve devletin tekelinde olan bir kamu hizmeti ve gücüdür. Bir toplumda düzen ve huzurun, iç barışın sağlanması, kargaşa ortamının yaratılmaması, yargılama örgütünün gücü ve verdiği hizmetin kalitesi ile yakından ilgilidir. Bu hizmetin toplumun beklentilerine ve gereksinimlerine yanıt verebilmesi için etkin, hızlı ve doğru olarak yürütülmesi gerekmektedir. Yargılama sonunda verilen karar adil olmalı, yani adaletin gerçekleşmesini sağlamalıdır. Aksi takdirde toplumsal düzeni kurmak, sosyal, siyasal ve ekonomik istikrarı yakalamak mümkün olamaz. Bu bağlamda devletin kamu adına harekete geçmesine olanak veren kurallar bütününe büyük bölümünü Ceza Kanunu ve onun oluşturduğu Ceza Hukuku ilkeleri sağlar. Bu nedenle Ceza Kanunu ve dolayısıyla Ceza Hukuku toplumların yaşamlarında son derece önemli kurallar bütünü olarak kabul edilir. Bir toplumun çağdaşlık düzeyi ceza yargılamasında uyguladığı Ceza Usulü ve

DUYURULAR

Ceza Kanunu hükümlerine göre ölçülmekte, insan haklarını hiçe sayan ilkel ceza normları uygulayan toplumlar, ne denli zengin ve ekonomik yönden güçlü olurlarsa olsunlar çağ dışılık suçlamasına hedef olmaktadır.

İnsanlık, günümüz ceza yargılaması ve ceza kanunu normlarına büyük bedeller ödeyerek kavuşmuştur. İnsanı en saygın varlık olarak kabul eden "hümanist/insancıl" doktrinin etkisiyle ceza hukuku normları ilkel kurallardan, çağdaş kurallara büyük bir değişim yaşamıştır. Bu süreç, 1776 "Amerika Bağımsızlık", 1789 "Fransız İnsan ve Vatandaş Hakları" bildirgelerinden başlayarak "Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi", "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi" ve "Avrupa Sosyal Şartı", "Paris Şartı", "Helsinki Nihai Senedi" ve benzeri metinlerle günümüze kadar devam etmiştir.

Panelimizin alt başlığını oluşturan "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi"nin 6.maddesinde "adil yargılanma hakkı" şu şekilde düzenlenmiştir. Bu bağlamda "adil yargılanma hakkı" yerine, değerli hocamız Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer'in "dürüst yargılanma hakkı", Prof. Dr. Rona Aybay'ın "düzgün yargılanma hakkı" önerilerinin de özellikle "adil" kelimesinin felsefi ve ideolojik değerlendirmelere açık bulunması nedeniyle daha uygun olduğu düşüncesini de belirtmek isterim.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi şöyle:

"Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahiptir. Hüküm açık oturumda verilir; ancak, demokratik bir toplumda genel ahlak, kamu düzeni ve ulusal güvenlik yararına, küçüklerin korunması veya davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veya davanın açık oturumda görülmesinin adaletin selâmetine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreceği ölçüde, duruşmalar dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.

• Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit olunca kadar suçsuz sayılır.

• Her sanık en azından aşağıdaki haklara sahiptir:

- Kendisine yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;
- Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara sahip olmak;
- Kendi kendini savunmak veya kendi seçeceği bir avukatın yardımından yararlanmak ve eğer avukat tutmak için mali olanaklardan yoksunsa ve adaletin selameti gerektiriyorsa, mahkemece görevlendirilecek bir avukatın para ödemeksizin yardımından yararlanabilmek;
- İddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında çağrılmasının ve dinlenmesinin sağlanmasını istemek;
- Duruşmada kullanılan dili anlamadığı veya konuşmadığı takdirde bir tercümanın yardımından para ödemeksizin yararlanmak;"

Sözleşmenin hüküm altına aldığı birçok hak ve yetki Anayasa başta olmak üzere yasalarda yapılan değişikliklerle, iç hukuk kurallarına dönüşmüş olmasına karşın, yasalarımızda hala antidemokratik hükümler bulunmakta, özellikle uygulama evrensel boyutlara ulaşmamaktadır. Artık 2004 Türkiye'sinde çağın değerlerini yansıtan ve gelecek nesillere bırakılabilecek yeni bir ceza kanunu ve ceza yargılama usulü kanunu istemek lüks olmasa gerek.

Ceza ve yargılama yasaları çalışmalarının bu isteklerimizi gerçekleştirme dilek ve temennisiyle konuşmamı bitirirken, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor saygılar sunuyorum.

* * *

Ankara 19.04.2004

Duyuru No: 2004/33

17.04.2004 tarihinde Birliğimiz ve Mardin Bölge Barosu tarafından düzenlenen "İnsanlığın Ortak Mal ve Varlıklarına Saygı Hakkı ve Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak" konulu panelde yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

DUYURULAR

**Mardin Bölge Barosu ve Türkiye Barolar Birliği
Tarafından 17.4.2004 Günü Düzenlenen
"İnsanlığın Ortak Mal Varlıklarına
Saygı Hakkı ve Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak"
Konulu Panelde Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok'un Yaptığı Konuşma**

Değerli konuklar,

Mardin Bölge Baromuzla birlikte düzenlediğimiz "İnsanlığın Ortak Mal Varlıklarına Saygı Hakkı ve Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak" paneline hoşgeldiniz, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

3 Ekim 2003 günü Adıyaman Baromuz tarafından düzenlenen "Sivil Bir Anayasa" konulu panele katılmak için bölgeye geldiğimizde Urfa, Mardin, Batman ve Siirt barolarımızı da ziyaret etmiş, meslektaşlarımızla yaşanan sorunlarımızı tespit ve değerlendirme toplantıları yapmıştık.

Bu gezi sırasında gittiğimiz her ilde ve baromuzda büyük ilgi gördük, bölgenin tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerini daha yakından görme olanağını bulduk. Urfa, Batman, Siirt ve Mardin'de doğa harikaları yanında, yöreye uygun el işi, göz nuru sanat eserlerini gözlemledik, insanın manevi ve moral değerlerini güçlendiren türbe ve anıtlarını ziyaret ettik.

Kuşkusuz gittiğimiz gördüğümüz her ilimizin kendine özgü güzellikleri ve zenginlikleri vardı. Ama Mardin'deki gözlemlerimiz anlatılmayan, ifade edilemeyen, ancak yaşanıldığında büyük anlamı olan kavram ve değerlerdi. Çünkü ne denli anlatım gücüne sahip olursanız olunuz, yaşananları olduğu gibi, aynı ölçekte aktarmaya olanak yoktur. Hoşgörü, tolerans, iyimserlik, dinlerin ve kültürlerin birleşmesi, kaynaşması, birbirini anlaması bir çırpıda söylenen ve kulağa çok hoş gelen ifade ve anlatımlar olabilir. Ama en küçük bir çıkar uğruna birbirinin boğazını sıkın, karşı görüşe, karşı inanca yaşama hakkı tanımayan, günümüz pratiğinde bu söylemleri yaşama geçirmenin pek kolay olmadığını Mardin'i görmeden, Mardin'i yaşamadan söylemek mümkün. Ancak Mardin'i tanıdıktan ve yaşadıkdan sonra insan olmanın temel koşulunun, kendi dünyanızdan, kendi inançlarınızdan, kısaca kendinizin dışında başka ve farklı bir alemin olduğunu anlamak ve ona uygun, ona saygın davranışlar sergilemek gerektiğini bir kez daha anımsıyorsunuz.

İşte bizim çok kısa süren Mardin ziyaretimiz sırasında bu duygu ve düşünceleri yaşamamıza, avukat arkadaşların yanı sıra, kent halkıyla bütünleşmiş, yerel kültürü özümsemiş, çağcıl değerleri benimsemiş sayın Valimiz Temel Koçaklar ve zarif eşinin kişisel tutum ve davranışlarının büyük katkısı olmuştur.

Bize bu gizemli kentte bir toplantı yapmamız önerildiğinde ben ve arkadaşlarım, duraksamadan kabul ettik ve konuyu yönetim kurulumuza iletteceğimizi bildirdik. Yönetim kurulumuz, ilke olarak meslektaşlarımız ve onların örgütü olan barolarımızla yakınlaşmanın, birliktelikler yaratmanın mesleğimizin geleceği bakımından olumlu sonuçlar vereceğine inandığından önerimizi kabul ederek bu toplantıyı gerçekleştirmiştir.

Sayın konuklar,

Anadolu tarihi ile uygarlık tarihi özdeştir. Ünlü şair Ahmet Arif ne diyor Anadolu için?

“Beşikler vermişim Nuh’a/Salıncaklar, hamaklar./ Havva Ana’n dünkü çocuk sayılır/ Anadolu’yum ben/ Tanıyor musun?”

Anadolu ile Mezopotamya’nın birleştiği, doğu ile batı, kuzey ile güney yol kavşağında bulunan Mardin, MÖ 4500 yıllarına uzanan tarihi ile bu nitelemeye uymaktadır. Antik çağda Asurlulardan başlayarak Artukoğulları, Akkoyunlu, Karakoyunlu ve Osmanlı’ya kadar pek çok döneme ait eserler kenti ve çevresini süslemektedir. Her dönemin yaşam biçimi ve kültürü katkılarıyla Mardin’e özgü kültürü oluşturmuşlardır. Zengin uygarlıkların yaşadığı, çeşitli din ve inanışların korunduğu, binlerce yıllık tarihsel ve kültürel bir geçmişe sahip Mardin, eski eserleriyle, efsaneleriyle sadece bizim değil bütün insanlığın ortak mirasını oluşturmaktadır.

Bu kültür ve tarih hazinesi mirası korumak ve kollamak sadece geçmiş değerlerimizi gelecek kuşaklara tanıtabilmek amacıyla sınırlı olamaz.

Geçmiş birikim, geleceğin yaratılmasında en önemli kaynak olarak değerlendirilmeli ve günümüz siyasal, sosyal ve toplumsal yaşamına ışık tutmalıdır. Çağımız dünyasında, kişilikli bir toplum olarak gelişebilmek için ulusların tarihi ve kültürel geçmişlerinin

DUYURULAR

yeni yaşam biçimleriyle ve çevreleriyle bütünleştirmeleri, bütünleşmiş etmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, farklı kültürlerin, farklı medeniyetlerin kültürel ve tarihi miraslarını, aynı dikkat ve saygınlık içinde korumak, globalleşen dünyada barış ve kardeşlik duygularının kökleşmesini sağlaması yanında, farklı kültür ve medeniyetlerin birbirlerine olan etkileşimi sonunda, zengin ve çok renkli bir oluşumu gerçekleştirmektedir. İşte Mardin’de bu oluşumu yaşamak ve gözlemlemek mümkün olmaktadır.

Mardin’de bir toplantı yapmaya karar verdiğimizde, bu toplantının konusunun, bu toplantının içeriğinin farklı olması ve Mardin’in yaşayan değerleri başta olmak üzere benzer değer ve kavramların tartışıldığı bir toplantı niteliğinde olması gerektiğine de karar verdik. Bunun sonucu olarak ta panel konusunu oluşturulan *“İnsanlığın Ortak Mal Varlıklarına Saygı Hakkı ve Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak”* başlığını panel konusu seçtik. Bu üst başlık yanı sıra *“İnsanlığın Ortak Mal Varlıklarına Saygı Hakkı”, “Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çevre Hakkı”, “Kentlerin Korunması ve Yerel Yönetimler”, “Kent Yoksulluğuna Bir Çözüm: Tarihsel Çevrelerin Sürdürülebilir Korunması”, “UNESCO Kenti Olmaya Aday Mardin’in; Tarihi, Sosyal ve Kültürel Yapısı”, “Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak”, “UNESCO ve Kültürel Miras”, “Türkiye’de Koruma Politikalarında Yeni Yaklaşımlar ve Ortak Sorumluluk”, “Türkiye’de Koruma Politikalarında Hukuksal Kararların Önemi”* konulu alt başlıklar bizi kırmayarak panelimizi onurlandıran, konunun uzmanları, çok sayın katılımcılar tarafından ayrıntılı olarak tartışılacaktır. Bundan önceki etkinliklerimizde olduğu gibi, bu paneldeki görüş ve düşüncelerde banda alınarak kitaplaştırılacak ve meslektaşlarımızın yararlanmasına sunulacaktır.

Sayın konuklar,

Panel konusunun, özel bilgi ve birikim isteyen sanat ve kültürle ilgili bölümünü uzmanlarına bırakarak ben sadece *“İnsanlığın Ortak Değerleri olan Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması”*na ilişkin ulusal ve uluslararası sözleşme ve metinlere kısaca değineceğim. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü *“UNESCO”* 17 Ekim-21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris’te toplanarak yapılan çalışmalar sonunda *“Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme”*yi kabul etmiştir. Türkiye bu Sözleşme’yi

14.4.1982 gün ve 2658 sayılı Yasa'yla benimsemiş, 14.2.1983 gün ve 17.957 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tarih, Kültür, Doğal Miras ve Çevre konularında çağının en ileri hükümlerini taşıyan bu sözleşmeden önce ülkemizde, yeterli bir yasal düzenleme mevcut değildi. Bu alanda ilk kurumlaşma olayı, 10 Mayıs 1920 gününde o dönemin Maarif Vekaleti'ne bağlı olarak "*Türk Asarı Atıkası Müdürlüğü*" ismi altında oluşturulmuştu. Türkiye'de Kültür varlıklarının korunması konusunda, 1950'li yıllara kadar ciddi hiçbir düzenleme yapılmamış, 1951 yılında 5805 sayılı Yasa'yla "*Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu*" oluşturulmuştur. 1957 yılında çıkarılan 6785 sayılı İmar Yasası'na kadar, sadece taşınmaz eski eserlerle ilgili görevleri olan kurula yeni yasayla, çevre ölçeğinde de bazı yetkiler verilmiştir. Bu yeni yetkiler kurulun giderek "*Sit*" tanımı ve kavramlarıyla ilgilenmesi, özellikle "*Kentsel Sit*"e yönelik olumlu çalışmalarda bulunmasına olanak sağlamıştır. 1973 yılında kabul edilen ve Cumhuriyet döneminin ilk koruma mevzuatı olma özelliğini taşıyan 1710 sayılı Eski Eserler Yasası ise, kurulun çevre ölçeğindeki korumayla, ilgilenmesini yasal olarak daha da güçlendirmiştir. Son olarak kabul edilen 2863 sayılı Yasa'yla elde edilen kazanımlar irdelendiğinde, değerlendirildiğinde, kendisinden beklenen ve Türkiye'nin çağdaş koruma dünyasında yerini almasını sağlayacak düzeyde olmadığı söylenebilir. Buna karşın, çevre ölçeğindeki korumanın bir planlama sorunu olduğunu vurgulaması ve ilk kez "*Koruma İmar Planı*" tanımını getirmesi, 1951 yılından itibaren süregelen tek ve merkezi bir denetim örgütü yerine, koruma olgusunu yerel ölçeğe taşıyan ikili bir denetim mekanizması oluşturması bakımından önemli kazanımlar sağlamıştır.

Tüm bu gelişmelerin sonucu olarak, Pamukkale, Göreme, Kapadokya, İstanbul, Boğazköy Nemrut Dağı, Xanthos-Letoon, Patara, Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, kültürel miras olarak "*Dünya Kültürel Miras Listesi*"ne alınmışlardır. Ocak 2002 de "*Dünya Kültür Mirası Listesi*"ne alınmak için UNESCO'ya başvuran Mardin kentinin bu istemi, doğal mirasın iyi korunamadığının tespit edilmesi üzerine geri çekilmiştir. Dileğimiz UNESCO tarafından belirlenen eksiklerin giderilerek yapılan yeni başvurunun olumlu sonuç vermesidir.

Mardin'e geldiğimiz andan itibaren bizi yalnız bırakmayan, bu toprakların geleneksel konukseverliğinden örnekler sunan,

DUYURULAR

başta Baro Başkanımız olmak üzere, tüm meslektaşlarımıza ve Mardinli dostlarımıza çok teşekkür ediyor, beni dinlediğiniz için sizlere sevgi ve saygılar sunuyorum.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok'un
Kahramanmaraş Barosu'nca 24.4.2004 Günü Düzenlenen
"Ceza Hukuku" Paneli'nde Yaptığı Açış Konuşması**

Sayın konuklar,

Kahramanmaraş Barosu tarafından düzenlenen "Ceza Hukuku" paneline hoşgeldiniz. Sizleri saygılarımla selamlıyorum. Bu ve benzeri etkinliklerin ne denli zor gerçekleştirildiğini bilen birisi olarak, başta Sayın Baro Başkanımız olmak üzere emeği geçen değerli meslektaşlarımı gönülden kutluyorum.

Sayın konuklar,

Ülkemiz son yıllarda çok karmaşık ve sıkıntılı bir süreçten geçmekte, öngörüsüz ve ilkesiz politikalar sonucu büyük bedeller ödemektedir.

Yaşanan ağır iç ve dış borç baskıları altında tamamen IMF ve Dünya Bankası reçetelerine teslim olan ekonomi ve kamu yönetimi ulusal çıkarlardan çok, uluslararası kuruluşların yönlendirmesiyle kararlar almak durumunda kalmaktadır. AB-Türkiye ilişkileri, ABD-Türkiye ilişkileri, Kıbrıs-Türkiye ilişkileri çok hassas bir dönemden geçmektedir. Tüm bunlara bulunduğumuz coğrafyada yaşanan olumsuz koşullarda eklenince ulus olarak hepimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Yaşanan ülke ve dünya gerçekleri karşısında ulusal değerleri savunmanın, olası tehlikelere vurgu yapmanın kimi çıkar çevrelerince tutuculukla nitelendirilmesine karşın, halkımıza olan tarihsel sorumluluğumuzun gereği olarak bunları ortaya koymak ve yakın tehlikelere dikkat çekmek durumundayız. Panelin konusuyla doğrudan ilgisi olmamasına karşın siz sayın dinleyenlerle bazı kaygılarımı paylaşmak istedim, çünkü sıkıntılar paylaştıkça azalır, sevinçler paylaştıkça çoğalır. Bu bağlamda sizlerle paylaşmak istediğim sıkıntım, kaygım, endişem bizim dışımızda birileri, kendi coğrafyasının örnek modeli olan ülkemizi "yok edilmesi gereken model ülke" olarak algılamaya başlamış olmasındandır. Avrupa ile Asya arasında köprü görevi

yanında, Slav hatta Uzakdoğu dünyalarını bütünleştirmiş, Müslüman, Hıristiyan ve Yahudileri birlikte ağırlamış, akıl ve bilim öncülüğünde, İslam'la laik moderniteyi uzlaştırmış bölgenin gelişen ve değişen ülkesi "*çağdaş Türk modelinin*" yıkılmasını kimi iç ve dış güçler istemektedir. Yine hemen yanı başımızda Irak ve Filistin'de ABD ve İsrail destekli işgal ve yok etme operasyonu dünyanın gözleri önünde acımasızca gerçekleştirilmekte BM başta olmak üzere kimsenin sesi çıkmamaktadır. ABD ve yandaşlarının "*Büyük Orta Doğu*" projesinin temel kazalarını oluşturan bu eylemler sonucu bölgemiz kan gölüne dönmüştür. Irak işgalinde yaşamlarını kaybeden sivillerin sayısı on bini, ABD başta olmak üzere işgal devletleri askerlerinden yaşamlarını yitirenlerin sayısı ise binleri aşmıştır.

Hangi amaçla, bunca masum insanın ölümüne göz yumulmaktadır?

Irak'a gelirken söylenen barış, özgürlük ve demokrasi şarkıları, yerini ağıt, gözyaşı ve korkuya bırakmıştır. Tüm bu tespitlerime katılmak ya da paylaşmak durumunda değilsiniz. Sadece, ülkemizde ve bölgemizde son yıllarda yaşananları alt alta sıralayarak yansız ve objektif bir değerlendirmeye, akıl süzgecinden geçiriniz. Göreceğiniz fotoğraf çok iç acıcı olmayacaktır.

Sayın konuklar,

Özgün ve yetkin katılımcılar kuşkusuz bizlere unutamayacağımız bilgiler aktaracaklardır. Bu nedenle kendimi konunun uzmanlarının bulunduğu yerde "*Ceza Hukukuyla*" ilgili açıklamalar yapmaya yetkili ve mezun göremiyorum. Ancak, kısaca şunu belirtmek isterim ki, tüm uğraşların, tüm çalışmaların, onca araştırma ve incelemelerin tek hedefi, tek amacı "*Adil Yargılama*" koşullarının sağlanmasıdır. Yargılama hizmeti, devlet yapısı içindeki örgütler ve kişiler tarafından yerine getirilen ve devletin tekelinde olan bir kamu hizmeti ve gücüdür. Bir toplumda düzen ve huzurun, iç barışın sağlanması, kargaşa ortamının yaratılması, yargılama örgütünün gücü ve verdiği hizmetin kalitesi ile yakından ilgilidir. Bu hizmetin toplumun beklentilerine ve gereksinimlerine yanıt verebilmesi için etkin, hızlı ve doğru olarak yürütülmesi gerekmektedir. Yargılama sonunda verilen karar adil olmalı, yani adaletin gerçekleşmesini sağlamalıdır. Aksi takdirde toplumsal düzeni kurmak, sosyal, siyasal ve ekonomik istikrarı

DUYURULAR

yakalamak mümkün olamaz. Bu bağlamda devletin kamu adına harekete geçmesine olanak veren kurallar bütününe büyük bölümünü “Ceza Kanunu” ve onun oluşturduğu “Ceza Hukuku” ilkeleri sağlar. Bu nedenle “Ceza Kanunu” ve dolayısıyla “Ceza Hukuku” toplumların yaşamlarında son derece önemli kurallar bütünü olarak kabul edilir. Bir toplumun çağdaşlık düzeyi ceza yargılamasında uyguladığı “Ceza Usulü” ve “Ceza Kanunu” hükümlerine göre ölçülmekte, insan haklarını hiçe sayan ilkel ceza normları uygulayan toplumlar, ne denli zengin ve ekonomik yönden güçlü olurlarsa olsunlar çağ dışılık suçlamasına hedef olmaktadır.

İnsanlık, günümüz “Ceza Yargılaması” ve “Ceza Kanunu” normlarına büyük bedeller ödeyerek kavuşmuştur. İnsanı en saygın varlık olarak kabul eden “hümanist-insancıl” doktrinin etkisiyle “Ceza Hukuku” normları ilkel kurallardan, çağdaş kurallara büyük bir değişim yaşamıştır. Bu süreç, 1776 “Amerika Bağımsızlık”, 1789 “Fransız İnsan ve Vatandaş Hakları” bildirgelerinden başlayarak “Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi”, “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi” ve “Avrupa Sosyal Şartı”, “Paris Şartı”, “Helsinki Nihai Senedi” ve benzeri metinlerle günümüze kadar devam etmiştir.

Tüm bu gelişmeler devleti “kanun devleti” olmaktan çıkarp, “hukuk devleti” olmaya yöneltmiştir. Bir hukuk devletinde asıl olan hukukun üstünlüğüdür. Kısaca “hukuk devleti” insan haklarının yaşama geçmesini, adaletin sağlanmasını, güvenliğin temin edilmesini amaçlar. Hukuk devletinde yasama ve yürütmeyi hukuka ve hukukun üstünlüğüne bağlı kılan güç bağımsız yargıdır. Yargı bu görevini, usul yasası olarak adlandırılan ve mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, delil toplama, iddia ve savunma haklarına ilişkin ilke ve hükümleri içeren yasalara uygun olarak yerine getirir.

Anayasa’nın 90. maddesine göre iç hukuk metni haline gelmiş Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinde düzenlenen “adil yargılanma hakkı”nın güvence altına alınması temel amaç olmakta, yapılan yeni yasal düzenlemelerde bu ilkeye özen gösterilmektedir.

Sözleşme’nin hüküm altına aldığı birçok hak ve yetki, Anayasa başta olmak üzere yasalarda yapılan değişikliklerle, iç hukuk kuralına dönüşmüş olmasına karşın, yasalarımızda hala antidemokratik hükümler çoğunluktadır.

Artık 2004 Türkiye'sinde insan hakları alanındaki sözleşme ve metinlerde gösterilen hedefleri yakalayan ve çağın değerlerini yansıtmaya yanında, gelecek nesillere de bırakılabilecek örnek bir "Ceza Yasası" istemek lüks olmasa gerek.

Kahramanmaraş Barosu öncülüğünde gerçekleştirilen bu etkinliğin "Ceza Yasası" çalışmalarına yeni boyutlar getirmesi dilek ve temennisiyle konuşmamı bitirirken, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, sözü sayın katılımcılara bırakıyor, saygılar sunuyorum.

* * *

İvedidir

Ankara 29.04.2004

Duyuru No: 2004/37

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda değişiklik yapmak üzere Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan komisyon çalışmalarında dava takipçilerinin kaldırılması çalışmaları başlatılmıştır.

Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü'ne bildirilmek üzere Baronuz bölgesinde bulunan dava takipçilerinin sayısının ivedilikle Birliğimize bildirilmesini rica ederim.

* * *

Ankara 10.06.2004

Duyuru No: 2004/51

Adalet Bakanlığı UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) kapsamında yapılan çalışmalarda, Baronuza kayıtlı olan avukatların aşağıda yer alan bilgilerini içerecek şekilde cd, disket veya e-posta gibi elektronik ortama aktarılmış kayıt ve bilgilerinin zorunlu ve ivedi olarak ihtiyaç bulunması sebebiyle en geç 15 Temmuz 2004 tarihinde Birliğimiz'de bulunacak şekilde gönderilmesi gerekmektedir.

DUYURULAR

Bilgileri bulunmayan Avukatların Adalet Bakanlığı UYAP Projesi dahilinde sisteme tanımlanması yapılamayacağından sistem dışı kalacakları ve bilgileri bulunmayan kişilere TBB web sitesinde yayınlanacak yüksek mahkeme kararları vb. bilgilerin yayınlanacağı sayfalara erişimde kullanıcı hakkı tanınabilmesi gibi hususlar göz önüne alındığında konunun hassasiyeti sebebiyle gereğini rica ederim.

* * *

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok'un
Devlet Denetim Elemanları Tarafından 30.04.2004 Günü
Düzenlenen "3. Denetim Haftası Etkinlikleri"
Toplantısında Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar;

Devlet Denetim Elemanları Derneği (DENETDE) tarafından düzenlenen "3. Denetim Haftası Etkinlikleri" toplantısına hoşgeldiniz, sizleri şahsım ve temsil ettiğim TBB adına saygularıyla selamlıyorum.

Devlet denetim elemanları, Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarından itibaren, tüm kazanımlara sahip çıkarak, kamu adına devletin verimli ve hukuka uygun biçimde çalışması için her türlü baskı ve güçlüğe karşın görevlerini başarıyla sürdürmüşlerdir.

Yıllardır işlemekte olan hiyerarşik kurumsal denetim sistemi Kamu Yönetimi Temel Yasa Tasarısı'yla kaldırılmakta ve yerine partizanca kullanılabilir, keyfiliğe yol açabilecek bir sistem getirilmek istenmektedir. Tasarıda, iç ve dış denetim türleri öngörülmekte ve iç-dış denetimin hukuka uygunluk, mali denetim ve performans denetimini kapsadığı belirtilmektedir. İç denetim kamu kurum ve kuruluşlarının kendi yöneticileri veya ilgili kurumun üst yöneticisinin görevlendireceği iç denetim elemanları tarafından yapılacağı ve dış denetimin de Sayıştay veya Sayıştay'ca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yapılacağı öngörülmektedir. Böylece yakında, Meclis'teki iktidar çoğunluğunun oylarıyla yasalaşabilecek olan taslak, bakanlıklara bağlı ve ilgili kuruluşlarda var olan teftiş kurullarını kaldırmaktadır. Bu uygulama son derece yanlış ve ülke geleceği için büyük sakıncalar taşımaktadır.

Bu düzenlemelerin yapılmasındaki temel etken, iç dinamiklerden çok dış dinamiklerin gücü ve baskısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaynağını “Ticaret ve Tarifeler Genel Anlaşması (GATT)” ve “Çok Taraflı Yatırım Anlaşmaları (MAI)”den alan yeni yönetim ve denetim anlayışının dinamiği içsel değil, dışsaldır, bunun sonucu olarak yeni yapının mimarları da içerden değil dışardan olmuştur.

Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF kaynaklı küreselleşme, özelleştirme ve yerelleşme (ademi merkezileşme) süreçlerinin savunması, özerklik, şeffaflık ve katılımcılık gibi hemen, hemen hiç kimse tarafından reddedilemeyecek çekici sözcüklerle yapılmaktadır. Gerçekten de iktidarın tabana yayılmasını, bütün devlet örgütlenmesinde işleyişin katılımcılık esası üzerine yükseltilmesini, yetkilerin doğrudan ve kolayca denetlenebilir biçimde kullanılmasını ve potansiyelin her alanda serbest bırakılmasını sağlayacak özerklik statüsüne dayalı bürokratik örgütlenmeyi ve buna bağlı gelişmeyi kim istemez? İlk bakışta çok çekici gelen bu sözler ve kavramlar son yirmi yıldan bu yana, devlet yapılanmalarımızda, Dünya Bankası başta olmak üzere uluslararası sermaye kuruluşları temsilcilerinin telkin, tavsiye ve talimatları doğrultusunda yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır.

Türkiye’de dışa açılma ve dışa bağımlı politikaların temeli 1979 IMF Stand-by Anlaşması ve bunun ardından gelen 24 Ocak 1980 ekonomik kararları ile atılmıştır. Küreselleşme süreciyle eş anlamlı olan bu uygulamaların onuru, 12 Eylül yönetimine kismet olmuştur. 12 Eylül rejiminin bu süreçle ilgisi Dünya Bankası tarafından açıkça ortaya konmaktadır. Dünya Bankası ilkelerine göre toplumu tümünden etkileyecek bu tür karar ve politikaların uygulanabilmesi için ülkelerin bir iç ya da dış kriz ortamında bulunması zorunlu görülmektedir.

Ülkemizde devletin yeniden yapılandırılması söylem ve eylemlerinin altında, 1979 yılında IMF’le yapılan Stand-by anlaşması yanında Dünya Bankası ile imzalanan 5 adet “Yapısal Uyarılama Kredisi (SAL)” anlaşmalarının hükümleri bulunmaktadır. Türkiye, Dünya Bankası ile her biri bir mali yılda imzalanan bu anlaşmalarla 1.6 milyar dolar kredi almış ve böylece dışa bağımlılığını tescil olunmuştur. Bu anlaşmalarda kredinin girişi için, KİT’lerin tasfiyesi, enerji sisteminin özelleştirilmesi, Türkiye’de mali sermayenin kü-

DUYURULAR

resel ilişkilerini kuracak para ve sermaye piyasalarının kurulması ve işletilmesi, tarım sektöründe gübre, tohum, ilaç, makine gibi girdilerde devlet tekelinin kaldırılması çalışmalarının başlatılması şartı hüküm altına alınmıştır. Bu anlaşmaların ilk bölümü 1984 yılında sona ermiş, bu tarihten sonra Türkiye, 1985 yılından itibaren Tarım, Enerji ve Mali konularda iki olmak üzere dört yeni "Yapısal Uyarlama Kredisi" ve sektörü düzenlemeye dönük eğitim, sağlık ve yerel yönetim konularında yeniden yapılanma amaçlı proje kredileri imzalamıştır. Bu kredi anlaşmaları gizli ve saklı şeyler değildir, bunlar *Resmi Gazete*'de Türkçe-İngilizce yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Bu anlaşmalar incelendiğinde her birinin, ilgili kamu sektöründe yapılacak modernizasyonu, bilişim teknolojisi ile donatılmasını, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için gerekli düzenlemeleri içerdiği görülür. Örneğin 1985 yılında tarımla ilgili olarak imzalanan anlaşmada, ülkede gübre tekeli elinde tutan Türkiye Zirai Donatım Kurumu'nun (TZDK) modernize edileceği ve geliştirileceği yazılmasına karşın, aynı tarihte gübrede devlet tekelinin kaldırılması önerilmiştir. Nitekim bilindiği gibi 1990'lı yılların ilk yarısında Türkiye'de TZDK gibi dev bir kamu kuruluşu ortadan kalkmış ve tarih olmuştur. Bu açık örnekte de görüldüğü gibi, Dünya Bankası anlaşmaları doğrultusunda bir kurum için "geliştirilmekten, yenilenmekten, verimliliğinin artırılmasından" söz ediliyorsa orada biraz durmak ve eyvah "ulusal bir kurum daha elden gidiyor" demek gereklidir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün, bunlardan ET-Balık Kurumu'nun özelleştirilmesi çok ilginçtir. Bu kurum için "devlet köftecilik yapıyor" söylemleriyle başlatılan aşağılama kampanyası sonuç verdi ve milyon dolarlarla ifade edilen kurum kombinaları özel sektöre peşkeş çekilerek, ülke hayvancılık sektörü çökertildi ve her boy hayvan ihraç eden Türkiye ithalatçı konumuna düşürüldü.

Dünya Bankası anlaşmaları, 1979 Stand-by Anlaşması ve bunların içeriye yansımaları olan 24 Ocak kararlarıyla hazırlanan politikaların yürürlüğe girmesi için, devlet örgütlenmesinde de köklü değişiklikler yapılması gerekmiştir. Hatırlanacağı gibi bunu gerçekleştirmek için kamu sektöründe çalışan nitelikli işgücüne "beceriksiz", "tembel", "yeteneksiz", "atıl", "memur kafalı", "bürokratik çıkar ile körleşmiş" gibi çeşitli aşağılamalarla kendine güvenini yitirmesini sağlayacak psikolojik baskılar uygulanmış ve kamu sektörü üreten değil, tüketen bir sektör olarak algılanmaya ve dolayısıyla toplumun ve onun örgütü olan devletin bir kamburu

gibi gösterilmeye başlanmıştır. Tüm bu gelişmeler Cumhuriyet'in ilk kuruluş yıllarında, devletin çalışmalarında motor görevi yapan ulusal kurumların devre dışı bırakılarak, yerli-yabancı ortaklığı ağırlıklı özel sektör girişimciliğinin öne çıkarılmasına neden olmuştur.

1980'den sonra iktidar olan hiçbir siyasal hareket, çerçevesi ülke dışında belirlenen ve ulusalcılıkla örtüşmeyen bu yol haritasını reddedememiş, öteleyememiş, içine sindirmese de uygulamaya çalışmıştır. İktidarlarda sadece özel sektör, girişimci ve yerel sermayenin renk ve orijini değişmektedir.

Bu konularla ilgili olarak, 3 Kasım 2002'den sonra iktidar olan AKP'nin seçim öncesi yayımladığı "*Seçim Beyannamesi*", 16.11.2002 günlü "*Acil Eylem Planı*" ile 58. Gül ve 59. Erdoğan hükümetlerinin programlarında tarım, sağlık ve yeraltı zenginlikleriyle ilgi bölümler incelendiğinde, yukarıda çerçevesini çizdiğim yol haritasının dışına çıkılmadığı görülmektedir. Her ne kadar bundan önceki hükümet programlarında da vurgulandığı gibi "*yapacağız*", "*gerçekleştireceğiz*", "*sağlayacağız*" denilmesine karşın hükümet programının gerçekleşme olasılığı IMF ve Dünya Bankası-Hükümet ilişkilerinden geçer. Bu gerçekler karşısında hiçbir iktidar "*celallenmesin*" çünkü dışardan gelen talimatlara direnme ve hayır deme olanağı yoktur.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor ve sözü sayın katılımcılara bırakıyorum.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok'un
Rize Barosu Tarafından 01.05.2004 Günü Düzenlenen
"Bilirkişilik ve Hazırlık Aşamasında Savunma"
Başlıklı Panelde Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar,

Rize Baromuz tarafından düzenlenen toplantıya hoşgeldiniz sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Hukukçu örgütü olmanın bilinciyle hareket eden barolarımız, bu sorumluluklarının sonucu olarak, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olan devletimizin birliği ve bütünlüğü için

DUYURULAR gerekli duyarlılığı gösterme yanında, yurt ve meslek sorunlarını da öncelikli bir konu olarak ele almakta ve gerekli çalışmaları yapmaktadırlar.

Bizim gibi çağdaş değerlerle yeni tanışmış, birçok toplumsal ve ekonomik sorunu olan ülkelerde "hukukçu" olmanın ayrı ve özel bir sorumluluğu vardır.

Hele bizim ülkemiz gibi, yıllardır objektiflikten ve bilimsellikten uzak, tamamen sübjektif değer ve yargıların egemen olduğu, kul ve tebaadan oluşan toplumsal yapıdan, özgür ve çağdaş bireylerden oluşan bir toplumsal yapıya geçiş süreci yaşayan toplumlarda "hukukçu" olmanın ayrı ve çok önemli sorumlulukları vardır.

İşte bu bilinç ve sorumlulukla hareket eden barolarımız bir yandan mesleki çalışmalarını sürdürürken diğer yandan yurt sorunlarıyla da yakından ilgilenmektedir.

Kuruluşundan bu yana muasır medeniyetleri hedef alan devletimizin geçen bu süre içinde istenen ve özlenen noktaya gelmediğini söylemek pek haksızlık olmaz. Büyük coşku ve iddia ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti kuruluş yılları hariç daha sonra bir duraklamaya girmiş ve çağının değerlerini bir türlü yakalayamamıştır. Bugün, kapısında beklediğimiz ve girmek için olmadık tavizler verdiğimiz AB standartlarını, bu ülke kuruluş günlerinde kendisine hedef seçmiş ve birçok kurum ve kavramı da toplumuna kazandırmıştır. Ama geçen süre içinde uygulanan ilkesiz, öngörüsüz ve popülist politikalar ülkeyi hedefinden saptırarak, amaca ulaşılmasını geciktirmiştir.

2004 yılında, bu ülkede;

Türkçe bilmeyen çocuklar ve anneler varsa,

Birçok kesimde cehalet diz boyu ise,

Ortaçağdan kalma kan davaları, namus cinayetleri devam ediyorsa,

En doğal ihtiyaçlardan olan su, yol, elektrik, telefon olmayan köyler bulunuyorsa,

Bilgisayar ve TV tanıyanlar çok sınırlıysa,

Ebeveynler çocuklarını işgücü olarak görüyor ve kız çocuklarını çocuktan saymadıkları için on üç yaşında başlık parası karşılığı zorla evlendirilebiliyorlarsa,

Öğretim ortalamamız ilkokul üçüncü sınıfsa,

Toplumsal yapımızın geçim kaynağı, can damarı olan tarım ve hayvancılık tükenmişse,

Gençlik ekme parasını kazanabileceği meslekten, eğitimden yoksun, bitirdiği üniversitenin olgunluğu ve ağırlığıyla işsiz ve umutsuz geziyorsa,

Bizlere hepimize çok ama çok iş düşmektedir. Toplumumuzun aydınlatılması, önünün açılması için birbirimizle yardımlaşarak çok ama çok çalışmamız gerekmektedir. Bu istatistiki gerçekler orta yerde dururken toplumsal bilinci ve sorumluluk duygusu olan hiç kimse ve de hiçbir hukukçu beni bunlar ilgilendirmez, ben bunlara karışmam diyemez. Bu nedenle barolarımızın toplumsal duyarlılığına çok önem veriyor duraksamadan destekliyoruz.

Sayın konuklar,

Giriş değerlendirmesinden sonra toplantımızın konusunu oluşturan *"Bilirkişilik ve Hazırlık Aşamasında Savunma"* konularına da kısaca değinmek istiyorum.

Yargılamayı, davacı ve davalının, sav ve savunmalarını kanıtlamak için dosyaya sundukları bilgi, belge ve deliller arasından, yargıcın haklıyı tespit edip ortaya çıkardığı usulü işlemlerin bütünü olarak tanımlayabiliriz. Gelişen ve değişen yaşam koşulları her konuda uzmanlaşmayı zorunlu kılmıştır. İşte yargılama sırasında yargıcın bilgi ve birikimi dışında kalan konularda, işin uzmanı kişilere başvurulması son derece haklı ve yerinde bir işlemdir. Bu gereksinmeden doğan bilirkişilik kurumu HMUY'un 275 ve 286. maddelerinde ve CMUK'un 65 ve 85. maddelerinde düzenlenmiştir. Yargıçların HMUK 275. maddesinde belirtildiği gibi *"çözümü özel veya teknik bir bilgiyi gerektiren hallerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir."* hükmüne karşın bu gün uygulamada hemen, hemen her konu bilirkişiye yollanmaktadır. İşte bu uygulama bilirkişilik kurumunun yozlaşmasına ve bilmez kişilerin türemesine neden olmuştur. Özellikle büyük kentlerde elinde çanta kapı, kapı mahkeme ve yargıç kollayan bilimsellik-

DUYURULAR

ten ve uzmanlıktan uzak sözde bilirkişiler yaygınlaşmıştır. Tüm bunların yanında bilirkişilik kurumu üzerine gelişen dedikodu ve spekülasyonlarda bu bilirkişilerin verdiği raporlara göre kurulan hükümlerin tartışılmalarına neden olmaktadır.

Bu bağlamda, hakkıyla, bilgisiyle, vicdanı ve namusuyla bilirkişilik yapanlara bu özverilerinden dolayı teşekkür ediyor, bilirkişiliği yargılama gibi önemli bir kurumun yardımcısı olarak algılamayan ve dolayısıyla ona uygun davranmayanları da şiddetle kınıyor, bu ve benzeri davranışları tespit edilenlere görev verilmediği gibi gerekli mücadelenin yapılması konusunda yargıç ve savcıların duyarlı davranmalarını diliyor ve umut ediyoruz.

Panelin ikinci konusuyla ilgili olarak da şunu ifade etmek isterim. Özellikle bu konuda iç hukukumuzun temel yasası olan Anayasa'da 2001 yılında yapılan değişiklikle "*adil yargılanma hakkı*" kavram olarak anayasaya girmiş ve ülkemiz için anayasal bir kurum olmuştur. Anayasamızın hak arama özgürlüğünü düzenleyen 34. maddesine "*herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir...*" hükmü eklenmiştir. Anayasa değişikliğinden önce bu kavram İHAS'ta yer alması nedeniyle pozitif hukukumuza zaten girmişti ancak Anayasa değişikliğiyle de maddenin düzenlediği "*adil yargılanma hakkı*" Türk hukukunun bir parçası haline gelmiştir.

Kişiler, ceza hukukunun yasaklayıcı kuralları karşısında suç diye nitelendirilen bir kuşku ve iddia ile karşı karşıya kaldığı zaman, bunu yenmeye yönelik sav, savunma ve yargı faaliyetinde müdafinin en önemli süje olduğu ve ceza yargılamasının evrelerindeki rolünün, insan hak ve özgürlüklerini koruma ve kollamaya yönelik önemli bir uğraş olduğu bilinmektedir. Bu koruma ve savunma görevi ne denli geniş ve donanımlı olursa orada, adil, dürüst ve objektif yargılama var demektir. Bu anlamda, ceza yargılamasında kurallar savunmaya ve onun temsilcisi müdafiiye daha özgürlükçü bir düzenleme getirmeli ve müdafinin yargılama makamları önünde görevini yaparken herhangi bir kısıtlamaya uğramamasının koşulları sağlanmalıdır. Ceza yargılamasının evrelerini oluşturan "*hazırlık aşamasında*" bu hususlara özen gösterilmelidir.

Her iki konuda da çok sayın katılımcılar kuşkusuz önemli açıklamalar ve bilgiler sunacaklardır. Ben biraz ileri giderek onların konularına girmek durumunda kaldım, sözlerimi burada noktalıyorum.

Bu ve benzeri toplantıların ne denli zor koşullarda gerçekleştiğini bilen birisi olarak emeği geçenlere başta, Rize Baromuz başkanı olmak üzere teşekkür ve başarı dileklerimi sunuyor, sizlere saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

Türkiye Barolar Birliği Tarafından
05.05.2004 Günü Düzenlenen “Bilgi Edinme Hakkı” Konulu
Panelde Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok’un Yaptığı Konuşma

Değerli konuklar,

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’yla ilgili olarak yaptığımız toplantıya hoşgeldiniz, sizleri şahsım ve temsil ettiğim TBB adına sayılarımla selamlıyorum.

Türkiye Barolar Birliği bir süreden beri günceli yakalayabilmek için henüz tasarı halinde iken ya da yasalaştıktan hemen sonra, önemli yasa veya yasa tasarıları hakkında toplantılar düzenlemektedir. “Medeni Yasa”, “İstinaf Mahkemeleri”, “Kamu Yönetimi”, “Bankacılık hakkındaki düzenlemeler” gibi duyarlı konularda bu tarz panel ve sempozyumlar düzenlenmiş, toplantı tutanakları ve bildirimler kısa sürede yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Yakın bir zamanda Ceza Kanunu ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu aynı şekilde düzenleyeceğimiz toplantılarla kamuoyunun tartışmasına açılacaktır. “Bilgi Edinme Hakkı” konusundaki toplantı da bu tür önceliği olan bir toplantıdır.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, TBMM tarafından 4982 sayılı 09.10.2003 tarihinde kabul edildi; 24.10.2003 tarihli *Resmi Gazete*’de yayımlandı. Kanun *Resmi Gazete*’de yayım tarihinden altı ay sonra ve bugünden on gün kadar önce 24.4.2004 tarihinde yürürlüğe girdi.

Konularında uzman genç ve deneyimli bilim adamları, gazeteci ve politikacılar “Bilgi Edinme Hakkı”nı çeşitli boyutlarıyla

DUYURULAR

ticari sır ve devlet sırrı yasa tasarıları ile birlikte inceleyecekler, irdeleyecekler, özellikle soyut hakkın uygulamaya nasıl yansıtılacağı konusunda bizleri aydınlatacaklardır,

Yasa'nın birinci maddesi amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi hakkını kullanmaları olarak göstermiştir. TBMM'ye sunulan Yasa Tasarısı'nın gerekçesinde de "yasanın bir yandan yönetimde şeffaflığın sağlanması" suretiyle devletin demokratik karakterini güçlendireceği; diğer yandan da temel hak ve özgürlüklerin kullanımında ileri bir adımı oluşturacağı şeklinde vurgulanmıştır. Bilimsel görüşlere göre "idarenin yaptığı işlemlerin hukuka uygunluğunun güvence altına alınması" ile "idarenin elindeki bilgilere erişilmesi" arasındaki ilişkinin ayrılmazlığı söz konusudur. Bu kısa alıntılar yani yasanın amaç maddesi, yasanın gerekçesi ve bilimsel görüşler, bilgi edinme hakkının şeffaf, katılımcı ve demokratik bir yönetim arayışındaki önemini göstermeğe yetmektedir.

Türk hukuk sisteminde bilgi edinme hakkının kullanılması sürecinde, dar ve öznel boyutu teşkil eden ve Anayasa'nın 74. maddesinde hükme bağlanan dilekçe hakkı, 01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı "Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun"la işlerlik kazandırılmaya çalışılmıştır. TBMM Dilekçe Komisyonu dışında "kişisel veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetler", özellikle yönetim nezdinde gerekli ilgiyi görmemekte, yasaya rağmen eski vurdumduymazlık devam edip gitmektedir. İdari makamlar nezdinde dilekçe hakkının kullanılması ile sonuç alınmış pek az olay bulunduğu meslek deneyimleriyle ortaya çıkmaktadır.

Bilgi edinme hakkının dilekçe hakkı, devlet sırrı, ticaret ve bankacılık sırrı kavramlarıyla yakın ilişkisi olduğu gibi bu hakkın en önemli yüzünü de "avukatların çalışma koşulları" teşkil etmektedir. İzin verirsiniz avukatlar için yaşamsal bu alanda birkaç şey söylemek istiyorum.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun çıkarılmasından önce, 2001 tarihinde 4667 sayılı Yasa ile Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinde yapılan kapsamlı bir değişiklikle "Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak

zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür.” hükmü konulmuştur.

Bu hüküm Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun amacını, özünü ve kapsamını oluşturan ilkelerin öncüsü niteliğindedir. Avukatlık Kanunu hükmü sadece avukatlara yönelik bilgi ve belge toplama hakkını düzenlerken, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu genel bir düzenleme yapmaktadır. Avukatlık Kanunu’ndaki bu düzenleme, avukatlık hizmetinin anayasal güvence altında bulunan hak arama ve savunma haklarının, çabuk, güvenilir ve düzenli bir şekilde yapılabilmesi için tanınmış olan, bilgi ve belge edinme hakkının sağlıklı şekilde kullanılmasını amaçlamasına karşın, çeşitli fiili ve hukuk dışı engellerle kısa zamanda kullanılamaz hale getirilmiştir. Dava dosyası inceleme, örnek alma hakkı, Ceza ve Hukuk usulü muhakemeleri kanunları ile Avukatlık Kanunu’ndaki hükümlere ve İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 20. maddesinde 4001 sayılı Yasa’yla yapılan değişikliğe rağmen tam olarak ve tartışmasız uygulanamamaktadır.

Diğer yandan Avukatlık Kanunu’nun 2. maddesinin uygulama sınırları ve özellikle avukatların bu Kanun’un tanıdığı yetki ile isteyebileceği belgelerin sınırları ve muhteviyatı açısından uygulamada karşılaşılan güçlükler Danıştay 1. Dairesi’nin 2002/26 E. 2002/52 Karar sayılı görüşü ile “sicil dosyaları” açısından, savunmada hukuki olmayan bir karanlık nokta oluşturulmasına neden olmuştur.

Pek çok hak gibi, Avukatlık Kanunu’nun 2. maddesinde sağlanan ve açık biçimde sınırları belirlenmiş “bilgi ve belgelerin incelenmesi” hakkı pek çok nedenle kullanılamaz haldedir.

Avukatlar için söz konusu olan bu olumsuz tablo, bizleri bilgi edinme hakkını kullanmak isteyen vatandaşlarımız açısından kaygılandırmakta, karamsarlığa itmektedir. Burada söz konusu olan kamu görevlilerinin gerçekten kanunun saydığı ilkelere, “demokratik ve şeffaf yönetim gereklerince eşitlik, tarafsızlık ve açıklık” ilkelerine bağlılıkları ve inanmaları noktasında düşümlenmektedir. Yasal olanakların uygulamaya yansımaları ve “gün ışığında yönetime” kavuşmamız bu inançla mümkün olabilecektir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile tanınmış hakkın tartışmasız ve kolaylıkla kullanılması dileğimizdir. Bu umutlarla, panele katkı

DUYURULAR

sunanları ve siz sayın konukları yeniden saygılarımla selamlar, beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

* * *

Ankara 10.05.2004

Duyuru No: 2004/43

10.05.2004 günü, Danıştay'ın kuruluşunun 136. yıldönümü ve "İdari Yargı Günü"nde yapmış olduğum konuşma metnini içeren kitapçık ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Danıştay'ın kuruluşunun 136. yıldönümü ve "İdari Yargı" günü nedeniyle düzenlenen toplantıya hoşgeldiniz, sizi ve toplantıyı onurlandıran sayın konukları saygılarımla selamlıyorum.

Yargı birlikteliğine duyarlılığını her zaman sergileyen Danıştay'ımızın her kutlama gününde özgür ve bağımsız kürsüsünü, savunmanın temsilcilerine açmasını son derece anlamlı ve önemli bulduğumuzu yinelerken, başta Danıştay olmak üzere, Bölge İdare Mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin özverili çalışanlarının "İdari Yargı Günü"nü kutlar, kuruluşundan bu yana, İmparatorluk ve Cumhuriyet dönemlerinde çok önemli görevler üstlenmiş Danıştay'ımızın nice yıllar aynı saygınlıkla varlığını sürdürmesini dilerim.

Kısa süre önce, emeklilik nedeniyle Danıştay Başkanlığı'ndan ayrılan, görevde bulunduğu süre içinde başarılı çalışmalarıyla ülkemizde hukukun üstünlüğüne ve hukuk devletine büyük katkılar sunan Sayın Nuri Alan'a yeni yaşamında sağlık ve mutluluklar dilerken, yerine başkanlığa seçilen ve üstlendiği bu görevi de önceki görevleri gibi duyarlılıkla sürdüreceğine inandığım Sayın Ender Çetinkaya'yı da kutlar, başarılar dilerim.

Kısaca, olağanüstü yetkilerle donatılmış yürütme karşısında, denge kuran, bireylerin hukukunu devlete karşı koruyarak

onların haksızlığa uğramasını önleyen bir güç olarak tanımlayabileceğimiz “idari yargı” görevini, ülkemizde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yanında, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi üstlenmiş bulunmaktadır. Bu anlamda Danıştay ve idari mahkemeleri, yurttaşların devletle olan ilişkilerinde ortaya çıkan hukuki sorunlarda, insani ve adil çözümler bularak toplumda adalet duygusunun gelişmesi yanında, hukukun üstünlüğünü sağlamak durumundadırlar. Başka bir anlatımla “idari yargı”, devleti oluşturan erklerden “yürütme” ve onu bütünleyen “idare”nin eylem ve kararlarının hukuka uygunluğunu denetler, devlet yönetiminin hukuk içinde kalmasını sağlar.

Bu yönüyle “idari yargı” yürütme ve idareyi temsil eden siyasal iktidarların en büyük güvencesidir. Çünkü yürütme ve idarenin kimi hukuk dışı eylem ve davranışlarını denetleyip, onların hukuka uygun biçimde gerçekleşmesini sağlayarak, yürütme ve idarenin hukuk içinde kalmasına yardımcı olan “idari yargı” bu yönüyle duyarlı bir siyasal iktidarın en güvenilir yol göstericisi durumundadır.

Tüm siyasal sistemler, iki temel kavramın varlığı ve bu iki kilit kavramın kendi içlerindeki ya da birbirleriyle aralarındaki ilişkiler yumağının aldığı biçimlere göre belirlenmektedir. Gerçekten de, demokratik olarak kabul edilsin ya da edilmesin, tüm siyasal sistemlerin temelinde varolan ve birbirleriyle ilişkilerine göre siyasal rejimlerin sınıflandırıldığı bu iki kilit kavram “devlet” ve “toplum” kavramlarıdır. Siyasal sistemlerin incelenmesine ilişkin klasik öğretide, “devlet” ya da devlet kavramına yol açan “siyasal iktidar ilişkisi” ve bu ilişkinin kökeninde yer alan “yönetenler-yönetilenler” ayrımına vurgu yaparak başlaması çok doğal kabul edilmekteydi.

Günümüzde ise devlet kurumunu, siyasal iktidarın statüsünü, yetkilerini, toplumu oluşturan bireylerin bu kurum karşısındaki konumlarını, temel hak ve özgürlükler rejimini inceleyen çağdaş öğretide, klasik çizgilerden farklılaşma gözlemlenmekte, devlet ve bu kavramın temelindeki, klasik ayrım olan “yönetenler-yönetilenler” ayrımı yerine, demokratik siyasal sistemin en temel unsuru olan “hukuk” kavramı ile “hukukun üstünlüğü” ilkesi ve “hukuk devleti” anlayışı yer almaktadır.

DUYURULAR

Bunun nedeni, siyasal iktidarların yetkilerine, devlet organlarının gücüne bir sınır çizme hedefine yönelik felsefi akımlar biçiminde başlayarak, daha sonra siyasal ve sosyal alana yansıyan mücadeleler sonucunda, siyasal sistemlerin ve özellikle devletin yeni bir nitelik ve özellik kazanmış olmasındandır. Bu gün için, ne siyasal sistemler, ne de devlet kavramı klasik unsurlarıyla tanımlanmamakta, günümüz devleti, ülke, nüfus ve egemen güç unsurlarının yanı sıra, belirli nitelikleri olan, belirli ölçütlere uygun yeni bir tanıımı içermektedir. Bu tanıımı oluşturan niteliklerin başında ise *“devletin sınırsız gücünün sınırlandırılmış olması yanında, devletin hukukla ve hukuk kurallarıyla bağlı olması”* koşulları gelmektedir. Kısaca günümüz çağdaş devleti, klasik devlet anlayışından farklı olarak, belirli nitelikleri ve belirli özellikleri olan, hukukla sınırlanmış ve hukukla çevrelenmiş bir devlettir, yani *“hukuk devleti”*dir. Çağdaş demokratik *“hukuk devleti”*nde egemenlik gücü sınırlandırılmıştır.

Hukuk devletinin bu özelliği, ulusal anayasalar yanında, bütün uluslararası sözleşme ve belgelere de yansımıştır. Avrupa hukuk düzeninin anayasal belgesi olarak nitelendirilen *“Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi”*, *“Yeni Bir Avrupa İçin Paris Şartı”* belgelerinde, çağdaş demokratik devletin üzerine oturtulması gereken temel ilke ve değerler arasında *“çoğulculuk”* ve *“insan hakları”* yanı sıra *“hukukun üstünlüğü”* ilkesini gerçekleştirme, diğer bir söyleyişle *“hukuk devleti”* olma koşulları vurgulanmıştır.

Hukuk devleti; tüm faaliyet, işlem ve eylemleri hukuk kurallarına ve anayasaya uyan, kendisini bu kurallarla bağlı sayan devlet demektir. Hukuk devleti, insan haklarının yaşama geçmesini, adaletin sağlanmasını, güvenliğin temin edilmesini amaçlar. Çağdaş devletin belirleyici sıfatı olan *“hukuk devleti”*nin taşıdığı özellikler, şu unsurlara dayanmaktadır;

- Hukuku, hukuk kurallarını toplumun kendisi, bireyler yaratacaklar ve değiştirebilecekler,
- Devlet de bu kurallarla ve bu kuralların oluşturduğu hukukla bağlı olacak,
- Devletin ve bireylerin hukuk kurallarına uygun davranması, sadece kendi iradelerine, kendi vicdanlarına ya da devleti

yönetenlerin iyi niyetine bırakılmayıp, “bağımsız ve tarafsız yargı organları” tarafından denetlenecektir.

Hukuk devletini oluşturan en temel unsur “yargı denetimi”-dir.

1980 askeri müdahalesinin ürünü 1982 Anayasası dahi bu gelişmelerin gerisinde kalamamış ve 2. maddesinde devleti, “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti” olarak tanımlamıştır.

Burada hemen, saygın ve özgün bilim adamı, TBB’nin kurucu başkanı değerli hocamız Prof. Dr. Faruk Erem’i rahmet ve minnetle anımsamadan geçemeyeceğim. Çünkü ülkemiz hukuk yaşamına “Hukukun üstünlüğü” kavramını kazandıran kişi sayın hocamızdır. Onun başkanlığında TBB her platformda “hukukun üstünlüğü” ve “hukuk devleti” kavramlarını savunmuş ve bunun sonucu ilk kez bu kavramlar 1982 Anayasası’nda yer alarak anayasal kurum ve kavram niteliği kazanmıştır.

Hukuk devletinde; sınırsız güç ve yetkiyi elinde bulunduran yasama ve yürütmeyi hukuka ve hukukun üstünlüğüne bağlı kılan güç bağımsız yargıdır. Bu görevini yargı, mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, delil toplama, iddia ve savunma haklarına ilişkin ilke ve hükümleri içeren yasalara uygun olarak yerine getirir. Çalışmasını ve kuruluşunu yasadan ve yasadaki açık usullerden almayan hiçbir kişi veya organ yargı görevi yapamaz. Yargılama hizmeti, devlet yapısı içindeki örgütler ve kişiler tarafından belirli usul kurallarına uyularak yerine getirilen ve devletin tekelinde olan bir kamu hizmetidir. Bir toplumda düzen ve huzurun, iç barışın sağlanması, kargaşa ortamının yaratılmaması, yargılama örgütünün gücü ve verdiği hizmetin kalitesi ile yakından ilgilidir. Bu hizmetin toplumun beklentilerine ve gereksinmelerine yanıt verebilmesi için etkin, hızlı ve doğru olarak yürütülmesi yanında, yargılama sonunda verilen kararın da adil olması, yani hak ve adaletin gerçekleşmesini sağlaması gereklidir.

“Bu gün yargı bu işlevini kusursuz bir biçimde yerine getiriyor mu?” sorusuna yargı çalışanlarının tüm iyi niyetli ve özverili çabalarına karşın olumlu yanıt vermek ve “evet yargı kurumu

DUYURULAR *kusursuz biçimde kendisinden beklenenleri yerine getiriyor” demek mümkün değildir.*

Bu tespitten sonra, yargının toplumun beklentilerine neden yanıt veremediğini sorgulayabiliriz. Özelde idari yargının, genelde yargının, kimi sorunları toplumsal yapıdan kaynaklandığı gibi, kimi sorunları da doğrudan doğruya kendi yetersiz ve eksik yapılanmasından kaynaklanmaktadır.

Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti’ni kurmak için yola çıkanlar, Osmanlı İmparatorluğu’nun olumsuz mirası üzerine sadece bir devlet kurmayı amaçlamamışlar, aksine toplumu sarıp sarmalayan ve onu kaderiyle baş başa bırakan zincirlerinden koparmaya ve özgür bireye, çağdaş yurttaşa dayalı yeni bir yapılanmaya yönelmişlerdir.

Bunun doğal sonucu olarak her alanda yenilenme ve devrimler peş peşe gerçekleştirilmiştir. Kuşkusuz bu devrimlerin başında “*laik hukuk devrimi*” gelmektedir. Her devrim ve yenilikte olduğu gibi “*hukuk devrimi*”nde de daha ilk günlerden itibaren büyük dirençlerle karşılaşmış, statükoyu korumak, çağdaşlaşmayı engellemek, eskiden olduğu gibi toplumu kaderiyle baş başa bırakmak isteyenler karşı eylemlerini sürdürmüşlerdir. Bugünün Türkiye’inde dahi genlerinde bunları taşıyanların bulunması sorunların temelini oluşturmaktadır.

Ülkemizde hayatın her alanında olduğu gibi, Türk hukuk hayatındaki düalizm ve şer’i hukuktan laik hukuka geçiş süreci hiç de kolay olmamıştır. Görünen Türkiye’nin yanı sıra, öbür Türkiye diye adlandırabileceğimiz ve çağdaş normlarla uzaktan yakından ilgisi olmayan birçok olumsuz, gelenek, görenek ve alışkanlıklar yaşamını sürdürmekte, değişmemek için büyük direnç göstermektedir. Statükocu, popülist politikacılar için bulunmaz malzeme olan bu toplumsal olgu hep çekim merkezi olmuş, politikalar bu olumsuzluklar üzerine oturtulmuştur. Halkın bilinçlenmesini, aydınlanmasını, kendini aşmasını sağlayacak kanallar birer ikişer kapatılarak, Türkiye içinden çıkılmaz sorunlar sarmalıyla karşı karşıya bırakılmıştır. Toplumsal yaşamın gerçeği haline gelen büyük çelişkiler, derin aykırılıklar artık tepki çekmemekte, tüm bu olumsuzluklar ve çarpıklıklar olağan kabul edilmektedir. Bütün bunların sonucu olarak ortaya çıkan kavram kargaşası ve belirsizlikler halkın siyasetten, devlet kurumlarından

ve hepsinden önemlisi yargıdan beklentilerini zaafa uğratmış ve bu kurumlara güveni azaltmıştır. Bu güven sorunu sürdüğü sürece hukuk devleti uygulamasını pekiştirmek ve etkin bir yargılama ile yönetim uygulamasına geçmek çok güçtür. Güven kaybının doğmasına neden olan sebepler sıralandığında, devletin çatısını oluşturan üç erkten, yargının alt sıralarda yer aldığını ve en az kusurlu olduğunu söylemek mümkündür. Hiç kimsenin ve hiçbir kurumun toplumu travmalarla baş başa bıraktıktan sonra, hiçbir şey olmamış gibi, tek başına yargıdan hastalıklı bünyeyi tedavi etmesini istemeye hakkı yoktur.

Kuralsızlığın ve duyarsızlığın kol gezdiği, toplumsal dokunun bozulduğu, tüm değerlerin alt üst olduğu bir yapının getirdiği sorunlar yanında, anayasal ve yasal düzenlemelerden kaynaklı kimi olumsuzlukların yargıyı tıkadığı ve işlemez hale getirdiği bir gerçektir. En sade yurttaşından, en yüksek kamu görevlisine kadar toplumun tüm bireyleri, toplumsal yapının korunmasında, üstlerine düşen özen borcunu yerine getirip getirmediğini kendilerine sormalıdır. Ancak bu soruya kendi özgür değerlendirmeleriyle olumlu yanıt verebiliyorlarsa, başka kişi ya da kurumlara eleştiri yöneltebilme hakkına sahiptirler.

Genelde yargının, özelde idari yargının sorunlarının, geçmişten günümüze hemen hemen aynı noktalarda toplandığı görülmektedir. Bunları, yargılamanın ağır işlemesi sonucu adaletin gecikmesi, hukuk eğitiminin yetersizliği, yargıç, savcı ve adliye çalışanlarının işin önemi ve konumuna uygun özlük haklarına sahip olamaması yanında kuşkusuz bunların hepsinden önemlisi, yargının kurumsal olarak bağımsızlığa kavuşmamış olması olarak sıralayabiliriz.

Bu sorunların tespiti için, çok ayrıntılı araştırmalara, titiz çalışmalara gerek yoktur. Bunların tamamı siyasetçiler başta olmak üzere, yargıç, savcı, avukat ve yargıyla doğrudan ya da dolaylı ilgisi olan tüm kesimler tarafından bilinmekte ve zaman zaman dile getirilmektedir. Nitekim Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Mustafa Bumin 26 Nisan 2004 günlü konuşmasında bu ortak sorunların birçoğunu dile getirmiş, ancak temel sorunun ücret politikası olduğunun altını kalın çizgilerle çizerek vurgulamıştır. Kuşkusuz ücret çok önemli sorundur, ancak ülke ücret politikası karşısında ve tüm yargı sorunlarının yanında ücreti sorunların

DUYURULAR

birincil kaynağı olarak öne çıkarmak haksızlıktır. Sorunun yargının işleyişini tıkayan bütün engellerle birlikte ele alınması ve ülke standardının üstüne çıkılmaya gayret edilmesidir. Yargının hiçbir temel sorununa el atmadan, sadece ücretlere yansiyacak maddi düzenlemelerin yargı bağımsızlık ve yansızlığından bir şeyler götürülmek için verildiği kuşkusu, halkın yargıya olan güvenini olumsuz etkileyecektir.

Yargıyla ilgili tüm bu yakınma ve tespitlere karşın, siyasal iktidarlar başta olmak üzere, hiç kimse yargının ortak yakınma konusu olan sorunlarına kalıcı ve köklü çözümler getirmemektedir. Sorunları çözme konumunda olan ve yürütme erkini elinde bulunduran siyasal iktidarlar hiçbir dönemde ve yerde, hiçbir biçimde, güçlü ve bağımsız bir yargı istememişlerdir. Bu yaklaşım yargının evrensel ve maalesef değişmez kaderidir.

Muhalefette yargı için söylenenler ve yapılan tespitler iktidara gelindiğinde unutulmakta ve söylemlere aykırı eylemler sergilenmektedir. Nitekim 3 Kasım 2002 seçimlerinden sonra iktidar olan AKP'nin seçim bildirisi, 58. Gül hükümetinin programı, AKP tarafından kamuoyuna sunulan acil önlem paketi ve son olarak 59. Erdoğan hükümetinin programlarında yargıyla ilgili yapılan tespit ve değerlendirmeler gerçekçidir. Tamamen katıldığımız bu tespitlerde sonuç olarak *"ülke sorunlarının çözümü, hızlı güçlü ve bağımsız yargının varlığıyla gerçekleştirilecek hukuk devletinden geçer"* denilmekte ve iktidarın birinci önceliğinin bu olacağı vurgulanmaktadır. Ne yazık ki, bu iktidar da geçmiş iktidarların yolunu izlemiş ve yargı sorunlarına uzak durmayı tercih ederek, siyasal geleceğini teminat altına alacağına inandığı kimi konulara öncelik vermiştir. Bu noktada şu soruya açık ve net yanıt vermeliyiz. *"Gerçekten yargının etkin ve bağımsız olmasını istiyor muyuz?"* Eğer bu soruya olumlu yanıt veriyorsak, onun gereği olan acil önlemleri almalıyız. Bu önlemlerin başında kuşkusuz, Adalet Bakanlığı bütçesinin, görülen hizmetin önemi ve konumuna uygun miktarlara çıkarılarak, yargı sisteminin tam bir dökümü yapılmalı, gerçek, hızlı ve isabetli adalet dağıtımının önündeki tüm bilinen engeller kaldırılmalıdır.

Yargı için sıraladığımız bütün sorunlar, yargının bir bölümünü oluşturan *"idari yargı"* için de söz konusudur. Bu bağlamda *"idari yargı"*ya özgü kimi tespit ve değerlendirmelerimizi de sizlerle paylaşmak istemekteyim.

Öncelikle, Danıştay'dan başlamak istiyorum. İçinde bulunduğumuz bina yüksek mahkemenin ilk taşındığı yıllarda ihtiyaca yanıt veremekteydi, ama özellikle son yıllarda artan dosya ve personel sayısı karşısında hem çalışanların, hem de mahkemede iş takip eden avukat ve yurttaşların yakınmalarına neden olmaktadır. Yüksek mahkemelerimizden Yargıtay ve Danıştay dışındakiler bu sorunu kısmen çözmüşler ama bu iki yüksek mahkememiz adlarına, işlevlerine ve saygınlıklarına uygun olmayan koşullarda çalışmak durumunda bırakılmışlardır. Bu olumsuz durumun en kısa sürede giderilmesini umut ediyoruz.

Özellikle genel seçimler sonrası değişen siyasal iktidarlar ve onların oluşturduğu hükümetler, yürütme erkini kullanırken kamu yararı ve verimlilik ilkelerinden uzak, kendi siyasal kadrolarını oluşturmak ve göreve getirmek istemektedirler. Bunun sonucu olarak kamuda çalışanlarla ilgili olarak, tesis edilen idari işlemlerde, "yerindelik" ve "hukuka uygunluk" koşulları çoğu kez göz ardı edilmektedir. 3 Kasım 2002 seçimlerden sonra iktidar olan AKP hükümeti uygulamaları ve kadrolaşma çalışmalarıyla ilgili olarak bize yapılan yakınmalar büyük boyutlara varmıştır. Bu yakınmaların çoğu idari yargıya götürülmekte ve hukuk dışı uygulamaların önlenmesi istenilmektedir. Bütün bu olağan dışı uygulamalar idari yargının iş yükünü üstesinden gelinemeyecek noktalara taşımaktadır. Bu durum hem davaların makul sürede sonuçlanmasını, hem de dava dosyalarının gereken özen ve titizlikle incelenmesini engellemektedir.

Hiç kimse yargıçlarımızdan, insanüstü çabayla sürdürdükleri çalışmalarını arttırmalarını isteyemez. Yapılacak şey çalışma koşullarını iyileştirmek ve önlerini açmaktır. Bu noktada, idari yargıdaki mahkeme, yargıç ve diğer personel mevcudunun arttırılması, özellikle Danıştay'da yeni dava daireleri kurulması ve büyük gereksinme duyulan tetkik yargıcı ve bu yapılanmaya koşut olarak üye sayısının önemli ölçüde artırılması belirli bir rahatlama sağlayacaktır.

Bölge İdare Mahkemeleri'nin tam anlamıyla istinaf mercii haline getirilmesinin de sorunun önemli bir bölümünü çözeceği kanısındayız. Somut durumda idare ve vergi mahkemelerinin yürütmenin durdurulması hakkındaki kararlarıyla, bazı nihai kararlar itiraz yoluyla Bölge İdare Mahkemeleri'ne götürülmekte,

DUYURULAR

nihai nitelikteki kararlar ise doğrudan temyiz yoluyla Danıştay'a gitmektedir. Bu durum Danıştay'ın iş yükünü bir yüksek mahkemede olmayacak oranda arttırmaktadır.

Öte yandan mevcut uygulamada, Bölge İdare Mahkemeleri'nce verilen kararlar hiçbir şekilde Danıştay'ca denetlenememekte bu ise içtihat birliği sağlanmasını güçleştirmektedir.

İdari yargı sorunlarının önünü açacak diğer bir önerimiz de, İdari Mahkemeler arasında, tıpkı Danıştay'da dava daireleri arasındakine benzer şekilde uzmanlaşmaya gidilmesidir. Özellikle idari davaların yoğun bulunduğu Ankara ve diğer büyük kentlerde bu uygulama çok yararlı olacaktır. Örneğin kamu görevlileri konusuna, belediye, imar ve şehircilik konularına, ekonomik konulara bakacak idare mahkemeleri ayrılabilir. Böyle bir yapıda uzmanlaşma sağlanacağından, dava dosyalarının daha sağlıklı incelenmesi yanında, davaların sonuçlanma süreleri hızlı incelenme nedeniyle de kısalmış olur.

İdari yargı konusunda her zaman dile getirdiğimiz en önemli sorun, kuşkusuz hukuk fakültesi öğrenimi görmemiş kişilerin yargıç ve savcı olmaları sorunudur.

İdari yargıç olarak atanabilmek için *"programlarında hukuk veya hukuk bilgisine yeterince yer veren"* tanımı nedeniyle, hukuk fakültesi mezunu olma koşulu aranmadığından, çeşitli sosyal bilimler fakültelerinden mezun olanlar idari yargıç ve savcı olabilmektedirler. Hukuk eğitimi kalitesinin bile tartışma konusu edildiği günümüzde, yetersiz ve sınırlı hukuk dersleriyle yargıç kimliğinin kazandırılması ciddi sakıncalar doğurmaktadır. Bu gün toplam idari yargı içinde hukuk fakültesi mezunlarının yaklaşık %30 civarında olduğu ve kimi idare mahkemelerinde üç yargıçın da hukuk fakültesi mezunu olmadığı somut gerçeği karşısında sorunun önemi ortadadır. Bu uygulamanın, vatandaşlar arasında davaların hukuk formasyonuna sahip ve teknik hukuk yönünden uzman yargıçlarca incelenmediği yönünde kuşkular yarattığı, bunun ise yargıya olan güveni azalttığı tespit edilmektedir. Bu yanlış uygulamanın giderilmesi için, acilen bir yasal düzenleme yapılarak, hukuk fakültesi mezunu olmayanların bundan böyle idari yargıda yargıç ve savcı olmalarının engellenmesi gerekmektedir.

İdarenin ve hatta yerine göre yürütme organının işlemlerinin yargısal denetimini gerçekleştiren idari yargı mensuplarının, adli yargıya göre yürütme organına karşı daha güvenceli bir statüye kavuşturulmaları düşünülmelidir.

Yürütme ve idarenin kimi eylem ve işlemlerinin yargı denetimi dışında bırakılması, hak arama özgürlüğüne ve bunun doğal sonucu olarak mahkemeye başvurma hakkına aykırıdır. Bu nedenle, getirilen bu tür ayrıcalıklar, hak arama özgürlüğünü zedelememeli, meşru bir amaca hizmet etmeli ve ölçülülük ilkesine uygun olmalıdır.

İdari yargılama hukuku enstrümanlarının ve yargılama usulünün "*silahların eşitliği*" prensibine göre yeniden düzenlenmesi ve en önemlisi birey haklarının yürütme karşısında etkin koruma ilkelerinin ve savunma hakkının güçlendirilmesi gereklidir. Bu bağlamda, bireylerin haklarının teminatı olan geçici yargısal koruma mekanizması "*yürütmenin durdurulması*" kurumu yeniden düzenlenmelidir. İdari yargının "*re'sen yargılama*" yetkisini kısıtlama niteliğinde olan İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesindeki hüküm yeniden gözden geçirilmelidir.

İdari yargıda davaya asli müdahale olanağı sağlanmalıdır.

İdari işlem dosyası hakkında davacının tam ve zamanında bilgi sahibi olma hakkı sağlanarak, bu aşamada davacıya ayrıca yeni bir savunma hakkı tanınmalıdır. İdari yargılama hukukunda uyuşmazlıkların görülmesi ve çözülmesinde yazılı yargılama usulü öngörülmüş olup, yargıç tarafından incelemenin dosyadaki evraklar üzerinden yapılacağı esas kabul edilmiştir. Bu durum yargılamanın "*aleniyet*" ilkesi göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Aleniyet ilkesi doğrultusunda Danıştay kararlarının tümünün yayınlanması zorunluluğu getirilmelidir.

İdari Yargılama Usulü Kanunu, yargılamanın "*makul ve kabul edilebilir*" bir süre içinde sonlandırılmasına yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir. Bu noktada, ilk inceleme aşaması kaldırılmalıdır, dilekçe teatisi süreci yeniden formüle edilerek, replik-düplik aşamaları zorunlu olmaktan çıkarılmalıdır, keza karar düzeltme müessesesi yeniden gözden geçirilmelidir.

DUYURULAR

Bütün bunların dışında, bazı uyuşmazlıkların öncelikle bağımsız, teminatlı ve uzman yüksek kurullar aracılığıyla yarı yargısal usuller ile çözümlenmesi yöntemleri getirilmelidir. Bu bağlamda, idari uyuşmazlıkların çözümünde yargılama dışı usullerden dahili inceleme, uzlaştırma, arabuluculuk, müzakere ve tahkim usulleri yanında, işlevi itibariyle idareyle vatandaşları uzlaştıran, gerçek anlamda, bağımsız ombudsman kurumlarının da hukukumuzda kazandırılmasıyla, uyuşmazlıkların büyük çoğunluğu, mahkemelerin dışında; fakat, hukuk kurallarına uygun bir süreçte çözülmesi sağlanacaktır.

İdari yargılamada bunlar gerçekleştirildiği takdirde ana hedef olan *"adil yargılanma hakkına"* ulaşmak daha kolay olacaktır.

Son günlerde, yüksek yargı organlarının kuruluş, görev ve yetkileri başta olmak üzere, yargıyla ilgili yeni tartışmalar başlatılmıştır. Bu tartışmalar sırasında *"yargı bütünlüğü"* ne aykırılık yanında, yüksek mahkemeler arasında Anayasa'yla kurulmuş olan denge ve eşitliğe ters düşen söylemlerden özenle kaçınılmalıdır. Kimi yasama ve yürütme temsilcilerinin yargıyla ilgili olarak, bilinçli bir biçimde başlattığı, haksız ve acımasız tartışmaların yapıldığı bu sürece katkı sunmak son derece tehlikelidir.

Tartışmaların odağını Anayasa Mahkemesi'nin yapısı ve *"Anayasa Şikayeti"* kurumu oluşturmaktadır. Anayasa yargısı, çağdaş demokratik sistemlerde anayasal demokrasinin sağlanması ve iktidarın Anayasa ile sınırlanması amacıyla genel olarak kabul edilen bir mekanizmadır. Temelde hukuk devleti ilkesinin de bir gereği olan Anayasa yargısının temel amacı, bir ülkedeki hukuk sisteminin temelini oluşturan anayasanın üstünlüğünü sağlamaktır. 1961 Anayasası'yla hukuk yaşamımıza giren Anayasa Mahkemesi kurulduğu günden itibaren kanunların, daha sonra benimsenen kanun hükmündeki kararnamelerin anayasaya uygunluğunu denetleme yanında kendisine verilen diğer görevleri başarıyla sürdürerek, ülkemizdeki *"hukuk devleti"* oluşturma çabasına büyük katkılar sunmuştur. Ancak, bu günkü düzenlemeler sonucu Anayasa Mahkemesi'ne gidebilmenin, çok sınırlı *"iptal davaları"* açabilme olanağı yanında, *"10 yıl yasağı"* ve *"mahkemelerin anayasaya aykırılık iddialarını"* ciddi bulması şartlarına bağlı olan *"itiraz yolu"* ile gerçekleştirilmesi eleştirilere neden olmakta ve batıda yaygın olan *"Anayasa şikayeti"* yolunun da anayasaya

uygunluk denetimi mekanizması olarak tanınması önerilmektedir. TBB'nin hazırladığı Anayasa Tasarısı'nda ve Anayasa Mahkemesi'nin yeni önerisinde benimsenen "*Anayasa şikayeti*" yolu, bireylere kamu gücü kullanan makamların işlemlerine karşı, Anayasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurma hakkı tanınmaktadır. Bu hakka kuşkuyla bakan ve Anayasa Mahkemesi'nin tüm konularda bir üst temyiz mercii haline geleceğini ileri sürenlere katılmadığımızı ve bu endişelerin, Anayasa'nın üstünlüğü, Anayasa'da belirlenmiş temel hak ve özgürlüklerin niteliği, yargı erkinin özellikleri ve en önemlisi Anayasa yargısının işlevi göz önüne alındığında geçersiz olduğunu belirtmek isteriz. Bu bağlamda Türk Anayasa yargısında "*Anayasa şikayeti*"ni bir temyiz incelemesinden çok, bir Anayasa'ya uygunluk denetimi olarak görmek ve bu yolun daha çok, AİHM'ye başvuru öncesi bir aşama olarak değil, Anayasa'da düzenlenen tüm hakları kapsar nitelikte olmasını umut etmekteyiz.

Son olarak şunu da vurgulamak isterim. "*Anayasa şikayeti*" yolunun Anayasa Mahkemesi'nin iş yükünü artıracığı ve mahkemenin çalışmasını güçleştireceği eleştirisine de katılmıyoruz. Çünkü getirilecek bir öninceleme ve çeşitli filtre sistemleri sorunu çözecektir. Nitekim "*Anayasa şikayeti*"ni benimsememiş Amerika'da, yaygın başvuru yoluyla Yüksek Mahkeme 1997 yılı içinde kendisine yapılan 6571 başvurudan sadece, doksan yedi dosyayı esastan karara bağlamıştır. Benzer şekilde Federal Alman Anayasa Mahkemesi de, 1996 yılında 5054 başvurudan sadece, yüz on dört dosyayı esastan karara bağlamış ve diğer başvuruları reddetmişlerdir.

Anayasa Mahkemesi'nin örgütlenmesi başta olmak üzere, insan haklarına dayalı, hak ve adalet kavramlarını yaşama geçirmiş, yasa devletinin dar kalıplarından arınmış, kuvvetler ayrılığı kavramında anlamını bulan, çoğulcu demokrasinin gerçekleştiği, hukuk devletinin tüm kurum ve kurallarıyla uygulandığı bir anayasal düzenin kurulması için ve tüm toplumun beklentilerine yanıt verecek çağdaş bir anayasanın yapılmasını umut ediyor ve bekliyoruz.

Ülkemizde yıllardır tartışılan "*laiklik*" kavramı son günlerde yine gündeme taşınmıştır. Cumhuriyet'in ilanından bu yana geçen seksen yıllık süreçte "*laiklik*"le ilgili hala, yorum, değerlendirme

DUYURULAR

ve beklenti farklılıkları bulunması, "laiklik" ilkesinin uygulama, içerik ve benimsenmesi yönünde gerekli özen ve duyarlılığın gösterilmemiş olduğunun açık kanıtıdır.

Bu gün yaygın anlayışa göre, "laiklik" sadece din ile devlet işlerinin ayrılmasını dile getiriyor; kimilerine göre dinin devlet işlerine karışmaması, kimilerine göre de aynı zamanda devletin din işlerine karışmaması demektir. "Laiklik"le ilgili bu tanımlamalar eksik ve yüzeysel kalmaktadır.

"Laiklik", bugün bir devlette hukuk oluşturulurken, dinsel normların olduğu kadar kültürel normların (gelenek, görenek, töre vs. gibi) da, belirleyici olmamasını ifade etmektedir. Bu noktada devleti biçimlendiren anayasayı ve oluşturduğu hukuku din kuralları ve kültürel normlar değil, evrensel insan hakları belirlemelidir. Laiklik bu anlamda, çağdaş demokratik hukuk devletinde, devletin biçimlenmesi ve tanımına olanak sağlayan yaşamsal bir kavramdır.

Bu nitelikleriyle laiklik, uygarlık, özgürlük ve çağdaşlık ilkesidir.

Laiklik aynı zamanda "bilimsellik" demektir. Dogmatik referansları ön planda tutan beyinlerin, felsefe ve eleştiriye dayalı "bilim" alanında söyleyebilecekleri pek fazla sözleri olamaz.

Diğer yandan laiklik, çoğulcu düşünceye yaşama olanağı verdiği ve "halka ait olan" anlamıyla demokrasi ve ulus devlete özgü bir kavram olması nedeniyle "ulusalcılık" demektir.

Yönetim ve idari yargı açısından gündemdeki önemli konuların başında "Kamu Yönetimi Reformu" adı altında kamu yönetiminin yeniden kurgulanma istekleri gelmektedir. Laik Cumhuriyet'e ve çoğulcu demokrasiye inancı konusunda kamuoyunda giderilemeyen kuşkuvarın bulunduğu bir kadro tarafından hazırlanan kamu yönetimi reformu tasarısı, görünürde kamuda yıllardır görmek için mücadele ettiğimiz ilkelere dayandırılmaktadır. Kim "şeffaf", "demokratik", "hesap verebilirlik", "ademi merkezi", "katılımcı" bir kamu yönetimini istemez? Buna olumsuz yanıt vermek mümkün değildir. Kamu yönetiminin iyileştirilmesi gereklidir. Ancak bu yapılırken, kamu alanında Tanzimat'tan bu yana oluşmuş birikimi yok sayarak ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilke ve değerle-

rini gözetmeden, hayati ve çok önemli bir değişikliğin yapılması doğru değildir.

TÜBİTAK Yasası'nda kişiye özel yetki verilmesi ve izlenen hukuki yol, biçimsel olarak hukukun temel ilkelerine aykırılığı yanında, esas ve içerik bakımından da kurumun bilimsel özerkliğini sonlandırır niteliktedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin gündeminde olan Türk Ceza Kanunu çalışmalarıyla ilgili olarak da kimi önemli eleştiriler getirilmektedir. Kuşkusuz, gelişen ve değişen ulusal ve uluslararası hukuk normları yanında suç ve ceza ilkelerine uygun toplumsal düzeni ve adaleti sağlayacak çağdaş bir Ceza Kanunu'na ihtiyaç bulunmaktadır. Ancak bu yapılırken "*Medeni Yasa*"daki hatalar bu çalışmalar sırasında tekrarlanmakta ve yıllardır uygulanarak yerleşmiş olan madde numaraları ve yapı tamamen değiştirilmektedir. Yine getirilen yeni kurum ve kavramlarla Türk Ceza Hukuku yeni baştan oluşturulmağa çalışılmaktadır. Kimlerine göre yararlı olabileceği söylenmesine karşın, deneyimli birçok hukuk adamı tarafından da bu konudaki en iyi hareketin, yanlış başlayan çalışmaların durdurularak yasanın çıkmasına engel olunması biçimindedir. Tüm bunları Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesiyle birlikte ve yüksek düzeyde ceza hukukçusunun katılımıyla 21-22 Mayıs 2004'de yapacağımız iki günlük etkinlikte tartışacağız.

Son olarak Meclis'e sevk edilen ve 12 Eylül hukukunun ürünü Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ile ilgili yeni düzenlemeyi içeren yasa tasarısıyla üniversitelere mali, bilimsel ve idari özerklik verilmediği gibi siyasal iktidarların etkinliği daha da artırılmıştır. Tasarı'nın tümündeki sakıncalar yanında, meslek okullarından mezun olanların üniversitelere devam etmelerini kolaylaştıracak yöntemler, acele olarak getirilmektedir. Toplumda gerginlik ve gerilim yaratan bu yeni girişimin AB ve Kıbrıs görüşmelerinde istenilen beklenen sonuçları alamayan iktidarın gündem değiştirmek ve halkın dikkatini başka noktalara çekmek için kurgulandığını ileri sürenler olmuştur.

İlk bakışta çok masum gelen bu düzenlemenin büyük sakıncaları bulunduğu bilim çevreleri ve ilgilileri tarafından ortaya konulmaktadır. Özellikle İmam Hatip Liseleri mezunlarına ayrıcalık tanınmasını, bilimsel ve özgür düşüncenin ve pozitif bilimlerin yaşam bulduğu üniversitelerin dokusunu bozması yanında, bu

DUYURULAR

okullara girme durumunda bırakılan gençlerimize de haksızlık olarak görmekteyiz. Çünkü insanlar için kutsal olan din kurallarının ve moral değerlerin, manevi duyguların ağırlıklı biçimde okutulduğu, buna karşın pozitif bilimlerin temelini oluşturan, mantık ve felsefenin hiç okutulmadığı bu okullardan mezun olan gençler, üniversitelere uyum konusunda büyük güçlükler çekmektedirler.

Konu yasa ve yasalardan açılmışken 3 Kasım 2002 günlü seçimler sonrası oluşan TBMM'nin yasa çalışmaları hakkında da kısa görüş ve düşüncelerimizi sunmak istiyorum. Öncelikle birçok görüş ve davranışını paylaşmadığımız, yeni meclis ve yeni hükümetin enerjisi ve dinamizminin üst düzeyde olduğunu belirtmek isteriz. Bu dinamizm yasa çalışmalarına o denli yansımaktadır ki çoğu kez yasaları izlemek olanağını bulamamaktayız. Bu hız yasaların yeterince tartışılmadan, yasa tekniğine uygun olmadan peş peşe çıkarılmasına neden olmakta ve çoğu kez oy kullananların dahi yeteri bilgisi olmadan yasalaşmasına sebep olmaktadır. Yasa yapmadaki bu özensizlik, yasaların tekrar meclise iadesinde rekor sayıların yakalanmasına neden olmuştur. Bu arada yasalaşan *"Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına İlişkin Kanun"* halk dilinde hortumcu diye tanımlanan kesimin takibi nedeniyle, ya da hangi yüksek fayda ve düşünceyle olursa olsun, bu metnin yasalaşması Türk hukukunun bir ayıbı olarak tarihe geçecektir. Çünkü gerekçesi ne olursa olsun, bu yasayla getirilen düzenlemeyle, özel ve kamu hukukunun temel ilkeleri yanında, uluslararası sözleşmelerin güvence altına aldığı ve anayasaların koruduğu kişi hak ve özgürlükleri ihlal edilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Genelde yargı, özelde idari yargıyla ilgili kimi tespit ve değerlendirmelerimi sizlerle paylaştıktan sonra, ülkemiz ve bulunduğu coğrafyada yaşanan olumsuzluklardan söz etmek istiyorum. Gerçi, yaşanan ülke ve dünya gerçekleri karşısında ulusal değerleri savunmanın, olası tehlikelere ve aymazlıklara vurgu yapmanın, belli çıkar çevrelerince tutuculukla nitelendirilmesine karşın, halkımıza olan tarihsel sorumluluğumuz gereği, bunları ortaya koymak ve yakın tehlikelere dikkat çekmek durumundayız.

Türkiye’de Cumhuriyet’in “müjdesi”, Atatürk tarafından kaleme alınmış olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin açılışına en yaşlı üye niteliğiyle başkanlık eden Sinop milletvekili Şerif Bey tarafından 23 Nisan 1920 Cuma günü öğleden sonra saat 13.45’de okunan şu cümlede saklıdır: “Ulusumuzun iç ve dış tam bağımsızlık içinde kendi yazgısının sorumluluğunu doğrudan doğruya yüklenip kendisini yönetmeye başladığını bütün cihana duyurarak, Büyük Millet Meclisi’ni açıyorum”. Bu cümledeki, ulusun kendi kaderinin sorumluluğunu eline alıp kendi kendisini yönetmeye başladığının bütün cihana ilan olunması ne demektir? Bu, çok açıktır: Bu sözler, artık Osmanlı Devleti’nin tarihe gömüldüğü ve Türk ulusunun kendi iradesini egemen kılarak yeni ve çağdaş değerler üzerine yükselen bir devletin temelini attığından başka bir anlam taşımaz. Bu devletin yapısı kurulduğu ilk günden itibaren “Cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçı yani devrimci”dir. Kuruluş günlerinin coşkusu ve heyecanıyla bu ilkeler üzerine oturtulan devlet yapımız, her geçen gün yörüngesinden uzaklaştırılmıştır.

Belirtilen bu yapı ve özellikleriyle, kendi coğrafyasının örnek modeli olan ülkemiz üzerinde, kimi iç ve dış saldırılar sürdürülmekte ulusal değerler birer birer yok edilmek istenmektedir. Yaşanan ağır iç ve dış borç baskıları altında, tamamen Stand-by Anlaşmaları’yla Dünya Bankası ve IMF reçetelerine teslim olan ülkenin ekonomi ve kamu yönetimi, ulusal çıkarlardan çok uluslararası kuruluşların yönlendirmesiyle kararlar almaktadır. Bunun en acı örneği geçtiğimiz günlerde gazetelere yansıyan ve IMF’in birçok ulusal bankayı fona alması için BDDK’ya yazdığı talimat mektubudur.

Avrupa ile Asya arasında köprü görevi yanında, Slav hatta Uzakdoğu dünyalarını bütünleştirmiş, Müslüman, Hıristiyan ve Yahudilerin egemenliği altındaki topraklarda barış içinde yaşamalarını sağlama geleneği sonucu, çağımızda akıl ve bilim öncülüğünde, İslam’la laik moderniteyi uzlaştırmış, bölgenin gelişen ve değişen ülkesi “Çağdaş Türkiye Modeli”ni kimi iç ve dış odaklar bir türlü içlerine sindiremediler. Belirli bir süredir kendilerine ikinci Cumhuriyetçi adı verilen bir kesim, Atatürk Cumhuriyeti’nin eskimiş, devrini tamamlamış gelişen ve değişen yurt ve dünya sorunları karşısında işlevini yitirmiş olduğundan bahisle, yeni bir Cumhuriyet’in kurulmasını istemektedirler. Buna gerekçe olarak da bu Cumhuriyet’in temelinde halkın tam des-

DUYURULAR

teği yokmuş, Cumhuriyet zorla, emirle tepeden inme kurulmuş, birçok halkın varlığı yok sayılmış, tekçi yapı tercih edilmiş denilmektedir. İçerden gelen bu sistemli ve örgütlü eleştiriler yanında, Türkiye'yi kendi yayılcı ve politik amaçlarına uygun biçimde kurgulamak isteyen dış güçler de, bu doğrultuda açık ve kapalı görüş ve düşüncelerini seslendirmektedirler.

Nitekim ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell "*yeşil kuşak*" teorisine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni "*İslami Cumhuriyet*" olarak tanımlamıştır. Bu konuda, ikinci derecede diplomatların tevil yollu açıklamalarının ve düzeltmelerinin akıllı ve deneyimli bir politikacı olan Powell'in kişiliği ve yeteneği karşısında hiçbir anlamı bulunmamaktadır. Bu olayın en acı yanı, Laik Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin üst düzey yöneticilerinin bu haksız ve amaçlı nitelemeyi doğal karşılayarak "*Türkiye Müslüman bir ülke değil mi?*" diyebilmeleridir. Bu sözler ABD yetkililerinin Laik Türkiye Cumhuriyeti'ni "*İslami*" olarak nitelemelerinin nedenini açıklamaktadır. Bizdeki numaracı Cumhuriyetçiler ve kimi yetkililerle, ABD Dışişleri Bakanı Sayın Powell şunu kesinlikle bilmeliler ki, bu Cumhuriyet'in temelinde halkın tam desteğiyle oluşan Samsun Çıkartması, Amasya Kongresi, Erzurum ve Sivas Kongreleri'yle bütün dünyaya parmak ısırtan ve mazlum milletlere örnek olan emperyalistlere karşı verilen ulusal kurtuluş savaşı vardır.

Başka ülkelerde numaralı Cumhuriyet'ler olabilir ya da kurulabilir ama Türkiye'de Anadolu halkının alın teri, canı, kanı yanında, onurlu Türk kadınının duaları ve nasırlı elleri üzerinde yükselen birinci ve sonuncu Cumhuriyet vardır ve büyük önderin sözlerinde anlamını bulduğu gibi "*sonsuz dek yaşayacaktır*". Bu gerçek herkes tarafından iyi biline.

Hemen yanı başımızda Irak ve Filistin'de ABD ve İsrail destekli işgal ve yok etme operasyonu dünyanın gözleri önünde acımasızca gerçekleştirilmekte, BM başta olmak üzere kimsenin sesi çıkmamaktadır. ABD ve yandaşlarının "*Büyük Ortadoğu Projesi*"nin temel kazılarını oluşturan bu eylemler sonucu bölgemiz kan gölüne dönmüştür. Irak çatışmalar sonucu yaşamlarını kaybeden sivillerin sayısı on bini, ABD başta olmak üzere onu destekleyen ülke askerlerinden yaşamlarını yitirenlerin sayısı ise binleri aşmıştır. Halkımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde birinci tezkereye karşı sağduyulu üyelerinin oylarıyla bu bataklığa sürüklenmekten kurtulmuştur.

Hangi amaçla, bunca masum insanın ölümüne göz yumulmaktadır? Irak'a gelirken söylenen barış, özgürlük ve demokrasi şarkıları yerini ağıt, gözyaşı, insanlık dışı akıl almaz işkence ve korkuya bırakmıştır. Bu tespitlere katılmayabilirsiniz. Bu son derece doğal, ayrıca günümüz değer yargıları karşısında, herkes özgür düşünme ve düşündüklerini açıkça ifade etme hakkına sahiptir. Bu hak ve özgürlük yanında iyi işleyen bir demokrasi tüm sorunlarımızın çözümünde tek çıkış yolumuzdur. Bu anlayışın sonucu olarak, kuşkusuz bu tespit ve değerlendirmelerin aksine düşünenler vardır ve de olacaktır. Benim önerim, ülkemizde ve bölgemizde son dönemlerde yaşananları alt alta sıralayarak yansız ve objektif bir değerlendirmeye akıl ve vicdan süzgecinden geçirmenizdir.

Sözlerimi bitirmeden önce şunu vurgulamak isterim. Ekonomiyi, maliyeyi, sanayiye, sağlığı, eğitimi, adaleti kısaca devlet çarkını bir biçimde düzene sokar sıkıntılarını giderebilirsiniz. Ama devleti oluşturan temel ilkeleri örseler, parçalar ve yerinden oynatırsanız, bir daha onları yerli yerine oturtmanız çok güç ya da imkansız olabilir. Türkiye benzeri tehlikelerle karşı karşıya bırakılmakla, çağdaşlaşma hedefinden alıkonulmakta ve halkımızın güven, huzur ve refahla buluşması geciktirilmektedir. Tüm bu olumsuzluklara karşın, halkımızın büyük kesiminin demokrasiye, özgürlüğe, insan haklarına, çağdaş yaşama ve hukuk devletine olan inancı geleceğimizin güvencesini oluşturmaktadır. Halkımızla birlikte bütün sorunların üstesinden geleceğimize inancımız tamdır.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

Av. Özdemir Özok

Ankara 04.06.2004

Duyuru No: 2004/50

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı'ndan alınan 31.05.2004 günlü yazı ve eki "*Haklar Bildirgesi*"nin birer örneği ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

DUYURULAR

TC
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Asayiş Dairesi Başkanlığı

Konu : Haklar Bildirgesi Kartı.

Tarih : 31.05.2004

Bilgi Notu

Ülkemizin AB'ye üyelik sürecinde güvenlik hizmetleri büyük önem taşımakta, uyum sürecinde kolluk uygulamaları ön planda yer almakta ve AB uyum süreci ile doğrudan ilgili bulunmaktadır. Adli ve idari mekanizmanın önemli bir unsuru olarak Emniyet Teşkilatı insan haklarının korunması ve yasa dışı uygulamaların önlenmesi açısından önemli ve vazgeçilemez hizmetler yerine getirmektedir.

Anayasa'mızda 2001 yılında yapılan değişiklikler çerçevesinde, polisin temel görev alanlarını ve yetkilerini düzenleyen 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun ilgili maddelerinde değişikliğe gidilmiş, buna paralel olarak Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin bazı maddeleri insan hak ve özgürlüklerinin korunması itibariyle Anayasa ve kanunlara uygun hale getirilmiş ve arama işlemlerini geliştirmek, adli ve önleme aramalarının etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği yayımlanmıştır.

İnsan hak ve özgürlüklerinin korunması açısından suç soruşturma işlemleri sırasında ve özellikle yakalama anında kişilerin yasal haklarının bildirilmesi kanuni bir zorunluluktur. Konu ile ilgili olarak başta Anayasa'mızın 19. maddesinde olmak üzere, ülkemizin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5 ve 6. maddelerinde, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 128. maddesinde, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 13. maddesinde ve Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin 6. maddesinde düzenleme yapılmıştır.

Kişilere yakalama anında haklarının bildirilmemesi, eksik ya da geç bildirilmesi yapılan işlemin hukuki anlamda sakat doğmasına neden olduğu gibi işlemi yapanlar açısından da hukuki sorumluluk ortaya çıkmaktadır.

Özellikle AIHM'ye açılan ve karara bağlanan bir dizi davada, kişilere haklarının hatırlatılmaması nedeni ile Ülkemiz aleyhinde kararlar verildiği, bunun da telafisi zor sonuçlara neden olduğu bilinmektedir.

Kanuni bir zorunluluğun yerine getirilmesi, insan hak ve uygulamalarının geliştirilerek özellikle suç soruşturma işlemlerinin yasal sınırlar dahilinde yürütülmesi açısından Genel Müdürlüğümüz merkez ve taşra teşkilatında görevli bütün personele dağıtılmak üzere 200.000 adet "*Haklar Bildirgesi Kartı*" bastırılmıştır.

"*Haklar Bildirgesi Kartı*" iki bölümden oluşmaktadır.

Kartın ön yüzünde kişilere yakalama sırasında kolluk görevlilerince bildirilmesi gereken haklara yer verilmiş ve bu haklar 10 ayrı maddede sıralanmıştır.

Kartın arka yüzünde ise "*Önemli Uyarı*" başlığı altında hakların bildirilmesine ilişkin mevcut hukuki düzenlemeler sıralanmış, bu hakların bildirilmemesi halinde kişilerin hukuki açıdan sorumlu olacakları belirtilmiş ve bu sorumluluk sonucunda ortaya çıkması muhtemel zararın tazmininin de hukuka aykırı işlemi yapan görevliden rücu yoluyla tahsil edilebileceğine yer verilmiştir. Ayrıca en alt bölümde yakalama anında kişilerin yasal haklarının bildirilmesine ilişkin ifadeler sıralanmıştır.

Kartın, çarşı ve mahalle bekçileri sınıfında yer alan personel de dahil olmak üzere ülke genelinde Emniyet Hizmetleri Sınıfı'nda görevli bütün personele imza karşılığı dağıtımı yapılmıştır.

Ayrıca 2004 yılı içerisinde Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Fakültesi ile Polis Meslek Yüksek Okulları'ndan mezun olacak ve göreve başlayacak olan son sınıf öğrencilerine de kartın dağıtımı sağlanmıştır.

Arz. 31.05.2004

Eki: Haklar Bildirgesi Kartı (1 adet)

Dağıtım:

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Abdullah Gül adına,

İçişleri Bakanı Sayın Abdülkadir Aksu adına,

DUYURULAR

Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek adına,
Devlet Bakanı Sayın Güldal Akşit adına,
İçişleri Bakanlığı Müsteşar V. Sayın Şehabettin Harput adına,
İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Sebati Buyuran
adına.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'na,

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na.

<p>ÖNEMLİ UYARI !!!</p> <p>* Bu belge Anayasa'nın 19, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5 ve 6, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 128, 2559 sayılı Polis Vazifesi ve Çabaları Kanunu'nun 13 ve Yakalama, Gözetim ve Hukukî İşlemler Yönetmeliği'nin 10. maddesi ile ilgili hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.</p> <p>* Yakalanmaya ilişkin haklarınızın korunması, etkileri daha iyi bildirilmesi yapılmıştır. Buna ilişkin "bilgi edinme" hakkı getirilmiştir. Her hukukî işlem için kişisel anlamda "hukukî sorumluluk" durumu vardır.</p> <p>* Gereksinimli hallerde gerekirse gerekse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne Devlet aleyhine hukukî işlem yapılmasını Anayasamızın 40'uncu maddesi gereğince soruşturma yapan görevlilerin bilgisiyle bildiri edileceği önemle hatırlanmaktadır.</p> <p>Bu Nedenle, Yakalama Anında KİŞİLERE YASAL HAKLARINI MUTLAK SÜRETE BİLDİRİNİZ ve Bu Hususu Tutanağa Gösteriniz !..</p> <p>EGM ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANLIĞI</p>	<p>YAKALAMA SIRASINDA "BİLDİRİLECEK" HAKLAR</p> <ol style="list-style-type: none">1. (...) sebebiyle yakalandınız.2. Hakkınızdaki iddialar şunlardır : (...)3. Susma hakkına sahipsiniz. Ancak kimliğinizle ilgili sorulara doğru cevap vermek zorundasınız.4. Müdafiden (avukattan) yararlanma hakkına sahipsiniz.5. Müdafii tayin edilecek durumda değilseniz, Baro tarafından tayin edilecek müdafinin hukukî yardımından yararlanabilirsiniz.6. Yakalandığınız, kanunî yakınlarınıza bildirilecektir. Yakınlarınız dışında belirleyeceğimiz bir kişiye haber verilmesi durumu ise C. Savcısı'nın kararına bağlıdır.7. Yakalanmaya itiraz etme hakkınız vardır. Dilekçeniz en seri şekilde yetkili hakime ulaştırılacaktır.8. Lehinize olan hususları ileri sürebilirsiniz.9. İfade alma öncesinde müdafii ile görüşme ve konuşma hakkınız vardır.10. İsterseniz müdafinin "ifade alma sırasında" hazır bulunacaktır.
--	---

Ankara 22.06.2004

Duyuru No: 2004/57

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun uygulanmasına ait Yönetmelik 27.04.2004 tarihli *Resmî Gazete*'de 2004/7189 Karar sayısı ile yayımlanmıştır.

Gerek Yasa'nın gerekse buna bağlı Yönetmeliğin amir hükümü gereği olası başvuruların sağlıklı yanıtlanabilmesini teminen ekte yer alan tabloların doldurularak en kısa sürede Birliğimize iletilmesini rica ederim.

Not: Talep edilen bilgiler asli ve temel nitelikli istatistiki verilerdir. Barolarımız arzu ederlerse daha detay nitelikteki; yaş gruplarına, cinsiyet gruplarına, yaş ve cinsiyet gruplarına, suç türlerine göre bilgilerini oluşturabilirler.

..... BAROSU ADLI YARDIM BİLGİLERİ				
Yıllar	Başvuru Sayısı	Kabul Edilen Başvuru Sayısı	Görevlendirilen Avukat Sayısı	Adli Yardım Hizmeti İçin Yapılan Toplam Gider (TL)
2001				
2002				
2003				
31.05.2004				

..... BAROSU CMUK BİLGİLERİ						
Yıllar	Hazırlık Aşaması (Adet)	Sulh Ceza (Adet)	Asliye Ceza Mahkemesi (Adet)	Ağır Ceza Mahkemesi (Adet)	Çocuk Mahkemesi ve Diğer (Adet)	CMUK Hizmeti İçin Yapılan Toplam Gider (TL)
2001						
2002						
2003						
31.05.2004						

Ankara 07.07.2004

Duyuru No: 2004/59

Ankara Barosu önceki başkanlarından ve Türkiye Barolar Birliği önceki dönem Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Av. Tuncay Alemdaroğlu bugün bürosunun önünde uğradığı bir silahlı saldırı sonucu her iki bacağından vurularak yaralanmıştır.

DUYURULAR

Meslektaşımız Av. Tuncay Alemdaroğlu İbn-i Sina Hastanesi'ne kaldırılarak ameliyata alınmış ve başarılı bir operasyonla kurşunlar bacağından çıkarılmıştır.

Meslektaşımızın herhangi bir hayati tehlikesinin bulunmaması tek tesellimizdir. Saldırganların biran önce yakalanarak adalete teslim edilmesi için gerekli girişimlerde bulunacağımızı bilgilerinize sunarım.

* * *

Ankara 14.07.2004

Duyuru No: 2004/61

12.07.2004 günü Ankara Barosu'nun 80. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen "*Baroların Dünü, Bugünü, Yarını*" konulu panelde yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok'un
Ankara Barosu'nun 80. Kuruluş Yıldönümü
Nedeniyle Düzenlenen
"*Baroların, Dünü, Bugünü, Yarını*"
Konu Başlıklı 12.7.2004 Günlü
Panelde Yaptığı Konuşma.**

Sayın Konuklar;

1978-1980 yıllarında baro başkan yardımcısı ve 1990-1992 yıllarında baro başkanı olarak onurla görev yaptığım Ankara Barosu'nun 80. kuruluş yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "*Baroların, Dünü, Bugünü, Yarını*" konu başlıklı panele hoşgeldiniz diyor, baromuzun nice kuruluş yıllarını aynı coşku ile kutlamasını diliyor, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Hak ve adalet kavramları insanlık tarihi kadar eskilere gitmektedir. İnsanlar, uzun süre birey olarak tek başlarına yaşama olanağına sahip değillerdir. İnsan, doğası gereği, toplumsal bir

varlıktır bu anlamda, fiziksel ve ruhsal varlığını, başka bir anlamla bedensel sağlığını, ancak toplumsal yaşamla sürdürebilir. İşte birlikte ve topluluklar halinde bulunma durumunda ve zorunda olan insanların bu ortak yaşamları sırasında başından beri, ortaya çok ciddi çekişmeler, çok ciddi sorunlar çıkmıştır. En ilkel topluluklardan, en gelişmiş çağdaş topluluklara kadar tümünde, bireylerin bir birleriyle ya da, içinde yaşadıkları toplulukla olan çekişmelerini ve ilişkilerini çözen ve düzenleyen bir sistem hep var olmuştur. Sistemin tümüne yargı, işlevi doğrudan yürüten kuruma da başından itibaren mahkeme adı verilmiştir.

Taçlı diktatörler yönetimindeki topluluklardan, çağdaş topluluklara kadar, hep mahkemeler olmuş ve her devrin koşullarına göre yargılama yapılmıştır.

İşte insanların yaşam kadar önemseydiği, hak ve adaletin gerçekleştirilmesini sağlayan yargı ise üç temel unsur üzerine kurulur; Sav-Savunma-Hüküm (Karar). Yargılamanın tarihsel süreci içinde, savunmayı farklı isimler altında hep avukatlar üstlenmiş, avukatların örgütlerini de barolar oluşturmuştur.

Ülkemizde ilk baro örgütü Cumhuriyet'ten önce 1876 yılında çıkarılan "Nizamiye Mahkemeleri Dava Vekilleri Hakkındaki Tüzük"le tarif edilmiş ve tüzük, 30. madde ile kurulması öngörülen "Cemiyeti Daimi", baroya tüm dava vekillerinin kayıt olması zorunluluğunu getirmektedir.

Kuşkusuz bu kısmi gelişmelere karşın ülkemizde çağdaş anlamda avukatlığın başlangıcı Cumhuriyet devrimi ile başlar. Cumhuriyet'in ilk Avukatlık Yasası, 1924 Anayasası'ndan önce çıkarılan 3 Nisan 1924 gün ve 460 sayılı Muhamat Yasası'dır. Bu Yasa ile ilk kez gayrimüslimlerin tekelinde olan avukatlık mesleği kurumsallaşmış ve Türk vatandaşlarının da icra edeceği bir meslek haline getirilmiştir. Yine ilk kez 10 kişinin üzerinde avukatlık mesleğinin yürütüldüğü illerde baro kurulması hüküm altına alınmıştır. 1926 yılında 708 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle Yasa'da dava takip eden kişilere verilen muhami adı avukat olarak değiştirilmiş ve Yasa'nın ismi Avukatlık Yasası olmuştur.

01.12.1938 tarihine kadar süren bu süreç içinde ilk Avukatlık Yasası sorunları çözmeye çalışmış ancak, zamanın Adalet Bakanı Şükrü Saraçoğlu'nun Yasa'nın gerekçesinde yer alan "... memleket

DUYURULAR

adliyesinde hakkı hak olduğu için ortaya çıkaran bir hakimler topluluğuna ne derece ihtiyaç varsa hakimlin faaliyetini aydınlatan ve yalnız bilgiyi, doğruluğu kendisine rehber tanıyan bir avukatlar topluluğuna da o derece gerek vardır. İşte bu bakış açısı ile avukatlık konusunun önemle dikkate alınması icap etmiş, baştan başa yeni esaslara göre hazırlanan Avukatlık Yasası Tasarısı adli yenileşmede yeni bir aşamaya ulaşmayı hedef almıştır.” Sözleriyle bu tarihte 3499 sayılı yeni Avukatlık Yasası çıkarılmıştır.

1938’den 1969 yılına kadar yürürlükte kalan 3499 sayılı Yasa geçen dönem içinde ülkemizde savunma mesleği temsilcileri avukatlar ve onların örgütleri olan baroların hukuki statülerini düzenlemiş ve oldukça başarılı olmuştur. Ancak gelişen ve değişen koşullar karşısında yeni bir avukatlık yasasına gereksinim doğmuştur. İşte bunun sonucu olarak 19.3.1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Yasası çıkarılmıştır. Bu Yasa kabul edildiği günden itibaren çeşitli değişikliklere uğramış ama en köklü değişik 10.5.2001 gün ve 4667 sayılı Yasa’yla yapılmış ve meslek için oldukça önemli kazanımlar getirmiştir.

* * *

Ankara 26.07.2004

Duyuru No: 2004/63

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 65. maddesinin “*Baro Keseneğini Ödememekte Direnme*” başlıklı 2. fıkrası ile yine aynı Kanun’un “*Seçimlerin Yapılması*” başlıklı Ek 3. maddesinin 2. fıkrasındaki “... avukatlardan Genel Kurula katılma hakkına sahip...” ibaresi kanun metninden çıkarılmış ve 21.07.2004 günlü 25529 sayılı *Resmi Gazete’*de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

* * *

Ankara 29.07.2004

DUYURULAR

Duyuru No: 2004/66

10 Temmuz 2004 tarih ve 25518 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren Anayasa Mahkemesi'nin 2003/98 Esas ve 2004/31 Karar sayılı kararları ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı Yasa ile değişik 167. maddesinin birinci fıkrasının ilk tümcesinin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptali, birinci fıkranın ilk tümcesinin iptali nedeniyle uygulama olanağı kalmayan maddenin kalan bölümünün de iptaline karar verilmiştir.

Bu karar ile Türkiye Barolar Birliği Hakem Kurulu Yönetmeliği hukuki dayanaktan yoksun kaldığından Baro Hakem Kurulları'nın görevleri de sona ermiştir.

Baro Hakem Kurulları'nda derdest bulunan dosyalar hakkında ne gibi işlem yapılacağı, ücretlerin ödenip ödenmeyeceği vb. konularda tereddütlere düşüldüğü, uygulamada birlik sağlanabilmesi için;

a. Hakem Kurulları'nın görevlerinin sona ermesi nedeniyle dosyalar hakkında herhangi bir işlem yapma yetkilerinin bulunmadığı,

b. Dosyaların dağıtımının her baro bölgesindeki Adli Yargı Komisyonu ile mutabakata varılarak görevli ve yetkili hukuk mahkemelerine, Baro Başkanlığı'nın üst yazıları ile gönderilerek tevzi işlemlerinin yapılmasının,

c. Yargıtay'da temyiz aşamasında olup ta Yargıtay tarafından görevsizlik nedeniyle iade edilecek dosyaların da (b) bendi gereğince işlem yapılmasının,

d) Hakem Kurulu emanet hesabında bulunan Hakem Kurulu üyelerinin ücretleri, dava masrafları, bilirkişi ücretleri vs. konularda görevli mahkemelerin alacağı kararlar doğrultusunda işlem yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgi ve takdirlerinize sunarım.

* * *

DUYURULAR

Ankara 19.08.2004

Duyuru No: 2004/69

Adalet Bakanlığı'nın kendi bünyesinde oluşturulan HUMK Komisyonu'ndan, çekişmesiz yargı konularında ivedi bir düzenleme yapılması için talepte bulunulmuştur.

HUMK Komisyonu kendi içinde bir alt komisyon oluşturarak çekişmesiz yargı kapsamında olan işlerden hangilerinin ve nasıl bir yöntemle yargı sistemi dışına taşınarak yargının yükünün azaltılabileceği hususunda; Türkiye Barolar Birliği ve barolarımızın görüş ve önerilerinin istenmesi kararlaştırılmıştır.

Bu konu ile ilgili olarak yapılacak çalışmaların ilgili komisyon tarafından değerlendirilmesi amacıyla, baronuzun belirtilen konudaki görüş ve önerilerinin 10.09.2004 tarihine kadar Birliğimize gönderilmesi hususunda gereği rica olunur.

* * *

Ankara 31.08.2004

Duyuru No: 2004/71

19.08.2004 tarihinde CNN Türk "Editör" programı ile yaptığım telefon konuşmasının metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye Barolar Birliği

**CNN Türk "Editör" Programı Özdemir Özok'la Yapılan
Telefon Konuşması**

CNN Türk- Editör'den iyi akşamlar.

Türkiye, son günlerde son yılların en büyük skandallarından birini yaşıyor. Yargıtay-Çakıcı-MİT üçgeninde basına her gün yeni bir bilgi, yeni bir telefon konuşması yansıyor. Ancak istihbarat ve yargının zirvesinde derin bir sessizlik hakim.

Çakıcı-MİT-Yargıtay bağlantılarında paranın da devrede olduğu anlaşılıyor. Müteahhit Hakkı Süha Şen'in kadın arkadaşı soruyor, "para da önermişti, nasıl oldu da böyle bir kara çıktı?" Yargıtay Başkanı'nun cevaplamaı gereken çok soru var. Başkan Eraslan Özkaya, ortaya çıkan telefon konuşmalarından sonra tam anlamıyla sessizliğe gömülmüş durumda.

Alaattin Çakıcı'nun Yargıtay'daki dosyasıyla ilgili yeni telefon kayıtları ortaya çıktı. Konuşma, Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya'nın villasının inşaatını üstlenen müteahhit Hakkı Süha Şen'le kadın arkadaşı arasında geçiyor, haberi bugün *Hürriyet Gazetesi* verdi. Bu kayıtlardan Çakıcı dosyasıyla ilgili birilerine para verildiği de anlaşılıyor. İşte *Hürriyet Gazetesi*'nde yayımlanan bu konuşmanın deşifresi:

Hakkı Süha Şen- Çakıcı dosyasıyla ilgili olumsuz sonuç çıktı.

.....- Nasıl olur, üstelik para da verilmişti.

Hakkı Süha Şen- Telefonda böyle şeyler konuşma.

Bu konuşmadan Çakıcı dosyasıyla ilgili birilerine para verildiği anlaşılıyor. Ancak paranın miktarı, kime ve nasıl verildiği belli değil.

Evet iki cümlelik bu konuşma, bugün *Hürriyet Gazetesi*'nin manşetinde yer aldı ve bu üçgendeki tartışmalara yeni bir boyut kazandırmış durumda. Yargıtay Başkanı, ortaya çıkan telefon konuşmalarından sonra iyice köşeye sıkıştı. Hakkındaki iddialar, suçlamalar ve ortaya çıkan telefon konuşmaları için ne diyor? Şu ana kadar hiçbir açıklama yapmış değil, en son *CNN Türk'e* konuşmuştu, hatırlayacaksınız, tam anlamıyla sessizliğe gömülmüş durumda. Başkan'ın açıklaması gereken çok şey var; işte bunlardan birkaçı:

Yargıtay Başkanı'nı zor durumda bırakan gelişmelerin başında, yazlığının onarım işini verdiği müteahhit Hakkı Süha Şen'le ilişkisi geliyor. Gazetelerde yer alan telefon kayıtlarına göre Özkaya, Hakkı Süha Şen'in talebi üzerine Çakıcı dosyasını yakından takip etti, hatta bu konuda hukuki mütalaa verdi. Karar düzeltme talebinin işe yaramayacağını, Yargıtay kararının postaya verildi-

DUYURULAR

ğini Süha Hakkı Şen'e telefonla bildirdi. Türk Ceza Kanunu'nda, hakimleri etkileyenler için ceza öngörülüyor. Ancak Çakıcı dosyasında kararın bozulmasını isteyen, bu olmayınca geciktirilmesini talep edenlerle ilgili Özkaya'nın bir girişimi olmadı. Özkaya, *CNN Türk*'e yaptığı açıklamada, bunun bir devlet işi olduğunu, ayrıca kendisine iletilen taleplerin hepsine işlem yapsa, dosyalarla baş edilemeyeceğini söylemişti. *Radikal Gazetesi*'nin iddiasına göre, Eraslan Özkaya, haziran ayı başında Çakıcı'nın kaçıyla ilgili ifade veren 4 kişiyle Milas'ta bir araya geldi. Bunların arasında müteahhit Hakkı Süha Şen de vardı. Özkaya, bu buluşma sonrasında da Hakkı Süha Şen'le ilişkisini sürdürdü, evinin onarımına ilişkin banka dekontları bunun göstergesi.

Eraslan Özkaya, haziran ayının hemen başında kendisiyle ilgili telefon kayıtlarının Çakıcı dosyasında yer aldığını anlama şansına sahipti, gözaltına alınıp ifade verenlerle görüşmüştü ve Özkaya'nın bu bilgiyle girdiği Birinci Başkanlık Divanı'nda çok tartışılan karar alındı: Üçüncü kişilerle yapılan telefon görüşmelerinin delil kabul edilmeyeceği, Yargıtay'ın en üst mercii tarafından imza altına alınmış oldu.

İşte bütün bu sorular, suçlamalar, tartışmalar içinde Ankara'da 6 Eylül bekleniyor. Eraslan Özkaya, 6 Eylül'de yargı yılının açılış törenindeki konuşmasında tüm sorulara yanıt vereceğini açıklamıştı.

Telefon hattımızda bir hukukçu var: Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Özdemir Özok.

Özdemir Bey, iyi akşamlar.

Özdemir Özok (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- İyi akşamlar, kolay gelsin, iyi yayınlar.

CNN Türk- Teşekkür ederiz.

Biz bu tartışmalarla ilgili olarak hukukçulardan pek açıklama duymadık, pek bir demeç de vermediler, belki vermek de istemiyorlar. Sizin, Barolar Birliği Başkanı olarak görüşleriniz ne yöndedir, bu tartışmaları nasıl bir gözle izliyorsunuz, ne diyorsunuz?

Özdemir Özok- Efendim, teşekkür ederiz.

Tabii bu tartışmalardan mutlu olmak, bu tartışmalardan huzur bulmak olanaksız. Keşke böyle bir tartışma, keşke yargının tepesinde bu tür bir tartışmaya tanık olmasaydık.

Bildiğiniz gibi, yargı erki, halkımızın adalet duygusunu tatmin etmek ihtiyacıyla görev yapan ve de halk adına, millet adına karar ve hüküm tesis eden bir kurumdur, bir erktilir. Biz, yargının bir parçası olan savunma olarak, yargıya, yargıyı oluşturan İddiaya ve yargıçlığa büyük saygı duyarız. O nedenle bugüne kadar eğer hukukçu arkadaşlarımız bu konuda bir şey söylemiyorlarsa, bu çok saygın kurumun doğrudan ya da dolaylı etkilenmemesi içindir.

Başından bu yana izlediğimiz bu olay, gerçekten Türk yargı tarihi bakımından çok talihsiz bir gelişmedir, şu anlamda: Biz, kişilik ve kimlik olarak Yargıtay'ın başına kadar gelmiş ve kendisinin moral değerlerini, hakimlik niteliklerini, adalet duygusunu yakından tanıdığımız, bir meslektaş olarak tanıdığımız; Ankara'da uzun yıllar yargıçlık yapan, Yargıtay'ın 1. Hukuk Dairesi'nde uzun yıllar Yargıtay 1. Hukuk Dairesi Başkanlığı yapmış ve son derece saygın bir kişinin bu olaylara, bu suçlamalara muhatap olmasını doğrusu kabul edemiyoruz ve içimize sindiremiyoruz.

Burada üzerinde durulması lazım gelen şu: Ülkemizde bunu herkes bilsin, kim ne yapmışsa, kim ne suç işlemişse, cezasını mutlaka çekmeli. Ama yaşadığımız şu süreçte her gün yeni bir iddiayla, her gün yeni birtakım suçlamalarla sanki belirli bir merkezden yönetiliyormuş gibi sürekli ve devamlı haberler yaymak ve bunları her gün basında sürekli dillendirmek, sanıyorum bu olayda şöyle ya da böyle suçlanan kişilerin kişiliğini çok ağır bir şekilde ihlal etmektedir. Burada elinde her türlü olanağı bulunan devlet, polis, emniyet, MİT, hangi görevliyse, bütün delilleri toplar, bir çırpıda ilgili yerlere başvurur, gerekli yasal önlemleri alır ve bu işi bitirir. Ama aylardır, günlerdir halkın, kamuoyunun önünde böyle her gün yeni birtakım iddialarla, her gün yeni birtakım ne olduğu belli olmayan, Yargıtay Başkan'ını ağzına dahi alamayacak kişilikte ve kimlikteki insanların beyanlarını sürekli basında, gazete sütunlarında dile getirmenin çok yanlış bir uygulama olduğuna inanıyorum.

Ülkemizde kesinlikle kimsenin yaptığının yanında kalmasından yanayım. Biz, bu konuda gerek avukat olarak, gerek

DUYURULAR

savunma örgütü olarak, gerekse Barolar Birliği olarak, bunun önündeki bütün engelleri kaldırmaya hazırız. Ancak hiç kimse de böyle bir pehlivan tefrikası gibi sürekli insanların kişiliğini, kimliğini, kurumları, yargıyı, yargının en tepesini gündemde tutmaya da hakları yoktur. Bunu kesinlikle reddediyor ve şiddetle kınıyoruz. Bunlar sessiz, sakın yapılır, yasal çerçeve içerisinde ne yapılacaksa yapılır ve sonuçlandırılır. Günlerdir insanlar hakkında bu tür yayınları...

Ben, gazetecileri bu konuda kesinlikle eleştirmiyorum, gazeteci yayın yapar. Gazetecilere teşekkür ediyoruz, en gizli noktaları dahi çıkarttıkları için ve gelecekte de çıkaracakları için. Ancak değerli dostum, günlerden beri kamunun önünde, kamuoyunun önünde her gün yeni birtakım iddialarla bir linç anlayışı içerisinde ve kesinlikle bir yargısız infaz anlayışı içerisinde çok saygın bir kurumun başkanıyla yine çok saygın Yargıtay'ımızın Başkanı arasındaki o söz düellolarının halkın önünde teşhir edilmesiyle inanıyorum kimseye bir yarar sağlanmaz. Belki kişiler cezalandırılabilir, belki en ağır cezayı alabilirler, hiç sorun değil, ama biz, kurumların saygınlığını, kurumların mehabetini ve kurumların gerçekten bugüne kadar toplumdaki ağırlığını sarsarsak, onları tekrar yerine koyamayız. Bizim üzerinde durduğumuz nokta bu.

CNN Türk- Özdemir Bey, bu açıklamalarınızı Yargıtay Başkanı...

Özdemir Özok- Neresinden tutarsanız tutun, o!ay son derece hassas, son derece sıkıntılı, üzerinde konuşulmaya insanı üzen bir iddia. Biz, Eraslan Bey'i o malum insanla yan yana değil, aynı sütunda isimlerinin yan yana olmasını bile içimize sindiremeyiz, bunu açıklıkla ifade ediyoruz. Keşke bu iş bu kadar ayyuka çıkmasaydı, keşke bu iş yasal düzenlemeler içerisinde, hukukun güvencesi ve koruması içerisinde sessizce bitirilseydi. Şimdi kamuoyunda, halkımızın önünde sizlere soruyorum: Yarın öbür gün bu haklarında iddiada bulunan, suçlamada bulunan insanlar 10 kere, 5 kere, 20 kere beraat etseler dahi, acaba kamuoyunun belirli kesimlerinde, belirli kimselerin yüreğinde acaba aklanabilecekler mi? Peki, bunları bu insanlara yaşatmaya kimsenin hakkı var mı? Türkiye bir hukuk devletidir diyoruz...

CNN Türk- Özdemir Bey; bu açıklamalarınızı Yargıtay Başkanı Sayın Eraslan Özkaya'ya destek niteliğinde diyebilir miyiz?..

Özdemir Özok- Hayır efendim, kesinlikle öyle bir şey değil. Sayın Eraslan Özkaya'yı 40 yıldır tanırım, ama bu, Eraslan Özkaya için değil, Yargıtay Başkanı'nun kişiliği, kimliği, onuru için. Hiçbir şekilde bir dostluk ilişkisi için bunu söylemiyorum, bu kimin için olursa olsun; en sade yurttaşımız için dahi bu muamele yapılsa, aynı duyarlılığı, aynı sıkıntıyı, aynı üzüntüyü ifade ederim. Böyle her gün yeni birtakım iddialar, sanki perakende birtakım şeyler gibi. Bu son derece yanlış, bu son yıllarda, son günlerde geliştirilmiş bir yöntem, ama bu yöntemin hiç kimseye bir yararı yok. Bu yöntemden yarar uman insanların bir gün ayağına bu yöntem mutlaka, ama mutlaka dolanacaktır.

Biz, Türkiye'de hiç birşeyin gizli kalmasını, kapalı kalmasını istemiyoruz. Eraslan Bey, kendisi hakkında yapılan iddialara en iyi şekilde cevap verir, cevaplandırır veya cevaplandıramaz. Neyi söylemiş, neyi yapmışsa, onun bedelini ödeyecektir ya da ödeyemeyecektir. Ama biz, genel bir değerlendirme karşısındaki duyduğumuz duyguları ifade etmek istiyorum. Hiç kimse bu konuda konuşmak istemiyor; çünkü insanları özünde ve yüreğinde son derece yaralayan, üzen, hukuk anlayışını, yargı anlayışını, adalet anlayışını rencide eden bir süreci yaşıyoruz. Keşke bu süreci yaşamasaydık.

CNN Türk- Bir soru daha sorayım: Sayın Başkan'ın bir görüşü var; "Eğer ben istifa etmiş olsaydım ya da istifa edecek olursam, bu suçlamaları kabul etmiş sayılırım, öyle bir görüntü ortaya çıkar" diyor. Siz bu görüşe de katılıyor musunuz?

Özdemir Özok- Ben kesinlikle katılmıyorum.

CNN Türk- Yani istifa mı etmeliydi?

Özdemir Özok- Ben kendi adıma söylüyorum; benim hakkımda böyle bir iddia olsa, ben Özdemir Özok olarak istifa ederdim. Benim hakkımda böyle bir suçlama veya iddia olsa, bir dakika dahi durmazdım. Sayın Yargıtay Başkanı'muzın, değerli hukukçunun, değerli başkanımızın kendi kişisel değerlendirmesidir. Çünkü bu kadar yalın, bu kadar açık, bu kadar peş peşe, bu kadar sürekli ve devamlı, bu kadar hızlı birtakım iddialar karşısında, artık oradan çekilip, orada yargılamanın, değerlendirmenin ve verilecek kararın daha objektif olması gerektiği konusunda... Bu benim kendi kişisel görüşüm, ama değerli başkanımız, sizin de

DUYURULAR

söylediğiniz gibi, orada ayrılmanın, bir biçimde hiçbir şey yapmadığı halde birtakım suçları ve iddiaları kabul etmiş mantığıyla hareket ettiğini söyleyecekleriyle bunu cevaplandırıyor. O kendi değerlendirmesidir, saygı duyarım, ama ben orada olsam, Özdemir Özok olarak bir dakika dahi durmam.

CNN Türk- Bir tartışmalı konu daha var, hukukçular farklı görüşler de beyan ediyorlar; aslında çok farklı görüş de duymadık, ama sizin görüşünüzü alayım: Bu *Neşter 2* davasıyla ilgili olarak savcının bir dava açma talebi var. Yargıtay üyelerinin de adının geçtiği bir rüşvet soruşturmasında Yargıtay Başkanlar Kurulu, “*Kanuna aykırı bir biçimde delil toplamak hükme zemin teşkil etmez*” dedi, yani bu delillerin kanuna aykırı olarak toplandığı gerekçeyle dava açılmasına izin vermedi. Mevzuata göre izin vermesi vermemesi onun yetkisinde ve Yargıtay Başkanının da başında bulunduğu bir kurul, hukuki dayanaklarla, hukuki temellerle kendi görüşü çerçevesinde buna izin vermedi. Siz, bu hukuki mütalaaya katılıyor musunuz?

Özdemir Özok- Değerli dostum, biliyorsunuz, bugünkü tartışmaların temeli, başlangıcı oradan geliyor. Yani ilk defa bir gazetede bir köşe yazarı arkadaşımız, bunu çok doğru ve haklı olarak kamuoyunun yararlandığı, kamuoyunun çok hassas olduğu ve duyarlı olduğu bir konuyu gündeme getirdi. Ben, şu anda dokuz kişinin oluşturduğu Yargıtay Başkanlar Kurulu’nun hukuki tartışmasına girmek istemiyorum. Onların hepsi çok seçkin ve Yargıtay üyeliğine kadar gelmiş özgün ve seçkin hukukçulardır, öyle bir polemige girmek istemiyorum. Ancak verilen kararı Türk kamuoyunda gerçekten adalet duygusu anlamında insanların vicdanını sızlattığını biz birebir kamuoyuyla, halkla yaptığımız görüşmeler sonucunda anlıyoruz.

Keşke o karar, bütün delilleriyle, bütün yönleriyle, her türlü iddia ve suçlamaların tartışıldığı, açık bir yargılama ortamından sonra iddia edilen, isnat edilen o kişilerin aklarıktan sonra ortaya çıksaydı. Halbuki bu, sanki bir korumanın sonucu verilmiş bir karar gibi algılandı. Ben, bu kararı veren insanların birçoğunu yakından tanıdığım için, hiçbir şekilde bir duygusallıkla bunu yapmadıklarını, kendilerinin hukuki bir değerlendirme ve bir yorum anlayışı olduklarına inanıyorum. Ama kamuoyundaki bu kararın sonucu, onların düşündükleri olmadığını da ifade edelim.

Ben kendi adıma söylüyorum; o kararı vermeleriyle sanki itham edilen insanların bir korumaya alındığı kesin kaygısını, kanaatini ve düşüncesini yaratan bir karar var.

CNN Türk- Ama bu konudaki hukuki yönüyle hukuki mütalaaya bir yorum getirmek istemiyorsunuz, yani “doğrudur, yanlıştır...”

Özdemir Özok- Ben, kişilik olarak hayatımda düşündüğümü herkesle paylaşırım. Ben o konuda aleyhte düşünüyorum, yani yargının o koruyucu olanaklarına, güvencesine İnanmalıyız. Bu kim olursa olsun, onun önüne çıkmalıyız; çünkü o sadece telefon dinlemesi değil, anlatılanlara göre, telefon dinleme dışında da birtakım maddi deliller varmış. Eğer öyleyse, mutlaka, ama mutlaka o kararın şeyler aleyhine çıkması gereklidir diye düşünüyorum. Bu benim bireysel, kişisel görüşüm, ama bunu gelecekte bizim hukuk tarihimiz, yargı tarihimiz, daha objektif, daha tarafsız, daha yansız yazacaktır. Ancak inanın, çok kötü, çok olumsuz ve çok karamsar bir yeni adli yıla giriyoruz. Keşke böyle tartışmaların olmadığı, herkesin birbirine güvendiği, o hukukun güvencesi içerisinde sevgiyle, saygıyla, coşkuyla yeni bir adli yıla girseydik. Gerçekten moralsiz ve üzgünüz, bu tartışmalar hepimizi üzdü.

CNN Türk- Sayın Özdemir Özok, Türkiye Barolar Birliği Başkanı; çok teşekkür ederiz efendim.

Özdemir Özok- Teşekkür ediyoruz, basına teşekkür ediyoruz. Hiçbir şey gizli kalmasın, ama kişilerin kişiliği, onuru, haysiyeti lütfen, ama lütfen korunsun.

CNN Türk- Çok teşekkürler efendim, iyi akşamlar, sağ olsun.

Özdemir Özok’un değerlendirmelerini dinledik, “ben olsaydım, bu kadar ağır suçlamalar karşısında İstifa ederdim” diyor. Özdemir Özok, aynı zamanda Neşter 2 davasında Yargıtay Başkanlar Kurulu’nun dava açma izni vermemesini de kendi hukuki mütalaasına göre doğru olmadığını, bunun kamuoyu vicdanını yaraladığını da aktarıyor.

DUYURULAR

Ankara 06.09.2004

Duyuru No: 2004/74

2004-2005 “Yargı Yılı Açılışı” töreninde yapmış olduğum konuşmanın kitapçığı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize Sunarım.

Saygılarımla.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Toplum yirmi, yirmi beş yıldan beri ilginç bir süreçten geçmekte, bir bakıma yeniden şekillenmektedir.

Genel olarak, sosyal ve moral değerlerdeki çözülme, her alandaki kirlenme, toplumun hak, adalet ve hukuk anlayışı yanında, yargıdan beklentilerinde de büyük değişiklikler yapmıştır.

Siyasal, sosyal ve ekonomik istikrarsızlıklar sonucu bunalım içinde olan yurttaşımız, özünde haklı olup olmadığına bakmaksızın, her iş ve her konuda, ne pahasına olursa olsun, olumlu sonuç almak istemekte, her türlü girişimi doğal kabul etmektedir. Böylesi bir toplumsal yapıda, genelde kamu görevlileri, özelde yargıçlar, ciddi zorluklar ve sıkıntılar içinde görevlerini sürdürmeye çalışmaktadırlar.

İşin en ilginç yanı, yargıyı en çok etkilemek isteyen kişi ve kurumlar, başta siyasi kadrolar olmak üzere, yargıdan yakınmakta, ama yakınma konularının çözümünde kendilerine düşen özen ve görevleri yerine getirmemektedirler.

TÜSİAD tarafından yaptırılan kamu reformu araştırmasının ortaya koyduğu acı gerçek iç karartıcıdır. Bu rapora göre deneklere yöneltilen “*kişisel çıkar elde etmek için yasa ve kurallar çiğnenebilir*” düşüncesinin genel olarak toplumda ve belirli toplum kesimlerinde ne kadar yaygın olduğu konusundaki değerlendirmelerde, bu yöndeki soruya, % 55.1 oranında çok yaygın, % 24.4 oranında yaygın, % 15.7 oranında kısmen yaygın cevabı alınmıştır. Sonuç olarak, Türkiye’de toplumu oluşturan bireylerin büyük çoğunluğu, kendileri dışındaki çoğunluğun, kişisel çıkarları için toplumun

ortak kurallarını çiğnemeye hazır olduğu düşüncesindedirler. Yargı başta olmak üzere bir çok sorunun temelini bu çarpık anlayış oluşturmaktadır.

Toplum liderleri, toplumu yönetmeye talip olan kişi ve kurumlar, belirli bir süreç içinde, acı ama gerçek olan bu tablonun oluşmasına etken olmuşlardır. Bu bağlamda halkın ve toplumun önünde yürüme, onlara örnek olma iddiasında ve kararlılığında olan kişi ve kurumlara büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Yönetenler bu sorumluluk ve duyarlılık anlayışıyla hareket etmek yanında, şaibeden uzak, ilkeli ve örnek davranışlar sunmak zorundadırlar.

Sosyal dokudaki olumsuzluklara karşın, ilkeli, dürüst, idealist yargıçlar, savcılar ve avukatlar, yargıyı ayakta tutabilmek için insan üstü çaba göstermektedirler. Çünkü onlar, bir insanlık onuru olan hak aramanın *"en son ve en etkili yerinin"* yargı olduğuna inanmakta ve yargının hiçbir lekeye, hiçbir istismara yer vermemesi gerektiğini çok iyi bilmektedirler. Bu bağlamda yargılamayı, adalet denen üstün değer belirlenmesinde kendine özgü evrenselleşmiş yöntemlerin kullanıldığı bir sanat olarak ifade edersek; yargıçı da, yargılama sanatının yöntemleriyle adalet denen üstün değeri gerçekleştiren özel bir kişi olarak tanımlayabiliriz. Yargıç ve yargının sorunlarına bu bakış açısı ile yaklaşılmalıdır.

Artık toplumsal sorunlara bilimsel yöntemlerle yaklaşmadan, yüzeysel ve günü birlik çözümlerle hiçbir yere varılamayaçağı gerçeği kabul edilmeli ve devletin çatısı yargı başta olmak üzere, tüm kurumlar bu anlayış ve çağcıl değerlerle yeniden oluşturulmalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Ülkemizin kuruluş felsefesi, üniter devlet şeklini, yönetsel açıdan laik, demokratik, sosyal hukuk devleti yapısını ve siyasal gelecek açısından da tam bağımsızlık esasında, ekonomik, sosyal, kültürel ve sanatsal yönden kalkınmış çağdaş bir Türkiye'yi hedefler. Bu hedefe ulaşmada ve bu ulusal kuruluş felsefesinden sapma olduğunda ulusal düşünceye sahip kişi ve kuruluşların toplumu aydınlatma görevi vardır. Son yıllarda, ülkemizde ekonomik ve siyasal açıdan büyük bir teslimiyet yaşanmakta, buna karşın duyarlı kişi ve kuruluşların göstermiş olduğu ulusal duruş, yapılan

DUYURULAR

olumlu işleri engelleme eleştirilerine neden olmaktadır. Oysa bu ulusal duruşun, karşı koyuşun, demokratik yol ve yöntemlerle daha etkili ve daha örgütlü yapılması gerekir. Bu konudaki duyarsızlık, bu konudaki gecikme, ülkemizin kuruluş felsefesini yeterince özümsememiş kişilerin yönetiminde onarılması olanaksız tahribatlara yol açmış ve açmaktadır.

Hepimizin *"ebediyete kadar payidar kalacağına"* inandığımız Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri çok iyi atılmış, ancak öngörüsüz ve popülist politikalarla bu temeller sarsılmaya ve çatırdamaya başlamıştır. Çünkü, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ve çağının çağdaşı olma hedefleri Türkiye Cumhuriyeti üzerinde başka hesapları olanların elini kolunu bağlamakta ve onları huzursuz etmektedir. Bu kesim, Türkiye'nin Cumhuriyetçi ve aydınlık hedef ve hayallerinden son derece rahatsız ve tedirgindirler. Bunlar, toprakları üzerinde her alanda yükselen, sorunlarını çözmüş, laik, demokratik güçlü bir Türkiye Cumhuriyeti istememektedirler.

Cumhuriyet'in ulaşmak istediği *"demokrasi"*, *"laiklik"* üzerine oturtulmuştur. Laiklik, *"devletin ve diğer bütün toplulukların, insanların dinsel tercihleriyle ilgilenir olmaktan uzaklaşmaları, bütün din ve inançlara karşı eşit uzaklıkta durmaları, bunlardan herhangi birini veya birilerini"* desteklememeleri veya engellememeleri anlamına gelmektedir. Devletin dinlere karşı eşit mesafede durması ve ideolojilere karşı yansızlığı demokrasiye ulaşmamızı kolaylaştıracaktır.

Bilim dünyasında bu tanıma ve laiklik uygulamasına iki önemli unsur daha eklenmektedir.

Birincisi *"hangisi olursa, olsun bütün din, inanç, mezhep veya tarikatların kısmi (azınlık) olduklarını kabullenip, kendi varoluşlarını toplumun tümüne dayatmaktan vazgeçmesi"*dir. Bu davranış, yani ötekine yaşama hakkı tanınması aynı zamanda demokrasinin en önemli ögesi *"çoğulculuğun"* da kaynağı olmaktadır.

İkinci koşul da *"dinin dünyayı yönetmekten vazgeçmesi"* ve kişilerin manevi dünyasını zenginleştirmesinde odaklanmasıdır.

Varlığını ve vazgeçilmezliğini her an savduğumuz temel insan haklarının başında gelen *"din ve vicdan özgürlüğü"*, bu sınırlar içinde kaldığı sürece, toplumda hiçbir zaman sorun yaratmamıştır.

Cumhuriyet'i kuranlar amaçlarına ulaşabilmek için "skolastik" düşünce anlayışının egemen olduğu eğitim ve kültürün oluşturduğu geleneksel yapıyı kırmak suretiyle önce "özgür birey" yaratmak istemişlerdir. Bunun için de, kişi özgürlüğünü sınırlayan "tekke ve zaviyeleri" yasaklamışlar en önemlisi "özgür birey"i eğitim birliğiyle Cumhuriyet vatandaşlığına hazırlamaya çalışmışlardır. Onuncu Yıl Marşı'nda haykırılan "on yılda on beş milyon genç yarattık her yaştan" sözlerinin simgesel anlamı budur.

Özgür ve çağdaş birey olmasını engellemek için bunca uğraşa karşın, halkımız Cumhuriyet'le kendisine model olarak sunulan "özgür birey" olma konusunda ki inancında kararlıdır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Ülkemizin kuruluş, felsefe ve hedeflerini yukarıda kısaca sunmaya çalıştım. Bu bağlamda, bize bin bir güçlük, kahramanlık ve özveriyle kurtarılıp emanet edilen bu güzel ülkenin insanları olarak, öncelikle kendi ülkemiz ve yanı sıra da üzerinde yaşadığımız dünyamızın geleceği hakkında bir biçimde düşünmek, kendimizi ciddi şekilde sorgulamak ve yeni stratejiler geliştirmek zorundayız.

Dünyanın bir parçası olarak da, çevremizdeki siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmeleri yadsımamız ya da etkisi altında kalmamamız olanaksızdır. Bunlar, demokrasi, insan hakları ve iyi işleyen bir piyasa ekonomisidir.

Bilindiği gibi Türkiye Cumhuriyeti ilk günden beri bu yolu izlemeyi amaçlamış, ama sürekli olarak aynı ulusal bilinç ve kararlılıkla hareket edemediği için, işleyen gelişmiş bir demokrasi, insan haklarına uyum, iyi işleyen bir piyasa ekonomisini kuramamıştır... Türkiye kararsızlığının sonucu ulusal çıkarlarını gözetmeyen ve kuruluş ilkelerini dışlayan politikalar nedeniyle, olayları yönlendirememiş, hep dış dinamiklerin etkisiyle hareket etmek durumunda kalmıştır. Türkiye, odağında olamadığı, ulusal çıkarlara aykırı bu yanlış ve teslimiyetçi politikalarla, çok önemli tarihi fırsatları kaçırmış, oluşumların önünde olması gerekirken peşlerine takılmıştır. "Küreselleşme" adı verilen "de facto" durum karşısında neler yapılmalı, bu sürece, bu değişime nasıl uyum sağlanmalı ya da bu sürece nasıl karşı durulmalı; bunları düşünmeden, bunları çözmeden, gerekli tedbirleri almadan, gerekirse ve

DUYURULAR

mümkünse kendimize, ülkemize koruma alanları geliştirmeden hiçbir ulusal sorunumuza köklü çözümler üretemeyiz. Öncelikle bu gerçeği kabul etmemiz ve daha sonra buna uygun çözümler üretmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde bugüne kadar sürdürülen teslimiyetçi anlayış ve politikalarla varılan noktadan ileriye gitmek mümkün olamayacaktır. Sorunların çözümünde ya da küreselleşmeye karşı korunmanın, uyum sağlamanın yollarını ararken iki önemli unsuru göz ardı etmek mümkün değildir. Bunlar doğanın sınırlarını çizdiği dünya ve atalarımızın sınırlarını çizdiği ülkedir. Her ikisinin üzerinde de yaşamak ve ortak değerlerini korumak durumunda olmamıza karşın, kendi korumalı yaşam alanımız olması nedeniyle, üzerinde yaşadığımız toprakların vatan olma gibi önemli bir özelliği ve ayrıcalığı vardır. Uluslararası rekabetin çılgınlığı hızla sürerken, ulusal çıkar çatışmalarının vahşi yarışı henüz sonlanmamışken, ortak alanda yaşamının, ulusal çıkarları savunmanın, ulus-devlet kalmanın, ve ulus devlet olarak güçlü olmanın kaçınılmaz, vazgeçilmez gerekleri, mecburiyetleri ve elbette yararları yadsınamaz.

Bugün, çağdaşlaşma yolunda hızla ilerlediği iddia edilen Türkiye'nin çok ciddi ve önemli sorunları vardır. Eğitim ve işsizlik başta olmak üzere, ortaçağ anlayışının uzantısı kan davaları, namus cinayetleri devam etmekte, aşiret reisleri kurulu düzene kafa tutabilmekte, kovboy filmlerini anımsatacak biçimde karakol basılıp adam kaçırılabilen, çocuklar işgücü ve sermaye olarak algılanmakta, kent, ilçe ve köylerimizin çoğu çağdaş yaşam koşullarından uzak, hızla potansiyel suçlu yuvaları haline dönüşmekte, bir yıl içinde sadece trafik kazalarında binlerce kişi ölmekte, en küçük yağıştan sonra büyük kentlerimizde doğal göletler oluşmakta, kuşkusuz örneklerini çoğaltabileceğimiz, bu olumsuz ortamda yaşamak durumunda bırakılan insanlarımız da gergin ve sorunlarla yüklü kişiler haline gelmektedirler. Büyük kentlerin ve gelişmekte olan kentlerin toplumsal dokusunu bozan, üyesi olmak için çırpındığımız hiçbir AB ülkesinde konut olarak tanınmayan gecekondu olgusu, idarenin yerel ve merkez yönetimlerini elinde bulunduran politikacıların, özensiz ve ilkesiz yönetim anlayışlarının ürünüdür. Çünkü, çarpık kentleşmenin en önemli göstergesi gecekonduudur. Oy uğruna yasada tanımlanan kaçak yapılanmalara taviz verilip, hazine arazilerinin yağmalanmasına olanak sağlanmıştır. Artan gecekondulaşma ve kent çevresinin kuşatılması karşısında 1966 yılında 775 sayılı Gecekondu Kanunu

yürürlüğe girmiştir. Kanun'un 18. maddesine göre *"bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan gece kondular... hiçbir karar alınmasına gerek olmaksızın belediye veya devlet zabıtası tarafından derhal yıktırılır..."* hükmü yer almaktadır. Bu amir hükme karşın, yerel yönetimlerin hoşgörüsü ve desteği sonucu gecekondulaşma hızla sürmüş, oy depoları haline gelen ve yasadışı oluşan çarpık yerleşim birimlerinin 1983 ve 1984 yıllarında çıkarılan imar aflarıyla yasallaştırılması yönüne gidilmiştir.

Bu kadar fazla sorunlarla yüklü bir toplumsal yapı ise sürekli çekişme ve gerginlikler kaynağı oluşturduğundan, tüm çekişmeler yargıya intikal etmektedir. Sorunlar yumağı haline getirilen toplumun, bu problemlerini çözmek için yargıdan gücünün üstünde bir hizmet ve görev beklenmektedir. Biz her fırsatta, yargının sorunlarını ve aksayan yönlerini ortaya koymakta gerekli uyarı ve eleştirilerimizi açıkça dile getirmekteyiz. Ancak, kötü yönetimlerle rayından çıkmış toplumsal yapının, tekrar rayına konulması için yargıdan gücünün üstünde özveri istemek de haksızlık olmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Ortaya çıkan tablo umut kırıcıdır. Görülen odur ki, Türkiye Cumhuriyeti'nde hiçbir kurum, kuruluş, yetkili ve temsilci ben görevimi yapıyorum başkası beni ilgilendirmez diyemez. Varılan bu noktada, bireysel, politik ve gruplar arası çekişmeleri bir yana bırakarak, bu toplumsal çöküşe, bu toplumsal çözülmeye *"hep birlikte dur"* demek zamanının gelip de geçtiğini arz etmek istiyorum.

Toplumda adalet duygusunun oluşmasına ve korunmasına neden olan bağımsız yargı, aynı zamanda çağın yönetim biçimi olan *"hukuk devleti"* olgusunun da olmazsa, olmaz koşuludur. Anayasamız Cumhuriyetimizi demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlamıştır. Bu bağlamda, hukuk devleti, *"tüm eylem ve işlemleri hukuka ve anayasal kurallara uyan devlet"* demektir. Devletin eylem ve işlemlerinin hukuka uygunluğunu denetleyecek kurum da bağımsız yargıdır. Yargı bağımsız ve yargıç güvenceli olmalıdır ki, devletin yasama ve yürütme erklerinin hukuk dışı işlemlerini hukuk içine çekebilsin, hukuk içinde tutabilsin.

DUYURULAR

1961 Anayasası'nın 143-144. maddeleriyle yapılandırılan ve içinde tek bir siyasi üyenin bulunmadığı "Yüksek Hakimler Kurulu" yargı erkinin, yasama ve yürütme karşısında bağımsızlığını sağlamıştır.

Zamanın Yargıtay Başkanı büyük hukukçu Recai Seçkin ilk Yüksek Hakimler Kurulu üyelerinin göreve başlaması dolayısıyla yaptığı konuşmada "Anayasamız Yüksek Hakimler Kurulu müessesesini hukuk hayatımıza armağan etmiştir. Bu mutlu olaydan dolayı ne kadar sevinsek ne kadar övünsek yeridir. Yüksek Hakimler Kurulu yabancı ülkelerde bile henüz kısa bir tarihe malik bir müessesedir. Gerek oralarda, gerek bizde bu müesseseye karşı olan bir çok kimselerin bulunduğu söylenebilir. Yüksek Hakimler Kurulu'na düşen ilk görev, çalışmalarını gayet sağlam ilkeler ve doğru gelenekler üzerine kurmak, işlemleri üzerinde eşitliğe aykırılık ve adaletsizlik gölgelerinin düşürülmesine meydan vermemektir. Gerçekten hakim teminat zırhına bürünmüştür, fakat o her şeyden önce davranışları ve tutumu ile böyle bir zırha layık olduğunu her an ispat etmek zorundadır. Hakime bu borcunu yerine getirmek Yüksek Hakimler Kurulu'nun ödevlerindedir. Yüksek Hakimler Kurulu'nun görevini gereği gibi titizlikle yapmadığı, mesleği zayıf duruma düşürdüğü düşüncesinin sosyal ortamda yerleşmesi ve genişlemesi, zamanla bu kuruluşa karşı olanların cesaretlerini artırır ve bir anayasa değişikliği ile, kurulun, şimdiki bağımsız durumu sona erer ki, bu hal; hakim teminatının sona ermesinden başka bir anlama gelmez. Bana öyle geliyor ki, Yüksek Hakimler Kurulu'nun üyeleri böyle bir tehlikenin gerçekleşmesine asla meydan bırakmayacaklar, kuruluşa karşı olanların cesaretlerini kıracaklardır." Rahmetli Recai Seçkin başkalarının endişeleri kısa bir süre sonra gerçekleşti, 1971 yılında kısmi bir değişiklik yapıldı ve 1982 Anayasası'yla da Yüksek Hakimler Kurulu tarih sayfalarındaki yerini aldı.

Yargının görevini en iyi şekilde yerine getirebilmesi için, öncelikle hiçbir sorununun çözümsüz bırakılmaması, tüm etkilere karşı bağımsızlığı ve tarafsızlığını güvence altına alacak ilke ve kurumların mutlaka oluşturulması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesi eksiksiz yaşama geçirilmelidir.

Siyasetin gölgesinin yargı üzerine düşmemesi için, Adalet Bakanı ve Bakanlık Müsteşarı'nın kuruldan mutlaka ayrılması; Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlı bir teftiş kurulunun

oluşturulması; bunun doğal sonucu olarak adalet bakanlarının yargıç ve savcılar hakkında re'sen soruşturma başlatma yetkisinin kaldırılması; mesleğe giriş sınavının mutlaka bu Kurul tarafından yapılmasının sağlanması ve hepsinden önemlisi özlük işlerinin tamamen Kurul'a bağlanması gereklidir. Bakanlık tarafından düzenlenen son kararnamede iki bin beş yüz civarında yargıç ve savcının ataması yapıldı, yeri değiştirildi. Kararname taslağı kurulun kısa bir süre için bilgisine sunuldu ve uygulamaya konuldu, kısa süre içinde sayın kurul üyelerinin taslak hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olmaları olanaksızdır. Kuşkusuz tüm atamalara Bakan'a bağlı Bakanlık personeli egemen olmuştur. Bu uygulama ciddi yakınmalara ve Adalet Bakanlığı'nın eleştirilmesine neden olmaktadır.

Yüksek Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun kararlarının yargı denetimine tabi kılınması yanında, Yüksek Kurul'a avukatlardan ve hukuk fakültelerinden makul bir oranda üye seçilmesi de "*mesleki dayanışma*" faktörünü ortadan kaldırmayacaktır.

Anayasa ve yasalarda yargı bağımsızlığından ve yargıç güvencesinden söz edilse dahi, bugün, yargı bağımsız, yargıç güvenceli değildir. Özellikle 1982 Anayasası siyasal iktidarların yargıya müdahalesine olanak sağlayan düzenlemeler içermektedir. 1980'den sonra siyaset-yargı çekişme ve öykülerini burada anımsatmak istemiyorum. Sadece bakanlık müsteşarlarının dahi zaman zaman yargı üzerinde ne denli güçlü ve etkili olduklarını, yargı adına hangi tasarruflarda bulduklarını, Yargıtay üyeliği seçimi başta olmak üzere, atama, terfi, yer değiştirme gibi işlemlerdeki ağırlıklarını çok iyi hatırlamaktayız. Bu gün dahi, çok saygın ve seçkin yargıç ve savcılarımızdan siyasi mülahazalar ve kadrolaşma amaçları doğrultusunda atama, yer değiştirme, görevlendirme işlemleri yapıldığı yoğun yakınmaları alınmakta, bir çoğu meslekten ayrılmayı düşündüklerini ifade etmektedirler.

Atatürk dönemi dışında, geçmişten günümüze siyasi iktidarlara, ülke sorunlarını hukuku egemen kılarak aşmak yerine, kendilerine verilen oyların sağladığı çekicilik ve elde ettikleri yönetim gücüyle aşmayı yeğlemişler; bu nedenle, zaman zaman yargının yasama ve yürütmenin önünde önemli bir engel olduğunu vurgulamışlardır. Son dönemlerde bu öyle bir noktaya gelmiştir ki, yasama ve yürütme organlarının üst düzey yetkililerinden, en sade üyesine kadar herkes, artık hiç gizlemeden ve saklamadan,

DUYURULAR

Sayın Cumhurbaşkanı'nın ve Anayasa Mahkemesi'nin "hukuk devleti" adına yaptığı inceleme ve denetlemeleri, yasama ve yürütmeye doğrudan müdahale olarak kabul etmekte; yargıya güvenmediklerini, yargının politize olduğunu açıkça söylemekten çekinmemektedirler. Yargı hakkındaki görüş ve düşüncesi bu olan, yasama ve onun oluşturduğu yürütmenin, yargının temel sorunlarını çözme konusunda ne denli istekli olabileceği ya da hangi çağdaş çözümleri getirerek yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesi sağlayabileceği kuşkuludur.

Her kurumun olduğu gibi yargının da eksikleri, yetersizlikleri ve eleştirilecek çok önemli noksanlıkları elbette vardır. Bunları en çarpıcı biçimde yıllardır dile getiriyoruz. Hatta geçen yıl bu kürsüde tarafımdan ileri sürülen görüş ve düşünceler bir çok sayın meslektaşım tarafından ağır bulunmuş, kapalı açık sitemlere neden olmuştur. Oysa amacımız, varlık nedenlerine yürekten inandığımız, gücünü ve işlevini çok iyi bildiğimiz, benimsediğimiz ve özümsemiş yargı teşkilatımızın ve yargımızın, siyasetin gölgesinden uzak, "kimsesizlerin kimsesi", ezilenlerin umudu, zorbaların korkusu, laik Cumhuriyet'imizin ve demokrasimizin teminatı olmasından başka bir şey değildir.

Çağdaş hukuk devletinde, hiçbir organ ve kurum dokunulmaz değildir ve olamaz. Saydamlık, açıklık ve eleştiri bilimselliğinin hukuk devletinin de gereğidir. Olumsuzluklardan ve eksikliklerden korunmanın ve kurtulmanın "toplumun mutluluk ve moral aşısı olan güvenin" sağlanmasının başkaca yolu yoktur. Kamuoyunun; duyarlılıkla izlediği kimi davalarla ilgili oluşturulan yargı kararları, toplumda ve onun sesi olan medyada yoğun ve yaygın bir biçimde eleştirilere neden olmaktadır. Eleştiriler zaman zaman üslup olarak, ağır olsa bile, bir takım acı gerçekleri ifade etmesi ve gün ışığında dillendirilmesi bakımından çok önemlidir. Bir de kapalı kapılar ardında konuşulanlar ve fısıltı gazetesinde, hak arama son aşamasında hakkını alamayan ya da neye alamadığını anlayamayanların anlatımları içler acısıdır. Bütün bu olumsuz eleştirileri ve yakınmaları görmezden gelmek, bir takım koruma hükümlerinin arkasına gizlenmek, sığınmak sorunların daha da içinden çıkılmaz hale gelmesine neden olmaktadır.

Bu noktada hemen şunu belirtmek isterim ki, çağdaş devlet kurumları olan sorumsuzluk ve dokunulmazlık kavramlarından vazgeçmek mümkün değildir. Ancak sorumsuzluklar ve doku-

nulmazlıklar, koruduğu kişi ya da kurumlara yarar ve ayrıcalık sağlamak için getirilmemiştir. Tarihsel bir süreç içinde gelişen bu kavramlar, kamusal gücü kullanan kişi ve kurumların, hiçbir etki ve korku altında kalmadan görevlerini özgürce ve çekinmeden yapabilmelerini güvence altına almak suretiyle geniş anlamda toplumsal yararı amaçlamışlardır. Bu bakımdan, sorumsuzluk ve dokunulmazlık kavramlarını bir ayrıcalık gibi algılamadan, gerçek amaçlarına uygun yorumlamak ve uygulamak gereklidir.

Halk, kendi adına yargılama yapan yargıçtan, haksızlığa uğradığı an korkusuzca ve çekinmeden onun adaletine sığınmak yanında *“doğru ve güvenli yargılama”* yapmasını beklemekte ve istemektedir.

Yargıdan yurttaşların bu kişisel beklentisi yanında, ülkeyi içine düştüğü, çözülme ve itibar kaybı ile güvensizlikten, yolsuzluktan, hırsızlıktan vurgundan, talandan ve her türlü tehlikeye koruyan, tek güç ve sığınak olduğu yolundaki toplumsal beklentisi nedeniyle, yargı ve çevresindeki olaylar, dedikodular, hatalar, ihmaller toplumda büyük yankı uyandırmakta, toplumsal çöküntü ve umutsuzluğa yol açmaktadır. Çünkü Sayın Adalet Bakanı'mızın da, kısa bir süre önce, çok doğru bir biçimde vurguladığı gibi *“her kurumun yedeği ve alternatifi var ama yargının yedeği”* yoktur.

İşte bu anlayışla ve önyargısız yaklaştığımız yargı ve yargı sorunlarıyla ilgi olarak, kısa bir süre önce, yazılı ve görsel yayın organlarında gündeme taşınan olaylar ve sunuluş biçimi, hiçbir şekilde kabul edilir gibi değildir. Hepimiz görevlerimizi yaparken, yetkilerimizi kullanırken eşit, objektif, hukuka uygun ve adil davranmak durumundayız. Aksi taktirde inanırlığımızı yitiririz. Eşitliğe aykırı her durum, adaletin bağrında açılmış bir yaradır.

Hukuk yaşamımıza *“Neşter Operasyonu”* adı ile giren, çok ilginç ve talihsiz bir iddianameyle sadece avukatlar ile bazı bürokratların mahkemeye sevk edilmesini öngören ve kamuoyunda olaylarla ilgili yüksek yargıçların korunduğu tartışmalarına neden olan süreç, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düşmüştür.

Sayın Yargıtay Başkanı'mızın, insani duygular sonucu, yapıldığı açık olan *“davranışlarının”* sunuluş biçimi, aynı durumda

DUYURULAR

kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir. Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen hiç kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılamayan sayın Yargıtay Başkanı'muzun şahsında yaşanmış olması üzüntü vericidir.

Henüz mürekkebi kurumamış 09.06.2004 gün ve 5187 sayılı Basın Yasası'nın "Yargıtay Etkileme" başlıklı 19. maddesindeki, 13.04.1994 gün ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Yasa'nın "Yayın İlkeleri" bölümünün 4. maddesindeki, 01.04.1929 gün ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın "Kamu Davasının Hazırlanmasını Düzenleyen" 147-170. maddelerindeki, 30.07.1999 gün ve 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Yasası'nın 2. maddesindeki düzenlemeler yanında Anayasa'muzun, 17 ve 20. maddesinde hüküm altına alınan "Temel Hak ve Özgürlükler"i koruyan düzenlemeler, hukuk dışı yayınlarla ihlal edilmiştir. Üzülerek ifade etmek gerekir ki, şikayete bağlı olmayan yasaya aykırı eylemler hakkında, ne gibi işlem yapıldığına dair, bugüne kadar kamuoyuna yansıyan bir girişim bulunmamaktadır.

Diğer yandan, yasaya aykırı bu eylemlerle, uluslar üstü hukuk alanında insanların "lekelenmeme hakkı" anlamını gelen hak da ihlal edilmiştir.

Bu olaylar, sıradan bir yurttaşın her an karşılaşabileceği muamelenin vahametini göstermesi bakımından da çok önemlidir.

Tüm bu gelişmeler sırasında, MİT teşkilatının üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansıyan davranışı ve konuşmaları da, ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin "ali menfaatlerinin" kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından çok ilginçtir.

Sayın yöneticilerimizin söylevlerinde ve nutuklarında bir çırpıda dillendirdikleri, özgürlük, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve bunların tamamını içeren "hukuk devletinin" ne kadar uzağında olduğumuzu yaşanan olaylar acı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bunca olumsuzluğa ve moralsizliğe karşın, geleceğe umutla bakmaktayız, en büyük gücümüz, kimilerinin yadsıdığı ama biz-

lerin içselleştirdiği ve mücadelesini verdiğimiz ulusal ve uluslar üstü değerlerin ülkemizde mutlaka gerçekleşeceğine olan sarsılmaz inancımızdır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Kutsal din kitapları başta olmak üzere, ulusal ve uluslararası sözleşmelerle, hak ve özgürlüklerin ifade edildiği belgelerin tümü insan yaşamını en yüce değer olarak tanımlamasına karşın insana yönelik şiddet ve saldırıların ardı arkası kesilmemektedir. 12 Eylül'den sonra İstanbul'da, Irak'ta, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşadığımız terör Osetya'da çocuklara uzanmıştır.

Hiçbir gerekçe doğanın en saygın varlığı olan insanın öldürülmesini haklı kılamaz. Yaşadığımız 21. yüzyılda hangi nedenle, hangi düşünceyle, hangi amaçla olursa olsun, insana yönelik şiddet ve yıldırma hareketlerinin tümünü ifade eden "terörizm" yanında, insan yaşamını hiçe sayan "savaş" gerçeğiyle karşı karşıya bulunuyorsak, insanlık bugüne kadar geliştirdiği tüm düşünce sistemlerini bir kez daha gözden geçirmek durumundadır. Rehin alınan şoför, gazeteci, teknisyen gibi silahsız kişilerin rehin alınarak öldürülmeleri, esir alınan insanlara işkence yapılması, kentlerde masum insanların ve son olayda olduğu gibi çocukların, hunharca bombalarla imha edilmesini mazur gösterebilecek hiçbir neden yoktur. Hiçbir inanç, hedef, amaç, gaye bu insanlık dışı eylemlere haklılık kazandıramaz.

Bu düşüncelerle hangi ad ve nedenle olursa olsun, insan yaşamını hedef alan terör eylemlerini şiddet ve nefretle kınıyorum.

Yeni adli yılın barış içinde, başarılarla dolu bir yıl olmasını diler, saygılarımı sunarım.

Av. Özdemir Özok

Ankara 23.11.2004

Duyuru No: 2004/88

T. Halk Bankası AŞ ve Ziraat Bankası AŞ nezdinde bulunan hesap numaralarımız değişmiş olup yeni hesap numaraları aşağıda belirtilmiştir.

DUYURULAR

Gerekli notların alınması yanı sıra, baronuzun varsa değişen CMUK, adli yardım ve baro hesaplarınızın birliğimize bildirilmesini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

Banka /Şube Adı	Hesap Niteliği	Yeni Hesap No
T. Halk Bankası Yenisehir Şb.	Kesenek (TL)	16000075
T. Halk Bankası Yenisehir Şb.	Ölüm Yrd. (TL)	16000084
T. Halk Bankası Yenisehir Şb.	Staj Kredi (TL)	16000056
T. Halk Bankası Kızılay Şb.	İktisadi İşl. (TL)	16000006
T. Halk Bankası Kızılay Şb.	Avr. Kimlik (Euro)	2P000002
Ziraat Bankası Kızılay Şb.	Avukat kimlik (TL)	39031966-5001

* * *

Ankara 09.12.2004

Duyuru No: 2004/96

04.12.2004 tarih ve 25660 sayılı *Resmi Gazete*'de yayınlanan "*Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi*" ve bu tarifeyle dayanarak düzenlenmesi gereken belgelerdeki hesaplama örnekleri

A. CMUK Ücret Tarifesi

04.12.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden düzenlenen "*CMUK Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifesi*" 04.12.2004 tarih 25660 sayılı *Resmi Gazete*'de yayınlanmıştır.

28.11.2002 tarih ve 24950 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak 04.12.2002 tarihinde yürürlüğe giren "*CMUK Gereğince Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifesi*"nin Katma Değer Vergisi başlıklı 9. maddesinde "*Bu tarifede yer alan ücretlere 3065 sayılı kanun hükümleri gereği Katma Değer Vergisi ayrıca ilave edilir*" hükmü yer almakta iken, 04.12.2003 tarihinde yürürlüğe giren

tarifede ve 04.12.2004 tarihinde yürürlüğe giren tarife de söz konusu hükme yer verilmemiştir. Bu nedenle 04.12.2004 tarihinden itibaren belirlenen ücretlere 04.12.2003 tarihinden itibaren uygulanmakta olduğu gibi ayrıca Katma Değer Vergisi ilave edilmeyecek, bu ücretler içerisinde Katma Değer Vergisi (%18) iç yüzde hesaplaması yöntemiyle bulunacak ve daha sonra kalan tutar üzerinden Gelir Vergisi (%22) hesaplanacaktır.

1. Hazırlık aşamasındaki takip edilen işler için;

	TL	YTL
a. Tarife	70.000.000	70,00
b. Brüt Ücret (a ÷ 1,18)	59.322.034	59,32
c. Katma Değer Vergisi (b x %18)	10.677.966	10,68
d. Gelir Vergisi Stopajı (b x % 22)	13.050.847	13,05
e. Net Ücret (b - d)	46.271.187	46,27
Ödenecek Toplam Tutar (e + c)	56.949.153	56,95

2. Sulh ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için;

	TL	YTL
a. Tarife	100.000.000	100,00
b. Brüt Ücret (a ÷ 1,18)	84.745.763	84,75
c. Katma Değer Vergisi (b x %18)	15.254.237	15,25
d. Gelir Vergisi Stopajı (b x % 22)	18.644.068	18,64
e. Net Ücret (b - d)	66.101.695	66,10
Ödenecek Toplam Tutar (e + c)	81.355.932	81,36

3. Asliye ceza mahkemelerinde takip edilen davalar;

DUYURULAR

	TL	YTL
a. Tarife	120.000.000	120,00
b. Brüt Ücret (a ÷ 1,18)	101.694.915	101,69
c. Katma Değer Vergisi (b x %18)	18.305.085	18,31
d. Gelir Vergisi Stopajı (b x % 22)	22.372.881	22,37
e. Net Ücret (b - d)	79.322.034	79,32
Ödenecek Toplam Tutar (e + c)	97.627.119	97,63

4. Ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar;

	TL	YTL
a. Tarife	220.000.000	220,00
b. Brüt Ücret (a ÷ 1,18)	186.440.678	186,44
c. Katma Değer Vergisi (b x %18)	33.559.322	33,56
d. Gelir Vergisi Stopajı (b x % 22)	41.016.949	41,02
e. Net Ücret (b - d)	145.423.729	145,42
Ödenecek Toplam Tutar (e + c)	178.983.051	178,98

B. Adli Yardım Ücretleri

Adli yardımla görevlendirilen avukata görevlendirme konusu için karşılığı ücret tarifesinde belirtilen miktarda ödeme yapılmakta olduğundan CMUK Ödemeleri ve Avukatlık Ücret Tarifesi'nin hesaplanmasında olduğu gibi ilave bir KDV hesaplanmayacak, tarife üzerinden 04.12.2003 tarihinden itibaren olduğu gibi 04.12.2004 tarihinden itibaren de iç yüzde hesaplaması yöntemiyle bulunacak ve daha sonra kalan tutar üzerinden Gelir Vergisi (%22) hesaplanacaktır.

Örneğin; Asliye hukuk mahkemesinde yapılacak görevlendirme de asgari ücret tarifesi 350.000.000. TL olarak belirtilmiştir. Bu görevlendirme ile ilgili olarak;

	TL	YTL
a. Tarife	350.000.000	350,00
b. Brüt Ücret (a ÷ 1,18)	296.610.169	296,61
c. Katma Değer Vergisi (b x %18)	53.389.831	53,39
d. Gelir Vergisi Stopajı (b x % 22)	65.254.237	65,25
e. Net Ücret (b - d)	231.355.932	231,36
Ödenecek Toplam Tutar (e + c)	284.745.763	284,75
29.661.017	255.084.746	

Ancak, Avukatlık Yasası'nın 180. maddesi ve Adli Yardım Yönetmeliği'nin 8. f. maddesi gereğince, adli yardımla görevlendirilen avukattan asgari ücret tarifesinde belirtilen ücretin %10'u büro geliri olarak tahsil edileceği hükme bağlandığından, 29.661.017. TL x % 10 = 296.610.169. TL kesilecektir. Bu durumda; Adli Yardım Bürosu görevli avukata 284.745.763. TL öderken, büro gelir tutarı olan 29.661.017. TL'lik Adli Yardım Bürosu Gelir Makbuzu'nu düzenleyecek ve bu miktarı yapılacak ödemeden keserek 255.084.746. TL ile birlikte makbuzu avukata verecektir. Hizmet gören avukat, Adli Yardım Bürosu'na makbuz karşılığı ödediği 29.661.017. TL'yi serbest meslek kazanç defterine gider olarak kaydedecektir.

C. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi

CMUK Ücret Tarifesi'nde olduğu gibi, yeni Asgari Ücret Tarifesi'nde de Katma Değer Vergisi'nin ayrıca hesaplanmasına ilişkin maddeye yer verilmemiştir. Bu nedenle 04.12.2004 tarihinden itibaren belirlenen ücretlere 04.12.2003 tarihinden itibaren uygulanmakta olduğu gibi ayrıca Katma Değer Vergisi ilave edilmeyecek, bu ücretler içerisinde Katma Değer Vergisi (%18) iç yüzde hesaplaması yöntemiyle bulunacak ve daha sonra kalan tutar üzerinden Gelir Vergisi (%22) hesaplanacaktır.

Örneğin; Yargı yerlerinde, İcra iflas dairelerinde yapılan ve konusu para olsa veya para ile değerlendirilebilse bile maktu

DUYURULAR ücrete bağlı hukuki yardımlara ödenecek ücret (Asgari Ücret Tarifesi 2. Kısım 1. Bölüm)

Müvekkil vergi mükellefi ise;

	TL	YTL
a. Tarife	100.000.000	100,00
b. Brüt Ücret ($a \div 1,18$)	84.745.763	84,75
c. Katma Değer Vergisi ($b \times \%18$)	15.254.237	15,25
d. Gelir Vergisi Stopajı ($b \times \%22$)	18.644.068	18,64
e. Net Ücret ($b - d$)	66.101.695	66,10
Ödenecek Toplam Tutar ($e + c$)	81.355.932	81,36

Olarak hesaplanacak, serbest meslek makbuzu düzenlenecektir.

İş sahibinden 81.355.932. TL alınacak, KDV ve GV Stopajı ilgililerce kanuni sürelerinde ödenecektir.

Müvekkil vergi mükellefi değil ise;

	TL	YTL
a. Tarife	100.000.000	100,00
b. Brüt Ücret ($a \div 1,18$)	84.745.763	84,75
c. Katma Değer Vergisi ($b \times \%18$)	15.254.237	15,25
Ödenecek Toplam Tutar ($b + c$)	100.000.000	100,00

Ankara 03.01.2005

Duyuru No: 2005/1

2005 yılında kullanılacak vekalet pullarının beher bedeli 3,00 YTL olarak tespit edilmiş ve bastırılmaya başlanmıştır.

a. Yeni pulların çerçevesi lacivert renkte olup, ortasında Türkiye Barolar Birliği'nin logosu bulunmakta, alt kısmında ortalanmış şekilde pul bedeli olan 3,00 Yeni Türk Lirası belirtilmekte, üst kısmında ise "Türkiye Barolar Birliği" ve "vekalet pulu 2005" ibaresi bulunmaktadır. Pul basımı tamamlandığında dağıtım ve satımı gerçekleştirilmek üzere T. Halk Bankası AŞ'nin ilgili şubesine teslim edilecektir.

b. 2004 yılına ait ellerinde vekalet pulu kalan barolarımız, bu pulları Birliğimize fiilen teslim etmesi halinde (elden veya APS/kargo gibi) teslim edilen pul bedelleri barolarımızın hesaplarına gönderilecektir. Bu meyanda barolarımızın banka ve hesap numaralarını da bildirmeleri gerekmektedir. 15.02.2005 tarihinden sonra iade edilecek 2004 yılı vekalet pulları Birliğimizce kabul edilmeyecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ankara 11.01.2005

Duyuru No: 2005/4

05 Ocak 2005 günlü 25691 sayılı *Resmi Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 01 Ocak 2005 tarihinden itibaren uygulanacak olan Harçlar Kanunu Genel Tebliği'nde yapılan değişiklik uyarınca Maliye'ye yatırılacak Ruhsat harcı 232,10 YTL olmuştur.

Damga Vergisi Kanunu uyarınca karar asılları ile karar örneklerine pul yapıştırma uygulaması ortadan kalkmış, pul bedellerinin Maliye Bakanlığı veznesine yatırılması konusu gündeme gelmiştir.

Konu ile ilgili Maliye Bakanlığı'ndan edinilen bilgiye göre kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Birliğimizin ve barolarımızın bu uygulamadan muaf tutulduğu ve damga pulunun uygulanması ile ilgili bir yönetmelik hazırlandığı da haricen öğrenilmiştir.

Yönetmeliğin *Resmi Gazete'* de yayınlanmasından sonra tüm barolarımıza konu ile ilgili açıklayıcı bilgi gönderilecektir.

Bilgilerinize sunarım.

DUYURULAR

Ankara 31.01.2004

Duyuru No: 2005/6

27 Aralık 2004 tarihinde Güney Asya'da meydana gelen deprem ve Tsunami felaketini yaşayanlara yardım kampanyasına katkıda bulunmak için Birliğimiz tarafından hazırlanan afişler ekte gönderilmiştir.

Güney Asya'yı vuran deprem ve yol açtığı dev dalgaların sebep olduğu ve sonucunda üç bini aşkın insanın öldüğü bu felakette hayatını kaybedenlerin yakınlarına, benzer acıyı yakın bir zamanda Marmara-Körfez depremi ile yaşayan bizlerin küçük de olsa bir katkıda bulunmasını insanlık görevi olarak kabul ediyor ve bu kampanyaya tüm meslektaşlarımızın olanakları ölçüsünde katkıda bulunmasını arzuluyoruz.

Barolarımızın ve meslektaşlarımızın yapacakları yardımlarda; afişte belirtilen bankaların ortak hesap numarasını kullanmalarını önemle rica ederim.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Güney Asya'da Yaşanan Deprem ve Tsunami Felaketine

YARDIM İÇİN GEÇ DEĞİL!

Yardımlarımızı TÜRKKIZILAY'ın "Asya'ya Yardım Kampanyası" için Ortak Hesap No: 2868

Türkiye İş Bankası, Akbank, Deniz Bank, Alternatif Bank, Koç Bank, Finans Bank, Garanti Bankası, VakıfBank, Tophaneli Bankası, Halk Bankası, Türkİş Bank, Dış Bank, Yekatil Bank, Gökay Bank'a yatırabilir veya

SMS (AVEA, TURKCELL, TELSİS) 2868 numarasına mesajla gönderebilirsiniz.

* * *

Ankara 08.02.2005

DUYURULAR

Duyuru No: 2005/7

Yargıtay Birinci Başkanlığı'nın 03.02.2005 günlü 149 sayılı yazısı ekinde gönderilen Yargıtay Başkanlar Kurulu'nun 31.01.2005 tarih ve 1 sayılı Kararı'nın bir örneği ilişiktir.

**Yargıtay Başkanlar Kurulu'nun
31.01.2005 Tarih ve 1 Sayılı Kararı**

2797 sayılı Yargıtay Yasası'nın 17/1-b ve İç Yönetmeliğin 32. maddelerinde öngörülen hükümler gözetilerek "*dairelerden birisine yıl içinde gelen işlerin olağan bir çalışma ile karşılanamayacak oranda artmış ve dolayısıyla daireler arasında iş bakımından bir dengesizlik meydana gelmiş olup olmadığı; gelmiş ise, ne gibi önlemler alınması gerektiği*" konusu görüşülüp karara bağlamak üzere Yargıtay Başkanlar Kurulu 31.01.2005 Pazartesi günü saat 09.30'da Başkanlar Kurulu salonunda Birinci Başkan Osman Arslan'ın Başkanlığı'nda toplandı.

A. 01.01.2004-31.12.2004 tarihleri arasında;

1. Hukuk Genel Kurulu'na 779 iş geldiği ve bir önceki yıldan aktarılmadığından toplam 779 dosyadan yıl içinde 754'ünün karara bağlandığı ve 2005 yılına 25 iş aktarıldığı;

2. Ceza Genel Kurulu'na 224 iş geldiği ve bir önceki yıldan aktarılanla birlikte toplam 251 dosyadan yıl içinde 232'sinin karara bağlandığı ve 2005 yılına 19 iş aktarıldığı;

B. 01.01.2004-31.12.2004 tarihleri arasında;

Birinci Hukuk Dairesi'ne, 15.009; İkinci Hukuk Dairesi'ne, 17.157; Üçüncü Hukuk Dairesi'ne, 15.263; Dördüncü Hukuk Dairesi'ne, 16.974; Beşinci Hukuk Dairesi'ne, 13.305; Altıncı Hukuk Dairesi'ne, 11.241; Yedinci Hukuk Dairesi'ne, 4.481; Sekizinci Hukuk Dairesi'ne, 9.192; Dokuzuncu Hukuk Dairesi'ne, 34.038; Onuncu Hukuk Dairesi'ne, 13.489; On Birinci Hukuk Dairesi'ne, 15.369; On İkinci Hukuk Dairesi'ne, 26.361; On Üçüncü Hukuk Dairesi'ne, 18.900; On Dördüncü Hukuk Dairesi'ne, 9.960; On Beşinci Hukuk Dairesi'ne, 7.776; On Altıncı Hukuk Dairesi'ne,

DUYURULAR

14.658; On Yedinci Hukuk Dairesi'ne, 14.842; On Sekizinci Hukuk Dairesi'ne, 10.978; On Dokuzuncu Hukuk Dairesi'ne, 13.513; Yirminci Hukuk Dairesi'ne, 14.614; Yirmi Birinci Hukuk Dairesi'ne, 13.491 iş geldiği, bu dairelerce sırasıyla; "15.003", "16.154", "14.840", "15.153", "13.290", "9.951", "4.913", "9.221", "30.100", "12.822", "13.074", "27.547", "19.327", "9.345", "6.926", "14.794", "14.664", "10.313", "13.528", "14.087", "12.453" iş çıkarıldığı ve 2005 yılına yine sırasıyla; "619", "2.077", "591", "5.964", "1.838", "1.422", "201", "610", "9.279", "2.689", "8.596", "2.558", "4.477", "1.917", "3.050", "2.273", "2.116", "1.630", "4.890", "3.780", "2.975" iş aktarıldığı;

C. 01.01.2004-31.12.2004 tarihleri arasında;

Birinci Ceza Dairesi'ne, 5.371; İkinci Ceza Dairesi'ne, 24.439; Üçüncü Ceza Dairesi'ne, 23.396; Dördüncü Ceza Dairesi'ne, 19.388; Beşinci Ceza Dairesi'ne, 10.527; Altıncı Ceza Dairesi'ne, 11.164; Yedinci Ceza Dairesi'ne, 39.800; Sekizinci Ceza Dairesi'ne, 11.700; Dokuzuncu Ceza Dairesi'ne, 10.496; Onuncu Ceza Dairesi'ne, 26.707; On Birinci Ceza Dairesi'ne, 11.633 iş geldiği, bu dairelerce sırasıyla; "4.463", "25.479", "13.866", "12.952", "8.358", "15.529", "16.456", "10.264", "7.899", "13.533", "10.241" iş çıkarıldığı ve 2005 yılına yine sırasıyla; "3.078", "29.688", "16.494", "29.636", "6.922", "18.967", "35.522", "16.668", "3.005", "15.294", "13.308" iş aktarıldığı anlaşıldı.

Gereği görüldü:

I. Hukuk Dairelerine gelen, çıkan ve elde bulunan işlerin nicelik ve nitelikleri gözetilerek;

1. Temyiz incelemesi Dokuzuncu Hukuk Dairesi'nce yapılmakta olan,

a. İş kazaları ve meslek hastalığından doğan maddi ve manevi tazminat davalarından kaynaklanan işveren ve işçi arasındaki rucü davaları ile,

b. İş kazaları ile meslek hastalığından dolayı istenilen maddi ve manevi tazminat taleplerinin yanında işçilik alacaklarına ilişkin davaların,

Temyiz incelemelerinin 01.02.2005 tarihinden geçerli olmak üzere Yirmi Birinci Hukuk Dairesi'nce yapılmasına,

2. Temyiz incelemesi Dokuzuncu Hukuk Dairesi'nce yapılmakta olan;

a. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun öngördüğü prim ve ödemesi ile buna ilişkin işveren aleyhine açılan tazminat davaları ile,

b. 4857 sayılı İş Kanunu 65. maddesinde yer alan kısa çalışma ödeneği ve primleri ile anılan Kanun'un 33. maddesi uyarınca hükme bağlanan ücret garanti fonu primleri ile ilgili uyuşmazlıklara ilişkin davaların,

Temyiz incelemesinin 01.02.2005 tarihinden geçerli olmak üzere Onuncu Hukuk Dairesi'nce yapılmasına,

3. Temyiz incelemesi On İkinci Hukuk Dairesi'nce yapılmakta olan kira alacağı nedeniyle başlatılan takipler üzerine icra mahkemelerince verilen itirazın kaldırılması kararlarının temyiz incelemesinin 01.02.2005 tarihinden geçerli olmak üzere Altıncı Hukuk Dairesi'nce yapılmasına,

4. Temyiz incelemesi On Beşinci Hukuk Dairesi'nce yapılmakta olan okutma, eğitim ve öğretim giderleri adı altında nitelendirilen ve yasadan veya sözleşmeden (taahhütnameden) doğan ve mecburi hizmet yükümlülüğünün yerine getirilmemesi nedeniyle yükümlü veya kefilleri hakkında açılan tazminat davaları ile bu kişilerin borçlu olmadıklarının tespiti amacıyla açtıkları davaların temyiz incelemesinin 01.02.2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere On Sekizinci Hukuk Dairesi'nce yapılmasına,

II. Ceza dairelerine gelen, çıkan ve elde bulunan işlerin nicelik ve nitelikleri gözetilerek 01.02.2005 (günü dahil) devamı tarihlerde düzenlenen tebliğnameler esas alınmak suretiyle;

1. Önceki Başkanlar Kurulu kararları uyarınca temyiz incelemeleri Yedinci Ceza ve Onuncu Ceza Daireleri'nce yapılan tüm hırsızlık suçları ile 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 512. maddesi kapsamındaki suçlara ilişkin dava dosyalarının temyiz incelemesinin Altıncı Ceza Dairesi'nce yapılmasına,

2. Önceki Başkanlar Kurulu kararları uyarınca temyiz incelemesi On Birinci Ceza Dairesi'nce yapılan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma

DUYURULAR Kanunu'na aykırı davranış eylemlerine ilişkin dava dosyalarının temyiz incelemesinin Yedinci Ceza Dairesi'nce yapılmasına,

3. Önceki Başkanlar Kurulu Kararı ile temyiz incelemesi Sekizinci Ceza Dairesi'ne verilen 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 516, 517, 518, 519, 520 ve 521. maddelerine ilişkin naşı izar suçlarına ait dava dosyalarının temyiz incelemesinin Dokuzuncu Ceza Dairesi'nce yapılmasına,

4. Temyiz incelemesi Altıncı Ceza Dairesi'ne ait bulunan her türlü sahtecilik, hileli iflas, taksirli iflas ve bilişim suçları ile Türk Ceza Kanunu'nun 521/a. ve 521/b. maddelerinde öngörülen suçlara ilişkin dava dosyalarının temyiz incelemesinin On Birinci Ceza Dairesi'nce yapılmasına,

5. Yargıtay Ceza Daireleri'nin görevleriyle ilgili olarak; 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe girecek 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uygulamasının 5252 sayılı Kanun'un 3. maddesi gözetilerek değerlendirilmesine,

III. Kararın bir örneğinin Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 33. maddesi hükmü uyarınca tüm mahkemelere duyurulmak üzere Adalet Bakanlığı'na; bilgi için Yargıtay Daire Başkanlıkları'na; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na, *Yargıtay Kararları Dergisi*'nde yayımlanması için Yayın İşleri Müdürlüğü'ne; barolara ve avukatlara duyurulmasını sağlamak üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na gönderilmesine, Yargıtay Yasası'nın 58. maddesi hükmü gereğince ayrıca *Resmi Gazete*'de yayımlanmasına;

31.01.2005 tarihinde 1. maddenin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 4. fıkrasında oyçokluğuyla diğer hususlarda oybirliğiyle karar verildi.

Aslı gibidir.

Ankara 08.02.2005

Duyuru No: 2005/9

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu "Avrupa Ufukları ve Mozaikler Programı" kapsamında destek alan projelerden biri

olan “Hukukçular için Bilgilendirme Projesi”, Türkiye Barolar Birliği ile İngiltere ve Galler Hukuk Derneği tarafından ortaklaşa olarak yürütülmektedir. Projenin amacı, hukukçular arasında AB ile Türkiye’nin AB üyeliği konularında varolan bilinci arttırmaktır. Bu proje kapsamında ortaklaşa düzenlenecek bir eğitim semineri yapılması kararlaştırılmıştır.

Seminere Türkiye’den yüz kırk avukat, İngiltere’den otuz beş avukatın katılımı amaçlanmış olup Yabancı ve Türk konuşmacılar ise Avrupa Hukuku ve Türkiye’nin üyeliği sonrasında avukatların ve müvekkillerin nasıl etkilenebileceği konularında uzman kişiler arasından seçilmiştir:

Toplantıya Türkiye çapındaki tüm barolardan avukatların katılımı hedeflenmekte olup her barodan yüksek katılımın mümkün olmaması halinde en az bir avukatın görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

30-31 Mart-01 Nisan 2005 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilecek toplantıya katılacak meslektaşlarımızın isimleri Avrupa Komisyonu’na bildirileceğinden, baronuz adına katılacak meslektaşlarımızın isimlerinin 20 Şubat 2005 tarihine kadar Birliğimize bildirilmesini önemle rica ederim.

* * *

Ankara 14.02.2005

Duyuru No: 2005/10

11.02.2005 Günü Karabük Barosu tarafından düzenlenen “Uyum Sürecinde AB-Türkiye İlişkileri” konulu toplantıda yaptığım konuşma metni ilişiktir.

Bilgilerinize sunarım.

DUYURULAR

**TBB Başkanı Özdemir Özok'un
11.2.2005 Gününde Karabük Barosu'nca Düzenlenen
"Uyum Sürecinde AB-Türkiye İlişkileri"
Konu Başlıklı Toplantıdaki Konuşması**

Değerli konuklar,

Türkiye-AB ilişkilerinin kısa bir tarihçesine bakacak olursak, bilindiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti-AB ilişkilerinde Türkiye, 31 Temmuz 1959 tarihinde o günkü adıyla "Avrupa Ekonomik Topluluğu"na ilk başvurusunu yaptı, 1.12.1964 tarihinde katılımı belirleyen ve hızlandıran, Ankara Antlaşması yürürlüğe girdi, 16-17 Mayıs 1996 tarihinde Türkiye-AET karma parlamentosu Brüksel'de toplandı, 16 Eylül 1986'da Türkiye-AET Ortaklık Konseyi toplandı ve 12 Eylül 1980 askeri müdahalesiyle dondurulmuş olan ilişkiler bu Ortaklık Konseyi'yle yeniden başlatıldı. Türkiye, 14 Nisan 1987 günü tam üyelik için müracaat etti ve Aralık 1978'de askıya aldığı yükümlülüklerini yerine getirmek üzere hızlandırılmış bir takvim sundu. Topluluk kendi iç pazarını tamamlayabilme sürecinden önce -1982 olarak saptandı bu- yeni bir üyeyi kabul edemeyeceğini ve Türkiye'nin katılımından önce ekonomik, sosyal ve siyasal alanda gelişimini tamamlaması gerektiğini bildirdi. Türkiye, tam üyelik başvurusundan sonra aynı yıl içinde yani 1987 yılında, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvuru hakkını, 1990 yılında ise Divan'ın yargı yetkisini kabul etti. Yine bilindiği gibi 1 Ocak 1996 günü Türkiye-AB Gümrük Birliği Sözleşmesi yürürlüğe girdi.

AB-Türkiye ilişkilerinde bugün vardığımız süreçte, öncelikle tarihi bir noktayı, bir tespiti yapmak durumundayız. Cumhuriyet'i kuranlar, Osmanlı İmparatorluğu'nun benimsediği bir uygarlıktan bir başka uygarlığa katılma kararı alarak, bu uygarlığın kurallarını, hukukunu, sosyal ve siyasal yapısını Türk toplumuna, kendi halklarına getirmek ve uyarlamak istemişlerdir. Bunun sonucu olarak, tüm dünyanın hayranlığını kazanan ve sömürülen halkların esin kaynağı olan devrimleri gerçekleştirmişlerdir. Bu devrimler içinde kuşkusuz hukuk devriminin yeri ve anlamı çok farklıdır. Bir çok kesimin, bu gün dahi anlamada, kavramada, özümsemede çok büyük dirençler gösterdiği, 20. yüzyılın en büyük hukuk devrimi çağın temel yasaları batıdan aynen alınarak gerçekleştirilmiştir. 17 Şubat 1926'da o dönemin en modern Medeni Yasası olan İsviçre

Medeni Yasası'nın çevirisi niteliğindeki "Yeni Medeni Yasa" bugün dahi kendisini özlem ve saygıyla andığımız büyük devrimci, büyük hukukçu Mahmut Esat Bozkurt'un unutulmaz ön gerekçesindeki ifadelerle daha büyük bir anlam kazanarak uzun yıllar Türk halkının doğumdan mezara kadar özel yaşamını başarıyla düzenlemiştir. Aynı şekilde, hukuk sistemimizin temelini oluşturan, Ceza Kanunu, Ticaret Kanunu gibi ana kanunların tamamı Batı'dan çeviri yoluyla aynen alınmıştır. Dünyada örneği olmayan bir yenilenme ve devrim hareketi ülkemizde gerçekleştirilmiştir. Çünkü; kısa bir süre önce, Ulusal Kurtuluş Savaşı yaptığımız ve ülke topraklarından kovaladığımız kimi düşmanlarınızın yasa ve hukuk düzenlerini benimsiyorsunuz. Bu önce çok ters ve yanlış gibi gözükmesine karşın, devrimi gerçekleştirenlerin uluslar üstü hukuka, ulusal üstü normlara bakışının açık bir göstergesidir. Onlar şunu çok iyi bilmekteydi, batı medeniyeti, batı kültürü, Avrupa hukuku, sadece Avrupalıların tekelinde olan ve onların yarattığı değer ve kavramlar değildir. Bu değerlerin, bu kültürlerin ve de bu hukukun oluşmasında tüm insanlığın tüm toplumların katkısı, alın teri, özverisi ve tarihsel süreç içinde ödediği büyük bedeller vardır. Buradan hareketle, ulusal üstü, uluslararası, ya da evrensel değerler, kültürler, kazanımlar, kurallar, normlar, hiçbir kişinin, hiçbir ulusun, hiçbir grubun tekelinde ve hizmetinde değildir. Tüm bu değerler insanlığın ortak artıları, ortak ürünleri ve ortak kazanımlarıdır. Bunların temel amacı, insanlığın ortak mutluluğu, ortak huzuru, ortak güveni ve bunların oluşturduğu çağdaş değerleri yakalamasıdır. İşte bize hedef olarak gösterilen "Muasır Medeniyetler"den kastedilen budur. Eğer, çağdaş değerler üzerine kurulmuş olan Cumhuriyetimizin ilke ve kazanımları zaman içerisinde, birer birer yıpratılarak, içleri boşaltılmasaydı, temel kurum ve kavramları işlemez hale getirilmeseydi ve bütün bunların sonucu olarak Cumhuriyetimiz hedefinden, yörüngesinden saptırılmasaydı, Türkiye bu gün, AB'nin kapısı önünde bekletilebilir miydi? Ya da devrimler aynı hızla sürdürülse ve ülkemiz, çağdaş ilkelere göre yönetilerek, siyasal, sosyal ve ekonomik yönden kendine yeten başı dik ulusal çıkar ve onurunu koruyacak durum ve konumda olsaydı "Osmanlı'nın son dönemlerinde olduğu gibi" ulusal onuruyla bağdaşmayacak kimi soru ve sorunlarla karşı karşıya kalır mıydı? Oysa bu soruların yanıtını içeren, o aydınlık yol karartıldı, o aydınlık yoldan sapıldı ve giderek Cumhuriyet bilinçli bir biçimde çürütüldü ve varılan nokta ortada.

DUYURULAR

Değerli konuklar,

Yukarıda özetlediğim gibi, 1959 yılının Temmuz ayında yapılan başvuru ile başlayan ve 45 yıl süreyle inişli çıkışlı bir yol izleyen AB-Türkiye ilişkileri 17 Aralık 2005 günlü Brüksel Zirvesi'yle yeni bir döneme girmiştir.

Kapalı, açık tahrip gücü yüksek kimi mayınları içermesine karşın "Brüksel Zirve Kararı" Türkiye'yi müzakere masasına daveti hedeflediği için son derece önemlidir. Kuşkusuz bu noktaya gelinmesinde, öncelikle mevcut siyasal iktidar ve yöneticilerinin yanında, geçmiş dönem siyasal iktidarlara mensup yöneticilerin de büyük katkıları olmuştur. Emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Brüksel Zirve Kararları'nın 17-22. paragraflarında yer alan hükümler müzakerelere başlanmasıyla ilgili genel ilkeleri belirlemede, 23. paragraf ise müzakere süreci ile ilgili koşulları kapsamaktadır.

Bu paragrafta yer alan temel ilke ve yaklaşımlar şu hükümleri içermektedir;

"• Türkiye'nin diğer aday ülkelerle aynı koşullar içinde tam üye olacağı 1999 Helsinki Zirve Kararları'nda öngörülmüştür,

• Türkiye'nin Kopenhag Siyasi Kriterleri'ni yerine getirdiği, 2004 yılında Komisyon'un hazırlayacağı "İlerleme Raporu" ile belirlendiği takdirde, tam üyelik müzakerelerine vakit geçirilmeksizin başlanacağı kararlaştırılmıştır."

Biçimindeki geçmiş dönemlere ilişkin saptamalardan sonra;

• Türkiye çok geniş çaplı ve de reform niteliğinde düzenlemeler yapmış ve Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirdiği Komisyon raporuyla belirlenmiştir. Komisyon, Türkiye'deki bu reform sürecini önümüzdeki yıllarda da sürekli olarak izleyecektir.

• Ankara Antlaşması ve ekleri Avrupa Birliği'ne son katılan on yeni üye devlete de (bunlar arasında Kıbrıs Rum Kesimi de yer almaktadır) uyarlanacaktır.

• Komşu ülkelerle ikili sorunlar barışçı yollardan çözümlenmelidir. Ancak, devam eden sorunlar katılma sürecini olumsuz

yönde etkiliyorsa bu sorunlar uluslararası Adalet Divanı'na götürülmelidir.

- Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye ile tam üyelik müzakerelerinin vakit geçirilmeksizin başlatılmasına ilişkin kararı (bu karar 267'ye karşı 407 oyla alınmıştır) not edilmiştir.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında AB Konseyi, Komisyon'un raporu doğrultusunda Türkiye ile müzakerelerin 3 Ekim 2005 tarihinde başlamasına karar vermiştir.

3 Ekim 2005'te başlayacak müzakerelerin çerçevesi Zirve Kararları'nın 23. paragrafında öngörülen hükümlerle belirlenmiştir.

23. paragrafta düzenlenen ve müzakere sürecini kapsayan hükümlere gelince;

- Öncelikle tarama süreci Mart 2005'te başlayacak ve Ekim ayından önce tamamlanacaktır.

- Müzakereler, tüm üye ülkelerin katılacağı Hükümetler Arası Konferans (HAK) bünyesinde ve AB mevzuatının 31 ayrı politikasını kapsayan bölümler halinde yapılacaktır.

- Komisyon'un önerisi üzerine Konsey, her bölümün açılmasına ve geçici olarak kapanmasına "oybirliği" ile karar verecektir. Bir bölümdeki düzenlemenin Türkiye'deki uygulamasının yeterli ve AB'yi tatmin edici düzeye ulaşması halinde o bölüm için geçici kapanma kararı alınacaktır.

- İşçilerin serbest dolaşımı, tarım ve yapısal fonlarla ilgili olarak uzun süreli geçiş dönemleri, istisnalar ve kalıcı koruma önlemleri uygulanabilecektir.

- Üyelğe kabul Avrupa Birliği'nin mali yapısındaki olanaklara göre gerçekleşecektir. Türkiye'nin getireceği mali yük 2014 sonrası bütçe çerçevesinde göz önüne alınacaktır.

- Müzakerelerin temel hedefi tam üyeliktir, ancak müzakereler "ucu açık" bir süreç olup sonucu önceden garanti edilemez.

- Türkiye'de insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasi konularında sürekli ve önemli ihlaller saptanırsa müzakereler as-

DUYURULAR

askıya alınır. Askıya alınma talebi Komisyon'dan ya da üye devletlerin toplam sayısının üçte birini oluşturan devletlerden gelebilir. Konsey, Türkiye'yi dinledikten sonra müzakereleri askıya almaya ya da askıya alınan müzakereleri yeniden başlatmaya nitelikli çoğunlukla (232/321) karar verir.

Son Zirve Kararları ana hatlarıyla bu hükümleri içermektedir.

Ortaya çıkan bu sonuç, kimi olumsuz koşullar ve yer yer tuzaklarla dolu olmasına karşın son derece önemlidir. Kanımızca yapılması gereken, AB-Türkiye birlikteliğine giden bu yolda döşenmiş olan mayın ve tuzaklara düşmeden hedefe ulaşacak performansı göstermektir.

Bu bağlamda, Türkiye'de siyasal iktidarlar başta olmak üzere, sivil-asker tüm bürokratlara, akademisyenlere, sivil toplum örgütlerine ve AB hukukuyla uyum süreci başta olmak üzere yaşamın her alanında avukatlara, onların örgütleri olan barolara ve Türkiye Barolar Birliği'ne büyük sorumluluklar düşmektedir. Çünkü uzun yıllar alacağı kesinleşen müzakere süreci, aslında müzakereden çok Türkiye'nin AB mevzuatına ve onun oluşturacağı AB hukukuna uyum çalışmalarını niteliğinde olacaktır.

İlk gelişmeler ve Zirve Kararları ışığında müzakerelerin, sonuç itibarıyla tam üyeliğe yönelik olduğu bildirilmesine karşın, bu sürecin sonunun, ucunun açık olması ve üyeliğin garanti edilememesi ister istemez ciddi kaygılar uyandırmaktadır.

Yine Zirve Kararları'nda Kıbrıs'la ilgili bölümde ciddi kuşku ve kaygılar içermektedir. Bilindiği gibi, Kıbrıs Rum Kesimi'nin doğrudan ya da dolaylı biçimde tanınması tam üyelik koşullarını belirleyen Kopenhag Kriterleri arasında yer almamaktadır. Bu konuda tek düzenleme Türkiye'nin aday ülke olarak kabul gördüğü 1999 Helsinki Zirve Kararları'nın 12. paragrafında öngörülmüştür. Tanımayla uzaktan, yakından ilgisi olmayan bu düzenleme şu yükümlülüğü getirmektedir; adı geçen düzenlemede "*Türkiye Kıbrıs sorununa barışçı çözüm bulmak amacıyla, BM Genel Sekreteri'nin çabalarını güçlü biçimde desteklemelidir*" denmektedir. Geçen süreç içinde, Türkiye bu konuda kendisine düşen tüm yükümlülüklerini biraz da aşırıya kaçacak biçimde yerine getirmesine karşın, Avrupa Birliği, Rum Kesimi'ni ve Yunanistan'ı anlaşmaya zorlamak yerine Türkiye'den yeni ödünler istemektedir. Bu ödünlerin

en başında da Kıbrıs Rum tarafının adanın tek temsilcisi olarak tanınması isteği gelmektedir.

Bu olumsuzluk yanında Zürih ve Londra Antlaşmaları'na aykırı olarak, AB'ye alınan Kıbrıs Rum Kesimi bu konumundan doğan veto yetkisini kullanma olanağına da sahiptir.

Bilindiği gibi müzakere süreci otuz bir ayrı başlık altında sürdürülecek ve bu başlıkların her birinin görüşmeye açılması ve kapanması üye devletlerin oy birliğiyle alacağı karara bağlı olacaktır. Başka bir anlatımla üye her devlet ki, bunların sayısı Kıbrıs Rum Kesimi'nin de içinde bulunduğu yirmi beş devletten ibaret olup her birisinin ayrı ayrı altmış iki kez dosyaları onaylama ya da veto etme hak ve yetkisi vardır. İşte bu aşamada Kıbrıs Rum Kesimi müzakere edilen dosyaların kapsamını veto edebilir veya Türkiye'den ek ödümler isteyerek bu vetosunu erteleyebilir. Kuşkusuz istenecek ödümlerin başında da doğal olarak Kıbrıs Rum Cumhuriyeti'nin "hukuki ve siyasi" düzeyde tanınması gelmektedir.

17 Aralık kararlarının en olumsuz yanlarından birisi de kuşkusuz, müzakerelerin başarısız geçmesi halinde Türkiye'yi Avrupa yapısı içinde ve Avrupa'ya yakın tutmak amacıyla belli bir modelin oluşturulacağına öngörülmüş olmasıdır. İnsanın aklına ister istemez, neden daha müzakereler başlamadan bu tür bir başarısızlığın Türkiye için ortaya çıkabileceğinin öngörüldüğü ve bunun karara bağlanması gerektiği düşüncesi ile bu çifte standart uygulamanın sadece Türkiye'ye yapılması hususları takılmaktadır.

Çünkü böylesi bir kuşku, böylesi bir olasılığı içeren koşul hiçbir üye ülke müzakere kararında söz konusu edilmemiştir. Nitekim 2005 Mart ayında müzakerelere başlayacak olan Hırvatistan için böyle bir kuşku ve koşul öngörülmemiştir.

Yine işçilerin serbest dolaşımı, ortak tarım politikasına uyum ve yapısal fonların kullanımı gibi politikalara uyumun belli bir süre alması doğal olmasına karşın, eski ya da yeni hiçbir üye ülkeye uygulanmayan kalıcı koruma hükümlerinin Türkiye ile ilgili kararlarda öngörülür olması da çifte standart kavramını çağrıştırmaktadır.

DUYURULAR

Chirac'ın inanarak ya da, politik düşüncelerle de olsa yaptığı çok doğru bir tespiti var. O da Türk halkının, Türk insanının "onuru-na" düşkün bir ulus olduğu gerçeğidir. Ülkemiz, halkımız ve insanımız için yeni bir dönemin başlangıcını oluşturacak olan müzakere sürecinin bu anlayışla sürdürülmesi en büyük temennimizdir.

Kuşkusuz, Zirve Kararları'nın en az müzakerelere başlama kararı verilmesi kadar önemli hükmü ve sonucu, müzakere sürecinde Avrupa Birliği'nin Türkiye ile yoğun siyasi ve kültürel ilişkiye girme taahhüdü ve iki taraf halklarının birbirlerini daha iyi tanımalarına ve anlamalarına katkıda bulunmak amacıyla sivil toplum kuruluşlarını bu sürece dahil etme kararlılığıdır.

İşte tam bu noktada geçmişten günümüze, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti mücadelesini sürdüren Türkiye Barolar Birliği yanında, savunma hakkının yılmaz temsilcileri avukatlar ve onların örgütleri barolarımıza tarihi görevler düşmektedir.

Türkiye-AB ilişkilerinin güvencesi, geçmişten günümüze bu ilişkileri eleştirerek iktidar olanlar değil, Atatürk ve arkadaşlarının açmış olduğu yolda ödünsüz yürüyen aydınlık yüzlü, aydınlık düşünceli çağdaş avukatlarımız ve onların örgütleri barolarımızdır.

Havai fişeklerin değil, akıl ve bilimin aydınlattığı çağdaş uygarlıkta buluşmak umut ve dileğiyle.

Saygılarımla.

Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 17.02.2005

Duyuru No: 2005/13

2005 yılına ait TC Maliye Bakanlığı'nca tespit edilen Adli Yardım ödeneği 10.637.926,10. YTL'dir. Adli Yardım Yönetmeliği'nin 10. maddesi gereğince yapılan paylaşım ile hesaplamaları barolarımız itibariyle düzenlenerek, ilişikte gönderilmiştir.

Adli yardım ödenekleri, 1 Nisan 2005, 30 Haziran 2005, 30 Eylül 2005 ve 27 Aralık 2005 tarihlerinde eşit taksitler halinde gönderilecektir. Bu nedenle ekli tabloda gösterilen "Gönderilecek Ödenek Tutarı" yıllık olup üçer aylık dönemlerde bu tutarın % 25'i gönderilecektir.

Adli Yardım Yönetmeliği'nin 10. maddesi Adli Yardım Dönem Raporları'nı (üçer aylık) ve Adli Yardım Yıllık Raporu'nu göndermeyen barolarımıza ödenek çıkarılmamasına yönelik olduğunu anımsatır, yukarıda belirtilen tarihlerin not alınmasını ve ödeneklerin Adli Yardım Yönetmeliği ile 13.12.2001 tarih, 2001/43 sayılı genelge gereğince kullanılmasını, ödenek mutabakatının www.barobirlik.org.tr web sayfamızdan "Barolar", "CMUK ve Adli Yardım Ödemeleri" menüsünden yapılabileceğini bilgilerinize rica ederim.

* * *

Ankara 24.02.2005

Duyuru No: 2005/15

Konu: Damga Vergisi Genel Tebliği uyarınca Staj Kredi Sözleşmeleri'ne uygulanacak Damga Vergileri Hk.

31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı *Resmi Gazete'*de (3. mükerrer) yayımlanan 5281 sayılı Kanun'la yapılan düzenlemelere istinaden TC Maliye Bakanlığı'nca, 04.02.2005 tarih 25717 sayılı *Resmi Gazete'*de yayımlanan 43 seri nolu Damga Vergisi Genel Tebliği uyarınca; 01.01.2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Damga Vergisi'nin pul yapıştırılması suretiyle ödeme usulü kaldırılmıştır. Öte yandan, yine getirilen yeni düzenleme ile makbuz karşılığı ödeme usulü olarak belirlenmiştir.

Bu durum çerçevesinde; 01.01.2005 tarihinden itibaren kredi talep eden avukat stajyerlerinin düzenleyeceği Staj Kredi Sözleşmeleri'ne damga pulu yapıştırılmayacaktır.

Damga Vergisi'nin ödenmesi makbuz karşılığı olacak, kredi talep eden avukat stajyerleri yetkili vergi dairesine Damga Vergisi

DUYURULAR

Beyannameyi vererek sözleşmenin damga vergisini makbuz karşılığı ödeyecekler, vergi dairesince verilen makbuz diğer evrak ile birlikte Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilmek üzere Barolarımıza teslim edeceklerdir.

Damga Vergisi'nin oranında bir değişiklik yapılmamış olup, damga vergisi kullanılacak kredinin %07,5 (Binde 7,5) oranındadır.

Örneğin;

- Stajına Ocak/2005 ayında başlamakla birlikte krediye Nisan/2005 ayında başvuran avukat stajyeri 9 ay krediye hak kazanmakta, alacağı kredi tutarı $250,00 \text{ YTL} \times 9 = 2.250,00 \text{ YTL}$ olmakta, makbuz karşılığı yatıracağı Damga Vergisi ise 16,88 YTL'dir.

- Stajına Ocak/2005 ayında başlayan ve 6 aylık kredi talep eden avukat stajyerinin alacağı kredi $250,00 \text{ YTL} \times 6 = 1.500,00 \text{ YTL}$ makbuz karşılığı yatıracağı damga vergisi ise 11,25 YTL'dir.

- 12 aylık staj dönemi için süresinde başvurarak hak kazanan kredi taleplisi avukat stajyerinin alacağı kredi $250,00 \text{ YTL} \times 12 = 3.000,00 \text{ YTL}$ olup, makbuz karşılığı yatıracağı damga vergisi 22,50 YTL'dir.

Staj kredi uygulamasında oluşan aksaklıklarla ilgili olarak 07.01.2004 tarih 2004/4 sayılı duyurumuz içerisinde yer alan hususların Barolarımız ve özellikle stajyer avukatlarımız tarafından bir kez daha gözden geçirilmesini, kredisi tahsis edilen stajyer avukatlarımızın günlük olarak www.barobirlik.org.tr web sayfamızın "Stajyer" - "Son verilen krediler" menüsünde yer aldığını, ayrıca, kredi tahsis edilen stajyer avukatın aynı web sayfasında "Stajyer" - "Kredi Bilgileriniz" menüsüne girerek kredisine ait özel bilgilerine ulaşılabilceğinin mümkün olduğunu, kredi talep dosyalarımızın belge ve damga vergisi yönüyle eksik gönderilmesi halinde işleme alınmayacağı konusunda bilgilendirilmelerini, önemle rica ederim.

Ankara 24.03.2005

DUYURULAR

Duyuru No: 2005/25

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 21.03.2005 günlü yazısı ekinde gönderilen ve 1 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe giren "2005 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi" ilişktedir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :

...../2005

Konu : Noterlik ücret tarifesi

21.03.2005 * 6209

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

1512 sayılı Noterlik Kanununun 3588 sayılı Kanunla değişik 112. maddesi uyarınca üzerinde gerekli değişiklikler yapılarak yeniden düzenlenen ve 1 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe giren noterlik ücret tarifesi ilişkte sunulmuştur.

Bilgilerinize rica ederim.

Dr.A.Vahap DARENDELİ
Hakim
Bakan n.
Genel Müdür Yrd.

EK : Noterlik Ücret Tarifesi

(1) adet

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 22.3.05	Sayı: 54299
Ek: Parafe	İlg: W-1

2005 YILI NOTERLİK ÜCRET TARİFESİ

Noter ücreti :

Madde 1- Noterler, yaptıkları işlemlerden Harçlar Kanunu'na göre aldıkları harçların yüzde otuzu oranında Noter ücreti alırlar.

Bu ücret, bir noterlik işleminde 1.237.600-TL (1.24-YTL.) dan az olamaz.

Bu suretle hesaplanan ücret miktarlarında (5.000-TL'nin) yarım yeni kuruşun altındaki değerler dikkate alınmaz.

Düzenleme ücreti :

Madde 2- Noterler, yaptıkları vasiyetname ve Vakıf Senedi düzenlemesinden 56.465.500-TL (56.47-YTL.) düzenleme ücreti alırlar.

Bu işlemlerden vazgeçme veya bunların feshi, iptali ve değiştirilmesi yukarıda belirtilen ücretin üçte biri oranında ücrete tabidir. Düzenleme ücreti alınması gereken bir işlemde hesap edilecek noter ücreti ile düzenleme ücretinden hangisi fazla ise o ücret alınır.

Yazı ücreti :

Madde 3- Noterler, her ne suretle olursa olsun yazdıkları kağıtların dairede kalan nüshası ile iş sahibine verilen asıl ve örneklerinin her sayfasından 1.683.850-TL (1.68-YTL.) yazı ücreti alırlar.

Yukarıdaki fıkrada gösterilen kağıtların örneklerinin iş sahibinin istek ve onayı üzerine, Noterlik dairesinde fotokopi yoluyla çıkartılması halinde, bu örneklerin her sayfası da aynı ücrete tabidir.

Özel kanunlarında, harç, damga vergisi ve resimden muaf tutulan işlemleri Noter yazdığı takdirde, yukarıdaki fıkra hükmü gereğince yazı ücreti alınır.

Tanıklık ve onama şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Çevirme ücreti :

Madde 4- 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 103. maddesi hükmü uyarınca, noter tarafından bir dilden diğer dile, bir yazıdan diğer yazıya çevrilen veya çevrilen kağıtların her sayfasından 14.125.300-TL (14.13-YTL.) çevirme ücreti alınır.

Bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevrilen veya çevrilen kağıtların 10 veya daha az satırı içeren sayfalarından birinci fıkrada gösterilenin yarısı kadar ücret alınır.

Karşılaştırma ücreti :

Madde 5- Dışarıda yazılıp onama veya tebliğ için noterliğe getirilen kağıtların karşılaştırılmasından (Asıllar hariç) sayfa başına 1.683.850-TL (1.68-YTL.) ücret alınır.

Özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf tutulan işlemlerden bu ücret ayrıca alınır.

Tescil ücreti :

Madde 6- Kanun uyarınca tescili gereken işlemlere ait kağıtlardan, işlem başına maktu olarak 541.450-TL. (54-YKR.) tescil ücreti alınır.

Emanetlerin saklanması ücreti :

Madde 7- Noterler, saklayacakları emanetler için (emanet ister eşya, isterse kıymetli evrak olsun) maktu olarak yıllık 3.950.800-TL. (3.95-YTL.) ücret alırlar. Tutanakta yazılı emanetler birden fazla olsa dahi, tek saklama ücreti alınır.

Emanetlerin saklanması ayrıca gideri gerektirmekte ise noter, birinci fıkraya uyarınca alacağı ücretten başka, bu sebeple yapacağı gerçek gideri de ilgisinden alır. Emanetler birden fazla kişilere ait ise, emanetlerin miktarına ve kapladığı yere göre, gider aralarında paylaşılır.

Saklama süresi Yasaca belirtilmiş olan hallerde ücret, belirtilen süre için peşin olarak alınır. Saklama süresi Yasaca belli olmayan emanetlerin ücreti, her yıl peşin olarak alınır.

Noterin değişmesi halinde, ayrılan noter, aldığı saklama ücretinden geriye kalan süreye ait tutarı yeni notere devreder.

Harç,damga vergisi ve resimden muaf işlemlerle kamulaştırma tebliğlerinde noter ücreti :

Madde 8- Noterler özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf olduğu belirtilen, ancak değer içeren işlemlerden, harç alınmış olsa idi alınması gereken harcı yüzde onu oranında noter ücreti alırlar. Değer içermeyen bu çeşit işlemler dolayısıyla noterler onadıkları her imza için 1.428.000-TL. (1.43-YTL.) ücret alırlar.

Özel kanunlarında harç, damga vergisi ve resimden muaf olduğu belirtilen ve imza onaylamasını gerektirmeyen protesto, ihtarname, ihbarname işlemlerinde ilgisine tebliğ edilecek her nüsha için 1.428.000-TL. (1.43-YTL.) ücret alınır.

Kamulaştırma Yasası hükümleri uyarınca yapılacak kamulaştırma tebliğlerinde ilgisine tebliğ edilecek her nüsha için 1.428.000-TL. (1.43-YTL.) ücret alınır.

Defter onaylama ücreti :

Madde 9- Defterlerin açılış onaylamasından, yüz sayfaya kadar olanlardan (yüz sayfa dahil) 541.450-TL. (54-YKR.) yüz sayfadan yukarı her yüz sayfadan da 196.350-TL. (20-YKR.) onaylama ücreti alınır. Yüz sayfadan fazla olan defterlerin küsuratı elli sayfaya kadar olursa ücret alınmaz. Elli ve daha fazla olursa 196.350-TL. (20-YKR.) ücret alınır.

Ara ve kapanış onaylamalarında maktu olarak 196.350-TL. (20-YKR.) ücret alınır.

Özel kanunlarına göre harç, damga vergisi ve resimden muaf olanlara ait defterlerin onaylanmasından da, yukarıdaki fıkralar uyarınca ücret alınır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

DUYURULAR

Bildirim yazı ücreti :

Madde 10- Noterler, kanunda öngörülen bildirim yükümlülükleri doğrultusunda yazacakları her yazı için 541.450-TL. (54-YKR.) bildirim yazı ücreti alırlar.

Yol ödeneği :

Madde 11- Noterler ve imzaya yetkili vekilleri, noterlik dairesi dışında iş yapmak veya Noterlik Kanunu'nun 55 inci maddesi hükmü uyarınca evrak ve defterleri götürmek için daireden ayrıldıklarında gerekli yol giderlerinden başka her işten, her gün için 6.771.100-TL. (6.77-YTL.) yol ödeneği alırlar.

Noterlik dairesi dışında piyango, özel ve resmi kuruluşların kur'a, seçim ve toplantılarında hazır bulunarak; tutanak düzenlemeleri halinde, Noterler ve imzaya yetkili vekilleri gerekli yol giderlerinden başka her işten, her gün için 62.147.750-TL. (62.15-YTL.) yol ödeneği alırlar.

Aracılık ücreti :

Madde 12- Aracı noter, işin gerektirdiği her türlü giderden başka, her işlem için maktu olarak 392.700-TL. (39-YKR.) aracılık ücreti alır.

Yürürlük tarihi :

Madde 13- Bu tarife 1512 Sayılı Noterlik Kanunu'nun değişik 112 nci maddesi uyarınca hazırlanmış olup, 1 Mart 2005 tarihinden itibaren uygulanır

* * *

GENELGELER

Ankara 30.05.2003

Genelge No: 2003/3

Bilindiği gibi, vekalet pullarının satışı Türkiye Halk Bankası AŞ'nin görevlendirilmiş şubeleri aracılığıyla barolarımızca yapılmaktadır.

Son zamanlarda iki ilimizde avukat bürolarına uğrayan birtakım şahısların belirlenmiş değerinin altında vekalet pulu satışı tekliflerinde bulunduğu duyumları alınmıştır. Sahte basım olduğu düşünölen bu pulların satışı kadar kullanımının da suç oluşturduğunun bilincinde olan meslektaşlarımıza konunun duyurulmasını, bu tür teklifle karşılaşan meslektaşlarımızın derhal ihbar ve şikayette bulunmalarını önemle rica ederiz.

Saygılarımla.

Genelge No: 2004/3

Türkiye Barolar Birliği'nin 17-18 Mayıs 2003 tarihlerinde Trabzon'da yapılan 27. Olağan Genel Kurulu'nda alınan kararlar doğrultusunda, Birlik Keseneği 2.000.000. TL'ye, Ölüm Yardımı ise 1.000.000. TL'ye yükseltilmiştir.

GENELGELER

Aşağıya çıkartılan Kesenek ve Ölüm Yardımı borçları 31 Aralık 2003 tarihinde bildirdiğiniz avukat sayıları dikkate alınarak yapılmıştır.

27. Olağan Genel Kurul'da alınan karar doğrultusunda yeni tahakkuklar baronuzun bildirdiği avukat sayısına göre yapılmıştır.

Birlik Keseneği $12 \times 2.000.000. \text{ TL} = 24.000.000. \text{ TL}$

Ölüm Yrd. Keseneği $12 \times 1.000.000. \text{ TL} = 12.000.000. \text{ TL}$

Kesenek

Hesap Dönemleri	Taksit Miktarları
1. Taksit 01.06.2004	0
2. Taksit 01.09.2004	0
3. Taksit 01.12.2004	0
4. Taksit 01.03.2005	0

Ölüm Yardımı

Hesap Dönemleri	Taksit Miktarları
1. Taksit 01.06.2004	0
2. Taksit 01.09.2004	0
3. Taksit 01.12.2004	0
4. Taksit 01.03.2005	0

Kesenek ve Ölüm Yardımı ödemelerinizin belirtilen tarihlere kadar, aşağıdaki banka hesap numaralarına yatırılmasını önemle rica ederim.

**KAMUOYU
DUYURULARI**

Ankara 01.07.2003

Kamuoyu Duyurusu

2 Temmuz 1993 Sivas Yangını'nın üzerinden 10 yıl geçti. 37 yurttaşın yaşamını yitirdiği katliamın arkasındaki sır perdesi halen duruyor... Olayın görünürdeki faillerinin adalet önünde hesap vermesine karşın, perde arkasındaki planlayıcılar henüz gün ışığına çıkarılamadı.

Dünyanın gözü önünde yaşanan Sivas vahşeti, özünde Atatürk'ün ilke ve devrimlerine Cumhuriyet'in demokratik, laik aydınlanmacı özüne karşı bir başkaldırıdır. Bu yıllardır sürdürülen gerici eğitim girişimlerinin ve dini siyasete alet etmenin bir sonucudur. Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı bir Cumhuriyet kenti olan Sivas'a sürülen kara leke de Türkiye'yi yöneten kimi siyasi iktidarların, yöneticilerin ağır sorumlulukları vardır. Bir daha benzeri olayların yaşanmaması için bu sorumluların gün ışığına çıkarılması zorunludur. Aradan 10 yılı aşkın bir süre geçmesine karşın, siyasi iktidarların vurdumduymaz tutumları topluma güvensizlik aşılamaktadır.

Sivas olaylarına inançsal bir içerik kazandırmaya çalışmak Sivas'ta yaşamını yitirenlere haksızlık olur. Çünkü, Sivas vahşetinde yitirdiklerimiz belirli bir inanca sahip olmanın ötesinde toplumsal tüm farklılıklarımızı belirli bir hoşgörü temelinde yaşatan ortak insani değerlerimizdir. Bunlar, her türlü bağnazlık çemberini kırmış, toplumun çağdaşlaşması, ülkenin bağımsızlığı yolunda

KAMUOYU
DUYURULARI

yürüyen Türkiye'nin yüz akı, aydını, yazan, çizeri, sanatçısı, folklorcusu ve sanatçısıdır.

Bunları anmak, tuzaklara düşmeksizin, Türkiye'nin aydınlık, bilimsel, çağdaş, demokratik ve laik özüne ve geleceğine sahip çıkmakla olanaklıdır. Kurtuluş Savaşı sonrası kazanılan topraklar üzerine kurularak, bizlere emanet edilen Cumhuriyetimizin tüm kazanımlarını sonsuza dek koruyacağımızı bir kez daha yineliyor, Madımak Oteli'nde canlarını veren yurttaşlarımızı özlemle anıyor, hatıraları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 06.07.2003

Kamuoyu Duyurusu

Uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayarak Irak'ı işgal eden Amerika Birleşik Devletleri, uluslararası hukuka uygun bir şekilde ve otorite boşluğu nedeniyle, güvenlik ve barışın sağlanması amacıyla Kuzey Irak'ta bulunan Türk askerine karşı gözaltına alma eyleminde bulunmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'nın karanlık günlerinden bu yana hiç bir zaman esir olmayan ve Kurtuluş Savaşı'nda özgürlüğünü ve kayıtsız şartsız egemenliğini tüm dünyaya kanıtlayan Türk Ulusu ve Türk Ordusu'nun hiçbir ferdi asla hakarete uğramadı ve küçük duruma düşürülmedi.

Bu nedenle nerede ve hangi gerekçe ile olursa olsun, aske-
rimize yönelik davranış anlayışla karşılanamaz, hoş görülmez.
Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik haklarına bir saldırı olarak kabul edilip, kınanır.

Irak'ta yaşanan kaos ortamının baş sorumlusu olan ABD'nin, ülkemizin güvenliği nedeniyle Kuzey Irak'ta bulunan askerleri-
mize uygun gördüğü davranış hukuksuz, gereksiz, utanç verici ve onur kırıcıdır.

Tüm bunlar bir yana, ulusun egemenliğinden ve onurunun korunmasından birinci derecede sorumlu bulunan hükümetin, sanki olay “*Vaka-i Adiyе*” denmiş gibi inanılmaz bir aymazlık ve sorumsuzluk içinde bulunması, Ulusça utancımızı daha da arttırmakta, toplumda infial yaratmaktadır.

Olaydan üç gün geçmesine rağmen hala askerlerimizin özgürlüğü konusunda bir gelişme sağlanamaması asla hoşgörülemez ve katlanılamaz.

Tarih göstermiştir ki; egemenliğinizden bir nebze vazgeçtiğinizde, mutlaka yeni saldırılar olacaktır.

Askerlerimiz serbest bırakılmadığı halde, uluslararası hukuk ve teamüle göre ülkemizden resmen özür dilenmemiştir.

Hükümetin gecikmeksizin NATO Konseyi’ni toplantıya çağırıp, Konsey üyeleri önünde durumun açıklanması istenmiştir.

Olayların gelişiminden, ABD’nin tavrının ordumuzun bölgedeki ve ülkedeki saygınlığını yıpratmaya yönelik olduğu anlaşılmaktadır.

Aynı ittifaka mensup iki ülke ordu mensupları arasındaki bu davranış asla tasvip edilemez.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle, Türkiye Barolar Birliği uluslararası hukuk kurallarını açıkça çiğneyen ABD’yi kınar ve hukuk tanımaz tutuma karşı gereken tepkiyi uygun bir biçimde vermeyen hükümeti tarih önünde görevini yapmaya davet eder.

Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu

Ankara 23.07.2003

Kamuoyu Duyurusu

24 Temmuz 2003 Perşembe günü sansürün kaldırılışının 95. yıldönümünü kutlayacağız. Ancak bu kutlama, ne yazık ki önceki

KAMUOYU
DUYURULARI

yıllarda olduğu gibi buruk bir kutlama olacak. Çünkü, sansürün kaldırılmasının üzerinden 95 yıl geçmiş olmasına karşın ülkemizde, basın, düşünce ve ifade özgürlüğü henüz yasalarla mutlak olarak güvence altına alınamamıştır.

Anayasa'nın "*Basın hürdür, sansür edilemez*" hükmüne ve Basın Kanunu'nda yer alan "*basın suçu neşir ile vücut bulur*" genel hukuk ilkesine rağmen, ülkemizde sansür uygulamalarının gerçek anlamda kaldırıldığından söz edemiyoruz. Basın Yasası'nın çağdaş kurallara uygun demokratik bir yapıya kavuşturulamamasının yanı sıra RTÜK Yasası'nın antidemokratik hükümlerden ayıklanarak Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirilememiş olması bunun en büyük göstergesidir. Kaldı ki pek çok yasada basına yönelik kısıtlamalar getirilmiş olması da bu olguyu pekiştiriyor.

Klasik sansür uygulamaları, günümüzde çok farklı biçimler de alabilmektedir. Bu özellikle, basın özgürlüğünün kullanım sınırlarının belirlenmesi çabalarında kendini göstermektedir. Basın özgürlüğünün en önemli sınırı kişilik haklarıdır. Bu konuda genel hukukta kimi ilkeler gelişmiş olmasına rağmen ve kişilik haklarının ihlali yasalarla çeşitli yaptırımlara bağlanmış olmasına rağmen, basın özgürlüğünün özellikle iktidar üyeleriyle ilgili olarak kullanımını daha da sınırlandırma girişimleri hiçbir zaman gündemden düşmemektedir.

Bütün bu olgulara kimi yayın organlarının sermaye yapısından kaynaklanan oto sansür olgusunu da eklersek aradan geçen 95 yıla karşın sansür olgusunun hala ciddi boyutlarla karşımızda olduğu söylenebilir.

Elbette her özgürlüğün kullanımında olduğu gibi basın özgürlüğünün de demokratik çerçevede sınırları olmalıdır. Özgürlükler kişi ve kurumlara aynı zamanda sorumluluk ve ödevler yükler. Şüphesiz basınımızda da var olan özgürlükleri istismar eden kişi ve kurumlar da vardır. Ancak, bu olumsuzluklar basınımızın kendi kendini denetlemesi özendirilerek aşılabilir. Basın özgürlüğünün olmadığı bir sistemde demokrasiden söz edilemez.

Biz, Türkiye Barolar Birliği olarak Avrupa Birliği'ne üye olma konusunda çabaların yoğunluk kazandırılmaya çalışıldığı bu günlerde tüm yasalarda olduğu gibi basınla ilgili yasalarda da demokratikleşmenin sağlanarak gerçek basın özgürlüğünün sağ-

lanmasını diliyoruz. Bu sağlandığı takdirde sansürün kaldırılışının yıldönümünün anlamlı bir şekilde kutlanacağına inanıyoruz.

KAMUOYU
DUYURULARI

Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu

* * *

Ankara 09.08.2003

Kamuoyu Duyurusu

Bugün, Türkiye Barolar Birliği'nin 35. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. 09.08.1969 tarihinde kurulan Türkiye Barolar Birliği, yalnızca avukat ve savunmanın değil, yargıç, savcı ve tüm yargının sorunlarının çözülmesi doğrultusunda mücadele etmesinin yanı sıra genç cumhuriyetimizi ilgilendiren tüm sorunların yakın takipçisi de olmuştur. Bu çerçevede ,cumhuriyetin temel ilkeleri başta olmak üzere, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti kavramlarının kurumsallaşması için mücadele eden Türkiye Barolar Birliği, bugün de yaşanan sorunlar karşısında aynı duyarlılıkla mücadele etmeye kararlıdır.

Toplumda adalete olan güvenin gerçekleşmesi, yargı bağımsızlığının tam olarak sağlanarak adil, tarafsız, hızlı ve ulaşılabilir bir adalet sisteminin kurulmasına bağlıdır. Kamu düzenini bozanların , adil ve doğru yargılamalardan sonra hak ettikleri cezayı görmeleri , kamu düzenini kurmanın ve korumanın temel koşuludur. Bu sağlanamadığı takdirde toplumun adalete olan güveni sarsılır, kamu düzeni yıkılır. Çağdaş toplumlarda insan onuruna yakışır ceza ve bu cezanın infazı, suçlunun adil ve doğru yargılanması kadar önemlidir. Onun için yargı reformunun gerektirdiği düzenlemeler, ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli koordinasyon sağlanarak parlamentomuz tarafından hızla gerçekleştirilmelidir.

TBMM'nin tatile girmeden önce AB uyum yasalarını hızla yasalaştırması son derece sevindiricidir. Türkiye Barolar Birliği olarak, Türkiye'yi çağdaşlaştıracak, demokrasisini geliştirecek her türlü çalışmaya destek veriyoruz. Bu çerçevede 6 ve 7. uyum paketlerinin yasalaştırılmış olmasını olumlu karşılıyoruz. Yapılan

KAMUOYU
DUYURULARI

yasal değişikliklerin zaman geçirilmeden uygulamaya geçirilerek, demokratikleşmenin tabana yayılması hedefi ön planda olmalıdır. Onun için siyasi iktidarın da bu yasaların hayata geçirilmesini sağlayacak yapılmaya yönelmesi , yasaların çıkmış olması kadar önemlidir.

Toplumsal düzeni yakından ilgilendiren yasal düzenlemelerin yapılması sırasında daha hassas davranılması gerektiği inancındayız. Başta Anayasa olmak üzere, yapılan ve yapılacak temel düzenlemelerin toplumun tüm kesimlerinde tartışıldıktan ve toplumsal mutabakat sağlandıktan sonra yasalaşması gerekir. Bu mutabakatın sağlanmaması kamu düzenini sarsar, yasaların uygulanabilirliğini tehlikeye sokar ve sonuçta toplumsal çatışmalara yol açabilir.

Türkiye'nin yanı başında yaşanan en önemli sıcak gelişmelerden biri de, komşumuz Irak'ta ABD müdahalesi sonucu gelişen olaylardır. Bilindiği gibi, ABD'nin Irak'a müdahalesi uluslararası hukuki meşruiyetten yoksundur. Nitekim fiili müdahalenin gerekçelerinin doğruluğu halen dünya kamuoyuna dahi anlatılabilmemiş değildir. Uluslararası hukuka bağlı, "Yurtta sulh, cihanda sulh" düşüncesini dış politikasının temel ilkesi haline getirmiş olan Türkiye'nin, Irak'ta yaşanan olaylara, Irak'a asker göndererek taraf olmasını kabul edilebilir bulmuyoruz.

Türkiye Barolar Birliği, her zaman olduğu gibi çağdaş demokrasi, hukukun üstünlüğü, bağımsız yargı, insan haklarına saygı ilkelerinin gerçekleşmesi amacıyla, kuruluşundan bugüne kadar savunduğu ilkelerden ödün vermeden görevine devam edeceğini kamuoyuna saygı ile duyurur.

Türkiye Barolar Birliği
Yönetim Kurulu

Ankara 09.01.2004

Kamuoyu Duyurusu

Erzurum Barosu mensuplarından değerli meslektaşımız Av. Süleyman Ağırbaş 8 Ocak 2004 gecesi, 20 yıl öncesine dayanan

insanlık dışı bir düşünceye dayalı kan davası saiki ile evine ziyaretçi gibi gelen saldırgan tarafından aile fertleri önünde 7 kurşun sıkılarak hunharca öldürülmüştür.

Olaydan tüm camiamız büyük üzüntü duymuştur. Meslektaşımızın ailesine ve Erzurum Barosu mensuplarımıza başsağlığı dilekelerimizi sunuyor, acılarını paylaşıyoruz.

Son zamanlarda giderek artan bir şekilde meslektaşlarımıza yönelen insanlık dışı saldırıların, hukuku üstün kılma, insan haklarına saygılı olma, insan haklarını savunma konusunda duyarlılığını sürekli arttıran Türkiye Barolar Birliği'ni, Türkiye barolarını ve Türk avukatlarını yıldırması hiçbir surette mümkün değildir, mümkün de olamayacaktır. Olaylar bizleri daha fazla bilemekte ve inandığımız değerlere sahip çıkma düşünce ve davranışlarımızı güçlendirmektedir.

Meslektaşımıza yönelik saldırı hangi düşünce ve değerlendirmeye dayalı olursa olsun, gayri insani bir davranış olarak görüyor, saldırıyı ve aynı düşüncede olanları nefretle kınıyoruz.

* * *

II

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ RUHSAT SİCİL İŞLEMLERİ

(29.03.2003'den 28.02.2005 Tarihine Kadar)

1. Avukatlık Ruhsatnamesi Düzenlenmesi ve Ruhsatlarının Arşivlenmesi Hizmetleri

- Toplantı Sayı : (41)
- Levhaya Yazılma : (7442)
- Kayıt Yenileme (Yeniden Yazılma) : (533)
- Sorunlu Dosyalar : (125)
- Toplam : (8100)

Avukatlık Ruhsatnamesi

29.03.2003 - (59152) Nolu Ruhsatnamesi düzenlenerek,

28.02.2005 - (66586) Nolu Ruhsatname düzenlenmiş olmakla,
ceman (7434) adet Avukatlık Ruhsatnamesi tanzim edildi.

- Avukatlık Ruhsatnamesi verilmesi

- uygun bulunmayanlar sayısı : (60)
- Yeniden yazılması uygun bulunmayanlar sayısı : (14)
 - Adalet Bakanlığı'nca uygun bulunmayan dosya sayısı : (18)
 - Israr edilen ruhsat dosyası sayısı : (13)
 - Adalet Bakanlığı'nca açılan dava sayısı : (8)
 - Ruhsat alamayan stajyerin açtığı dava sayısı : (12)

2. Kimlik Kartı Hizmetleri

29.03.2003 - (19440) nolu kimlik düzenlenerek,

28.02.2005 - (33490) nolu kimlik düzenlenerek

28.02.2006 - ceman (14050) adet kimlik tanzim edildi.

3. Avukatlık Ortaklığı Sicil Hizmetleri

11 Adet Avukatlık Ortaklığı Esas defterine kayıt yapılmış dosyaları düzenlenmiş olup (1) adeti fesih olunmuştur. Halen (32) Ortaklık bulunmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Ruhsat Bölümü Çalışmaları

Sıra No	Toplantı No	Toplantı Tarihi	Levhaya Yazılma	Yeniden Yazılma	Sorunlu	Toplam
1	40	19.04.2003	85	12	6	103
2	41	10.05.2003	121	21	4	146
3	42	07.06.2003	99	17	6	122
4	43	21.06.2003	35	11	-	46

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

TBB
RUHSAT
SİCİL İŞLEMLERİ

5	44	05.07.2003	45	6	2	53
6	45	19.07.2003	54	6	1	61
7	46	09.08.2003	61	6	-	67
8	47	23.08.2003	60	7	3	70
9	48	08.09.2003	108	10	-	118
10	49	28.09.2003	214	12	4	230
11	50	11.10.2003	169	14	1	184
12	51	01.11.2003	297	13	10	320
13	52	15.11.2003	236	11	3	250
14	53	06.12.2003	255	8	-	263
15	54	13.12.2003	129	8	4	141
16	55	27.12.2003	356	2	2	360
17	56	10.01.2004	430	12	5	447
18	57	24.01.2004	253	17	4	274
19	58	07.02.2004	118	10	7	135
20	59	28.02.2004	191	15	5	211
21	60	13.03.2004	108	17	1	126
22	61	03.04.2004	103	16	1	120
23	62	17.04.2004	52	15	1	68
24	63	01.05.2004	112	20	4	136

25	64	15.05.2004	85	12	2	99
26	65	05.06.2004	148	18	3	169
27	66	20.06.2004	81	20	5	106
28	67	09.07.2004	96	17	2	115
29	68	28.07.2004	76	9	2	87
30	69	16.08.2004	74	12	2	88
31	70	04.09.2004	110	8	2	120
32	71	18.09.2004	144	12	2	158
33	72	04.10.2004	186	19	1	206
34	73	21.10.2004	307	15	4	326
35	74	06.11.2004	331	11	2	344
36	75	20.11.2004	205	8	1	214
37	76	11.12.2004	690	22	4	716
38	77	25.12.2004	320	15	3	338
39	78	08.01.2005	353	9	7	369

TBB
RUHSAT
SİCİL İŞLEMLERİ

: 2004/8

DUYURU NO : 2004/8

Avukatların levhadan silinme, nakil, yeniden yazılma, evlilik veya boşanma ne soyadı değişikliği, ad ve soyadı düzeltme değişikliği ile ölüm kararları Barolarca bağlanarak Birliğimize yollanmakta olup, yazı ve kararlara Avukatların Türkiye Barolar Birliği Sicil numaralarının yazılmadığı görülmektedir.

Yukarıda sözü geçen yazı ve kararların arşivdeki ruhsat dosyalarına kısa sürede ve sağlıklı olarak konulmasını sağlamak ve elektronik ortamda bilgilere daha çabuk ulaşılabilmesi için Baro

1. Paragraf
223. Sahifaya
Kurulmuştur.

sicil numarası ile birlikte Türkiye Barolar Birliği'nin sicil numarasının yazışmalarda belirtilmesini önemle rica ederim.

* * *

Ankara 12.05.2004

Duyuru No: 2004/44

Birliğimize gönderilen ruhsat, yeniden yazılma dosyaları ile ruhsat işlemlerinde bazı noksanlıklar nedeniyle barolarımız ve kurumlarla yazışmalar yapılmakta; noksanlıkların tamamlanması sürecinde ruhsatnamelerde gecikmeler olduğu gibi sağlıklı tüm verilerin Birliğimize ulaştırılmaması sonucu meslektaşlarımızın mağdur oldukları da tespit edilmiştir.

1. Bir kısım ruhsat dosyalarında staja kabul sırasında alınan adli sicil kaydının bulunduğu, levhaya yazılma zamanına ait adli sicil kaydının bulunmadığı, adli sicil kayıtlarında arşiv kayıtlarının olmadığı;

2. Stajını askerlik nedeniyle kesen ve bilahare askerlik görevini yerine getiren stajyerin dosyasına terhis belgesinin konulmadığı,

3. Askerlik şubesinde barolara yazılan tehir yazısında, tehir süresi dolan tehir belgelerinin dikkate alınmadığı veya yeni tarihli tehir belgesinin ilgili askerlik şubesinden istenmediği;

4. Askerlik görevini yapan veya ruhsat tarihinde askerlik yapacak olan avukat stajyerlerinin ruhsat talebinin kabul edilmemesini;

5. Staj sırasında soyadı veya adını mahkeme kararı ile değiştiren evlenerek, boşanarak soyadı değişikliği olan avukat stajyerinin yeni nüfus cüzdan örneği ile adli sicil belgesinin dosyasına konulmadığı;

6. Bir kısım dosyalarda özellikle otuz ve üzeri yaştaki adayların herhangi bir işte çalışıp çalışmadıklarına dair, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı'ndan alınmış belgelerin bulunmadığı, sigortalı olarak çalıştığı anlaşılan, bazılarının ise sigortalıya esas işin ne olduğunun belgelenmediği yine Emekli Sandığı'na tabi görevleri bulunanların çalıştıkları kurumlardan sicil özeti ile siciline geç-

meyen ceza ve disiplin yönünden kovuşturmayı gerektirir bir fiili olup olmadığının belgelenmediği;

7. Ruhsat ve yeniden yazılma dosyalarında emekli, istifa gibi nedenlerle görevlerinden ayrılan Hakim ve Savcıların Personel Genel Müdürlüğü'nden alınan hizmet cetvelinin yanı sıra kesinleşmiş disiplin cezası ve halen devam etmekte olan disiplin kovuşturmasının bulunup bulunmadığının belgelenmediği;

8. Yurt dışında öğretim yapanlar için YÖK ve hukuk fakülte-lerinden denklik belgeleri alınmadan staja başlatıldığı;

9. Baro levhasına yeniden yazılma talebinde bulunanlarla ilgili olarak sadece baronun yeniden levhaya yazılma kararı gönderilmektedir. Onay işlemleri tamamlanmayanların, avukatlık mesleğini icra etmesi Avukatlık Kanunu'nun 63. maddesine aykırılık teşkil ettiğinden ilgililere duyurularak önceki dosyası ile birlikte gönderilmesinin sağlanması;

10. Silinme, nakil, yeniden yazılma, isim veya soyadı değişik-likleri, vefatla ilgili baro yazılarında Türkiye Barolar Birliği sicil numaralarının yazılmadığı saptanmıştır.

Belirtilen hususlar ayrıca "UYAP" Ulusal Yargı Ağı Projesi içinde son derece önemli olup yukarıdaki hususlara önemle dikkat edilmesini rica ederim.

Ankara 24.3.2005

Duyuru No: 2005/26

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nden alınan yazıda; Nakil ve yeniden yazılma dosyalarında bazı barolarımızın işlemlerinin eksik ya da zamanında yapılmadığı bildirilmektedir.

Anılan yazı gereği ;

a. Nakil suretiyle baro levhasına yazılma taleplerinde, avukatın halen bir baroya kayıtlı olup olmadığı hususuna dikkat edilmesi, baro levhasına kayıtlı değilse nakil suretiyle yazılma kararı verilemeyeceğinin göz önünde tutulması, ayrıca nakil su-

TBB
RUHSAT
SİCİL İŞLEMLERİ

retiyile baro levhasına yazılma kararlarının bir örneğinin bilgi için Bakanlığa gönderilmesi,

b. Baro levhasına yeniden yazılma kararlarının Avukatlık Kanunu hükümleri uyarınca on beş gün içerisinde Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilmesi,

c. Baro levhasına yeniden yazılma kararlarında, levhadan silinme sebebinin ortadan kalktığına dair belgenin bir örneğinin, denetime imkan vermesi açısından mutlaka dosyaya konulması, konularında daha titiz davranılması ve yasal zorunluluklara uyulmasını önemle rica ederim.

III

2003 MART - 2005 MART DÖNEMİNDE HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ ÇALIŞMALARI

I. Birlik Aleyhine Açılan Davalar

Toplam Dava Sayısı 205

A. Adalet Bakanlığı Tarafından Açılan Davalar

Toplam dava sayısı 19

1. TBB Yönetim Kurulu Kararları nedeniyle 13

İşlem İptal 2

İstem Ret 2

Derdest 8

Karar verilmesine gerek olmayan 1

2. TBB Disiplin Kurulu Kararları nedeniyle 6

İşlem İptal 3

Derdest 3

B. Şahıslar Tarafından Açılan Davalar

Toplam dava sayısı 186

1. TBB Yönetim Kurulu Kararları nedeniyle 92

İşlem İptal	6
İstem Ret	23
Derdest	59
Yetkisizlik	3
Açılmamış sayılan	1
2. TBB Disiplin Kurulu Kararları nedeniyle	94
İşlem İptal	11
İstem Ret	20
Derdest	62
Yetkisizlik	1

II. Birlik Tarafından Açılan Davalar

1. 16.2.2003 tarih ve 25022 sayılı *Resmi Gazete*'de yayınlanan Maliye Bakanlığı Sicil Amirliği Yönetmeliği'ne ekli Sicil Amirliği Cetveli'nde yer alan kamu düzenine ve yasalara aykırı düzenlemenin iptali istemiyle Maliye Bakanlığı aleyhine dava açılmıştır. Danıştay 12. Dairesi'nin 2003/1606 esasına kayıtlı olan dava henüz sonuçlanmamıştır.

2. 3.7.2002 tarih ve 24804 sayılı *Resmi Gazete*'de yayınlanan "Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği'nin "Ödemelerin Yapılması" başlıklı 11. maddesindeki "ilgili banka aracılığıyla ödenir" ibaresi ile "Başvuru Süresi" başlıklı 12. maddesindeki "biz-zat" ibarelerinin iptali istemiyle Hazine Müsteşarlığı'na izafeten Başbakanlık aleyhine dava açılmıştır. Danıştay 8. Dairesi'nin 27.1.2004 tarih ve E 2003/3934 K.2004/374 sayılı kararıyla düzenleyici işlemlerle uygulayıcı işlemin birlikte iptali istenebileceği ve TBB aleyhine uygulayıcı bir işlem tesis edilmediği gerekçesiyle süre yönünden reddedilmiştir.

3. 31.12.2003 tarih ve 25333 sayılı *Resmi Gazete*'de yayınlanan 2004 yılı Serbest Mali Müşavirlik Ücret Tarifesi'nin 4. Bölüm'ünde yer alan "uyuşmazlık işleri ve uzlaşma" başlığı altındaki düzenlemenin iptali istemiyle Maliye Bakanlığı ile TÜRMOB (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları

Birliği aleyhine dava açılmıştır. Danıştay 8. Dairesi'nin 2004/ 751 esasına kayıtlı olan dava henüz sonuçlanmamıştır.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

III. Yönetmelikler ve Tarifeler Nedeniyle Birlik Aleyhine Açılan Davalar

TBB tarafından yürürlüğe konan Tarife ve Yönetmeliklerin iptali istemiyle 2001-2005 döneminde Birlik aleyhine -aşağıda detayları yazılı- (45 dava Nisan 2001-Mart 2003 döneminde, 26 dava Mart 2003-Mart 2005 döneminde olmak üzere) toplam (71) dava açılmıştır.

TBB Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin (m. 5/1, m. 6/7, m. 9/2, m. 9/3, 4) iptali istemiyle TBB aleyhine açılan (49) davadan (22) sinde iptal isteminin reddine karar verilmiş, (27) dava ise henüz karara bağlanmamıştır.

TBB Staj Kredi Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin (m. 4, m. 8, m. 9, m. 10, m. 11, m. 12, m. 13, m. 16, m. 17, m. 18, m. 19, m. 20, m. 22, m. 23, m. 24) iptali istemiyle TBB aleyhine açılan (6) dava da reddedilmiştir.

TBB Staj Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin (m. 14, m. 18, m. 23) iptali istemiyle TBB aleyhine açılan davada; davanın kısmen kabulüne karar verilerek, dava konusu Yönetmeliğin 18. maddesinin son fıkrasında yer alan "*Stajyer askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafetle stajına kaldığı yerden devam edebilir.*" cümlesi iptal edilmiştir. Bu karar hem TBB hem de İzmir Barosu tarafından temyiz edildiği için henüz kesinleşmemiştir.

|| İptal

Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 13. maddesinin iptali istemiyle TBB aleyhine açılan dava reddedilmiştir.

Adli Yardım Yönetmeliği'nin 7. maddesinin iptali istemiyle TBB aleyhine açılan dava halen devam etmektedir.

Hakem Kurulu Yönetmeliği'nin 22. maddesinin iptali istemiyle TBB aleyhine açılan davada mahkeme, Yönetmeliğin dayandığı yasa maddesinin (Avukatlık Kanunu m. 167) Anayasa Mahkemesi'nin 3.3.2004 gün ve E. 2003/98, K. 2004/31 sayılı kararı ile iptali

nedeniyle, Yönetmeliğin yasal dayanağı kalmadığı gerekçesiyle istemin kabulüne karar vererek yasal dayanağı bulunmayan Yönetmeliğin 22. maddesini iptal etmiştir.

Sınav Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin (m. 5, m. 6, m. 7, m. 8, m. 9, m. 11, m. 12, m. 3) iptali istemiyle TBB aleyhine açılan (5) davadan ikisi henüz karara bağlanmamış, birinde talebin reddine, diğer iki davada da sınav uygulamasının ertelenmesi nedeniyle davacılar açısından konusu kalmadığından karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir. Mahkemenin iptal isteminin reddine ilişkin kararı temyiz aşamasından da geçerek kesinleşmiştir.

Sınav Protokolü'nün iptali istemiyle TBB aleyhine açılan davada mahkeme, sınav uygulaması ertelendiğinden davacı açısından konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine gerek olmadığına karar vermiştir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin iptali istemiyle TBB aleyhine açılan (4) davadan;

4.12.2001 tarihli tarifenin 15/2. maddesi ile 28.11.2002 tarihli Tarife'nin 14/2 maddesinin iptali istemli olan dava reddedilmiş, Tarife'nin 12. maddesi ile KDV'ye ilişkin hükümlerinin iptali istemiyle açılan diğer (3) davadan Tarife'nin 21. maddesinin iptali istemini içeren dava kabul edilerek KDV'nin ücrete ayrıca ilave edileceğine ilişkin hüküm iptal edilmiş diğer 2 dava ise henüz karara bağlanmamıştır.

CMUK Ücret Tarifesi'nin iptali istemiyle TBB aleyhine açılan iki dava henüz sonuçlanmamıştır.

Ankara 30.12.2003

Duyuru No: 2003/119

26 Aralık 2003 günlü 25328 sayılı *Resmî Gazete'* de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren uygulanacak olan Harçlar ve Damga Vergisi Kanunları'nda yapılan değişiklik uyarınca Maliye'ye yatırılacak ruhsat harcı, karar asıllarına

ve karar suretlerine yapıştırılacak damga pulu bedelleri ile ilgili değişiklikler aşağıya çıkarılmıştır.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

Ruhsat Harcı (Maliye'ye Yatan) 208.800.000-TL

Kararlarına Aslına (Damga Pulu) 15.300.000-TL

Karar Örneklerine (Damga Pulu) 400.000-TL

Bilgilerinize sunarım.

* * *

Ankara 19.01.2004

Duyuru No: 2004/8

Avukatların levhadan silinme, nakil, yeniden yazılma, evlilik veya boşanma nedeniyle soyadı değişikliği, ad ve soyadı düzeltme değişikliği ile ölüm kararları barolarca yazıya bağlanarak Birliğimize yollanmakta olup, yazı ve kararlara avukatların Türkiye Barolar Birliği sicil numaralarının yazılmadığı görülmektedir.

* * *

Ankara 15.12.2003

Duyuru No: 2003/117

Türkiye Barolar Birliği Staj Yönetmeliği'nin 18. maddesinin son fıkrasındaki "*stajyer, askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafetle stajına kaldığı yerden devam edebilir*" hükmü Danıştay 8. Dairesi'nin Esas 2002/638, Karar 2003/3334 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Konuyla ilgili Danıştay 8. Dairesi'nce verilen kararın bir örneği ekte gönderilmiştir. Bilgilerinize sunarım.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/638
Karar No : 2003/3334

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
GELEN EVRAK	
Tarih: 1.12.03	Sayı: 32261
Ek: -	İlgi: XIII

Davacı : İzmir Barosuna İzafeten Başkan Av.Noyan Özkan
1456. Sok. No:16 Kat:6 Barohan - Alsancak/İZMİR

Davalılar : 1- Adalet Bakanlığı
2- Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
Karanfil Sokak 5/62 - Kızılay/ANKARA

Vekil : Av. Tülay Yılmaz (Aynı yerde)

Davanın Özeti : 19.12.2001 gün ve 24615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 14. maddesinin sonunda yer alan "avukatlık ortaklıklarında, bu yönetmelikteki koşulları taşıyan ortak avukat bulunması halinde staj yapılabilir." cümlesinin, 18. maddesinin son fıkrasındaki, "Stajyer, askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafette stajına kaldığı yerden devam edebilir." ibaresinin, 22. maddesinin 3. fıkrasında yer alan; yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerler için bu eğitimin Türkiye Barolar Birliğinin Ankara'da oluşturacağı staj eğitim birimlerinde verileceğine ilişkin kuralın, 29. maddenin sonundaki "avukatlığı, bu mesleğin saygınlığına ve bu yönetmeliğin amaç maddesinde yer alan ilkelere uygun yapacağına yönelik kanaat uyandırmış" ibaresinin iptali istemdir.

Savunmaların Özeti : Dava konusu yönetmeliğin iptali istenen maddelerinin 1136 sayılı Avukatlık Yasasına aykırı olmadığı bu Yasanın, 23. maddesi gereğince hazırlanan ve Adalet Bakanlığının 19.11.2001 gün ve 020860 sayılı işlemi ile onaylanarak 19.12.2001 gün ve 24615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiği, Avukatlık Yasasındaki temel ilke ve kurallara uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hekimi Leyla AKTAŞ'ın Düşüncesi : İstem reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ülkü ERBÜK'ün Düşüncesi : Dava, 19.12.2001 gün ve 24615 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 14. maddesinin sonunda yer alan "avukatlık ortaklıklarında, bu yönetmelikteki koşulları taşıyan ortak avukat bulunması halinde staj yapılabilir." cümlesinin, 18. maddesinin son fıkrasındaki, "stajyer, askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafette stajına kaldığı yerden devam edebilir." ibaresinin, 22. maddesinin 3. fıkrasında yer alan; yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerler için bu eğitimin Türkiye Barolar Birliğinin Ankara'da oluşturacağı staj eğitim birimlerinde verileceğine ilişkin kuralın, 29. maddenin sonundaki "avukatlığı, mesleğin saygınlığına ve bu yönetmeliğin amaç maddesinde yer alan ilkelere uygun yapacağına yönelik kanaat uyandırmış" ibaresinin iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/638
Karar No : 2003/3334

Avukatlık Kanununun 1 İnci maddesinde, Avukatlığın kamu hizmeti olduğu, avukatın, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil edeceği, aynı Yasanın 3 Üncü maddesinin (c) bendinde, Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için, avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak kuralları yer almıştır.

Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 1 İnci maddesinde de belirtildiği gibi, stajın amacı, hukuk bilgilerini bilimsel verilerden ayrılmaksızın ve bilimin yöntemlerini kullanarak somut olaylara uygulayabilen yargılama faaliyetinin yöntemine ve kararın oluşumuna etkin biçimde katılabilen, meslek ilke ve kurallarına bağlı, hak arama özgürlüğünün yaşama geçmesi için uğraş veren, insan haklarına saygılı, demokrasi ve hukukun üstünlüğünden ayrılmayan, bağımsız ve özgün avukatların yetişmesi için hukuksal, sanatsal, eğitimsel olanakların sağlanmasıdır.

Yönetmeliğin dava konusu olan 14.maddesinde yer alan "avukatlık ortaklıklarında, bu yönetmelikteki koşulları taşıyan ortak avukat bulunması halinde staj yapılabilir" kuralı 1136 sayılı Yasanın 44.maddesinde yer alan Avukatlar, meslekî çalışmalarını aynı büroda birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde de yürütebilirler kuralına aykırılık taşımamaktadır. Bu düzenleme ile, avukat yanında yapılan stajın, avukatlık ortaklıklarında da yapılacağını anlamak gerekir. Bu hükümden hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin dava konusu olan 22.maddesinin 3.fıkrasında yer alan "yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerler için bu eğitimin Türkiye Barolar Birliğinin Ankara'da oluşturacağı staj eğitim birimlerinde verilmesine ilişkin kural, 1136 sayılı Yasanın Türkiye Barolar Birliğinin görevlerinin sayıldığı, 110.maddesinin 9.bendinde avukatların meslekte gelişmelerini teşvik edecek ve sağlayacak her türlü tedbirleri almak kuralı ile bağdaşmaktadır. Bu suretle yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerlerin daha iyi koşullarda staj yapanlarla aynı düzeyde yetişmeleri ve girecekleri avukatlık sınavında fırsat eşitliğinin sağlanması amacının güdüldüğü kuşkusuzdur.Bu hükümden hukuka aykırılık görülmemiştir.

Yönetmeliğin dava konusu olan 29.maddesinin sonundaki "avukatlığı, bu mesleğin saygınlığına ve bu Yönetmeliğin amaç maddesinde yer alan ilkelere uygun yapacağına yönelik kanaat uyandırmış olması gerekir" kuralını, içeren Yönetmeliğin 29.maddesi tümü ile değerlendirildiğinde, stajı bitiren stajyerin gerekli ve yeterli staj eğitimi aldığı, bu eğitimden beklenen amacın gerçekleştirildiğini kanıtlandığı kabul edilmekle ve staj bitirme belgesi verileceği dikkate alındığında, bir belgeye dayanmayan soyut kanaatle işlem tesis edilmesi halinde bunun yargı denetimine tabi olabileceği, stajyerin hukuken korunacağı kuşkusuzdur. Bu hükümden hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/638
Karar No : 2003/3334

Yönetmeliğin 18.maddesinin son fıkrasındaki, "stajyer,askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafette stajına kaldığı yerden devam edebilir" ibaresi 1136 sayılı Yasanın 23.maddesinde, stajın kesintisiz yapılacağı, haklı bir engelin varlığı halinde 30 günü aşmamak üzere izin verilebileceği ve stajyerin meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorunda olduğu, hükmü ve aynı Yasanın 1.maddesinde, avukatın yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder hükmü ile bağdaşmamaktadır. Askerlik görevini yapmakta olan kişinin, ayrı bir teşkilatın mensubu olduğu dikkate alındığında stajın sonunda avukat olacak kişinin bağımsız savunmayı temsil edeceğinden söz edilemez.

Açıklanan nedenlerle TBB Avukatlık Staj Yönetmeliğinin iptali istenen 18.maddesinin son fıkrasındaki ibarenin iptali, iptale konu edilen diğer maddelerin iptal isteminin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüldü :

Dava, 19.12.2001 gün ve 24815 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliğinin 14. maddesinin sonunda yer alan "avukatlık ortaklıklarında, bu yönetmelikteki koşulları taşıyan ortak avukat bulunması halinde staj yapılabilir." cümlesinin, 18. maddesinin son fıkrasındaki, "Stajyer, askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafette stajına kaldığı yerden devam edebilir." ibaresinin, 22. maddesinin 3. fıkrasında yer alan; yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerler için bu eğitimin Türkiye Barolar Birliğinin Ankarada oluşturacağı staj eğitim birimlerinde verileceğine ilişkin kuralın, 29. maddenin sonundaki "avukatlığı, bu mesleğin saygınlığına ve bu yönetmeliğin amaç maddesinde yer alan ilkelere uygun yapacağına yönelik kanaat uyandırmış" ibaresinin iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Yasasının 1. maddesinde, avukatlığın kamu hizmeti olduğu ve avukatın yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil ettiği, 11. maddesinde, aylık ücret gibi ödemeler karşısında görülen hizmetlerin istisnai hükümler hariç avukatlıkla birleşemeyeceği, 15. maddesinde, avukatlık stajının 1 yıl olduğu, ilk altı ayının mahkemelerde ve kalan altı ayınında en az 5 yıl kıdemli olan bir avukat yanında yapılacağı, 23. maddesinde, stajın kesintisiz yapılacağı, haklı bir engelin varlığı halinde 30 günü aşmamak üzere izin verilebileceği ve stajyerin meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorunda olduğu, 44. maddesinde avukatların mesleki çalışmalarını aynı büroda birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde yürütebilecekleri, 110.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/638
Karar No : 2003/3334

maddesinin 9. fıkrasında da, avukatların meslekte gelişmelerini teşvik edecek ve sağlayacak her türlü tedbirleri almanın Türkiye Barolar Birliğinin görevleri arasında olduğu düzenlenmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetmeliği, avukatlık stajının, hukuk bilgilerini bilimsel verilerden ayrılmaksızın ve bilimin yöntemlerini kullanarak somut olaylara uygulayabilen yargılama faaliyetinin yöntemine ve kararın oluşumuna etkin biçimde katılabilen, meslek ilke ve kurallarına bağlı, hak arama özgürlüğünün yaşama geçmesi için uğraş veren, insan haklarına saygılı, demokrasi ve hukukun üstünlüğünden ayrılmayan, bağımsız ve özgür avukatların yetişmesi için hukuksal, sanatsal, eğitimsel olanakların sağlanması amacıyla 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 23. maddesine dayalı olarak düzenlenmiştir.

Dava konusu bu yönetmeliğin 14. maddesinde yer alan "avukatlık ortaklıklarında, bu yönetmelikteki koşulları taşıyan ortak avukat bulunması halinde staj yapabilir" kuralı Avukatlık Yasasının 44. maddesinde yer alan avukatlık ortaklığına ilişkin kurallara aykırı olmadığı gibi bu ortaklıklarda yönetmeliğin 15. maddesindeki koşulları taşıyan en az 5 yıl kıdemli olan bir avukat bulunması şartının da getirildiği anlaşıldığından ve stajyere ilişkin tüm işlem ve onamaların 15. maddede sayılan koşulu taşıyan avukat tarafından yapılacağı tabii olduğundan, yönetmeliğin bu maddesinde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Anılan yönetmeliğin 18. maddesinin son fıkrasındaki "stajyer, askerlik görevini yaptığı sırada izinli olarak kıtasından ayrılması halinde sivil kıyafetle stajına kaldığı yerden devam edebilir" düzenlemesinin; Avukatlık Yasasının 1. maddesinde yer alan avukatın bağımsız savunmayı serbestçe temsil edeceği kuralının 11. maddesinde yer alan aylık, ücret gibi ödemeler karşılığı görülen hizmetlerin avukatlıkla birleşmeyeceğine ilişkin genel kural ve 23. maddesindeki stajın kesintisiz yapılacağına ve ancak haklı görülen engellerin varlığı halinde 30 günü aşmamak üzere izin verileceğine ve aynı maddede düzenlenen bağımsız çalışan stajyerin meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorunda olduğuna ilişkin kurallar karşısında, yönetmeliğin 18. maddesinin son fıkrasında belirtilen düzenleme yukarıda açıklanan stajla ilgili genel kurallara aykırı bulunmamaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin 22. maddesinin 3. fıkrasında yer alan; yeterli ve gerekli staj eğitimi yapılmaya olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerler için bu eğitimin Türkiye Barolar Birliğinin Ankara'da oluşturacağı staj eğitim birimlerinde verileceğine ilişkin kurala gelince; Avukatlık Yasasının 110. maddesinde düzenlenen Türkiye Barolar

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/638
Karar No : 2003/3334

Birliğin görevleri arasında, avukatların meslekte gelişmelerini teşvik edecek ve sağlayacak her türlü tedbirleri almak da yer aldığından, avukatlık mesleğine atılmak için staj yapan kişiler hakkında bu düzenleme bağlamında her türlü mesleki gelişimi sağlayacak tedbirleri almanın birliğin görevleri arasında sayılması gerektiği açıktır. Yönetmelikteki bu hüküm düzenli, sistematik ve programlı olarak yeterli ve gerekli staj eğitimi yaptırma olanağı bulunmayan barolarda staj yapan stajyerlere staj sonunda girecekleri avukatlık sınavında fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla getirilmiş bir düzenleme olup staj eğitiminin belirtilen şartlarda yapılmadığının ilgili baro tarafından bildirilmesi halinde uygulanacak bir kural olduğundan, yönetmeliğin bu hükmünde de yasal mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 29. maddesinin sonundaki "avukatlığı, bu mesleğin saygınlığına ve bu Yönetmeliğin amaç maddesinde yer alan ilkelere uygun yapacağına yönelik kanaat uyandırmış olması gerekir" kuralının, stajyer avukatın staj eğitimi tamamlaması sonucu verilen bitirme belgesinde bu konuda, somut bilgi ve belgeye dayanmayan soyut kanaatle işlem tesis edilmesi halinde bu işlemin iptal ve tazminat davasına konu olabileceği ve yargısal denetime tabi olacağı gözönünde bulundurulduğunda bu kuralda da yasa hükümlerine aykırı yön görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin 18. maddesinin son fıkrasında yer alan düzenlemenin iptaline, diğer maddelere yönelik davanın reddine 58.810.000 lira yapılamaya giderinin yarısı olan 29.405.000.-liranın davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine, diğer yarısı olan 29.405.000.-liranın davacı üzerinde bırakılmasına karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 200.000.000.-lira vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalılardan Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına verilmesine 17.9.2003 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Güngör	Turan	Şevket	Ayla	Dr.Tacetin
DEMİRKAN	FALCIOĞLU	APALAK	ALKIVILCIM	ŞİMŞEK

TÇ

5

Ankara 26.03.2004

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

Duyuru No: 2004/27

1. Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliği'nin 4. maddesi ile TBB'nin 25.12.2001 tarih ve 2001/47 nolu Genelgesi'nin iptali istemiyle SSK tarafından Birliğimiz aleyhine açılan dava sonuçlanmış ve,

*"1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı Yasa ile değişik 27. maddesinde, avukatların yetkili mercilere sundukları vekaletnamelere pul yapıştırılması zorunlu olduğu hükmüne yer verilmesi, yapıştırılacak pulun değerinin Harçlar Kanunu'nun Yargı Harçları Bölümü'nde yer alan vekaletname için kullanılan harç tarifesi kadar olacağı, pul yapıştırılmayan vekaletnamelerin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir" den-
dikten sonra bu hüküm uyarınca "... istisnası bulunmaksızın bütün avukatlarca vekaletname ve suretlerine pul yapıştırılmasının zorunlu olduğu" gerekçesiyle dava konusu yapılan iptal isteminin reddine karar verilmiş olup, bu kararın bilgi mahiyetinde baronuzca mahkemelere duyurulmasında yarar umulmaktadır.*

2. 2.2.2000 gün ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan MTA Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliği'nin 11. maddesinin (d) fıkrasının 2. bendinin iptali istemiyle Birliğimiz tarafından açılan dava sonuçlanmış ve Avukatlık Kanunu'nda öngörülme-
yen bir koşulun yönetmelikle "avukatlığa atanma koşulu" olarak getirilmesinin hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle yönetmeliğin dava konusu yapılan II/d-2 bent hükmü iptal edilmiştir.

İlgili mahkeme kararları ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

* * *

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
ÇALIŞMALARI

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/2457
Karar No : 2003/5456

TÜRKİYE BAROLARI BİRLİĞİ	
GELEN EVR	
Tarih: 19.3.04	Sayı: 38852
Ek: -	İlgi: XIII

Davacı : Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı
Mithapaşa Cd. No:7 - Yenışehir/ANKARA

Vekili : Av.E. Yaşar Önerli (Aynı yerde)

Davalılar : Türkiye Barolar Birliği
Karanfil Sk: No: 5/62 - Kızılay/ANKARA

Vekili : Av.Tülay Yılmaz (Aynı yerde)

Davanın Özeti : Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliğinin 4. maddesi ile Türkiye Barolar Birliğinin 25.12.2001 tarih ve 2001/47 Nolu Genelgesinin iptali istemine ilişkindir.

Türkiye Barolar Birliği'nin Savunmasının Özeti : Davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Mehmet ÇELİK'in Düşüncesi : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ükü ERBÜK'ün Düşüncesi : Davacı Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliğinin 4. maddesi ile bu maddeyle dayanılarak Türkiye Barolar Birliği Başkanlığınca yayımlanan 25.12.2001 gün ve 2001/47 sayılı Genelgenin iptalini istemektedir.

2577 sayılı Yasanın Dava Açma Süresi başlıklı 7 nci maddesinin 1 inci bendinde, Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda altmış gündür. kuralı ile aynı maddenin 4.üncü bendinde, ilanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar." kuralı yer almaktadır.

İptali istenilen genelgenin 25.12.2001 tarihli olduğu, yönetmeliğın 19.12.2001 gün ve 24615 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığı, davanın ise 13.6.2002 tarihinde Danıştay Genel Yazı İşleri Kaleminde kayda geçen dilekçe ile açıldığı dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Yukarıda anılan yasa hükmü karşısında dava süresi geçirilerek açılan davanın süre aşımı nedeniyle reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince davalı tarafın süreye ilişkin itirazı yerinde görülmeyerek işin gereği görüldü:

Dava, Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yönetmeliğın 4. maddesi ile bu maddenin açıklanmasına yönelik 25.12.2001 gün ve 47 sayılı Genelgenin iptali istemiyle açılmıştır.

TBB Staj Kredi Yönetmeliğın 4. maddesinde, Stajyer avukatlara verilecek kredinin kaynağı olan Staj Kredi Fonunun (SKF), avukatların ve Avukatlık Kanununun Geçici 13. ve Geçici 17. maddeleri gereği avukatlık yetkilerini kullanan dava vekili ve dava takipçilerinin yetkili mercilere sundukları vekaletnâme veya yetki belgelerinin aslı ve suretlerine yapılandırılacak pul bedelleri ile verilen kredilerin geri ödenmesinden oluşacak fon ve bunların

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2002/2457
Karar No : 2003/5456

getirilerinden oluşacağı, vekaletname ibraz etmek zorunda olan tüm kurum ve kuruluşların da vekaletname ya da yetki belgesi asıl ve suretlerine pul yapıştırmak zorunda oldukları kuralı getirilmiş, iptali istenen genelgeyle de bu maddeye açıklık getirilerek, harçtan muaf olup olmadığına bakılmaksızın yetkili mercilere sunulan bütün vekaletname ve vekaletname yerine geçen belgeler için vekalet pulu yapıştırılması gerekeceği belirtilmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4667 sayılı Yasa ile değişik 27. maddesinde, avukatların yetkili mercilere sundukları vekaletnamelere pul yapıştırılması zorunlu olduğu hükmüne yer verilmesi, yapıştırılacak pulun değerinin Harçlar Kanununun Yargı Harçları Bölümünde yer alan vekaletname için kullanılan harç tarifesi kadar olacağı, pul yapıştırılmayan vekaletnamelerin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Anılan Yasa hükümlerinin incelenmesinden, istisnası bulunmaksızın bütün avukatlarca vekaletname ve suretlerine pul yapıştırılmasının zorunlu olduğu anlaşılmakta olup, Harçlar Kanununa yapılan atıf, pulun değerini belirlemeye yönelik olup, bu yükümlülüğün harç niteliğinde olduğu şeklinde yorumlanmasına olanak bulunmamaktadır.

Bu durumda Staj Kredi Yönetmeliği ve Genelge ile getirilen düzenlemelerde yasaya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 300.000.000.-lira vekalet ücretinin davacı idareden alınarak, davalı Türkiye Barolar Birliğine verilmesine 10.12.2003 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
GÜNGÖR	Şevket	Ayla	Dr.Tacettin	Alaattin
DEMİRKAN	APALAK	ALKIVILCIM	ŞİMŞEK	ÖĞÜŞ

TÇ

2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun 23. maddesi, Genel Müdür ve kontrolörlerin çalışma usul ve esasları ile Enstitünün çalışma biçimine ilişkindir.

Dava konusu Yönetmelik ise, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanan ve yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Görevde Yükselme Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin 15 ve Geçici 1. maddesi uyarınca düzenlenip yürürlüğe konulmuş olmakla, Yönetmelikte bu yönden 2804 sayılı Kanunun 23. maddesine aykırı bir durum bulunmamaktadır.

Davanın, MTA Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin avukatlığa atanmada, "iki yılı Genel Müdürlük teşkilatında olmak üzere en az beş yıllık hizmetli bulunmak" özel koşulunu getiren 11/d-2 maddesinin iptali istemine gelince;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinde Avukatlık hizmetleri sınıfının, özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumların yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsayacağı belirtilmiş olup, yasanın engellemeyen bir koşulun yönetmelikle getirilmesinde hukuka aykırılık bulunmamıştır.

Belirtilen nedenle, davanın yönetmeliğin tümünün iptali istemine ilişkin kısmının reddi, 11. maddesinin (d) fıkrasının 2. bendinin iptali, gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince İşin gereği düşünüldü:

Davacı Birlik, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin, yetkili makamınca ve usulüne uygun olarak düzenlenmediği gerekçesiyle tümünün; ayrıca 657 sayılı Yasa ile 1136 sayılı Avukatlık Yasası hükümlerine aykırı bir düzenleme getirildiği gerekçesiyle de 11. maddesinin d fıkrasının 2. bendinin iptalini istemektedir.

İptali istenilen MTA Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin 2.2.2000 tarih ve 23992 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiği ve MTA Genel Müdürlüğü Personel Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin Resmî Gazetede yayımlandığı 20.8.2001 tarihine kadar yürürlükte kaldığı, anılan Yönetmeliğin 31 inci maddesi ile yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmıştır.

Yargısal denetim, hukuka uygunluk denetimine dayanır. Yargı yerlerinde hukuka aykırı olduğu tespit edilen işlemlerin iptali esas olup, yargı denetiminden beklenen budur. Dava konusu edilmiş bulunan bir düzenlemenin yargısal denetim tamamlanmadan idare tarafından kaldırılması ise, işlemin kaldırıldığı tarihte kaçır hüküm ifade etmesini etkilemeyecek gelecekte yaratacağı etkiler açısından önem taşır.

Bireysel ya da düzenleyici işlemin iptali talebiyle açılan davalarda, işlem geri alınmadığı sürece işleme yönelik hüküm kurulması esastır. Dava süreci içinde işlemin kaldırılmasına yönelik yeni bir işlemin kurulmuş olması, iptal davasının konusuz kalması sonucunu doğurmaz. Zira yeni kurulan işlem ile dava konusu edilen işlemin sadece ileride doğuracağı hukuki etkiler giderilmiş olur. Oysa, dava konusu işlemin kurulduğu tarih ile kaldırdığı tarih arasındaki sürede doğurduğu hukuki sonuçlar ortadadır. İşlemin kurulduğu tarih itibarıyla gerçekleştirilecek yargısal denetimle, eğer varsa işlemin neden olduğu hukuka aykırı sonuçların giderilmesi amaçlanır.

Bireysel bir işlemin dayanağını oluşturmayan düzenleyici işlemlerin iptali istemiyle açılan davalarda da durum farklı değildir.

Yargısal denetimden amaç "hukuka uygunluk" denetimi olduğuna ve yargısal denetim, işlemin kurulduğu tarih itibarıyla gerçekleştirildiğine göre, düzenleyici işlemin dava süreci içinde kaldırılmış olmasının, bu denetimden gerçekleştirilmesine engel teşkil ettiği savunulamaz.

Belirtilen nedenlerle, iptali istenilen Yönetmeliğin dava sırasında kaldırılmış olması bu düzenleyici işlem üzerinde gerçekleştirilecek yargısal denetime engel oluşturmadığından uyumsuzluğun esasının incelenmesine geçildi:

TC. Anayasasının 124. maddesinde; "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilirler..." hükmü yer almıştır.

217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Devlet Personel Başkanlığı'nın görevlerinin belirtildiği 3. maddesinin (a) fıkrasında "Kamu personelinin hukuki ve mali statüsünün ve uygulanmasının esaslarını tespit etmek, bunların düzenlenmesi ve geliştirilmesiyle ilgili çalışmalar yapmak, gerekli kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer metinleri hazırlamak," (g) fıkrasında "Personel mevzuatı ve teşkilatlanma ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşlarında değişik uygulamaları önleyecek ve uygulama birliğini sağlayacak tedbirleri tespit etmek ve uygulamaları izlemek," (h) fıkrasında "Kamu kuruluşlarında, personel planlaması yapılması ve uygulanmasına yardımcı olmak ve her kademe görevli personelin hizmet içinde eğitilmesi ve yetiştirilmesi ile iloriki kadrolara hazırlanmalarını sağlamak üzere gerekli eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması ve bunların takip ve değerlendirilmesine ait esasları düzenlemek ve bu alandaki uygulamaları denetlemek", (ı) fıkrasında "Personel rejiminin esaslarını tespit etmek, Devlet Personel Politikasının tespitinde ve uygulanmasında Bakanlar Kuruluna yardımcı olmak ve koordinasyonu sağlamak," 10. maddesinin (a) fıkrasında ise "Devletin, mali imkanlarıyla, sosyal ve ekonomik hedefleriyle uyumlu olmak üzere memurlar ile diğer kamu

görevlerinin, hukuki ve mali statülerini belirlemek amacıyla niteliklerini, atanmalarını, görev ve yetkilerini, haklarını ve yükümlülüklerini, aylık ve ödenekleri ile diğer özük işlerini düzenleyen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarının, değişikliklerini hazırlamak, bu konuları düzenleyen mevzuatın kamu yönetiminde birlik ve beraberlik içinde uygulanmasını sağlayacak idari tedbir ve kararlarla ilgili çalışmaları yürütmek, uygulamaları takip ve değerlendirmek, sistemin geliştirilmesi için gereken çalışmaları yapmak," görevleri sayılmaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlere dayanılarak 15.03.1999 tarih ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen "Devlet Memurlarının Görevde Yükselme Esaslarına Dair Genel Yönetmelik" 18.04.1999 tarih ve 23870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğin 15 ve Geçici 1. maddesi gereğince Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü kondi personeline yönelik Kurumsal Yönetmeliğini Devlet Personel Başkanlığının görüşünü alarak hazırlamış ve sözkonusu Yönetmelik 02.02.2000 tarih ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözü edilen Yönetmeliğin hazırlanması ve yürürlüğe konulması Genel Yönetmelikte belirlenen usul dahilinde olduğundan, davacının, Yönetmeliğin usulüne göre yürürlüğe konmadığı şeklindeki iddiasının hukuki geçerliliği bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 11. maddesinin d fıkrasının 2 numaralı bendinin iptali istemine golince; anılan bent hükmü ile, avukatlık kadrosuna atanmak için, "iki yılı Genel Müdürlük teşkilatında olmak üzere en az beş yıllık hizmetli bulunmak" özel koşulu getirilmiştir. Davalı idare, dava konusu Yönetmelikle, hukuk fakültesini bitirmek ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununda belirtilen koşulları yerine getirmek suretiyle Avukatlık unvanını kazanan fakat memur olarak çalışan kişilerin avukatlık kadrolarına atanmalarını görevde yükselme olarak değerlendirep, görevde yükselmenin koşullarına bağlamıştır. Oysa gördüğü öğrenimin sonucu olarak avukatlık unvanını kazanan, fakat memur olarak çalışmakta olanların avukatlık kadrolarına atanmaları, sadece sınıf ve unvan değişikliği olup, görevde yükselme niteliği taşımamaktadır. Dolayısıyla avukatlık unvanını kazanmış olan memurların sınıf ve unvan değişikliği için yapılacak sınavı kazanmaları zorunlu olmakla birlikte; yapılacak bu sınavın görevde yükselme sınavı dışında avukatlık mesleği ile ilgili ve dışardan avukat alımları için yapılan sınavla aynı nitelikte olması gerektiği açıktır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinde de, Avukatlık Hizmetleri Sınıfının, özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsayacağı belirtilmiştir. 1136 sayılı Avukatlık Kanununda ise Avukat olmanın koşulları belirlenmiştir. Bu durumda Yasalarda öngörülmeyen bir koşulun Yönetmelikle avukatlığa atanma koşulu olarak getirilmesinde hukuka uyarık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin hukuka uygun olmadığı sonucuna varılan 11/d-2 bent hükmünün iptaline, Yönetmeliğin tümünün iptali isteminin ise dayanağı bulunmadığından reddine, aşağıda dökümü yapılan 47.040.000.-TL yargılama giderinin, davanın kısmen ret, kısmen iptal hükmüyle sonuçlandığı gözetilerek yansı olan 23.525.000.-TL nin davacı üzerinde bırakılmasına, diğer yansı olan 23.525.000.-TL nin ise davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Öcret Tarifesi uyarınca 200.000.000.-TL avukatlık ücretinin davalı idarelerden alınıp davacı vekiline verilmesine; 200.000.000.-TL vekalet ücretinin ise davacıdan alınıp davalı MTA Genel Müdürlüğü vekiline verilmesine 16.250.000.-TL posta ücretinin davacıya tamamlanmasına, 1.10.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Oya	Oya	Oya	Oya
Ender	Mehmet	Günay	Esen	Mustafa
ÇETINKAYA	ÖNLÜÇAY	ERDEN	EROL	KILIÇHAN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Harç Pulu	: 19.750.000.-TL.
Posta Pulu	: 36.250.000.-TL.
TOPLAM	: 47.040.000.-TL.

H/C 22.12.2003

* * *

IV

TBB İNSAN HAKLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ ETKİNLİKLERİ (2003-2005)

Giriş (2001-2002 Etkinlikler)

• Ekim 2001’de faaliyete geçen TBB - İHAUM, ilk uluslararası toplantısını İnsan hakları ve güvenlik konusunda yaptı. Toplantı metinlerini kitap olarak yayınladı.

• Bilim ve Danışma Kurulu (BDK) ilk toplantısını 02.02.2002 gerçekleştirdi.

İHAUM, ikinci uluslararası etkinliğini 01.06.2002 tarihinde Anayasa reformları ve Avrupa Anayasası konulu toplantıyı İstanbul’da gerçekleştirdi. Bunu da kitap olarak yayınladı.

• Bilim Danışma Kurulu’nun Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ile birlikte gerçekleştirdiği dernekler yasa taslağı çalışması da kitapçık olarak yayımlandı.

I. 2003 Yılı Etkinlikleri

İHAUM’un 2003 Yılı Etkinlikleri üç başlık altında özetlenmiştir.

A. Büyük Uluslararası Toplantılar

1. Avrupa Birliği: Siyasal Yapısı ve İnsan Hakları

İHAUM 2003 yılında başlıca etkinlik olarak “*Siyasal Yapı ve İnsan Hakları*” konulu toplantıyı 16-18 Nisan tarihlerinde Avrupa Birliği (Üye devletler ve aday devletler) ekseninde gerçekleştirmiştir. Toplantıda Kıbrıs dışında AB’ye aday bütün devletlerin ulusal raporları, programda belirlenen 15 başlık altında tartışılmıştır. AB’nin üye devletlerinden gelen uzmanlar, 15 başlığın her biri için sentez raporlar hazırlamıştır. Çok sayıda ülkeden yüksek sayıda uzmanın katılımı ve bir tür “*çapraz çalışma*” yöntemi şeklinde gerçekleştirilen toplantının yayın olarak ürününün ortaya çıkması zaman almaktadır. Bununla birlikte, önce Türkçe sonra İngilizce (ve kısmen Fransızca) olarak planlanan yayınlara ilişkin çalışmaların sonuçlanması, sadece ülkemiz için değil, AB ülkeleri için de önemli bir katkı sağlayacaktır. Toplantı metinleri büyük ölçüde bir araya getirilmiş olup yayımlanma aşamasına gelinmiştir.

a. Türkçe yayının Mayıs 2005’te tamamlanması öngörülmektedir.

b. İngilizce yayının 2005 güz dönemine kadar gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

2. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı

Avrupa Konseyi, Yargıtay ve İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi (İHEOYUK) ile işbirliği çerçevesinde düzenlenen “*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı*” konulu uluslararası toplantı, 26-27 Eylül 2003’te Yargıtay Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir. Toplantı metinleri, Türkçe ve bildirinin sunulduğu dillerde kitap olarak 2004 Aralık ayında yayımlanmıştır.

3. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İdari Yargı

Avrupa Konseyi, Danıştay ve İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi (İHEOYUK) ile işbirliği çerçevesinde organize edilen “*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İdari Yargı*” konulu

uluslararası toplantı, 24-25 Ekim 2003 tarihinde Danıştay Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir. Toplantı metinleri, Türkçe ve bildirinin sunulduğu dillerde yayımlanma aşamasına gelmiş olup, Mayıs 2005'te kitap olarak yayımlanmış olacaktır.

B. Eğitim Çalışmaları (Avukatların İnsan Hakları Formasyonu)

Kayseri Barosu ile işbirliği çerçevesinde 11-13 Temmuz 2003 tarihinde avukatlara yönelik olarak üç gün süre ile İnsan Hakları Eğitim Programı uygulamaya konulmuştur.

C. Anayasa Önerisi Çalışması

TC Anayasa Önerisi (2001), İHAUM tarafından güncelleştirilmek amacıyla ele alınmış olup, Bilim Danışma Kurulu (BDK) toplantılarında periyodik toplantılar halinde çalışmalara başlanmıştır.

II. 2004 Yılı Etkinlikleri

A. Büyük Uluslararası Toplantılar

1. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı

Avrupa Konseyi, Anayasa Mahkemesi ve İnsan Hakları Eğitimi On Yıl Ulusal Komitesi ile işbirliği çerçevesinde hazırlanan "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı" konulu uluslararası toplantı, 20-21 Şubat 2004 tarihinde Anayasa Mahkemesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Toplantı metinleri Türkçe ve bildirinin sunulduğu dillerde yayımlanma aşamasına gelmiş olup önümüzdeki aylarda kitaplaşacaktır.

2. İnsan Hakları Kurultayı

İHAS'ın ülkemiz tarafından onaylanmasının ve yürürlüğe konulmasının 50. yıldönümü vesilesiyle, Avrupa Konseyi, İs-

tanbul Barosu, İHEOYUK ve Marmara Üniversitesi ile işbirliği çerçevesinde “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Türkiye” konulu uluslararası İnsan Hakları Hukuk Kurultayı, 17-19 Mayıs 2004 tarihlerinde Marmara Üniversitesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilmiştir. Toplantı metinleri, Türkçe ve bildirinin sunulduğu dillerde yayımlanma aşamasına gelmiş olup önümüzdeki aylarda kitaplaştırılacaktır.

B. Büyük Ulusal Toplantı

3. İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması

Anayasa’nın 90. maddesine eklenen ve 22.05.2004 tarihinde yürürlüğe giren son cümlesinin etkilerinin tartışılması amacıyla düzenlenen “İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması” konulu toplantı, 5 Kasım 2004 tarihinde Ankara Adliye Sarayı Toplantı Salonu’nda gerçekleştirilmiştir. Ülkemizin her tarafından hukukçu ve hukukçu olmayan çok sayıda meslek mensubu ve insan hakları savunucusunun katıldığı toplantı metinleri, matbaaya teslim edilmiş olup mart ayı sonuna kadar yayımlanmış olacaktır. Söz toplantı ile Türkiye Baroları İnsan Hakları Merkezleri veya Komisyonları’nun biraraya getirilmesi, İnsan Hakları merkezi veya komisyonu bulunmayan Barolarda bu yönde örgütlenmenin özendirilmesi de hedeflenmiştir.

C. Avukatların İnsan Hakları Formasyonu

Çalışmalarına, 2001’de başlanılan ve Avrupa Konseyi ile işbirliği yapılarak avukatlar için oluşturulan İnsan Hakları Formasyon Programı, dört ayrı grup halinde bütün Türkiye’yi kapsamına alacak biçimde uygulamaya konmuş ve toplam yüz avukat, dört gün süreyle yoğun bir eğitim sürecine tabi tutulmuştur.

1. Samsun - Mart 2004
2. Erzurum - Nisan 2004
3. Denizli - Nisan/Mayıs 2004
4. Adana - Mayıs 2004

D. TC Anayasa Çalışmaları

Bilim ve Danışma Kurulu, 2003 yılında başlamış olduğu güncelleştirme çalışmalarına devam etmiştir.

III. 2005 Yılı Etkinlikleri

1. 2005 yılında İHAUM, çalışmalarını, adı geçen bilimsel toplantıların metinlerinin kitaplaştırılması üzerine yoğunlaştırmış bulunmaktadır.

2. Anayasa Önerisi çalışmasının Mayıs 2005'e kadar bitirilmesi öngörülmektedir. 2001'den bu yana Türkiye'de, Avrupa'da ve Dünya'da tanık olunan gelişmeleri göz önüne alarak yürütülen güncelleştirme çalışmalarının 6-7 Mayıs 2005 günlerinde yapılacak Bilim ve Danışma Kurulu'nda tamamlanması öngörülmektedir. böylece, TC Anayasa önerisi'nin güncelleştirilmiş şekli Mayıs 2005 sonuna kadar yayınlanmış olacaktır.

3. Geleceğe yönelik olarak: Türkiye'nin Taraf Olduğu İnsan Hakları Sözleşmelerinin Yargı Yerlerinde Doğrudan Uygulanması konusunda yıllık toplantıların yapılması, 25-26 Şubat 2005 günlü Bilim ve Danışma Kurulu tarafından kararlaştırılmıştır. İHAUM Yürütme Kurulu'nun kararıyla konuya ilişkin proje taslağı, Prof. Mesut Gülmez tarafından hazırlanmış ve adı geçen toplantıda bu proje kesinleştirilmiştir. Bu konuda, Haziran 2005 başlarında Bilim Danışma Kurulu toplantısı çerçevesinde bir atölye çalışması öngörülmektedir. Aynı konuda, ulusal toplantı ise, 2005 Ekim yada Kasım ayı için planlanmış bulunmaktadır. Konuya ilişkin toplantıların, 2006 yılından itibaren Mayıs aylarında yapılması öngörülmektedir. Böylece birbiriyle ilgili olmaları nedeniyle hem İHAS'a ilişkin anma toplantıları hem de 90. madde'nin etkisi birlikte değerlendirilmiş olacaktır. Bu konuyla ilgili bir proje ekte sunulmuştur.

Ek-1: Türkiye'nin taraf olduğu İnsan Hakları Sözleşmelerinin Yargı yerlerinde doğrudan uygulanması (proje).

Ek-2: Yayın Listesi ekte sunulmuştur.

Türkiye'nin Taraf Olduğu İnsan Hakları Sözleşmelerinin Yargı Yerlerince Doğrudan Uygulanması Yıllık Toplantıları

(Proje Taslağı, Haz.: Mesut Gülmez)

1. Neden Her Yıl Düzenli Toplantılar Yapılmalıdır?

7 Mayıs 2004'te kabul edilen ve 22 Mayıs 2004'te yürürlüğe giren 5170 sayılı yasayla Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrasına eklenen üçüncü cümle, insan hakları sözleşmelerinin çatıştığı yasalara (iç hukuka) üstün tutularak öncelikle uygulanmasını öngörmekle yeni bir dönem başlatmıştır.

Bir yandan, bu düzenlemenin uygulamadaki somut etkilerinin düzenli olarak izlenmesi ve sorunun doğrudan ilgilendirdiği kişi ve çevrelerin, özellikle yargıçların, avukatların ve bilim insanlarının katılımıyla tartışılması; öte yandan da anayasal bir yükümlülüğün yasama yürütme/yönetim ve yargı çevrelerince daha titiz ve özenli biçimde yerine getirilmesine katkı sağlanması amacıyla, evrensel ve bölgesel ölçekte kabul edilen ve ülkemizin onaylayarak taraf olduğu insan hakları uluslararası sözleşmelerinin ilk dereceyi de kapsamak üzere tüm yargı yerlerince doğrudan uygulandığı somut örneklerinin topluca ele alınacağı bir bilimsel toplantının her yıl aynı tarihte/tarihlerde düzenlenmesi yararlı olacaktır.

Böylesi düzenli ve dönemsel bir toplantı, tarihinin çok önceden belli olması ve tüm ilgili kişi ve çevrelerce bilinmesi nedeniyle, insan hakları sözleşmelerinin iç hukukta doğrudan uygulanmasının örneklerini oluşturan kararlara yönelik ilgi ve duyarlılığın artmasına, uygulama örneklerinin çoğalmasına katkı sağlayabilecektir. Ayrıca, incelenen karar örneklerinin dayandığı sözleşmelerdeki kuralların ve yetkili denetim organlarının kararlarının incelenip değerlendirilmesine olanak vermesi nedeniyle de, böyle bir toplantı aynı zamanda insan hakları eğitimi işlevi görecektir.

2. Yıllık Toplantılar Ne Zaman Yapılmalıdır?

Toplantı için en uygun tarih, her yılın Mayıs ayının son haftasıdır.

Bir yandan, Anayasa değişikliğinin Mayıs ayında yapılmış olması ve böylece bir yıllık uygulamayı değerlendirme olanağının bulunması, öte yandan taraf olduğumuz sözleşmeler arasında “*yargısal*” nitelikli koruma ve denetim sistemi oluşturan tek sözleşme olan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’nin de Mayıs ayında (18 Mayıs’ta) onaylanmış olması, İHAS’ın onaylanmasının 50. yılında düzenlenen İnsan Hakları Kurultayı’na da süreklilik kazandırılması açısından, toplantı için en uygun tarih Mayıs ayı ve son haftası olacaktır.

Ayrıca, Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi ile Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi’nin onay işlemlerinin yaz aylarında (Haziran-Temmuz ve Ağustos’ta) başlamış ve tamamlanmış olması da, Mayısın son haftasında bir günün (örneğin son cumartesisinin) toplantı tarihi olarak belirlenmesiyle çok ters düşmemekte, yani bu sözleşmelere yönelik bir yıllık uygulamanın da değerlendirilmesine olanak vermektedir.

3. Yıllık Toplantıların Kapsamı Ne Olmalıdır?

Toplantılarda değerlendirilecek kararların, erişilebildiği ölçüde, taraf olduğumuz tüm insan hakları sözleşmelerini kapsamamasında yarar vardır. En çok izlenen ve görece olarak kolayca erişilebilen İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’ni doğrudan uygulayan kararlarla sınırlı kalmamalıdır.

Toplantılar, yalnızca uluslararası denetim organlarının Türkiye’ye yönelik kararlarını değil, aynı zamanda ve özellikle ulusal yargı yerlerinin uluslararası sözleşmeleri doğrudan uyguladıkları kararları kapsamalıdır. Bu sözleşmeler ise, hem birinci hem de ikinci kuşak insan haklarını güvenceye alan sözleşmelerdir. Toplantılarda ele alınacak kararlarda bir örneklik ve süreklilik sağlanması açısından taraf olduğumuz insan hakları sözleşmelerinin liste olarak belirlenmesi ve tüm yargı yerlerine geniş biçimde duyurulması yararlı olacaktır.

4. Örnek Kararlara Nasıl Erişilebilir?

Yıllık toplantılarda değerlendirilecek yargı kararları ve örneklerine erişilebilirse, yönetsel yetkililerin kararları, belirlenecek bir merkezde toplanabilir. Toplantı tarihinin çok önceden belirlenmiş ve bu tarihin ilgili çevrelere duyurulmuş olması, kararların bu merkezde toplanmasını kolaylaştıracaktır.

Tek bir merkezde toplanan kararlar, bir uzman yada en çok üç kişiden oluşan bir uzmanlar grubunca listelenip sınıflandırılabilir. Toplantıdan en az üç ay önce, konularına göre belirlenecek konuşmacılara iletilebilir. Toplantının kesin tarihi ve programı da, her yıl yine üç ay önce, en geç Mart ayının ilk haftası içinde belirlenip duyurulur.

5. Toplantılar Nerede Yapılmalıdır?

Toplantılar, ilkece Ankara'da yapılmalıdır ve olağanüstü engeller yoksa, aynı salonda gerçekleştirilmelidir.

Kaynak bulunursa, belirlenecek illerde de "bölgelere" yönelik olarak yinelenmelidir.

Birden çok bölgede yapılmasını sağlamak amacıyla, kararların belirlenecek her karar grubu için iki yada üç uzmana iletilmesi düşünülebilir. İş yoğunluğu vb. gerekçelerle bölgelerde yapılacak toplantılara katılacak uzman konuşmacı sorunu bu yoldan çözümlenebilir.

6. Toplantı Belgeleri Yayına Dönüştürülmeli midir?

Toplantıda sunulan bildirimler, yapılan konuşma ve tartışmalar, ayrı bir dizi oluşturacak biçimde yayına dönüştürülmelidir.

Yayınların, öncelikle yargıç ve avukatlara, üst düzey kamu yetkililerine, ilgili bilim çevrelerine, siyasal partilere ve milletvekillerine ulaştırılması sağlanmalıdır.

7. Program Taslağı İçin Konu Önerileri Neler Olabilir?

Yıllık toplantılarda ele alınabilecek başlıca konuları şu başlıklar altında toplamak olanaklıdır:

I. Ulusal Yargı Yerleri ve Madde 90

1. Anayasa Yargısı ve Madde 90
2. Adli Yargı Yerleri ve Madde 90
3. Yönetmelik Yargı Yerleri ve Madde 90

II. Uluslararası Denetim Organları ve Türkiye

1. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Türkiye
2. Uluslararası Çalışma Örgütü Denetim Organları ve Türkiye
3. Birleşmiş Milletler Denetim Organları ve Türkiye
4. Avrupa Sosyal Şartı Denetim Organları ve Türkiye

III. Genel Değerlendirme ve Öneriler

Ek 2. TBB İHAUM Yayınları

I. Gerçekleştirilmiş Olanlar

1. İnsan Hakları ve Güvenlik, 2002
2. Anayasa Reformları ve Avrupa Anayasası, 2002
3. Dernekler Yasası Taslağı, 2003
4. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı, 2004

II. Yayıma Hazır Hale Getirilenler

5. İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta doğrudan uygulanması (Mart 2005)
6. Siyasal Yapı ve İnsan Hakları (Mayıs 2005)

7. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İdari Yargı (Mayıs 2005)

8. TC Anayasa Önerisi (Mayıs 2005)

III. 2005 Yılı Sonuna Kadar Tamamlanması Öngörülenler

9. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı

10. İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Türkiye

IV. Yabancı Dilde Gerçekleştirilmesi Ön Görülen Yayınlar

11. Political Structure And Human Rights

12. La Convention Européenne des Droits de l' Homme et la Turquie

13. Proposal For Constitution of Republic Of Turkey

Ankara 26.09.2003

Duyuru No: 2003/96

26.09.2003 günü Yargıtay, Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Eğitimi Onyılı Ulusal Komitesi ve Birliğimiz İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin ortaklaşa düzenlediği, "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı" konulu sempozyumda yaptığım konuşma metni ektedir.

Bilgilerinize sunarım.

**Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Özdemir Özok'un
"Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Adli Yargı"
Konulu Sempozyumda Yaptığı Konuşma**

Değerli Konuklar,

Yargıtay, Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi ve Birliğimiz İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezinin ortaklaşa düzenlediği, "*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı*" Sempozyumu'na hoş geldiniz.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleri, insan hakları için uluslar üstü güvence sisteminin kurumsallaşmasına yönelik uluslararası mücadele ve çalışmaların ortak bir ürünüdür.

Temel hak ve özgünlüklerin korunmasına ilişkin "*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi*"nin oluşumuna, insanlığa büyük acılar veren, dünya savaşları ve özellikle İkinci Dünya Savaşı ve savaş suçlularının yargılanması neden olmuş ve gerekçe oluşturmuştur. Yaşanan olumsuzluklar nedeniyle devlet ve egemenlik anlayışı, ulusal ve uluslararası boyutta büyük sarsıntılar geçirmiş, asırlarca etkili olan "*devletin en yüksek değer olduğu*" inancı bu suretle dönüşüme uğramış ve ona, kendi vatandaşları üzerinde sınırsız ve kontrol edilemez güç verilmemesi gerektiği açıkça idrak edilmiştir. Dünya savaşları sonrası güvenilirliği sarsılan devlet egemenliğinin uluslararası sorumluluk ve denetim altına alınması zorunluluğu kendini göstermiş ve buna gerek duyulmuştur. Bu anlayışın sonucu, insan haklarının ortak bir teminata kavuşturulması suretiyle, devletin bu alanda vatandaşları üzerinde tek başına yetkili olmasına son verilmiştir. Böylece, Sözleşme'nin öngördüğü sistemde temel haklar, Sözleşme'ye taraf devletlerin tekel ve tasarrufuna bırakılmamış, eski devlet ve egemenlik saplantılı anlayış, insan hakları lehinde çığır açacak şekilde değişime uğramıştır. İnsan haklarıyla ilgili böyle bir sonucun oluşmasında, kuşkusuz Nürnberg savaş suçlularının yargılanmaları da etkili olmuştur.

AİHS'nin sağladığı hakların güvencesi, yargısal kapsamda "*Avrupa İnsan Hakları Komisyonu*" ve "*Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi*"nce sağlanmaktadır. Türkiye AİHS'yi 10 Mart 1954'te yasayla onaylamış, onay belgesinin 18 Mayıs 1954'te Avrupa Konseyi'ne verilmesi ile sözleşme Türkiye için yürürlüğe girmiş ve Türk

hukukunun bir parçası olmuştur. Bu gelişmelerden çok sonra, 21 Nisan 1987 de İnsan Hakları Komisyonu'na "*bireysel başvuru hakkı*", 27 Eylül 1989 da ise İnsan Hakları Mahkemesi'nin "*zorunlu yargı yetkisi*" tanınmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvuru hakkının tanınması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin zorunlu yargı yetkisini kabulü sonrası, Avrupa İnsan Hakları hukuku ile daha aktif bir bütünleşme sürecine girilmiş olmaktadır. Bu sürecin kavranabilmesi ve uyum sağlanabilmesi için AİHS'nin oluşturduğu hukuk anlayışının ve bu anlayıştan kaynaklanan yargı sisteminin doğal sonucu oluşan, şekillenen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin üye ülkelerdeki yargısal gücü ve işlevsel konununun belirginleştirilmesi ve netleştirilmesi zorunludur. Hukuka, adalete ve insan haklarına yönelmiş ve gönül vermiş kuruluş ve hukukçuların katkılarıyla gerçekleştirdiğimiz bu sempozyumun amacı budur. Bu vesileyle sempozyumumuza katkı sunan yerli ve yabancı konuklarımızın tümüne saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Bireysel toplumsal ve kamusal faaliyetlerin uluslararası hukuka da uygun olması gerekir. Türk yurttaşı, uygar ve çağdaş ulusların oluşturduğu büyük aile içinde Türk ulusunun bireyi olduğu kadar, aynı zamanda insanlığın da üyesidir. Bu bakımdan, insan hakları ulusal bir hukuk sorunu olmaktan çıkmış, evrensel bir anlam, içerik ve boyut kazanmıştır. Uygar toplumlarda insan haklarını ilgilendiren hiçbir olgu, salt iç hukuk sorunu olarak görülemez, insan haklarına ilişkin ulusal ve uluslararası hukuk kurallarına uyulmadığında, insan haklarına saygılı hukuk devletinden söz edilemez.

Bu genel tanımlama karşısında, yargıçlarımız, ulusal hukuka katılmış olsun veya olmasın uluslararası hukuk kurallarına yardımcı kaynak olarak her zaman başvurabilirler. Yardımcı kaynak değil de temel kaynak olabilmesi için, bunların Türk hukuk dünyasına usulüne uygun olarak katılmış olmaları gerekir.

Anayasa'nın 15, 16, 42, 90 ve 92. maddeleri uluslararası örf ve adet kuralları ile uluslararası sözleşmelerin iç hukukta doğrudan uygulanmasını sağlayacak kuralları içermektedir. Bu kurallar doğrultusunda usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan anlaşmalar, o andan başlayarak, bir iç hukuk kuralı haline gelmiş olur.

Bu gelişmelerin sonucu olarak, Türk adli yargısı, son zamanlarda özellikle *“doğrudan uygulanabilir”* sözleşmeleri yasadan üstün kabul etmekte, boşluk ve çatışma halinde sözleşme hükümlerinden yaygın biçimde yararlanmakta, bu başarılı çabası nedeniyle sözleşmeyi yasadan üstün hatta anayasa hükmü düzeyinde gördüğü izlenimi vermektedir. İç hukuk kuralları ile sözleşme ilkelerinin çatışması halinde üstünlüğün sözleşmeye verilmesi ile iç hukukla sözleşmenin bütünleşmesi kolaylaşır, ulusal mevzuatın AİHS hukukunun süzgecinden *“yumuşak bir geçişle”* süzülmesini sağlar. Bu noktada Anayasa'nın 90. maddesine *“çatışma halinde anlaşma-sözleşme hükümlerine öncelik verilir”* biçiminde bir fıkra ilavesi tüm tartışmaları sonlandıracaktır.

AİHS'yi uygulayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin adli yargımız yönünden dikkat çektiği bir noktada, özellikle ceza yargılamalarında silahların eşitliğine uygun davranılmadığı şeklindedir.

Adli yargı alanında en büyük sıkıntı yargıçlarla savcılarının bir blok halinde mütalaa edilmesinden kaynaklanan ve savunmayı bir anlamda dışlayan yapılanmadır. Bu rahatsız edici durum,-savcı eşittir yargıç formülü; aslında sav-savuma-hüküm klasik yapılanmasına da aykırıdır. Hüküm mutlaka savcı ve avukattan, yani iddia ve savunmadan bağımsız ve daha üstün, daha etkili olmalıdır. Bu yargılama diyalektiği için de zorunludur. Yargıç, hiç kimseyle eşit ya da birlikte olamaz, konumu ve önemi nedeniyle o hep üstün irade olarak bağımsız ve güçlü kalmalıdır. Çünkü hükmetmek, karar vermek, sorunu çözmek, hiçbir biçimde iddia etmek ve savunmakla eş anlamlı değildir. Bu nedenlerle yargıcı önemi ve konumuna uygun şekilde hem mekan ve hem imkan olarak yüceltmek durumundayız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, toplantının başarılı geçmesini diliyor, tüm katılımcılara ve konuklara saygılarımı sunuyorum.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 01/03/2004

TBB İHAUM
ETKİNLİKLERİ

Duyuru No: 2004/17

Türkiye Barolar Birliği ve Anayasa Mahkemesi'nin ortaklaşa düzenledikleri "*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı*" konulu uluslararası toplantıda yaptığım konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**TBB Başkanı Av. Özdemir Özok'un
20.2.2004 Günü Yapılan "*İnsan Hakları
Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı*"
Konulu Uluslararası Toplantıda
Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar, değerli meslektaşlarım, basınımızın duyarlı temsilcileri Anayasa Mahkemesi, Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi, TBB İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezinin ortaklaşa düzenlediği "*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı*" konulu uluslararası toplantıya hoş geldiniz.

Yargıtay'ımızın katkılarıyla ilkinin gerçekleştirdiğimiz "*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı*" konulu uluslararası toplantıdan sonra, Danıştay'ımızın katkılarıyla ikincisini gerçekleştirdiğimiz "*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İdari Yargı*" konulu uluslararası toplantılar çok yararlı olmuş, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının iç hukukumuzla ve dolayısıyla Adli ve İdari yargılamaya etkileri ve yansımaları bütün boyutlarıyla tartışılmıştır. Bu kez iki gün süreyle konunun Anayasa Yargısı boyutunu tartışacak olan katılımcılar, bizlere önemli bilgiler sunacaklardır.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Ek Protokolleri, insan hakları için uluslar üstü güvence sisteminin kurumsallaşmasına yönelik uluslararası mücadele ve çalışmaların ortak bir ürünüdür. Bu alanda oluşturulmakta olan uluslararası koruma düzeni, insan hakları kavramına bir başka boyut kazandırmakta ve normal hukuk düzeninin ötesinde öncelik sağlamaktadır.

Bir anlamda, uluslararası insan hakları düzeni, ulusal hukuk düzenlerinin ötesinde geçerlilik kazanmakta ve insan haklarını çiğneyen devletlere ve bu duruma çözüm getirmeyen ulusal hukuklara karşı alternatif hukuk düzeni olarak devreye girmekte ve temel hak ve özgürlükleri çiğnenen tüm insanları hiçbir fark ve ayırım gözetmeden koruma altına almaktadır.

Temel hak ve özgünlüklerin korunmasına ilişkin “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi”nin oluşumuna, insanlığa büyük acılar veren,dünya savaşları ve özellikle ikinci dünya savaşı ve savaş suçlularının yargılanması neden olmuş ve gerekçe oluşturmuştur. Dünyanın benzeri durumlara sürüklenmesini ve insanlığın aynı dramları yaşamasını önlemek için çeşitli uluslararası sözleşme ve hukuk belgeleri geliştirilmiştir. Yaşanan olumsuzluklar nedeniyle devlet ve egemenlik anlayışı, ulusal ve uluslararası boyutta büyük sarsıntılar geçirmiş, asırlarca etkili olan “devletin en yüksek değer olduğu” inancı bu suretle dönüşüme uğramış ve ona,kendi vatandaşları üzerinde sınırsız ve kontrol edilemez güç verilmemesi gerektiği kabul edilmiştir. Dünya savaşları sonrası güvenilirliği sarsılan devlet egemenliğinin uluslararası sorumluluk ve denetim altına alınması zorunluluğu kendini göstermiş ve buna gerek duyulmuştur. Bu anlayışın sonucu,insan haklarının ortak bir teminata kavuşturulması suretiyle, devletin bu alanda vatandaşları üzerinde tek başına yetkili olmasına son verilmiştir. Böylece, Sözleşme’nin öngördüğü sistemde temel haklar, sözleşmeye taraf devletlerin tekel ve tasarrufuna bırakılmamış,eski devlet ve egemenlik saplantılı anlayış, insan hakları lehinde çığır açacak şekilde değişime uğramıştır.

AİHS’nin sağladığı hakların güvencesi, yargısal kapsamda “Avrupa İnsan Hakları Komisyonu” ve “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi”nce sağlanmaktadır.

Türkiye AİHS’yi 10 Mart 1954’de yasayla onaylamış, onay belgesinin 18 Mayıs 1954’de Avrupa Konseyi’ne verilmesi ile sözleşme Türkiye için yürürlüğe girmiş ve Türk hukukunun bir parçası olmuştur. Bu gelişmelerden çok sonra, 21 Nisan 1987’de İnsan Hakları Komisyonu’na “bireysel başvuru hakkı”, 27 Eylül 1989’da ise İnsan Hakları Mahkemesi’nin “zorunlu yargı yetkisi” tanınmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvuru hakkının tanınması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin zorunlu yargı yetkisinin kabulü ile, Avrupa İnsan Hakları Hukuku ile daha aktif bir bütünleşme sürecine girilmiş olmaktadır. Bu sürecin kavranabilmesi ve hızla uyum sağlanabilmesi için AİHS'nin oluşturduğu hukuk anlayışının ve bu anlayıştan kaynaklanan yargı sisteminin doğal sonucu oluşan, şekillenen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin üye ülkeler de ki yargısal gücü ve işlevsel konumunun belirginleştirilmesi ve netleştirilmesi zorunludur. Hukuka, adalete ve insan haklarına yönelmiş ve gönül vermiş kuruluş ve hukukçuların katkılarıyla gerçekleştirdiğimiz uluslararası toplantının amacı budur. Bu vesileyle toplantımıza katkı sunan konuklarımıza ve emeği geçenlerin tümüne saygı,sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Bireysel toplumsal ve kamusal faaliyetlerin uluslararası hukuka da uygun olması gerekir. Türk yurttaşı, uygar ve çağdaş ulusların oluşturduğu büyük aile içinde Türk ulusunun bireyi kadar, aynı zamanda insanlığında üyesidir. Bu bakımdan, artık insan hakları ulusal bir hukuk sorunu olmaktan çıkmış, evrensel bir anlam, içerik ve boyut kazanmıştır. Uygar toplumlarda insan haklarını ilgilendiren hiçbir olgu, salt iç hukuk sorunu olarak görülmez. İnsan haklarına ilişkin ulusal ve uluslararası hukuk kurallarına uyulmadığında, insan haklarına saygılı hukuk devletinden söz edilemez. Bu bağlamda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin kuralları ve bu kuralların güvencisi olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı kabul edilmelidir. Bunun sonucu, yürütme organı, eylem ve işlem tesis ederken Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve benzeri sözleşmelerin oluşturduğu uluslar üstü hukuk ilkelerini göz önünde bulundurmalıdır. Yine yargı kararını verirken, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin getirdiği normların ve oluşturduğu hukuk düzeninin bağlayıcılığını göz önünde tutması gereklidir.

Bunun sonucu, yargıçlarımız,ulusal hukuka katılmış olsun veya olmasın uluslararası hukuk kurallarına yardımcı kaynak olarak her zaman başvurabilirler. Yardımcı kaynak değil de temel kaynak olabilmesi için, bunların Türk hukuk dünyasına usulüne uygun olarak katılmış olmaları gerekir.

Anayasa'nın,15, 16, 42, 90 ve 92. maddeleri uluslararası örf ve adet kuralları ile uluslararası sözleşmelerin iç hukukta doğ-

rudan uygulanmasını sağlayacak kuralları içermektedir. Anılan kurallar doğrultusunda usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan anlaşmalar ve sözleşmeler o andan başlayarak, bir ulusal metin haline gelmiş olur. Bu genel düzenleme ve değerlendirme yanında, 3.10.2001 gün ve 4709 sayılı Yasa ile Anayasa'nın 36. maddesi "*Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir...*" biçiminde değiştirilmiş ve böylece AİHM'nin "*Adil Yargılamayı*" düzenleyen 6. madde hükmü Anayasa'mıza girerek Anayasal bir kural haline gelmiştir. Bu önemli değişiklik sonrası. Anayasa Mahkemesi'nin önüne gelen davalarda, AİHM'si kararlarını dikkate alarak, yargılama sırasında itirafların muhakkak güçlü delillerle kanıtlanması, silahlarda eşitlik, savunma için yeterli zaman ve her türlü kolaylığın sağlanması gibi ilkeler ve ilgili usul kurallarını gözden geçirmesi, hak arama özgürlüğü ve insan hakları yönünden son derece önemlidir.

Bu gün çağdaş demokrasilerde Anayasa Mahkemeleri hukuk devletinin tanımında evrensel bir ölçüt olmuştur. Başka bir anlamla, bir sistemde Anayasa Mahkemesi yoksa, hukuk devletini kurmak ve korumak, son derece güç olmakta ya da hiç mümkün olamamaktadır. Hukuk devleti için bu denli önemli bir kurum olan Anayasa Mahkemesi bizim hukuk yaşamımıza 1961 Anayasası'yla girmiştir. Hukuk devleti olmanın temel koşulları olarak tanımlanan, temel hak ve özgürlüklerin yasama organına karşı korunması, parlamentonun Anayasal çizgiye çekilmesi gibi konularda kurulduğu günden buyana etkili hukuksal denetimlerini sürdüren Anayasa Mahkeme'miz insan haklarının ve demokrasinin en büyük güvencesi olduğunu kanıtlamıştır.

Son günlerde, Anayasa Mahkemesi'nin oluşum ve örgütlenmesi konularında kamuoyunda tartışmalar başlatılmıştır. TBB tarafından oluşturulan bir kurula hazırlanan ve daha sonra TBB yönetim kurulu tarafından son şekli verilen "*Anayasa Önerisi*" 11 Eylül 2001 günü kamu oyunun değerlendirilmesine sunulmuştur. Bu taslakta, Anayasa Mahkemesi'nin oluşumu ve örgütlenmesi konularında çok farklı ve yeni öneriler yanında iki yeni kavram daha benimsenmiştir. Bunlardan ilki, bazı konularda yasaların yürürlüğe konulmasından önce Anayasa Mahkemesi'nin yapacağı "*Öndenetim*" olanağı, ikincisi ise, bireylerin Anayasa Mahkemesi'ne "*Doğrudan Başvuru Hakkı*"dır.

Tüm arayışlar bütün kurum ve kurallarıyla işleyen bir "Hukuk Devletine" kavuşmak ve hukukun güvencesinde "Adil Yargılama"yı gerçekleştirmektir.

Beni dinlediğiniz için, teşekkür ediyor, etkinliğin yararlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 03.06.2004

Duyuru No: 2004/49

16-19 Mayıs 2004 tarihleri arasında, İstanbul'da Türkiye Barolar Birliği, İstanbul Barosu, Avrupa Konseyi, Marmara Üniversitesi ve İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi'nin ortaklaşa düzenlemiş bulunduğu "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Türkiye" konulu uluslararası İnsan Hakları Kurultayı'nın tanıtımı için 14 Mayıs 2004 tarihinde yapılan basın toplantısının tam metni ekte gönderilmiştir.

Bu metin ile basın toplantısının video kaseti TBB internet sitesinde de yayımlanmaktadır.(www.barobirlik.org.tr)

Haksız, yersiz ve yakışsız saldırılara ve yalanlara barolarımız ile meslektaşlarımızın itibar etmemesi güç, güven ve onur kaynağımızdır.

Teşekkür eder, değerlendirme ve takdirlerinize sunarım

Saygılarımla.

Özdemir Özok (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Basınıımızın duyarlı temsilcileri; çağrımıza yanıt vererek toplantımıza geldiğiniz için, şahsımız ve temsil ettiğimiz örgütlerimiz adına teşekkür ediyorum, sağ olun, eksik olmayın.

Değerli basın mensupları; İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Türkiye bağlamında düzenlediğimiz, İnsan Hakları Kurul-

tayıyla ilgili hem bilgi vereceğiz, hem de son günlerdeki kimi tartışmaları, hukuki tartışmaları bilgilerinize sunacağız.

Değerli arkadaşlar; 3 Eylül 1953'te yürürlüğe giren İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi, Türkiye açısından 18 Mayıs 1954'te yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz, 1954 yılında, daha önce hazırlık çalışmalarına katkıda bulunduğu, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ni dokuzuncu devlet olarak onaylamış ve Sözleşme'yi daha önce Birleşik Krallık, Danimarka, Federal Almanya, İrlanda, İsveç, İzlanda, Lüksembourg ve Norveç onaylamıştır. Bugün İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne taraf olan devlet sayısı kırk beş olduğuna göre, Sözleşme'yi kronolojik açıdan, otuz altı ülke, bunlar Belçika, Fransa ve İtalya da dahildir, Türkiye'den çok çok sonra, bunların hemen hemen yarısı 1999 yıllarından bu yana o sözleşmeyi onaylamıştır.

Ülkemiz bireysel başvuru hakkını hepimizin de bildiği gibi, 1987'de; İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin yargı yetkisi ise, yine bilginizde olduğu gibi, 1989'da tanımak suretiyle, sözleşme sistemine aşamalı bir biçimde entegre olmuştur. Gerçekten demokratik bir siyasal rejimi çerçeve alan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi, dünyada kurulan ilk ve halen mevcut en güçlü insan hakları güvence sistemidir.

Hukukun üstünlüğü konularında ortak bir mirası paylaşan Avrupa devleti sıfatıyla, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne taraf olan Türkiye, 1950'den bu yana, insan hakları ve demokrasi açısından önemli bir deneyim kazandığı ve birikime sahip olduğu halde, 2004'te dahi, çelişki ve kısırdöngüleri aşabilmiş değildir maalesef. Gerçekten ülkemiz Avrupa Birliği adaylığı sürecinde, başta Anayasa olmak üzere, birçok yasada düzenlemeler yaparak, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin güvencelediği haklar ve özgürlükler alanında önemli ilerlemeler kaydedip; bununla birlikte reformları demokratik kurumlara yansıtamadığı gibi, demokrasinin kendisi bile sorgulanır hale geldi. Demokrasi sadece, belirli aralıklarla gerçekleştirilen, yasama seçimleri sonucu siyasal iktidarın el değiştirmesi sürecine indirildi. Dahası bugünkü Parlamento çoğunluğu, kendini egemenliğin tek sahibi olarak görme yanılığını maalesef aşamadı.

Her ne kadar sayısal üstünlüğün her hukuki işlemi haklı kıla-
cağı anlayışı, demokrasinin dayandığı temel ilkeleri, yani öznel de-

mokrazi zedelemektedir. Demokrasi adına izlenen yol ve yöntem, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nde öngörülen, gerçekten demokratik rejim ve hukukun üstünlüğü hedeflerine yabancı kalmaktadır.

Hükümetin ve Parlamento'nun günümüzdeki çoğunluk anlayışı, 1954 ve 1957 meclislerinin tutumunu anımsatmaktadır. Özellikle hepinizin bildiği gibi, son günlerde demokratikleşme ve hukuk devleti olma yolunda büyük mücadele veren Türkiye, bu tür davranışlarla ciddi krizler ve sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır. Öncelikle sorunların çözümü durumunda olan, çözüme durumunda olan kişilerin, kendisini bulunduğu konuma getiren, demokratik sistemin kurallarına uygun davranması gerektiği kanısındayız. Bunun doğal sonucu olarak, belirli kesimlerin değil, tüm toplumun ortak beklentilerine yanıt vermesi ve Anayasa tarafından güvence altına alınan kurum ve kuralların örselenmemesine özen gösterilmesi gereklidir.

Değerli basın mensupları; halkın bunca ekonomik, siyasal ve sosyal sıkıntılara karşın, sabır ve umutla yaşatmak istediği demokratik hak ve sosyal hukuk devletini yıpratmak istediği davranışlardan bütün kesimlerin özenle kaçınması gereklidir. Bu bağlamda, son yıllarda YÖK Yasası'yla ilgili, çağdaşlığın, bilimselliğin, katılımcılığın ve özerkliğin, kesinlikle bu ilkelerle bağdaşmayan yasal düzenleme yolları, toplumda haklı bir gerginlik ve tedirginlik yaratmıştır. Yasa değişikliği ile yukarıda sözünü ettiğimiz değerlendirmeler göz ardı edilerek, YÖK Yönetimi'ne siyasal iktidarın kendi dünya görüşü doğrultusunda kadrolaşmasına, özellikle de imam hatip lisesi mezunlarına ayrıcalık tanıyan, üniversitelerin özgür düşüncesinin, bilimsel ve pozitif bilimlerin yaşama bulduğu ve yaşam bulduğu bu kurumların dokusunu bozması yanında, yine bu kurumların ve bu kurumlara girmek durumunda kalan, yani üniversitelere girmek ve eğitim yapmak isteyen ve bu amaçla eğitim yapan liseli gençlerimize de büyük haksızlık yapıldığı kanısındayız.

Toplumun, üniversiteler başta olmak üzere, tüm demokratik kurum ve kuruluşlarının ortak görüş ve düşüncelerine aykırı olarak, çağdaşlığa ve özel üniversite anlayışına ters düşen bir biçimde, Meclisteki iktidar çoğunluğuna dayanarak çıkarılan YÖK Yasa değişikliğinin sayılan sakıncaları yanında, Anayasa'ya aykırılığı

da göz önünde bulundurularak, Sayın Cumhurbaşkanı'mızın bu konuda gerekli duyarlılığı göstererek ve gerekli davranışı sergileyeceğini umut ediyor ve bekliyoruz.

Değerli basın mensupları; insan hakları, demokratik rejimin altyapısı olduğuna göre, Türkiye'nin insan hakları alanında dünyanın en güçlü koruma mekanizmalarına dahil oluşu hiçbir katkı getirmemiş midir; yoksa, çoğunluk partisi ve hükümet, demokratik mekanizmayı kullanmak suretiyle bunun altyapısını acaba çöktürmeyi göze almaktadır? İnsan Hakları Kurultayı, Sözleşme'nin 50. yılında, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi yargıçları, Avrupalı ve Türk uzmanlarla, yüksek yargı mensupları ve avukatları bir araya getirerek, sözleşmenin yorumunu ve Türkiye pratiğini bilimsel bir biçimde tartışarak, değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Böylece ülkemizin insan hakları karnesi tek yanlı yaklaşımlarla değil, Avrupalı ve yerli uzmanların eşit birlikteliğiyle yapılacak tartışma ve değerlendirmelerle doldurulacaktır.

Bu çalışma, Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylık sürecine, bilimsel bir katkı niteliği taşıyacaktır. İnsan hakları ve demokrasi ekseninde Türkiye'nin 50 yıllık bilançosu, geleceğe yönelik politikalarının oluşturulmasına da, bu kurultayın ışık tutacağı kanısındayız. Dört gün sürecek olan ve on altı oturumun yapılacağı kurultayda, konuşmacı olarak yaklaşık altmış uzman yer alacaktır. Sözleşme, hak ve özgürlükler rejimi ve demokrasi yönüyle ve eksiklikleriyle birlikte, bütün boyutlarıyla ele alınacaktır.

Kurultay boyunca yapılacak insan hakları tartışmalarının kamuoyuna yansıtılmasında, siz basın temsilcilerinin belirleyici bir işleve sahip olduğu göz önünde bulundurularak, bütün basın emekçilerini ve insan hakları savunucularını bu toplantıya davet ediyoruz ve özellikle bu toplantımıza duyarlılık göstermelerini rica ediyoruz.

Beni ve arkadaşlarımızı dinlediğiniz için teşekkür ediyoruz ve hepinizi bu kadroyla Pazar günü açılışımıza davet ediyoruz. İlk açılışımızı Atatürk Kültür Merkezi'nde yapıyoruz programa göre. Daha sonra ikinci ve üçüncü günde Marmara Üniversitesi Konferans Salonu'nda, deminki söylediğim konuları tartışmak ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin Türkiye'deki pratiğini de dikkate alarak, bu toplantımızı, bu kurultayımızı tamamlayacağız. Bize katkı sunan, İstanbul Barosu başta olmak üzere, Marmara

Üniversitesi ve diğer kuruluşlara da, Türkiye Barolar Birliği adına ayrıca teşekkür ediyorum.

Tekrar katıldığınız ve bize güç kattığınız için sizlere de teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum.

Sizlerin bir soruları varsa, değerli başkanım, değerli hocam veya onların katkı sunmak konusunda söyleyecekleri varsa, onlar da aktarabilirler.

Buyurun arkadaşlar.

Soru- Efendim, ...metninizi... bu imam hatip liselerine... Efendim, imam hatip liselerine bu tür derslerin okunduğunu biliyoruz.

Özdemir Özok- Biz de biliyoruz, onun okunduğunu biz de biliyoruz da, onların okuttuklarıyla... Gerçekten büyük bir yanlış, virgül hatası var beyefendi.

Soru- Anladım. Siz şimdi sorumlu bir makamdasınız, bu konuda bilgi sahibi olmadan yorum getirmeniz ne kadar doğru?

Özdemir Özok- Bakın, anlatayım size. Kesinlikle o söylediğimin arkasında duruyorum, ama bir polemige, bir koşullanmaya, bir yeni tartışmaya girmek istemiyorum. Kaldı ki, değerli arkadaşlarımızın bu konudaki görüşlerini, tepkiyi de anlayamıyorum. Ben yazımda, 10 Mayıs Danıştay açış konuşmasında, benim anlatmak istediğim, pozitif ve bilimsel, akla dayalı, bilimin gereği olan felsefe ve mantığın okutulması, çok açık, çok net. Kuşkusuz, seçmeli olarak, felsefe ve mantık seçmeli olarak imam hatip liselerinde okutuluyor. Benim orada vurgulamak istediğim, tabii ki dini felsefe, her konuda felsefe yapabiliriz, tabii ki dini felsefe yapabilirsiniz, tabii ki başka konularda felsefe yapabilirsiniz. Ama benim kastetmek istediğim, pozitif bilimin, akılcı bilimin dayanağı olan felsefe olmalıdır. Bunun dışında, başka bir şeyi amaçlamam mümkün değildir. Ama bunu siz sadece biçime, "efendim, orada felsefe okunuyor, öyleyse onlar da bizim gibi akılcı ve bilimsel düşünüyor" diyorsa, ben bu arkadaşlardan gerçekten özür dilerim. Tanrıyı, vahiyi, inamı, imanı, tabii ki akıl yoluyla tartışabiliyorsak, çağdaş değerlerle tartışabiliyorsak... Bakınız, şunun altını özellikle çizmek istiyorum ve bilinmesini istiyorum: Kimsenin din öğrenimiyle ilgili, Türkiye Barolar Birliği'nin ve barolarının bir sorunu ve sı-

kıntısı olamaz, böyle bir şey söz konusu değil. Ama dini eğitim, yani milli eğitim yerine dini eğitimin ikame edilmesi konusunda, Türkiye Barolar Birliği ve barolar son derece duyarlıdır. Aradaki farkı, aradaki bu çok net ayrılığı ortaya koymak lazım.

Orada bir yanlış olmuştur, yani mantık ve felsefe tümünden... Bir virgül hatası. Bakınız, cümlenin önünde, kitapçık burada, getirip okuyabilirim. Pozitif akla ve bilime, tartışmaya, nedene, niçine, sorgulamaya dayalı bir felsefe ve mantık varsa, ben özür diliyorum zaten, hiçbir sorunumuz yok. Biz imam hatip lisesinde okuyan arkadaşlara karşı değiliz, imam hatip liselileriyle herhangi bir sıkıntımız, derdimiz yok. Ama diyoruz ki, birtakım dogmalarla, insanların beynine koşullandırmalar, şartlandırmalar getirilmesin, insanlar dini de özgür düşünceyle seçsin, kabul etsin, imanının koşullarını, biçimini, şeklini, yöntemini yapsın, yani aramızda konu budur. Gerçekten orada bir yanlış, yani yazının düzenlenmesinde, çok açık söylüyorum, benim kastettiğim bu, ama böyle bir polemige girmek istemiyorum.

Biliyorsunuz, bazı köşe yazarı arkadaşlarımız da o konuda, hakikaten kendilerine yakışamayacak, yakışmayacak sertlikte yanıt verdiler. Ben onları demokrasinin, böyle belirli kurum ve kuruluşlarda yönetici olan insanların, doğal, karşı karşıya kalacağı davranış biçimleri olarak kabul ediyorum. Çok açık altını çizerek söylüyorum: Ne imam hatipte okuyan arkadaşlarımızla bir sıkıntımız var, ne dinini kutsal duygulara, din kurallarına göre öğrenmek isteyen insanlarla bir sorunumuz var, olamaz. Bu gördüğümüz insanlar ve bu kurumlar, dinin çok önemli bir insan hakkı olduğunu ve çok önemli bir Anayasal hak olduğunu... İşte bakınız, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ni tartışıyoruz, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni tartışıyoruz. Bunlara yüreğini, kafasını, gönlünü vermiş ve demokratik yaşamı bir yaşam biçimi haline getirmiş insanın, birilerine farklı bir şekilde davranması ve yaklaşması mümkün değildir. Ama biz laik, demokratik bir eğitimi hedefleyen, milli eğitimin sadece dini motiflerle işlenmesine karşıyız. Tek kişi de karşı olsak karşıyız; örgütler olarak da olsak, karşıyız, aramızdaki fark budur. Dini öğrenim, dinini öğrenmek katiben bizim sorunumuz değil, ama dinsel normlara ve dinsel kurallara dayalı öğrenime ve eğitime kesinlikle Barolar Birliği karşıdır. Orada bir yanlış anlaşılma oldu. Ama kesinlikle, ilahiyat lisesinde okuyan değerli kardeşlerimiz, bizim dışımız-

da insanlar değildir, onları küçümseyen, onları dışlayan, onları herhangi bir şekilde bir biçimde üzecek davranışı, ne ben, ne de Barolar Birliği, ne de barolarımız düşünemez, mümkün değildir böyle bir şey.

Buyurun efendim.

Soru- Efendim, imam hatip lisesi tartışılırken, imam hatiplere çocuklarını gönderen aileler, imam olsun diye değil de, biraz daha fazla din eğitimi alması için gönderdiklerini ifade ettiler. Şimdi biraz daha fazla din eğitimi almış bir insanın, doktor olmasının veya avukat olması, bu hak insan hakkı değil midir sizce?

Özdemir Özok- Şimdi arkadaşım, kesinlikle insan hakkıdır, tabii ki. Ama bakınız, imam hatiplerin kuruluş amacıyla, imam hatip liselerinin aydın din adamı yetiştirme, adı üstünde aydın din adamı, "aydın avukat" demiyor, "din adamı avukat" demiyor, "dini motiflerle işlenmiş doktor" demiyor.

Soru- Ama halkın...

Özdemir Özok- Bakınız değerli dostum, anlıyorum. Bizim çok net, eğer imam hatipte okuyorsa arkadaşımız, ilahiyat fakültesine gitsin, pozitif bilimler okuyorsa, pozitif bilimin gereği olan, çağdaş eğitimle donanan okullara gitsin ve de devam etsin tıbbiye, fenne, diğer okullara. Bizim imam hatiplilerden... Ama öbür türlü, diğer arkadaşların da hakkına, demin söylediğimiz, sayın başkanumla birlikte ve hocamla deminki düzenlediğimiz basın toplantısında, normal lise dediğimiz, düz lise dediğimiz lisedeki insanlara da haksızlık oluyor. Yani siz belirli biçimlerde imam hatip lisesinde okuyacaksınız, diğer arkadaşlar eşit koşullarla üniversiteye gidecek; bu da öbürünün hakkını engelliyor, öbürünün hakkına aykırı bir davranış oluyor. O nedenle bizim söylediğimiz son derece açık, imam hatip liseleri Türkiye'de aydın, çağdaş, dinini öğretecek, hatipler yetiştirecek, imamlar yetiştirecek, Kur'an kursu hocaları yetiştirecek, tamam, ondan sonra ilahiyat fakültesine gitsin. Ama ilkokuldan itibaren, dinsel motifli, moral ve manevi değerlerle yetişmiş bir insanı, son derece neden, niçin araştırarak ve hiçbir tabuyu, hiçbir inancı, hiçbir dogmayı kabul etmeyen pozitif bir bilime sokarsanız, hem o pozitif bilimi yapan insanların ve o üniversitenin, o kurumun dokusuna haksızlık edersiniz, hem de gerçekten o tür dinsel motiflerle okumuş ve

hakikaten kendince bir yeni dünya anlayışıyla yetişmiş bir insanı, o modern, o çağdaş, o pozitif üniversitenin içerisine soktuğumuz zaman, onun dünyasındaki fırtınalara haksızlık edersiniz, onun doğmasına neden olursunuz. Bu son derece açık, bunu söylüyoruz. Ama biz, imam hatip liselerinin kesinlikle ne aleyhinde, ne karşıyız, bunlar bizim kendi yavrularımız, kendi toplumumuzun insanları; ama bunu politikaya alet etmemek ve bir, belirli bir lobi oluşturmamak ve gerçekten imam hatip lisesi ya da başka meslek liseleri, kendi mesleki çalışmalarının uzantısı olan yüksekokulları okuma olanaklarını elde etsinler. Aksi takdirde, son derece yanlış olumsuzluklar doğurur diye düşünüyorum.

Bu kaldı ki, eğer demokratik bir ortamdaysak, insanların düşünce ve görüşlerini açıkça ortaya koyabileceği bir Türkiye özlüyorsak, böyle bir demokratik açılım düşünüyorsak, neden insanlar bu kadar birdenbire sinirleniyor, birdenbire kızıyor, birdenbire herhangi bir şekilde, *“aman bizi küçümsediler, bizi yanlış...”* Hayır, katiyen öyle bir şey yok. Bu, son derece açık, son derece net ve son derece kararlı ortaya koyduğumuz görüştür, hiç kimseye karşı önyargılı değiliz. Herhangi bir şekilde onların insan hakları ihlal edilse ya da eğitim hakları ihlal edilse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar onların yanındadır. Bunu sözde söylemiyoruz, eylemde de bütün arkadaşlarımız görecektir.

Buyurun efendim.

Soru- Bu noktada şunu sormak istiyorum: ...burada bir haksızlık var mı? Sizin söylediğiniz yoldan çıkarak, yani bu kişilerin üniversite okuyup, belli bir makama, mevkie gelmeleri de, sizce diğer insanlara göre eşitsizlik mi?

Özdemir Özok- Bana, bana mı, Özdemir Özok mu olarak mı soruyorsun, Barolar Birliği Başkanı olarak mı? Bana göre, yanlış kardeşim, evet bana göre yanlış.

Soru- Niye yanlış?

Özdemir Özok- Bana göre, pozitif bir bilimle okuyan bir insanın, çağın gereklerine uygun bir çağdaş bir eğitimle öğrenen bir insanın, yetişen insanın, kendini geliştiren insanın, ona uygun bir program, ona uygun bir versiyon, ona uygun bir ufuk çizen insanın Türkiye’de Başbakan olmasını, iki üç lisan bilen bir insa-

nın, dış politikayı bilen bir insanın, uluslararası ilişkileri bilen bir insanın Türkiye’de başbakan olmasını, Türkiye’de cumhurbaşkanı olmasını, sade bir yurttaş Özdemir Özok olarak isterim. İmam hatip lisesinde okumuş bir insanın ben Türkiye’de Başbakan olmasını, ben Özdemir Özok olarak, hiçbir şekilde içime sindiremem. Bu benim bireysel tercihim. Ne kişisel bir tercihim, ne bir antipatik, ne patik, ne Sayın Erdoğan’ın kişiliğiyle herhangi bir uzaktan yakından ilişkisi... Ama ben şunu söylüyorum: İnançlı insana saygı duyarım, imanlı insana saygı duyarım, ama bir ülkeyi çağdaş dünyayla entegre edecek insanların, onun normlarına ve onun gereklerine uygun yetişmesi ve donanımına sahip olması gerektiğine inanıyorum.

Soru- Demokratik rejime inanıyor musunuz?

Özdemir Özok- Neye efendim?

Soru- Demokratik rejime inanıyor musunuz?

Özdemir Özok- Kesinlikle inanıyorum.

Soru- Peki, niye karşısınız Başbakan’a, yani ...

Özdemir Özok- Hayır efendim, bu bireysel tercihim.

Soru- Bireysel tercihiniz...

Özdemir Özok- Bu benim bireysel tercihim. Ben diyorum ki, Türkiye’nin başında, eğer bana sordun, çok samimi söylüyorum ve son derece açık söylüyorum: Türkiye’nin başında iki üç lisan bilen, uluslararası ilişkileri son derece iyi bilen ve hakikaten bu Türkiye’nin kuruluş ilkelerine, muasır medeniyetleri özümsemiş, içine sindirmiş bir başbakanın ülkemizde başbakan olmasını arzu ederim, isterim ve beklerim. Ha bu benim, Sayın Cumhurbaşkanının, Sayın Başbakanın bugünkü meşru yollarla elde ettikleri makama herhangi bir şekilde karşı olduğum anlamına kesinlikle gelmez; bunun da altını çizmek isterim. Ama siz bana dediniz ki, “böyle mi?” Benim gönlüm Türkiye’de, deminki söylediğim, herkesi hoşgörüle karşılayabilecek, demokrasinin bütün kurum ve kurallarını, ailesinde, toplumunda, evinde, sokağında yaşatabilecek, bunun içine sindirmiş bir başbakan, bir cumhurbaşkanı, bir parlamento isterim, bunu isterim ve bunun arkasında dururum.

Kazım Kolcuoğlu- Kişisel zaten...

Özdemir Özok- Kişisel...

Kazım Kolcuoğlu- Bunlara gerek yok, sorularınızı daha kurumsal olarak sorarsanız, bunları sorduğunuz zaman yanıtlarını alırsınız, ama kişisel düşünceleri...

Soru- ...iki sorum daha var.

Özdemir Özok- Tabii, buyurun.

Soru- "1954 ve 57 meclislerini anımsatan görüntüler sahneleniyor, sahneleniyor" falan dediniz Büyük Meclis'in tavrıyla ilgili olarak. Kastettiğiniz tam olarak nedir, açar mıyız?

Özdemir Özok- Kastettiğimizi, Sayın Hocam buyurun.

Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu- Şöyle, şimdi 1954 Meclisi, 57 Meclisi, kendi çoğunluğuna dayanarak, ulusal egemenliğin ortaya çıktığını, parlamentonun, yasama organının en üstün organ olduğunu, parlamentoda ortaya çıkan çoğunluğun, hemen hemen her türlü yasayı oylayabileceği, yürürebileceği görüşünden hareketle uygulamaya koyuldu. Buradaki karşılaştırma, şimdiki parlamento çoğunluğu da, Hükümet ve arkasındaki parlamento çoğunluğu da, çoğunluk, bence Cumhuriyet Halk Partisi'nin, zaten kaybolmakta olan bir partisinin, yani "çoğunluk bende olduğuna göre, ulusal egemenlik de bana aittir, tek temsilci de benim" Bu anlamda ilgi çekici benzerlik var. Gerçekten 1954 ve 57 Parlamentosu, ulusal egemenliği, 19. yüzyıldaki Avrupa parlamentolarının havasında algılıyordu. 2004 yılında sanki ona bir dönüş var. Bu belki bir çelişki, bir kısır döngü olarak gözükebilir. Ama Anayasa Mahkemesi'ne karşı, Cumhurbaşkanı'nın daha farklı konumuna rağmen, toplumda yükselen bu kadar taleplere rağmen, işte imam hatip örneğinde olduğu gibi, bir taraftan yetmiş bin, öbür taraftan 1 milyon 970 bin, bu dengede. Buna rağmen sayısal çoğunluğun demokratik rejimle özdeş kılınması yönünde hem söylemde bir yanlış var, hem de uygulamada bir yanlış var. O bir yönüyle vurgulandı.

Özdemir Özok- Evet arkadaşlar...

Soru- Sayın Cumhurbaşkanı katılacak mı?

Özdemir Özok- Sanıyorum, büyük olasılıkla katılamayacak, çünkü ciddi engeli çıktığını dün... Ama önemli bir mesaj yolluyor, bir not yolluyor, o açılışı okunacak.

Soru- Adalet Bakanı katılacak mı?

Özdemir Özok- Davetli efendim.

Kazım Kolcuoğlu- Bütün bakanlar davetli.

Soru- ... davetiyeli şey yapmıyor.

Özdemir Özok- Evet efendim, himayesinde, Sayın Hocam...

Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu- Bu tür büyük toplantılar, Türkiye açısından çok büyük bir toplantı, ulusal ölçekte yapılan bir toplantı. Cumhurbaşkanı'nun himayesinde yapılır çok çok önemli toplantılar. Aslında bunun konulması, aynı zamanda kendisinin de katılmayı çok arzu ettiği, birlikte olma isteğinin de bir parçası. Katılmaya çalışacak Sayın Başkan'ın belirttiği gibi, ama şu andaki Ankara ortamı, son dakika gelmekten onu alıkoyabilir. Fakat 19 Mayıs akşamına kadar böyle bir olasılık gündem dışı değil. Ama belirttiği gibi, buna ayrıntılı bir mesajla katılacak.

Soru yoksa, ben bir şey ilave etmek istiyorum: Tabii, bu faaliyetimiz, bizim ulusal ölçekte bir faaliyet. Malumunuz, biz bunlardan Hükümeti de muhatap alarak çalışmalarını başlattık. Aynı zamanda biz, Türkiye'deki insan hakları faaliyetlerinin bir tür büyük çerçevesini oluşturuyor. Bu konuda gerçekten, bu etkinliklerin kamuoyuna aktarılmasında, insan hakları bilgisinin, insan haklarına eleştirel yaklaşımın sergilendiği toplantıların, basın-yayın kuruluşları belirleyici bir rol oynuyorlar. Biz ne kadar kapalı salonlarda konuşsak da, bu kapalı salonlara genellikle bu konuya ilgi duyan geliyor, daha çok uzmanlar geliyor. Ama önemli olan, bu ciddi bilgilerin kamuoyuna, geniş kitlelere aktarılması. O bakımdan lütfen, yöneticilerinizi sıkıştırın, eğer yöneticilerin bu toplantıya önem vermesi çerçevesinde bize düşen bir görev varsa, onlarla doğrudan temas anlamında biz de bunu yapalım. Birçok televizyonun, gazetecinin, gazetenin yöneticileriyle ilişkimiz var. Eğer buna gerek görüyorsanız, onu da yapalım, ama bu toplantının bir tür topluma, ciddi insan hakları etkinliği olarak yansımada sizlerin çok önemli bir işlevi olduğun bir kez daha ben vurgulamak istiyorum.

Özdemir Özok- Sayın Başkanımız sizin de herhalde...

Kazım Kolcuoğlu- Tabii, bu yaptığımız toplantı, Sayın Hocamın da söylediği gibi, daha önce yapılan toplantılarda, yani basına açıklamalarda zaman zaman çok az yer alarak geçiştiriliyor. Tabii, çok önemli bir toplantı olduğu için, hocam da vurguladı, gerçekten 50 yıllık bir dönem içerisinde, insan haklarının Türkiye’deki uygulamasının ve dünyadaki girişimleri de, Avrupa’daki girişimlerin de göz önüne alarak, değerlendirecek büyük bir toplantı olacak. Bu toplantı aynı zamanda, Türkiye’deki halkımıza bir mesaj niteliği taşıyacak. Yani bugüne kadar yapılanlar, yapılamayanlar ve dünyadaki gelişimleri de içine alacak bir şekilde, çok değerli bilim adamları ve bu konuda uygulayıcı görevi yapan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkan ve üyelerinin de düşünce ve görüşlerini açıklamasıyla, daha da zenginleşecek ve biliyorsunuz, en fazla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’yle ihtilafı olan ülkelerin başında geliyor. O nedenle bu konu tabii ki, yetkili ağızlardan çok daha açık ve net olarak açıklanması, nelere dikkat edilmesi gerektiği insan hakları konusunda ve bu arada tabii ki, Türkiye’de birçok uyum yasası, yani Avrupa Kopenhag Kriterleri’ne uygun uyum yasalarının çıkarılması konusundaki gayretlerin, sonunda uygulama ile çıkarılan yasaların uygulanıp uygulanmadığı konusu da tartışma haline dönüştürecek. Gerçekten çok zor oluyor, bazı yasaları sipariş üzerine bir gecede çıkarıyorsunuz, ama bir süre bakıyorsunuz ki, bunların uygulamasında büyük zorluklarla karşı karşıya kalınıyor. Onun için yasalar çıkarılmadan önce, altyapıların da oluşturulması gerekir. Bunların başında, işte en önemlilerinden, medeni yasa olarak kabul ettiğimiz, Türk Medeni Yasası hemen yürürlüğe girdi. Ama bin kusur madde ihtiva eden bu yasanın bir altyapısı hazırlanmadı ve Türkiye’de bunu tartışması ve bilimsel değerlendirmesi devam ediyor, ama yargılama da bir taraftan devam ediyor. Bunun için bu konularda hem bunları yerine getirirken, yeni yasalar çıkarırken, hem bundan önceki altyapıların da hazırlanması, kamuoyuna bu konuda gelişmeleri değerlendirmek suretiyle, bu konuda çalışmaların daha rasyonel hale gelip, uygulamaların daha sağlıklı olmasını sağlayacak önlemlerin alınması gerekiyor.

Özdemir Özok- Evet, arkadaşlar tekrar teşekkür ediyoruz ve de son söz olarak, hakikaten toplumumuzda, insanların birbirini anlayabildiği, uzlaşının, hoşgörünün egemen olduğu, demokrasi,

insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi evrensel değerlerin bütün kurumlara yerleştiği ve de bütün bunların içinde yorulduğu, bütün kurum ve kurallarıyla işleyen bir hukuk devletine kavuşmak özlem ve dileğiyle, bu ve benzeri toplantıları sürekli yapacağız ve de umudumuzu kesinlikle yitirmiyoruz, geleceğe umutla bakıyoruz, Türkiye bunları aşacaktır. Demokratikleşme son derece zor bir kurumdur, bunu yaşaya yaşaya öğreneceğiz, yerleştireceğiz ve tek amacımız, demokratik, laik, sosyal hukuk devletidir.

Bizi dinlediğiniz için teşekkür ediyoruz, eksik olan, ayaklarınıza sağlık.

Kazım Kolcuoğlu- Bu arada yalnız size bir şey daha söylemek istiyorum. O da, ülkenin çok temel yasası olan biliyorsunuz, Ceza Yasa Tasarısı alt komisyon çıktı, üst komisyona geldi. Bu konuda İstanbul'da çok önemli bir toplantı yapıyoruz. Bu Tasarı'yı aşağı yukarı yüze yakın bilim adamı, avukat, uygulayıcı, hakim tartışacak ve sonunda görüşlerini kamuoyuna açıklayacak ve komisyona iletcek. Bunu da, sizlere iletmek istiyorum.

Özdemir Özok- Evet, 21-22 Mayıs'ta da, aynı konuda biz Ankara'da Gazi Üniversitesi'yle birlikte bir etkinlik yapıyoruz ve şu andaki Türk Ceza Yasası Ön Tasarısı'nı, Alt Komisyon'dan çıkmış, tamamen tartışacağız, böyle bir etkinlik.

Çok teşekkür ederiz efendim.

* * *

Ankara 08.11.2004

Duyuru No: 2004/86

Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi (İHAUM) tarafından düzenlenen "İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması" konulu toplantıda yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**TBB Başkanı Av. Özdemir Özok'un
5 Kasım 2004 Günü "İnsan Hakları Uluslararası
Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması"
Konulu Panelde Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar,

Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından düzenlenen "*İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması*" konu başlıklı toplantıya hoş geldiniz. Sizleri saygılarımla selamlıyorum.

12 Eylül hukuk anlayışının ürünü olan 1982 Anayasası, yürürlüğe girdiği günden bu yana dokuz kez değişikliğe uğramıştır. Bu değişikliklerin yapılmasında iç dinamiklerin, iç tepkilerin etkisi yanında büyük oranda Türkiye'nin AB uyum sürecinde yapmak zorunda kaldığı reformların da büyük katkısı olmuştur.

Son dönemlerde yapılan bu anayasa değişikliklerini iki önemli kategoride, iki önemli bölümde incelemek mümkündür.

Birinci bölümdeki değişiklikler; daha önce yapılan Anayasa değişikliklerini tamamlar niteliktedir. Bu bağlamda, ölüm cezasına ilişkin olarak 5/2, 17/4, 38/9-10 ve 87. maddelerde, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne ilişkin 143. maddede basın özgürlüğüne ilişkin 30. maddede ve kadın-erkek eşitliğine ilişkin 10. maddedeki değişiklikler daha önce bu alanlarda başlatılan reform çalışmalarının genişletilmesi ve tamamlanmasının bir sonucu olarak yapılmıştır.

İkinci bölümdeki değişiklikler ise; daha farklı olarak, Türk anayasal sistemi için tamamen yeni bir takım kurumların oluşturulmasına veya mevcut kurumlarda radikal yenilikler yapılmasına yönelik düzenlemelerdir. Uluslararası Ceza Divanı'na taraf olunmasını düzenleyen 38/11. maddedeki, Yüksek Öğretim Kurulu'ndan (YÖK) askeri üyenin çıkarılmasına olanak sağlayan 131. maddedeki, silahlı kuvvetlerin harcamalarının Sayıştay denetimine tabi kılan 160. maddedeki değişikliklerle, toplantımızın konusunu oluşturan uluslararası insan hakları sözleşmelerine yasalar karşısında üstünlük tanınmasına yönelik 90. maddede yapılan değişiklikleri bu bölümdeki değişikliklere örnek gösterebiliriz.

Anayasa'nın 90. maddesinin "*usulüne göre yürürlüğe konmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Ana-*

yasa'ya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz" biçimindeki iki cümlelik son fıkrasına, 7 Mayıs 2004 gün ve 5170 sayılı yasayla "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır" tümcesi eklenmiştir. Bu değişikliğe ilişkin düzenleme 2001 Anayasa değişikliği paketinin 32. maddesinde de "kanunlar ile milletlerarası antlaşmaların çatışması halinde milletlerarası antlaşmalar esas alınır" biçiminde yer almış, bu şekliyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa Komisyonu tarafından benimsenmiş ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından kabul edilmemiştir. Anayasa'nın "Milletlerarası antlaşmaları uygun bulmayı" düzenleyen 90. maddesinin değişiklikten önceki orijinal hali, genelde Anayasanın egemenliğe ilişkin 6. maddesiyle birlikte tartışılmakta ve AB normlarının, Birliğin öngördüğü biçimde Türkiye'de uygulamasını imkansız kıldığı düşünülmekte ve "Anayasa'ya aykırılık"la "ulusal egemenlik" yönünden tartışmalara neden olmaktadır. Anayasa'ya getirilen ek düzenleme ile hiç değilse, temel haklarla ilgili sözleşmeler bakımından konunun kısmen netleştirildiği kabul görmektedir. Bilindiği gibi, AB'ye üye ve üye olmaya aday ülkeler bu süreçte, anayasalarında uluslar üstü hukuka öncelik tanıyan bir seri düzenlemeler yapmışlardı. AB'ye üye olma konusunda kararlı olan Türkiye'nin de bu düzenlemeleri yapması gerekiyordu. Çünkü, bu şekilde bir düzenleme teknik anlamda Birliğe üyeliğin ön şartı olarak çeşitli vesilelerle ortaya konuyordu. 5170 sayılı Yasa'yla getirilen yeni düzenleme bu ihtiyacı bir ölçüde karşılamış görünmekle birlikte, sorunu tam olarak çözmediği gibi, iç hukuk uygulamalarında da yeni tartışmalara neden olmuştur. Yapılan yeni düzenleme, sadece insan haklarına ilişkin milletlerarası antlaşmalar açısından bir üstünlük içermektedir. Bir başka anlatımla, uluslararası bir sözleşme sadece insan haklarına ilişkin hüküm içermesi şartıyla hiyerarşik olarak kanunların üzerinde yer alacaktır. Oysa AB müktesebatı içinde insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmeler yanında Birliğin kuruluş ve işleyişine yönelik pek çok uluslararası sözleşme bulunmaktadır. İlerde Türkiye'nin olası üyeliği gerçekleşirse, bu normların iç hukuka doğrudan ve üstün bir biçimde uygulanabilmesi için çok kapsamlı anayasa değişikliklerine ihtiyaç duyulacaktır. Dolayısıyla bu değişiklik, AB hukukunun Türk hukukuna kolaylıkla aktarılması ve Türk hukukunun da AB hukukuna uyum sağlamasına önemli bir kapı açmaktan çok, özellikle Türkiye'nin

adaylık sürecinde başını ağrıtan insan hakları konusunda yeni açılımlar yaratmaya yönelik biçimsel bir düzenlemedir.

Yeni düzenlemenin, uygulamada bugüne kadar Anayasa Mahkemesi'nin belirli kararları dışında, Türk yargısının uluslararası insan hakları normlarına ilgisizliğini giderdiği için, onun daha dinamik hale gelmesine neden olacağı, hatta onu bu yönde teşvik edeceğini, zorlayacağını söyleyebiliriz. Yine bu değişikliğin, vatandaşlara tanınan temel hak ve özgürlükleri başlangıç bölümü 6.paragraftaki hükmüyle sınırlayan 1982 Anayasası'nın kapalı sistemini, sürekli gelişip, değişen uluslararası insan hakları normlarının dinamik yapısıyla buluşturması bakımından da çok önemli bir süreci içerdiği yadsınamaz.

Bu olumlu katkılarına karşın, 90. maddede yapılan değişiklik uygulamada çeşitli tartışmalara ve sorunlara yol açabilecek niteliktedir.

Öncelikle 90. maddenin son fıkrasındaki tümcede "*usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar*"dan söz edilmektedir. Bilindiği gibi milletlerarası antlaşmaların yürürlüğe girme usulü 1982 Anayasası'nın 90. maddesinde düzenlenmiştir. Maddeye göre, milletlerarası antlaşmaların yürürlüğe girebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir yasa ile uygun bulunması gerekir. (Burada hemen milletlerarası antlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde uygun bulunması için yapılan görüşmelerin çok özensiz bir biçimde yapıldığını, bu tür çalışmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin en verimsiz dönemlerinde yeterli inceleme yapılmadan tamamen biçimsel olarak oylandığını hatırlattıktan sonra, bu şekilde yürürlüğe girmiş milletlerarası antlaşmaların yasalardan üstün tutulmasının ne kadar doğru ve hukuki olabileceğine dikkatinizi çekmek isterim.) Anayasa'nın öngördüğü temel kural bu olmakla birlikte, aynı fıkrada bu antlaşmalarla, uygulama antlaşmalarının (90/II-III) bir yasayla uygun bulunmalarına gerek olmadan, yani Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onayından geçmeden, yürürlüğe girmeleri mümkündür. 90. maddenin yeni düzenlemesi karşısında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin onayı, yani Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesinin katılımı olmaksızın bazı milletlerarası antlaşmaların, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin iradesinin bir ürünü olan yasalar karşısında üstünlük kazanması söz konusu olabilecektir. Böyle bir uygulamanın, Anayasa'mızın

7. maddesinde düzenlenen “*yasama yetkisinin devredilmezliği*” ilkesiyle çeliştiği söylenebilir. Öte yandan, yürütme organının yasama organından geçiremeyeceğini düşündüğü kimi düzenlemeleri bu yolla yasama organının denetiminden/iradesinden kaçırmaya çalışması da mümkündür. Ayrıca, eklenen yeni tümcede “*temel hak ve özgürlüklere ilişkin*” milletlerarası antlaşmalara üstünlük tanınmaktadır. Hangi antlaşmaların temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşma sayılacağı konusunda da bir açıklık yoktur. Kuşkusuz, bu belirsizlik uygulamada çok önemli sorunların ortaya çıkmasına neden olabilecektir. Aynı şekilde, milletlerarası antlaşmalarla yasalar arasında uyumsuzluk olup olmadığını kimin tespit edeceği sorusu da cevapsız kalmaktadır. Özellikle, alt derece mahkemelerinin veya yüksek mahkemelerin farklı dairelerinin farklı yorum ve değerlendirmeler yapması durumunda sorunun nasıl çözüleceği konusunda yeni düzenlemeyle bir açıklık getirilememiştir. Bu konuda Anayasa Mahkemesi’nin yetkili kılınması yanında, Türk hukuk sistemine, yasalar açısından ön denetim kurumunun getirilmesi çözüm olarak düşünülebilir. Buna göre, yasaların yürürlüğe girmeden önce Anayasa Mahkemesi’nin önüne getirilmesi, mahkemenin yasaları anayasa veya milletlerarası antlaşmalara uygunluk açısından denetlemesi, Anayasaya veya milletlerarası antlaşmalara aykırı yasaların yürürlüğe girmesinin engellenmesi mümkün olabilecektir. Bütün bunların yanında, Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye için hazırlanan 2004 İlerleme Raporu’nda Anayasa’nın 90. maddesine getirilen ek hükme önemle değinilmiş ve özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin iç hukukta zaten mevcut olan doğrudan uygulanma ilkesini pekiştiren ve bu ilkeyi anayasal güvence altına alan bu düzenlemenin Türk yargı sisteminde sözleşmeye tanınan üstünlüğün pratik ve uygulamasını derinleştireceği vurgulanmıştır.

Anayasa’nın 90. maddesinin son fıkrasının üçüncü cümlesiy-le getirilen yeni düzenlemenin nasıl anlaşılması ve uygulanması gerektiğine ilişkin görüşlerimi de şu şekilde sıralayabilirim.

- Kanımca yeni düzenleme, taraf olduğumuz ve usulüne uygun yürürlüğe konmuş tüm insan hakları sözleşmelerini kapsar. Bu bağlamda; üyesi olduğumuz bölgesel ve evrensel ölçekli kuruluşlarca kabul edilmiş insan hakları sözleşmelerinden onayladıklarımızdan, Irk Ayrımcılığının Tüm Biçimlerinin Kaldırılması Uluslararası Sözleşmesi (1965-2002), Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleş-

mesi (1966-2003), Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (1966-2003), Kadınlar Hakkında Tüm Ayrımcılık Biçimlerinin Kaldırılması Sözleşmesi (1979-1985), İşkence ve Başka Zalimce, İnsanlık Dışı ya da Onur Kırıcı Ceza ya da Davranışlara Karşı Sözleşme (1987/1988), Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989/1994), Zorla Çalışma Sözleşmesi (1932/1998), Sendika Özgürlüğü ve Sendika Hakkının Korunması Sözleşmesi (1948/1993), Örgütlenme Hakkı ve Toplu Pazarlık Sözleşmesi (1949/1951), Ücret Eşitliği Sözleşmesi (1953/1967), Zorla Çalışmanın Kaldırılması Sözleşmesi (1959/1960), Ayrımcılık Sözleşmesi (Meslek ve Çalışma) (1960/1967), Asgari Yaş Sözleşmesi (1967/1998) Çocukların Çalışmalarının En Kötü Biçimlerinin Kaldırılması ve Yasaklanması Sözleşmesi (2000/2001), İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi (1950/1954), İnsan Hakları Sözleşmesine Ek 1 sayılı protokol (1952/1954), İnsan Hakları Sözleşmesine ek 6 sayılı protokol (1983/2003), Avrupa Sosyal Şartı (1961/1989), Sosyal Güvenlik Avrupa Kodu (1964/1968), Sosyal Güvenlik Avrupa sözleşmesi (1972/1977) gibi sözleşmelerin tümü ulusal hukukla çatışmaları durumunda bu sözleşmeler "esas" alınarak öncelikli uygulanacaktır.

• Yeni düzenleme yargı ve yürütme kadar, yasamayı da bağlar; artık yasama organı bu düzenlemeden sonra, uyumsuzlığa yol açabilecek uluslararası antlaşmalara aykırı yasalar çıkarmamalıdır. Çünkü Anayasa'nın diğer hükümleri gibi, Anayasa'nın 11. maddesine göre "yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri" herhangi bir ayırım yapmaksızın bağlar hükmü karşısında yasama organı da bu değişikliğe uygun olarak uluslararası sözleşmelere aykırı yasa çıkarmamak yanında, aykırı olan yasaları da bir biçimde ayıklamalıdır. Yasama organı "uyumsuzluk durumunda nasıl olsa uluslararası antlaşma esas alınacaktır" gibi bir yaklaşımla, aykırılıklara kayıtsız kalmaz. Bu bağlamda, yeni yasa hazırlık ve çalışmalarında da özellikle bakanlıklar ve meclis komisyonlarındaki aşamalarda, çıkarılacak yasa ile antlaşmalar arasında çelişki ve çatışmalara yer vermemek için özen gösterilmelidir.

• Yeni düzenleme, AIHM benzeri uluslararası denetim organlarının kararlarının da uygulamalarda göz önüne alınmasını gerektirmektedir.

• Yeni düzenlemeyle, çıkacak uyumsuzluğun salt "yasalar" ile değil, kanun hükmünde kararname ve insan haklarıyla

İlgili düzenlemeler yapan tüm yasal veya dayanağını yasalardan alan yönetsel düzenlemeler ile uluslararası sözleşmeler arasında çıkmış olması durumunda da, uluslararası sözleşmeler “*esas*” alınacaktır.

Tüm bu açıklamalar sonucu; 90. maddenin son fıkrasının üçüncü cümlesiyle, evrensel ve bölgesel ölçekli uluslararası insan hakları hukukunun kaynaklarını oluşturan sözleşmelerden taraf olduklarımızı, denetim organlarının kararlarını da kapsayacak biçimde ulusal düzenlemelere üstün tutarak doğrudan, doğruya uygulama yükümlülüğü getirilmiştir.

Kuşkusuz bu konuda en çok başvurulacak ve atıf yapılacak, uluslararası sözleşme, ülkemizin AB ile bütünleşmesinde en önemli kaynak olan ve bir anlamda “*AB Anayasası*” gibi algılanan ve Kopenhag siyasi kriterlerince de açıkça gönderme yapılan “*İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi*”dir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Anayasa’nın 90. maddesindeki yeni düzenleme karşısında, ulusal yargılama faaliyetleri açısından çok önemli bir kaynak metin haline gelmiştir. Çünkü, hukuk devletinin gerektirdiği, gerçek, güvenli, hızlı ve savunma haklarına en geniş anlamda saygı gösteren, bağımsızlıklarını ve tarafsızlıklarını koruyacak biçimde örgütlenmiş etkin ve etkili bir yargı denetiminin ve adil yargılanma hakkının sağlanması için gerekli maddi ve şekli unsurlar AİHS’nin değişik maddelerinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nce yorumlanarak uygulanan AİHS’ye göre; mahkemeye başvurma hakkı, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız mahkemelerde yargılanma hakkı, hakkaniyete uygun yargılanma hakkı, aleni yargılanma hakkı, makul süre içinde yargılanma hakkı, masuniyet karinesinden yararlanma hakkı, savunmanın sağladığı tüm olanaklardan yararlanma hakkı, “*Adil yargılamaya*” giden yolun parke taşlarını oluşturmaktadır.

AB ve çağdaş dünyayla uyum sağlamak ve çağcıl değerleri kendi toplumuna hedef göstermiş bir ülke olarak, yeni düzenlemenin son derece önemli olduğunu vurgulamak istiyorum ve beni dinlediğiniz için saygılar sunuyorum.

V

TBB BİLİŞİM DAİRE BAŞKANLIĞI VE TBB BİLİŞİM KOMİSYONU'NUN 2 YILLIK ÇALIŞMALARI

Türkiye Barolar Birliği Bilişim Komisyonu'na bağlı ve farklı teknik birimlerden oluşan Bilişim Dairesi Başkanlığı gün geçtikçe kurumsal çalışmalarını yoğunlaştırarak büyümeye devam etmektedir.

2015 yılında AB üyesi ülkelerin hukuk sistemlerini bilgisayar ve internet bazlı verimli kullanıma açma hedefleri çerçevesinde hızla gelişim gösteren hukuk alanındaki bilişim çalışmalarına paralel olarak TBB Bilişim Komisyonu ve Bilişim Dairesi Başkanlığı faaliyetleri süregelmektedir.

Bu anlamda olmak üzere Bilişim Dairesi Başkanlığı ;

- A. Web Tasarım Departmanı,
- B. Yazılım Proje Departmanı,
- C. Sistem ve Donanım Departmanı.

Olmak üzere halen üç bölüm halinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Bu hizmetlerin mesleki bilgi ve tecrübeler ışığında mevzuat ve baroculuk ilkeleri çerçevesinde sürdürülebilmesi için 2002 yılında kurulan Bilişim Komisyonu nezaretinde yürütülen bu faaliyetlerde farklı projeler üzerinde çalışılmaktadır.

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

TBB Bilişim Komisyonu;

1. Cengiz Tuğral (TBB Başkan Yardımcısı, Çanakkale)
2. Hüseyin Erkenci (TBB Yönetim Kurulu Üyesi, Manisa)
3. Nezih Dağdeviren (Avukat, Konya)
4. Levent Mercan (Avukat, İzmir)'dan oluşmaktadır.

Bilişim Komisyonu çalışmaları organize etmek ve iletişimi temin etmek için bir koordinatörlük ihdas etmiş ve bu görev halen Nezih Dağdeviren tarafından yürütülmektedir.

Bilişim Dairesi Başkanlığı Faaliyetleri

A. Web Tasarım Departmanı

Türkiye Barolar Birliği internet sitesi, Müh. Erhan Saydam'ın sorumluluğu altındadır. 2002 yılından bugüne yayınlanmakta olan Türkiye Barolar Birliği internet sitesi 2004 Şubat ayında yeniden tasarlanmış, sade ve şık tasarımı, zengin içeriği ve kullanıcı etkileşimli olması itibariyle emsalleri arasında pek çok bakımdan ön plana çıkarılmıştır. Tüm hukukçuların ve vatandaşların bilgiye ulaşmada kolaylıkla yararlanabilecekleri, tüm avukatlık mevzuatını içeren, sürekli güncel duyuru ve haberlerin yer aldığı aynı zamanda online işlemlerin yapılabilirdiği profesyonel bir site, büyük bir hukuk portalı konumuna sahip olmuştur, ve gün geçtikçe büyümeye, gelişmeye devam etmektedir.

İnternet sitesinde 01.03.2005 itibariyle 3.400 tekil sayfa, 5.000 kanun sayfası, yüzlerce tasarlanmış resim, binlerce imaj dosyası, 30.000 avukat resmi, 52.000 detaylı avukat kaydı, 11.000 avukat stajyeri kaydı, yüzlerce duyuru ve haber kaydı, 320 ulusal ve uluslararası resmi ve sivil kurum ve kuruluşlara direk bağlantı, 46 baronun TBB tarafından hazırlanmış web sitesi, yüzlerce kullanıcı etkileşimli dinamik sayfa bulunmaktadır.

TBB web sitesinde gerçekleştirilen çalışmalar web sitesinde görünme sırasına göre özetle aşağıdaki gibidir.

Anasayfa

www.barobirlik.org.tr adresine girildiği zaman kullanıcının karşısına çıkan ilk sayfadır. Bu sayfada güncel TBB faaliyetleri, hukuk haberleri, duyurular, etkinlikler ile birlikte bir takım önemli avukatlık mevzuatına direk ulaşma imkanı bulunmaktadır. TBB yayınlarının ve dergisinin ön tanıtımı bu sayfadan yapılmakta, av.tr için direk bağlantı bulunmaktadır. Ayrıca ruhsatı gönderilen avukat stajyerlerinin listesine bu sayfadan ulaşılabilmektedir.

Türkiye Barolar Birliği - Microsoft Internet Explorer

Yazınca | Döğün | Görünüm | Sitelerden | Araslar | Yazınca

Adres: [2] http://www.barobirlik.org.tr

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

1968

TBB | Barolar | Güncel | Mevzuat | av.tr | İnsan Hakları | Stajyer | Yayınlar | Avukat Kofonu

av.tr | Çarşın | 2005 | 12 Mart 2005 | ANASAYFA

Yürürlük Gönderen Avukat Stajyerleri

E-BARO PROJESİNDE TEST ÇALIŞILARINA BAŞLANDI

14 Şubat 2005 | 2002 yılında başlatılan E-Baro proje kapsamında yazdım çalışmalarında test aşamasına gelindi. TBB Başkanlığına, Bilgin Komisyonu nezaretinde sürdürülen çalışmaların Baroların günlük işlevlerini kolaylaştırmak, yarıdım elektronik ortamda alınması ve bu yönde faaliyetler, hizmet misyonlarına atılması gibi pek çok işlevi üstlenecek olan E-Baro projesi ile ilgili gelinen aşamalara ilişkin TBB Bilgin Koordinatörü Av. Neziha Değdeviren şu açıklamalarda bulundu:

Haberler derneği için tıklayın

1412 Sayılı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunu Çerçevesinde Yapılacak Hukuki Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifeminde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarihli 12 Şubat 2005 tarihli, 25725 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yürürlük için tıklayın

Türkiye Barolar Birliği Staj Kredi Yürütme Kurulunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yürürlük

12 Şubat 2005 tarihli, 25725 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yürürlük için tıklayın

Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürürlük

9 Şubat 2005 tarihli, 25722 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yürürlük için tıklayın

YAYINLAR

TBB Dergisi | Yeni Sayı | Çıkış

FARUK ERER ÖZGÜLERİ | İZMİR BAROLAR BİRLİĞİ | İZMİR BAROLAR BİRLİĞİ | İZMİR BAROLAR BİRLİĞİ

Etkinlikler

22 Mart 2005 Ankara

"AŞIKATLIR" | Avukatlık Müsteşarı, Avukatlık Şirketi | 10. Ankara Barosu | Birekt Hukuk Kuruluşu

Başlıklar

TBB Hakkında

Türkiye Barolar Birliği'nin tanıtımı, kuruluşu, gelişimi, bün-yesi, iletişim adresi, TBB Başkanı, TBB Başkanı'nun konuşmaları,

video görüntüleri, Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulları, Önceki Başkanlar ile Komisyonlar ve çalışmaları hakkında bilgi içermektedir. TBB Çalışanlarının isim ve görevleri de bu bölümde verilmektedir.

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

Barolar

Bu bölümde web sitesi olan barolara bağlantı verilmiş, web sitesi olmayan barolara web sitesi yapılmış ve bu sitelere baroların kendi güncel bilgilerini uzaktan internet aracılığıyla ekleyebilecekleri ve güncelleyebilecekleri bir platform oluşturulmuştur.

Baro Başkanları ve telefonları hakkında bilgi verilmiştir.

Ayrıca TBB'nin ve tüm baroların Yönetim, Disiplin, Denetleme Kurulları ile baroların TBB Delegeleri'ni tanıtan bir Albüm hazırlanmıştır. Bu albüm her dönem güncellenmektedir.

Barolara göre değişen avukat sayıları (bayan-erkek ve stajyer olarak sınıflandırılmış şekilde) sunulmuştur. Halen 31 Aralık 2004 tarihli avukat sayısı görünmektedir. Çok yakında bu bölüm ortak veritabanına bağlanacak ve her baronun değişen avukat sayısı ayrıntılı olarak anında buradan görülebilecektir.

Ayrıca TBB Muhasebe Birimi'nden alınan, barolara gönderilen CMUK ve Adli Yardım Ödenekleri Tabloları, web sitesinde bu bölüme aktararak, illere göre listelenmiş, baroların ve avukatların bu sayfaya girerek ödenekleri online görebilmeleri sağlanmıştır. Ödeme tabloları sürekli güncellenmektedir.

Güncel

Bu bölümde barolara gönderilen duyurular, genelgeler, basın açıklamaları ve etkinlikler bölümü hazırlanmıştır. Bu duyurular online veritabanına giriş yapılarak sürekli güncellenmektedir.

Bunların yanında 2004 Şubat ayında TBB Basın müşaviri'nin hazırladığı Basında Yargı Köşesi oluşturulmuştur. Basın Müşaviri tarafından seçilen yargı haberleri web tasarımcısı tarafından güncel olarak web sitesine yerleştirilmektedir. Buradan bütün eski basın arşivine ulaşmak da mümkündür. Bu köşenin ziyaretçi sayısı da oldukça fazladır.

Mevzuat

Bu bölümde avukatlık mevzuatı ayrıntılı şekilde sunulmuştur. Avukatlık Kanunu (Türkçe ve İngilizce), TBB Yönetmelikleri, Avukatlık Meslek Kuralları, CMUK ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi, TBB Yardım Yönergesi ile Meclis'te çıkan kanunlar ve meclise sunulan kanun tasarıları, Anayasa ve Yargıtay emsal arama bölümleri, Ulusal ve Uluslararası İnsan Hakları Mevzuatı ve Adli Yardım ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Ayrıca halen test çalışması devam eden, avukatlara verilecek şifreler ile içinde detaylı arama yapılabilecek Yargıtay İçtihat Veritabanı oluşturma projesi de bulunmaktadır. Halen 2.300 Yargıtay Kararı ile test çalışması açık olarak yürütülmektedir. Bu alana 600 üye kaydı alınmıştır.

Tüm bunların yanında önemli resmi kurumlara, hukuk sitelerine, yabancı barolara ve basın kuruluşlarına bağlantı içeren bir bölüm de burada yer almaktadır.

[av.tr]

Bu bölümde avukatlar "av.tr" başvurularını online olarak yapabilmekte ve aynı sayfadan başvurularını takip edebilmektedir. Bu başvurular TBB Bilişim Komisyonu tarafından incelenmekte, onay ve ret durumu internet üzerinden verilerek avukata cevap dönülmektedir. Bu bölümde ayrıca "av.tr" hakkında bilgi alınabilmekte, "av.tr" Tahsis Kuralları ve Yardım bölümleri bulunmaktadır.

Nisan 2003 ayında ODTÜ DNS grubu ile yapılan çalışmalar sonucu Türkiye'de ilk kez bir meslek grubuna ait alt alan adı çalışması başlatılmış, onayları TBB tarafından gerçekleştirilerek yasalarda yer alan şartlara haiz olmayanların alması mümkün olmayan "av.tr" alan adı için bu güne kadar 1.677 başvuru yapılmıştır. Bu alanda müracaatların kolaylaştırılabilmesi için çalışmalar devam etmekte olup onay için kağıt üzerinde belge gönderilmesinin sonlandırılması için veri tabanı hızla oluşturulmaktadır.

İnsan Hakları

Bu bölümde Uluslararası İnsan Hakları Belgeleri ve Sözleşmeleri, TBB İnsan Hakları Komisyonu çalışmaları, AIHM Türkiye Kararları, Türkiye'de İnsan Hakları konularında sayfalar yer almaktadır. Bunların yanında İnsan Hakları ile ilgili pek çok web sitesine bağlantılar mevcuttur.

Stajyer

Bu bölüm staj kredisi almakta olan avukat stajyerlerinin pek çok konuda yararlanabilecekleri ve bilgi alabilecekleri bir kaynak teşkil etmektedir.

TBB Staj-Kredi Birimi ile ortak çalışarak kredi alan tüm stajyerlerin listesi internet ortamına yerleştirilmektedir. Ödeme yapılan tüm stajyerlerin bilgileri Staj Kredi Bölümü'nün veritabanına bağlanarak, otomatik olarak ve anında internet sitesinde yayınlanmaktadır. Böylece stajyer kendisine ödeme yapılıp yapılmadığını telefon etmeden sayfaya bakarak takip edebilecektir.

Bunun yanında stajyerlerin kendi bilgilerini daha detaylı bir şekilde görebilecekleri bir sayfa da bulunmaktadır. Bu sayfada stajyerden kimlik bilgileri istenmekte ve bu bilgilerin tutarlılığı onaylandıktan sonra stajyerin detaylı kredi bilgileri ekranına dökmektedir. Stajyer buradan banka hesap numarasını, kendisine ne kadar kredi tahsis edildiğini, ne zaman başlayıp ne zaman biteceğini, kredinin ne kadarını kullandığını, en son hangi aylarda ödeme yapıldığını, ne zaman geri ödemeye başlayacağını, geri ödemenin süresini ve taksit tutarlarını anında buradan takip edebilecektir. Staj kredi programında girilen ve düzenlenen tüm bilgiler anında internet sitesinde de güncellenmektedir. Böylece stajyerin kendi bilgilerini öğrenmesi için TBB'ye telefon etmesine gerek kalmamakta ve TBB personelinin de işlerini büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır. Zamanla bu bölüm daha da gelişecek ve interaktif yapısı ağırlık kazanacaktır.

Bu bölümde ayrıca, Staj Kredi Yönetmeliği, Sözleşmesi ve makaleler bulunmaktadır.

Yayınlar

Türkiye Barolar Birliği Yayın Bürosu tarafından çıkartılan *TBB Dergisi* ve kitaplarının tanıtımları bu bölümde yapılmaktadır. Ayrıca Güncel Hukuk Kitapları resimli olarak bu bölümde tanıtılmaktadır

Avukat Arama

Tüm barolardan alınan avukat bilgilerinin tek tek birleştirilmesi sonucunda tüm avukatların yer aldığı dev bir veritabanı oluşturulmuştur. Bu veritabanında her avukata ait 32 tane alan bilgisi bulunmaktadır. Avukat arama bölümünde ziyaretçi avukatın adını ve/veya soyadını ve/veya baro sicil numarasını girerek, varsa fotoğrafı kısa bilgisine ulaşabilmektedir. Bu bölümdeki halen toplam kayıtlı avukat sayısı 50.441'dir. Bu sayı barolardan online girilen eklemeler ve düzeltmelerle sürekli güncel kalmaktadır.

İnternet kullanıcıların tamamına açık tutulan bölümlerinin dışında çalışmalar için sınırlı kullanıcı alanlarına açık kullanım tasarımları da yer almaktadır. Baroların UYAP veritabanını internet üzerinden güncelleyebilecekleri bir bölüm bulunmaktadır. Burada her baronun sicil kalemi, bilgisi değişen, eksik olan veya yeni eklenen avukatların bilgilerini online olarak güncelleyebilmektedir. Bu bilgi hem UYAP'a sunulacak hem de av.tr başvurularının kontrol sorgulaması için gerekli bir veritabanıdır. Şimdiye kadar yapılan en büyük avukat veritabanı toplama çalışmasıdır. E-Baro Programı da bu veritabanını kullanacak ve hepsi tek bir merkezde toplanacaktır.

Web sitesine Bilgi Edinme Kanunu çerçevesinde kullanıcıların internet üzerinden form doldurarak şahıs veya tüzel olarak başvurabilecekleri bir Bilgi Edinme Başvuru sayfası yapılmıştır. Bu sayfadan doldurulan bilgiler TBB tarafından yetkilendirilecek bir personelin önüne online olarak gelmekte ve ilgili makama iletilerek cevabı yine program aracılığıyla verilebilmektedir. Başvuruyu yapan kişi kendine tahsis edilen kullanıcı adı ve şifresiyle internet sitesindeki durum sorgulama bölümüne giriş yaparak aynı zamanda başvurusunun ne aşamada olduğunu da programdaki otomatik sorgulama sayesinde görebilecektir.

E-Baro programındaki gelişmelerle ilgili baro kalemi tarafından da görüş alınabilmesi, programa destek olabilmesi ve önerilerini Bilişim Komisyonu'na sunması ve yazılım ekibinin de takibi maksadıyla internet sitesinde özel bir alanda forum oluşturulmuştur. Bu forumda programı kullanacak her baro personeline özel bir hesap açılmakta ve bu personelin, Bilişim Komisyonu'yla doğrudan iletişimi sağlanmaktadır. Aynı zamanda yazılan görüşler bir rapor arşivi oluşturmakta ve programın gelişimi açısından önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Forumda sadece E-Baro programıyla ilgili değil bilişim dairesiyle ilgili bir çok konuda da panel alanı bulunmaktadır.

Web sitesinde ayrıca özel bir adreste yönetici paneli bulunmaktadır. Sadece web sitesi yöneticisinin şifre ile girebildiği bu bölümde güncel duyuru, genelge, haber girişleri ve avukat bilgi güncellemeleri yapılabilmektedir.

Halen internet sitesinde pek çok geliştirme çalışması devam etmektedir. İnternette yaygın olarak kullanılan haber okuma programlarına veri sunacak bir altyapı oluşturulmaktadır. Bu çalışma sayesinde örneğin kişi TBB web sitesine girmeden TBB duyurularını, haberlerini ve diğer güncel gelişmeleri diz üstü veya avuç içi bilgisayarının ekranında kayan bir banttan görebilecektir. Sonraki aşamada bu bilgiler cep telefonlarına aktarılacak ve örneğin bir avukat cep telefonundan güncel hukuk gelişmelerini anında takip edebilecektir.

İnteraktif ve kullanıcı dostu bir internet sitesi için gelişmeler hızla takip edilmektedir.

B. Yazılım Departmanı

TBB Yazılım Grubu Cenk Fırat Sırmagül sorumluluğunda Emek Tüzün ve Egemen Deniz Aladağ'dan oluşmaktadır. Yazılım grubu E-Baro Projesi kapsamında iki ana alt başlık altında çalışmalarını yürütmektedir. Bunlar;

1. Türkiye Barolar Birliği İç Otomasyonu

TBB birimlerinde yürütülmekte olan kalem çalışmalarında bilgisayar ve internet teknolojilerinden faydalanabilmek, e-baro

projesi kapsamında barolardan otomasyon ile elde edilecek bilgilerin kullanılabilmesi, evraklara ilişkin bilgilerin tekrar girilmesinin kayıplarından kurtulabilmek için iç otomasyon hazırlanmıştır. Bu iç otomasyonun halen tasarımı tamamlanmış bölümleri şunlardır;

- **Gelen-Giden Evrak (Evrak Takip)**

Program değişik birimlere ihtiyaçları doğrultusunda uyarlanarak kurulmuştur. Şu anda kullanılmaktadır ve gerekli durumlarda müdahale edilerek geliştirilmektedir. Tüm birimlerin yetkileri dahilinde girdi ve görüntüleme yetkisi ile kullanılacak tasarıma sahiptir.

- **Ruhsat**

Tamamlanarak ilgili birim kurulmuştur. Ancak henüz iş yoğunluğundan kaynaklanan girdi sorunları yüzünden kullanılamamakta olup, projenin baro tarafı sisteme aktarıldığında kendiliğinden veri tabanı oluşturulmuş olacağından kullanılacağı düşünülmektedir.

- **Sekreteryaya**

Sekreteryaya modülü hazırlanmış olup sisteme entegrasyonu yapılacaktır. Başkanlık makamında sekreteryaya hizmetlerinin verimliliği düşünülerek tasarlanmıştır.

- **Yönetim İtiraz**

Yazılımı ve tasarımı bitirilen modül ilgili servise kurularak kullanılmaya başlanılmıştır. Baro Başkanlıklarından Yönetim Kurulu Kararlarına itirazın görüşülme üzere TBB'ye gönderilen kararların takibi ve sonuçlandırılması amacıyla yönelik modül kullanım aşamasında ortaya çıkan ihtiyaç ve istekler doğrultusunda geliştirilmektedir.

INTRANET Yönetim İtiraz (Build - 1015050105)

Menü Bölümler Baş İşlem Yardım

Yönetim Kayıt

Dosya Seç Bakarıktan Gelen

Ekşıkden Döner

Dosya No

Esas No

Dosya Geleç Tarihi

Barosu

İtiraz Edilen Karar

Diğer

Baro Karar Tarihi

Baro Karar Sayısı

İtiraz Tarihi

İtiraz Eden(ler) Ad Soyad (Her satıra bir kişi giriniz.)

Şikayetçi(ler) Ad Soyad (Her satıra bir kişi giriniz.)

Şikayet Oluşan(lar) Ad Soyad (Her satıra bir kişi giriniz.)

Bilgi Kaydet Temizle

• Disiplin

Baro Başkanlıkları Disiplin Kurulları'nın kararlarına itiraz eden dosyaların sistemli bir şekilde takip edilmesi ve sonuçlandırılması için tasarlanan modül halen ilgili birimde kurularak kullanıma sunulmuştur.

• Hukuk Müşavirliği İçin Dava Kayıt Modülü

Hukuk müşavirliği biriminde takip edilen davaların dosya bilgileri ve duruşma kayıtları için oluşturulan modül ilgili birimde kurularak kullanıma açılmıştır. Gelen talepler doğrultusunda geliştirilmesi devam ettirilmektedir.

• Adres Etiket Modülü

Başkanlık sekreteryası tarafından kullanılmak üzere tasarlanan modül kurularak işletilmektedir. Bu modülün tüm birimlerde kullanılabilecek şekilde tasarlanmış olması nedeniyle ortak bir veri tabanı üzerinde diğer birimler tarafından da kullanılacak şekilde kurulumu tasarlanmaktadır.

• Staj-Kredi Modülü

Bu modül çalışılmakta olan bankaların yazılımcı gruplarına geçici olarak yaptırılmakta olup 2005 yılı sonuna kadar yazılım grubunca tasarlanarak işleme alınacaktır.

• Muhasebe Modülü

TBB iç otomasyonu muhasebe modülü proje son modülü olarak tasarlanmakta olup henüz analiz çalışmasına başlanılmamıştır.

1. Baro Kalem Otomasyonu

E-Baro projesi, baroların kendi iç yazılımlarını ve barolar ve TBB arasındaki iletişimin sağlanmasını kapsamaktadır. Analiz aşamalarının tamamlanmasından sonra kodlamaya geçilmiş ve kodlama aşaması sonucunda bir kısım modüller tamamlanarak test çalışmasına alınmıştır.

Aşağıdaki birimlerin kodlaması tamamlanmıştır:

- Gelen Giden Evrak
- Adres Etiket

The image shows a screenshot of a software application window titled "Adis Form". The window has a menu bar with "Dosya", "Form", "Ekleme", "Gör", "Çıkış", and "Yardım" options. Below the menu bar, there are several input fields and a dropdown menu. The fields are organized into two main sections: "Kişisel Bilgiler" and "İletişim Bilgileri".

Kişisel Bilgiler		İletişim Bilgileri	
Kişisel No	Ad	İş Tel	Ev Tel
Soyad	Katagori	Sms	Web
Mevduat	Yer	E-Mail	Fax

Below these sections, there are several empty text boxes for additional information. The window also features a status bar at the bottom with the text "Form Adis Form".

- Şikayet

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

Şikayet

Posta Kucusu:

Dosya Numarası:

Esas Numarası:

Şikayet Tarihi:

Olay Tarihi:

Kesinleşme Tarihi:

Argü Tarihi:

SEKA Tarihi:

Şikayet:

Savcılık ?

Mahkeme ?

Bakanlık Büro No:

- Disiplin

- Kütüphane

Sıralı Yayımlar

Yeni

Eser Adı:

Kayıt Id:

Konu:

Esas Adı:

İçerikler:

Yazar Adı:

YVCA/Sep:

İsim:

Yeni:

Yayıncı/Yayımlayan:

Fiziksel Nispet:

Dergi Tarihi:

Al-Adana:

Notlar:

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

- Satın Alma
- Komisyonlar
- Demirbaş
- Staj
- Sicil

Sicil Avukat

Sicil No		Durum	
Ad-Soyad			
Leyha Ad			
Sicil Verme		MesleğeBağlama	Cinsiyet
Birlik Sicil No		AB Sicil No	
Urven		Müzaheret	
☐ Levhaya Yazılacak?		☐ CMUK Avukat?	☐ Aktül?

TC Kimlik Numarası

Açıklama

Aşağıdaki birimlerin kodlaması devam etmektedir:

- Staj Eğitim Merkezi
- CMK Seminerler
- CMK
- Adli Yardım Seminerler
- Adli Yardım
- Yönetim Kurulu ve Yürütme Kurulları
- Sigorta

Halen E-Baro projesi kapsamında Aydın ilinde test çalışmaları sürdürülmektedir. Gelen-Giden Evrak, Staj, Sicil, Şikayet ve Disiplin modülleri ile yürütülen test çalışmalarında Mart ayı sonunda Adres Etiket, Kütüphane, Satın Alma, Komisyonlar, Demirbaş, Adli Yardım ve Seminer modülleri eklenerek ikinci etap teste geçilecektir.

seminer_basvuru

Seminer Tipi KHUM Çalışma Alanı KHUM

Başvuran Baro Avukat

Avukat

Avukat Adı TC No 12121212122

Avukat Ad

Avukat Soyad

Barosu

Başvuru No

Evrak Kayıt No

Başvuru Tarihi

İhbar?

Kayıt Sorgula Temizle

savcılık

Kayıt Sorgula Temizle

Evrak No Alama No

Haberleşme

Karakol

İhbar Tarihi 15 Mart 2005

Karakol Ad

Görüşülen Kişi

Unvan

Ad

Soyad

Açıklama

Bu arada Çanakkale Baro Başkanlığı'nda da ikinci baro olarak teste başlanması kararlaştırılmıştır.

Test çalışmaları hızla tamamlanarak Mayıs 2005 ayında 1. versiyon kurulum çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

1. E-Baro Projesi Beklenen Süreçler

Projenin gelişiminde önümüzde kalan ve beklenen süreç;

- Kodlamanın tamamlanması,
- Bitirilmiş olan programın test barolarında ilgili birimlere gösterilmesi ve gerekli değişiklik/yorumların alınması,
- Gerekli değişikliklerin yapılması ve programa son halinin verilmesi,
- Veri doğruluğu testleri,
- Veri iletişimi testleri,
- Test sonuçlarının değerlendirilmesi,
- Gereken değişiklik ve düzeltmelerin yapılması,
- Türkiye çapında programın kurulması,
- İlgili eğitimlerin verilmesi.

İkinci versiyon program tasarımına geçilmesi şeklinde değerlendirilmektedir.

D. Sistem ve Donanım Departmanı

Sistem departmanında Namık Fırat Evren görev yapmakta olup bu departmana web mastır Erhan Saydam tarafından destek verilmektedir.

TBB bünyesinde iç otomasyonun işletimi için gerekli olan sistem tanımlaması, yedeklemesi ve bakımı bu bölüm tarafından yerine getirilmektedir.

Halen bir adet web sunucu, bir adet mail sunucu ve bir adet uygulama sunucusu çalıştırılmaktadır. Sunucuların kurulumu bakımı ve testleri bu birim tarafından yapılmaktadır. Personele ait PC'lerin kurulması bakımı ve yedeklenmesi de bu birim tarafından yerine getirilmektedir.

Yine ADSL üzerinde bulunan personel internet ulaşımı ile Superonline üzerinde bulunan web-mail sunucu hizmetleri de bu birim tarafından organize edilmektedir.

e-Baro projesi ve belirtilen diğer projelere bu birim tarafından araştırma ve geliştirme desteği temin edilmektedir.

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

Bilişim Komisyonu Başkanlığı Proje Tasarımları

Avukatlık mesleğinin bilgisayar ve teknoloji ürünlerinden faydalanılarak mesleğin yararına sunulması ve böylelikle verimliliğin artırılması suretiyle mesleki kuruluş sorumluluğunun bir gereği olarak TBB bünyesinde bulunan Bilişim Komisyonu bir yandan mevcut projeleri yürütmekte diğer yandan yeni projeler üretmektedir. Bu projeler;

1. E-Baro Projesi

TBB iç otomasyonu ile baro kalemlerinin iç işleyişleri yanında diğer barolar ve TBB ile elektronik ortamda iletişimini temine yönelik projenin uygulanmasında yukarıda belirtilen ayrıntılı gelişmelerle test çalışmaları aşamasına gelinmiş bulunmaktadır. Tahmini süreç birinci versiyon çalışmalarının kurulum, eğitim çalışmalarının 2005 yılı sonunda tamamlanmış olmasıdır. Aydın Baro Başkanlığı'nda test çalışmalarına başlanılmış, ikinci etap test çalışmalarına Mart ayı sonunda Aydın'da devam edilecektir. Nisan ayı başında Çanakkale Baro Başkanlığı'nda da test çalışmalarına başlanılacaktır.

2. Yargıtay Kararlarının Yayınlanması Projesi

TBB web sayfası altında Yargıtay 'ın emsal nitelikli kararlarının yayınlaması ile avukatlık mesleğinin icrasında ve hatta tüm hukukçuların mesleklerini icra ederken en önemli ihtiyaçlarının giderilmesine çalışılmaktadır. Bu doğrultuda oluşturulan bir veri tabanında yer alan 2300 karar ile test çalışmasına başlanılmıştır. Bu verilerin temin edilmesi uzun bir çalışma gerektirdiğinden TBB Başkanlığı'na ayrı bir proje halinde sunularak kaynak temini talep edilmiş olup onay beklenmektedir. Halen ücretsiz üyelik sistemi ile test çalışmaları devam etmektedir.

3. RSS-BAR Hukuk Haberleri Yayıncılığı Projesi

Web sayfası üzerinde belirli kaynakların günlük taranması ile oluşturularak yayınlanan hukuk haberlerinin, mevzuat ve önemli içtihat kararları ile desteklenerek bir merkezden yayınlamasına yönelik projede, kullanıcı hukukçunun xml verilerini masaüstünde kayan band şeklinde görmesi ve ayrıntılı bilgi talebi halinde tek tuşla masaüstüne getirebilmesini hedefleyen sistem için TBB Yazılım grubu dışında RSS Reader programı üzerinde çalışma yapılmaktadır. Programın derlenmesini müteakip web sayfası üzerinden dağıtılacak ücretsiz program ile TBB bünyesinde oluşturulan haberlerin kanala akması temin edilerek sistem açılacaktır.

4. Cep Bilgisayarı

TBB tarafında oluşan mevzuat ve emsal nitelikli mahkeme kararlarının internet üzerinden kullanımı yanında cep bilgisayarı olarak nitelendirilebilecek cihazlar üzerinde özel yazılımlarla birlikte kullanılacak hale getirilmesi ve internet tabanlı güncelleme ile avukatın her an yanında güncel tüm mevzuatı ve önemli içtihatları taşıyabilmesini temin edecek sistem için analiz çalışmaları sürdürülmektedir.

5. Cep Telefonu

TBB çatısı altında tarama yöntemiyle toplanan hukuk haberlerinin java ve işletim sistemi destekli cep telefonlarından kayan bant şekliyle görüntülenmesine yönelik projede sistem analiz çalışmaları yapılmaktadır. Bu yöntemle gprs bandı üzerinde sürekli açık bir yayıncılık tasarlanmaktadır.

6. Sesli Staj-Kredi Sistemi

Mevcut stajyer kredilendirme çalışmalarında stajyerin konumu, işlem dosyası aşamasını ve kredi sorgusunu, online sesli yanıt sistemi ile temin edebilecek bir elektronik işletim sisteminin analiz çalışmalarına başlanması hedeflenmiştir. Web sitesinde interaktif arayüz ile de desteklenecek sistem ile stajyerlerin rahat-

lıkla gerek staj konumlarını ve gerekse kredi durumlarını kendi başına 24 saat sorgulaması temin edilecektir.

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

7. Elektronik Arşiv

TBB merkez bünyesinde bulunan avukatlara ilişkin özlük dosyalarının elektronik arşive aktarılması için bir proje hazırlanmakta olup bu çalışmanın 2006 yılı içinde tamamlanması düşünülmektedir. Böylece e-Baro projesinin açılması ile birlikte tüm belgelerin yazılı ortam yanında elektronik ortamda yer alması temin edilerek yetki seviyelerine göre personel ve yöneticilerin bilgisayarlarından belgelere ulaşmaları temin edilecektir.

8. av.tr Projesi

2003 yılı Nisan ayında başlanılan sadece avukatlara özgü alt alan adı çalışması olan av.tr uygulamasının daha efektif sürdürülebilmesini temin için alt yapı araştırmaları sürdürülmekte olup, avukatın sadece internet üzerinde kalarak alan adını alabilmesi için tedbirler alınmaktadır. Bu aşamaya gelinebilmesi için UYAP projesi kapsamında oluşturulan veri tabanında, sicil bilgilerini güncelleyen baro başkanlıklarına mensup avukatlarımızın online sistemle av.tr alt alan tahsisi alabilmesi Nisan ayı içerisinde uygulamaya alınacaktır.

9. Mail Sunucu Hizmeti

Bakım ve işletimi son derece masraflı olan ve baro başkanlıklarınca üyelerine ücretsiz dağıtılmak üzere çeşitli metotlarla çözüm aranılan elektronik posta hizmetinin temini için gerekli donanım teklif aşamasına getirilmiştir. TBB bünyesinde kurulacak mail sunucu hizmeti ile baro başkanlıklarının av.tr uzantılı baro alan adları altından üyelerine elektronik posta adresi tanımlamaları yapılarak baro başkanlıklarına teslim edilecektir. Mayıs ayı içerisinde hizmetin sunulması planlanmaktadır.

Yukarıda yer alan projelerin yanı sıra henüz fikir tartışma aşamasında bulunan farklı çalışmalarda tasarlanmaktadır.

Hızla gelişen bilgisayar ve internet teknolojileri yanında avukatlık mesleğinin bu gelişmelerden olması gereken payı alarak mesleki dayanışma çatısı altında çağdaş icrası için TBB Bilişim Komisyonu çalışmalarına devam edecektir.

* * *

Ankara 25.07.2003

Duyuru No: 2003/85

Bilindiği üzere Adalet Bakanlığı UYAP (Ulusal Yargı Ağı) projesi ve e-Baro projeleri çerçevesinde TBB Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nda veri tabanı oluşturulmakta ve güncellemesi yapılmaktadır. Baro başkanlıklarımızda kayıtlı üye avukatlarımıza ait sicil ve disiplin hareketlerinin düzenli olarak takip edilmesi, bu projelerin yürütülebilmesi için mutlak gerekli bulunmaktadır. Gönderilen bilgilerin talep edilen formatlarda olmaması halinde kullanılamamakta ve sisteme entegre edilememektedir.

UYAP ve e-Baro projelerinde kullanılmak üzere talep edilen bilgilerin talep edilen süreler içerisinde ve yine talep edilen formatlarda gönderilmesi gerekmektedir.

Ekte sunulan disket içerisinde mevcut excel tablosunda bu güne kadar göndermiş olduğunuz üye bilgileriniz mevcut bulunmaktadır. Tarafınızdan bu bilgilerin kontrol edilerek var ise eksikliklerinin tamamlanarak ve yeni hareketlerde eklenmek suretiyle her iki ayda bir (Şubat-Nisan-Haziran-Ağustos-Ekim-Aralık) son günü itibariyle gönderilmesi hususunda gereğini konunun önemine binaen bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

* * *

Ankara 30.07.2003

Duyuru No: 2003/86

Adalet Bakanlığı UYAP (Ulusal Yargı Ağı) projesi çerçevesinde hangi baroların adliye saraylarında, hangilerinin müstakil

olduğunu tespit etmek amacıyla baronuzun açık adresini ve barolara kayıtlı aktif avukat sayılarının bildirilmesini rica ederim

Saygılarımla.

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

Ankara 16.12.2003

Duyuru No: 2003/116

İnternet sitesi yayınlamak ve alan adına sahip olmak isteyen avukatların mesleğe özgün alan adı alabilmesi için yapılan çalışmalar sonuçlanmış ve 01.10.2003 tarihinden itibaren av.tr uzantılı alan adının ODTÜ DNS çalışma grubu tarafından tahsisine başlanmıştır. Avukatlarımız tarafından her ne tür alan adı ile alınmış olursa olsun alan adlarının av.tr olarak kullanımı yeni Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin uygulamaya girmesi ile birlikte 21.11.2003 tarihinden itibaren altı ay sonrası için zorunlu hale gelmiştir.

Avukatlarımızın av.tr uzantılı alan adı alabilmesi için; www.nic.tr adresinden yapılan online başvurunun yanı sıra www.barobirlik.org.tr/avtr/ adresinde yer alan ekte birer örneği sunulan belgelerin de tanzim edilerek baro başkanlıklarımıza onaylatılmak suretiyle başkanlığımıza gönderilmesi ve gerekli onayın, belgelerin tarafımıza ulaşmasını müteakip başkanlığımızca DNS Çalışma Grubu'na iletilmesi gerekmektedir. İhtiyaç halinde avtr@barobirlik.org.tr adresinden e-posta yolu ile bilgi alınabilecektir.

İnternet ortamında henüz yer almayan baro başkanlıklarımızın, www.nic.tr adresinden www.baroadi.org.tr şeklinde alan adı alması veya www.barobirlik.org.tr/barolar/baroadi adresindeki oluşturulan web sitesi yayıncılığını başlatmaları, E-Baro projesi için yapılan çalışmalara anlam kazandırılması için zorunlu bulunmaktadır.

Gerekli duyurunun avukatlarımıza; il, ilçe adliyelerine ve adli müzaheret başkanlıkları ile temsilciliklerine ekli dokümanlar gönderilerek uygun şekilde yapılmasının sağlanmasını, gelişen iletişim ortamlarının meslektaşlarımızca yaygın kullanımı için yeterli özenin gösterilerek kullanımın yaygınlaştırılması ve talep sahibi baronuz üyelerince internet ortamında yer alan form dol-

durulduktan sonra görüntülenen belgeler tanzim edilerek, içeriğinin başkanlığımızca onaylanmak suretiyle tarafımıza iletilmesinin sağlanmasını rica ederim.

Ek:

1. Taahhütname örneği
2. Avukatlık büroları için talep formu
3. Avukatlık ortaklıkları için muvafakat yazısı
4. Kurallara ilişkin bilgi notu

* * *

Ankara 08.03.2004

Duyuru No: 2004/23

İlgi: 16.12.2003 günlü 2003-116 sayılı duyurumuz.

İlgi duyurumuz ile yürürlüğe konan "av.tr" uzantılı alan adlarının tahsisi sürecinde meslektaşlarımız tarafından imzalanan taahhütnamelerin baro başkanlıklarımızca onaylandıktan sonra avukat tarafından başkanlığımıza iletilmesi talep edilmiş ise de; uygulamada karşılaşılan güçlükler dikkate alınarak söz konusu taahhütnamelerin bundan sonra baro başkanlıklarımız tarafından onaylandıktan sonra 0 (312) 418 78 57 nolu telefona fakslanması ve daha sonra taahhütnamelerin yine baro başkanlıklarımızca posta yoluyla başkanlığımıza iletilmesi suretiyle tahsis işlemlerinin yürütülmesi uygun görülmüştür.

Gereğini ve meslektaşlarımıza duyurulmasını rica ederim.

* * *

Ankara 13.01.2005

Duyuru No: 2005/5

Baro kalemlerinin işleyişinde verilerin bilgisayar ortamında yaratılması ve iletilmesi suretiyle baro başkanlıklarımızın ihtiyaçlarının giderilmesi ve aynı zamanda UYAP projesine aktarılması

zorunlu bulunan bilgilerin sağlıklı ve eş zamanlı şekilde Adalet Bakanlığı'na aktarılması amacıyla hazırlanmakta olan E-Baro projesinde ilk yazılım çalışmaları sona ermek üzeredir.

Tahmini süreç olarak 2005 yılı içerisinde tüm baro başkanlıklarımız bu yazılımlar ile öncelikle kendi iç işlemlerini hazırlayıp yürütebilir hale gelecek sonrasında gerekli anlarda elektronik ortam üzerinde veri iletiminde bulunmak suretiyle iletişime açılacaklardır. Mart 2005 ayından itibaren belirlenecek baro başkanlıklarında test çalışmaları başlatılması planlanmaktadır.

Mevcut özel yazılım kullanan baro başkanlıklarımızın işlerin aksamaması için bu süreçleri dikkate alarak servis-bakım anlaşmalarını yönetmeleri gerekmektedir.

Bugüne kadar yazılım edinmemiş baro başkanlıklarımızın ise Mart 2005 aynında test çalışmalarına başlanacağı düşünülerek yeni yazılım almamaları uygun olacaktır. Aksi halde ikinci kez adaptasyon ve gider zorlukları ile karşılaşılabilir.

2005 yılı içerisinde bilgisayar donanım yatırımlarının da uygulanması düşünülen E-Baro projesi dahilinde koordineli yapılması verimlilik açısından zorunlu görülmektedir.

Uygulamalar ve ihtiyaçlar hakkında detaylı bilgi almak amacı ile Birliğimiz Bilişim Dairesi Başkanlığı ve koordinatörlüğümüz ile temas edilerek ek bilgi alınması, yatırım ve satın alma hizmetlerinin bu bilgiler ışığında yönlendirilmeleri gerekmektedir.

E-Baro projesinin uygulanması amacı ile talep edilen bilgilerin ve bundan sonra yayınlanacak duyuru gereklerinin hızla yerine getirilmesi proje uygulanabilirliği açısından önem arz etmektedir. Bu fasıldan olmak üzere bugüne kadar yayınlanmış genelgelerin ivedi olarak gereklerinin yerine getirilmesi, bundan sonra E-Baro projesine yönelik yayınlanacak duyuruların titizlikle değerlendirilmesi, yapılacak bilgisayar elektronik donanım yatırımlarının Bilişim Daire Başkanlığı ile koordineli şekilde gerçekleştirilmesi, baro yazılımı satın alınmayarak mevcut yazılımların 2005 yılı sonu itibariyle kullanımlarına son verileceği düşünülerek (ikinci bir süre uzatımı halinde bilgi verilecektir) servis-bakım anlaşmalarının yönetilmesi hususlarında bilgi ve gereğini rica ederim.

* * *

Ankara 28.02.2005

Duyuru No: 2005/16

Adalet Bakanlığı UYAP projesi kapsamında ve TBB Bilişim Daire Başkanlığı'nca hazırlanmakta olan E-Baro projesi çerçevesinde baronuzla kayıtlı avukatların bir kısım bilgilerinin elektronik ortamda birliğimize belirli periyotlarla iletilmesi gerekmektedir.

Bu konuda daha önce cd, disket veya e-posta ortamlarında bilgi talep edilmiş ise de bir kısım baro başkanlıklarınca bilgilerin gönderildiği bir kısım baro başkanlıklarınca da gönderilmediği görülmüştür. Zorunlu çalışmalar esnasında baro başkanlıklarımızın gönderimlerini kolaylaştırmak ve sürekli güncel bilgi havuzu oluşturabilmek yanında başkanlığımıza münferit web sitesinde yayınlanan bilgilerin güncel olmadığına dair avukatlarımız tarafından yapılan müracaatlar da dikkate alınarak bizzat baro başkanlıklarınca eşzamanlı bilgi girilmesi yoluyla ihtiyaçların temin edilebileceği bir yapı oluşturulmuştur.

TBB Bilişim Daire Başkanlığı'nca tahsis edilen ve ekli kapalı zarf içerisinde sunulan kullanıcı adı ve şifrenizle, baro sicil kayıtlarınızı aşağıda belirtilen İnternet adresi üzerinden girmeniz mümkün bulunmaktadır. Bu şifrenin güvenlik açısından belirli personel dışında kullanılmamasının temin edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde yanlış bilgiler girilebileceğinden sorumluluk Baro Başkanlığı'na ait olacaktır.

UYAP projesi kapsamında test merkezi olan Aydın, Ankara, İstanbul ve Yozgat Baroları'nda bulunan sicil bilgilerinin "*belirtilen internet sitesindeki asgari alan bilgileri ile*" ivedi olarak, diğer baro başkanlıklarınca da aynı bilgilerin en kısa zamanda güncellenmesi gerekmektedir.

Sicil bilgilerinin güncel olmaması halinde UYAP test merkezlerinde kullanıcı tanımlamaları yapılamayacağından avukatların mağduriyeti ortaya çıkacağı gibi, test edilen sistemin işlerliği içinde zorunlu olarak anılan bilgilere ihtiyaç bulunmaktadır.

Projeler kapsamında bundan sonra bilgi güncellemeleri İnternet sitesi üzerinden takip edilebilecektir.

Gereğini bilginize sunarım.

* * *

Ankara 26.07.2004

Duyuru No: 2004/64

TBB BİLİŞİM
DAİRE BAŞKANLIĞI
VE TBB BİLİŞİM
KOMİSYONU'NUN
ÇALIŞMALARI

Adalet Bakanlığı UYAP projesi ve gün geçtikçe yoğunlaşan baro kalemlerindeki işlemler nedeniyle, TBB Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde Bilişim Komisyonu tarafından yürütülen projeler kapsamında, tüm barolarımızın ihtiyacını karşılayacak “*e-Baro projesi*” programı yazılması çalışmalarını devam ettirmektedir.

Bu yıl sonu itibariyle ilk etabı bitirilmesi öngörülen proje; barolarımızın tüm hizmetlerinin bilgisayar ve internet ortamında yürütülmesini sağlayacaktır. Çalışmaları devam eden bu program baro başkanlıklarımıza sunulacağından, şimdilik yeni program satın alınması uygun olacaktır.

Tüm barolarımızın bu ortak programa geçiş yapması, hem ekonomik, hem de sistem için gereklidir.

Çalışmalara ilişkin ayrıntılı bilgi Bilgi İşlem Dairesi'nden veya e-posta yoluyla temin edilebilir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

* * *

VI

YAYIN BÜROSU ÇALIŞMALARI

Türkiye Barolar Birliği geçmiş yıllarda da önemli ve değerli yayınlar hazırlamış ve hukukçuların bilgisine sunmuştur. Türkiye Barolar Birliği Dergisi on sekiz yaşını idrak etmiş ve pek çok hukukçunun başvuru ihtiyacını sağlayan önemli yazılar yayımlamıştır.

Bu dönemde yeni kurulan yayın birimi (komisyonlar ve yayın bürosu) TBB yayınlarını kurumsallaştırmak konusunda ciddi girişimlerde bulunmuş ve Yönetim Kurulu'nun verdiği imkanlarla yayınlarda süreklilik, kalite ve zamanlama açısından önemli gelişmeler sağlamıştır.

Türkiye Barolar Birliği'nin Trabzon Genel Kurulu'na sunulmuş olan, TBB Yönetim Kurulu'nca benimsenen rapor muvacehesinde şu çalışmalar yapılmıştır.

1. Öncelikle TBB yayınlarında birlik sağlamak amacıyla ekte sunulan iç yönetmelik hazırlanmış ve TBB Yönetim Kurulu tarafından kabul edilerek yürürlüğe konmuştur.

Bu yönetmelik hükümlerinin uygulanması ile gerekli kurumsallaşmanın sağlanabileceği öngörülmektedir.

2. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* ile *Digesta Turcica* ve kitapların hazırlanması (ve basılması) için profesyonel destek sağlanmıştır.

3. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, hakemli olma özelliğini korumuştur. Bu süre içinde iki ayda bir, beş yüz sayfa civarında düzenli biçimde çıkarılmış; hukuk camiasında hakkı olduğu yere ulaşmıştır.

4. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* yanında, TBB'nin uluslararası alanda saygınlığı ve etkinliği açısından önemli olabilecek altı aylık bir İngilizce redaksiyon dilli ve Avrupa dillerinde makaleler yayımlayacak *Digesta Turcica* adlı bir dergi çıkarılmasına karar verilmiş ve derginin ilk sayısı çıkarılmıştır.

5. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*'nin dağıtımını profesyonelce yapılmaya çalışılmaktadır. ABONET şirketi abone işlemlerini yürütmekte; YAY-SAT gazete bayileri ile marketlere dergiyi ulaştırmaktadır. Bununla birlikte Ankara ve İstanbul'da büyük hukuk kitapçıları dergi ve kitaplarımızı satışa hazır bulundurmaktadırlar.

6. Dergi'nin fiyatı ilan sağlamak suretiyle aynı seviyede mümkün olduğunca ucuz tutulmuştur. TBB yayınlarının amacı ticari bir kar olmamakla birlikte iktisadi işletme hesaplarının muhasebeleştirilmesi bakımından fiyatlandırma yoluna gidilmiştir.

Dergi ve kitaplarımız barolarımızın toplu isteklerinde %40 iskonto ile satılmaktadır. Bu fiyatla Manisa Barosu üyelerini abone yapmıştır.

7. Bu dönemde yapılan toplantılar (TBB-İHAUM yayınları da dahil olmak üzere) hemen kitaplaştırılmış, TBB delegeleri ile baro başkanlıklarına gönderilmiş, piyasaya verilmiştir.

Yayımlanmış kitaplarımızın bir listesi aşağıda sunulmaktadır. Ayrıca TBB Yayınları Kataloğu da hazırlanmaktadır.

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

YAYIN BÜROSU
ÇALIŞMALARI

Seri No	YAYININ ADI	
1	Anayasa ve Uyum Yasaları	Sempozyum
2	Çağdaş ve Sivil Anayasa	Panel
3	Ceza Avukatının El Kitabı	Prof. Dr. Erdener Yurtcan
4	İstinaf Mahkemeleri	Uluslararası toplantı
5	Beşinci Baro Başkanları Toplantısı	Toplantı
6	Kamu Yönetimi	Panel
7	Prof. Dr. Baki Kuru'ya Armağan	Prof. Dr. Hakan Pekcanitez
8	Çağdaş, Sivil Bir Anayasanın Gerekliliği	Panel
9	80. Yılında Türkiye Cumhuriyeti	Panel
10	Evlilik Birliğinin Korunması	Araş. Gör. Serkan Ayan
11	Hukuk Eğitimi ve Hukukçunun Eğitimi	Uluslararası Toplantı
12	Birleşmiş Milletler Sisteminde İnsan Haklarının Korunması	Prof. Dr. Mesut Gülmez
12	İnsanlığın Ortak Mal Varlıklarına Saygı ve Kültürel Mirası Yaşatarak Korumak	Panel
14	Bilgi Edinme Hakkı	Panel
15	Tübakkom IV. Kitap	Av. Ülcan Olgun Şahin
16	Sivas Davası (1. cilt)	TBB Sivas Davası
17	Sivas Davası (2. cilt)	Komisyon Üyeleri
18	Sivas Davası (3. cilt)	Erdal Merdol,
19	Sivas Davası (4. cilt)	Mehdi Bektaş, Ali Sarıgül
20	Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu	
21	Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Taslağı	
22	Altıncı Baro Başkanları Toplantısı	Toplantı
23	TCK Reformu-II Makaleler, Görüşler, Raporlar	
24	Çocuk Mahkemeleri ve Sosyal İnceleme Raporları	Prof. Dr. Sevdâ Uluğtekin
25	İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı Toplantı	
26	Faruk Erem Ödülleri	Ödül alan eserler
27	Yedinci Baro Başkanları Toplantısı	Toplantı

28	İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması	Toplantı
29	Avukatlık Kanunu	
30	Başkanlık Sistemi	
31	Baro Başkanları Strazburg İnceleme Gezisi	

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DERGİSİ: 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58. sayılar.

DIGESTA TURCICA: 1. sayı

Türkiye Barolar Birliği Yayınlarının Hazırlanması, Basım ve Dağıtımını İç Yönetmeliği

Amaç

Madde 1. Bu yönetmelik, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 110. maddesinin 6, 10 ve 12. bentleri ile 121. maddesinin 16. bendinde Türkiye Barolar Birliği'ne verilen görevlerin icrası amacıyla, Türkiye Barolar Birliği'nin yaym etkinliklerini yürütmek, bu bağlamda kitap, dergi, gazete, bülten, broşür gibi her türlü ortamda üretilcek eserlerin hazırlanması, yayınlanma ve dağıtım aşamalarıyla telif, işleme, derleme ve tercüme eserlerin sahiplerine ödenecek ücretleri düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2. Bu yönetmelikle; (a) TBB dergi ve bülteni ile (b) hukukçulara, çeşitli meslek mensuplarına ve halka yönelik çeşitli boy ve içerikte eğitici, rehber hukuk kitaplarıyla, (c) TBB etkinlikleri (sempozyumlar, paneller, konferanslar, kongre ve çeşitli toplantılara ait) tutanaklarının yayımı, (d) hukukçuların, özellikle de avukatların hukuk, yargı ve avukatlık alanlarında ürettikleri eserlerin ve (e) mastır, doktora, doçentlik ve profesörlük tezlerinin yayımı, (f) TBB Yönetim Kurulu, Başkanlık Divanı ile TBB'nin çeşitli komisyon ve birimlerinin önerdiği her çeşit yayınların idari, mali ve teknik yönetimi düzenlenmiştir.

TBB radyo, web sitesi ve TV yayımları hazırlanacak özgün yönetmelikleri ile yönetilecektir.

Madde 3. Bu Yönetmeli'kte geçen,

Birlik: Türkiye Barolar Birliği'ni,

Eşgüdüm Kurulu: TBB Yayın Eşgüdüm Kurulu'nu,

Telif Eser: Herhangi bir şekilde dış ile ifade edilen eserler ile doğrudan meydana getirilen fikir ürünlerini,

İşlemler: Diğer bir eserden veya eserlerden yararlanılarak meydana getirilen ve bu eserlere göre müstakil olmayıp işleyen de katkılarını taşıyan fikir ve sanat eserlerini,

Çeviri: Yazıldığı dilden başka bir dile çevrilen eseri,

Derleme: Belli bir maksada göre değişik nev'iden eserleri veya aynı cinsten olan eserleri bir araya toplayan diziyi,

İtibari Sayfa: Basılmış bir eserin 200 sözcükten oluşan kısmını,

Forma: Dergi ve kitap gibi yayınların 16 sayfalık bölümün; ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Örgütlenme

I. TBB Yayın Eşgüdüm Kurulu

Kuruluşu

Madde 4. TBB Yayın Eşgüdüm Kurulu, TBB Başkanı veya görevlendireceği bir başkan yardımcısının başkanlığında, TBB Genel Sekreteri, TBB Genel Saymanı, maddi katkıda bulunan Baro Başkanları veya temsilcileri ile yayın kurulları başkanı/ Genel Yayın Yönetmeni ile yayın kurullarının üyeleri arasından seçeceği birer üyeden oluşur.

Yayın Eşgüdüm Kurulu'nun yazı işlerinin düzenli biçimde yapılmasından ve alınan kararların uygulanmasından Genel Yayın Yönetmeni sorumludur.

Yayın Eşgüdüm Kurulu kararlarını katılanların oy çokluğu ile verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu iki oy sayılır.

Kurul tarafından alınan kararlar, karar defterine yazılır; toplantıda hazır bulunanlar tarafından imzalanır.

Görevleri

Madde 5. Yayın Eşgüdüm Kurulu'nun görevleri aşağıda sayılmakla birlikte yayın konusunda her türlü kararları almak ve uygulanmasını sağlamakta yetkilidir.

I. Her yıl aralık ayında;

1. TBB yayınlarının biçim ve biçim konusunda yayın ilkelerini saptamak,

2. Hakem Danışma Kurulunu oluşturmak,

3. Yayın Kurulları oluşturmak,

4. Yayın kurullarının hazırlamış oldukları yayın programlarını onaylamak ve TBB Yönetim Kurulu'na sunmak,

5. Yayın kurulu üyeleri, editörler/yapımcılar ve hakemler için ödenecek ücretler ile telif hakları karşılığında ödenecek haklara ait kıstasları TBB Yönetim Kurulu'na önermek,

6. İlan ve reklam ücretleri ile ilke kararları almak,

7. Dergi ve kitap fiyatları ile ilgili ilke kararları almak.

II. Yayın Kurulları ile Genel Yayın Yönetmeni Arasında Doğaca İhtilafları Kesin Olarak Çözmek

II. Genel Yayın Yönetmeni

Madde 6. Genel Yayın Yönetmeni, yayın işleri hakkında bilgisi ve deneyimi olan hukukçular arasından, iki yıllık süre için, TBB Yönetim Kurulu tarafından atanır. Yayın konusundaki başarısı göz önüne alınarak görev süresi uzatılabilir.

Görevleri

Madde 7. Genel Yayın Yönetmeni, yayınların hazırlanması, basımı ve dağıtılması konusunda her türlü önlemi almakla birlikte aşağıdaki görevleri özellikle yerine getirecektir.

1. Yayın kurullarına başkanlık etmek,
2. Yayın kurulları üyelikleri için Eşgüdüm Kurulu'na önerilerde bulunmak,
3. Eşgüdüm Kurulu ile yayın kurullarının kararlarını uygulamak,
4. Yayın kurullarının faaliyet raporlarını Eşgüdüm Kurulu'na sunmak,
5. Yayın kurullarına ilan, reklam ücretleri ile dergi ve kitap fiyatları hakkında önerilerde bulunmak,
6. Hakemleri, Danışma Kurulu'nun önerilerini dikkate alarak tespit etmek,
7. Editör/yapımcıların atanma koşullarının tespiti için Eşgüdüm Kurulu'na önerilerde bulunmak,
8. Yayın Kurulları, editör/yapımcıların, hakemlerin çalışmaları hakkında Eşgüdüm Kurulu'na altı ayda bir rapor sunmak,
9. Telif haklarının ödenmesini sağlamak.
10. Süresiz yayınların ticari dağıtımını halinde bandrol teminini sağlamak.

III. Yayın Kurulları

Kuruluşları

Madde 8. Dergi ve kitapların içeriklerini tespit etmek, kararlar almak üzere iki ayrı yayın kurulu oluşturulur.

Yayın kurulları, yapılacak işlerin yoğunluğuna göre, Eşgüdüm Kurulu tarafından 3-6 kişi olarak kurulur. Kurullar iki yıl için

seçilirler. Kurul çalışmaları yetersiz görülürse Eşgüdüm Kurulu her zaman yayın kurullarının görevlerine son verebilir.

Her iki yayın kurulunun başkanlığında Genel Yayın Yönetmeni yapar. Onun yokluğunda ya da yetki verdiği hallerde kurul başkanlıklarını yapmak ve kurulları Eşgüdüm Kurulu'nda temsil etmek üzere birer üye seçilir.

Yayın kurulları üye sayısının salt çoğunluğu ile toplanır; kararlarını katılanların çoğunluğu ile alır; oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki oy sayılır.

Kurul tarafından alınan kararlar karar defterine yazılır ve toplantıda hazır bulunanlar tarafından imzalanır.

Arka arkaya iki toplantıya, kabul edilebilir bir özrü olmadan katılmayanın üyeliği düşürülür. Yerine üye atanması için, Genel Yayın Yönetmeni tarafından Eşgüdüm Kurulu'na istekte bulunulur.

Birlik Başkanı Yönetim Kurulu'nun önerileri ve Genel Yayın Yönetmeni'nin isteği üzerine her zaman yeni bir kurul oluşturabilir.

Görevleri

Madde 9. Yayın kurullarının görevleri şunlardır:

1. Her yıl ocak ayında ürünlerin satış bedellerini Eşgüdüm Kurulu kararlarında tespit edilen esaslara göre belirlemek,
2. Yayın kurulları üyeleri arasından Eşgüdüm Kurulu'na katılacak ve Genel Yayın Yönetmeni'nin bulunmadığı veya yetki verdiği hallerde toplantılara başkanlık etmek üzere bir üye seçmek,
3. TBB Yönetim Kurulu, Başkanlık Divanı veya TBB birimlerinden ve dışarıdan gelecek yayın önerilerini değerlendirmek ve ürünlerin basıma hazırlanmasından satışa sunulmasına kadar bütün aşamalarında kararlar vermek ve uygulamak,

4. TBB ilkelerine ve görüşlerine uygun kitap veya dergi için yazı vs ürün siparişi vermek ve bunları değerlendirerek kabul etmek.

5. Olağanüstü ekonomik koşulların ortaya çıkması halinde ürün satış bedelleri hakkında yeni değerlendirme yapılmasını sağlamak.

IV. Yapımcılar/Editörler

Madde 10. Genel Yayın Yönetmeni, Dergi' de tespit edeceği konular ile yayınlanmasına karar verilen kitapların hazırlanması ve basım aşamalarında yardımcı olmak üzere editörler/yapımcılar atar.

V. Danışma Kurulu

Madde 11. Danışma Kurulu, hukuk ve yayım konusunda etkin ve deneyime sahip en az beşi, ayrı üniversite hukuk veya hukuk eğitimi de yapan fakültelerinden olmak üzere, on kişiden oluşur. TBB Başkanı'nın çağrısı üzerine toplanan Kurul ilk toplantısında bir başkan ile bir genel sekreter seçer. Kurul toplantılarına TBB yayınları hakkında bilgi vermek üzere Genel Yayın Yönetmeni de, oy hakkı olmaksızın katılır.

Danışma Kurulu yılda en az üç defa toplanır.

Kurul TBB yayınları konusunda değerlendirme yapar, toplantı sonunda düzenlenecek raporunu Eşgüdüm Kurulu'na sunar.

Kurul, ayrıca hakemlerin çalışmalarını değerlendirir; hakemlerin tespit ve ataması ile ilgili önerilerde bulunur.

VI. Redaktörler, Düzeltmenler

Madde 12. Yapılacak işin niteliğine göre yayımlanacak kitapların redaksiyonu, düzeltilmesi işlerinde Birlik içinden ve dışından görevlendirmeler yapılabilir.

Bu konuda Genel Yayın Yönetmeni yetkilidir.

Ücretler

Madde 13. Genel Yayın Yönetmeni'nin ücreti, TBB Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda Başkanlık Divanı tarafından tespit edilir.

Yayın kurulları üyelerinin ücretleri, TBB Yönetim Kurulu kararına göre, katıldığı toplantı sayısı göz önüne alınarak Genel Yayın Yönetmeni tarafından tahakkuk ettirilir ve ödenir.

Yapımcılara ödenecek ücret, çalışma süre ve koşulları konusunda Yayın Eşgüdüm Kurulu'nun verdiği yetki çerçevesinde Genel Yayın Yönetmeni tarafından saptanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Fiyatlandırılması ve Dağıtım

Kitapların Fiyatlandırılması

Madde 14. Basılan her ürün için yapılan özel giderler ayrı bir hesapta toplanır. Maliyet hesabı yapılır. Baskı adedine bölünür. Elde edilen rakam (3/üç) katsayısı ile çarpılarak ürünün fiyatı bulunur.

Kitaplar basımevinden Birlik deposuna intikal ettiğiinde satış fiyatı konulur; her türlü işlem bu fiyat üzerinden yapılır.

Dergi Fiyatının Konulması

Madde 15 . Türkiye Barolar Birliği Dergisi'nin fiyatı piyasa koşullarına ve derginin maliyet giderlerine göre, Genel Yayın Yönetmeni'nin önerisi göz önünde tutularak Yayın Eşgüdüm Kurulu tarafından saptanır.

Dağıtım

Madde 16. TBB ürünleri piyasa koşullarına göre, dağıtım şirketleri tarafından pazarlık yapılmak suretiyle belirlenecek oranlarda indirim yapılmak suretiyle dağıtılabilir. Ayrıca barolar vasıtasıyla dağıtım ve satış yapılabilir. Satış fiyatı üzerinden Barolara bir pay ayrılması da mümkündür.

Ücretsiz Dağıtım

Madde 17. TBB tarafından tespit edilecek kişi ve kurumlara ticari amaçlı ürünler ücretsiz olarak gönderilebilir. Bu şekilde gönderilen ürünler Muhasebe tarafından TBB adına borç olarak kaydedilir.

Ayrıca Genel Yayın Yönetmeni, Yayın Kurulları'nın da önerilerini göz önünde bulundurarak tanıtım, reklam, yazı ve kitap önerisi gibi amaçlarla her üründen 25 adet ücretsiz olarak verebilir; gönderebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yayın Değerlendirme Esasları

Yayımlar

Madde 18. Yayımlanması istenilen yazılar iki suret halinde ve ayrıca dijital ortamda, bir resim ve yazarın kısa bir özgeçmiş notu ile, genel yayın yönetmenine verilir. Yayımlanmayan yazılar yazarına geri verilmez. Yayımlanmayan yazılar için yazarına bilgi verilir; ancak, gerekçe göstermek zorunluluğu yoktur.

Yazı sahibi yayımlanmayan yazısını başka bir yayın organında yayımlatmakta serbesttir.

Yayımlanması istenilen telif, tercüme ve derleme kitaplar bir suret ve ayrıca varsa dijital ortamda genel yayın yönetmenine verilir. Yazardan ayrıca bir fotoğraf ile kısa bir özgeçmiş notu da istenir.

Ön İnceleme

Madde 19. Yayımlanması önerilecek ürünlerin ön incelemesi, genel yayın yönetmeni veya görevlendirdiği Kurul üyelerinden biri ya da dışarıdan atanacak bir uzman tarafından yaptırılabilir. Düzenlenecek rapor ilgili yayın kurulunda incelenerek kesin sonuca varılır.

İnceleme sonucunda ret kararına varılmış ise, sebepleri ile ürün sahibine yazılı olarak bildirilir. Bu karar kesindir.

Hakem İncelemesi

Madde 20. Genel yayın yönetmeni, yayınlanması uygun görülen yazıların hakemden geçirilmesi gerekenlerini, Danışma Kurulu'nun ilke kararları doğrultusunda, uygun göreceği hakeme tevdi eder. Hakemin yayınlanmasını uygun bulmadığı yazılar genel yayın yönetmeni tarafından ikinci bir hakeme de verilebilir.

İkinci hakemin vereceği karar kesindir.

Hakem raporları özel dosyasında saklanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Fikri Haklar

Telif Hakları

Madde 21. Birlik faaliyetleri ve Komisyon çalışmaları dışında hazırlanmış her türlü yazı, kitap, broşür vs. ürün sahibine telif hakkı verilmek suretiyle basılır. Web sitesinde ve elektronik kitap olarak yayımlanabilir.

İtibari Sayfa Sayısının Belirlenmesi

Madde 22. Telif ve işleme ücretinin hesaplanmasında 200 sözcüklük bir metin, bir itibari sayfa kabul edilir. Bilgisayar ortamında eserdeki toplam kelime sayısı saptanarak 2000'e bölünmek suretiyle itibari sayfa sayısı belirlenir.

İtibari sayfanın hesaplanmasında kaynakça, önsöz, dizin ve metin dikkate alınır.

Ürün sahibi tarafından çizilmiş veya tasarlanmış çizelge, grafik, fotoğraf vs. malzemenin her santimetrekaresi 5 kelime olarak kabul edilir.

Telif Haklarının Hesaplanmasına İlişkin Esaslar

a. Süreli Yayınlarda Yayımlanacak yazılar

Madde 23. Dergi ile diğer süreli yayınlarda yayımlanacak ürün sahiplerine ödenecek telif ücreti, 1000 baskı için itibari

sayfa adedi ile itibari sayfa ücretinin çarpımından elde edilecek miktardır.

Telif, çeviri, işlenme ve derlemeler için itibari sayfa ücretleri her yıl Eşgüdüm Kurulu tarafından tespit olunur.

Baskı adedi bini geçtiği takdirde, her bin baskı için ürün sahibine yüzde on ek ücret ödenir. Bu ödemeler telif ücretini geçemez.

b. Kitaplar

Madde 24. Ürüne satış fiyatı olarak konulacak rakamdan, KDV düşüldükten sonra kalan fiyatının %40 indirim hakkı hesaplanıp düşüldükten sonra kalanın satışa verilen baskı sayısı ile çarpımının %10'u brüt telif hakkı olarak yazara ödenir.

Telif hakkı oranı, eserin özelliği, özgünlüğü ve satış kabiliyeti göz önüne alınarak genel yayım yönetmeninin talebi üzerine Yayım Eşgüdüm Kurulu kararıyla arttırılabilir veya eksiltilebilir. Bu artış %25'ten fazla olamaz.

Hakem ve Uzman İnceleme Ücreti

Madde 25. Yayınlanacak eserlerin hakem ve uzman inceleme ücretleri, yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak telif ücretinin yüzde yirmisi olarak tespit edilir.

Redaksiyon ve Düzeltme İşleri

Madde 26. Yayınların redaksiyon ve düzeltme işlerinde çalıştırılacak kişilere hizmetleri karşılığı telif ücretlerinin yüzde onu oranında ödeme yapılır.

Ücretlerin Ödenmesi

Madde 27. Telif hakları Genel Yayın Yönetme'nin düzenleyeceği tahakkuk belgesine dayanılarak, ürünün piyasaya çıkmasından sonra, makbuz mukabilinde Birlik saymanı tarafından, makul bir sürede ödenir.

Ödemeler esnasında GVK gereğince yapılması gerekli stopajlar yapıp ürün sahibi adına vergi dairesine yatırılır.

Telif hakkı ödemeleri tamamlanıp kapatıldıktan sonra, ileride eserin fiyatında artış söz konusu olduğunda yapılacak bu artıştan dolayı yazara ek ödeme yapılmaz.

Yazar ile Genel Yayın Yönetmeni, Genel Yayın Yönetmeni ile Birlik saymanlığı arasındaki anlaşmazlığı Yayın Eşgüdüm Kurulu kesin olarak çözümler ve bu karar çerçevesinde ödeme yapılır.

Ücretsiz Yayın Verilmesi

Madde 28. Kitapların yazarlarına basılan ürünlerinden ve dergide yer alan yazıların yazarlarına dergi vs. yayınlardan ücretsiz olarak bir miktar verilebilir. Verilecek miktar basım sayısına, yazının ve kitabın hacmine ve telif, derleme ve tercüme olmasına göre Genel Yayın Yönetmeni tarafından tespit edilir. Bu miktar kitaplarda elli, dergi ve sair yayınlarda beş adeti geçemez.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yayınlara Sorumluluğu

Madde 29. Yayınların sahibi Türkiye Barolar Birliği adına Türkiye Barolar Birliği Başkanı'dır. Yayınların sorumlusu ise bu Yönetmeliğe göre atanmış bulunan Genel Yayın Yönetmeni'dir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 29. 11.9.1999 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilen TBB Yayın Yönetmeliği ve TBB Yayın İşleri Yönetmeliği, bu Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 30. Bu yönetmelik Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30. Bu Yönetmeliği Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

(İşbu Yönetmelik TBB Yönetim Kurulu'nun 19-20.7.2003 tarihli oturumunda kabul edilmiştir.)

* * *

Ankara 11.05.2003

Baro Başkanlığı
Genelge No: 2003/5

Türkiye Barolar Birliği 27. Olağan Genel Kurulu'nun açış konuşmasında ve çalışma raporunda belirtmiş olduğumuz üzere, Türkiye Barolar Birliği yeni dönemde yayın konusunda büyük bir atılıma hazırlanmaktadır. Çalışma raporunda yer alan organizasyon ve etkinlikleri, esirgemeyeceğinize inandığımız katkılarınızla, en kısa zamanda gerçekleştireceğiz.

Türkiye Barolar Birliği Dergisi yeni şekli ile iki ayda bir çıkarılacaktır. İlk sayısını adli yılın başlangıcında çıkarmayı planlamaktayız. Bu alanda avukat arkadaşlarımızın ürünlerine öncelik verilecektir. Monografiler yanında temel hukuk kitapları, yardımcı kitaplar, el kitapları, mastır, doktora, doçentlik ve profesörlük tezleri, ders kitapları, çeviriler, derleme ve telif eserler, hakları ödenerek, yayımlanacaktır.

Türkiye Barolar Birliği Dergisi'nde yayın organı olsun olmasın, bütün barolarımızın etkinliklerine yer ayrılacaktır. Bu suretle barolarımız arasında iletişim kurmayı ve dayanışmayı güçlendirmeyi amaçlamaktayız. Ayrıca *Dergi*'de her baromuzun çevresindeki konaklama yerlerinin, lokantalarının, alışveriş merkezlerinin, gezilip görülecek tarihi ve doğal zenginliklerinin meslektaşlarımıza tanıtımının yapılması da uygun görülmüştür.

Barolarımıza ve avukat arkadaşlarımıza bu hizmetlerin yapılabilmesinin, barolarımızın yardımları ile gerçekleşebileceğinin bilincindeyiz. Bu nedenle barolarımızdan aşağıdaki konularda yardım ve sürekli destek istemekteyiz:

I. a. Barolarımızın çevrelerinde karşılaştıkları ve yerel imkanlarıyla çözdükleri veya çözmeye çalıştıkları sorunlarla ilgili fotoğraf ve yazışma örneklerinin,

b. Barolarımızın her konuda yayınladıkları bildiri vs. ile yaptıkları basın toplantılarının fotoğraf ve konu ile ilgili küçük bir notla, metinlerinin,

c. Barolarımızın yaptıkları her türlü sosyal ve mesleki etkinliklerin fotoğrafları ile, Birlik Yayın Kurulu'na faks, e-mail ya da postayla gönderilmesini istemekteyiz.

II. *Dergi'*de barolarımızın temsil ettikleri illerini ve çevresini, bölgelerine gelecek diğer baro mensupları avukatlara tanıtım ve hizmet amacıyla (Önerdiklerimiz) ana başlığı altında bir bölüm hazırlamaktayız.

Bu bölümde yer alabilecek oteller, lokantalar, alışveriş yapılabilecek mağazalar ve gezilebilecek müze ve ören yerleri ile gezi yerlerinin fotoğraf ve tanıtıcı yazılarına ihtiyaç bulunmaktadır.

III. *Dergi'*de yayınlanmak üzere kararlar, karar kritikleri, makaleler ve çeşitli yazılar göndermeleri konusunda baronuz çevresindeki avukat arkadaşlarımıza duyuru yapılmasını da rica ediyoruz.

Ayrıca barolar birliği, hukuk alanında içerik ve biçim yönünde kaliteli kitap yayımı yapmayı planlamaktadır. Bu alanda avukat arkadaşlarımızın ürünlerine öncelik verilecektir.

IV. Bu bağlamda Türkiye Barolar Birliği Yayın Kurulu'nun çalışmalarını yürütmek üzere, daha önce Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliği ve Manisa Baro Başkanlığı yapmış; hukuk, tarih, arkeoloji ve roman alanlarında pek çok ürün vermiş bir meslektaşımız, Manisa Barosu avukatlarından Sayın Teoman Ergül getirilmiştir.

Baroların yukarıdaki konularda görevlendirecekleri arkadaşlar, bu aşamada (0532 253 96 29) numaralı telefonla Av. Teoman Ergül'le irtibat kurabileceklerdir.

Genelge gereğinin, yayım tarihi nazara alınarak, acele yerine getirilmesini rica ederim.

TBB DİSİPLİN KURULU
ÇALIŞMALARI

2003 YILI

Gelen Dosya Sayisi	421
Onama	164
Bozma	47
İade	31
Düz. Onama	41
Kaldirilmesi	48
Süreden Red	12
Zamanaşimi Ned. Ort. Kald	41
İtiraz Dilekçesinin Reddi	15
Adalet Bakanlığı Kararina Uyma	9
Adalet Bakanlığı Kararina Israr	10
Karara Bağlanan Dosya Sayısı	352
2004 Yilina Devredilen Dosya	69

Toplantı Sayısı:18

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

TBB DİSİLİN KURULU
ÇALIŞMALARI

01 Ocak 2004-26 Şubat 2005 Yılı

Gelen Dosya Sayısı	420
Onama	178
Bozma	22
İade	37
Düz. Onama	37
Kaldırılması	49
Süreden Red	9
Zamanaşımı Ned. Ort. Kald	39
İtiraz Dilekçesinin Reddi	4
Adalet Bakanlığı Kararina Uyma	4
Adalet Bakanlığı Kararina Israr	28
Karara Bağlanan Dosya Sayısı	407

Toplantı Sayısı:18

KOMİSYONLAR

I

KAMU AVUKATLARI KOMİSYONU RAPORU

Kamu avukatlarının mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik düzenleme yapılması amacıyla;

Devlet Bakanı Sayın M. Ali Şahin, Devlet Bakanı Sayın Abdüllatif Şener, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, Enerji Bakanı Sayın Hilmi Güler, Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ ve TBMM’de avukat kökenli milletvekilleri ile görüşmeler yapılarak konunun detayları hakkında bilgi verilmiş ve anılan düzenlemelerin yapılması için destek sağlamaları istenmiştir.

Bu görüşmeler neticesinde bakanlar ve milletvekillерince konuya olumlu yaklaşıldığı görülmüş ve kendilerine daha sonra istediklerimiz ile bu isteklerimizin bütçeye bir yıllık mali yükü hesaplanıp yazılı olarak bildirilmiştir.

Çıkarılacağı düşünülen devlet personel reformu yasa tasarısı ile ilgili bilgi almak ve kamu avukatlarının özlük ve mali hakları hakkında bilgi vermek üzere devlet personel başkanıyla görüşülmüştür.

Yılın sonuna doğru AK Parti Diyarbakır milletvekili Cavit Torun’un 657 sayılı devlet memurları kanununda değişiklik suretiyle kamu avukatlarının ek göstergelerinin artırılması ve 2000 makam

KOMİSYONLAR

tazminatı almalarını öngören bir yasa teklifi verdiği öğrenilmiş ve teklifin plan bütçe komisyonunda olduğu anlaşılmıştır.

Bu teklifle ilgili Cavit Torun'la görüşmeler yapılmış olup bu görüşmeler halen devam etmektedir.

Daha önce komisyonumuzca hazırlanan Kamu Avukatları Yasa Tasarısı üzerinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

* * *

Duyuru No: 2003/95

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali Şahin'in önceki dönem İstanbul milletvekilliği sırasında beş arkadaşı ile birlikte 1997 yılında TBMM Başkanlığı'na verdikleri ve ekte bir örneği sunulan "*Devlet Memurları Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine*" dair kanun teklifindeki değişikliklerin gerçekleştirilmesi ya da bunun mümkün olmaması durumunda kamu avukatlarının sıkıntılarını azaltabilecek ve emekli olmuş veya olma konumunda olanları sıkıntıdan kısmen kurtaracak hazırlanmış veya değiştirilerek hazırlanacak kanun metninin tasarı haline getirilmesi, mümkün olmadığı takdirde bunun kanun teklifi şeklinde düzenlenerek kanunlaşmasının sağlanması, kendilerini 23.09.2003 günü makamında ziyaretimiz sırasında dile getirilmiş ve ekteki yazı verilmiştir.

Bilgilerinize sunar, konunun ilgilenen baronuz mensubu kamu avukatı meslektaşlarımıza da duyurulmasını rica ederim

Saygılarımla,

23.09.2003

Sayın M. Ali Şahin
Devlet Bakanı, Başbakan Yardımcısı

Avukatlar, hakimler ve savcılar yargılamanın iddia, savunma ve karar sürecinde adaleti gerçekleştirmek üzere birbirlerinin olmazsa olmaz niteliğindeki tamamlayıcı unsuru olarak birlikte

görev yapmaktadırlar. Her birinin yaptığı görev buldukları statüye göre fonksiyonel olarak farklı olmakla birlikte, bu durum yargılamanın sonuçlandırılmasında, varlığı mutlak aranan bir konum yaratmasına rağmen birinin görevini diğerinden daha değerli de kılmaz.

Nasıl hakimler ile savcıların özlük hakları arasında bir fark yoksa, kamu kesiminde devlet memuru olarak görev yapan avukatlar ile yargının diğer temel öğeleri arasında da özlük hakları yönünden bir farklılığın bulunmaması gerekir.

Hakimler ve savcılar ile kamu kesiminde devlet memuru olarak görev yapan avukatlar arasında, mevzuatta haklı bir neden olmaksızın farklılık öngörülmektedir. Kamu avukatları ücret yönünden farklı bir rejime tabi kılınmıştır. Belli bir statüleri, yetkileri ve bağımsızlıkları yoktur. Çoğu zaman hukukçu olmayan bir idari amire bağlıdırlar. Avukatlık Kanunu'nun avukatlar için vazgeçilmez bir koşul saydığı "bağımsızlık" kamu avukatlarına tanınmamıştır. Kendi çabalarıyla kazanılmış vekalet ücreti çok görülerek, düşük limitlere bağlanmıştır. Vekalet ücreti aldıkları düşünülerek ek ödeme ve tazminatları düşük tutulmuş emeklilik döneminde vekalet ücreti almayacakları ve bu durumun kendilerini büyük sıkıntıya sokacağı düşünülmemiş ve uzunca bir süredir büyük bir kısım kamu avukatının vekalet ücreti olarak katkı sağlayan etkili sayılabilecek bir gelirinin de gerçekleşmediği gözlerden kaçmış ve kamu avukatları büyük oranda adaleti gerçekleştirme çabası verirken kendileri mağdur duruma girmiş, emekli olmak zorunda kalanlar ise ekonomik sıkıntılar içinde, ömürlerinin son demini yaşama mücadelesi vermeğe başlamıştır.

Kamu avukatlarının ilk özel kanunları çıkarılıncaya, özlük hakkı açısından var olan eksiklik giderilip, kamu kesimi avukatlığı yeniden düzenlenene kadar ekonomik durumlarının iyileştirilmesi, hiç olmazsa diğer kamu görevlileri ile avukatlık hizmet sınıfı aleyhine olan ücret farkının bir nebze giderilmesi gerekmektedir. Kamu avukatlarının sorumlulukları büyüktür. Devletin trilyonlar değerindeki davalarını takip eden, batık kredilerin tahsili için uğraşan, kamunun çıkarlarını kollayıp koruyan kamu avukatları büyük mali sıkıntı içindedirler. Bu durumun düzelmesi, görevde kalıcılığın temin edilmesi ve hizmet verimliliklerinin artmasının da gereğidir.

KOMİSYONLAR

Diğer yünden, kamu kesimi avukatlarının mesleki görev sorumlulukları ve ağırlığına uygun adil bir ücret alabilmelerini sağlayıcı özel yasa düzenlemesi gerekmektedir. Kamu görevi yapan eczacılar, ziraat mühendisleri, akademik herhangi bir kariyeri olmayan sayıları hayli kabarık öğretim görevlisi statüsündeki öğretmenler ve benzeri birçok kamu görevlisi 1. dereceye geldiklerinde 3600 ek gösterge aldıklarından, emekli olduklarında görevde oldukları zamanki gelirlerinde eksilme olmamakta, daha fazla emekli ikramiyesi almakta ve aynı derecede olan kamu avukatlarına göre %40 oranında daha fazla emekli aylığı almaktadırlar. Kamu avukatlarının 1.derecedeki ek göstergelerinin 3000 olması sebebi ile emekli olduklarında fiili çalışma sürecinde ellerine geçen ücretlerinde %40 civarında eksilme olarak emekli olduklarından, geçim şartlarının yarattığı sıkıntıya kapılmamak amacı ile çalışmaya devam etmek, yaş haddini dolduruncaya kadar mağduriyetlerini geciktirerek çalışmak zorunda kalmaktadır. Kamu avukatları dışında hiçbir kamu görevlisinin maruz kalmadığı bu durumdan etkilenen emekli olmuş vs fiilen görev yapan kamu avukatı toplam sayısı 3500- 4000 civarında olup, kamu avukatlarının 1.dereceye yükselmiş olanlarının ek göstergelerinin 3600'e, alt derecedeki kamu avukatların ek göstergelerinin de buna uyumlu kademlendirilerek düzenlenmesi, fiili ücretlerinde aylık 10.000.000.-TL civarında bir artış sağlamakla bütçeye de yük getirmemektedir. Ancak, bu iyileştirme yeterli olmamakla birlikte emeklilik dönemi için kamu avukatlarının geçim sıkıntısına düşmesini engelleyici ve diğer kamu görevlerine göre mağduriyete bir nebze son verici olacağından, mümkün olabilirse Sayın Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı'nın önceki dönem İstanbul milletvekilliği sırasında 5 arkadaşı ile birlikte, 1997 yılında TBMM başkanlığına verilen, ekte bir örneği sunulan Devlet Memurları Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirmesine dair kanun teklifindeki değişikliklerin gerçekleştirilmesi, mümkün görülmediği takdirde acil olarak kamu avukatlarının sıkıntılarını azaltabilecek ve emekli olmuş ve olma konumunda olanları sıkıntıdan kısmen kurtaracak hazırlanmış veya değiştirilerek hazırlanacak kanun metninin mümkün ise tasarı haline getirilerek, mümkün olmadığı takdirde kanun teklifi şeklinde düzenlenerek gecikmeksizin kanunlaşmasının sağlanması çilekeş kamu avukatlarımızın sıkıntılarını kısmen de olsa hafifletebilecektir.

Belirtilen açıklamalarımız doğrultusunda değerli bir hukukçu ve meslektaş olarak, kamu avukatlarımızın tarafınızdan da bilinen acil sıkıntılarına çözüm ve katkıda bulunmanız, camianın umudu haline gelmiştir.

KOMİSYONLAR

Gereken ilgi ve katkının sağlanacağı inancı içinde ilgilerinize sunarım.

II

TÜBAKKOM-TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KADIN HUKUKU KOMİSYONU ÇALIŞMALARI

TÜBAKKOM 20 Mart 1999 yılında, Türkiye Baroları Kadın Hakları Komisyon'ları arasında iş birliğini, bilgi alışverişini güçlendirmek ve belirlenen amaçlar doğrultusunda çalışmak üzere bir kaç baro komisyonlarınca kurulmuş olup geçen zaman içerisinde gittikçe komisyon ağları büyümüş ve 2004-2005 yılında komisyon ağı çok genişlemiştir.

Kurulduğundan bu güne kadar mevcut yasalarda; kadın erkek eşitliğine aykırı hükümler tespit edilmekte ve düzeltilmesi için etkin şekilde çalışılmıştır.

Öncelikli olarak MK incelemeye alınmıştır. Komisyonlar eşitliğe aykırı buldukları hükümleri tespit etmiştir. Genel üye toplantılarında ve genel kurullarda tespit edilen maddeler üzerinde tüm komisyonların görüşleri alınmış ve neticede ortaya çıkan TÜBAKKOM görüşü TBMM Kanunlar Alt Komisyon Başkanlığı'na sunulmuştur.

MK yasalaştığında, komisyon toplantılarımızda yasanın eksik hususları olup olmadığı tartışılmıştır. Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğü ve uygulama şekli hakkında kanun 10. maddesi MK yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş eşler arasında bu tarihe kadar tabi oldukları ml rejimi devam eder demektedir. Bu mad-

de evlilikler arası eşitsizlik yarattığından malların paylaşımının evliliklerin başından itibaren başlaması gerektiği hususundaki mücadelemizi sürdürmekteyiz.

Kadınlarımıza mevcut yasalardaki haklarını öğretmek, değişen yasalardaki kadınlar lehine değişen maddeleri tanıtmak için konferanslar, paneller yapmaktayız.

Yasaların değişmesini istediğimiz maddelerin değişimini sağlamak için mücadelemizi; basın bildirimlerini okuyarak, yerel televizyonlarda açık oturum, Meclis Başkanı'na, milletvekillerine, TBMM Alt Komisyon Başkanlığı'na görüşlerimizi bildirmekteyiz.

Ailenin Korunması Yasası hakkında; kadınlarımızı bilgilendirme, şiddete maruz kaldıklarında yapacaklarını anlatmaktayız.

Broşürler bastırarak kolay ve etkin şekilde şiddete karşı mücadeleye yollarını yaymağa çalışmaktayız. Aile Koruma Yasası'nın uygulamada yaşanan zorluklar ve Yasa'nın eksiklikleri ve aksaklıkları konusu komisyonların görüşlerine sunulmuş aksaklıkların giderilmesi için neler yapılması gerektiği hakkında TÜBAKKOM görüşleri belirlenmiş ilgililere bildirilmiştir.

Her komisyon kendi bölgelerinde bu Yasa'nın özel tanıtımı için çalışmış mahalle- okul ve kahvehanede bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Polis ve doktor mağdurunun ilk gördüğü kişiler olarak onların konuya duyarlılığı artırma çalışmaları yapılmıştır.

Aile mahkemelerinin kurulması gereken yerlerde halen kurulmadığı komisyonlarımızca tespit edilmiş olup aile mahkemelerinin kurulması için çalışmalar yapılmıştır.

Aile mahkemelerinin kurulduğu yerde yaşanan aksaklıklar tespit edilmiş ve Adalet Bakanlığı'ndan aksaklıkların giderilmesi ve kurulmayan illerde de aile mahkemesinin kurulması istenilmiştir

Kadın hukuku komisyonları kendi illerinde adliye binalarının içerisinde danışma büroları kurarak hakları ve nereye başvuracağını bilmeyen, ücret ödemeye maddi gücü bulunmayan kadınlara ücretsiz danışmanlık vermektedir.

TCK komisyonlarımızca kadın erkek eşitliğine aykırı maddeler araştırılmış ve tespit edilen maddeler komisyonların görüşlerine sunulmuş ve yapılan komisyon toplantılarında TÜBAKKOM

KOMİSYONLAR

görüşü tespit edilmiş ve TBMM Kanunlar Alt Komisyonu'na TÜ-BAKKOM görüşleri sunulmuştur. Yasalaşan ceza kanununun eksik bulduğumuz hususlar tespit edilmiş, töre cinayetleri ceza artırımı nedeni olarak sayılırken namus cinayetleri bu kapsama alınmamıştır. Öncelikle bu haksızlığın giderilmesini talep ettik.

YTCK da düzeltilmesi gereken maddeler ayrıca komisyonlarımızca tespit edilmiş olup eşitlik sağlayıncaya kadar etkin mücadelemiz sürdürülmeğe devam edecektir.

25 Kasım tarihlerinde kadına karşı şiddeti kınayıcı, şiddete karşı mücadele yollarını anlatan paneller yapılmaktadır.

5 Aralık tarihlerinde seçme ve seçilme hakkı kadının siyasetteki yeri konulu basın açıklamaları yapmaktayız.

Kitle iletişim araçlarında kadın imgesinin istismarına ve ya cinsiyet ayrımcılığına yol açan yayınlar komisyonlarca izlenmiş ve mahzurlu bulunanlar dönem sözcülüğüne bildirilmiştir. Dönem sözcülüğümüzce RTÜK'e şikayet edilmiştir. RTÜK tarafından bu yayınlarla ilgili verilen cezalar dönem sözcülüğümüze bildirilmiştir.

Ayrıca TV kanallarının genel yayın yönetmenlerine kadını eğitici programlara yer vermeleri bu konuda eğitimi olmayan kişilerin yaptıkları programların zararları bildirilmiştir.

CEDAW'ın son toplantısında alınan kararlara karşı yürütme kurullarının görüşleri alınmış.

Anayasa'nın 10. maddesine eklenecek eşitlik çerçeve yasa tasarısı hakkında görüşler tespit edilmiştir. Cinsler arası ayrımcılığın önlenmesi için Anayasa'nın 10. maddesine "*kadın erkek eşit haklara sahiptir*" ibaresi yeterli olmayıp devlet cinsler arası eşitliği sağlamak için olumlu ayrımcılık dahil her türlü önlemleri alır ibaresinin de konulmasını konulması istenilecektir.

TÜBAKKOM Genel Kurulları'nda dönem sözcülüğü ve bölge başkanları seçilmekte ve TÜBAKKOM dönem sözcülüğü, bölge başkanlarına, bölge başkanları bölgelerindeki komisyonlara faks göndererek iletişim sağlanmaktadır.

TÜBAKKOM yılda iki Gez Genel Üye Toplantısı bir Genel Kurul ve 3 ayda bir Yürütme Kurulu Toplantısı yapmaktadır. Ge-

nel Kurul ve Genel Üye Toplantıları'na kadın hukuku komisyonu üyeleri, Yürütme Kurulu Toplantıları'na dönem sözcüsü, bölge başkanları, İzmir-İstanbul, Ankara da daimi yürütme kurulu üyesi olarak katılmaktadır.

TÜBAKKOM 6. dönemde Ordu-Konya da genel üye toplantıları, Ankara-Karabük-Çorum da Yürütme Kurulu Toplantıları yapılmış olup 14-15 Mayıs 2005 de Karabük'te Genel Kurul yapılacaktır. Dönemimizin başından beri tüm toplantı tutanakları Barolar Birliği'ne gönderilmiş olup en son Çorum Yürütme Kurulu Toplantı tutanakları da ilişiktir.

TÜBAKKOM 6. dönemi 22.5.2004 tarihinde başlamış olup 14.5.2005 tarihinde sona erecektir. Bu dönemde komisyonlar arası sevgi ve dostluk bağı son derece kenetleşti.

Şimdiye kadar bazı barolar hiç komisyon kurmamış, bazı barolar komisyon kurmuş ama iletişimsizlikten çalışmamış. İyi bir diyalog ile hepsi faal duruma getirildi ve çok yoğun ilgi ve çalışmalarla TÜBAKKOM çatısı çok büyüdü.

TÜBAKKOM 6. dönemde Çanakkale-Yozgat-Niğde-Kırşehir-Tokat-Kayseri, Kastamonu kadın hukuku komisyonları kurulmuştur. İki yıldır komisyon üyesi göndermeyen İzmir Komisyonu bu dönem de TÜBAKKOM çalışmalarına katılmıştır. Komisyonlarını kurduğu halde bu döneme kadar TÜBAKKOM çatısına üye göndermeyen, faal çalışmayan komisyonlarla iletişime girilerek faal çalışmaları ve iletişimin kurulması temin edilmiş Trabzon-Amasya- Kocaeli-Afyon faal çalışmalarına başlamıştır.

Kadın Hukuku Komisyonları'nun illerinde yaptıkları faaliyetler ile birlikte yapılan Genel Kurul, Yürütme Kurulu ve genel üye toplantı tutanakları her yıl TÜBAKKOM kitapçıklarında toplanmakta yeni kurulan komisyonlara rehber olmaktadır.

Tüm komisyonların adresleri güncelleştirilerek yapılan listeler tüm komisyonlara gönderilmiştir.

Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü'ne TÜBAKKOM listesi gönderilmiştir. En son hali ile TÜBAKKOM listesini ilişikte en son güncelleştirilmiş haliyle gönderiyorum Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü'ne de en son güncelleşmiş liste gönderilmiştir.

KOMİSYONLAR

Dönemimizde TÜBAKKOM yönergesinin eksiklikleri tespit edilmiş ve son şekliyle yeni yönerge genel üye toplantısında üyelerin kabulüyle kesinleşmiştir. Ek te de sunulmaktadır

Nisan ayında TÜBAKKOM yürütme kurulu üyeleriyle birlikte TBMM gidilerek Adalet Komisyonu Başkanlığı'na (Seçim yasasında pozitif ayrımcılık yapılmasını ve seçimlerde kadınlara kota uygulanmasını -Anayasa'nın 10. maddesine eklenecek olan eşitlik çerçeve tasarısı üzerindeki görüşlerimizi - 4722 sayılı MK mal rejimiyle ilgili 10. maddesinin iptali ile ilgili kanun tasarısı metni ile 1 Nisan da yürürlüğe girecek olan Yeni TCK ile ilgili eksiklikler ve TÜBAKKOM görüşlerini içeren tüm kanun tasarıları arz edeceğiz.

Bu güne kadar komisyonlar faaliyetlerini ve toplantı tutanaklarını kendi barolarına bilgilendirmektedir. Dönem sözcüsü olarak ben de dönemimizin başından bu güne kadar tüm yaptığımız çalışmalarımızı muntazaman Barolar Birliği'ne gönderilmektedir.

8 Mart Dünya Kadınlar Günleri'nde tüm komisyonlar illerinde, paneller, söyleşiler bir sürü etkinlikler yaparak kadınların bilinçlendirme ve bilgilendirmeler yapmaktadırlar.

Kadınları yasaları öğrenmeye, bilinçlendirmeğe, eşitlik sağlanuncaya kadar değişmesini istediğimiz yasaların değişimini sağlamak için mücadele etmeğe, barış huzur ve özgürlüğün şartının eşitlikle olacağına inanıyoruz.

Ankara 26.05.2003

Duyuru No: 2003/61

Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu'nun (TÜBAKKOM) 4. Dönem çalışmalarına ilişkin kitapçık ile,

8 Mart Dünya Kadınla Günü nedeniyle Ankara'da düzenlenen "Yeni Medeni Kanunun'un Aile Hukukuna Getirdiği Yenilikler ve Uygulaması" konulu sempozyumun kitapçığı çıkmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

III

ÇOCUK HAKLARI ÇALIŞMALARI

Türkiye Barolar Birliği bünyesinde sürekli olarak çalışan bir Çocuk Hakları Komisyonu bulunmamaktadır. Ancak barolarımız bünyesinde kurulmuş çocuk hakları komisyonları ile sürekli işbirliği halinde olunmuştur. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi'* nin 51. sayısı bu işbirliği sonucu "*Çocuk Hakları*" konusuna özgülenmiş ve *Dergi'* nin değişik sayılarında aynı kaynaktan gelen çeşitli yazı ve incelemeler yayımlanmıştır.

Ayrıca barolarımızın çocuk komisyonlarından gelen istek üzerine Prof. Dr. Sevda Uluğtekin'in "*Çocuk Mahkemeleri ve Sosyal İnceleme Raporları*" adlı kitabı yayımlarımız arasında yayımlanmıştır.

Ankara 31.08.2004

Duyuru No: 2004/70

19-23 Ağustos 2004 tarihleri arasında Abant'ta TBB-UNICEF-Barolar işbirliğinde düzenlenen "*Barolar Çocuk Hakları Komisyonla-*

KOMİSYONLAR *ri'nin Kurulması ve Güçlendirilmesi Projesi"* nin üçüncü toplantısında yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

TBB-UNICEF-Barolar İşbirliğinde Barolar Çocuk Hakları Komisyonları'nın Kurulması ve Güçlendirilmesi Projesi Üçüncü Toplantı 19-23 Ağustos 2004 Abant

UNICEF'in sayın temsilcileri, barolarımızın çocuk hakları komisyonu üyeleri, sayın meslektaşlarım,

TBB-UNICEF-Barolar işbirliğinde Barolar Çocuk Hakları Komisyonları'nın kurulması ve güçlendirilmesi projesi kapsamında düzenlenen üçüncü toplantıya hoş geldiniz, sizleri sevgilerimle selamlıyorum.

Yarınımız, güvencemiz, umudumuz, ışığımız, parçamız, bizim olan çocuklarımız için neler yapıyoruz? neler yapmalıyız? bu sorulara olumlu yanıt verebiliyor muyuz? Korumasız, güvencesiz, kimsesiz çocuklar için neler yapıyoruz. Yarı başımızda Irak'ta ve dünyanın her köşesinde sıcak çatışmalar ve savaşlar onlar için en büyük tehlike oluşturmaktadır. Çünkü tertemiz, pırıl, pırıl henüz kirlenmemiş bu dünya şirini çocuklar için savaş ve sıcak çatışma oyun alanlarının, sokaklarının, kısaca yaşam kaynaklarının karartılması ve dünyalarının yıkılması demektir. Savaş ve çatışma ortamı dışında değişen ve gelişen dünya koşulları karşısında çocuğun bedensel ve ruhsal sağlığını korumak, onu ülkenin geleceği olarak yetiştirmek büyük özen ve duyarlılık istemektedir. Modern ve sanayileşmiş toplumlarda aile bütçesine katkıda bulunmak durumunda olan aile bireyleri, geleneksel yapılarını terk ederek kendi gereksinmelerini karşılamak için dışarıda çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu ise evdeki çocuklara yeterli bakım ve özen gösterilmesini engellemekte, çocukların sevgi ve ilgiden uzak kalmasına neden olmaktadır. Sorunlu olarak yetişen çocuklar hem ailesi, hem de yaşadığı toplum için potansiyel tehlike oluşturmaktadır. Tüm bu sorunlar giderek uluslararası boyuta ulaşmış bunun sonucu olarak ta, çocuklar uluslar-üstü bir korumaya alınmak istenmişlerdir.

Böylece çocuğa özel bir ilgi gösterme gerekliliğinin ve çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu gelişebilmesi mutluluk, sevgi ve anlayış

havasının içindeki bir aile ortamında yetişmesinin temini ile yine çocuğun toplumda bireysel bir yaşantı sürdürebilmesi için her yönüyle hazırlanmasının ve Birleşmiş Milletler Antlaşması'nda ilan edilen ülküler ve özellikle barış, değerbilirlik, hoşgörü, özgürlük, eşitlik ve dayanışma ruhuyla yetiştirilmesinin gerekliliğini göz önünde tutarak, 1924 yılında "*Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi*" 1959 yılında "*Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulu'nca Çocuk Hakları Bildirgesi*" bu temel ve özel metinler yanında, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 23 ve 24. maddelerinde, yine Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara ilişkin uluslararası sözleşmenin 10. maddesinde ve bütün bunların tamamını ayrıntılı bir biçimde içeren "*Çocuk Haklarına Dair Sözleşme*" kabul edilmiştir. Tüm bu sözleşmeler ve bildireler çocuklara uluslararası hukuki koruma sağlama gereksiniminden doğmuştur.

Ulusal-üstü bir koruma gereği duyulan çocuklar ve dolayısıyla çocuk haklarının, ülkemiz bakımından da son derece önemi vardır. Bu düşüncelerden hareketle barolarımızda "*çocuk hakları komisyonları*" oluşturulmuştur. Bu komisyonlar kendi ölçeklerinde çok yararlı ve başarılı çalışmalar yürütmüşler "*Çocuk Adalet Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi*" gündeme gelince Türkiye Barolar Birliği de bu çalışmalara katkı sunmak istemiştir. İşte TBB-Barolar Çocuk Hakları Komisyonları'nun iş birliği bu aşamadan sonra başlamıştır. İlk önce yedi baroyla başlatılan bu çalışmalar bugün yaklaşık kırk baroya ulaşmıştır.

2002 yılının Ağustos ayında yapılan ilk eğitim çalışmasından sonra 2003 yılında ilk eğitim çalışmasının değerlendirilmesinin yapıldığı ikinci toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu yılki toplantıda ise hedeflenen amaç, baroların bu alanda, yani çocuk hakları alanında gelişen, değişen ve güçlenen çalışma alanlarında deneyim ve bilgi paylaşımını sağlamaktır.

Geçen süreç içinde, çocuk hakları alanında baroların yaptıkları çok Önemli ve etkili çalışmalar olmuştur. Bu çalışmalar çocuk haklarının gelişmesi yönünde büyük katkılar sunmuştur.

Sayın meslektaşlarım,

Sizlere kısaca sunduğum, çoğunuzun bizzat katılarak zenginleştirdiğiniz bu çalışmaların mutfağında en büyük çabayı gösteren

KOMİSYONLAR

ve kendisini tüm çocukların ablası olarak ilan ettiğim Sayın Av. Seda Akço'ya huzurlarınızda teşekkürlerimi sunuyorum. Çünkü bu toplantıların yapılmasında çok büyük katkısı ve emeği vardır. Ayrıca çocuk hakları komisyonlarının barolar arası çalışmalarının diğer komisyonlara da örnek olmasını diliyor, bu dayanışmanın, bu birlikteliğin, bu beraberce üretme isteğinin onları da etkilemesini temenni ediyorum. Bu arada asli görevleri olmasına karşın, UNICEF yetkililerinin de TBB-Barolar çalışmalarına gösterdiği ilgi, destek ve katkıya teşekkür ediyorum, çalışmaların başarılı geçmesini diliyor, sizlere sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı
Av. Özdemir Özok

* * *

Ankara 28.02.2005

Duyuru No: 2005/18

İlgi: 06.10.2004 günlü 2004/83 sayılı duyurumuz.

Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün 23.09.2004 günlü 66079 sayılı yazısı ve eki Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Daire Başkanlığı'nun Adalet Bakanlığı hitaplı yazıları ilgi duyurumuzla tarafınıza gönderilmişti .

Anılan duyuruda "Reunite International Child Abduction Centre" adlı bir hayır kurumunun çocukları kaçırılan kimselere destek vermek amacıyla, aile hukuku ve uluslararası çocuk kaçırma konularında uzman hukukçuları ve kurumları tespit etmeye çalıştıkları ve bu konuda yardım talep ettikleri bildirilmiş ve baronuz bünyesinde aile hukuku ve çocuk hukuku birimlerinin anılan kurumla işbirliği konusunun değerlendirilmesini ve sonucunun Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne bildirilmesini istenmişti.

Adalet Bakanlığı'nda açılan dosyanın daha fazla sürüncemede kalmaması için Baronuz cevabının Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Müdürlüğü'ne bildirilmesini önemle rica ederim.

* * *

IV

CEZA MUHALEMELERİ KANUNU KOMİSYONU ÇALIŞMALARI

Ankara 16.06.2003

Duyuru No: 2003/70

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu başlangıcından bugüne CMUK uygulamalarının değerlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması amacıyla Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Hüseyin Erkenci, Av. Zeki Ekmen ve Av. Erkin Kaya başkanlığında yeni bir çalışma ve toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır.

Bu nedenle yapılacak toplantıda CMUK uygulamalarında karşılaşılan sorunların tümü CMUK Yönetmeliği de dahil olmak üzere değerlendirilecektir. Çalışmaların verimli ve üretici olması için konuyla ilgili bir temsilcinin yapılacak toplantıya gönderilmesini rica ederim.

Duyuru No: 2004/47

TBMM Adalet Alt Komisyon Başkanlığı, 24 Mayıs 2004 tarihinde Birliğimize gönderdiği faksla "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı" ile ilgili görüşmelere 01.06.2004 tarihinde başlanacağını ve Birliğe bağlı bir avukatın toplantılara katılmak üzere görevlendirilmesini istemiş bulunmaktadır.

Zamanın darlığı nedeniyle Birlik adına çalışmalara dönüşümlü olarak Ankara Barosu önceki Başkanları'ndan Av. Tuncay Alemdaroğlu ile Ankara Barosu avukatlarından Av. Ali Karaküçük ve Av. Sami Kahraman görevlendirilmişlerdir. Ancak, Tasarının mesleğimiz bakımından taşıdığı büyük önem göz önünde bulundurularak, bilgi ve birikimlerimizin topluca değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda öncelikle Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı hakkında baronuz düşüncelerinin yazılı olarak gönderilmesini barolarımızdan konu ile yakından ilgilenen ve çağrılacak toplantılara katılabilecek nitelikte bir arkadaşımızın adının çok acele bildirilmesini; çalışma yöntemi sonradan belirlenmek üzere bu arkadaşlarımızın ortak bir toplantıya çağrılarak konu ile ilgili düşüncelerinin Komisyon temsilcilerimizle birlikte oluşturulmasının sağlanacağını bilgilerinize sunarım.

* * *

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile ilgili çalışmalar devam ederken TBB Yönetim Kurulu Prof. Dr. Erdener Yurtcan'a bir alternatif Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu tasarı taslağı hazırlatmış ve bu taslak ileriki çalışmalarda göz önüne alınmıştır.

* * *

Ankara 23.06.2004

KOMİSYONLAR

Duyuru No: 2004/58

İlgi: 26.05.2004 Günlü 2004/47sayılı duyurumuz.

TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda görüşülmekte olan CMUK Tasarısı ile ilgili bir çalışma grubu oluşturularak alternatif görüşlerin ortaya çıkarılması gerekliliği daha önce bildirilmişti.

İlgideki yazımıza Kayseri, Ankara, Kırşehir, Antalya, Şanlıurfa, Tekirdağ, Diyarbakır, Sakarya, Eskişehir, İzmir ve Konya baroları yanıt vermişler; bildirdikleri temsilcilerine çağrı çıkarılarak, 22.6.2004 tarihinde Kayseri, Ankara, Kırşehir, Antalya, Diyarbakır, İzmir ve Konya Baroları temsilcilerinin katılımıyla Prof. Dr. Bahri Öztürk'ün başkanlığında bir toplantı düzenlenmiştir.

Toplantıya TBB tarafından görevlendirilen üyeler de katılmışlardır. Bu toplantıda varılan ortak görüş doğrultusunda:

1. İzmir 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim üyelerinden Prof. Dr. Durmuş Tezcan başkanlığında oluşturulan bilimsel kurula;

- a. Prof. Dr. Bahri Öztürk,
- b. Emekli Askeri Yargıtay Başkanı Fahrettin Demirağ,
- c. Ankara Barosu temsilcisi Av. Deniz Aksoy,
- d. Diyarbakır Barosu temsilcisi Av. Yaşar Altürk,
- e. İzmir Barosu temsilcisi Ümit Aydil'in katılımı;

2. Bu kurulun 27 Haziran 2004 tarihinde İzmir'de toplanarak iki hafta çalışması uygun görülmüştür.

Bu kurulun yol ve konaklama giderleri TBB tarafından karşılanacaktır.

Bu kuruldaki çalışmalara katılmak isteyen barolarımız, giderleri kendileri tarafından karşılanmak üzere temsilci gönderebilirler. Ancak kalınacak yer bakımından bu isteklerin TBB'ne çok kısa zamanda bildirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca barolarımız görüşlerini Komisyon'a yazılı olarak gönderebilirler. Bu konuda yardımcı olmak üzere Tasarı ile yürürlükte

KOMİSYONLAR bulunan CMUK'un mukayeseli, metni TBB web sitesinde yayımlandığının göz önünde bulundurulması önemle hatırlatılır.

Oluşturulan Komisyon'un hazırlayacağı alternatif tasarı barmolarımıza gönderilerek görüşleri alınacak, bu arada Ankara'da bir çalışma toplantısı da düzenlenecektir.

Bilgilerinize sunulur.

* * *

Bu Komisyon tarafından hazırlanan "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarı Taslağı" yayımlanmış, tasarının TBMM'nde görüşülmeye başlamasından önce tüm milletvekillerine ve üniversitelerimize gönderilmiştir.

* * *

Ankara 06.12.2004

Duyuru No: 2004/94

Baro başkanlarının ve temsilcilerinin katılımı ile 03.12.2004 günü Ceza Muhakemeleri Kanunu Tasarısı'nın TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesinden önce AKP ve CHP grup yöneticileri ile milletvekillerine yapılan ziyarette sunulan bilgi notu ilişkide gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

**TBB Başkanı Özdemir Özok ve Baro Başkanları'nın
3.12.2004 Günü Ceza Muhakemesi Kanunu Tasarısı'nın
TBMM Genel Kurulu'nda Görüşülmesinden Önce
AKP ve CHP Grup Yöneticileriyle Millet Vekillerine
Sunulan Bilgi Notu**

Anayasa'nın 2. maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir" denilmek suretiyle devletimizin hukuk devleti olduğu açıkça vurgulanmaktadır.

Bu bağlamda hukuk devleti, her eylem ve işlemi hukuka uygun, insan haklarına saygı gösteren, hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçman, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, yasaların üstünde yasa koyucunun dahi bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve evrensel hukuk kuralları bulunduğu bilincinden uzaklaştığında işlemlerin geçersiz kalacağını bilen, faaliyetleri kanunların açık hükümünden önce hukukun bilinen ve tüm uygar ülkelerin benimseyip uyduğu ilkelere uyan devlet demektir. Bir hukuk devletinde asıl olan hukukun üstünlüğüdür. Kısaca hukuk devleti, insan haklarının yaşama geçmesini, adaletin sağlanmasını, güvenliğin temin edilmesini amaçlar. Hukuk devletinde, yasama ve yürütmeyi hukuka ve hukukun üstünlüğüne bağlı kılan güç bağımsız yargıdır.

Yargı bu görevini, usul yasası olarak adlandırılan ve mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, delil toplama, iddia ve savunma haklarına ilişkin ilke ve hükümleri içeren yasalara uygun olarak yerine getirir. Çalışmasını ve kuruluşunu yasadan ve yasadaki açık usullerden almayan hiçbir kişi veya organ yargı görevi yapamaz. Yargılama hizmeti, yargılama makamları tarafından, "silahların eşitliği" ilkesi temelinde yerine getirilen ve devletin tekelinde olan bir kamu hizmetidir.

Bir toplumda düzen ve huzurun, iç barışın sağlanması, kargaşa ortamının yaratılmaması, yargılama örgütünün gücü ve verdiği hizmetin kalitesi ile yakından ilgilidir. Bu hizmetin toplumun beklentilerine ve gereksinmelerine yanıt verebilmesi için etkin, hızlı ve doğru olarak yürütülmesi gerekmektedir. Yargılama sonunda verilen karar adil olmalıdır.

Ceza yargılamasının ilke ve kurallarını düzenleyen ceza muhakemesi ile ilgili kurallar bu anlamda çok önemlidir. Çünkü demokratik hukuk devletinde bağımsız ve hızlı bir ceza yargılaması, ülkenin ve toplumun güvencesidir. Geciken adaletin, devletin temel değerlerini yıpratacağını, halkın devlete karşı güven duygusunu azaltacağını buna karşın, sağlıklı bir yargılama sisteminin oluşması, objektif, yansız, hızlı ve etkin bir adalet işleyişinin gerçekleştirilmesi, hem devletle yurttaşlar arasındaki bağı güçlendirecek, hem de ülkedeki sorunların bir çoğunun kendiliğinden çözülmesi sonucunu doğuracaktır.

KOMİSYONLAR

Herkesin bildiği gibi, Türkiye’de yargılama yavaş yürümesi, hak aramanın sürüncemede kalmasına neden olmuş, adalet dağıtımında etkinlik hızla zaafa uğramış ve bireyler hak arama amacıyla hukuk dışı yolları meşru görmeye başlamıştır.

Yargılama yetkisini kabul ettiğimiz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, adaletin gecikmesini ve adil yargılama kurallarının uygulanmamasını hakkın ihlali olarak değerlendirmekte ve mahkum etmektedir.

Yargılama sırasında “silahlarda eşitlik”, savunmanın hazırlanması için yeterli zaman -ve kolaylığa- sahip olunması gibi ilkeler adil yargılama hakkının önemli unsurlarıdır. “Adil yargılanma hakkı” 3.10.2001 gün ve 4709 sayılı Yasa ile Anayasa’nın 36.maddesinin bir parçası haline gelmiştir. 36. maddenin 1. fıkrasına eklenen “Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir” hükmü ile AİHS’nin adil yargılanmayı düzenleyen 6. maddesi Anayasamıza girmiş bulunmaktadır.

Yapılan yasal düzenlemeler ve mevcut tasarıyla şüpheli ve sanık hakları açısından çok önemli yenilikler getirilmekle birlikte, Meclis gündemindeki yasa teklifinde önemli eksiklikler bulunmaktadır.

1929 yılından bu yana yürürlükte bulunan CMUK’un “adil yargılanma hakkı” ve teknolojik alandaki gelişmelerin, ekonomik ve sosyal yapının değişmesiyle çeşitlenen suçların etkin ve etkili yargılanmasına yönelik ihtiyaçlara cevap veremez duruma geldiği düşüncesi ve yukarıda sunduğumuz gelişmeler karşısında yeni bir ceza yargılama usul kanunu hazırlanması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Bu konuda uzun yılları kapsayan ve geniş katılımı yapılan çalışmalar sonunda benimsenen ilkelere uygun olarak hazırlanan metinden uzaklaşıldığı görülmektedir. Özellikle Adalet Komisyonu çalışmaları sırasında eklenen hükümler tasarının bütünlüğünü bozmuş, bu yasada bulunmaması gereken hükümlere de yer verilmiştir. AB uyum süreci ve müzakere tarihi alınması gibi nedenlerle hızlandırılan görüşmeler sonucu, “adil yargılanma hakkı”nın gerçekleşmesi açısından AB kriterlerine göre bir çok düzenlemenin noksan kaldığı, yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

- Adli kolluğun düzenlenmesi ile ilgili bağımsız yasa çalışmasından vazgeçilerek adli kolluğun bu yasaya eklenmesi yasa tekniğine aykırıdır. Adli Kolluk (161-164) adı altında yapılan düzenleme mevcut uygulamadan farklı bir sonuç vermeyecektir. Gerçek anlamda adli kolluk kurumunun kurulamaması, savcının soruşturma aşamasındaki etkinliğinin artırılmaması önemli bir eksikliktir. Yasa çalışmaları sırasında, emniyet ve Jandarma güçlerinin gerçek anlamda bir "adli kolluk" kurulmasına gösterdikleri direncin etkisiyle özlenilen düzenlemeden vazgeçilmesi dikkat çekicidir.

- Savcının konumu (161-220) iki aşamada düşünülmelidir. Soruşturma safhasında etkin ve etkili olmalıdır. Soruşturmayı bizzat yürütmeli ve yönlendirmelidir. Bunun içinde yeterli sayıda ve nitelikte donanımlı savcı yetiştirilmelidir.

Savcıların duruşma salonundaki konumu (188) esasta ve görünümde "silahların eşitliği" ilkesine uygun bir biçimde düzenlenmemiştir. Komisyon çalışmaları sırasında yaşanan talihsiz olaylar demokrasimiz adına son derece düşündürücüdür.

- Tasarı'da gizli tanık (47, 58), gizli delil (125), iletişimin tespiti ve kayda alınması (135), gizli soruşturmacı (139), teknik araçla izleme (140) gibi kurumlar hukuk devletinde insanların özgür yaşam sürdürmeleri imkanını ortadan kaldırmaktadır. Açık, yüze karşı ve tartışılabilir olmayan delillerle yargılama yolu açılmaktadır.

Yargulamada devletin yararı ile bireyin hak ve özgürlüğü ve dokunulmaz hakları arasındaki dengenin devlet yararına bozulduğu gözlenmektedir. Bu hükümler özgürlükleri güvence altına alacak şekilde düzenlenmelidir.

- İstinaf hakkında daha önce söylediklerimize ilave olarak, bu kurumun yargılama hukukumuza yeniden girmesi, hızlı, etkin ve adil yargılama amaçlarından uzaklaşmayı getirecektir. Seksen yıllık ceza ve ceza yargılama usul uygulamasında birlik ve istikrar henüz sağlanamamıştır. Yeni maddi ve usul hukuku uygulamasına geçileceğinden, adalet için vazgeçilmez olan hukuk ve uygulama birliğini sağlayacak kanun yollarının yeterince düzenlenmediği görülmektedir.

KOMİSYONLAR

- Avukatların duruşma salonundan çıkarılması hükmü mutlaka yasa tasarısından çıkarılmalıdır. (203-252/1-f) Bu konu "*silahların eşitliği*" ilkesi doğrultusunda en temel insan haklarından olan savunma hakkını kısıtlamayacak bir biçimde düzenlenmelidir. Önlemler barolara bırakılmalıdır.

Ayrıca postada el koyma (129) avukat müvekkil yazışmalarının gizliliğini ortadan kaldıracak şekilde uygulanması tehlikesini taşımaktadır.

- Yine Tasarı'daki düzenlemeler karşısında, Devlet Güvenlik Mahkeme'lerin mevcudiyetlerini örtülü olarak sürdürdükleri dikkati çekmektedir. (250-252) Savunma hakkının suçun niteliklerine göre değerlendirilip kısıtlanması, hukukun üstünlüğü ilkesine aykırılığı yanında kısıtlamanın gerçek bir ihtiyaçtan kaynaklanmadığını da göstermektedir.

ETKİNLİKLER

I

BARO BAŞKANLARI TOPLANTILARI

27 Eylül 2003	Baro Başkanları Toplantısı	İstanbul Richmond Otel
27 Haziran 4 Temmuz	Baro Başkanları Avrupa İnceleme Gezisi	Brüksel-Paris
10-11 Temmuz 2004	Baro Başkanları Toplantısı	Ankara Best Otel
07 Ocak 2005	Baro Başkanları Toplantısı	Best Otel

Ankara 2.10.2003

Kamuoyu Duyurusu Baro Başkanları İstanbul'da Toplandı

Özok: Üniversitelerimiz Medrese Anlayışının Tehdidi Altında

Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve Baro Başkanları 27 Eylül 2003 Cumartesi günü İstanbul'da bir araya gelerek ülke gündemindeki konuları ve mesleki sorunları tartıştılar. Toplantı sonrası yayımlanan sonuç bildirgesinde başta YÖK Yasa Tasarısı Taslağı olmak üzere hükümetin uyguladığı bazı iç ve dış politikalar eleştirildi.

ETKİNLİKLER

Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelerinin yanı sıra 48 Baro Başkanı'nın katılımı ile gerçekleştirilen toplantı sonrası bir bildiri yayımlandı. İstanbul Barosu Toplantı Salonu'nda baro başkanlarının da katıldığı bir basın toplantısı ile Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok tarafından kamuoyuna açıklanan bildiride şu görüşlere yer verildi:

“Ülkenin bilinçli olarak içine itilmeye çalışıldığı gerginlik ortamında İstanbul'da toplanan Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları aşağıdaki kaygılarını kamuoyunun bilgisine sunmaya karar vermişlerdir.

'Gerçek demokrasi'ye ulaşma yolundaki eksikliklerimizi gidermek ve halkımızı bunaltan ekonomik sıkıntıları aşmak için toplumun tüm kesimleri güçlerimizi birleştirip ortak hedefe yönelmemiz gerekir iken siyasi iktidar ülkenin gündemine gereksiz sorunlar taşımaktadır.

- 'Adli yılın açılışında yargının ve ülkenin içinde bulunduğu gerçekleri dile getiren Yargıtay Başkanı'nın konuşmasını 'çirkin' olarak nitелеmek.

- Rektörleri 'edepsiz' diye aşağılamak.

- Her konuda önce 'hukukun üstünlüğü' diyen Cumhurbaşkanı'nın uyarılarını 'muhalefet yapıyor' olarak algılamak.

Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları, siyasi iktidarın son günlerde sergilediği bu davranışların, toplumu saflara ayırmaya yönelik sistemli bir politikanın uygulanması olduğuna inanmaktadır.

Oysa,

Siyasi iktidarın, demokrasiyi sadece 'çoğunluk demokrasisi' olarak algılamaması, parlamentodaki sayısına güvenip ayaküstü yasalar çıkarmaması gerekir.

Demokrasimiz gelişmeli, anayasamız değişmeli, uyum yasaları çıkarılmalı, eğitim ve yargı reformu yapılmalıdır. Bunun yolu, 'Ben yaptım oldu' anlayışı değildir. Demokrasi kültürü olan siyasal iktidarlar yasaları ve tüm reformları en geniş toplumsal katılımı ile gerçekleştirirler.

Ülkemizin bilim, kültür, sanat ve demokratik yaşamına büyük katkı koymaları gereken üniversitelerimiz, bu günlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır. Bu anlayıştan çok uzak 'reform' ve 'devrim' iddialarıyla, operasyon yapılmaya çalışılmaktadır.

Eğitim düzeninin yükseköğretimden başlayarak yeniden kurulması gerekir. Ancak bu yapılırken, eğitimi siyasetin 'arka bahçesi' olarak gören anlayışı sürdürmek, üniversiteleri bilimsel özgürlük ve özerklikten uzaklaştırıp siyasallaştırmak kabul edilemez.

'Orman kadastroğunu hızla tamamlayıp soruna kalıcı çözüm bulmak yerine, 'sat kurtul' anlayışıyla orman yıkımını özendirilen anayasa değişikliğini, referandumu da göze alabilecek şekilde topluma dayatmanın çağdaş ormancılık anlayışı ve ülke çıkarlarıyla ilgisi olmayıp, devletin tasarruf hakkının doğrudan orman işgalcilerine devredilmesi olarak görülmektedir.

Irak batağına saplanmadan bugüne kadar toplumsal destekle sürdürülen politikanın devamını isteyen Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları, uluslararası meşruiyet tanımayan ABD ile imzalanan kredi sözleşmesinin asker gönderme koşullarına bağlanmasının ulusal onurumuzla bağdaşmadığı inancındadır."

Basın mensuplarının sorularını da yanıtlayan TBB Başkanı Özdemir Özok, "mevcut YÖK Yasası'na ilişkin görüşünün" sorulması üzerine, "bugüne kadar bunu en ağır biçimde eleştirdiklerini ve bu görüşlerinde bir değişikliğin söz konusu olmadığını" söyledi. Özok, "Yasa'nın değişmesi gerektiğine inandıklarını belirterek, "Bağımsız ve özerk üniversitelerden yanayız. Bu nedenle kuşkusuz YÖK Yasası değişmeli ama üniversiteleri belli bir anlayıştan uzaklaştıran, onları siyasal iktidarın güdümüne alan değişikliğe de karşıyız" dedi.

Basın toplantısının ardından Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulları ayrı ayrı toplanarak gündemlerindeki konuları görüşerek karara bağladılar.

Duyuru No: 2004/60

10 Temmuz 2004 günü Ankara'da yapılan 6. Baro Başkanları toplantısında yapmış olduğum konuşma metni ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

ETKİNLİKLER

10-11.07.2004 Günlü
"Avukatların Sosyal Güvenliği" Konulu-Gündemli
Baro Başkanları Toplantısı Açış Konuşması

Sayın Başkanlarım,

"Avukatların Sosyal Güvenliği" konulu özel gündemli toplantımıza hoş geldiniz,sizleri şahsım ve yönetim kurulu arkadaşlarım adına saygılarımla selamlarım.

Baro başkanlarıyla son toplantımızı 27 Eylül 2003 günü İstanbul da yapmıştık.Bu tarihten sonra 15 Şubat 2004 günü toplantı yapmak için gün belirlenmiş ancak yoğun kış ve onun getirdiği hava ve yol koşulları nedeniyle toplantı ertelenmiştir.Daha sonra İstanbul Barosu 13-14 Mart 2004 günlerinde geniş katılımlı bir baro başkanları toplantısı yapmış bu toplantıda en kısa sürede "*Sosyal Güvenlik ve Avukatlık Yasasında yapılacak değişikliklerle*" ilgili olmak üzere baro başkanları toplantısı yapılması önerilmiştir. Bunun üzerine Aydın Barosu'nun ev sahipliğini üstlenme isteği sonucu 13-14-15 Mayıs 2004 günlerinde Aydın da baro başkanları toplantısı yapmayı düşündük ancak "*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Kabul Edilişinin 50. Yıl Kutlamaları*" aynı tarihlerle çakışınca toplantının 27-28-29 Mayıs 2004 tarihinde yapılmasına karar verildi. Yapılan çağrılar sonucu yeterli katılımın olmayacağı anlaşılınca Aydın Barosu ile de görüşülerek toplantı ertelenmiştir. Bu toplantı öncesi 49 kişilik grupla uzun süreli ve yoğun programlı bir Avrupa gezisi gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle kimi başkanlarımızdan toplantının bir kez daha ertelenmesi istek ve dileği gelmiş ancak yeni bir erteleme adli tatil sonrasına kalacağı ayrıca iki kez ertelenmiş olan toplantının bir kez daha ertelenmesinin uygun olmayacağı gerekçeleriyle toplantımızı yapmak kararı alınmıştır. Çeşitli nedenlerle ertelenen ve bu gün gerçekleştirilebilen toplantımıza yeniden hoş geldiniz diyor, toplantının mesleğimiz ve meslektaşlarımız için olumlu sonuçlar vermesini diliyorum.

Sayın başkanlarım,

27 Eylül 2003 günlü toplantının yapıldığı aynı günlerde 26-27 Eylül 2003 günlerinde Yargıtay konferans salonunda "*Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Adli Yargı Sempozyumu*", 29 Eylül-1 Ekim 2003 günlerinde "*İngiltere-Galler Adli Yıl Açılış Kutlamaları*"

için Londra seyahati, 3-4-5-6 Ekim günleri Adıyaman da “Yeni Bir Anayasa” konulu panel ve Urfa-Mardin-Batman-Siirt barolarını ziyaret, 13-14-15 Ekim 2003 günleri Kal-Der in düzenlediği “Avrupa Birliğinde Sosyal Politikalar” toplantısında konuşmacı, 15-16-17-18-19 Ekim 2003 günleri Barcelona’da “CCBE Avukatların Disiplin Hukuku” konulu toplantı, 24-25 Ekim 2003 günlerinde Danıştay Konferans Salonu’nda “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İdari Yargı Sempozyumu”, 31 Ekim-1 Kasım günlerinde devlet konuk evinde “80. Yılında Türkiye Cumhuriyeti” konulu toplantı, 17 Kasım 2003 günü İstanbul Ankara ve İzmir baro başkanlarıyla birlikte Ankara Barosu Staj Eğitim Merkezi’nde “Yargıya yönelik saldırılarla ilgili basın toplantısı”, 4 Aralık 2003 günü Kadir Has Üniversitesi Konferans Salonu’nda “Bankacılık Kanunu ve ilişkili Kanun Değişikliklerinin Hukuk Açısından Değerlendirilmesi” konu başlıklı toplantı, 12 Aralık 2003 günü Danıştay Konferans Salonu’nda “Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı” toplantısı, 16-19 Aralık 2003 günlerinde Balkan ülkelerinden gelen 25 avukat stajyeri ve avukatla birlikte Ankara Barosu Eğitim Merkezi’nde “Meslek Etiği, İnsan Hakları ve Avrupa Birliği Hukuku” konulu eğitim programı, 19 Aralık 2003 Malatya İnönü Üniversitesi “Kamu Yönetimi Yasası” paneli, 23 Aralık 2003 günü Ankara ve Anadolu da bulunan hukuk fakülteleri dekanlarıyla Ankara Üniversitesi tesislerinde toplantı, 10 Ocak 2004 günü Yedi Tepe Üniversitesi “İcra İflas Yasa Tasarısı” toplantısı, 14-15 Ocak günleri İstanbul Barosu “Hukuk Devleti ve Yargı Reformu” toplantısı, 21 Ocak 2004 günü Genç Akademisyenlerle Yurt ve Meslek Sorunları Üzerine Değerlendirme Toplantısı, 4-5-6-7 İstanbul Cevahir Oteli “Rekabet Hukuku” sempozyumu, 20-21 Şubat 2004 günü Anayasa Mahkemesi Konferans Salonu’nda “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı” konu başlıklı toplantı, 25 Şubat 2004 günü İstanbul Dedeman Oteli’nde Türkiye’deki tüm Hukuk Fakülteleri Dekanlarıyla toplantı, 10 Mart 2004 günü Ankara Hakim Evi’nde “Yüksek Yargı Organları Başkan ve Başsavcılarıyla” Yargı Ve Hukuk Konularını Değerlendirme Toplantısı, 12-13-14-15 Mart 2004 günleri Eskişehir “Medeni Kanun” değişiklikleri, 17 Mart 2004 Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi “Türkiye’de Savunmanın Örgütleri Barolar” konulu konferans, 18-22 Mart 2004 günü Samsun’da “Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi” toplantısı, 22 Mart 2004 Kamu Bankaları Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Sayın ve Başak Sigorta yetkilileriyle “Sosyal Güvenlik Çözüm Yolları” Toplantısı, 23

ETKİNLİKLER

Mart 2004 günü Ankara Hakim evinde Adalet Bakanı, TBB Adalet Komisyonu Başkanı ve üyeleriyle bakanlık üst düzey yöneticilerinin katılımıyla “Mesleki sorunların tartışıldığı” toplantı, 25-26-27-28 Mart 2004 günleri Roma’da “CCBE -Avrupa da Avukatların Sosyal Güvenliği” konulu toplantı, 31 Mart 2004 günü Ankara Hakim Evi’nde TBB önceki dönem başkanları ve yönetim, disiplin, denet kurulu üyeleriyle “bilgilendirme ve mesleki sorunların tartışıldığı” toplantı, 3-4 Nisan 2004 günü Yozgat Barosu’nda “Medeni Yasa” ile ilgili toplantı, 8-10 Nisan 2004 günü Erzurum “Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi” toplantısı, 10-11 Nisan 2004 Mersin Barosu “Uyum Yasaları Karşısında Yeni TCK Tasarısı” konulu toplantı, 15-19 Nisan 2004 günü Mardin “Çevre ve Tabiat Varlıklarının Korunması Konulu Sempozyum” toplantısı, 23-24-25 Nisan Kahramanmaraş Barosu “TCK Tasarısı Tartışması” toplantısı, 29 Nisan-2 Mayıs 2004 günü Denizli “Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi” toplantısı, 30-Nisan-1 Mayıs 2004 günü Rize Barosu “Ceza Kanunu Tasarısı-Bilirkişilik Kurumu” toplantısı, 5 Mayıs 2004 Danıştay Konferans Salonu “Bilgi Edinme Hakkı Yasası” ile ilgili toplantı, 6-9 Mayıs 2004 günü Adana “Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi” toplantısı, 17-19 Mayıs 2004 günü İstanbul “İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’nin 50. Yıl Kutlama” toplantısı, 21-22 Mayıs 2004 günü Gazi Üniversitesi Mimar Kemaleddin Salonu’nda “Toplumsal Değişim Sürecinde TCK Tasarısı” toplantısı, 28-29 Mayıs 2004 Mersin Barosu “Kadınlara Karşı Şiddet Uygulaması” konulu panel toplantısı, 22 Mayıs 2004 günü yeni yayımlanmaya başlayacak olan “Digesta Turcica Adli Yabancı Dilde Derginin Editörler Kurulu” toplantısı, 22 Haziran 2004 Ankara’da TBB tarafından hazırlanan “CMUK Yasa Tasarısı” toplantısı, 10 kişiden oluşan bilim adamı, yargıç ve avukatlar aynı çalışmayı 27 Haziran-11 Temmuz 2004 günleri arasında Çeşme Altın Yunus Tesisleri’nde sürdürecekler, 24-25 Haziran 2004 günleri İzmir Barosu “Basın Toplantısı” ve “Sosyal Güvenlik” konferansı, 27 Haziran-4 Temmuz 2004 günlerinde “Baro Başkanları’yla Mesleki İnceleme Gezisi”, yapılmıştır.

Sayın başkanlarım,

Özel gündem maddemizi oluşturan “Sosyal Güvenlik” konusunda ayrıntılı bilgi verilecek ve siz sayın başkanların görüş ve düşünceleri alındıktan sonra, gerekli yönetmelik çalışmaları sonlandırılacaktır. Bu tartışmalara girmeden önce yurt ve meslek sorunlarıyla ilgili kimi konuları bilgilerinize sunmak isterim.

Öncelikle, 14 Mayıs 2004 günlü basın toplantısı sırasında bir gazetecinin sorusuna verdiğim yanıt sonrası lehte ve aleyhteki yorum ve değerlendirmelere girmek istemiyorum. Özgür ve demokratik bir ülkede her kişinin görüş ve düşüncelerini açıklayabileceği ilkesine olan inancımın bir gereği olarak, kendi açıklamalarımı ve buna verilen yanıtları ifade özgürlüğünün gereği olduğunu düşünüyorum ve böyle bakıyorum. Sizlere yolladığım ve hiçbir ekleme yapmadığım konuşma bandının çözümü olan kitapçık-broşürün içeriğini taktirlerinize bırakıyorum. Burada, ülkemiz milli eğitiminin nasıl boşaltıldığı, nasıl perişan hale getirildiği, İHL'nin kuruluş amacından uzaklaştırılarak, laik cumhuriyete alternatif yeni bir siyasi anlayışın oluşmasına aracı olduğu vurgulanmak istenmiştir. Nitekim bu konuda sayın Cumhurbaşkanı'nın veto gerekçesi ve sayın adalet bakanının bir gazetede İHL ile ilgili açıklamaları benim ifadelerimden farklı değildir.

3 Kasım 2002 seçimlerinden sonra iktidar olan ve TBMM'nde büyük çoğunluğu oluşturan AKP'ye demokrasiye olan inancımız ve demokrasi kültürümüzün gereği olarak yeterli anlayış ve hoşgörüyü göstermemize karşın, iktidar meclisteki sayısal gücünün de etkisiyle ülkemizin, toplumumuzun ve Cumhuriyetimiz'in temel dokusunu zedeleyecek eylem ve davranışlar sergilemeye başlamıştır. Kuşkusuz sorumlu bir yurttaş ve duyarlı bir hukukçu olarak ülkemizin temel değerlerine sahip çıkmak için, bırakınız öncü, sorumlu ve duyarlı bir örgüt üyesi olmayı, sorumlu ve bilinçli TC yurttaşı olmak yeterlidir.

Kişisel özelliklerimin en önemli belirtilerinin hoşgörülü, uzlaşıcı, iyimser, sakin, soğukkanlı, önyargısız, olduğu yakın dostlarım tarafından ifade edilir ve zaman, zaman bu özelliklerim, kimi arkadaşlarım tarafından tepkisizlik olarak algılanarak ciddi biçimde eleştirilirdi. Ama yaşadığımız yurt ve meslek sorunları karşısında sergilediğimiz bazı davranışlar ve duruşlar bu kez kimi kesimler tarafından günlük siyasetle ilintilendirilmiştir.

Bunca özgürlük, bağımsızlık, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti gibi kavramların bir çırpıda dilendiği ancak, yerel ve ulusal anlamda bu ilkelere aykırı davranışların rahatlıkla sergilendiği bir toplumsal yapıda iyimser olmak, ya da tepkisiz olmak, tepki vermemek mümkün değildir.

ETKİNLİKLER

Kuruluşundan beri yüzünü çağdaş dünyaya dönmüş ve çağdaş dünyanın bir üyesi olduğunu her fırsatta yinelemiş, tutum ve davranışlarıyla bunu kanıtlamış olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti kuşkusuz bunun bir sonucu olarak uluslararası örgütlerinde en güvenilir üyesi olmuştur. NATO'da bu kuruluşların özellikle iki kutuplu dünya düzeninin de en önde gelenlerindendi, Sovyetler'in çözülmesinden sonra örgüt kendine yeni ilgi alanları yaratmak ve dünyanın jandarmalığına soyunmak gibi bir işlevi üslenmek istemektedir. Bunların başında da uluslararası terörizm gelmektedir. Örgütün kuruluşundan itibaren sadık bir üyesi olan Türkiye'de üst düzey bir toplantı yapılması yadırganacak bir durum değildir. Ancak, toplantı öncesinde, toplantı sırasında ve toplantı sonrasında sergilenenler ve yaşananlar Cumhuriyetimiz'in kuruluşundaki bağımsızlık ilkesi ve eşit üyelik koşullarına uygun düşmemektedir. Çoğu yurttaşımızın kendisini müstemleke vatandaşı zannedeceği uygulamalar sergilenmiştir. Üyesi olmak için kapısında bekletildiğimiz AB ülkelerinin hiç birisinde böylesi bir uygulamayı görmek mümkün değildir.

Anayasa ve uyum yasalarıyla yargılama yetkisinin tartışılmadığı ve kararlarının hüküm ifade ettiği AİHM'nin türbanla ilgili son kararı hakkında iktidar yetkililerinin ve yandaşlarının tespit ve değerlendirmeleri Laik Cumhuriyet'e bakışlarının somut göstergesidir.

Vatan olarak bildiğimiz ve gururla yaşadığımız bu toprakların bulunduğu coğrafya tarihinin en büyük insanlık dışı işgal işkence ve kaosu yaşamaktadır. Toplu imha silahları ve nükleer başlıkları temizleme bahanesi ve demokrasi özgürlük, insan hakları, hukukun üstünlüğü vaatleriyle Irak'a giren güçler, geçen süreç içinde, hem kendileri hem de, bölge halkı için ölüm, korku, göz yaş ve umutsuzluk getirmişlerdir.

İsrail'in demokratik yolla iktidarı eline geçirmiş, faşist yönetimi Filistin ve Orta Doğu'yu kan gölüne döndüren eylemlerini çağdaş dünyanın gözleri önünde sürdürmekte, mazlum milletlerin hak ve hukukunu korumak, yaşamlarını teminat altına almak için kurulmuş olan BM'nin kılı kıpırdamamaktadır.

Çevremizde bunlar yaşanırken, toplumsal değişim adı altında devletimiz cumhuriyet tarihinin en sistemli dinci kadrolaşmasıyla

karşı, karşıya bırakılmaktadır. Kamuda önemli ve kilit görevlerin hiçbirisine sıradan yurttaşın atanmadığı ileri sürülmekte ve kurumumuza günde kamunun her kesiminden onlarca yakınma iletilmektedir.

Bürokraside sürdürülen bu yapılanma, Yerel Yönetimler Yasası, Kamu Teşkilatı Temel Yasası, gibi kimi yasalarla devletin tüm kurum ve birimlerinde istenen ve hedeflenen sonuçlara gitmeyi amaçlamaktadır.

Yargıyla ilgili olarak bilinçli bir biçimde başlatılan saldırı ve tartışmalar sonunda “*Neşter Operasyonu*” adı altında çok ilginç ve talihsiz bir iddianame ile sadece avukatlar ve belli bürokratların mahkemeye sevk edilmesini ön gören ve halk gözünde adı geçen yüksek yargıçların korunduğu izlenimini veren süreç Türk hukuk tarihinde çok tartışılacaktır.

Siz sayın baro başkanlarıma çok samimi bir soru yöneltmek istiyorum. Lütfen sizler son iki yıldır çıkan ve toplumun dokusunu değiştirecek yüzlerce yasayı takip etme imkanını buluyor musunuz? Yanıtını ben vereyim ben takip edemiyorum. İnanın yasaya oy kullanan milletvekillerinden bir çoğu da işin farkında değiller. Toplumsal uzlaşa ve yasa yapma tekniğinden çok uzak yol ve yöntemlerle kabul edilen kanunlar, çok kısa süre sonra beklenen işlevi yitirmekte yeni sorunlara kaynak oluşturmaktadır. Özensiz tutarsız yasaların, duyarsız, ilkesiz insanların egemenliğinde olan ülkemiz, hızla toplumsal ve kültürel yozlaşmaya doğru yol almaktadır.

Tüm bunların yanı sıra TBMM içinde ve dışında bulunan muhalefet partileri ise toplum adına etkin, üretken ve yapıcı bir muhalefet oluşturamamaktadırlar.

İşte bizler bir yandan meslek sorunlarımızın çözümü ve meslektaşlarımızın geleceği için projeler geliştirip çalışmalar yaparken, öte yandan da özet olarak sunduğum yurt sorunları karşısında, toplumun, halkın, sesi olarak muhalefet görevimizi yerine getirmek durumundayız. Kimi egemen güçler tarafından ciddiye ve dikkate alınmasa da ulusal ve uluslararası sorunlar, çağdaş dünyanın ortak değerleri olan, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstlüğü, ilkeleri çerçevesinde çözülecektir. Artık hiçbir

ETKİNLİKLER

kurum ve kişi bu değerleri yok sayan, görmezden gelen çözümleri aklından bile geçirmemelidir. Çünkü bu değerleri dışlayan bütün çözümlerin yeni sorun ve sıkıntıların kaynağını oluşturduğu tarihsel süreç içinde acı örnekleriyle görülmüştür.

Bu gün mesleğimizin ve meslektaşlarımızın yıllardır kronikleşen “*Sosyal Güvenlik*” sorununu tartışacağız.

Sosyal Güvenlik; birey ve aileleri işsizlik, yaşlılık, emeklilik, hastalık yada ölümden kaynaklanan statü ve gelir kayıplarına karşı korumayı ve sosyal hizmetler yoluyla bunların refah düzeylerini yükseltmeyi amaçlayan kamu programı olarak tanımlanabilir. Yine “*Sosyal Güvenlik*”; İnsanlığın eski ve derin bir gereksiniminin somut bir belirtisidir. Bu gereksinim, yarından emin olmak isteğidir. Evrensel bir ilkeye dönüşen ve çağdaş uygarlığın simgesi olan sosyal güvenlik kavramı, özde bireyin karşılaşacağı ve yaşam için tehlike oluşturan olaylara karşı bir güvence arayışının ürünüdür. Tehlikeyle karşılaşan ve yoksulluğa düşen bireye, asgari bir güvence sağlamak sosyal güvenliğin varoluş nedenidir. Bu kavramın açılımı, sosyal sigorta programları, düzenli, sürekli ve güvenli sağlık ve refah hizmetlerini ve bunların gerçekleşmesi için gerekli gelir kaynaklarını sağlama çalışmalarını içerir. Bütün bu çalışmalar, insanın temel haklarından olan sosyal haklar sistemi içinde yer alan ve anayasalarda şekillenen sosyal güvenlik hakkının gerçekleşmesine yöneliktir.

Refahı ve sosyal güvenliği sağlamak geçmiş yıllarda bireyin ve ailenin sorumluluğundayken, bu çabaların yetersiz kalması üzerine, din ve hayır kurumları bu görevi üstlenmişlerdir. Ancak bunların sağladığı olanaklar da çok yetersiz kalınca, daha örgütlü yardım programları geliştirilmiştir. Bunların ilk örnekleri işçi dernekleri ve sendikaları ile karşılıklı yardım birlikleridir. Bu gelişmelerin sonucu ilk modern sosyal güvenlik yasaları 1880’li yıllarda Almanya da çıkarılmış, daha sonra 1911’de İngiltere’de, 1935’te ABD’de de bu amaçlı yasalar çıkarılmıştır. Tüm bu gelişmelerden sonra sosyal güvenlik hakkı; 10 Aralık 1948 günlü “*İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi’nin*” 22. maddesinde “*herkes toplumun bir ferdi olarak sosyal güvenlik hakkına sahiptir; sosyal güvenlik bireyin onuru, kişiliğinin geliştirilmesi için kaçınılmaz ekonomik, sosyal ve kültürel hakların tatmin edilmesi temeline dayanır*” sözleriyle ifade edilmiş ve bildirinin 25. maddesinde ise sosyal güvenlik hakkının ayrıntı-

tiları "her kişinin gerek kendisi gerekse ailesi için yiyecek, mesken, tıbbi yardım ve gerekli sosyal hizmetler dahil olmak üzere, sağlık ve refahını sağlayacak bir yaşama düzeyine ve işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık hallerinde veya geçim olanaklarında iradesi dışında yoksunluk yaratacak diğer bütün durumlarda sosyal güvenliğe hakkı vardır. Doğum yapan kadın ve çocuklarının özel bakım ve yardım görme hakları vardır. Bütün çocuklar, her türlü sosyal yardımdan yararlanma hakkına sahiptirler" sözleriyle vurgulanmıştır. Sosyal Güvenlik Hakkı'nı yaşama geçiren programlar şöyle sıralanabilir; Yaşlılık, iş görmezlik, dul ve yetim programları yanında, sağlık sigortası, işsizlik sigortası, çocuk ve aile yardımı, iş kazası tazminatları, kamu yardımlarıdır. Bu kurum ve kavramlar kapitalizmin yarattığı sosyal dengesizlik, eşitsizlik ve bunların neden olduğu bunalımlara karşı emekçi sınıflardan gelen güçlü tepkiler sonucu büyük bedeller ödenerek elde edilmiştir. Bütün bu gelişmeler bireylerin güvencesi olan "Sosyal Devlet" anlayışının güçlenmesi ve kurumsallaşmasına neden olmuştur. Bu bağlamda "Sosyal Devlet"; klasik liberal demokrasinin ekonomik ve siyasal temellerini değiştirmeden sosyal güvenliğin sağlanması, işsizliğin önlenmesi, emeğiyle yaşayanların korunması ve yaşam düzeylerinin yükseltilmesi yoluyla sosyal eşitsizlikleri giderme işlevlerini üslenen devlet demektir.

Türkiye Cumhuriyeti "Sosyal Hukuk Devleti" olmasına karşın küçük bir azınlık hariç yurttaşlarının "Sosyal Güvenliğini" sağlayamamıştır.

Bu genel değerlendirmeden sonra, mesleğimiz yönünden özel bir inceleme ve değerlendirme yapmak istiyorum. Bilindiği gibi 19.3.1969 gün ve 1136 sayılı "Avukatlık Yasası" ilk kez avukatlara sınırlıda olsa bir sosyal güvenlik getirmiştir. Bu tarihten sonra avukatlar Sosyal Sigortalar Kurumu'na sadece ihtiyarlık sigorta primi ödeyerek emekli olmaktadır ve küçükte olsa belirli bir emekli maaşı almakta ve SSK hastanelerindeki sağlık hizmetlerinden yararlanmaktadırlar. Emekli maaşlarının yetersizliği yanında SSK hastanelerindeki hizmetlerin kalitesizliği konusunda yoğun bir yakınma vardır. Özellikle hasta olan bir çok meslektaşımızın SSK hastaneleri dışında başka sağlık merkezlerine nakli ve gönderilmesi için bize yaptıkları ricaların boyutu bunu kanıtlamaktadır. Mevcut yasal düzenlemeler karşısında avukatlar emekli olmadan hiçbir sosyal güvenceden yararlanamamaktadırlar. Bu ise meslektaşlarımızı büyük sıkıntılara sokmaktadır. TBB olarak kendi

ETKİNLİKLER

kısıtlı bütçe olanaklarımızla yarattığımız ve “Yardım Yönetmeliği” doğrultusunda uygulamaya koyduğumuz yardım fonuna yapılan başvurular olayın vahametini açıkça ortaya koymaktadır.

Göreve geldiğimiz günden buyana mesleğimiz ve meslektaşlarımızın sorunlarıyla yakından ilgilenen yönetim anlayışımızın bir sonucu olarak özellikle genç meslektaşlarımız başta olmak üzere meslektaşlarımızın tümünün sosyal güvenliği ile ilgili ne yaparız? sorusuna birlikte çözüm üretmeye çalıştık. Meslektaşlarımızdan çok küçük bir azınlık (kamu kesiminde çalışanlar, hazine vekilleri, öğretim görevlileri, öğretmenler, milletvekilleri ve bir biçimde kamudan emekli olma olanağını elde edenler) hariç olmak üzere büyük çoğunluğun sosyal güvenliği içler acısıdır. En stresli ve gergin mesleklerin başında gelen avukatlık, zamanla meslektaşlarımızın bünyesinde onarılması güç tahribatlar yapmaktadır. Meslek hastalıkları yanında işin gereği olarak sürekli hareket halinde olan ve çok sık seyahat eden meslektaşlarımız trafik kazalarının en önemli adaylarındandır. 1973 yılında bir duruşma sonrası Bursa’dan Ankara’ya gelirken geçirdiğim ve 17 kişinin ölümüyle sonlanan kaza sonrası sekiz ay yatağa bağlı kalan bir kişi olarak bunun nedenli zor olduğunu en iyi bilen kişilerdenim. Fiziksel yaralar bir biçimde kapanıyor ama o manevi yaralar yok mu onun acısı hiçbir zaman unutulmuyor. Mesleğinin henüz ikinci yılında sınırlı büro ve avukatlık gelirinden başka hiçbir dayanağı olmayan evi ve bürosu kira olan bir kişinin sekiz-on ay hiçbir iş yapmadan yattığını düşünmek bile istemiyorum. İşte o günlerde Ankara Barosu Yönetim Kurulu’nun bana hibe olarak verdiği beş bin lirayı yaşamımın hiçbir döneminde unutamam. O nedenle Ankara Barosu’na, Barolar Birliği’ne ve mesleki dayanışmaya yönelik vermeye çalıştığım hizmetin benim yaşamımda çok önemli yeri ve anlamı var.

İşte bu duygu ve düşüncelerle yaklaştığımız “Avukatların Sosyal Güvenliği” konusunda gerçekçi ve sağlıklı çözümler üretmek için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Öncelikle TBMM Adalet Komisyo’nu üyeleri ve avukat milletvekilleriyle seri toplantılar yapılmış, TBB Yönetim Kurulu’ndan Hürrem Şahinci ve Osman Güven yönetim adına barolardan gelen temsilcilerimizle toplantılar yapmış ve konuyla ilgili projeler geliştirmeye çalışmışlardır. Tüm bu çalışmalar yanında, barolarımızın ve TBB’nin yaptığı baro başkanları toplantıları sonrasında dahi somut ve kalıcı bir

öneriye varılamamıştır. Bu tartışmalar sırasında SSK'dan çıkıp, Bağ-Kur ya da Emekli Sandığı'na girme, yada Türkiye genelinde bir sandık oluşturularak tüm avukatların sosyal güvenlik işlerini buradan yürütmek gibi bir çok görüş ve düşünce dillendirilmiştir. Ama bütün bu tartışmalar sonrası tüm kesimlerin üzerinde uzlaştığı bir çözüm önerisinde birleşmek mümkün olamamıştır. Bunun üzerine, pratik bir yol olarak pul paralarının artırılması ve bunun yarısının "Avukatların Sosyal Güvenlik Fonu" olarak ayrılması formülü ağırlık kazanmıştır. Avukatlık Yasası'nda kimi tartışma konularını da dikkate alan Kahramanmaraş milletvekili Sayın Av. Mehmet Yılmazcan ve eski Adana Baro Başkanlarından, TBB Başkan Yardımcısı Adana milletvekili Sayın Av. Ziya Yergök'ün büyük katkılarıyla, Adalet Bakanlığı ve TBMM Adalet Komisyo'nun üyelerinin destekleriyle çıkarılan 13.1.2004 gün ve 5043 sayılı "Avukatlık Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"la "Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu" kurulmuştur. Bu Fon'un çalışma koşulları ve işleyiş biçimi Tbb Yönetim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir. Bu yönetmeliğin oluşturulması sırasında yararlanmak üzere barolarımıza yazdığımız yazılara çok az sayıda baromuz yanıt vermiştir. Bu barolarımızın başkan ve temsilcileri kendi görüşlerini aktarmak isteyeceklerinden ben bu konuda bilgi vermek istemiyorum. Bu tarih itibariyle konuya ilişkin TBB'ye intikal eden yanıtlar, Yalova, Kırıkkale, Trabzon ve Ankara Barosu'nda gelmiştir.

28-29 Mayıs 2004 günlerinde Aydın Barosu'nun ev sahipliğinde toplanan baroların yayınladığı sonuç metninde "... Avukatlık Yasası'nda yapılan son değişiklik ile 27/a maddesinde yapılan düzenlemenin sosyal güvenlik sorununu çözmekte yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır ..." denilmekte ve "... bu alanda çalışmaların sürdürülmesi kararlaştırılmıştır ..." denilmek suretiyle daha köklü ve kalıcı çözümler için arayışlara devam edilmesi önerilmektedir.

Yapılan toplantılarda ve yazılı olarak TBB'ye gönderilen önerilerde ağırlıklı görüşler, sosyal güvenlik hizmetinin profesyonel olarak alınması noktasında olmuştur. Bunun üzerine hem Başak Sigorta yetkilileri, hem de Oyak Sigorta yetkilileri görüşülerek "Avukatlara Yönelik Sağlık Sigortası" paket öneriler alınmıştır.

Bu gün itibariyle ayrı bir hesapta topladığımız ve hiçbir biçimde el sürmediğimiz Fon hesabında yaklaşık 4 trilyon paramız toplanmış bulunmaktadır. Yaptığımız hesaplara göre 1.1.2005 ta-

ETKİNLİKLER

rihi itibariyle 8-9 trilyon paramız birikecek ve bu tarihten itibaren avukatların sosyal güvenlikleriyle ilgili uygulamayı, siz değerli başkanlarımızın görüş ve düşüncelerini de aldıktan sonra şekillendireceğimiz yönetmelik doğrultusunda başlatacağız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, toplantının mesleğimiz ve meslektaşlarımız için yararlı sonuçlar getirmesini diliyorum, saygılarımı sunuyorum.

Av. Özdemir Özok

Bütün bu toplantıların tutanakları kitaplaştırılmış, TBB delegeleri ile baro başkanlıklarına gönderilmiştir.

* * *

II

BAROLARLA TOPLANTILAR

13-15 Haziran 2003	Bölge Toplantısı	Zonguldak
28 Haziran 2003	CMUK Yönetmeliği Toplantısı	Ankara Barosu ABEM
29 Haziran 2003	Adli Yardım Yönetmeliği Toplantısı	Ankara Barosu ABEM
5 Temmuz 2003	Hakem ve Reklam Yönetmelikleri	Ankara Barosu ABEM
11-13 Temmuz 2003	Avukatlar İçin İnsan Hakları Formasyonu	Kayseri
16 Temmuz 2003	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hakkında Eğitim İmkanlarını Geliştirmek	Erzurum
8 Ağustos 2003	Staj-S inav Kredi Yönetmelikleri Toplantısı	Ankara Adliye Konferans Salonu
16-19 Aralık 2003	Meslek Etiği, İnsan Hakları ve Avrupa Birliği Hukuku Konulu Eğitim Programı	Ankara Barosu Eğitim Merkezi (ABEM)
18-22 Mart 2004	Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi	(Samsun) (İHAUM)
08-11 Nisan 2004	Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi	(Erzurum) (İHAUM)

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

ETKİNLİKLER

29 Nisan 2 Mayıs 2004	Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi	(Denizli) (İHAUM)
6-9 Mayıs 2004	Avukatlara Yönelik İnsan Hakları Eğitimi	(Adana) (İHAUM)
7 Ocak 2005	Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde CMUK Değişikliği	TBB ve Ankara Barosu Ortaklaşa ABEM
29 Mart 2005	Panel	TBB ve Ankara Barosu Sheraton

* * *

III

BİRLİK MERKEZİNDEKİ TOPLANTILAR

28-29 Haziran 2003	Staj-Kredi Sınav Yönetmelikleri Toplantısı	Birlik Merkezinde
5 Temmuz 2003	Vakıf Mütevelli Heyet Toplantısı	Birlik Merkezinde
17 Kasım 2003	Yargıya Yönelik Türban Odaklı Eleştiriler ve Yurt Sorunları Konulu Basın Toplantısı	ABEM TBB İstanbul Ankara ve İzmir Baroları
10 Mart 2004	Yüksek Yargı Organlarının Başkan ve Başsavcılar ile Toplantı	Hakimevi 19.30
23 Mart 2004	Adalet Bakanı ve Adalet Bakanlığı Üst Düzey Yöneticileri ile Toplantı	Hakimevi 19.30
31 Mart 2004	TBB Önceki Başkanları ve TBB Yönetim ve Disiplin Kurullarında Görev Alanlarla Toplantı	Hakimevi 19.30
22 Mayıs 2004	<i>Digesta Turcica</i> Adli Yabancı Dilde Derginin Editörler Kurulu Toplantısı	Yayın Bürosu Saat

TBB Yönetim Kurulu Çalışma Raporu

ETKİNLİKLER

22 Haziran 2004	CMUK Tasarısı Çalışmaları	TBB Merkezinde
13eylül 2004	TCK Tasarısı ile İlgili Basın Toplantısı	Ankara Best Otel
	Prof. Dr. Timur Demirtaş Prof. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu	

* * *

IV

TCK SEMİNERLERİ

Ankara 29.04.2004

Duyuru No: 2004/39

Türkiye Barolar Birliği ile Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından, Bakanlar Kurulu'nun 14.4.2003 tarihli kararı üzerine Başbakanlığın 12.5.2003 tarih ve 2092 sayılı yazısı ile TBMM Başkanlığı'na gönderilen Türk Ceza Kanunu Tasarısı'nın, TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda yapılan değişikliklerle karşılaştırmalı olarak müzakereye açılması amacıyla; "*Toplumsal Değişim Sürecinde Türk Ceza Kanunu Reformu*" konulu bir etkinlik düzenlenmektedir.

21-22 Mayıs 2004 tarihleri arasında panel ve podyum tartışmaları şeklinde gerçekleştirilecek olan etkinliğe Tartışmacı olarak katılmak isteyen baronuza mensup ceza hukukunda uzman bir meslektaşımızın adının Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na bildirilmesini rica ederim.

Not 1: Ankara dışından gelecek katılımcıların, bilet ibraz etmeleri üzerine her türlü yol giderleri ile konaklama ve yemek ihtiyaçları organizatör kurumlar tarafından karşılanacaktır.

ETKİNLİKLER

Not 2: 20-21 Mayıs tarihlerini kapsayacak şekildeki konaklama ve 20 Mayıs akşam-22 Mayıs öğle yemeğini kapsayacak şekildeki yemek rezervasyonlarının zamanında yapılabilmesi için, katılımcıların en geç 10 Mayıs 2004 Pazartesi günü mesai saati bitimine kadar 0312/215 53 47 numaralı faksa veya csahin@gazi.edu.tr elektronik posta adresine bildirimde bulunmaları rica olunur.

Not 3: Toplantı çok kısa bir süre içerisinde yayınlanacaktır. Bu nedenle tebliğ ve sunumlar yanında, tartışmalara yazılı katkı sağlamak isteyenlerin, metinlerini toplantı sırasında vermek üzere hazırlamaları rica olunur.

Not 4: Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Alt Komisyonu tarafından Türk Ceza Kanunu Tasarısı'nda yapılan değişikliklere, www.hukukms.gazi.edu.tr veya www.barobirlik.org.tr adresinden ulaşılabilir.

* * *

Ankara 13.09.2004

Duyuru No: 2004/78

13.09.2004 tarihinde Ankara'da "*Türk Ceza Kanunu Tasarısı*"yla ilgili yapılan basın toplantısında yapmış olduğum açıklama ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

**TBB Başkanı Avukat Özdemir Özek'un
13.09.2004 Günü "*Türk Ceza Kanunu Tasarısı*"yla
İlgili Basın Toplantısında
Yaptığı Açıklama**

Görsel ve yazılı basınımızın sayın temsilcileri, değerli arkadaşlarım, Türk Ceza Kanunu Tasarısı'yla ilgili olarak yapacağımız basın toplantısına hoş geldiniz, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Türk Ceza Kanunu Tasarısı'yla ilgili olarak yaptığımız çalışmalar hakkında kısa bir bilgi sunduktan sonra, tasarının tümü üzerinde genel bir değerlendirme yapacağım. Daha sonra, sayın Prof. Dr. Timur Demirtaş ve sayın Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu sizlere ayrıntılı bilgiler sunacaklar ve yönettiğiniz soruları yanıtlayacaklardır.

Bilindiği gibi yasalar, durağan, statik, buna karşı, toplumlar sürekli değişken ve hareketlidir. 1926 yılında kabul edilen Türk Ceza Yasası Kanunu geçen süre içinde, altmış kez önemli değişikliklere uğramasına karşın, yıllardır yeni bir ceza yasası arayışı ve onun sonucu olarak yasa çalışmaları sürdürülmüştür.

TBB olarak, geçmişten günümüze sürdürülen ceza kanunu çalışmalarına her aşamada katkı sunduk ve ülkemizin, toplumumuzun çağdaş bir ceza kanununa kavuşturulması uğraşına hep destek verdik. Ancak, bunu yaparken evrensel hukuk normları, modern ceza politikaları ve uygulamadan gelen sorunlar adına yapıcı, yönlendirici kimi eleştiri ve endişelerimizi de her fırsatta dile getirdik.

Yeni tasarıyla ilgili olarak, bakanlıklardaki çalışma döneminde başlayarak, TBMM Adalet Komisyonu çalışmalarına kadar geçen her süreçte olanaklarımızın el verdiği ölçüde her türlü katkıyı sunmaya çalıştık.

Yaklaşık 10-15 baromuzda Türk Ceza Kanunu Tasarısı ile ilgili panel, sempozyum ve konferanslar düzenledik, ayrıca 21-22 Mayıs 2004 tarihlerinde Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi'yle birlikte iki gün süren bir panel düzenledik ve sonuçlarını kitap halinde yayımladık.

Türk Ceza Kanunu Tasarısı kanunlaştıktan sonra hemen arkasından CMUY çalışmalarına hız verilecek ve TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda bulunan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısı, TBMM'de görüşülmeye başlanacaktır. İşte bu nedenle TBB olarak CMUY ile ilgili bir çalışma başlattık ve bilim adamlarından, yargıç, savcı ve avukatlardan oluşan bir komisyona "*Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarı Taslağı*" hazırlattık. Her iki kitap yani "*Türk Ceza Kanunu Reformu -I-*" panel kitabı ile TBB tarafından hazırlanan "*Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu Tasarı Taslağı*" kitabı sayın milletvekillerine iletilmiştir. Ayrıca, bugün sizlere takdim edeceğimiz ve

ETKİNLİKLER

TBMM üyesi sayın milletvekilleri başta olmak üzere tüm ilgililere ve köşe yazarlarına ilettiğimiz üçüncü kitabımız yayımlanmış bulunmaktadır. “*Türk Ceza Kanunu Reformu -2- Makaleler, Görüşler, Raporlar*” adını taşıyan bu kitapta; tartışılan ve kısa bir süre sonra büyük olasılıkla kanunlaşacak “*Türk Ceza Kanunu Tasarısı*” ile ilgili bilim adamlarının, uygulamacıların görüş, düşünce ve eleştirileri yer almaktadır.

Bütün bu çalışmalarımızın amacı, çok önemli temel bir yasa olan ceza yasasının kusursuz ya da en az eksik ve kusurla yasalaşmasına katkı sunmaktır.

Şunu hemen belirtmek isterim ki, tüm uğraşların, tüm çalışmaların, onca araştırma ve incelemelerin tek hedefi, tek amacı “*adil yargılanma*” koşullarının sağlanmasıdır. Yargılama hizmeti, devlet yapısı içindeki örgütler ve kişiler tarafından yerine getirilen ve devletin tekelinde olan bir kamu hizmeti ve gücüdür. Bir toplumda düzen ve huzurun, iç barışın sağlanması, kargaşa ortamının yaratılmaması, yargılama örgütünün gücü ve verdiği hizmetin kalitesi ile yakından ilgilidir. Bu hizmetin toplumun beklentilerine ve gereksinimlerine yanıt verebilmesi için etkin, hızlı ve doğru olarak yürütülmesi gerekmektedir. Yargılama sonunda verilen karar adil olmalı, yani adaletin gerçekleşmesini sağlamalıdır. Aksi taktirde toplumsal düzeni kurmak, sosyal, siyasal ve ekonomik istikrar yakalamak mümkün olamaz. Bu bağlamda devletin kamu adına harekete geçmesine olanak veren kurallar bütününün büyük bölümünü ceza kanunu ile onun oluşturduğu ceza hukuku ilkeleri sağlar. Bu nedenle ceza kanunu ve dolayısıyla ceza hukuku toplumların yaşamlarında son derece önemli kurallar bütünü olarak kabul edilir. Bir toplumun çağdaşlık düzeyi ceza yargılamasında uyguladığı ceza usulü ve ceza kanunu hükümlerine göre ölçülmekte, insan haklarını hiçe sayan ilkel ceza normları uygulayan toplumlar, nedensiz zengin ve ekonomik yönden güçlü olursa olsun çağ dışılık suçlamasına hedef olmaktadır.

İnsanlık, günümüz ceza hukuku normlarına ve ceza yargılaması yöntemlerine büyük bedeller ödeyerek kavuşmuştur. İnsanı en saygın varlık olarak kabul eden “*Hümanist-İnsancıl*” doktrinin etkisiyle ceza hukuku normları ilkel kurallardan, çağdaş kurallara büyük bir değişim yaşamıştır. Bu süreç, 1776 Amerika Bağımsızlık ile 1789 Fransız İnsan ve Vatandaş Hakları bildirgelerinden başlaya-

rak Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Şartı, Paris Şartı, Helsinki Nihai Senedi ve benzeri metinlerle günümüze kadar devam etmiştir.

Tüm bu gelişmeler devleti “*kanun devleti*” olmaktan çıkarıp, “*hukuk devleti*” olmaya yöneltmiştir. Bir hukuk devletinde asıl olan hukukun üstünlüğüdür. Kısaca insan haklarının yaşama geçmesini, adaletin sağlanmasını, güvenliğin temin edilmesini amaçlar. Hukuk devletinde yasama ve yürütmeyi hukuka ve hukukun üstünlüğüne bağlı kılan güç bağımsız yargıdır. Yargı bu görevini, usul yasası olarak adlandırılan ve mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, delil toplama, iddia ve savunma haklarına ilişkin ilke ve hükümleri içeren yasalara uygun olarak yerine getirir.

Anayasa'nın 90. maddesine göre iç hukuk metni haline gelen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde hüküm altına alınan “*adil yargılanma hakkı*”nın güvence altına alınması temel amaç olmakta, yapılan yeni yasal düzenlemelerde bu ilkeye özen gösterilmesi gerekmektedir.

Sözleşme'nin hüküm altına aldığı bir çok hak ve yetki Anayasa başta olmak üzere yasalarda yapılan değişikliklerle, iç hukuk kurallına dönüşmüş olmasına karşın, yasalarımızda hala antidemokratik hükümler çoğunlukta.

2004 Türkiye'sinde insan hakları alanındaki sözleşme ve metinlerde gösterilen hedefleri yakalayan ve çağın değerlerini yansıtmaya yarayan, gelecek nesillere de bırakılabilecek örnek bir ceza kanunu istemek lüks olmasa gerek.

Mevcut tasarı bu beklentilere yanıt verecek nitelikte midir? sorusuna doğrusu evet yanıtını vermek mümkün olamamaktadır. Çünkü ceza hukuku alanında çok önemli isimlerin oluşturduğu büyük bir kesim bu tasarı için “*Kanunlaşmaması Gereken Bir Tasarı*” olarak bakmaktadırlar. Bu durum tasarının daha uzun süre tartışıldıktan sonra, yasalaşmasının çok daha uygun olacağını göstermektedir.

Oysa, AB'nin dayatması sonucu, TBMM gündemine alınan ve Meclis'in olağanüstü toplantısında görüşülerek büyük olasılıkla bundan önceki çok önemli yasalarda olduğu gibi, iktidar çoğunluğunun kendi sosyal, siyasal ve toplumsal görüş ve beklentileri doğrultusunda yasalaşacaktır. Kuşkusuz biçimsel yollar

ETKİNLİKLER

izlendikten sonra “*yasa buyruğu*” olacak bu hükümlerin, gelişen, değişen, çağdaş ve aydınlık Türk toplumunun gereksinmelerine yanıt verebileceği yönünde ciddi endişeler vardır.

Bütün bu eleştirilere karşın, yıllar süren bir çalışmanın ve emeğin ürünü olan Türk Ceza Yasası Tasarısı’na katkı sunanlara teşekkür ediyor, en azından kimi ciddi eleştirilerin TBMM görüşmeleri sırasında dikkate alınmasını umut ediyoruz.

Burada kısaca TBMM’nin 7.02.2001 gün ve 713 sayılı kararı ile Meclis İç Tüzüğü’nün 91. maddesinde yaptığı değişiklik ve bu değişiklik aleyhine o günkü milletvekillerinden M. Ali Şahin, Ahmet İyimaya ve arkadaşlarının Anayasa Mahkemesi’nde açmış oldukları iptal davasının sonuçlarından söz etmek istiyorum. Açılan iptal davası sonunda Anayasa Mahkemesi 31.01.2002 gün ve 2001/129 E, 2002/24 K sayılı kararıyla TBMM İçtüzüğü’nün 91. maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna karar vererek maddeyi iptal etmiştir. Bu durum karşısında Türk Ceza Yasası Tasarısı’nın temel yasa olarak kabul edilerek ve bu yöntem uygulanarak görüşme ve oylama yapılarak yasalaşması halinde iptal edilmiş bir kural uygulanacağından usulsüzlük yapılmış olacaktır. Bu konuda Anayasa Mahkemesi iki iptal kararı vererek (diğer karar 31.01.2001 tarih ve E. 2001/129, K. 2002/24 sayılıdır) böyle bir yöntemin Anayasa’ya aykırılığını kesinlikle hükme bağladığından bu yolda yeni bir düzenleme yapılması olanağı kalmadığı da uzmanları tarafından ileri sürülmektedir. Bu ise yasanın, Cumhurbaşkanı ile ana muhalefet partisi tarafından veya diğer yollarla götürüldüğü taktirde Anayasa Mahkemesi’nden döneceği görüşünü güçlendirmektedir. Bu usul hukuku noktalarının da dikkatlice gözden geçirilmesi ve ona göre inceleme yapılması gereklidir.

Çalışmaların ülke hukukumuzda yeni kazanımlar getirmesi dilek ve temennisiyle saygılar sunuyorum.

* * *

Ankara 25.12.2004

ETKİNLİKLER

Duyuru No: 2004/99

TBMM tarafından 26.09.2004 tarihinde kabul edilerek 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe girecek olan yeni Türk Ceza Kanunu'nu tanıtmak ve uygulamada karşılaşılabilecek sorunları tartışmak amacıyla Türkiye Barolar Birliği tarafından hukuk fakültelerinin desteğiyle bir program düzenlenmektedir. Programa 13 Hukuk Fakültesi'ne mensup 28 öğretim üyesi katılacaktır.

Konferans veya panele katılacak öğretim üyelerinin yol ve konaklama giderleriyle takdir edilecek ücretleri Türkiye Barolar Birliği tarafından; toplantı giderleri toplantı yapılacak yer barosu tarafından karşılanacaktır.

Baronuzun uygun göreceği yerde tek başına ya da çevre barolarla işbirliği yapılarak böyle bir toplantı yapılmasının düşünülüp düşünülmediği; yapılması istendiği takdirde mümkün olabilecek tarihler ile ilgi çekecek konu başlıklarının bir hafta içinde Türkiye Barolar Birliği'ne bildirilmesini rica ederim.

**TCK SEMİNERLERİNE KATILAN
ÖĞRETİM ÜYELERİ**

1. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Doç. Dr. Fatih S. Mahmutoğlu
2. Doç. Dr. Adem Sözüer
3. Doç. Dr. Serap Keskin

2. İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Prof. Dr. Bahri Öztürk
2. Prof. Dr. Durmuş Tezcan

ETKİNLİKLER

3. İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Prof. Dr. Uğur Alacakaptan

4. Marmara Üniversitesi

1. Doç. Dr. Ahmet Gökçen
2. Doç. Dr. Ahmet Caner Yenidünya
3. Doç. Dr. Ayşe Nuhoglu
4. Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Yazıcıoğlu

5. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Yrd. Doç. Dr. Ümit Kocasakal

6. Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Doç. Dr. Mahmut Koca
2. Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem Aydın

7. İstanbul Üniversitesi Tıp Fak. Adli Tıp

1. Doç. Dr. Nevzat Alkan

8. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Yrd. Doç. Dr. Türkan Sancar
2. Yrd. Doç. Dr. Muharrem Özen
3. Arş. Gör. Timuçin Köprülü

9. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Doç. Dr. Cumdur Şahin
2. Doç. Dr. İzzet Özgenç

10. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Prof. Dr. Doğan Soyaslan
2. Yrd. Doç. Dr. Uğur Eriş

11. Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ

12. Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Doç. Dr. Mustafa Avcı
2. Doç. Dr. Hakan Hakeri
3. Yrd. Doç. Dr. Handan Yokuş Sevük
4. Yrd. Doç. Dr. Recep Gülşen

13. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Doç. Dr. Veli Özer Özbek
2. Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem

14. Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Yrd. Doç. Dr. İsa Döner

15. Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Arş. Gör. Nazmiye Özenbaş Boydağ

16. Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi

1. Prof. Dr. M. Tevfik Odman

ETKİNLİKLER

17. Konya Selçuk Üni. Hukuk Fakültesi

1. Yrd. Doç. Dr. İbrahim Ülger
2. Yrd. Doç. Dr. M. Onursal Cin
3. Arş. Gör. Neslihan Coşkun
4. Arş. Gör. Murat Aksan

18. Dumlupınar Üniversitesi

1. Yrd. Doç. Dr. İlhan Üzülmez

19. Isparta S. Demirel Üniversitesi İİBB Fakültesi

1. Doç. Dr. Faruk Turhan

* * *

YAPILAN SEMİNERLERİN PROGRAMI

4-5-6 Şubat - Mersin

5-6 Şubat - Konya

12-13 Şubat - Samsun

- Prof. Dr. Bahri Öztürk
Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu
Doç. Dr. Adem Sözüer
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Yrd. Doç. Dr. İlhan Üzülmez

12-13 Şubat - Tokat

- Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Yrd. Doç. Dr. Ümit Kocasakal

19-20 Şubat - Manisa

Prof. Dr. Bahri Öztürk
Doç. Dr. Veli Özer Özbek
Doç. Dr. Ahmet Gökçen
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Dülger
Yrd. Doç. Dr. Uğur Eriş

19-20 Şubat - Trabzon-Rize-Artvin-Bayburt-Gümüşhane

Doç. Dr. Adem Sözüer
Yrd. Doç. Dr. Türkan Sancar
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Yrd. Doç. Dr. İlhan Üzülmez
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ
Arş. Gör. Timuçin Köprülü

19-20 Şubat -Giresun-Ordu

Doç. Dr. Serap Keskin
Doç. Dr. Hakan Hakeri
Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu
Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem Aydın

25 Şubat -Ankara

Prof. Dr. Zeki Hafızoğulları
Doç. Dr. Türkan Sancar
Av. Aydın Erdoğan

26-27 Şubat - Gaziantep

ETKİNLİKLER

4-5-6 Mart Adana

Doç. Dr. Cumdur Şahin
Doç. Dr. Ahmet Gökçen
Doç. Dr. İzzet Özgenç
Doç. Dr. Mustafa Avcı
Doç. Dr. Hakan Hakeri

5-6 Mart - Sivas

Prof. Dr. Bahri Öztürk
Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu
Doç. Dr. Adem Sözüer
Yrd. Dr. İlhan Üzülmez

5-6 Mart - Zonguldak

Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Prof. Dr. Durmuş Tezcan
Doç. Dr. Ahmet Caner Yenidünya
Doç. Dr. Ayşe Nuhoglu
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Yazıcıoğlu

5-6 Mart - Aksaray

Doç. Dr. Hakan Hakeri
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Dülger
Arş. Gör. Timuçin Köprülü
Arş. Gör. Recep Gülşen
Arş. Gör. Neslihan Coşkun
Arş. Gör. Murat Aksan

11 Mart - Kırıkkale

Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Doç. Dr. Caner Yenidünya
Doç. Dr. Mahmut Koca
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ

11-12 Mart - Ankara

Prof. Dr. Emin Artuk
Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Doç. Dr. Mahmut Koca
Doç. Dr. Hakan Hakeri
Doç. Dr. Ahmet Caner Yenidünya
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Dülger

12-13 Mart - İzmir

Prof. Dr. Durmuş Tezcan
Doç. Dr. Metin Feyzioğlu
Doç. Dr. Ahmet Gökçen
Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem Aydın
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Yazıcıoğlu

12-13 Mart - Kahramanmaraş

Prof. Dr. Bahri Öztürk
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Yrd. Doç. Dr. Muharrem Özen
Arş. Gör. Timuçin Köprülü
Arş. Gör. Yasemin Saygılar
Arş. Gör. Özen İnci
Arş. Gör. Özge Sırma

ETKİNLİKLER

19-20 Mart - Van

Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu

Doç. Dr. Ahmet Gökçen

Doç. Dr. Ahmet Caner Yenidünya

19-20 Mart - Çorum

Prof. Dr. Doğan Soyaslan

Doç. Dr. Hakan Hakeri

Yrd. Doç. Dr. Recep Gülşen

19-20 Mart - Tekirdağ

Doç. Dr. Mustafa Avcı

Doç. Dr. Mahmut Koca

Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ

Arş. Gör. Neslihan Coşkun

19-20 Mart - Sinop

Prof. Dr. Bahri Öztürk

Prof. Dr. Durmuş Tezcan

Arş. Gör. Yasemin Saygılar

Arş. Gör. Özen İnci

Arş. Gör. Özge Sırma

26 Mart - Kırşehir

Doç. Dr. Ahmet Gökçen

Doç. Dr. Ahmet Caner Yenidünya

Doç. Dr. Nevzat Alkan

26 Mart – Kütahya

Prof. Dr. Bahri ÖZTÜRK
Arş. Gör. Yasemin Saygılar
Arş. Gör. Özen İnci
Arş. Gör. Özge Sırma

26-27 Mart – Isparta-Afyon-Burdur-Uşak (Afyon’da Yapıldı)

Prof. Dr. Bahri Öztürk
Doç. Dr. Faruk Turhan
Yrd. Dr. İlhan Üzülmez
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ

26-27 Mart – Bursa

Prof. Dr. Durmuş Tezcan
Doç. Dr. Adem Sözüer
Doç. Dr. Mahmut Koca
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Yrd. Doç. Dr. Onursal Cin
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Dülger
Arş. Gör. Murat Aksan

26-27 Mart – Edirne

Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğu
Doç. Dr. Hakan Hakeri
Doç. Dr. Serap Keskin
Doç. Dr. Mustafa Avcı
Arş. Gör. Recep Gülşen

1-2 Nisan – Çanakkale

Prof. Dr. Uğur Alacakaptan

ETKİNLİKLER

Prof. Dr. Bahri Öztürk
Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Doç. Dr. Adem Sözüer
Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu
Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Doç. Dr. Metin Feyzioğlu
Yrd. Doç. Dr. Onursal Cin
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Dülger
Arş. Gör. Murat Aksan

8-9 Nisan – Iğdır

Prof. Dr. Mustafa Koçak
Prof. Dr. Fazıl Hüsnü Erdem
Prof. Dr. Zehreddin Aslan
Prof. Dr. Timur Demirbaş
Doç. Dr. Yener Ünver
Doç. Dr. Ayşe Nuhoglu
Doç. Dr. Veli Özer Özbek
Yrd. Doç. Dr. Osman Can
Yrd. Doç. Dr. Ali Kemal Yıldız

8-9-10 Nisan – Malatya

Doç. Dr. Mustafa Avcı
Doç. Dr. Serap Keskin
Doç. Dr. Adem Sözüer
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Arş. Gör. Recep Gülşen

9-10 Nisan – Diyarbakır

Prof. Dr. Durmuş Tezcan

Doç. Dr. Faruk Turhan
Doç. Dr. Adem Sözüer
Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu
Doç. Dr. Hakan Hakeri
Yrd. Doç. Dr. Handan Yokuş Sevik
Yrd. Doç. Dr. Türkan Sancar
Arş. Gör. Timuçin Köprülü

9-10 Nisan - Batman - Siirt

Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem Aydın

14-15 Nisan - Erzincan

Prof. Dr. Doğan Soyaslan
Doç. Dr. Ahmet Gökçen
Doç. Dr. Mahmut Koca
Yrd. Doç. Dr. İlhan Üzülmez

16-17 Nisan - Amasya

Doç. Dr. Nevzat Alkan
Yrd. Doç. Dr. Uğur Eriş
Yrd. Doç. Dr. Ümit Kocasakal

16-17 Nisan - Karabük

Prof. Dr. M. Emin Artuk
Doç. Dr. Caner Yenidünya
Yrd. Doç. Dr. Ali İhsan Erdağ
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ruhan Erdem
Yrd. Doç. Dr. İlhan Üzülmez

ETKİNLİKLER

16-17 Nisan - Şanlıurfa

Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğu

Doç. Dr. Hakan Hakeri

Doç. Dr. Serap Keskin

Doç. Dr. Mustafa Avcı

Yrd. Doç. Dr. Handan Yokuş Sevük

Arş. Gör. Recep Gülşen

16-17 Nisan - Sakarya

Prof. Dr. Doğan Soyaslan

Prof. Dr. Ertan Şen

Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem Aydın

Yrd. Doç. Dr. İsa Döner

30 Nisan- 01 Mayıs - Bartın

Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğu

Doç. Dr. İzzet Özgenç

Doç. Dr. Cumhuri Şahin

Yrd. Doç. Dr. Türkan Sancar

V

PANEL VE SEMPOZYUMLAR

26-27 Eylül 2003	İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Adli Yargı Sempozyumu	Ankara Yargıtay Konferans Salonu
24-25 Ekim 2003	İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve İdari Yargı Sempozyumu	Danıştay Konferans Salonu
31 Ekim 1 Kasım 2003	80. Yılında Türkiye Cumhuriyeti	Devlet Konuk Evi
4 Aralık 2003 Ayrıca Aynı Gün İ. Hukuk Fak. Dek. Yemekli Top. (1)	Bankacılık Kanunu ve İlişkili Kanun Değişikliklerinin Hukuk Açısından Değerlendirilmesi	Kadir Has Üni. Konferans Salonu İstanbul
12 Aralık 2003	Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı	Danıştay Konferans Salonu
20-21 Şubat 2004	İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa Yargısı	(Ankara Anayasa Mah. Konferans Salonu)
15-19 Nisan 2004	Çevre ve Tabiat Varlıklarının Korunması Sempozyumu	(İHAUM) Mardin

ETKİNLİKLER

5 Mayıs 2004	Bilgi Edinme Hakkı Panel	Ankara Danıştay Konferans Salonu
16-19 Mayıs 2004	İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi 50. Yılı (Uluslararası)	(İstanbul) İHAUM
21-22 Mayıs 2004	Toplumsal Değişim Sürecinde TCK Reformu Gazi Üniversitesi ve TBB	Gazi Ü. Rek. Mimar Kemaleddin Salonu Teknik Okullar Ankara
5 Kasım 2004	İnsan Hakları Uluslararası Sözleşmelerinin İç Hukukta Doğrudan Uygulanması Konulu Toplantı	Adliye Konferans Salonu
19-20 Kasım 2004	Türkiyede Sigorta Hukukunun Çeşitli Sorunları ve Geleceği Konulu Sempozyum	İstanbul Dedeman Otel
4-6 Ocak 2005	Demokrasi ve Yargı Konulu Sempozyum	Ankara Sheraton Otel
30-31 Mart 01 Nisan 2005	Avrupa Birliği Hukuku ve Avrupa Kurumları- Sempozyum	İstanbul Dedeman Otel

Bu toplantıların tutanakları -son tarihtekiler hariç olmak üzere- kitaplaştırılarak delegelere ve baro başkanlıklarına gönderilmiştir.

VI

HUKUK FAKÜLTELERİ İLE İLİŞKİLER

23 Aralık 2003	Ankara'daki Hukuk Fakültesi Dekanlarıyla Yapılan Danışma ve Dayanışma Toplantısı (2)	Ankara Üniversitesi Konukevi Nenehatun
21 Ocak 2004	Genç Akademisyenlerle Meslek Konularında Yapılan Toplantı	TBB Birlik Merkezi
25 Şubat 2004	Hukuk Fakültesi Dekanları ile Toplantı (3)	İstanbul Dedeman

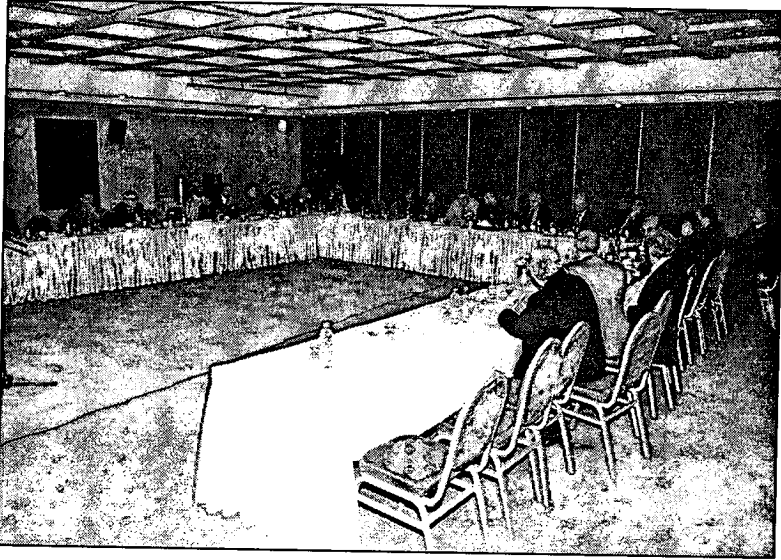
1. Ankara ve Anadolu'da bulunan hukuk fakülteleri dekanları ile bir toplantı düzenlenerek hukuk fakülteleri ile işbirliği koşulları ve yöntemleri konuşuldu.

2. Ankara'da bulunan hukuk fakültelerinde görevli genç akademisyenlerle bir toplantı yapılarak TBB çalışmalarında işbirliği yöntem ve koşulları karşılıklı tartışıldı.

3. Birinci toplantıda varılan karar sonucu Türkiye ve Kıbrıs'ta öğretim yapan hukuk fakülteleri dekanları ile İstanbul'da toplandı ve aşağıdaki duyuru yapıldı.

Duyuru No: 2004/22

Türkiye Barolar Birliği'nin çağrısı üzerine 25 Şubat 2004 tarihinde İstanbul'da bir araya gelen Akdeniz, Anadolu, Ankara, Başkent, Bilkent, Çağ, Çankaya, Dokuz Eylül, İstanbul, İstanbul Bilgi, İstanbul Ticaret, Kadir Has, Kocaeli, Koç, Kültür, Yakın Doğu, Yeditepe Üniversiteleri Hukuk Fakülteleri dekanları ile yapılan toplantının "sonuç belgesi" bilgilerinize sunulur.

Sonuç Belgesi

Türkiye Barolar Birliği'nin çağrısı üzerine 25 Şubat 2004 tarihinde İstanbul'da bir araya gelen Akdeniz, Anadolu, Ankara, Başkent, Bilkent, Çağ, Çankaya, Dokuz Eylül, İstanbul, İstanbul Bilgi, İstanbul Ticaret, Kadir Has, Kocaeli, Koç, Kültür, Yakın Doğu, Yeditepe üniversiteleri hukuk fakülteleri dekanları ve ev sahibi İstanbul Barosu Başkanı ile TBB Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri aşağıda satırbaşları halinde tespit edilen konuları tartışmışlar ve gelecek günlerde, hukuk eğitim ve öğretimindeki çalışmalara bu başlıkların başlangıç olması konusunda görüş birliğine varmışlardır.

Bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de hukuk, pek çok neden yanında insan hakları sorunlarının da etkisiyle ön plana çıkmış bulunmaktadır. Kazanılmış öncelik ve beklenen öncülük bütün hukukçulara ve hukuk kurumlarına büyük sorumluluklar yüklemektedir.

Türkiye Barolar Birliği, barolarımız ve hukuk fakültelerinin dekanları Cumhuriyet'in temel değer ve niteliklerinin korunması konusunda sorumluluklarının bilinci içerisinde mücadele etmenin gerekliliğinde kararlılıklarını vurgulamışlardır.

Hukuk fakülteleri ve hukukçuların sorumluluğunun yerine getirilmesi konusunda toplantıya katılan tüm dekanlar ve TBB yöneticileri hukuk öğretim ve eğitiminin kalitesinin önemine değinmişlerdir.

Bu bağlamda öncelikle, devlet ve vakıf üniversiteleri hukuk fakülteleri arasındaki fiili, hukuki farklılıkların giderilmesi, ancak YÖK'ün hukuk fakültesi açılışına izin verme koşullarını yeni baştan gözden geçirmesi, hukuk fakültelerinin bölgesel siyasal çıkarlar uğruna açılması uygulamasına son verilmesi gerekliliği dile getirilmiştir.

Hukuk eğitiminde, hukukçu formasyonunu kazandırmada temel öneme sahip derslere tüm hukuk fakültelerinin müfredatında etkili yer verilmelidir. Hukuk fakültelerinin üzerinde mutabık kalınan temel pozitif hukuk disiplinlerinin dışında, seçimlik dersler çerçevesinde kurumsal bir eğitime ağırlık vermelerine de olanak sağlanmalıdır.

Hukuk eğitiminde meslek ahlakının (etiğinin) önemine bütün dekanlar katılmışlar ve bu konuda temel dersler konulmasını önermişlerdir.

Hukuk fakültelerinde taşralaşmayı engellemek, araştırma, öğretim ve eğitim kalitesini yükseltmek, kapasite artırımını sağlamak, görevdeşlik yaratmak ve özellikle ilgili alanda öğretim açığı bulunan hukuk fakültelerinin ihtiyaçlarını karşılamak, fakültelerin öğretim üyesi olarak vererek birbirlerine yaklaşmalarını, daha iyi tanımalarını, işbirliklerini, karşılıklı öğrenme olanaklarını geliştirmelerini teşvik etmek amacıyla öğretim üyelerine akademik yükseltmelerde 1-2 yarı yıllık özendirme ve tazmin boyutlu

ETKİNLİKLER

zorunlu rotasyon düzenlemesi getirilmesi önerildi. Yukarıdaki amaçlar çerçevesinde bu rotasyonun faydalı olabileceği görüşü tartışıldı.

Hukuk öğretim kadrosunun yetiştirilmesinde temel aşama olan doktora eğitiminde, ancak belirli niteliklere ve olanaklara sahip fakültelerin görevli ve yetkili olması önerilmektedir.

Ayrıca hukuk eğitim ve öğreniminde standart bir kalitenin sağlanabilmesi amacıyla hukuk fakültesi mezunu olabilmeye ancak ortak bir sınav, devlet sınavı ya da son sınıfta bakalorya benzeri bir sınavdan başarı koşuluna bağlanmalıdır görüşünün tartışmaya açılmasının yararlı olacağı düşüncesi paylaşılmıştır. Hukuk eğitimin beş yıla çıkarılması, beşinci yılda uzmanlığa önem verilmesi düşüncesi de tartışılmıştır.

Büyük üniversitelerde hukuk fakültelerinin etkinliğinin sağlanmasının önemi vurgulandı.

İdare ve vergi mahkemeleri hakimlerinin hukuk fakültesi mezunu olma koşulunun aranması ve idare mahkemesi hâkimi iken hukuk fakültesi öğrenciliği sıfatı taşıma gibi garipliklere son verilmesi önemle ifade edilmiştir. Son olarak yapılan idari yargı hakim sınavında, geçmiş uygulamalardan farklı olarak, 50 kişi alınacakken 571 kişinin sınavı kazanmış olarak ilan edilmesi, bu alandaki tehlikeyi gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Diğer yandan, yasayla kurulacak mali, idari ve bilimsel bakımlardan özerk bir "*Disiplinlerarası Görgül Hukuk Araştırmaları Enstitüsü*" kurulması fikri olumlu karşılanmıştır. Açıklamaya göre bu enstitü yargının yapısal analizini disiplinler arası bilimsel yöntemlerle gerçekleştirecek ve bu çalışmalarını hukuk alt sistemine genişleterek sürdürecektir. Yasama, yargı ve yönetim politikalarının oluşturulmasına bu kurumun araştırmaları önemli derecede katkıda bulunulabilecektir. Böyle bir Enstitü bünyesinde, "*Yasa Yapma ve Norm Düzenleme Tekniği*" ve bölümlere ayrılmış disiplinlerde kullanılan terim ve kavramların ortak bir dille ifadesi çalışmalarının da yapılabilmesi olanağının doğabileceği ifade edilmiştir.

4. Bu temas ve toplantılar sonucunda TBB yönetim, yayın ve komisyon hukuk fakültesi öğretim elemanlarından yararlı katkılar sağlanmıştır. Bütün çalışmalarımızda öğretim üyelerinden yararlanılış ve çeşitli alanlarda işbirliği yapılmıştır. Bununla beraber, işbirliği Yolsuzlukla Mücadele Kanun Tasarısı'na yönelik rapor, *Digesta Turcica* ve TCK seminerlerinde somutlaşmıştır.

* * *

**TBB Başkanı Avukat Özdemir Özok'un
Rekabet Derneği, TOBB, Kadir Has Üniversitesi,
Türkiye Avrupa Vakfı ve Ekonomi Muhabirleri Derneği
İstanbul Şubesi Tarafından 9.12.2004 Günü Düzenlenen
"AB Komisyonu İlerleme Raporu Çerçevesinde Bağımsız
Düzenleyici Kurumların Durum ve Üst Kurullar Kanun Tasarısı"
Konu Başlıklı Toplantıda Yaptığı Konuşma**

Sayın konuklar;

Rekabet Derneği, Türkiye Odalar Borsalar Birliği, Kadir Has Üniversitesi, Ekonomi Muhabirleri Derneği İstanbul Şubesi ve Türkiye Avrupa Vakfı tarafından düzenlenen "AB komisyonu ilerleme raporu çerçevesinde bağımsız düzenleyici kurumların durumu ve üst kurullar kanun tasarısı" konu başlıklı toplantıya hoş geldiniz, sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 22. Yasama Dönemi'nde çıkarılan ve görülmemiş büyük bir gayretle çıkarılmakta olan yasalar hakkında kısaca düşüncelerimi ve kaygılarımı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu dönemde, temel yasalar da dahil olmak üzere, çeşitli konularda yaklaşık üç yüz elli yasa çıkarılmış, bir çok temel yasada da önemli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişikliklerin tamamının zorunlu olup olmadığı ya da toplumsal yarar içerip içermediği yeterince tartışılmamıştır. Sadece AB Komisyonu İlerleme Raporu'na atıf yapılarak hızlı bir şekilde yasalastırılması yoluna gidilmektedir. AB'den müzakere günü alma bahanesi, yasaların ve yapılmak istenilen değişikliklerin gerekip gerekmediğinin, gerçek bir ihtiyaca cevap verip vermediğinin, yasa çalışmalarının yönteminin kamuoyu ve ilgilileri tarafından

ETKİNLİKLER

tüm yönleriyle irdelenmesini olanaksız kılmaktadır. 17 Aralık tarihine yetiştirilmesi bahanesi altında kamuoyu için tartışmanın, bilgilendirmenin imkansız kılınmasına karşın, "zina" konusunda görüldüğü gibi iktidar ve onun mensubu milletvekilleri, kendi düşünceleri uğruna, AB sürecini riske atmaktan çekinmemektedirler. AB raporlarında yargılamada "silahların eşitliği" ilkesinin sağlanması için savcılık kurumunda değişiklik önerileri göz ardı edilmekte, yargı bağımsızlığı için Adalet Bakanlığı'nun yetkileri ve konumu konusunda harekete geçilmemektedir.

Cumhuriyet'in "hukuk devrimi" ile gerçekleştirmeyi amaç edindiği çağdaş, demokratik, laik, sosyal hukuk devletinin temelini oluşturan ve çok önemli hukuksal, toplumsal kazanımlar olarak yıllardır uygulanan yasaların bütünüyle değiştirilmelerinin mutlak bir zorunluluk olup olmadığı yeterince tartışılmamaktadır. Bu önemli yasaların teker teker yürürlükten kaldırılmasını cesaret ve kahramanlık gösterisine dönüştürüp; övünçle "devrim" olarak nitelendirilmesi ayrıca dikkati çeken bir davranış olmaktadır.

Hızlı ve aceleci yöntemle yapılan yasa değişikliklerinin önemli başka bir sakıncası da, yeni yasalarla ömrünü tamamlayarak yürürlükten kaldırılan yasalara yönelik yargı pratiğinin de çöpe atılması, yargının bir anlamda her şeye "sil baştan" başlamak durumuna sokulmasında görülmektedir.

Geçen yasama döneminde çıkarılan ve halen çıkarılmakta olan yasalar dikkate alındığında ve temel yasaların hepsine el atıldığı gözetildiğinde, tüm hukuk düzenini etkileyen köklü hatta bütüncül düzenlemeler amaçlandığı gözlenmektedir. Toplumsal tabanda çoğunluk desteğine sahip olunmamasına karşın, yasama organında çoğunluk gücüne sahip olan siyasi iktidar, henüz anayasayı değiştirmemesine rağmen, özellikle "laik hukuk" düzeninin temelini oluşturan yasalarda yaptığı ve yapmağa giriştiği değişikliklerle kendisini adeta "toplumu yeniden biçimlendirme konularında asli kurucu iktidar" olarak nitelendirmektedir. Bu anlayış son derece yanlış ve tehlikelidir.

Kendisini "asli kurucu unsur" olarak algılayan iktidarın kaldırdığı ve yeniden kurduğu hukuk düzeni, iktidarın gerçek sahibi olan "ulus" çoğunluğunun istek ve beklentilerine uygun mudur?

Bu sorunun yanıtı alınmadan yapılan değişiklikler, zaman içinde aynı yöntemlerle, eski haline dönme riskini taşımaktadır. Toplumun gerilime ve kısır döngüye mahkûm etmeye de kimsenin hakkı bulunmamaktadır.

Sayın konuklar,

Bu bağlamda sempozyumun konusu “Bağımsız Düzenleyici Kurumların” durumu ve “Üst Kurullar Kanun Tasarısı” ile AB Komisyonu “İlerleme Raporu” arasındaki ilişki önemli ipuçları vermektedir. Yukarıda değindiğimiz gibi bu tasarı ile AB arasında doğrudan bir ilişki olduğunu söylemek çok güçtür. Çünkü, 6 Ekim 2004 günlü “2004 yılı Türkiye İlerleme Raporu” ile “AB Komisyonu’nun Türkiye ile müzakerelere başlanabileceğini gösteren tavsiye raporu” ve “Türkiye’nin üyeliğinin AB’yi nasıl etkileyeceği raporu” kısaca dikkatlice incelendiğinde, Türkiye-AB ilişkileri net bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Her üç raporda da Türkiye’nin AB ile uzun geçmişi anlatılarak, 1963 tarihinde Avrupa Ekonomik İşbirliği’ne girişi, 1995 Gümrük Birliği ve 1999 Helsinki aday ülke konumuna gelişi süreçleri anlatılmakta ve Aralık 2002 Kopenhag kriterleri kapsamında, Türkiye’nin bu kriterleri yerine getirdiğine ilişkin hazırlanacak rapor çerçevesinde Aralık 2004 tarihinde müzakerelere başlanacağı bildirilmektedir. Müzakerelerin başlaması ise ayrıca Türkiye’nin “Politik”, “Ekonomik” kriterlerle “Üyelik Koşullarının Yerine Getirilebilme” başlıkları altında değerlendirilerek, farklı raporlara bağlanmıştır.

Politik kriterler açısından, 2001 ve 2004 günlü Anayasa Reformları’nın yanı sıra sekiz adet yasa paketinin 2002 ve 2004 tarihlerinde TBMM’nden geçirilmesi, asker-sivil ilişkilerinin Avrupa standartlarına yaklaştırılması, DGM’nin kaldırılması, İnsan Hakları konusunda AİHS ve AİHM hukukunun kabul edilmesi, ölüm cezasının kaldırılması ve en önemlisi düşüncenin suç olmaktan çıkarılması, sivilleşmenin hızlandırılması, Kürt kökenli yurttaşların kültürel haklarının kabulü, olağan üstü halin tümden kaldırılması ve sancılı bölge olan Güneydoğu’da normale dönüş çalışmalarının sürdürülmesi, dış politik gelişmelerde ise bölgesel istikrara katkı sunulması hususları raporda memnuniyetle karşılandığı ifade edilmiştir.

ETKİNLİKLER

Türkiye'nin Birliğe olan ekonomik etkilerinin de pozitif olacağı, ancak görece olarak küçük kalacağı vurgulanmıştır. Sözü edilen raporlarda bütün konulara değinilmiş ama "Bağımsız kurullar ve Üst Kurullarla" ilgili doğrudan bir uyarı ya da talepte bulunulmamıştır.

Bağımsız idari otoriteler ya da düzenleyici ve denetleyici üst kurullar daha çok Türkiye ile Uluslararası Para Fonu (IMF) arasında imzalanan "Stand-by" düzenlemesi çerçevesinde konu yapılmaktadır.

Sayın konuklar,

Bu genel değerlendirmeden sonra toplantımızın konusunu oluşturan "Üst Kurullar Kanun Tasarısı" hakkında görüş ve düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan ve 15.7.2004 günü 5227 sayılı yasa ile yasalaşan "Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Kanun"un 26. maddesinde tanımlanan "ilişkili kuruluşlar"la ilgili olarak, yeni bir düzenleme yapılmak istenmiştir.

Bunun sonucu olarak, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 12.7.2004 gün ve 3350 sayılı yazıları ekinde TBMM'ye gönderilen "Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Hakkındaki Kanun Tasarısı"nın gerekçesinde "Ülkemizde özellikle son yıllarda serbest piyasa ekonomisine geçiş konusunda hızlı ve önemli adımlar atılmıştır. Bunun sonucu olarak daha önce kamu işletmeleri tarafından yürütülen bir takım faaliyetler, o sektörlerin serbestleştirilmesi sonucunda özel teşebbüslere devredilmeye başlanmıştır. Ancak, devletin ekonomik faaliyetlerde bulunduğu alanların büyük bir bölümünün kamu tekel (yasal tekel) veya doğal tekel niteliği göstermesi sebebiyle, doğal tekel niteliğinden dolayı bir piyasa aksaklığının oluşması, dolayısıyla da piyasaların serbest rekabet esasları çerçevesinde işleyememesi gerçeği ile karşı karşıya kalınacaktır. Böyle bir durumda gerek sektör veya alanda faaliyette bulunan işletmelerin, gerekse tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunması için ilgili piyasanın düzenlenmesi ve denetlenmesi gerekmektedir. Bu düzenleme ve denetlemenin, piyasayı rekabet esasları çerçevesinde işler duruma getireceği, bu çerçevede denetleyici ve gerekiyorsa yaptırımlar uygulayıcı boyutlarının olması zorunludur. Sayılan bu işlevleri yerine getirmek üzere düzenleyici ve denetleyici kurumlara

ihtiyaç duyulmaktadır. Kamuoyunda üst kurullar olarak bilinen bağımsız idari nitelikli düzenleyici ve denetleyici kurumlar bu ihtiyacı karşılamak üzere ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ancak, son zamanlarda sayıları hızla artan bu düzenleyici kurumların kuruluş ve görevlerinin belirli usul ve esaslar çerçevesinde belirlenmediği de gözlenmektedir. Bu kurumların teşkilatından karar organı olan kurulun teşkiline, üye sayılarından atama şekillerine, atanacaklarda aranan niteliklerden görev sürelerine, kurum personelinin statüsünden ücret ve mali haklara, kurul kararlarının yargısal denetiminden mali konularda hesap vermeye kadar, bir dizi konuda her düzenleyici kurumun mevzuatında farklı hükümlerin yer aldığı görülmektedir. Oysa işlev olarak aynı amaca hizmet eden bu kurumların ortak hükümlere tabi olmaları kaçınılmazdır. (...) Düzenleyici ve denetleyici kurumların kanunlarında öngörülmüş bulunan çok farklı yapılar idarenin işleyişinde belirsizliklere yol açmaktadır. (...) Yukarıda sayılan nedenlerden dolayı düzenleyici ve denetleyici kurumların düzenlemelerindeki dağınıklığı ortadan kaldırarak etkin bir şekilde faaliyet göstermelerini sağlamak üzere bu tasarı hazırlanmıştır," denilmektedir.

Bu gerekçelerle hazırlanan kanun tasarısı, bir çerçeve yasa tasarısı niteliği taşımaktadır. 26 madde, 4 geçici madde ve 2 yürürlük maddesinden oluşan Yasa Tasarısı'nın 1. maddesinde "Bu Kanun'un amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumların oluşumu, teşkilatı, yetki ve görevleri, denetlemeleri ve kurul üyeleri ile çalışmalarının statüsüne ilişkin ortak usul ve esasları belirlemektedir" şeklinde tanımlanmış, 2. maddesinde de Yasa'nın kapsadığı kurumlar sıralanarak "Bu kanun aşağıda belirtilen kurumları kapsar: a. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, b. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, c. Kamu İhale kurumu, d. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, e. Rekabet Kurumu, f. Sermaye Piyasası Kurumu, h. Telekomünikasyon Kurumu, i. Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu hakkında da 23. maddede dışında bu kanun hükümleri uygulanır" denilmektedir.

Yasa Tasarısı'nın 3. maddesinde çerçeve yasa olma niteliğinden dolayı kurumlardaki ortak tanımlar yapılmış, 4. maddede kurum teşkilatı tanımlanmış ve kurumun idari yapısının kurul ve başkanlıktan oluşacağı belirtilmiş, 5. maddede kurulun oluşumu açıklanmış ve kurulun yedi üyeden oluşacağı belirtildikten sonra, şartları uygun olanların Bakanlar Kurulu tarafından atanacağı, yine Bakanlar Kurulu'nun üyelerden birini başkan, birini de ikinci başkan olarak görevlendireceğini hüküm altına almıştır.

ETKİNLİKLER

Yasa Tasarısı'nın, 6. maddesinde kurul başkan ve üyelerinin görev süreleri kurala bağlanmış ve bu sürelerin 6 yıl olacağı vurgulanmış, ayrıca kurul başkan ve üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemeyeceği, süresi biten başkan ve üyelerin yeniden atanamayacağı hükmü getirilmiştir. Tasarı'nın 7. maddesinde kurul başkan ve üyelerinin görev süresi içinde uymaları gerekli yasaklar belirtilmiş, 9. maddesinde kurulun çalışma esasları gösterilmiş, 10. maddesinde kurulun görev ve yetkileri sıralanmıştır.

Yasa Tasarısı'nın, 11. maddesinde başkanlık divanının yapısı ve görevleri, 12. maddesinde kurul başkanının tanımı, 13. maddesinde başkanın görev ve yetkileri tanımlanmış, 14. maddede kurullarda iki başkan yardımcısının atanacağı, 15. maddede kurumun hizmet birimlerinin yapılanması, 16, 17, 18, 19. maddelerde kurumların personel statüleri hakkında ayrıntılı düzenlemeler getirilmiştir.

Tasarı'nın, 20. maddesinde kurumların her türlü faaliyetlerinde, kuruluş kanunlarında verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla, kalkınma planı, yıllık program ve hükümet programında yer alan ilke, strateji ve politikaları öncelikle gözetir denilmektedir. Tasarı'nın 21. maddesinde kurul kararlarına karşı yargı yolunun Danıştay olacağı, 22. maddede ise kurumlar arasındaki yetki uyuşmazlığının da, Başbakanlığa yapılan başvuru üzerine, Danıştay'dan alınacak istişari görüş doğrultusunda çözüleceği, 23. madde kurum bütçelerinin oluşumunu, 24. madde kurumlarda hukuka uygunluk denetimi, mali denetim ve performans denetimi yapılabileceğini hüküm altına almıştır.

Yasa Tasarısı'nın 25. maddesinde kurumların hizmet satın alabileceklerini, 26. madde ise bu kurullarla ilgili yürürlükten kaldırılan hükümleri göstermektedir. Bu hükümler karşısında oluşturulacak "bağımsız idari otoriteler" ya da "düzenleyici ve denetleyici kurumlar" siyasal iktidarın sıkı denetim, gözetim ve baskıları altında görev yapmak zorunda kalacaklar ve temel işlevleri olan bağımsız davranışlar sergileyemeyeceklerdir. Oysa bu kurumlar şu gereksinimleri gidermek için oluşturulmuşlardır. Piyasa ekonomisinin düzenlenmesine yönelik olanlar (SPK, RK, BDDK gibi), temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasına yönelik olanlar (RTÜK gibi), bir de henüz örneği olmayan idarenin keyfiliğine karşı savunma amacına yönelik olanlar.

Bu yasal düzenlemeyle siyasal iktidarların müdahalelerini önleyecek bir hedefe ulaşmaya olanak yoktur.

Ülkemiz idari yapısında çok yeni olan “Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar” başka bir deyimle, idare hukukundaki tanımlarıyla “Bağımsız İdari Otoriteler” Batı’da da yakın bir geçmişe sahiptir. Bu kurumların ortaya çıkıp gelişimi ile, özelleştirme uygulamalarının başlaması ve ekonomide “devletçi” politikaların yerini “düzenlenmiş piyasa ekonomisi” politikalarına bırakmasıyla paralellik vardır. Bu nedendir ki, geniş anlamda “özelleştirme” olarak algılanan “devlet düzenlemelerinin azalması” hareketinin boş bıraktığı alanların bağımsız idari otoriteler ya da düzenleyici ve denetleyici kurumlar tarafından doldurulabileceği kabul edilmektedir. Türkiye uygulamasında, bu kurumların ekonomide piyasa kurallarının işlemlerini engellemeye başlayan yeni bir bürokratik yapı oluşturduğu yönünde kuvvetli eleştiriler gelmektedir. Yine, Türkiye’de idare sisteminin “belirgin verileri ve genel ilkeleri” karşısında, bağımsız idari otoritelerden söz etmenin “fantezi bir girişim” olarak görüldüğünü ileri süren büyük bir çoğunluk da vardır.

Anglo-Sakson sisteminde çok eski tarihlerden itibaren ortaya çıkmış olan bu kurumlar, Kara Avrupası ülkelerinde 1970’li yıllarda kamusal yaşamın hassas sektörleri denilen alanlarda görev yapmaya başlamıştır.

Genelde bağımsız idari otoritelerin ortaya çıkışlarında ve yaygınlaşmalarında şu nedenler etkili olmuştur. a. Ekonomik alandaki karmaşık ve teknik sorunların çözümü uzmanlık gerektirdiğinden, klasik Bakanlık yapıları buna uygun görünmemektedir. b. Devletin piyasada hem hakem hem de oyuncu olması durumunda, alınacak kamusal kararların haklılığı ve tarafsızlığına gölge düşmemesi için, bu kararların bağımsız ve tarafsız kurumlarca alınmasında yarar vardır. c. Siyasal etkilerden arındırılmış kurumlar uzun dönemli politika oluşturup izlemeyi de olanaklı kılmakta; siyasal iktidarların siyasal nedenlerle alamayacakları veya almayı erteleyebilecekleri kararların alınmasını da kolaylaştıracaktır. d. Kriz dönemlerinde faturanın kendilerine çıkarılmasını istemeyen siyasiler de bu tür kurumları tercih etmektedirler.

Bu sayılanların Türkiye’deki siyaset ve demokrasi gerçeğinde ne denli yaşama geçebileceğini sizlerin taktirlerine sunuyorum.

ETKİNLİKLER

Örneğin; Türkiye'nin ilk özerk statülü üst kurulu olan, RTÜK böylesi bir düzenlemeyle temel işlevini yitirecek ve iktidarların medya alanında sansürcülüğünü yapan bir kurum haline dönüşecektir. Oysa RTÜK'ün özerk yapısı, haberleşme ve fikir özgürlüğünün teminatı olabilecektir.

Bunların yanı sıra, elektronik medya alanının genel bir çerçeve yasa içinde düzenlenmesi dar ve kısıtlayıcı bir yaklaşımı davet edecektir. Elektronik medya başlangıçtan beri özel düzenlemelere bağlı olmuştur. Büyük kitleleri etkileyen radyo ve televizyon yayıncılığı ekonomik sektördeki diğer hizmetlerle kıyaslanamayacak kadar önemli işlevler yanında, nüfusun önemli bir bölümü için bilginin ana kaynağını oluşturmaktadır. Yine, devlet anayasal bir hak olan haberleşme özgürlüğünü korumak ve geliştirmekle görevlidir. Bunun sonucu olarak, kitle haberleşme araçları vatandaşlara fikir ve düşünce çeşitliliği sunmak durumundadırlar. Çeşitli teknik, mali ve toplumsal nedenlerden ötürü, elektronik haberleşmenin örgütlenmesi ve gelişimi kamusal gücün müdahalesini gerektirebilir. Kamu yönetiminin kitle haberleşme araçlarının yönetimini doğrudan üstlenmesi değil, hizmet götürülmesini sağlamak için yetki kullanması gerekir. Haberleşme özgürlüğü, kamusal güce, özellikle hükümete karşı yayın kuruluşlarının özerklik ve bağımsızlığı ile korunabilir. Böylesi bir yapıya sahip olması gereken RTÜK başta olmak üzere onları raptı-zapt altına almayı amaçlayan bu tasarıyla *"Bağımsız idari otoritelerden"* ya da *"Düzenleyici ve denetleyici kurullardan"* istenen performansı almaya olanak yoktur.

Katkı ve katılımlarınızla bizlere güç verdiğiniz, ayrıca sabır ve dikkatle dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Av. Özdemir Özok

**ÖDÜLLER
VE
PLAKET TÖRENLERİ**

I. Faruk Erem Ödülleri

Türkiye Barolar Birliği Kurucu Başkanı Prof. Dr. Faruk Erem adına 2000 yılından başlayarak ödüllü yarışmalar düzenlenmiştir.

2005 yılında ödül kazanan yazılar "*Faruk Erem Ödülleri*" adı altında kitaplaştırılmıştır.

II. Ali Günday adına düzenlenen "*Yılın Hukukçusu*" ödülüne 2003 Yılında Rauf Denктаş, 2005 Yılında Prof. Dr. Baki Kuru seçilmişlerdir.

III. Plaket Törenleri

Ankara 08.11.2004

Duyuru No: 2004/85

Türkiye Barolar Birliği Olağan Genel Kurulları'nda verilmekte olan geleneksel meslekte 40-50 yıl plaketleri geçen dönem olduğu gibi bu dönemde de 2005 yılında düzenlenecek törenle sahiplerine verilecektir.

Bu nedenle 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle meslekte kırk ve elli yılını dolduran meslektaşlarımızın açık adresleri ile telefon numaralarının en geç 10 Ocak 2005 tarihine kadar Birliğimize ulaştırılması gerekmektedir.

ÖDÜLLER
VE
PLAKET
TÖRENLERİ

Baronuz tarafından isimleri bildirilen meslektaşlarımıza plaket yapılacaktır ve yapılacak törene bizzat tarafımızdan davet edileceklerdir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun aldığı karar gereğince, meslekte kırk ve elli yıllarını dolduran değerli üstatlarımıza verilecek plaketlerin üç ayrı bölgede (Ankara-İstanbul ve İzmir'de) 4-5-7 Nisan 2005 tarihlerinde yapılacak törenlerle verilmesi kararlaştırılmıştır.

Anılan karar gereği plaket törenleri 04 Nisan'da Ankara'da, 5 Nisan'da İstanbul'da ve 7 Nisan'da İzmir'de yapılarak, toplam 479 üstadımıza plaketleri takdim edilmiştir.

**TBB'NİN
DİĞER ÇALIŞMALARI**

I

YOLSUZLUKLA MÜCADELE KANUNU TASARISI HAKKINDA DÜZENLENEN RAPOR

İlgi: Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü 19.2.2004 gün ve 2003/480 sayılı yazınız.

I. Öncelikle, Uluslararası antlaşmalarla ve göreceli olarak Anayasa Mahkemesi kararlarıyla yakından ilişkili, kapsamlı tasarı hakkında görüş bildirilmesi için verilen önelin azlığına dikkati çekmek ve bu konularda görüşlerimizin tam olarak alınması düşünülüyorsa "makul" bir sürenin konulmasını anımsatmak gerekmektedir. Demokratik bir işleyişe ve yapıya sahip Türkiye Barolar Birliği, Bakanlığın görüş istemesini olumlu karşılamakta, tasarıların incelenmesi için danışmanlarına ve çeşitli uzmanlara görev dağıtımını yapmaktadır. Zaman zaman bu dağıtım tüm barolarımıza dahi yapılabilmektedir. Örneğin; söz konusu tasarı üç ayı üniversitede ceza, ceza usulü ve anayasa uzmanlarınca incelenmek üzere gönderilmiştir. Gelen cevaplardan ikisi uzmanlarımızca gözden geçirilmiş ve Birlik görüşü olarak sunulmaktadır. Ek bir görüş bildirme olasılığını da belirtmek isterim.

Bu bağlamda verilen ikinci süre sonunda cevap verilmemesi halinde görüşümüzün olumlu kabul edileceği ihtarının ise bir anlamı bulunmamaktadır.

II. Yasa Tasarısı hakkında görüşlerimiz aşağıda sıralanmıştır.

Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısı; *"Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi"*, *"Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi"*, *"Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"*, *"Avrupa Konseyi Yolsuzlukla Mücadelede Yirmi Temel İlke Kararı"* hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Nitekim Tasarı'nın genel gerekçesinde de Tasarı'nın hazırlanmasında bu sözleşmelerin esas alındığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede öncelikle Tasarı hakkında genel bazı değerlendirmeler yapılmış, ardından bazı madde içerikleri irdelenmiştir.

A. Genel Olarak

Öncelikle kanunun isminin yerinde olup olmadığı tartışılabilir. Çünkü yolsuzluk kavramının ceza ve ceza muhakemesi hukuku boyutunun dışında idare hukuku ve özel hukuk boyutu da bulunmaktadır. Gerçekten de Avrupa Konseyi bünyesinde bu durum dikkate alınarak yolsuzluğa karşı biri ceza hukuku diğeri özel hukuk olmak üzere iki ayrı sözleşme hazırlanmıştır. Oysa incelenen Tasarı, 1. maddesinde de ifade edildiği üzere, konunun sadece ceza hukuku ve özellikle ceza muhakemesi yönünü içermektedir. Bu neden Tasarı'nın isminin sadece Tasarı kapsamına alınan suçların soruşturulması ve kovuşturulmasını ifade edecek biçimde değiştirilmesi veya Tasarı'nın kapsamının genişletilerek, yolsuzluğu bütün yönlerini içeren bir hüviyete kavuşturulması doğru olacaktır.

İkinci olarak, bu nitelikte bir kanuna ihtiyaç olup olmadığı, mevcut düzenlemelerimizin yolsuzluk konusunda yeterli olup olmadığı tartışılabilir. Ayrıca Tasarı'nın kanunlaşması durumunda, yeni düzenlemelerin, yürürlükteki mevzuatın benzer nitelikteki hükümleriyle çatışmasının söz konusu olup olmayacağı da önemli bir tartışma konusudur.

Konuyla ilgili Avrupa Konseyi ve BM Sözleşmeleri ele alındığında, sözleşmeye taraf devletlere, yolsuzluk kavramı içerisinde birtakım eylemlerin yaptırma bağlanması, soruşturma ve kovuşturma noktasında çeşitli önlemlerin alınması önerilmektedir. *"Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"*nde

örgütlü bir suç grubuna katılmanın suç haline getirilmesi, suç gelirlerinin aklanmasının suç haline getirilmesi, kara para aklamayla mücadele önlemleri, yolsuzluğun suç haline getirilmesi (bununla kamu görevlilerinin haksız menfaat temini kastedilmektedir), yolsuzluğa karşı önlemler (soyut olarak taraf devletlerin gerekli önlemleri alacağı ifade edilmektedir), tüzel kişilerin sorumluluğu, kovuşturma, yargılama ve yaptırımlar, müsadere ve el koyma gibi hususlara vurgu yapılmıştır. “Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi”nde ise, yolsuzluğun [bu kapsamda değişik kişilerin (ulusal, yabancı kamu görevlileri, meclis üyeleri vs.) rüşvet-haksız menfaat temini] suç haline getirilmesi, nüfuz ticareti, yolsuzluktan elde edilen gelirlerin aklanması, muhasebe suçları, tüzel kişilerin sorumluluğu, uzman makamlar, işbirliği yapanların ve tanıkların korunması gibi konular düzenlenmiştir.

Bu çerçevede mevzuatımıza bakıldığında, Sözleşmelerde taraf devletlere yapılması önerilen birçok düzenlemenin ülkemizde gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir. Buna göre, kamu görevlilerinin haksız menfaat teminine ilişkin olarak TCK'daki memur suçları (zimmet, irtikap, rüşvet vb.), bunların önlenmesi ve kovuşturulması noktasında 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu örnek verilebilir. Yine bu bağlamda yabancı kamu görevlilerine ilişkin eylemler de ilgili sözleşmenin bir gereği olarak, son yapılan düzenlemeyle rüşvet suçları bünyesine alınmış bulunmaktadır. Keza kara paranın aklanmasına ilişkin 4208 sayılı Kanun, örgütlü suçlarla ilgili olarak 4422 sayılı Kanun yukarıdaki sözleşmelerdeki birçok düzenlemeyi içermektedir.

Tasarı'da liste halinde verilen birtakım suçların örgütlü bir biçimde işlenmesi ve belli bir maddi değeri aşması durumunda bunların soruşturma ve kovuşturulmasına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir. Ancak bu düzenlemelerde 4422 sayılı Kanun yer alan usul ve tedbirlere yollama yapılmakta (bkz., m. 4/d, 9), bu Kanun'un bazı hükümleri (bkz., m. 6) ile 3005 sayılı Kanun'daki birtakım düzenlemeler (bkz., m. 4/e) aynen aktarılmaktadır. Bu noktada Tasarı'da yeni bazı hükümler dışında (m. 5, 7, 8, 10, 11 vb.) özel bir mücadele yöntemi söz konusu olmadığı görülmektedir.

Bunun dışında 4208, 2499, 3628, 4422 sayılı kanunlarda yer verilen özel kovuşturma yöntemleri karşısında bu kanunlarında içeren yeni bir usulün getirilmesi uygulamada birtakım karı-

şıklıklara da sebep olabilecek niteliktedir. Örneğin; 2499 sayılı SPK'nın 47/A bendinde yer alan suçlar bugün için hem özel yargılama koşulları öngören SPK'ya, hem 5020 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle yine özel yargılama koşulları ve önlemleri içeren 4208 sayılı Kara Para ile İlgili Kanun'a tabi olabilmektedir. Şayet eylem örgütlü bir biçimde işlendiyse, duruma göre ya TCK 313, ya da 4422 sayılı Kanun devreye girebilmektedir. Bu tasarı-
nın da yasalaştığını düşündüğümüzde, yeni bir usul ve tedbir hukuku ile karşılaşacağımız doğaldır. Bu soruşturma usulüne ve tedbirlere başvurabilmek için, ortaya çıkan haksız menfaatin miktarını dikkate alınması gerekiyorsa da, bu rakamların doğru bir biçimde saptanması ancak tüm delillerin tartışılmasıyla ortaya çıkan yargısal bir kararla mümkündür. Başka bir ifade ile yargılamanın tamamlanmasıyla, elde edilen haksız menfaatin miktarı tam olarak saptanabilecektir. Bizce soruşturmanın başlangıçtaki tahmini miktarın esas alınması suretiyle başlatılması keyfi bir alan yaratacaktır. Kısacası hem bu sakınca hem de anılan suçların işlenmesiyle birlikte birden fazla makamın harekete geçebilecek olması isabetli bir tercih olmayacaktır.

Kanımızca yolsuzlukla mücadele kavramı kapsamında yapılacak yasal çalışmalarda iki yöntem izlenebilir. Birincisi, yukarıda belirtilen sözleşmeler ışığında mevzuatımızın yolsuzluk kavramı bakımından gözden geçirilmesi ve sadece sözleşmelerde öngörülüp de mevzuatımızda bulunmayan hususların ilgili kanunlara eklenmesi veya gerekli değişikliklerin yapılması yoluna gidilebilir. İkinci olarak, örgütlü suçlara ve bu suçlara ilişkin yargılama kurallarına ve tedbirlere ilişkin genel bir düzenleme yapılıp, yolsuzluk olarak kabul edilen eylemler bu kapsamda ve etkinliği artırabilecek farklı bir takım usul ve tedbirlerle de desteklenerek soruşturulabilir.

Ancak bu arada hatırlatmak isteriz ki; öncelik bütünü üzerinde çalışılan ve değiştirilmesi amaçlanan temel yasalarımıza verilmeli, TCK ve CMUK Öntasarıları'nda varılacak nihai sonuçlar yan ceza kanunlarına da gerek terminolojik olarak, gerek kurumsal olarak yansıtılmalıdır. Örneğin; konumuz bağlamında tüzel kişilerin ceza sorumluluğu ve örgüt tanımı, Ceza Kanunu Öntasarısı'nda çalışmalar yapan Alt Komisyon'ca değişikliğe uğratılmış olup, mevcut şekliyle bu Tasarı'dan farklı bir şekilde düzenlenmiştir.

B. Maddelerin Değerlendirilmesi

1. Amaç (Madde 1)

Sözleşme'de rüşvet suçları yanında, nüfuz ticareti ve muhasebe kayıtlarında suiistimal fiillerinin iç mevzuatlarda suç olarak kabul edilmesi yönünde düzenlemeler yer almakta ve bunların yanında soruşturmalarda uygulanacak özel nitelikte usul hükümleri ve uluslararası yardımlaşma konularında hükümler bulunmaktadır. Buna karşılık, Kanun Tasarısı'nda, 1. maddede amacın "*Kanun'da belirtilen suçların soruşturulması ve kovuşturulması*" konularında uygulanacak usul ve esasların belirtilmesi olduğu ifade edilmiş olduğu halde, 2. maddede konunun TCK ve diğer çeşitli kanunlarda yer alan çok sayıda suçun "*teşekkül halinde işlenmesi*" olduğu anlaşılmaktadır. Bu şekilde, maddede sayılan suçların teşekkül halinde icrası konusu, bireysel suç işleme haline nazaran ayrı usul ve esaslara tabi kılınmış olmaktadır. Bu usul ve esasların neden 2. maddede sayılan fiillere değil, bunların teşekkül halinde işlenmesi durumuna uygulandığı anlaşılamamıştır. Görebildiğimiz kadarıyla Sözleşme'de böyle bir ayrımı haklı gösterecek düzenleme mevcut değildir. Usul ve esasların sayılan suçlara uygulanması esası kabul edilerek, teşekkül halinde işleme ayrıca ağırlatıcı neden olarak kabul edilebilirdi.

Diğer yandan maddede Kanun'un amacının, yolsuzluklarla etkili mücadele çerçevesinde Kanunda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulmasında uygulanacak esas ve usulleri belirleme olduğu ifade edilmiştir. Ancak yolsuzlukla etkili bir mücadelede önde gelen husus, bu suçların "önlenmesi" dir. Tasarı'nın içeriğine bakıldığında, "*Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Sorumluluğu-Madde 3*", "*Bildirim Zorunluluğu-Madde 7*", "*Eğitim-Madde 11*" gibi hükümlerin soruşturma ve kovuşturmadan ziyade suçların önlenmesi amacına matuf hükümler olduğu anlaşılmaktadır. Keza yolsuzluğa ilişkin düzenlemeler içeren "*Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi*" nin 1. maddesinde sözleşmenin amacı kapsamında "*örgütlü suçların önlenmesi ve daha etkili bir mücadele edilmesi*" ifadeleri kullanılmıştır. Sonuç olarak Kanunun amacını ortaya koyan 1. maddede, Kanunun içeriğiyle de uygun olarak, suçların önlenmesi ibaresine de yer verilmesi gerekir.

2. Kapsam (Madde2)

Maddede, yolsuzluk kavramı içerisinde sayılan suçlar ile birlikte teşekkül tanımına yer verilmiş, ayrıca fail bakımından da memur-memur olmayan ayırımı yapılmıştır.

Kanun Tasarısı'nın 2. maddesinin son fıkrasında üç veya daha fazla kişinin iştiraki "teşekkül" olarak kabul edilmektedir. 2. maddenin 1. fıkrasında herhangi üç veya daha fazla kişinin sayılan suçlardan birini işlemesi halinde belli bir menfaat veya zarar ihtimali bulunuyorsa bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmişken, 2. fıkrasında suça iştirak edenler arasında memur bulunmaması halinde, ihtimal dahilinde olan menfaat veya zararın miktarı çok daha yüksek tutulmuştur. Bu fiillerin teşekkül halinde işlenmesini yolsuzluk olarak kabul etmeyip, ancak belli bir limiti aşan meblağla ilgili olduğu zaman yolsuzluk olarak kabul etmenin mantığı anlaşılammıştır. Kaldı ki, burada belirtilen "haksız menfaat veya zararın ortaya çıkması ihtimali" kavramını, keyfiligi önler şekilde rakama dönüştürmek de kolay olmayacaktır.

Belirtmeliyiz ki, kriminolojik bir kavram olan yolsuzluğun tarif edilmemiş olması, bunun yerine birtakım suçların liste halinde sayılmış olması esas itibariyle yerinde olmuştur. Zira yolsuzluğun kapsamlı, belirgin ve uygulamada tereddüt doğurmayacak bir tarifinin yapılması çok zordur. Nitekim "Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi", dışında[1], gerek "Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nde gerekse "Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi"nde yolsuzluk tanımı yapılmamış, bunun yerine birtakım eylemlere yer verilmiştir.

Netice olarak, temel hak ve özgürlüklere doğrudan müdahale eden bir alanın bu şekilde sınırlandırılması doğrudur. Ancak suç listesi dışından kalan ve yolsuzluk olarak nitelendirilebilecek eylemlerin varlığı halinde, bir takım adil olmayan sonuçların çıkabileceğini de göz ardı etmemek gerekir. Bu nedenle kapsama alınacak suçların özenle saptanması gerekir. Maddede sayılan suçlar genel olarak sözleşmede işaret edilen eylemleri karşılamakla birlikte, söz konusu listeye başka birtakım suçların da dahil edilmesi mümkün ve gereklidir.

Örneğin; TCK 316 vd. maddelerinde yer alan kalpazanlık suçları, ya da TCK 509'daki açığa atılan imzanın ve bedelsiz kalan

senedin kullanılması suçları listeye dahil edilebilir. Bunun gibi Bankalar Kanunu m. 22/3 ve 4'de düzenlenen zimmet suçları ve m. 22/6'da öngörülen gerçeğe aykırı belge düzenleme, işlemleri kayıt dışı bırakma, gerçeğe aykırı muhasebeleştirme, hesap uygunluğu sağlamadan bilânço kapatma gibi suçların da kapsama alınması yolsuzlukla mücadele bakımından yararlı olacaktır. Her ne kadar Bankalar Kanunu m. 22/3, 4'teki suçlar bakımından, Tasarı'daki düzenlemelere benzer biçimde, 5020 sayılı Kanun'la özel bir soruşturma ve kovuşturma usulü getirilmişse de Tasarı'daki bazı mücadele yöntemleri (örneğin; Suçun ortaya çıkarılmasına yardımcı olanlar-m. 8, Yardım sağlayan kimselerin korunması-m. 9, İkramiye-m. 10, Eğitim-m. 11 gibi) bu Kanun'da yer almış değildir. Bunun gibi bankalardaki yolsuzlukların gizlenmesi noktasında ortaya çıkabilecek suç tiplerinden olan gerçeğe aykırı belge düzenleme, işlemleri kayıt dışı bırakma, gerçeğe aykırı muhasebeleştirme gibi suçların da listeye alınması doğru olacaktır. Yine özel finans kurumları bünyesinde işlenen suçlar da bu kapsamda düşünülmelidir.

Maddede, suçun faili bakımından yapılan memur-memur olmayan ayırımı da eleştirilebilir bir düzenlemedir. Maddenin 1. fıkrasında asli fail olarak memurların belli suçları işlemesinden söz edilmiş, bunlara memur olmayanların iştiraki öngörülmüştür. Ancak liste halinde sayılan bazı suçların, asli fail olarak memurlar tarafından, görev ilişkisi içinde işlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Örneğin; SPK'daki suçlar böyledir. Memurlarla iştirak halinde olmaksızın gerçek kişilerin fail olarak gösterildiği düzenleme öncelikle yazım bakımından hata içermektedir. Zira ilgili cümlede "... gerçek kişilerce oluşturulan teşekküllerce işlenen..." ibaresi yer almış, ancak bu kişilerin hangi suçları işleyeceği belirtilmemiştir. Eğer önceki fıkrada öngörülen suçlar kastediliyorsa ve her iki duruma da aynı sonuç bağlandığına göre memur-memur olmayan ayırımının pratik sonucunun ne olduğu anlaşılama-maktadır. Kanımızca fail konusunda bu şekilde farklı fıkralarda düzenleme yapmak yerine, maddenin başlangıcında faile ilişkin (memur ve memur olmayan) ortak bir ifadeye yer verilmesi daha anlaşılır ve sade bir düzenleme olacaktır.

Maddenin son fıkrasında teşekkül tanımı yapılmıştır. Öncelikle teşekkül için bulunması gereken asgari kişi sayısı bakımından yürürlükteki mevzuatımızdan farklı olarak, iki kişi yerine (bkz.,

TCK m. 313, 264, 403) üç kişinin varlığı aranmıştır. Bununla birlikte bu farklılık "Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nin örgütlü suç grubunu tanımlayan 2. maddesiyle örtüşmektedir. Bundan başka, teşekkülün amacıyla ilgili olarak "suç işlemek maksadıyla" deyimini kullanılmıştır. Ancak burada bu Kanun'a özgü bir teşekkül öngörüldüğüne göre, teşekkülün amacı olarak, "Kanun'da sayılan suçları işleme" maksadının aranması kanımızca daha yerinde olacaktır. Nitekim, "Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nde yer verilen tanımda "Sözleşme'de belirtilen" suçlardan söz edilmiştir. Yine yolsuzluğa özgü bir teşekkül tanımı olması dolayısıyla, teşekkülün amaçları arasında yolsuzluğun temel unsurlarından olan maddi çıkar elde etme amacına da yer verilmesi gerekir. Ayrıca bir önceki cümlede sözü geçen Sözleşme'deki tanıma uygun olarak, teşekkülün sürekliliğinden de bahsedilmesi doğru olacaktır. Burada yine vurgulayalım ki, Öntasarı'nın yeni şekliyle olan farklılıklar üzerinde mutlaka durulmalı, faal pişmanlık halleri de göz önünde bulundurulurken yukarıda değindiğimiz gibi hem içerik hem de kavramsal açıdan birliktelik sağlanmalıdır[2].

3. Sözleşme'de Bulunup Kanun Taslağı'nda Bulunmayan Fiiller

Sözleşme'nin 5 ve 6. maddelerinde, 2. maddedeki kamu görevlilerine rüşvet verilmesi ve 3. maddedeki kamu görevlilerinin rüşvet alması suçlarının yabancı kamu görevlileri veya meclis üyeleri tarafından işlenmesi fiillerinin de cezalandırılması için mevzuata hüküm konulması ihtiyacı belirtilmiştir.

2003 yılında 4782 sayılı Kanunla Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 4. maddesinde yapılan değişiklikle Kanun'un 211. maddesinin 3. fıkrası ile 213. maddesinde yazılı suçları işleyenlerin resen takibat yapılarak bu maddelerdeki cezalarla cezalandırılacakları konusunun hükme bağlanmış olması ve yine TCK'nın 211. maddesine eklenen 3. fıkra hükmünün 213. maddedeki rüşvet verme suçuna paralel olarak yabancı kamu görevlilerine ve yabancı meclis üyelerine rüşvet verilmesi fiillerini de cezalandırma kapsamına almış bulunması sonucu Sözleşme'nin 5 ve 6. maddeleri hükümlerinin gereği yerine getirilmiş bulunmaktaydı.

Şimdi, yeni kanun tasarısının, Sözleşme'nin diğer maddelerinde yer alan birtakım yeni düzenleme ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurması ve onlarla ilgili düzenlemeler yapması beklenirdi. Ancak, Kanun Tasarısında Sözleşme'nin 7. maddesindeki "Özel sektörde rüşvet verilmesi", 8. maddesindeki "Özel sektörde rüşvet alınması", 9. maddedeki "Uluslararası örgüt görevlilerine rüşvet verilmesi veya bu görevlilerin rüşvet alması", 10. maddedeki "Uluslararası parlamento üyelerine rüşvet verilmesi ve onların rüşvet alması", "Uluslararası mahkemelerin hâkim ve görevlilerinin rüşvet alması veya onlara rüşvet verilmesi" fiilleri ile ilgili düzenlemeler bulunmadığı görülmektedir. Bu fiillerin de iç hukukumuzda cezalandırılır fiiller olarak düzenlenmesi Sözleşme'de üstlenilmiş bir yükümlülük olması dolayısıyla bu konuların da, şayet başka bir şekilde düzenlenmediyse, bu Kanun Tasarısı'nda düzenlenmesi uygun olurdu.

4. Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Ceza Sorumluluğu

Özel hukuk tüzel kişilerinin kendileri adına hareket eden kişilerin fiilleri sonucu özellikle parasal yaptırımlara maruz kalması, başka düzenlemelerde de bulunan bir husustur. Ancak, gerçek kişilerin fiillerinden hareketle tüzel kişinin suç faili olarak cezalandırılabilmesi için, onun adına hareket edenlerin, Kanun Tasarısında olduğu gibi, gerçekten "tüzel kişiliği temsil etme" veya "tüzel kişilik adına karar alma" yahut "tüzel kişilikte denetim icra etme" yetkisi bulunanlar olmasına uygulamada da özen gösterilmesi gerektiği ve bu niteliklere sahip olmayan alt düzey yöneticilerin, gerçek şirket yönetiminden bağımsız fiillerinden hareketle tüzel kişinin sorumlu olmayacağı değerlendirilmesine kanunun gerekçesinde yer verilmelidir.

Tüzel kişilerin ceza sorumluluğunun olup olamayacağı konusu doktrinde oldukça tartışmalı bir konudur. Mevzuatımızda ise istisnai bazı hükümler dışında gerçek kişilerin cezai sorumluluğu öngörülmüştür. Madde gerekçesinde, tüzel kişilerin cezai sorumluluğunun konuyla ilgili uluslararası sözleşmeler dikkate alınarak düzenlendiği belirtilmektedir. Belirtmeliyiz ki ilgili metinler irdelendiğinde, söz konusu sorumluluğun cezai olmasına ilişkin zorunluluk sadece "Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi"nde öngörülmektedir (m. 19/2)[3]. "Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nin 10. maddesinde ise, bu suçlar nedeniyle tüzel kişilerin sorumlu olması için taraf devletlerin kendi hukuk ilkelerine uygun önlemleri alacakları, sorumluluğun cezai, medeni veya idari olabileceği, tüzel kişilerin parasal yaptırımlar dahil olmak üzere, etkin, orantılı ve caydırıcı cezai ve cezai olmayan yaptırımlara tabi olmasının sağlanacağı ifade edilmiştir. Bu durum karşısında, tüzel kişilerin ceza sorumluluğunu yolsuzlukla mücadele kapsamında düzenlemek uluslararası bir yükümlülüktür. Hatırlatalım ki, Öntasarı'nın yeni şeklinde (m. 60), eskisinden farklı olarak tüzel kişilerin ceza sorumluluğu kabul edilmemiş, sadece güvenlik önlemlerine yer verilmiştir. Ortaya çıkan bu çelişik durum giderilmelidir.

Ayrıca vurgulayalım ki, tüzel kişi hakkında suçla elde edilen menfaatin iki katından üç katına kadar ağır para cezasına hükmedileceğinin belirlenmesi de, bu Tasarı'nın başlığı ve 1. maddede ifade edilen amacı ile uyum içerisinde değildir.

5. Soruşturma ve Kovuşturma

4. maddenin 1. fıkrasında yer alan "*suçun işlendiği yerin adıyla anılan*" ibaresi yerine, "*suçun işlendiği yerin bağlı bulunduğu*" deyiminin tercih edilmesi yerinde olacaktır. Zira ağır ceza mahkemeleri belirli bölgelerde kurulmuş durumdadır.

Madde'nin "a" ve "b" bentlerinde sanık konumundaki memurlar hakkındaki soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin hükümlere yer verilmiştir. "a" bendinde, söz konusu suçların görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olmaları halinde doğrudan soruşturma yapılacağı belirtilmiş, "b" bendinde ise 4483 sayılı Kanun'un uygulanmayacağı öngörülmüştür. Öncelikle bu bentlerin, herhangi bir ayırım yapmadan, memur olmasa da ilgili suçları işleyen bütün sanıkları kapsayacak biçimde ifade edilmesi doğru değildir. İkinci olarak ise, "b" bendindeki ifade karşısında "a" bendindeki doğrudan soruşturma yapılacağına ilişkin hüküm gereksiz olmaktadır.

Kanun Tasarısı'nın 4. maddesinin 2. fıkrasının (d) bendinde, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nun 6. maddesi hariç 2 ila 10 maddelerinde öngörülen usul ve tedbirlerin uygulanacağı öngörülmüştür. 4422 sayılı Kanun'un 6. maddesi benzeri bir hüküm Kanun Tasarısı'nın 6. maddesinde yer almaktadır.

4422 sayılı Kanun'da yer alan tedbirlerin uygulanmasında, gerek soruşturmaya dâhil edilen gerek soruşturmadan dolayısıyla etkilenen kişilerin hak ve özgürlükleri bakımından sakıncalı durumlar ortaya çıkabilmektedir.

Gerek bu Kanun Tasarısı'nda gerek daha önce çıkarılan 4422 sayılı Kanun, 4208 sayılı Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi gibi vahim nitelikte kabul edilen suçların önlenmesi ve cezalandırılmasına ilişkin düzenlemelerde, suçlarla ilgisi olmayanların dahi hak ve özgürlüklerinin ihlaline yol açabilecek fevkalade yetki ve tedbirlere yer verildiği görülmektedir. Bu yetki ve tedbirlerin sınırlarının iyi çizilmemesi, örneğin soruşturmacı tayin edilen kişilere verilen yetkilerin iyi ve etkili bir yargı denetimi mekanizmasına tabi tutulmaması, vahim nitelikte suçlarla mücadele edilirken vahim hak ve özgürlük ihlallerinin ortaya çıkmasına ve süratli ve etkili bir denetimle bu haksızlıkların giderilememesine yol açabilecektir. Bu durumlarda, uygulamadan gelen alışkanlıklarla yargı denetiminin dahi beklenen korumayı sağlayamaması nedeniyle, soruşturmadaki fevkalade yetki ve tedbirlere paralel olarak özel adli denetim yolları oluşturmak gerekecektir.

Kanun Tasarısı'nın 4. maddesinin 2. fıkrasının (g) bendinde yer alan, Cumhuriyet Savcısı'nın oluşturduğu çalışma grubunda görevlendirilecek uzman kişinin bu istemi derhal ve özürsüz yerine getirmemesi halinde üç aydan altı aya kadar cezalandırılması hükmü, çalıştırılmak istenenler bakımından angarya niteliği taşıyabilecektir. İnsanların, hiçbir kurala bağlı olmaksızın, kendi faaliyet alanları dışında çalışmaya mecbur edilmesi kabul edilebilecek bir düzenleme değildir. Böyle bir imkânın savcılar tarafından kötüye kullanılması tehlikesi vardır. Aynı bentteki "*istemi derhal yerine getirmeme*" davranışının, çalışma grubuna derhal katılmama ile sınırlı olarak anlaşılması gerekir. Bu tanığın veya bilirkişinin davete icabet etmemesine benzer bir durumdur. CMUK'da bu fiile ve davete icabet edip de görevini yerine getirmeyen tanık veya bilirkişilere para cezası verilmektedir. Buradaki ceza normal sistemdekiyle kıyaslanamayacak kadar ağırdır. Ayrıca, çalışma grubunda verilen görevi yerine getirmemeyi de kapsar şekilde anlaşılması için, hükme açıklık getirilmesi uygun olur.

Madde'nin "g" bendindeki "*Cumhuriyet Savcısı'nun istemini özürsüz olarak yerine getirmeyenler hakkında üç aydan altı aya kadar*

hapis cezasına hükmolunur." Şeklindeki düzenleme de maddi ceza hukukuna ilişkin olup, tasarının başlığı ve 1. maddede ifade edilen amacı ile uyum içinde değildir.

6. Şartla Salıvermenin Uygulanmaması

4. madde'nin "j" bendinde bu suçlardan dolayı paraya çevirme, erteleme ve şartla salıverme hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir. Kanımızca bu hükümlerin hiç uygulanmaması yerine, bu kurumların daha sıkı koşullarda uygulanmasının kabul edilmesi yerinde olacaktır. Nitekim "*Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi*"nin 11/4 hükmünde, bu suçlardan mahkum kişilerin şartla salıverilmemesi değil, suçların ağırlığının şartla salıvermede göz önünde bulundurulması gereği vurgulanmıştır.

Kaldı ki bu hükmün Anayasa'nın 2 ve 10. maddesindeki "*eşitlik*" ilkesi karşısındaki durumu da tartışılmalıdır.

Özellikle "*şartla salıverilme*" hükümlünün suçundan bağımsız olarak, cezaevinde geçireceği "*iyi hali*" sonunda hak edilebileceğinden yasa ile bu hakkın ortadan kaldırılması, diğer suçluların bu haktan yararlanabilmesi "*eşitlik*" ilkesine aykırıdır.

Başka kanunlarda bu tür yasakların bulunması maddenin Anayasa'ya aykırılığını ortadan kaldıracak nitelikte değildir. Kaldı ki 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 4. maddesinin a ve b bentleri hakkındaki Anayasa Mahkemesi kararları Tasarı'daki düzenlemenin Anayasa'ya uygun olmadığını açıklıkla göstermektedir. (Anayasa Mahkemesi'nin 8.10.1991 gün ve 1991/34-34; 19.7.1991 gün ve 1991/15-22; ayrıca 1992/20 k. sayılı kararları)

7. Zamanaşımı

5. maddede sadece dava zamanaşımı düzenlenmiş bulunmaktadır. Ancak bunun yanında ceza zamanaşımına da yer verilmesi ve bu sürenin de uzun tutulması ve böylece yolsuzluk suçlarından mahkum olunan cezaların infazından kaçmanın önlenmesi yerinde olacaktır. "*Sınır Aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler*

Sözleşmesi" m. 11/5'te adli takibata başlanması için uzun bir dava zamanasını süresi ve suç isnat edilen kişinin adaletten kaçması durumunda ise daha uzun bir zamanasını süresinin tesis edileceği öngörülmüştür. Cezanın infazından kaçma da sonuçta adaletten kaçma olarak nitelendirilebilecektir.

8. İkramiye Verilecek Kişiler

Her şeyden önce, vatandaşların menfaat sağlama saiki ile birbirlerini sürekli şekilde ve çoğu zaman da asılsız olarak suçlamalarına yol açmanın çok da isabetli bir yol olmadığını düşünmek gerekir. Şayet muhafaza edilecekse, 10. madde hükmünün, suça bir şekilde katılıp sonradan ihbarda bulunan kişilerin bu imkândan yararlanmasına imkân vermeyecek şekilde düzenlenmesi gerekir. Mevcut şekliye ihbarcı kişilerin de ikramiye talep etme haklarının bulunduğu iddiası ileri sürülebilir. Bu arada işlenen fiilin özelliklerine göre, "*telafi edilen zarar*"ın miktarının belirlenmesinin mümkün olmayabileceğinin de göz önünde tutulması gerekir.

Takdirlerinize sunulur. Saygılarımla.

[1] Madde 2 - Yolsuzluğun tanımı: Bu Sözleşme'nin amaçlarına uygun olarak "*yolsuzluk*" tabirinden, bir görevin olağan ifasına ya da haksız bir komisyondan veya hak edilmemiş bir yarardan veya böyle bir hak edilmemiş yarar vaadinden fayda sağlayanın, lazım gelen davranışına etki eden haksız bir komisyonun veya diğer hak edilmemiş bir yararın veya böyle bir yararla ilgili vadin doğrudan ya da dolaylı olarak talep edilmesi, sunulması, verilmesi ya da kabul edilmesi anlaşılır.

[2] Alt Komisyon'un hazırlamış olduğu metin şu şekildedir:

Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma

Madde 218. (1) Suç işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, sahip bulunduğu üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması halinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Faal Pişmanlık

Madde 219. 1. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu nedeniyle soruşturmaya başlanmadan ve örgütün amacı doğrultusunda suç işlenmeden önce, örgütü dağıtan veya verdiği bilgilerle örgütün dağılmasını sağlayan kurucu veya yöneticiler hakkında cezaya hükmolunmaz.

2. Örgüt üyesinin, örgütün faaliyeti çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeksizin, gönüllü olarak örgütten ayrıldığını ilgili makamlara bildirmesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

3. Örgütün faaliyeti çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeden yakalanan örgüt üyesinin, pişmanlık duyarak örgütün dağılmasını veya mensuplarının yakalanmasını sağlamaya elverişli bilgi vermesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

4. Suç işlemek amacıyla örgüt kuran veya yöneten kişinin, gönüllü olarak teslim olup, örgütün yapısı ve faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili bilgi vermesi halinde, hakkında örgüt kurmak veya yönetmek suçundan dolayı cezaya hükmolunmaz. Kişinin bu bilgileri yakalandıktan sonra vermesi halinde, hakkında bu suçtan dolayı verilecek cezada üçte birden dörtte üçe kadar indirim yapılır.

5. Faal pişmanlıktan yararlanan kişiler hakkında bir yıl süreyle denetimli serbestlik tedbirine hükmolunur. Denetimli serbestlik tedbirinin süresi üç yıla kadar uzatılabilir.

[3] Taraflar, 18. maddenin 1 ve 2 numaralı fıkraları uyarınca düzenlenen sorumlulukla ilgili olarak, tüzel kişilerin para cezaları da dahil olmak üzere, etkili, orantılı ve caydırıcı cezai ve cezai olmayan yaptırımlara tabi tutulmasını sağlarlar.

II

MARDİN İLİ KIZILTEPE İLÇESİNDE AHMET KAYMAZ VE UĞUR KAYMAZ'IN ÖLDÜRÜLMESİ İLE İLGİLİ İDDİALARI İLE İLGİLİ RAPOR

Olay

21 Kasım 2004 günü saat 16.30-17.00 saatleri arasında Mardin ili Kızıltepe İlçesi Turgut Özal mahallesinde meydana gelen olayda otuz yaşında Ahmet Kaymaz ile oğlu on iki yaşındaki oğlu Uğur Kaymaz'ın güvenlik güçlerince "yargısız infaz" ile öldürüldüğü iddiası.

Heyet ve Amaç

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Av. Özdemir Özok'un görevlendirmesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri Av. Şahin Mengü ve Türkiye Barolar Birliği İnsan Hakları Merkezi Yürütme Kurulu üyesi Av. Talay Şenol'dan oluşan heyet, konunun tüm yönleriyle incelenmesi ve araştırılması amacıyla 06-08 Aralık 2004 tarihlerinde bölgede gerekli incelemeleri yapmıştır.

Yapılan Temaslar

1. Mardin Valisi Ziyaret Edildi

06 Aralık 2004 tarihinde Mardin'e gidilir gidilmez ilk önce Sayın Vali'ye bir nezaket ziyaretinde bulunulmuş ve olay hakkındaki çok kısa ve genel anlatımı dinlenmiştir. Sayın Vali, operasyondan sonra emniyetin kendisini olaydan haberdar ettiğini; emniyetten kendisine verilen bilgiye göre olayın saat 16:30-17:00 arasında cereyan ettiğini; basında olayla ilgili haberlerin yoğunlaşması üzerine, kamuoyuna yanlış ve çelişkili açıklamaların ulaşmasını önlemek için, emniyetten bir basın bildirisi hazırlamalarını istediğini ve emniyetçe hazırlanan bildirin basına dağıtıldığını belirtmiştir.

Sorular üzerine bölgede uzunca bir süreden beri çatışmaların çok az olduğunu, fakat yasa dışı örgüt tarafından genellikle kullanılan uzaktan kumandalı bomba ve mayın tehlikesinin yaşandığını belirtmiştir.

2. Maktullerin Ailesine Yapılan Ziyaret

Sayın Vali ile görüşüldükten sonra aynı gün öncelikle maktullerin yakınlarının evlerinde aileye taziye ziyaretinde bulunulmuştur. Töre gereği olsa gerek maktullerin eşi/annesi bu ziyarette hazır bulunmamışlardır. Ancak maktullerden Ahmet Kaymaz'ın Marmaris'te turizm sektöründe çalışan kardeşi ile bir kuzeni maktulün eşinden dinledikleri şekli ile; *"Olay günü evde akşam yemeği hazırlıkları yapılırken yemek saatine kadar bazı eşyaları Ahmet'in oğlu Uğur'la birlikte kamyonla taşıdıklarını, bu sırada her iki maktul dışarıda iken silah sesleri duyduklarını, dışarıya baktıklarında Ahmet'in yerde yattığını, Uğur'un yere diz çökmüş olarak başında eli silahlı bir polis dururken gördüğünü ve korkuyla komşuya kaçtıklarını söylediler."* olayı nakletmişlerdir. Ayrıca maktullerin erkek kardeşi/amcası polislerin bir gün sonra küçük Uğur'un okuluna gidip sınıf arkadaşlarına; Uğur'un terörist olduğunu ve bu nedenle bir çatışma sonucu öldüğünü bildirdiklerini, bunun üzerine öğrencelerin büyük bir korku ve panik içinde düştüklerini söylemiştir.

3. Kızıltepe Cumhuriyet Savcısı Özlem Pınar Haktanır Akkoç'a Yapılan Ziyaret

Savcı hanım maktullerin evleriyle ilgili gözetim iznini kendisinin verdiğini, eğer bir operasyon yapılması gerekirse, evde çocuk ve kadın bulunması kesin olduğundan operasyonun evin dışında yapılmasını polisler talimat olarak verdiğini; çatışmadan sonra haberdar edildiğinde olay yerine 10-12 dakika sonra gittiğini, cesetleri ve ev aramasını kamerayla tespit ettiğini, olayda polisler tarafından kullanılan silahlar ile maktullerin üzerinden çıktığı iddia edilen iki adet kalaşnikofu ve yine iki adet el bombasını muhafaza altına aldığını, cesetler üzerindeki ilk otopsinin olanaklar ölçüsünde Kızıltepe Adli Tıp'ta yapıldığını, ancak daha ileri tespitler yapılması için cesetlerin Diyarbakır Adli Tıp'a gönderildiğini, Diyarbakır Adli Tıp Raporu'nun dosyada olduğunu, ancak dosya hakkında gizlilik kararı olduğundan daha fazla bilgi veremeyeceğini söylemiştir.

Savcı hanım ayrıca Kızıltepe'de yapılan ilk otopsinin maktullerin evvelce vekalet verdiği bir avukatın nezaretinde gerçekleştiğini; boş kovanlar, silahlar, maktullere ait elbiseler ve maktullerin ellerinde barut izi olup olmadığını tespit için el svaplarının İstanbul Adli Tıp'a gönderildiğini belirtmiş ve bu silahların adli emanete teslimi sırasında maktullerin diğer avukatının da başında bulunmasını istediğini ve bunu avukatlarına yaptırdığını belirtmiştir. Bu beyan avukatlar tarafından da onaylanmıştır.

Savcı hanım Şahin Mengü'ye 7 Aralık günü yaptığı kısa ziyaret sırasında; maktul Ahmet Kaymaz'ın geçmişte yardım ve yataklıktan 8 ay tutuklu kaldığını, bilahare beraat ettiğini; müdahil tarafın bütün taleplerini karşıladığını, hatta aile küçük Uğur'un diz üstü çökertilerek "*infaz edildiği*"ni iddia ettiğinden, öldürme olayının gerçekleştirildiği yerde maden dedektörü ile çekirdek araması yaptıracağını söylemiştir. Daha sonra bu işlemin yapıldığı tarafımızdan da gözlenmiştir.

4. Kızıltepe Belediye Başkanı'nı Ziyaret Talebimiz

06 Aralık 2004 tarihinde maktullerin evine yapılan taziye ziyaretinden hemen sonra, Sayın Belediye Başkanı'ndan Mardin Barosu'nun Sayın Başkanı tarafından randevu talep edilmiş; Sa-

Yın Belediye Başkanı rahatsız olduğunu evde bulunduğunu, bu nedenle bir gün sonra yani 07 Aralık 2004 tarihinde sabah 09-10 saatleri arasında beklediğini bize ilemiştir. Bunun üzerine bir gün sonra Kızıltepe'de saat 9.30'da geldiğimizi haber vermek için kendisi aranmış, ancak Kızıltepe dışında olduğu için görüşemeyeceğini Belediye Başkan Yardımcısı ile görüşmemizi istemiş, bu talep ise tarafımızdan reddedilmiştir.

5. Avukat Meslektaşlarla Değişik Ortamlarda Yapılan Görüşmeler

Meslektaşlarımızın tamamına yakını polisin bir yargısız infaz yaptığını ileri sürmüş ve fakat olaya el koyan Sayın Savcı'nın çok basiretli davranılması nedeniyle halkta olayın ciddiyetle ve tarafsız olarak soruşturulduğu kanısı hakim olunca bir gün sonra yapılan yürüyüşe ancak yüz civarında kişinin katıldığını belirtmişlerdir.

Bazı meslektaşlarımız ise bir dağ gerillasının operasyon yapmak üzere eve geldiğini ve fakat olaydan önce evden ayrılmış olabileceğini söylemişlerdir. Bir kısım meslektaşımız da maktul Ahmet Kaymaz'ın PKK örgütü ile ilişkisi olabileceğini söylemiştir.

6. Uğur Kaymaz'ın Okuluna Yapılan Ziyaret

Uğur Kaymaz'ın sınıf öğretmeni ile görüşmek üzere öğrenim gördüğü okula gidilmiş, öğretmeni sabahçı olduğu için kendisine ulaşılamamış, Okul Müdürü ve Müdür Yardımcısı ile görüşülmüştür.

Her iki öğretmen de Uğur'un sorunsuz ve okulun devamlı öğrencisi olduğunu, sınıf arkadaşlarına göre daha uzun boylu ve yapılı olduğunu söylemiştir. Nitekim, otopsi raporunda Uğur'un boyunun 1,65 cm. olarak tespit edildiği haricen öğrenilmiştir. Uğur'un sınıf öğretmenin de bu olaydan dolayı morali bozuk olduğu için tayinini istediği söylenmiştir. Konuşulan kişiler bölgenin eğitim sorunları hakkında da bilgi vermişlerdir. Okul Müdürü, polisin olaylardan bir gün sonra okula gelip, maktul Uğur'un sınıf arkadaşlarına "arkadaşınız teröristi" gibi bir söylemde bulunmadığını, daha açık bir ifadeyle okula polis gelmediğini ifade etmiştir.

7. Mardin Emniyet Müdürü'ne Yapılan Ziyaret

07 Aralık 2004 günü en son olarak Mardin Emniyet Müdürü ziyaret edilmiştir. Emniyet Müdürü'ne Mardin'e gelme sebebimiz anlatıldıktan sonra; olayın tüm taraflarını dinlememiz gerektiği söylenmiştir. Kendisi, operasyon nedeniyle açığa alınmış Terörle Mücadele Şube Müdürü ve üç polis memurunun bizlerle konuşmak istemeyebileceklerini söylemiştir. Emniyet Müdürü'ne bu isteğimizi soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı'na da bildirdiğimizi, onun da Türkiye Barolar Birliği temsilcisi olduğumuz için, söz konusu kişilerin bizimle görüşmelerinde bir sakınca olmayacağını, ilgililerce kendisine sorulduğu zaman da bunu teyit edeceğini söylediğini, iletmemiz üzerine Emniyet Müdürü olayda polis operasyonunu yöneten Terörle Mücadele Şube Müdürü'nü arayarak gelmesini istemiştir. Kısa bir sürü sonra gelen Terörle Mücadele Şube müdürü önce konuşmak istemediğini söylemiş biz de kendisine *"buna saygı duyarız, biz sadece kendilerini dinlemeden verilecek bir raporun eksik kalacağı"*nı söylememiz üzerine konuyla ilgili aşağıdaki bilgiyi vermiştir:

Zaman zaman kırsaldan gelen teröristlerin maktullerin evinde konakladıkları ihbarı aldıklarını; 20 Kasım'da da yine bu evde teröristlerin olduğu ihbarının yapıldığını, bunun üzerine Kızıltepe Savcılığı'ndan evi takip altında tutma ve arma izni talep edildiğini;

21 Kasım günü için bu iznin verildiği ve o gün 16.30-17.00 saatleri arasında olay yerine intikal edilerek görevlendirme yapıldığı, bu sırada olay mahallinde ellerinde silahlarla (kalaşnikof) maktullerle karşı karşıya gelindiğini, dur ihtarına ateşle karşılık verilmesi üzerine karşı ateşle cevap verildiğini, olayda MP5 ve Uzi marka makineli tabancalar kullanıldığını, çatışmanın evinin önündeki maktule ait tanker civarından olduğunu (yakın çatışma) belirtmiştir.

Sorular üzerine, teröristlerin Kızıltepe'de eylem hazırlıklarına ilişkin duyumlar aldıklarını, çatışmanın olduğu yerden her akşam havaalanı ve diğer yerlerin korunması amacıyla 18.30 sıralarında asker taşıyan minibüsün geçtiğini ve bu minibüse karşı eylem hazırlığı yapıldığının tahmin edildiğini ve 2004 yılı içinde Kızıltepe'de üç operasyon yapılarak kırsaldan gelene teröristlerin evlerde yakalandığını, olaydan önce söz konusu evle ilgili gözetleme ya da arama yapılmadığını bildirmiştir.

Dosya hakkında Kızıltepe Mahkemesi tarafından gizlilik kararı verildiğinden Diyarbakır Adli Tıp'ça hazırlanan otopsi raporunu elde etmemiz mümkün olamadığı gibi evden Cumhuriyet Savcısı tarafından alınan bazı eşya ve belgeler hakkında bilgi edinilememiştir. Ancak gerek maktullerin avukatlarından ve gerekse haricen yaptığımız araştırmadan;

Maktul Uğur Kaymaz'ın cesedi üzerinde on üç mermi girişi,

Baba Ahmet Kaymaz'ın cesedinde ise sekiz mermi girişi olduğu öğrenilmiştir.

Burada yaptığımız konuşmalarda genellikle; çatışma ve operasyonlara giden güvenlik güçlerinin genel olarak uzun namlulu silahlar kullandıkları halde bu olayda 9 mm.lik MP 5 ve Uzi marka otomatik tabancalar kullanıldığı, bunun bir "yargısız infaz için" emare olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kanaatimiz

1. Kızıltepe olaylarının büyümemesinin nedeni Cumhuriyet Savcısı'nın çok basiretli tutumudur.

2. Olayın bire bir görgü tanığı yoktur. Bu nedenle dosya üzerinde konulan "gizlilik kararı" devam ettiği müddetçe ve İstanbul adli Tıp Kurumu Raporu gelmeden karşılıklı bir çatışma olup olmadığını ve polislin silah kullanma yetkisini aşır aşmadığını tespit etmek mümkün değildir.

3. Maktul Ahmet Kaymaz'ın çevrenin anlatımlarına ve geçmiş durumuna bakılarak PKK'nın "milis"i olduğu kanısına varılmıştır.

4. Basına intikal eden ve çevreden alınan bilgilerden maktullerin terlikli olduğu anlaşılabilir. Ancak yukarıda da belirttiğimiz üzere dosya üzerinde gizlilik kararı olduğundan bu durum tarafımızdan kesin olarak tespit edilememiştir.

5. Tankerin kapısı açık ve yakıt yüküdür. Tankerde ve çevredeki binalarda kurşun izi tespit edilememiştir.

6. Olaydan sonra yapılan savcılık araştırmasında, olay anında evde ailenin dışında kimsenin bulunmadığı tespit edilmiştir.

7. Çatışma ve operasyonlara giden güvenlik güçlerinin genel olarak uzun namlulu silahlar kullandıkları halde bu olayda 9 mm.lik MP5 ve Uzi marka otomatik tabancalar kullanıldığı bunun bir “yargısız infaz için” emare olarak değerlendirildiğini yukarıda belirtmiştik. Ancak 9 mm.lik MP5 ve Uzi marka otomatik tabancalar yakın dövüş silahıdır. Operasyonun yapılacağı yer mahalle içidir. Burada uzun namlulu silah kullanılması mümkün değildir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Av. Talay Şenol

Av. Şahin Mengü

BASINDA TBB

Türkiye Barolar Birliği 27. Olağan Genel Kurulu Trabzon'da yapılıyor

Trabzon'da hukuk zirvesi

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özkök, Cumhuriyet Başsavcısı Çiçek ile Trabzon'da

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Hukuk Zirvesi Toplantısında

Trabzon'da hukuk zirvesi

17.05.2003 Karadeniz Haber

Özkök: Hukuk dışı işler yapılıyor

■ TRABZON (AA) - Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkök, bazı baroların hukuk dışı işler yaptığını ileri sürdü. Özkök, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu kararıyla hâkimlik görevinden atılan bir kişiyi bir baronun avukat olarak kabul ettiğini belirterek "Bu, Avukatlık Kanunu'na aykırın bir işlemdir. Avukatlık her gelenin geçtiği bir meslek olamaz. Kimse bizden popülist davranmamızı beklemesin" dedi.

19.05.2003 Cumhuriyet

'Avukatlar cezaevlerinde başboşluk istemezler'

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkök, kendini bilen hiçbir avukatın, cezaevlerinde bir başboşluk yaratılmasını istemeyeceğini söyledi. Türkiye Barolar Birliği'nin 27. Olağan Genel Kurulu'na katılmak üzere Trabzon'a gelen Özkök, Trabzon Valisi Aslan Yıldırım ve Cumhuriyet Başsavcısı Burhan Çobanoğlu'nu makamalarında ziyaret etti. Vali Yıldırım, kendisinin de eski bir hukukçu olduğunu, hukukçulara aynı bir sevgi beslediğini belirterek, Türkiye Barolar Birliği başkanı ve üyelerini Trabzon'da ağırlamaktan onur duyduklarını ifade etti.

Özkök, Başsavcı Çobanoğlu'nu ziyaretinde de, "Bazı yerlerde hakim ve savcı ile avukatlar arasında soğukluk var. Bu soğukluğun aşılması için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz" dedi. Özkök, "53 bin avukatın içinde 5-10 tane yaramazı çıkabilir, 10 bine varan hakim ve savcı içinde de bazı art niyetliler olabilir. Kendini bilen hiçbir avukat, cezaevlerinde başboşluk istemez. Ancak X-Ray cihazındaki olası bir örnekte, görevli arkadaşların avukatlara karşı davranışlarını görmemizi isterdim" dedi.

17.05.2003 Yeni Şafak

TTB Genel Başkan Özkök ve 81 vilayetten 700 Avukatın katıldığı genel kurulda konuşan Adalet Bakanı Çiçek

Cezaevleri kapanacak

Bakan Çiçek ten ozelttiler
Türkiye Barolar Birliği'nin 27. Olağan Genel Kurulunda hukuk ve adalet dünyasının önemli isimleri Trabzon'da toplanıyor. Adalet Bakanı Cemil Çiçek, yaptığı AB konferansında hukuk ve adalet dünyasının önemli isimleriyle bir araya geldi. Çiçek, Trabzon'daki 27. Olağan Genel Kuruluna katılan avukatları ziyaret etti.

Cezaevleri kapanacak
Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Türkiye Barolar Birliği'nin Trabzon'da yaptığı 27. Olağan Genel Kuruluna katılan avukatları ziyaret etti. Çiçek, cezaevlerinde başboşluk istemeyeceğini söyledi. Çiçek, "53 bin avukatın içinde 5-10 tane yaramazı çıkabilir, 10 bine varan hakim ve savcı içinde de bazı art niyetliler olabilir. Kendini bilen hiçbir avukat, cezaevlerinde başboşluk istemez. Ancak X-Ray cihazındaki olası bir örnekte, görevli arkadaşların avukatlara karşı davranışlarını görmemizi isterdim" dedi.

18.05.2003 Karadeniz Haber

TBB, hükümeti topa tuttu

Enis YILDIRIM
Trabzon- Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı Avukat Özdemir Özek, temiz siyasetin önünü açacak düzenlemeleri göz ardı eden ciddi bir kadrolaşma girişiminde bulunan hükümetin kredisinin bitmek üzere olduğunu söyledi.

Hamamizade İhsanbey Kültür Merkezi'nde düzenlenen Türkiye Barolar Birliği 27. Olağan Mali Genel Kurulu'nda konuşan Başkan Avukat Özdemir Özek, Türkiye'nin tarihinin en kritik günlerini yaşadığını dikkat çekerek, "Yıllardır ulusal dava olarak toplumsal bilincimizi zayıf etmiş olan Kıbrıs konusunda "Güney Kıbrıs kesiminin hukuka aykırı olarak, bir oldu birini konuşu AB'ye alınmasıyla birlikte daha zor ve çetin sürece girmişti. Bu aşamada Kıbrıs sorununun iki toplumun varlığını ve hukukunu tanıyan, devletlerin ayrışmıyacağı belgeler ve yurtttaşların belcilerindekileri onlara aykırı olmayan insani, hukuki ve gerçekçi çözümlerinin getirilmesini bekliyoruz" dedi.

AB ve Türkiye ilişkisinde Avrupa'nın bizlere istenilen davranmadığını ileri süren Özek, "Geciken bu süreçte Türkiye tercihi hep çığdağ dünya ve Avrupa yarında yapmaması rağmen aynı ilgi ve desteği görmemekteyiz. Bunları gözmeden gelen AB yetkilileri bizim dünyası için tek demokratik, laik hukuk devleti olma mücadelesinde temel dayanışmamız olan Atlantik ilke ve değerlerinden vazgeçmemiz halinde birlik için bileceğimizi söyleyebilmişlerdir" diye konuştu.

Ulusal hâliğin tartışmaya açıldığı, insan hakları ve özgürlükler adına üniter yapının zorlandığı, kutsal din duyguları adına hakikatin yppırlığı bir dönemde AB'den gelen bu çarelik seslerin hiç tesadüf olmadı-

ğını savunan TBB Genel Başkanı Avukat Özdemir Özek, "Türkiye Cumhuriyeti'nin temel felsefesi aklın ve bilimin aydınlattığı çağdaş düşünce sistemidir. Bu düşünce sistemi yasama da halkın, kayımsız partisa ege-menliğine dayalı parlamenter demokratik cumhuriyeti, onun düşüncesinde yürütme ve tam bağımsız yargı için ulusalı, halkı, devrinci ve laik yaşama vazgeçilmez ve ötelenmez temel olarak kabullenir" dedi.

3 Kasım seçimlerinden sonra yeni bir siyasi tablonun oluştuğuna dikkat çeken Özek şunları söyledi: "Ağır mali koşullar altında ezilen halkın yakarumalara karşın giderilemeyen işsizlik, yolsuzluk, rüşvet, düzenli-lik, yolsuzluk, adaletsizlik, vurgun ve tahribatı toplumsal olaylar karşısında kendisi bu hale getir-

diğine inandığı siyasi partilere en büyük derisi vererek onları parlamento dışına itti. Yıldır ayım ve istikrar konusunda güven vermeyen koalisyon hükümetleriyle yönetilen ülke seçim sonuçları iyimsizlikle karşılanmış ve umutlanmıştır. Ancak geçen süreç içerisinde iktidar partisi ve yandaşlarının gerek Cumhuriyetimizin özenle korunan değerlerini kazanılmamış görmekten gelen, onları hafife alan eylem ve davranışları seçim beyannameğinde dokunulmazlık başta olmak üzere temiz siyasetin önünü açacak düzenlemeleri gözardı etmesi, kamusal işinde olmasa da Yargı yetkilileri için

herde, kendisini iktidar yapan emekçi ve yoksul kesimlerin değil, iyyeten ve sermaye kesimlerinin önceliklerine önem veren iktidar bu davranışlarıyla ciddi karışlara neden olmaktadır. Hatta seçim sonrasında kendilerinin tanınan kredinin birçoğunu iletmek istiyorun."

Avukat Özdemir Özek daha sonra görüşe geçtiği gündem itibaren yaptığı çalışmaları anlattı. Divan Başkanlığı'na seçilen Trabzon Baro Başkanı Avukat

Özek'in kendisini iktidar yapan emekçi ve yoksul kesimlerin değil, iyyeten ve sermaye kesimlerinin önceliklerine önem veren iktidar bu davranışlarıyla ciddi karışlara neden olmaktadır. Hatta seçim sonrasında kendilerinin tanınan kredinin birçoğunu iletmek istiyorun."

Özek'in kendisini iktidar yapan emekçi ve yoksul kesimlerin değil, iyyeten ve sermaye kesimlerinin önceliklerine önem veren iktidar bu davranışlarıyla ciddi karışlara neden olmaktadır. Hatta seçim sonrasında kendilerinin tanınan kredinin birçoğunu iletmek istiyorun."

Ali Sürmen ise yağının 3 aygının bulunduğunu hatırlatarak, "Bir bütünlük olmadıktan sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde asla hedeflenen noktaya gidilmez. Bizler hakim ve savcılarını sardığı olmalıdır. Ekte ve arklarını almamız. Gerekli mükafatları onları sözcükleri olmalıdır" dedi. Sürmen Staj Eğitim Merkezleri'nin Anadolu'da en kısa süre içinde kurulmasını talep etti. Belirterek, "Parasız ve İstanbul'da rasi olmalıdır" dedi.

kam bozdu 168'e kadar çıkabiliyor. Görünüşe bakılırsa, hepimiz sivil topluma karışık gibi gözüktüyor ama birçoğumuzun sivilliği kendinden menkul. Sivillikle alakaları yok. Sadece tabakan var ama genel kurullarda konuşuyor. Bizim girişimimize basırcımlarıyor" diyorlar. Ama size en az 50 tane işpat ederim ki, bunları yazı gönderiyorsunuz. Ama onlar tek anıyı görüyor belirmiyorlar. Onca da yasa çıkınca, herkes konuşuyor" dedi.

Yargı işlemleri sözlerine geçen Bakan Çiçek şunları söyledi: "Bunun tek bir kanunla olmaz. Kaldırılmaz. Siyasi kanunları birçoğunuzun sivil topluma karışık gibi gözüktüyor ama birçoğumuzun sivilliği kendinden menkul. Sivillikle alakaları yok. Sadece tabakan var ama genel kurullarda konuşuyor. Bizim girişimimize basırcımlarıyor" diyorlar. Ama size en az 50 tane işpat ederim ki, bunları yazı gönderiyorsunuz. Ama onlar tek anıyı görüyor belirmiyorlar. Onca da yasa çıkınca, herkes konuşuyor" dedi.

TBB 27. Olağan Genel Kurulu dün başladı

Hükümeti topa tuttu

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ GENEL KURULU
27. OLAĞAN GENEL KURULU
Enis YILDIRIM GENEL BAŞKAN

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, dün Hamamizade İhsanbey Kültür Merkezi'nde başladı. Genel Başkan Özdemir Özek, "Temiz siyasetin önünü açacak düzenlemeleri gözardı eden bir kadrolaşma girişiminde bulunan hükümetin kredisini bitirmek üzere olduğunu söyledi. Trabzon Baro Başkanı Ali Sürmen de yargının 3 aygının bulunduğunu hatırlatarak, bir bütünlük olmadıktan sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde asla hedeflenen noktaya gidilmez. Bizler hakim ve savcılarını sardığı olmalıdır. Ekte ve arklarını almamız. Gerekli mükafatları onları sözcükleri olmalıdır" dedi. Sürmen Staj Eğitim Merkezleri'nin Anadolu'da en kısa süre içinde kurulmasını talep etti. Belirterek, "Parasız ve İstanbul'da rasi olmalıdır" dedi.

Yargı işlemleri sözlerine geçen Bakan Çiçek şunları söyledi: "Bunun tek bir kanunla olmaz. Kaldırılmaz. Siyasi kanunları birçoğunuzun sivil topluma karışık gibi gözüktüyor ama birçoğumuzun sivilliği kendinden menkul. Sivillikle alakaları yok. Sadece tabakan var ama genel kurullarda konuşuyor. Bizim girişimimize basırcımlarıyor" diyorlar. Ama size en az 50 tane işpat ederim ki, bunları yazı gönderiyorsunuz. Ama onlar tek anıyı görüyor belirmiyorlar. Onca da yasa çıkınca, herkes konuşuyor" dedi.

Hukukçulardan, protestocu kıza 'sicilli lekeli' diye hakaret eden Başbakan'a tepki Erdoğan herkesi lekeleydi

'Kendi siciline bakın' Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, "Bu insanın diğerlerini çekilmesi lekeyse, birçoğumuzun lekesi vardır" diyerek, Erdoğan'a kendisi geçmişine bakmasını öğütledi. İstanbul Barosu Başkanı Köksal AKP'li olduğunu zotdü. Erdoğan'a bağlı İnsan Hakları Danışmanı Kurulu Başkanı Kabaoğlu da hakaretin yasalara ve insana haklarına aykırı olduğunu vurguladı.

Haber Merkezi - Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın kendisini protesto eden öğrencilere öğretilen "sicilli lekeli" şeklindeki hakaret içeren sözlerine hukukçular tepki gösterdi. AKP liderinin açıklamasıyla geçişli olarak İstanbul ve diğer şehirlerde yaşanan bulanacek "üçüncü protestoları" da "lekeli" suçlamasına karşı katılan İstanbul Barolar Birliği Başkanı Özlemir Özok, Erdoğan'ın kendisini protesto eden öğrenciler için kullandığı sözleri eleştirecek. "Onu söyleyenler de kendi geçmişlerine ciddi biçimde bakınlar" dedi. Herkesi sonu sorunu özgürlüğü ve hakları olduğunu vurgulayan Özok, "Bu insanın diğerlerini çekilmesi lekeyse, birçoğumuzun lekesi vardır" diye konuştu. Başbakanlık İnsan Hakları Danışmanı Kurulu Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kabaoğlu da insanın siviliteyi cezalandırma işleviyle diğerlerini karşılayacağını belirterek "Cezalarını çekmiş insanlara kendi egilimlerimize göre sıfatlar yakıştırmamız" açıklanmasını yaptı. "Lekeli" suçlamasının vurguladığı Kabaoğlu, "Hakaret türü sözlerle söylenmesi yasalara ve insana haklarına aykırıdır. Bu sözler eğer yasalara aykırıysa uygulanması için yasalara bakmalıyız. Bu kişilerle hukukun yükümlülüğünü doğatılır" dedi.

■ Arhiv: 50. 2. 50. 3'te

ERDOĞAN'IN HESKELİLERİ DE LEKELİ - Üçüncü yasağına bulanacek ederek üniversitelerde fakülte toplantıları yapan üçüncü protestoları da AKP liderinin açıklamasıyla lekeliler arasında katıldı.

Tayyip Erdoğan herkesi lekeleydi

■ Başbakanı A. Saygıda

İstanbul Barosu Başkanı Kazım Kocaoğlu ise Erdoğan'ın "sicilli lekeli" sözlerini "Özgürlük anlayışlarının sınırı buraya kadar" sözleriyle eleştirdi. "Bu anlamda bakılırsa, Mec-

lis'te sicilli temiz kaçAKP'li var diye sormak gerek" diye konuşan Kocaoğlu, (üçüncü yasağına) konusunda da pek çok öğrencinin gözaltına alındığını anmsutarak, "Bu öğrenciler zaten özgürlüğü için bu sözleri söylediler" açıklama-

sını yaptı.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, Başbakan Erdoğan'ın kendisini protesto eden öğrenciler için kullandığı "sicilli lekeli" sözlerini sert bir dille eleştirdi. İnsanların kafasına takılan her-

sonu sorabileceği özgürlüğü ve hakkını sahip olduğuna dikkat çekti. Özok, "Eğer bu söylediklerimize aykırı bir davranışta bulunmuş olsaydık, o gün için sorarız bir soru sorabiliriz. Ancak, o gün için sorarız bir soru sorabiliriz. Eğer kimsede bu şekilde yargılanamaz. Her insanın ideolojisini açıklaması lekeyse, birçoğumuzun lekesi vardır."

"Dünya senin hoşlanmadığın, sana uygun olmayan, senin getirdiğin politikaları üstüne edecek bir soru yöneltiyorsa o soruyu yöneten insanın geçmişini dünyasını araştıramazsın. Hiç hakkın yok. O da yanlış bir davranış biçimidir. Geçmişinde lekelere sahiptir. Ancak, o gün için sorarız bir soru sorabiliriz. Eğer kimsede bu şekilde yargılanamaz. Her insanın ideolojisini açıklaması lekeyse, birçoğumuzun lekesi vardır."

11.06.2003 Cumhuriyet

TBB Başkanı Özok:

Hükümet toplumda endişe yaratıyor

AHMET ŞEFİK

TRABZON - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, AKP hükümetinin ortaya koyduğu eylem ve davranışlarla toplumda ciddi kaygı ve endişelere neden olduğunu savunarak "Tam bağımsız anti emperyalist, gerçekçi, hümanist Atatürkçü düşünce, hepimizin her yerde koruması ve kollaması gereken yüksek değerlerdir" dedi.

TBB 27. Genel Kurulu Trabzon'da Hamamizade İhsanbey Kültür Merkezi'nde yapıldı. Adalet Bakanı Cemil Çiçek, CHP Genel Sekreteri Önder Sav'ın katıldığı genel kurulda, hükümete yönelik eleştirilerde bulunan Özok, seçmenin bir demokrasi dersi vererek iki partiyi Meclis'e taşıdığını, ancak AKP hükümetinin umutlara karşılık veremediğini belirtti.

AKP ve yandaşlarının cumhuriyetin korunan değerlerini, kazanımlarını görmezden geldiğini ve hafife aldığını ifade eden Özok, şöyle konuştu: "AKP'nin seçim beyannamesinde dokunulmazlık başta olmak üzere temiz siyasetin önünü açacak düzenlemeleri göz ardı etmesi, ciddi bir kadrolaşma girişimi içinde olması, İş Yasası gibi sosyal içerikli düzenlemelerde, kendisini iktidar yapan emekçi ve yoksul kesimlerin değil, işveren ve sermaye kesimlerinin önceliklerine önem veren ve en önemlisi uluslararası ilişkilerde öngörüsüz ve deneyimsiz politikalarla içte ve dışta ciddi güvensizliklere neden olan iktidar bu davranışlarıyla, toplumda kaygı ve endişeye neden olmaktadır."

18.05.2003 Cumhuriyet

'ülke insanı ruh sağlığını yitirdi'

Halkın Sesi- Türkiye Barolar Birliği Bölge Toplantısı Zonguldak'ta yapıldı. Ticaret ve Sanayi Odası Toplantı Salonu'nda yapılan toplantıya, Zonguldak'ın yanı sıra Sinop, Kastamonu, Çankırı, Bartın, Bolu, Düzce ve Karabük başkanları da katıldı. Toplantıda konuşan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, yoğun meslek sorunları yanında, ülkede yaşanan ağır sosyal, siyasal, mali ve ekonomik sıkıntılar yüzünden ülke insanının ruh sağlığını yitirme noktasına geldiğini söyledi. Özok, "Basit gözlemlerimizle, yolda konuşarak, bir takım hesaplar yaparak giden, artık tüm çözümleri fallarda, hacılarda-hocalarda-babalarda-dedelerde-ablalarda arayan insanlara çevremizde ve çok yakınımızda rastlamamız mümkün" dedi.

16.06.2003 Halkın Sesi

YENER BANDAKÇIOĞLU

Haftanın Yazısı

Başyazar Baro Başkanı olursa?

Evet sevgili okurlarım, başyazar Baro Başkanı olursa elbette ki bu haftanın konusu da Barolar Birliği olur. Çerçelden de Baromuzun üst kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği Kurulunu, Haziran ay toplantılarını bu hafta sonu Bolu'da yapacak suretiyle Bolu Barosu'na tarihi bir onur bahsetmiş bulunuyorlar. Haziran ve Temmuz başları Bolu'muzda tüm etnik kökenlerin birbiri peşi aralandığı günler oluyor. Biz de bu günlere, çeşitli görevlerimiz ve de en önemlisi "Yener Abi" sıfatımızla katılmaya gayret ediyoruz. *Devasi St. 2'de*

23.06.2003 Bolu'nun Sesi

HAFTANIN YAZISI

YENER BANDAKÇIOĞLU

Haftanın Yazısı

Başyazar Baro Başkanı olursa?

Anak bu hafta münhasır emsalilerimiz Bolu'ya gelmeleri dolayısıyla Cansızın ölümüne emsalilerimiz için bir bölgenin değil olanak Türkiye Barolar Birliği toplantısına ayrılmaması herhalde normal karşılar.

Bilindiği misalilerimiz Şeyh TBB Başkane Av. Cansızın Ocağı, Şeyh Necipin Av. Zeki Ekinin, Genel Sekreter Av. Şahin Mengöl, Şeyhman Oya Av. Erkin Kaye ile Yenerin Kurulu Oydeğerler Av. Hüseyin Saitkulu, Av. Cengiz Tuğrul, Av. Ayhan Bahadır, Av. Emin Ekin, TBB Dışişleri Kurulu Başkanı Av. Ayhan Erol, Dışişleri Kurulu Oydeğerleri Av. Tuncer Yılmaz, Av. Hayri Hızır, Av. Erdoğdu Sarıhançioğlu, Av. Mustafa Çoşun, Av. Cemil İnan, Av. Hüseyin Ersovan, Demirtaşın Kurulu Oydeğerleri Av. Murat Ünal ve Av. Serhat Kılıç her hafta emsalilerimiz de olduğu halde 20 Haziran 2003 Cuma günü öğle saatlerinde Bolu'nun rezervasyon cephesi Büyük Akseki Oteli'ne gelmişlerdir. Üstlenilenlerin nâlin toplantılarında, konuşmalarında son eylerde tarafım konuşulmuş olduğu için ilk yazımın Mudurum'mun bir gazet dâimelerinde konularında ki beklentiler, kabul edilmiş olan emsalilerimizle ilgili olarak Mudurum'muzla yapıldı. Son bir kez daha güncellememiz Mudurum'daki emsalilerimizle ilgili olarak Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

Sağduyulu ve emsalilerimiz, ulkunun emsalilerimiz ve emsalilerimizle ilgili olarak Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

Sağduyulu ve emsalilerimiz, ulkunun emsalilerimiz ve emsalilerimizle ilgili olarak Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

ortaya çıkarıldı. Bu konuda, emsalilerimizle ilgili olarak Türkiye Barolar Birliği Kurulunu, Haziran ay toplantılarını bu hafta sonu Bolu'da yapacak suretiyle Bolu Barosu'na tarihi bir onur bahsetmiş bulunuyorlar. Haziran ve Temmuz başları Bolu'muzda tüm etnik kökenlerin birbiri peşi aralandığı günler oluyor. Biz de bu günlere, çeşitli görevlerimiz ve de en önemlisi "Yener Abi" sıfatımızla katılmaya gayret ediyoruz. *Devasi St. 2'de*

Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

Mudurum'muzla yapıldı. Geçen yıl 24 Haziran 2002 günü "Mudurum'ya Döktük Eş Projesi" başlıklı ara yazımın yazımını: 1- Tarihi olarak

23 Haziran

95. YILDÖNÜMÜNDE BURUK KUTLAMA

Basında sansürün yalnızca biçimi değişti

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği (TBB), basında sansürün kaldırılışının 95. yıldönümünün yine buruk kutlandığını belirterek "Ülkemizde basın, düşünce ve ifade özgürlüğü henüz yasalarla mutlak olarak güvence altına alınmamıştır" açıklamasını yaptı.

TBB'den yapılan açıklamada, Türkiye'de sansür uygulamalarının gerçek anlamda kaldırıldığının söylenemeyeceği vurgulandı. Basın Yasası'nın demokratik yapıya kavuşturulamadığı belirtilen açıklamada şu görüşler dile getirildi: "Ba-

sın özgürlüğünün en önemli sınırı kişilik haklarıdır. Genel hukukta kimi ilkelere gelişmiş olması ve kişilik haklarının ihlali çeşitli yaptırımlara bağlanmış olmasına rağmen basın özgürlüğünün özellikle iktidar üyeleriyle ilgili olarak kullanımını daha da sınırlandırma girişimleri hiçbir zaman gündemden düşmemektedir. Bütün bu olgulara kimi yayım organlarının sermaye yapısından kaynaklanan otosansür olgusunu da eklersek aradan geçen 95 yıla karşın sansür olgusunun hâlâ ciddi boyutlarla karşımızda olduğu söylenebilir."

► TTB, sansür uygulamalarının gerçek anlamda kalkmadığını vurguladı.

24.07.2003 Cumhuriyet

Aydınlar için etkinlik

Kıyımın anm

Haber Merkezi - Türkiye Barolar Birliği Ba Ödemiş Çzak, "Dünyama gözü önünde ve nan Sivas vahşeti, özünde Atatürk'ün ilke rmlerine, cumhuriyetin demokrasî, laik, dlanılması özüne karşı bir beşaklıdır" CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Özp sorumluların hâli bulunmadığını belirterek yoruz ki bugünkü İktidarı Sivas yangınına sabut soruna anlayışından çok uzaktır. Bu kilet, o kara günü insanları diri diri ya anlayış hizmet ediyor, onların değerleri tayyor" dedi. Sivas katliamını 10. yıldına ş karanlık geçiren kartierli aydınlar için bugün bir çok kentinde anma etkinlikleri düzeni cek. Sivas'taki 29 sivil toplum örgütünden yi ortak açıkladılar, kent halkının tamamını ka ama katılmış gibi değerlendirmesi gerek vurgulandı. Kenite ana törenleri KEŞİK e b sendikalar, Halkçileri, ÖDP, EMER, CHP ve Bektaş-ı Veli Kültür ve Sanat Derneği'nin de mnda bulunduğy Sivas Platformu'na saat 17 Atanürk Anıtı'na çekilen konuşulmaya başlay Buradaki basın açıklamasının ardından bir t Madunak Oteli önünde yapıldık. Sivili loph güderi de yalıbın ortak deklarasyonu, "22 mayıs 1993'te yaşanan bu olayın a dını ne k sanatı kayın, tahliyatızlığı, provokasyon, geyni mağdurları bizeç, yani birin Sivas k oya taraflarının tüm Sivasililar, Sivas il ve 3 mazda ilgili ya ve ya şekilde bulduların tüm dostlarımızı, denliç, bizim İstas'ta sızdıkları ve yenilik. Karanlık günlerin kattı dmlar İstanbul'da da anlacak. Demokratik l örgütleri ve siyasi partiler bugün Asım Bezi Zincirlikuyu'daki mezan başında Sivas şehit zinciri. Daha sonra Karacahan'da Mezarlığı yatan Nispeti Çimen'in mezarını ziyaret edile Nâzım Kültürleri'nde 19.30'da başlayacak ol ma etkinliğine Abdülkadir Budak, Salih B. Çiçekhan Cemrihan konuşmacı olarak katıl

Silahların eşitliği

N e zaman hukuktan, adaletten söz veyince, aile gelene ilk sorun aletleri ye yargının bağımsızlığı oluyor.

Ancak en az onun kadar önemli bir ike daha var: Yargının tarafsızlığı. Yargının tarafsızlığı da birçok etken yanı sıra yargının tarafsızlığından geçiyor. Bu, sode o bnyargılardan anlamak, kendi dünyeye gürünün kararlarını eklemeine izin vermemeye bilmeyor. En az onlar kadar önemli bir oğu de yargıcın, iddia ile savunmaya karşı tam tarafsız bir konumda bulunması.

Binçok öüde mahkeme kararlarının bozulmasına gerekçe olan bu kutsal ilkeye Türkiye'de ne ölçüde saygı gösteriliyor?

Tam bir özetle anlatalım:

Bilgoursuz, geçen hafta dört DEP millet vekili yargının yenilenmesi çerçevesinde bir kez daha Ankara DGM'nin önüne çıkt. Duruşmayı Avrupa Parlamentosu Güdemiş olarak Alman Sosyal Demokrat Parti Millet vekili Ozan Çayhan daledti. İki gündemleri "DGM'de üç hakimler ile savcının eşit düzeyde oturduklarını ve aynı kapızan grip çıkıldıklarını görünce çok şaşırđım. Savunma avukatları ise asafında oturuyor ve mahkemelerin herkes için olan kapasun kullanyorlarkı. Özakç ı değil. Hişuk devlet ve adaletle beryazlık konularına göre, sa vurma avukatları ile gte hizasında olmas gerek sanık, hakimlerin yanında oturuyor. Kati benin yadığ lüm tutaraktan hakimle bitişke monözden oluyor. Savunma avukatları ise sadece duyduğları ile yetinmek zorundalar."

Ozan Çayhan'ın bu yansı bnaş geyveleri dışları gözdehatılmasına neden oldu.

Ancak görmezlikten geldikleri bir şey var: Türkiye'nin yıllarca hakim çalışmaları de-netlenen AB Komisyonu daha 1998 raporun-da şöyle diyorcu:

"Mahkemelerde sorun şu: Hakimle-

Kürsüde gözdağı

AB raporuna karışlara TOSİAD' Kasım'ında yayınlandı. "Yeni bir yargı zeri" başlık arıştırdıkları bir bölümde fa iddin ve savunmalarında eşit o lanaklara sahip olmaları, "bu i birinin diğerine karşı avantajlı dı bulunmaması gerekir."

O da mı latin elmede? Bayurun, Barolar Birliği Başkan Ödemiş Çzak'ın yıl 9 Eylül'de Adli Yürün'ün baştan rinde yapıldı konuşumdan bir bölüm

"Savcılık makamı ne yargıla kamının sergilediği birliktelik, iye neden oluyor. Çünkü yarg yürütülen işlere mahkeme heyetli savcılığa börtlenerek kararların e olusturuyorlar."

Türkiye'nin de kabul ettiği Avrupa Halkları Sözleşmesi, duruşmalarda savcılar eşit konuma ve eşit haklara mazın zorunlu kılıyor. Bunu "Si eşitliği" ilkesiyle açıklıyor.

En son kararları, kutunun baştan masuru o sun dleşme olgu formülüy, letin ve milletli istedişler üstünde" de eden Adliye Bakanı Cemil Çiçek hâdizim dedi, ama bir hatırlanmaz

Hazar, Adli Teli başlık. Adliye e nari marağın çarpıp mahkeme i savcı ve avukatlar bir hizma geyrece kasp doğarlarsa düğünme misiz!

AB'ye uyum paketlerinin yi zenleme gerektirmeyen belki di formu bu. Yeni Adli Yürün böyle sürprizle girmek hiç de fena oln

02.07.2003 Cumhuriyet

28.07.2003 Sabah

Adli yıl 'atışarak' başladı

Yargıtay Başkanı Özkaya'nın adli yıl açılışında 'Sınırsız din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor' demesi Başbakan Erdoğan'ı kızdırdı

ANKARA - Yeni adli yıl ve se-dan tasarrufları başlık Yargıtay Başkanı İbrahim Özkaya'nın "Sınır din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor" demesi Başbakan Erdoğan'ı kızdırdı.

Yargıtay Başkanı Özkaya'nın adli yıl açılışında konuşan Başbakan Erdoğan

Erdogan'ın Çirkin ve ölümsüz bir yaklaşımı

ANKARA - Başbakan Tayyip Erdoğan, Yargıtay Başkanı İbrahim Özkaya'ın "Bu tabakaya sığınan dinler, sınırsız din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor" demesi üzerine yaptığı konuşmada, "Sınırsız din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor" demesi Başbakan Erdoğan'ı kızdırdı.

Özkaya'nın konuşmasında, "Sınırsız din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor" demesi Başbakan Erdoğan'ı kızdırdı.

AKP'nin sınırsız özgürlükleri

"Sınırsız din ve vicdan özgürlüğü isteyenler İslami devlet kurmak isteyenler aynı amacda birleşiyor" demesi Başbakan Erdoğan'ı kızdırdı.

TBB'nin Yargıtay ile ilişkileri

TBB'nin Yargıtay ile ilişkileri hakkında yapılan açıklamalar ve tartışmalar.

Mahkemelerin kararsızlığı

Mahkemelerin kararsızlığı ve bunun yargı sürecine etkileri.

"Buruk, moralsız ve sıkıntılı..."

Yargıtay Başkanı Ersan Özkaya'nın konuşması, beklendikinden çok daha yavan ve bayat çıktı... Çünkü yazımızda mümtelen Özkaya'nın da daha önce söyledikleri tekrar edeceğine belirterek, daha ziyade yargı sorunlarını kast ettik. Oysa Özkaya yargı sorunlarından ziyade Atatürkçülüğü anlatmayı tercih etti.

Noktalar

İSMAİL KAPLAN

k.kaplan@tbb.org.tr

Bir dairesinin baştan başkanı için eyer seçen seçim turlarında netice alınmayan Yargıtay Başkanı'nun konuşması, sefaletine nazaran hem çok yavan hem de bayattı. Oyle ki, dikkatli bir dinleyici olan Sayın Deniz Baykal'ı bile uyuttu... Özkaya'nın kulakları tırmalayan tek cümlesi belki de "Yargıtay'nın Adalet Bakanlığı'nın memuru haline gelmiş olması" ifadesi idi.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin öngörükleri kısıtlamasından dolayı Türkiye'yi milyarderlarca dolarlık

tüzümlere malik olmeme tehlikesi ortada iken, Özkaya'nın din ve vicdan özgürlüğünü din devleti kurmak için bir girişim olarak telakki etmesi ve "gerici, bölücü ve çıkarıcı" olarak nitelendiği farkı görme ve düşüncedeki insanları Atatürkçülüğü yıpratmak gibi ne manaya geleceği belli olmayan muğlak ifadelerle suçlamaya kalkması, en hafif tabiriyle gündeme alakası olmayan, keletaka bir yaklaşımdı. Yargıtay davası meselelerini bir kenara bırakıp, ülke gündeminde bulunmayan meseleleri tembel plâna gibi tekrarlayıp durursanız insanları bıkıyor, yorar ve uyutursunuz...

Yargıtay, siyasi müdahale dışında da yargıtay problemi var. Bunları idretmelerine gerekirdi. Ama Özkaya nedense bunu yapmadı. Bana sorarsanız, çünkü törende, Yargıtay Başkanından ziyade Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'un konuşması daha manidardır. "Yeni adlı yığın buruk, moralsız ve sıkıntılı başladığını" diye getiren Özok, Kasım 2002 seçimleriyle ilgili olarak adli mahkemelerde, Anayasa Mahkemesinde ve Yüksek Seçim Kurulu'nda verilen kararları yıllarca tartışacağına dikkat çekerek çok önemli bir ikazda bulundu. Yargıtay Başkanı Özkaya bu hususta ne düşünüyor acaba?

Düşünlünüz ki, seçimlerin üzerinden neredeyse bir yıl bir zaman geçmiş ve hâli seçimleri sonuçları üzerinde çok hararetle tartışıyor. Seçimlerin kısmen mi, yoksa tamamen mi iptal edileceği noktasında çok insan ciddi ciddi kafa yoruyor. İki gün sonra Yargıtay'dan DEHAP ile ilgili nasıl bir karar çıkacak? Bu karar barajın altında kalmış olan DYP'ye Meclis'te grup kurma şansını verir mi? Yalnız milletvekilliği düşecek olan AK Parti milletvekillerini katılmıyorsa çıkarılan kanunların durumu ne olacak? Artık için için işinden, çıkabilirden... Böyle bir durum, demokrasinin yönetime başka hangi ülke veya ülkelerde sözcüğü olabilir?

İşte bu ahval ve serâit altında dahi Yargıtay Başkanı Özkaya, Adli Yığın açılışlarında bambambaşa konuşan, mesele teokratik devlet tehlikesini veya İslami devlet kurma heveslerini, özgürlükleri genişletmek suretiyle devletin devre dışı bırakılmak istendiğini ilân gündeme getirdi. Başkanın Erdoğan da bir soru üzerine bu yaklaşıma "çirkin ve olumsuz" olarak değerlendirdi ve din ve vicdan özgürlüğünü savunmanın din devleti kurmakla ilgili bulunmadığını ifade etti. Ve böyle konuşan süreki olarak pişirip pişirip ülke gündemine sokmanın manası yok dedii.

Ama herhalde Barolar Birliği Başkanı Özok'un su sözü, en başta Sayın Özkaya'ya düşündürülecektir. Şöyle dedi Özok: "Yargı ve onu oluşturan kurumlar ciddi bir güven kaybına uğramıştır". Sadece Özkaya değil, hepimizin üzerinde kara kara düşünmesi gereken husus budur. Yargıya güven kaybolursa, kime güveneceğiz? Su sorunun cevabını ciddi olarak vermeliyiz. Mesajlara ciddiyleteceğiz miyiz, yoksa demagogi ve polemiklere sarılıp işi başka mecralara mı dökeceğiz?

TAHA AKYOL

t.akyol@milliyet.com.tr

TÜRKİYE son iki yılda muazzam bir "seçim hukuku" tartışması yaşadı. 3 Kasım seçimleri yargı kararlarının tartışıldığı bir ortamda geçti.

Konu sadece kişilerin özgürlüğü değil, "millî irade"nin de teselsiliyle ilgiliydi. Mesela, yargının "tarafsız" davranıp davranmadığı meselesiyle ve yargıya güvenle birleştirelikti.

Yargıtay eski Başkanı Doç. Dr. Sami Selçuk bir kitap yayımlayarak "Yargıtay hukuka çıkmadı... Bu bir Dreyfus olayıydı!" dedi.

Yargıtay Başkanı Sayın Ersan Özkaya'nın dünki konuşmasında "evrensel hukuk" vurgusu çok yerindeydi ama hukukumuzun bu tür sorunlarına değinmedi. Elbette kendisinin bir polemik beklenmezdi ama "hukuka güven" kavramıyla ilgili felsefi açılımlar yapabildi.

BAROLAR Birliği Başkanı Sayın Erdoğan Özok'un konuşma metninde bu "yargının güvenilirliğine gölge düşmesi" sorununa işaret ediliyordu. Fakat nedense konuşurken bu bölümlü atladı! Av. Özok'un konuşma metninin satırlarında kalkan tepsiyle şöyle:

"Yerel mahkemelerden Yargıtay'a, Anayasa Mahkemesi'nden Yüksek Seçim Kurulu'na kadar birçok yargı mercinde kamuoyu önünde sergilenen olaylar, yargıya güveni azaltmaktadır. Özellikle 3 Kasım 2002 seçimlerinden önce ve sonra seçime katılanlarla ilgili olarak, adli mahkemelerden, Anayasa Mahkemesi'nde ve Yüksek Seçim Kurulu'nda verilen kararlar uzun yıllar tartışılacak niteliktedir..."

Şimdi bir soru: "Yargıya güveni azaltan" bu hukuki işlemler Adalet Bakanı'nin etkisiyle mi yapılmıştı? Hayır... Yargı'nın kendi "tavni" idi!

O bakımdan "yargı bağımsızlığı" kavramını getirip Adalet Bakanı'nin yetkilerine bağlamak bizi yanıltmamalıdır. Türkiye'de asıl sorun "yargının tarafsızlığı" konusundadır.

Yargıtay'da bir dairesinin başkanlığı için yapılan seçimlerin aylarca sonuçlanmaması gibi olaylar da yargının itibarını zedeleyer.

ADALET Bakanı Cemil Çiçek diyor ki: "Yargının sorunları elbette önemli ve elbette sık sık gündeme getirilmelidir. Ama bir de yargının sorumlulukları var. Her yetki sorumlulukla gerektirir çünkü..."

Yargı biraz da sorumluluklarını konuşmalı gerçekler.

Yolsuzlukla mücadelede yargının dinamiklerinden, siyasi konularda toplumda "tarafsız hakim" güveni yaratmasına kadar uzanan geniş bir etik ve hukukî sorumluluk alanı...

Yürütme organına ait "uyanık bekçi" ideolojisi, yargının "tarafsız hakim" işleviyle bağdaşmaz.

Cumhuriyet bizde Rousseau'nun "kuvvetler birliği" teorisine kurmuş, yargı kültürümüz de bundan etkilenmiştir elbet... Ama çağımızda Montesquieu'nün "kuvvetler ayrılığı" teorisi hem evrensel hem anayasal bir ikizedir. Bunun olmazsa olmaz şartı da yargının "tarafsızlığı"dır.

TBB Başkanı Av. Özok'un Montesquieu'nden yaptığı alıntı gerçekten çok önemlidir: "Her şeyin sonunda adli bir mahkeme menin bulunabileceği inancı, toplumdaki en büyük güven duygusunu sağlar."

Rejimi korumanın da yolu, resmi deolojinin jargonunu ikide bir telarlamak değil toplumdaki adaletle, yargının tarafsızlığını güvenin sağlam olmasıdır.

09.09.2003 Türkiye

09.09.2003 Milliyet

Çiçek: Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri konusunda bir takım eksiklikler var

Adalet Bakanından acı itiraf

Cemil Çiçek, Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri konusunda bir takım eksikliklerin olduğunu söyleyerek, bu konudaki düzenlemeleri yapmak için öncelikle Anayasa'da belli düzenlemelerin yapılması gerektiğini belirtti.

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri konusunda bir takım eksikliklerin olduğunu söyleyerek, bu konudaki düzenlemeleri yapmak için öncelikle Anayasa'da belli düzenlemelerin yapılması gerektiğini belirtti.

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri konusunda bir takım eksikliklerin olduğunu söyleyerek, bu konudaki düzenlemeleri yapmak için öncelikle Anayasa'da belli düzenlemelerin yapılması gerektiğini belirtti.

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri konusunda bir takım eksikliklerin olduğunu söyleyerek, bu konudaki düzenlemeleri yapmak için öncelikle Anayasa'da belli düzenlemelerin yapılması gerektiğini belirtti.

27.09.2003 Milli Gazete

ÜNİVERSİTELERİMİZ MEDRESE ANLAYIŞININ TEHDİDİ ALTINDA

Barolar, YÖK ve diğer tartışmalarla ilgili bilgilere yayımladı: İktidarın son günlerde sergilediği davranışların, toplumun saflarına ayırtmaya yönelik sistemli bir politikanın uygulanması olduğunu inanmaktayız...

■ CEMAL YILMAZ'ın NURSEEN DEMİR'le

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok 48 baro başkanının katılımıyla İstanbul'da yapılan toplantıda, İstanbul Barosu'nda basın toplantısıyla konuşulan Özdemir Yılmaz, YÖK'ün İstanbul Barosuna yönelik politikasını eleştirdi. TBB Başkanı Özdemir Özok toplantıda konuşurken, "Üniversiteler medrese anlayışının tehdidi altındadır" denildi. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok dün İstanbul Barosu'nda düzenlediği basın toplantısında, 48 baro başkanının katılımıyla önceki gün yapılan "İstanbul Toplantısı"nın sonuç bildirisini okudu. Bildiride, "Hükümet ülkenin gündemine gereksiz sorunlar taşımaktadır" denildi. ■ Semra PELEK

29.09.2003 Star

48 baro başkanından rektörlere destek

"Türkiye Barolar Birliği ve Baro Başkanları İstanbul Toplantısı"nın sonuç bildirgesinde, YÖK Yasa Tasarısı'nı desteklediği nedeniyle hükümeti eleştirilerek, "Üniversiteler medrese anlayışının tehdidi altındadır" denildi. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok dün İstanbul Barosu'nda düzenlediği basın toplantısında, 48 baro başkanının katılımıyla önceki gün yapılan "İstanbul Toplantısı"nın sonuç bildirisini okudu. Bildiride, "Hükümet ülkenin gündemine gereksiz sorunlar taşımaktadır" denildi. ■ Semra PELEK

29.09.2003 Posta

Barolar: Medrese tehdidi altındalar

Adnan GÜL / İSTANBUL

Üniversite rektörleri ile hükümet arasında sert tartışmaların esmesine neden olan YÖK reformu tartışmalarına Türkiye Barolar Birliği de (TBB) katıldı. Rektörlere destek veren TBB, üniversiteleğin 'medrese' anlayışının tehdidi altında olduğunu iddia etti. İstanbul Barosu'nda 48 baro başkanının katılımıyla gerçekleştirilen toplantının sonuç bildirisini, TBB Başkanı Özdemir Özok tarafından okundu. Türkiye'nin bilginliği olarak gerginliğin içine itilmeye çalışıldığını öne sürüldüğü bildirildi, iktidarın ülke gündemine gereksiz sorunlar taşıdığı iddia edildi. Bildiride, iktidarın son günlerde sergilediği davranışların "toplumun saflarına ayırmaya yönelik sistemli bir politika uygulaması" olduğuna inanıldığı da vurgulandı.

29.09.2003 Akşam

BASINDA TBB

Türkiye Barolar Birliği:

Üniversite medrese tehdidi altında

48 baro başkanının katıldığı toplantının sonuç bildirgesinde, "Ülkemizin bilim, kültür, sanat ve demokratik yaşamına büyük katkı koymaları gereken üniversitemiz, bugünlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır. Bu anlayıştan çok uzak 'reform ve devrim' iddialarıyla, operasyon yapılmaya çalışılmaktadır" denildi.

Istanbul Haber Servisi -
Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) 48 baro başkanının katılımıyla güncel konuları değerlendirmek üzere düzenlediği toplantının sonuç bildirgesinde, hükümetin son günlerdeki davranışlarının, "toplumu saflara ayırmaya yönelik sistemli bir politikanın uygulanması olduğu" savunuldu. TBB Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok "Üniversitemiz, bugünlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır" dedi.

TBB Başkanı Özdemir Özok ile baro başkanlarının katılımıyla İstanbul'da yapılan ve baroların güncel konulara ilişkin görüşlerini içeren toplantının sonuç bildirgesinde, YÖK

■ *Arkası Sa. 8, Sü. 1'de*

29.09.2003 Cumhuriyet

Üniversite medrese tehdidi altında

■ *Besterafi 1. Sayfada*

Yasa Tasarısı Taslağı ile hükümetin bazı iç ve dış politikaları eleştirildi. İstanbul Barosu'nda düzenlenen basın açıklamasında, toplantının sonuç bildirisini, TBB Başkanı Özok tarafından okundu. Bildiride, "Gerçek demokrasiye ulaşma yolundaki eksiklikleri gidermek ve ekonomik sıkıntıları aşmak için toplumun tüm kesimlerinin güçlerini birleştirerek ortak hedefe yönelmesi gerektiği" vurgulandı. Bildiriye şöyle devam edildi: "Adli yılın açılışında yargının ve ülkenin içinde bulunduğu gerçekleri dile getiren Yargıtay Başkanı'nın konuşmasını 'çirkin', rektörlere 'edepsiz', her konuda önce 'hukukun üstünlüğü' diyen Cumhurbaşkanı'nın muhalefet yapı-

yor" olarak algılamak... TBB ve baro başkanları, siyasi iktidarın son günlerde sergilediği bu davranışların, toplumu saflara ayırmaya yönelik sistemli bir politikanın uygulanması olduğuna inanmaktadır. Oysa siyasi iktidarın, demokrasiye sadece 'çözümlük demokrasi' olarak algılamaması, parlamentodaki sayısına güvenip ayaküstü yasalar çıkarmaması gerekir."

Bildiride, YÖK Yasa Tasarısı Taslağı da eleştirilerek "Ülkemizin bilim, kültür, sanat ve demokratik yaşamına büyük katkı koymaları gereken üniversitemiz, bugünlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır. Bu anlayıştan çok uzak 'reform ve devrim' iddialarıyla, operasyon yapılmaya çalışılmaktadır" denildi.

**İKTİDAR
MECLİSTEN
KAÇIYOR**

■ *5. Sayfada*

**CELİK'İN
PLANI
TUTMADI**

■ *4. Sayfada*

Üniversiteler 'medrese' anlayışının tehdidinde

TBB (Türkiye Barolar Birliği) Başkanı Özdemir Özok ile 48 baro başkanının katılımıyla İstanbul'da yapılan toplantının sonuç bildirgesinde, YÖK Taslağı ile hükümetin politikaları eleştirildi. Bildiride, YÖK Taslağı'na değinilerek, "Ülkemizin bilim, kültür, sanat ve demokratik yaşamına büyük katkı koymaları gereken üniversitemiz, bu günlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır. Bu anlayıştan çok uzak 'reform ve devrim' iddialarıyla, operasyon yapılmaya çalışılmaktadır" denildi.

TBB Başkanı Özok tarafından okunan bildiride, gerçek demokrasiye ulaşma yolundaki eksiklikleri gidermek ve ekonomik sıkıntıları aşmak için toplumun tüm kesimlerinin güçlerini birleştirerek ortak hedefe yönelmesi gerektiği belirtildi.

29.09.2003 Hürriyet

"YÖK" tartışmasına sonunda Barolar Birliği de katıldı

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok ile 48 baro başkanının katılımıyla İstanbul'da yapılan ve baroların güncel konulara ilişkin görüşlerini içeren toplantının sonuç bildirisinde, YÖK Yasa Tasarısı Taslağı ile hükümetin bazı iç ve dış politikaları eleştirildi. İstanbul Barosu'nda düzenlenen basın toplantısında, dün çeşitli illerden 48 baro başkanının katılımıyla gerçekleştirilen toplantının sonuç bildirisi, TBB Başkanı Özok tarafından okundu. "Ülkenin bilinçli olarak içine itilmeye çalışıldığı gerginlik ortamında İstanbul'da toplanan TBB ve baro başkanlarının, kaygılarını kamuoyuna sunmaya karar verdikleri" kaydedilen bildiri, "gerçek demokrasiye ulaşma yolundaki eksiklikleri gidermek ve ekonomik sıkıntıları aşmak için toplumun tüm kesimlerinin güçlerini birleştirerek ortak hedefe yönelmesi gerektiği" belirtildi. ■ İSTANBUL

29.09.2003 Yeni Şafak

Baro toplantısında orman arazileri ile YÖK konuşuldu

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok ile 48 baro başkanının katılımıyla İstanbul'da yapılan ve baroların güncel konulara ilişkin görüşlerini içeren toplantının sonuç bildirisinde, YÖK Yasa Tasarısı Taslağı ile hükümetin bazı iç ve dış politikaları eleştirildi. İstanbul Barosu'nda düzenlenen toplantının sonuç bildirisi, TBB Başkanı Özok tarafından okundu. Ülkenin bilinçli olarak gerginlik ortamına itildiği savunulan bildiri, iktidarın ülke gündemine gereksiz sorunlar taşıdığı öne sürüldü.

Bildiri, "Ülkemizin bilim, kültür, sanat ve demokratik yaşamına büyük katkı koymaları gereken üniversitemiz, bugünlerde 'medrese' anlayışının tehdidi altındadır." dendi. Bildiri, şunlar kaydetti: "Orman kadastrounu hızla tamamlayıp soruna kalıcı çözüm bulmak yerine, 'sat-kurtul' anlayışıyla orman yıkımını özendirilen Anayasa değişikliğini, referandumu da göze alabilecek şekilde topluma dayatma, devletin tasarruf hakkının doğrudan orman işgâlcilerine devredilmesi olarak görülmektedir." Özok, Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanan kredi sözleşmesinin Irak'a asker gönderme koşullarına bağlandığını savunarak, bunun ulusal onurla bağdaşmayacağını kaydetti. İstanbul, 29

29.09.2003 Zaman

Barolardan hükümete uyarı

İSTANBUL - Türkiye Barolar Birliği bünyesinde 48 baronun başkanının, güncel konuları değerlendirmek üzere yaptığı toplantının sonuç bildirisi, İstanbul Barosu'nda dün düzenlenen basın toplantısıyla kamuoyuna açıklandı. Açıklamada, hükümetin toplumu saflara ayırmaya yönelik sistemli bir politika izlediğini öne sürerek, "Üniversiteler medrese anlayışının tehdidi altındadır" dendi. (Radikal)

29.09.2003 Radikal

BASINDA TBB

Barolar Birliği Manisa'da

Türkiye Barolar Birliği (TBB) başkan yardımcısı Mehmet Barlas'ın başkanlığında Manisa'da gerçekleştirilen toplantıda, Belediye Başkanı Adı Aygüdü'nün davası üzerine Manisa'da gerçekleştirilecek **BAŞKAN AYGÜDÜ ZİYARET ETİLELER**

Ön, Belediye Başkanı Adı Aygüdü makamında ziyaret eden Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Manisa'nın şehirciliğine uygun dış binaların yapılması için Manisa'da...

gelenek, Belediye Başkanı Adı Aygüdü'nü Manisa'da ziyaret etti. Özok, "Manisa Barosu'nun davası üzerine, yönetim kurulu toplantımızda Manisa'da yapacağız. Çalışmalarınızda...

Manisa Barosu'nun davası üzerine yönetim kurulu toplantısını Manisa'da gerçekleştirecek olan Türkiye Barolar Birliği Yürük Yürük Manisa ve gelirdir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir Özok, Türkiye Barolar Birliği Yürük Belediye Başkanı Adı Aygüdü'ye Manisa Barosu Başkanı Henzri Hozmikolu makamında ziyaret ettiler.

MANISA FM
97.2
Reklam Rozetasyoru:
232 40 73

Basınlar dâvayım...
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ'NDEN BİR MANİSALİ GİR Gerçekleşen ziyaretten duyulan memnuniyet ifade eden Belediye Başkanı Adı Aygüdü, "Manisa'nın her geçen gün geliştiğini, Belediye Başkanı Özdemir Özok'un Manisa'ya gelmesiyle Manisa'nın geliştiğini belirtti. Özok, "Manisa Barosu'nun davası üzerine, yönetim kurulu toplantımızda Manisa'da yapacağız. Çalışmalarınızda...

11.10.2003 Manisa Haber

'Türban karşıdevrim simgesi'

11 Eylül'den 1. Eylül'e
rahatsızlık bir karışık ana dernek...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...
Özellikle, "Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...

İnsanlık tarihi, kendi özel anıtlarıyla...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...

Yürük Yürük Barolar Kurulu'na Barolar Birliği'nden destek

'Türban laiklik karşıtı simge'

TBB'nin Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...

"Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...

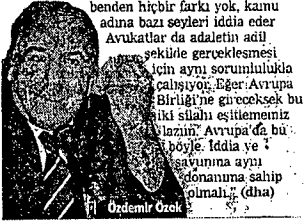
13.10.2003 Cumhuriyet

ANKARA (Cumhuriyet) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, "Türban karşıdevrim simgesi" diye...
"Türban karşıdevrim simgesi" diye...

Baro eşitlik istedi

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Avrupa Birliği standardını yakalamak için mahkemelerde avukat ile savcının aynı konumda olmasını istedi.

Türkiye Barolar Birliği'nin Manisa Saruhan Otel'deki toplantısına katılan TBB Başkanı Özdemir Özok, "Savcı ile avukat, aynı konuda, aynı donanımda olmalıdır" dedi. Özok, şöyle konuştu: "Mahkemede yargıcın yeri çok önemlidir. Ancak savunma ve iddia makamlarının aynı konumda olması gerekir. Mahkemede yargı ile savcı birlikte salona geliyor. Savcının çok güçlü olduğunu zannediliyor. Halbuki savcının üstlen

Özdemir Özok

meden hiçbir farkı yok, kamu adına bazı şeyleri iddia eder. Avukatlar da adaletin adı şeklinde görevleşmesi için aynı sorumlulukla çalışıyor. Eğer Avrupa Birliği'ne gireceksek bu iki silahı eşitlememiz lazım. Avrupa'da bu yönüne aynı donanımına sahip olmalı. (dha)

13.10.2003 Posta

Türkiye Barolar Birliği ile Manisa Barosu'nun ortaklaşa düzenlediği TBB-Avukat ilişkileri konulu konferans, Büyük Saruhan Otelinde gerçekleştirildi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Avukat Özok'un konuşmasıyla katıldığı konferans Türkiye Barolar Birliği ile Avukat ilişkileri konusuna değindi."

Baro ve avukat ilişkileri

TBB-Avukat ilişkileri" konulu konferansa Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Cumhuriyet Başsavcısı Said Gürlek, Manisa Baro Başkanı Remzi Demirkol ile Manisa Baro Birliği üyeleri katıldı. Konferansta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Baro Birliği üyelerinin karşılaştıkları sorunları anlattı.

Manisa Barosu'nun isteği ile düzenlenen konferansta Türkiye Barolar Birliği ile Avukat ilişkilerinin yanısıra hükümetin durumu da gözden geçirildi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Dünyanın hiçbir yerinde bir yıl önce birbirleri ile boğaz boğaz savaşan ve bir yıl sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi o ülkelerin tüm yasalarını tüm kurumlarını alan bir ülke yoktur, bu ülke sadece Türkiye Cumhuriyeti'dir" dedi.

Özok, "M.Kemal ve arkadaşları: İstiklal Savaşı'nı batıya karşı yapmıştır, ancak Medeni

Hukuk'un sadece Avrupalı insanlara ait olmadığını belirterek bir yıl sonra Türkiye Cumhuriyeti'ne getirmişlerdir. Toplumun temel yapısını oluşturan yasalar Avrupa'dan alınmıştır. Dolayısıyla Avrupa Birliği ile ilişkilerimizde çağdaş bir Türk Halkı için insanlığa yön veren ülkemizin AB ile çalışmalarına destek vermesi gerekir" şeklinde konuştu.

13.10.2003 Manisa Denge

BASINDA TBB

Avukatların sorunları tartışıldı

Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği avukatlık sorunları konulu toplantı Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

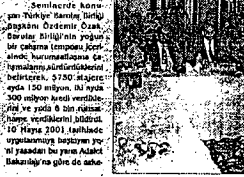

Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği avukatlık sorunları konulu toplantı Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği avukatlık sorunları konulu toplantı Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

Özetle gerçekleştirilen toplantıda Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, avukatların görevlerinin artırılması, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların savunulmalarının aynı seviyede yapılması gerektiğini belirtti.

Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği avukatlık sorunları konulu toplantı Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği avukatlık sorunları konulu toplantı Manisa genelinde bulunan 600 civarında avukatın katılımıyla Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, savcılar ve avukatların aynı seviyede savunulmaları, yargılama sisteminin iyileştirilmesi ve avukatların görevlerinin artırılması gerektiğini belirtti.

13.10.2003 Hür Işık

Baro ve avukat ilişkileri

TBB-Avukat ilişkileri konulu konferans Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, Manisa Baro Başkanı Rıza Demirel ile Manisa Baro Barolar Birliği Başkanı Özkan arasında yapıldı. Konferansta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, Manisa Baro Başkanı Rıza Demirel ile Manisa Baro Barolar Birliği Başkanı Özkan arasında yapıldı. Konferansta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, Manisa Baro Başkanı Rıza Demirel ile Manisa Baro Barolar Birliği Başkanı Özkan arasında yapıldı.

Türkiye Barolar Birliği ile Manisa Baro Barolar Birliği arasında düzenlenen "TBB-Avukat İlişkileri" konulu konferans Manisa Baro Başkanı Rıza Demirel ile Manisa Baro Barolar Birliği Başkanı Özkan arasında yapıldı. Konferansta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özkan, Manisa Baro Başkanı Rıza Demirel ile Manisa Baro Barolar Birliği Başkanı Özkan arasında yapıldı.

13.10.2003 Manisa Hedef

Türkiye Barolar Birliği, Manisa Barosu'nun daveti üzerine yönetim kurulu toplantısını Manisa'da gerçekleştirdi. Konferansa konuşmacı olarak katılan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Manisa Barosu'nun demokratik, çağdaş ve aydın kişiler tarafından yönetildiğini ifade etti. 3. sayfa'da

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok

"Sıkıntıları birlikte asacağız"

Türkiye Barolar Birliği Manisa Barosu'nun daveti üzerine yönetim kurulu toplantısını Manisa'da gerçekleştirdi. Konferansa konuşmacı olarak katılan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Manisa Barosu'nun demokratik, çağdaş ve aydın kişiler tarafından yönetildiğini ifade etti.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, konuşmacı olarak katıldığı Türkiye Barolar Birliği Arukatibi İlkeliler konulu konferans Saruhan Çiğdem'de gerçekleştirdi. Günün rivier Başkanı Salih Güneş, Manisa Baro Başkanı Özgür Akbaş, Mevlut Akın, Mehmet Akın ve diğer katılımları konferansa, avukatlar yoğun ilgi gösterdi.

AMACIMIZI ÇAĞDAŞ BİREYLERİN OLUŞMASINI SAĞLAMAKTIR

Türkiye genelinde barolar bulunduğu için katılmayan bir baro Başkan Özdemir Özok, "Bütün barolara eşit şekilde yaklaşmaya gayret gösterdiğimizi ifade etti. Barolar Birliği olarak hedeflerimizin meslektaşlarımızla paylaşılması için bir kuruluş olmaya yerine çağdaş bireylerin oluşmasını sağlamak olduğunu belirtti. Özok, "Bütün baroların sahip olduğumuz prensiplerimizden ödün vermeden özimizimize düşen görevi yerine getirdiğimize inanıyoruz" dedi.

İNSAN HAKLARI MERKEZİMİZİ VAPUR

Türkiye Barolar Birliği olarak oluşturulan İnsan Hakları Merkezi her kesime ulaştırılmaları için çalışmalarını sürdürüyor. Özok, "Güncümüzün yetiği kadar ülke genelinde kurulan sivil toplum kuruluşlarında yaşanan sorunları yerinde görün, insan hakları konusunda iyi şeyler yapmaya gayret gösteriyoruz" Manisa Barosu eski başkanlarından Taçman Erkin, "Bu sorumluluğunda Türkiye Barolar Birliği derinliği sağlıyor. Bu derinliği yayıncılık konusunda çok önemli adımlar attığını düşünüyorum. Yetmiş çıkan yasa ve yönetmeliklerin bu derinliğimizde meslektaşlarımızın katkılarıyla ulaştırıyoruz. Bu arada Türkiye genelinde 33 baro kurulmuş görüyor. Türkiye Barolar Birliği olarak özel bir internet sitesini hizmete başlamış olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu etle araçlarıyla meslektaşlarımızın etkileşim kurabiliyor. İletişim noktası olarak birleştiğimizde çok daha kaliteli çalışmalarını yürütüyor."

Cumhuriyet

Barolar, Türkiye'nin yakın tarihini en sıkıntılı günlerini yaşadığını belirtir

'AKP iktidarı Cumhuriyet ile çelişiyor'

Ankara, İstanbul ve İzmir baro başkanlarıyla ortak bir basın toplantısı düzenleyen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özak, Türkiye'nin sıklıkla ve zorunlu olarak karşılaştığı hâkimet değişikliğine şiddetli. Özak, sıklıkla ve etkisiz olarak alanda krosif siyasal amaçlara ulaşmak için her türlü araç kullanma kararlılığıyla olan hükümetin, görevi gördüğü görevin bu yana sürekli Cumhuriyetin temel kurum ve kuruluşlarıyla "değişim" verdiğini, **14. Sayfa**

Türkiye Barolar Birliği, iktidarı, kendi amacı için her türlü amacı kullanmakta suçladı

'Sıkıntının kaynağı AKP'

ANKARA - İstanbul ve İzmir Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özak, Türkiye'nin sıkıntılı günlerini yaşadığını belirtti. Özak, Türkiye'nin sıklıkla ve zorunlu olarak karşılaştığı hâkimet değişikliğine şiddetli. Özak, sıklıkla ve etkisiz olarak alanda krosif siyasal amaçlara ulaşmak için her türlü araç kullanma kararlılığıyla olan hükümetin, görevi gördüğü görevin bu yana sürekli Cumhuriyetin temel kurum ve kuruluşlarıyla "değişim" verdiğini, **14. Sayfa**

Ankara, İstanbul ve İzmir Baro Başkanları ile birlikte ortak basın toplantısı düzenleyen TBB Başkanı Özak, hükümetin ağır bir dâlis olduğunu, Türkiye'nin 3 Kurum emrazında olan parlamenter ve diğer kurumsal kurum ve kuruluşların bazı kurucuları öldürülen şüpheli Özak, ülkedeki görevi gördüğü görevinin sürekli Cumhuriyetin temel kurum ve kuruluşlarıyla "değişim" verdiğini, **14. Sayfa**

Özak, Türkiye'nin sıkıntılı günlerini yaşadığını belirtti. Özak, Türkiye'nin sıklıkla ve zorunlu olarak karşılaştığı hâkimet değişikliğine şiddetli. Özak, sıklıkla ve etkisiz olarak alanda krosif siyasal amaçlara ulaşmak için her türlü araç kullanma kararlılığıyla olan hükümetin, görevi gördüğü görevin bu yana sürekli Cumhuriyetin temel kurum ve kuruluşlarıyla "değişim" verdiğini, **14. Sayfa**

Özak, Türkiye'nin sıkıntılı günlerini yaşadığını belirtti. Özak, Türkiye'nin sıklıkla ve zorunlu olarak karşılaştığı hâkimet değişikliğine şiddetli. Özak, sıklıkla ve etkisiz olarak alanda krosif siyasal amaçlara ulaşmak için her türlü araç kullanma kararlılığıyla olan hükümetin, görevi gördüğü görevin bu yana sürekli Cumhuriyetin temel kurum ve kuruluşlarıyla "değişim" verdiğini, **14. Sayfa**

Gül'e ağır eleştiri

Özak, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün, AB İlerleme Raporu'nda Türkiye ile ilgili bir kayıt bulunmamasını "Başörtüsü özgürlüğünün eska koşulmuştur" biçiminde tanımlamasının, demokratik laik Türkiye Cumhuriyeti için büyük bir talihsizlik olduğunu vurguladı. Özak, şunları söyledi:

"Türban diye nitelenen giysinin salt dininsel amaç gereği olmadığı, bu giyim tarzının din duyguları ve geleneksel nedenlerle takılan başörtüsü ile karıştırılmak gerektiği, türbandaki ısrarlı girişimlerin dinin siyasallaşması ve laiklik karşıtı bir simgesi olduğu, Anayasa Mahkemesi, adli ve idari yargının her aşamasında verilen kararlarda netlik kazanmış olup, bazı Avrupa ülkelerinin bağımsız mahkemelerinde ve AİHM'nin kararlarında da vurgulanmıştır. 2000'li yıllarda bütün bunlardan habersiz bir kimse için çağdaş Türkiye'nin dış politikasına güvenen olmasa hakikaten talihsizliklerin en büyüğüdür."

Kamuda görev yapanlarda hizmet alanların hak ve sorumluluklarının farklı olduğunu be-

18.10.2003 Cumhuriyet

TBB, Öcalan'ın üç avukatını 'kınadı'

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Disiplin Kurulu, müvekkilleri adına yaptıkları basın açıklamalarının, savunmanın sıkıntılarını dile getirmeye ilgisiz olmadığı gerekçesiyle Abdullah Öcalan'ın avukatlarına ceza verdi. TBB, avukatların açıklamalarının sıkıntılarını dile getirmenin aksine PKK'yı siyasallaştırmaya dönük olduğu gerekçesiyle üç avukatına kınama cezası verilmesini kararlaştırdı. Ellerine tebligat ulaşmadığı için hangi arkadaşlarının ceza aldığını bilmediklerini belirten Abdullah Öcalan'ın avukatlarından Aysel Tuğluk şunları söyledi: "Açıklamalarımız gerginliği artırmaya değil tam tersine azaltmaya yönelikti. Davanın özgürlüğünü ele alarak karar verilmesi gerekirdi. Bu karara karşı hukuksal haklarımızı kullanacağız." (anka)

18.10.2003 Cumhuriyet

Barolar Birliği Başkanı Özok: Petrol savaşına hayır

ANKARA/ Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, 3 Kasım 2002 seçimlerinden önce ve sonra seçime katılanlarla ilgili olarak, adli mahkemelerde, Anayasa Mahkemesi'nde ve Yüksek Seçim Kurulu'nda (YSK) verilen kararların "uzun yıllar tartışılacak nitelikte olduğunu" savundu.

Özok, 2003-2004 adli yılı açılış töreninde yaptığı konuşmada, yeni adli yıla "buruk, moralsiz ve sıkıntılı" girdiğini söyledi.

Cumhuriyetin kazanımlarının birer birer yitirmesinin yanında, sosyal ve moral değerlerdeki çözümlenin, toplumun hak, adalet ve hukuk anlayışını da etkilediğini ifade eden Özok, yargı ve onu oluşturan kurumların ciddi bir "güven kaybına uğradığını" kaydetti.

Yargı mercilerinde yaşanan bazı olayların da yargıya olan güveni azalttığını savunan Özok, özellikle 3 Kasım 2002 seçimlerinden önce ve sonra seçime katılanlarla ilgili olarak, adli mahkemelerde, Anayasa Mahkemesi'nde ve YSK'da verilen kararların uzun yıllar tartışılacak nitelikte olduğunu ileri sürdü.

Özok, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde, Türkiye'nin tazminat ödemeye mahkum olduğu davaların çoğunuğunun, "yargının kusuru sonucu ortaya çıkan tablonun ürünü" olduğunu savundu. Özok, Türk yargı sistemine güvensizliğin ulusal ölçekteki çöküş uluslararası boyuta ulaştığını söyledi.

Özok, Cumhuriyetin ilk yılları dışında yargıya yeterli bütçe ayrılmadığını ifade ederek, yargının yapısal sorunlarını çözmek için köklü bir "yargı reformuna" ihtiyaç olduğunu kaydetti. Özdemir Özok, Türkiye'nin Irak'a asker göndermesi konusunu da değerlendiren, "Türkiye'nin petrol ve silah tüccarlarının çıkarına kurban edilecek tek bir evladı da, harcanacak tek bir kuruşu da yoktur" dedi. Savaş karşılığı maliyet analizleri ve pazarlığı yapılmasının da soylu ve barmışsever Türk halkı için onur kırıcı olduğunu vurgulayan Özok, "Türkiye'nin bulunduğu konum itibarıyla Irak saldırısı ve işgali karşısında sahip olduğu özelliklerini daha iyi kullanabileceğine ve kişilikli bir politika izlemek suretiyle kendi saygınlığını artırabileceğine" işaret etti.

18.10.2003 Cumhuriyet

TBB panelinde "şeriat" tartışması

Türkiye Barolar Birliği'nce düzenlenen ve "Kamu Reform Tasarısı"nın tartışıldığı "Kamu Yönetimi Konulu" panelde "şeriat ve siyaset" tartışması yaşandı. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, konuşmasında hükümeti eleştiren bombardımanla tuttu. Özok, AKP Genel Başkan Yardımcısı Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, "AKP'ye karşı güvensizlik var. Çifte standart uygulanıyor" sözlerine, şeriatın kaygısını dile getirerek yanıt verdi.

Dengir Mir Mehmet Fırat

Özok, Fırat'a tepki olarak, "Keşke söyledikleriniz gibi yaşasaydınız. Davranışınız. Şeriat tehlikesi var mı yok mu? El etek opülere siyaset yapıyor. Bu tarikat kültürü içinde bu kadar yetkiyi, yerel yönetimlere verirsiniz tehlike doğar."

TBB Başkanı Özok, AKP'nin sistematik bir biçimde mutabakat, uzlaşma ve diyalog aradığını söylemesine karşın, bildiğini okuduğunu söyledi.

Özok, "Bu yüzdendir katılım ve demokrasi türküleri boşlukta kalıyor. Atlan her adım kuşkuyla karşılanıyor. Kamu Yönetimi Kanun Tasarısı da böyle gelişti. İlk akla gelen sorular, 'acaba milli eğitim tankıtlara mı teslim edilecek. Türkiye eyaletlere mi bölünecek. Sosyal devlete veda mı edilecek' oldu" diye konuştu. İktidarın bu yasayı geçmeye yasa saymalarının hukuken anlamsız olduğunu vurgulayan Özok, kamu reformunu oluşturan bütün metinlerin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

AKP'ye karşı güvensizlik var

AKP Genel Başkan Yardımcısı Dengir Mir Mehmet Fırat ise, AKP'ye karşı bir güvensizlik duygusu olduğunu belirterek, "AKP'nin dışındaki bir partinin aynı şekilde, aynı konuda benzer söylemleri var. CHP, Yerel Yönetimler Çözüm 2000 projesinde benzer şeyleri söylüyor. Ama AKP söyleyince farklı anlaşılıyor. Neden bu çifte standart, bunu anlayabilmek çok zor" dedi. Türkiye'nin bir yeniden yapılanmaya ihtiyacı olduğunu belirten Fırat, demokrasinin Ankara'da oynanan bir oyun olmanın çıkarılması gerektiğini söyledi. Lamia AYHAN - ANKARA

13.12.2003 Akşam

Demokratik kitle örgütlerinin tepki gösterdiği Sayıştay Başkanı'na Kapusuz'dan destek

AKP, Damar'a sahip çıktı

ANKARA (Cumhuriyet Gazetesi) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve demokratik kitle örgütleri, "Kapusuz'dan destek" açıklaması yapan Sayıştay Başkanı Mehmet Damar'a, haksızlığına ilişkin tepkilerini ortaya koyan davaya çağırıldı. AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz ise "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu.

► Mehmet Damar'ın istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz, istifa girişiminde bulunmayan Cumhurbaşkanı'nın da yapılmasını istedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok ise herkesin cumhuriyete olan avajlarını, ortaya koyduğu eylem ve yaşam biçimiyle kanıtlandığını söyledi.

Yargıta "Kapusuz'un istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz'un" açıklaması Sayıştay Başkanı Damar'ın üzerine düşüyor. Kapusuz'un açıklaması ile ilgili olarak, "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu. Özdemir Özok ise herkesin cumhuriyete olan avajlarını, ortaya koyduğu eylem ve yaşam biçimiyle kanıtlandığını söyledi. Özok, "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu.

Yargıta "Kapusuz'un istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz'un" açıklaması Sayıştay Başkanı Damar'ın üzerine düşüyor. Kapusuz'un açıklaması ile ilgili olarak, "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu.

TBB Başkanı Özok ise istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz'un, istifa girişiminde bulunmayan Cumhurbaşkanı'nın da yapılmasını istedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok ise herkesin cumhuriyete olan avajlarını, ortaya koyduğu eylem ve yaşam biçimiyle kanıtlandığını söyledi.

Yargıta "Kapusuz'un istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz'un" açıklaması Sayıştay Başkanı Damar'ın üzerine düşüyor. Kapusuz'un açıklaması ile ilgili olarak, "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu.

Yargıta "Kapusuz'un istifa çağrılarını tepki gösteren AKP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz'un" açıklaması Sayıştay Başkanı Damar'ın üzerine düşüyor. Kapusuz'un açıklaması ile ilgili olarak, "Herkesin özgürlüğü için değil, sadece AKP'nin çıkarları için" diye konuştu.

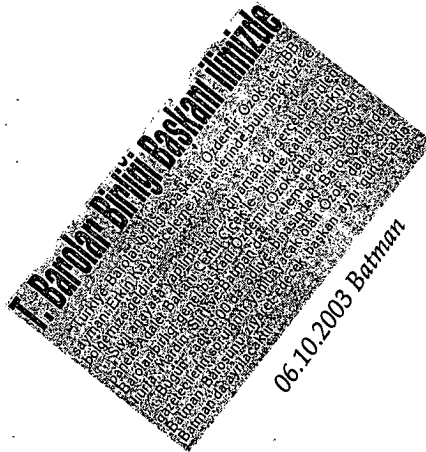
04.11.2003 Cumhuriyet

'Başörtüsüyle türban farklı'

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Yargıtay'da türbanlı bir sanığın mahkeme salonundan çıkarılmasını eleştiren Başbakan Tayyip Erdoğan ve bakanların yaptığı açıklamaların yanlış olduğunu söyledi. Özok, bu açıklamaların, yürütmenin yargıya müdahalesinin en çarpıcı örnekleri olduğunu söyledi.

Türbanın yalnız dinsel inanç gereği takılmadığını savunan Özok, "Bu giyim tarzını, gelecekteki nedenlerle takılan başörtüsüyle karıştırmamak gerekir. Türban, dinin siyasallaşması ve laiklik karşılığının simgesi. Bu tespit, AİHM kararlarında da vurgulanmıştır. Kamusal hizmet verenler, konum ve kullandıkları yetki bakımından kılık, kıyafet, davranış yönünden belirli kurallara bağlı olmak zorunda" dedi. (Radikal)

18.11.2003 Radikal

Barolardan CMK eleştirisi

TBB Başkanı Özdemir Özok ile 23 baro başkanı ve temsilcisi TBMM'de AK Parti Grup Başkanvekili Salih Kapusuz ve CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol'u ziyaret ederek, CMK'ya ilişkin rapor sundu.

TBB Başkanı Özok, görüşme için TBMM'ye girişlerinde güvenlik gerekçesiyle tüm baro başkanlarını arşınlarından indirilerek arındırılan dışarıdan geçi-rihlikleri söyledi. Özok, "Ben ve arkadaşlarımızın girişine uğratılmamız ve çok fazla sıkıntıya uğratılmamız ve davranışlarla karşılaştık" dedi. Özok, "Mecis'e çok sıkıntılı girdik" diye konuştu. CHP Grup Başkanvekili Anadol ise baro başkanları gelmeden hemen önce "Emniyet Müdürlüğü benden rahatsız edici bir şey olmasın için ricaında bulunduğunu" belirterek, "Bu yapılabildiğini kayıtsız. Hemen Meclis Başkanlığı nazında girişinde bulunacağım" diyerek baro başkanlarından özetledi.

Türkiye Barolar Birliği (TBB) yöneticileri, AK Parti ve CHP'yi ziyaret ederek TBMM Genel Kurulunda görüşmelerine başlanacak Cezai Muhakemeleri Kanunu (CMK) Tasarısı ile ilgili eleştirilerini iletiler. TBB Başkanı Özdemir Özok, 23 baro başkanı ve temsilcisi önce CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol ve CHP'nin Anayasa ve Adalet komisyonu üyeleri ile daha sonra ise AK Parti Grup Başkanvekili Salih Kapusuzla TBMM'de görüşte. CMK tasarısına ile ilgili eleştiri ve önerilerinin yer aldığı raporu verdi. Özdemir Özok, Kapusuz ile görüşmesinde TBMM'ye girişlerinde arşınlarından ve emsile edici davranışlarla karşı karşıya kaldıklarını bildirdi.

Salih Kapusuz, Meclis'in, birleşimle muhalefete bütün kamu kurumları ve sivil topluluğu güldürdüğü bir rüfûd kaidasına açık bir biçimde çalıştığı söyledi. Kapusuz, "Bu sadece kendimizden menkul bir yaka değil. Ülkede sızdıran olan, kadınsız olan her kimin kadınsız açık bir yaka ile çalışması istenmiyor" dedi. "Eğer kimse Türkiye'ye yaklaşılmaz bir ortamda TC'nin çıkarıldığı" ifade eden Kapusuz, kendisine verilen meclis değerlendirmesi için girişimde bulunacağını söyledi.

CHP ile görüşmesinde ise Özok, son dönemde tenel yasaların "çok arızeli, süratli bir yitirilen, dayatması bir anayasa ve AB'ye entegrasyon gerektiriyor hukuk sistemimizi alt üs edilecek biçimde düzenlenmesini" savun- du. Bu kayıpların hukuk devleti ve savunma adına dile getirildiğini kaydeden Özok, "Çalışmayan gereklilerin somuca olan devlet-yurttaş ilişkilerinde insan hakları- nın öne alınması yasalara hakim olmadık" dedi. ■ ANKARA

GEÇMİŞTEN GELECEĞE

ORHAN ERİNÇ

Yargı, Hukuk ve AKP...

"Adamin biri arabasıyla giderken tekerleği kırılınca yolda kalır. Bakmış bir at arabası geliyor. Yaklaşıncaya durdumuş ve sürücüsüne demiş ki:

- Bana tekerleğini versene.
- Sürücü şaşkınlıkla sormuş:
- Peki ben ne yapacağım?
- Bizimki yanıtımız:
- Sen sürüt gidi!

Babaanem, akla ve mantığa aykırı sözler ya da davranışlarla karşılaştığımda yukarıdaki hikâyeyi anlatırdı.

Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin kendi dokümanlık dosyalarının kaldırılmasından kaçınmak için yargıyı suçlamaya kalkışmaları nedeniyle anımsayırdım.

Bereket Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Nuri Ok ve Türkiye Barolar Birliği Başkanı Avukat Özdemir Özok, gerçeklerin tercümesini eyleyip gevelemekten dile getirildiler ve gerçek nedenin ortaya çıkmasını sağladılar.

Özok'un sözlerini bir kez daha yinelenmekte yarar var:

"Bir önceki dönem iktidar yetkililerinin yargılama- ması konusunda Yüce Divan yolunu açan iktidar çifte standart uygulamakta, seçim öncesi söylediği ve çok ıddialı olduğu dokümanlığı hep unutturmaktadır. Kendilerine dokunduğu zaman yargıyı dahi itham edecek noktaya gelmektedirler."

13.12.2003 Cumhuriyet

13.12.2003 Yeni Şafak

Cumhuriyet

TBMM Adalet Alt Komisyonu'nun tasarıda yaptığı değişiklikler Barolar Birliği'ni harekete geçirdi

Barolar TCY'yi tartışacak

MUSTAFA ÇAKIR

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB), Türk Ceza Kanunu (TCY) tasarısını inceleyerek TBMM Adalet Alt Komisyonu'na yeni yapıldığı değişiklikleri sunmaya niyetli olduğunu söyledi...

TBB Başkanı Özkol, TCY tasarımasının 21-22 Mayıs tarihinde Gazi Üniversitesi'nde birleştirilerek Ankara'da düzenlenecek toplantıda tartışılmaya açılacağını söyledi...

Özellikle hukukunun "etiklik" bağdaştırılması, belirsizliklerin ortadan kaldırılması, cezaların ve cezaların uygulanması gibi konularda değişiklikler yapıldığını belirtti...

özelde bir seyyah var mı? Özgütle yurtdışı ve yurtdışı suçların da devletçe idare edilmesine ilişkin sorular...

TCY, maddesi 9/1'inde...

Özellikle hukukun "etiklik" bağdaştırılması, belirsizliklerin ortadan kaldırılması, cezaların ve cezaların uygulanması gibi konularda değişiklikler yapıldığını belirtti...

28.04.2004 Cumhuriyet

ZAMAN

Barolar Birliği 'yolsuzluğu ihbara ikramiye' teklifine karşı çıktı

Murat Aydın - Ankara

Türkiye Barolar Birliği (TBB) "yolsuzluğu ihbar edenlere ikramiye verilmesi"ni önleyen düzenlemeye karşı çıktı...

TBB Başkanı Özkol, TBMM Adalet Alt Komisyonu tarafından hazırlanan Yolsuzlukla Mücadele Kanunu Tasarısı'nda yer alan bazı düzenlemelerin yolsuzlukla mücadelede bir engel olarak...

Barolar Birliği Başkan Özkol, TBMM Adalet Alt Komisyonu'nun hazırladığı tasarıya ilişkin bir toplantıda konuştu...

28.04.2004 Zaman

Barolar Birliği Başkan Özkol: Yargıda zihinler değişti

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Mustafa Özkol, "Özellikle hukukun "etiklik" bağdaştırılması, belirsizliklerin ortadan kaldırılması, cezaların ve cezaların uygulanması gibi konularda değişiklikler yapıldığını belirtti..."

Yargıda zihinler değişti, yargıda zihinler değişti, yargıda zihinler değişti, yargıda zihinler değişti...

KAMUOYUNA

Hukukçuların, aldıkları eğitim ve edindikleri hukuk bilinciyle dünya ve ülke sorunlarına sahip çıkmak ve içinde yaşadıkları toplumun aydınlanmasına katkıda bulunmak gibi, örnekleri insanlık tarihi boyunca birçok kez yaşanmış ezeli sorumlulukları bulunmaktadır.

Bu sorumluluk bilinciyle, Türkiye Barolar Birliği kurulduğu günden beri Cumhuriyetin temel niteliklerine bağlı yapıyla, demokratik, laik hukuk devletine daima sahip çıkmıştır.

Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği, Cumhuriyetle birlikte başladığımız çağdaş uygarlık yolculuğunda, önümüzde çıkan tarihi bir dönemeçte olduğumuzu görerek halkımızı aydınlatmayı vicdani bir görev bilmiştir.

Ülkemizin nice iç ve dış sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir ortamda, ülkeyi yöneten ve sorunların çözme durumunda olanların, öncelikli olan meselelerle değil, kendilerini iktidara getiren demokratik sistemle hesaplaşmaya girdikleri, kendi demokrasi anlayışlarını dayatarak ülkeyi kaosa götürdükleri kaygıyla izlenmektedir. Bunun sonucu olarak anayasa tarafından güvenice altına alınan kurum ve kurullar örselenmekte, geleceğe olan güven duygusu zayıflamaktadır.

4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkındaki 13.5.2004 tarih ve 5171 sayılı Yasa, iddia edildiği gibi meslek liselerinin sorunlarını çözmeye yönelik olmayıp tüm üniversite camiası ve sivil toplum örgütlerinin karşı çıkmalarına rağmen, 3 Kasım'da seçmen tabanına verilen sözlerin yerine getirilmesi amacıyla yapılan bir dayatmadır.

Mevcut YÖK Yasası bile toplumun beklentilerine cevap vermezken, bu yasal düzenleme ile üniversitelere mali, bilimsel ve idari özerklik verilmediği gibi, Türk eğitim sisteminin geleceği karartılmakta, siyasal iktidarların üniversiteler üzerindeki etkinliği daha da artırılmaktadır.

Siyasal iktidarın, halkın bunca ekonomik, siyasal ve sosyal sıkıntılarına karşın, sabır ve umutla yaşatmak istediği demokratik, laik, sosyal hukuk devletini yıpratacak eylem ve davranışlardan kaçınması gereklidir. Son günlerde YÖK Yasası ile ilgili çağdaşlık, bilimsellik, katılımcılık, çoğulculuk ve özerklikle bağdaşmayan yasal düzenleme, topluma gereksiz bir gerginlik yaratmıştır. Yasa değişikliği ile; yukarıda sözünü ettiğimiz değerlendirmeler göz ardı edilerek YÖK yönetiminin, siyasal iktidarın dünya görüşü doğrultusunda kadrolaşmasına olanak tanınmıştır. Özellikle de imam hatip lisesi mezunlarına ayrıcalık tanıyarak özgür düşüncenin ve pozitif bilimlerin yaşam bulduğu üniversitelerin dokusu bozulmuş ve üniversitelere girmek için eğitim yapan liseli gençlerimize de büyük haksızlık yapılmıştır.

Amaca ulaşmak için dayanak yapılan anlayış ise modern toplumların yüz yıl önce terk ettiği çoğulculuk egemenliğine dayalı demokrasi anlayışıdır.

Toplumun, üniversiteler başta olmak üzere, tüm demokratik kurum ve kuruluşların ortak görüş ve düşüncelerine aykırı olarak çağdaşlığa ve özerk üniversite anlayışına ters düşen bir biçimde, Meclis'teki iktidar çoğunluğuna dayanarak çıkartılan YÖK Yasa Değişikliğinin sayılan sakıncaları yanında anayasaya aykırılığı da göz önünde bulundurularak, Yüce Halkımız ve Sayın Cumhurbaşkanı tarafından en iyi şekilde değerlendirileceğini umut ediyoruz.

Kamuyuna saygı ile duyurulur.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu

19.05.2004 Cumhuriyet

Cumhuriyet

TÜPRAŞ açıklaması

Erdogan'a hukuka saygi daveti

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın TÜPRAŞ ihalesine yönelik iptal kararına karşı, "Hukuk, ilid kere ilid dürt anlayışıyla yürütmez" sözlere, hukukuların tepkisine neden oldu. Prof. Bakar Çağlar, Başbakan Erdoğan'ın bu yaklaşımının "hukukun etidnligini ve ititintiligini yok saymak" anlamına geleceğine dikkat çekti. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özenir Özok da, Başbakan Erdoğan'ın "yargı kararlarını için sindirmesi" gerrektigini vurguladı.

Çağlar, Erdoğan'ın "hukuk, ilid kere ilid dürt anlayışıyla yürütmez" sözlereyle, hukukun etidnligini yok saymış olacağını belirterek, "Onun yerine politik gerekçeler geçer" dedi.

Çağlar: Hukuka bakışını gösterdi

Erdogan'ın değerlendirmelerinin hukuka bakışını gösterdiğini kaydeden Çağlar, "Bu düştince gökten zembille düşmedi. Anayasa Komisyonu Başkanı'nun hazırladığı anayasa değişikliği taslağında da çok açık bu görüüyor" diye konuştu. Sosyolojik bir gerçek olarak, yargı yerlerinin her zaman salt hukuka uygunluk denetimini yapmayabildiklerini anlatan Çağlar, "Bir de yerindelik denetimi adı verilen hukuk yanından başka üstün saydik-

ları değerler adına da karar verilebiliyor. Ancak, kimin adına yerindelik sorusunun yanı sıra önemlidir" dedi. Çağlar, kimi zaman yargının siyasetten arındırılmadığına işaret ederek, "Başbakan, seçin kurullarının kararları da dahil bunu birçok kez geçmişte gördü. Aslında başbakan için mutfağın dan birisi" diyerek, Erdoğan'ın geçmişteki yargı kararlarını anımsattı.

Özok: Kararları içine sindirmeli

TBB Başkanı Özok, hukukun, evrensel değerlerini oluşturduğu, herkesin umak durumunda olduğu disiplinler sistemi olduğunu vurgulayarak, "Herkesin kendi içine bakması ve için yapması gerektir" dedi. "Yargı da, geçmişten beri çok saygın önemli temsilciler yardımıyla görevini yapmaktadır" diyen Özok, "Herkes yargı kararına saygılı olmak zorunda. Yargı kararlarını için sindirmek durumundadır" diye konuştu. En sade yurttaşın en yüksek kamu görevlisine kadar herkesin yargı kararına saygı duymak zorunda olduğunu altını çizen Özok, "Yargının hüküm haline gelmiş kararına uyulmalı ve bu kararlar uygulanmalıdır. Yargıyı yıpratacak, zayıflatacak ve genel kitleler karşısında zaafa uğratanak beyanlardan herkesin kaçınması gerektir" dedi.

Cumhuriyet

Alternatif CMUK tasarısı

■ ANKARA (ANKA) - Türkiye Barolar Birliği'nden (TBB) yapılan açıklamada geçen hafta Ankara'da toplanan baro temsilcilerinin Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve halen TBMM Adalet Alt Komisyonu'nda bulunan Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu (CMUK) tasarısını değerlendirdikleri bildirildi. Açıklamada baro temsilcilerinin CMUK tasarısının gereksinimleri karşılamaktan uzak olduğu konusunda görüş birliğine vardıkları ve alternatif bir CMUK değişikliği önerisi hazırlanması kararı aldıkları kaydedildi

08.06.2004 Cumhuriyet

08.06.2004 Cumhuriyet

BASINDA TBB

11.07.2004
Cumhuriyet

Kamu avukatları haklarını istiyor

Kamu avukatları ve hukuk müşavirleri, özel hizmet tazminatlarının artırılmasını ve kendilerine makam tazminatı ödemesi taleplerinde bulundular. Kamu avukatları ile hukuk müşavirlerinden oluşan bir grup, özel hizmet tazminatlarının yükseltilmesi ve makam tazminatı taleplerini dile getirmek amacıyla Adliye Sarayı önünde basın açıklaması yaptıktan sonra Anıtkabir'i ziyaret etti. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok'un başkanlığında Atatürk'ün manevi huzuruna toplanarak, etkinlik koydu, saygı duruşunda

bulundu. Daha sonra Mısak-ı Milli Kültür'ünde Anıtkabir Özel Defteri'ni imzalayan Özok, "Atam, yurdun çeşitli illerinden gelen, ilke ve devrinlerine bağlı kamu kesimi avukatlarıyla birlikte huzurundayız. Yıllardır ülkemizde kamu ve devletin hukukunu koruyan kamu kesimi avukatları, hak ettiği maddi ve moral desteği görmemişlerdir. Devlet, en güvenilir vekillerine yeterince sahip çıkmamıştır. İlke ve devrinin gücüyle çalışmalarını sürdüren kamu kesimi avukatlarının saygı ve özenle bağlılıklarını yineliyoruz" diye yazdı. (AA)

Avukatlar hak peşinde

ANKARA - Kamu avukatları ve hukuk müşavirleri, 'tazminat' talepleriyle Anıtkabir'e yürüdü. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'un başkanlığındaki grup, önce Adliye Sarayı önünde bir açıklama yaptı. Açıklamada, "Kamu avukatları, savcılarla eşit statüde değerlendirilmeli. Özel hizmet tazminatları en az yüzde 215 olarak belirlenmeli. Avukatın vekâlet ücretindeki limit sınır kaldırılmalı ya da günün koşullarına uygun hale getirilmeli" denildi. (Radikal)

11.07.2004 Radikal

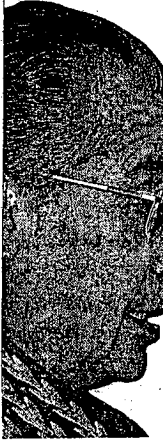
Kamu avukatları tazminat artışı istiyor

Kamu avukatları ve hukuk müşavirleri, özel hizmet tazminatlarının artırılmasını ve kendilerine makam tazminatı ödemesi taleplerinde bulundular. Kamu avukatları ile hukuk müşavirlerinden oluşan bir grup, özel hizmet tazminatlarının yükseltilmesi ve makam tazminatı taleplerini dile getirmek amacıyla Adliye Sarayı önünde basın açıklaması yaptıktan sonra Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok'un başkanlığında Anıtkabir'i ziyaret etti.

Balıkesir Barosu Genel Sekreteri Hakan Berk, kamu avukatları adına yaptığı basın açıklamasında, kamu avukatlarının, adli, idari ve askeri yargı ile hakem kurullarında vekili oldukları kurumları temsil ettiklerini kaydetti. Kamu avukatlarının kamunun hak ve menfaatlerini savunduklarını belirten Berk, "Buna karşın mali ve özlük hakları yönünden uzun yıllardır mağdur edilmişlerdir. Kamu avukatları ve hukuk müşavirlerinin özel hizmet tazminatlarının en az yüzde 215 olarak belirlenmesi gerekmektedir" diye konuştu. ■ ANKARA

11.07.2004 Yani Şafak

Barolar, Ozkaya'nın istifasını ve 'Neşter' davasının tekrar incelenmesini istiyor

BİRHİMLİ SATTAR/ANİ DİZGİN

Almanya Çalın hakkındaki devreye ilgili olarak MİT yetkilisi Kasım Kocaoğlu suçsuzlukla suçlanırsa onun suçunu üzerine alan Ozkaya, iddialara ağırlığı ağırlıkla devreye çıkarılmalıdır. Ancak yolsuzluk yapıldığına ilişkin iddialara ilişkin soruşturmanın sonuçlanması için devletin katılmaması gerekir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün devreye çıkarılması için devletin katılmaması gerekir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir.

28.08.2004 Zaman

Hukukçular, sınırsız telefon dinleme ve dolaylı dinlemeyle suçlamaya karşı çıktılar

'Delil niteliği taşımaz'

ANKARA (Cumhuriyet Bilgi) - MİT'çi Kasım Kocaoğlu'nun Yargıtay Başkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün müdahalesiyle devreye alınması (Çalın için rüşvet ödendi) iddiası, telefon dinlemesi sonucu ilgili soruşturmanın sonuçlanması için devletin katılmaması gerekir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir.

ANKARA (Cumhuriyet Bilgi) - MİT'çi Kasım Kocaoğlu'nun Yargıtay Başkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün müdahalesiyle devreye alınması (Çalın için rüşvet ödendi) iddiası, telefon dinlemesi sonucu ilgili soruşturmanın sonuçlanması için devletin katılmaması gerekir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir. Devletin katılmaması halinde soruşturmanın sonuçlanması mümkün değildir.

28.08.2004 Zaman

'Yerinde olsam istifa ederim'

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "Ben, Yargıtay Başkanı'nın yerinde olsam istifa ederdim" dedi. Özok, yeni bulguların ardından Milliyet'e şu değerlendirmeyi yaptı: "Soruşturmanın selameti açısından Ozkaya'nın istifası etmesi gerekir. Ben olsam ederdim. Ciddi iddialar var. Yazık, boşuna yıpratıyor. Ben olsam bir dakika bile durmazdım. ■ ANKARA Milliyet

28.08.2004 Milliyet

28.08.2004 Cumhuriyet

Cumhuriyet

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok: Özkaya insani duygularla görüştü

'Siyasiler yargıyı etkilemek istiyor'

Özdemir Özok

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) -Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, yargıyı en çok etkilemek isteyen kişi ve kurumların başında siyasi kadroların geldiğini, ancak yakınına konularının çözümünde kendilerine düşen görevi yerine getirmediklerini vurguladı. Özok, yasanın ve yürütme organlarının üst düzey yetkililerinden en sadı fivesine kadar herkesin artık his gözlenmeden ve saklanmadan Cumhurbaşkanı'na ve Anayasa Mahkemesi'nin hukuk devleti adına yaptığı inceleme ve denetlemeleri yasanın ve yürütmeye doğru müdahale olarak kabul emelerini eleştirdi. Özok, Nester soruşturmasına değinirken, "Çok ilginç ve talihsiz bir iddianame ile sadece avukatlar

ile bazı bürokratların mahkemeye sevk edilmesini öngören ve kanunoyunda olaylarla ilgili yüksek yargıların korunduğu tartışmalarına nedeni olan sürer. Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düşmüştür. Keşke olmasaydı" diye konuştu. Yargıtay Başkanı Özkaya'nın "insani duygular sonucu yapıldığı açık olan davranışlarının" sunuluş biçiminin, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak nitelikte olduğunu söyledi.

Van Emniyeti'nin eski müfettişleri Mustafa Bayram'ın oğlu Hamit Bayram'ın oğlunun kaçırılmasına değinen Özok, "Aşiret reisleri, korulu düzene kafa tutabilmekte, kovboy filmlerini aumsatacak biçimde karakol basıp adama kaçırabilmekte" dedi.

07.09.2004 Cumhuriyet

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI ÖZOK:

Ortaçağ uzantıları hâlâ var

Törende ikinci konuşmayı Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok yaptı. Yargıtay Başkanı Özkaya'dan yana tavrı alan Özok'un konuşmasındaki başlıklar şöyle:

- Öngörüstüz ve popülist politikalar Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini sarsıyor.

- Eğitim ve işsizlik başta olmak üzere, ortaçağ anlayışının uzantısı kan davaları, namus cinayetleri sürmekte, aşiret reisleri kurulu düzene kafa tutabilmekte, kovboy filmlerini anımsatacak biçimde karakol basılıp adam kaçırılabilmekte.

- Adalet Bakanı ve Bakanlık Müsteşarı'nın kuruldan ayrılması, Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'na bağlı bir teftiş kurulunun oluşturulması; adalet bakanlarının yargıç ve savcılar hakkında re'sen soruşturma başlatma yetkisinin kaldırılması, mesleğe giriş sınavı-

nin bu Kurul tarafından yapılması ve özlük işlerinin Kurul'a bağlanması gereklidir.

- Yazılı ve görsel yaygın organlarında gündeme taşınan olaylar ve sunuluş biçimi, hiçbir şekilde kabul edilemez.

- Çok ilginç ve talihsiz bir iddianameyle "Neşter Operasyonu" yargı tarihine olumsuz bir not olarak düşmüştür.

- Sayın Yargıtay Başkanımızın, insani duygular sonucu, yapıldığı açık olan "davranışlarının" sunuluş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir.

- Tüm bu gelişmeler sırasunda, MIT teşkilatının üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansıyan davranışı ve konuşmaları da, ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin "âli menfaatlerinin" kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından çok ilginçtir.

07.09.2004 Birgün

Özok: Bu ders olsun

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Özok: "Yargıtay Başkanı'nun insani duygular sonucu yapıldığı açık olan davranışlarının sunulmuş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir.

Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen tartışma konusu dahi yapılamayan sayın Yargıtay Başkanı'nın şahsında yaşanmış olması üzüntü vericidir. MIT'in üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansayan davranış ve konuşmaları, ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin 'ali menfaatlerinin' kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından ilginçtir."

ÖZOK'TAN HÜKÜMETE SERT ELEŞTİRİLER

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, hükümeti hedef alan, sert eleştiriler içeren, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ilkesini öne çıkaran bir konuşma yaptı. Başbakan Erdoğan'ın zaman zaman su içerek, gergin bir ifade ile dinlediği Özok, ülkede, ekonomik ve sosyal açıdan büyük bir teslimiyet yaşandığını, buna karşı duran kişi ve kurumlara ise yapılan olumsuz işleri engelleme eleştirileri yönetildiğini söyledi. Türkiye'nin demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ve çağının çağdaş olma hedeflerinin, Türkiye üzerinde hesaplanırların elini kolunu bağladığını, bu nedenle bu değerlerin hedef alındığını betiren Özok, Türkiye'nin birçok konuda dış dinamiklerin etkisiyle hareket ettiğini ifade etti. Özok, Türkiye'nin o dönemde olmadığı, ulusal çıkarlara aykırı bu yanlış ve teslimiyetçi politikalarla, çok önemli tarihi fırsatları kaçırdığını kaydetti. 1961 Anayasasıyla getirilen ve içinde tek bir siyasi üyenin bulunmadığı Yüksek Hakimler Kurulu'nun, 12 Eylül'le birlikte siyasetin vesaleti altında olduğunu, Adalet Bakanlığı'nın son kararname ile 2 bin 500 yargıç ve savcının yerinin değiştirildiğini, bu atamalarda başkanlık personelinin egemen olduğunu ve kadrolaşma iddialarının bulun-

duğunu dile getiren Özok, Adalet Bakanlığı Müsteşar'ın bu kurultan çıkarılması tedbirini bugün yargının bağımsız, yargıya öncelikli olmadığını kaydeden Özok'un gıyay Başkanı'nı koruyucu sözleri dikkat çekti. "Yargıtay Başkanı'nun, insani duygular sonucu yapıldığı açık olan 'davranışın' sunulmuş biçimi, aynı durumdaki kişi için ders alınacak nitelikte olduğunu" leyen Özok. "Çok yönlü bu dersin çağ insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılmayacak başkanı şahsında yapılmış olması üzüntü verici" dedi.

TBB Başkanı Özok'un konuşması zaman zaman Başbakan Erdoğan'ı rahatsız etti.

07.09.2004 *Vatan*

07.09.2004 *Evrensel*

Başkan'a avukat desteği

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok adli yıl açılış törenindeki konuşmasında MIT-Çakıcı-Yargıtay dosyasıyla ilgili haberleri eleştirdi. Özok, "Yargıtay Başkanı'nun insani duygularla yapıldığı açık olan 'davranışlarının' sunulmuş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders niteliğindedir. Çok

yönlü bu dersin seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü tartışma konusu yapılamayan Yargıtay Başkanı'nun şahsında olması üzüntü vericidir" dedi.

Öte yandan, bir grup Yargıtay üyesi, adli yıl töreninden sonra, Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde yatan Yargıtay Başkanı Özkaya'yı ziyaret etti.

07.09.2004 *Radikal*

NEŞTER DAVASI YARGIYA OLUMSUZ NOT

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Neşter Operasyonu'nun, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düştüğünü belirtip, "Keşke olmasaydı" dedi. İşte Özok'un sözleri: "Hukuk yaşamımıza 'Neşter Operasyonu' adıyla giren talihsiz bir iddianame ile sadece avukatlar ile bazı bürokratların mahkemeye sevk edilmesini öngören ve yüksek yargıçların korunduğu tartışmalarına neden olan süreç, Türk yargı tarihine olumsuz not olarak düşmüştür."

■ İNSANİ DUYGULAR

"Yargıtay Başkanı'nın insani duygular sonucu yapıldığı açık olan 'davranışlarının' sunuluş biçimi ders alınacak niteliktedir. MİT Teşkilatı'nın üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansıyan davranışı ve konuşmaları da ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin 'ali menfaatlerinin' kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından çok ilginçtir."

07.09.2004 Star

Özok'tan kadrolaşma uyarısı
Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok da yaptığı konuşmada, son yıllarda hakim ve savcı atamalarında kadrolaşma amacının güdüldüğü yolunda yakınmalar geldiğini, birçoğunun da meslekten ayrılmayı düşündüklerini aktardı. Özok, "Hepimiz görevimizi yaparken, yetkilerimizi kullanırken, hukuka uygun davranmak durumundayız. Aksi takdirde inanırlılığımızı yitiririz. Tüm bu gelişmeler sırasında MİT'in üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansıyan davranışı ve konuşmaları da ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin 'ali menfaatlerinin' kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından ilginçtir" diye konuştu.

07.09.2004 Özgür Gündem

Siyasi kadrolar şikayet etmesin

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, adli yıl açılış töreninde yaptığı konuşmada, yargıyı en çok etkilemek isteyen kişi ve kurumların, başta siyasi kadrolar olmak üzere, yargıdan yakındığını söyledi. Ancak Özok, siyasilerin yakınma konularının çözümünde kendilerine düşen özen ve görevleri yerine getirmediklerini savunarak; yönetenlerin, sorumluluk ve duyarlılık anlayışı ile hareket etmek yanında, şaibeden uzak ilkeli ve örnek davranışlar sunmak zorunda olduklarını kaydetti.

07.09.2004 Hürriyet

Baro'dan MİT'e eleştiri

Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya'ya destek veren Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, MİT'i ise görevini tam yapmamakla suçladı

Yargıtay üyelerinden çağdaşlık sözü

YARGITAY Birinci Başkanvekili Muter Kaban ve beraberindeki heyet, adli yılın başlaması dolayısıyla Anıtkabir'i ziyaret etti. Kaban ile beraberindeki daire başkanları, üyeler, hakim ve savcılar, Atatürk'ü Yal'dan yürüterek ören alanına geldiler. Muter Kaban'ın Atatürk'ün kabrine çelenk koymasının ardından, sağıy durumda bulunduğu MİT'ye daha sonra Misak-ı Milli'nin si'ne geçti. Kaban, Defteri'ne şunları yazdı: "Bir adli yıl açılışını rundayız. Demokrasinin gerlerini benimseyerek, lim rehberliğinde, çağla Lmek ve çağın ötesine geçme de gösterdiğin aydınlık yük yürüyoruz ve yürümeye devam ediyoruz."

Özkaya'ya ziyaret

Bazı Yargıtay üyeleri, GATA'ya sağlık kontrolleri devam eden Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya'ya ziyaret etti. Anıtkabir ziyaretinin ardından Yargıtay'a dönen bazı üyeler, 3 servis otlubüsü ve 6 daire başkanına ait makam aracıyla GATA'ya gittiler. Üyeler, tetkikleri devam eden Yargıtay Başkanı Özkaya'ya geçmiş olsun dilekelerini ilettiler. Özkaya'nın sağlık durumunun iyi olduğu bildirildi.

Adli yıl açılışı poteste edildi:
2004-2005 Adli Yıl açılışı başta Ankara ve İstanbul olmak üzere birçok ilde poteste edildi.

Acılışa Nester' gölgesi düştü

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, adli yılın açılışında yaptığı konuşmada, yargı ve yargı sorumlularıyla ilgili olarak yazılı ve görsel yayım organlarında gündeme taşınan olaylara ve sorunlara ilişkin, hiçbir şekilde kabalı edilemeyeceğini söyledi. Özok, "Hukuk yaşamımıza 'Nester Operasyonu' adı ile giren, çok ilginç ve talimsiz bir iddianameyle sadece avukatlar ile bazı bürokratların mahkemeye sevk edilmesini öngören ve kamuoyunda olaylarla ilgili yüksek yargıların korunduğu tartışmalarına neden olan süreç, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düşmüştür" diye konuştu.

Özdemir Özok

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Nester Operasyonu'nun, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düşüğünü ifade ederek, "Keşke olmasaydı" dedi.

Özok, adli yıl açılış töreninde yaptığı konuşmada, yargıyı en çok etkilemek isteyen kişi ve kurumların başta siyasi kadrolar olmak üzere, yargıdan yakındığını, ancak yakınma konularının çözümünde kendilerini düşen özen ve görevleri yerine getirmediklerini belirtti. Son yıllarda Türkiye'de ekonomik ve sosyal açıdan büyük bir teslimiyet yaşandığını belirten Özok, buna karşın duyurdu kişi ve kurumların göstermiş olduğu ulusal duruşunu olumlu işleri engellemeye gittiği gösterdiğini kaydetti. "Demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ve çağının çağdaş olma hedefleri Türkiye Cumhuriyeti üzerinde başka hesapları olanların elini koluna bağlamakta ve huzursuz etmektedir" diyen Özok, bu kesimin, Türkiye Cumhuriyeti'nin aydınlık hedef ve hayallerinden son derece rahatsız ve tedirgin olduklarını ifade etti.

Özok, "Yargıtay Başkanı'nın insancıl duygular sonucu yaptıkları apık olan davranışlarının sunulmuş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir. Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen hiç kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılmayan Sayın Yargıtay Başkanı'nun şahsında yaşantısının olması gerçekten üzüntü vericidir" diye konuştu. Özok, tenel hak ve özgürlükleri koruyan düzenlemelerin hukuk dışı yayımlarla çok kötü bir şekilde ihlal edildiğini bildiren söyle devam etti:

"Üzülerek ifade etmek gerekir ki şikâyete bağlı olmayan yasa dışı aykırı eylemler hakkında ne gibi işlemler yapıldığına dair, bugüne kadar kamuoyuna yazılan bir girişim tartışılmazdır. Tüm bu gelişmeler sırasında MİT Teşkilatı'nın üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yayın davranış ve konuşmaları da ilişkilerin yutulma geldiğini ve devletin 'ülî menfaatlemler tarafından, hangi anlayışla korunması göstermesi bakımından çok ilginçtir."

07.09.2004 Tercüman

Herkes üzerine düşeni yapmalı

Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Yargıtay'da düzenlenen adli yıl açılış töreninde yaptığı konuşmada, yargıyı en çok etkilemek isteyen kişi ve kurumların başta siyasi kadrolar olmak üzere, yargıdan yakındığını, ancak yakınma konularının çözümünde kendilerine düşen özen ve görevleri yerine getirmediklerini savundu. Özok, yönetenlerin, sorumluluk ve duyarlılık anlayışı ile hareket etmek yanında, şaibeden uzak ilkeli ve örnek davranışlar sunmak zorunda olduklarını kaydetti. "Demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ve çağının çağdaşı olma hedefleri Türkiye Cumhuriyeti üzerinde başka hesapları olanların elini koluna bağlamakta ve huzursuz etmektedir" diyen Özok, bu kesimin, Türkiye Cumhuriyeti'nin aydınlık hedef ve hayallerinden son derece rahatsız ve tedirgin olduklarını öne sürdü. Hukuk devletinin tüm eylem ve işlemleri hukuka ve anayasal kurallara uyan devlet olduğunu kaydeden Özok, "Yargı bağımsız ve yargıç güvenceli olmalıdır ki devletin yasama ve yürütme erklerinin hukuk dışı işlemlerini hukuk içine çekebilsin, hukuk içinde tutabilsin" dedi.

07.09.2004 Yeni Çağ

Özok, Yargıtay Başkanı Özkaya'ya sahip çıktı

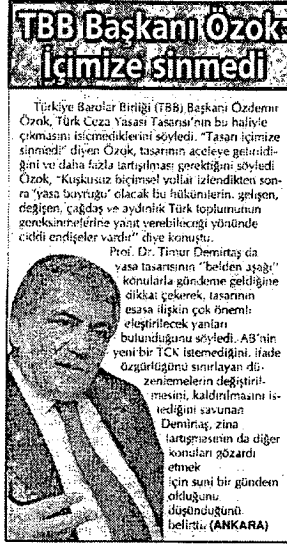
Adli yılın açılış töreninde Yargıtay Başkan Vekili Kaban'ın ardından kürsüye gelen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Neşter Operasyonu ve yargıyla ilgili eleştirilere değindi. 'Neşter Operasyonu'nun, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düştüğünü' ifade eden Özok, "Bu süreç keske yaşanmasaydı." dedi. Özok, genel olarak sosyal ve moral değerlerdeki çözümlerin, her alandaki kirlenmenin, toplumun hak, adalet ve hukuk anlayışı yanında yargıdan beklentilerinde de büyük değişiklikler yaptığını söyledi. Özok, Alaattin Çakıcı davasıyla ilgili MİT görevlisiyle görüştüğü için eleştirilen Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya'ya sahip çıktı. Yargıtay Başkanı'nun bu görüşmeyi 'insani duygular sonucu' yaptığını ileri süren Özok, "Görüşmenin sunulmuş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir. Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, sekin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen hiç kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılamayan Sayın Yargıtay Başkanı'nun şahsında yaşanmış olması gerçekten üzüntü vericidir. Yargının da eleştirilebilecek çok önemli noksanları var. Çağdaş hukuk devletinde hiçbir organ ve kurum dokunulmaz değil ve olmaz." diye konuştu. Ankara, Zaman

07.09.2004 Zaman

Özok: Özkaya'nın durumu ders olsun

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, "Yargıtay Başkanı'nun insani duygular sonucu yapıldığı açık olan davranışlarının sunuluş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir" dedi. Özok, Yargıtay'da düzenlenen adli yıl açılış töreninde yaptığı konuşmada, genel olarak sosyal ve moral değerlerdeki çözümlenmiş, her alandaki kirlenmenin toplumun, hak, adalet ve hukuk anlayışı yanında yargıdan beklentilerinde de büyük değişiklikler yapıldığını söyledi. Konuşmasında Yargıtay-MIT-Çakıcı tartışmalarına da değinen Özok, "Yargıtay Başkanı'nun insani duygular sonucu yapıldığı açık olan 'davranışlarının' sunuluş biçimi, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak niteliktedir. Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen hiç kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılamayan sayın Yargıtay Başkanı'nun şahsında yaşanmış olması gerçekten üzüntü vericidir" diye konuştu. Özok, Neşter Operasyonu'nun, Türk yargı tarihine olumsuz bir not olarak düştüğünü ifade ederek, "Keşke olmasaydı" dedi. ANKARA

07.09.2004 Yeni Şafak

Özok, Özkaya'ya sahip çıktı

Türkiye Barolar Birliği Başkanı (TBB) Özdemir Özok, Yargıtay-MIT-Çakıcı ilişkilerinde adı geçen Yargıtay Başkanı Eraslan Özkaya için "Örnek yargıç, dürüst insan" dedi.

Yeni adli yılın açılış töreninde 21 sayfalık bir konuşma yapan Özok, Yargıtay Başkanı hakkında medyada her alan iddialar ile bunların sunuluş biçiminin 'kabul edilebilir' gibi olmadığını söyledi. TBB Başkanı, Özkaya'nın insani duygular sonucu yapıldığı açık olan davranışlarının sunuluş biçiminin, aynı durumda kalacak kişiler için ders alınacak nitelikte olduğunu kaydetti. Özdemir Özok,

"Çok yönlü bu dersin, çağdaş insan, seçkin hukukçu, örnek yargıç ve dürüstlüğü son olaylara rağmen hiç kimse tarafından tartışma konusu dahi yapılamayan Yargıtay Başkanı'nın şahsında yaşanmış olması üzüntü vericidir" diye konuştu. Siyasetin gölgesinin yargı üzerine düşmemesi için, Adalet Bakanı ve bakanlık müsteşarının Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'ndan mutlaka ayrılmaları gerektiğini savunan TBB Başkanı Özok, son kararnamede iki bin beş yüz civarında hakim ve savcının görev yerinin değişmesinde bakanlık personelinin egemen olduğunu iddia etti. (ANKARA)

07.09.2004 Akşam

Barolar TCK'ya karşı

TBB Başkanı Özdemir Özok

Tasarı bugün Meclis'te

Hükümet toplantının büyük bir kasımın toplantısı çeken TCK Tasarısı bugün Meclis'te geçiriyor. Tasarıya tepki gösteren Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, tasarının beklenileni kasınlıkla karşılanmadığını söyledi. Özok, hükümetin tasarının "Kantunizmasız, gemiksen bir tasarı" olarak çıktığını söyledi. Özok, TBB'nin tasarının yanarda olmadığını da itarı çıktı.

13 maddelik öneri paketi

Türk Ceza Kanunu Tasarısı Meclis Adalel Komisyonu'nda görüşülürken görev yapan akademisyenler, 346 maddelik tasarının 13 maddesinde değişiklik yapılması için bir öneri paketi hazırladı. Öneriler CHP ve AKP gruplarına sunuldu. Söz konusu önerilerin köle beğenileriyle ilademik çevrelerin eleştirileri dikikate alınarak hazırladığı beirildi.

AB 1 ay süre verdi

Financial Times gazetesi Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye, "Zihni suş sayın yata tasarısını çöpe atmak için" bir ay süre tanıdığını öne sürdü. Gazete, AB'nin bu sürenin sonunda istediği hedefe ulaşamaması halinde, Türkiye'nin AB'ye kasımak için yitirdiği harcağı çabaların zora geçeceği iddasında da bulundu.

sayfa 7

14.09.2004 Evrensel

Hukukçular TCK'ya karşı

Ankara/EVRENSEL

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, bugün Meclis'te görüşülmesi başlanacak olan TCK tasarısının beklenileni karşılanmadığını, tartışmalar için daha uzun bir süreye ihtiyacı olduğunu belirtti. Özok, tasarının yanarda olmadıklarını söyleyen, Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Timur Demirtaş da 4-5 ayda ceza yasanı yapılabileceğini, AB'nin yeni bir ceza tasarısı istemesinin söz konusu olmadığını bildirdi.

Özok, dün düzenlediği basın toplantısında, ceza yasının toplantılar için önemine değindi. Devletin kamu adına hareket etmesine olanak sunan kurullar bürokrasinin büyük bölümünü ceza yasının oluşturduğuna belirtti. Özok, bir toplantıda söz

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, mevcut tasarının "çağın değerlerini yansıtırma yanında, gelecek nesillere de bırakılabilecek örnek bir ceza kanunu" olmadığını söyleyerek, "Tasarının yanarda değişil, bu kadar acele etmemek gerekir" dedi.

14.09.2004 Evrensel

Hukukçulardan tepki

Birgün - Ankara

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Timur Demirtaş ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu ile Best Oteli'de, TCK Tasarısı ile ilgili basın toplantısı düzenledi. TBB olarak, Türkiye'nin çağdaş bir ceza kanununa kavuşturulması için destek verdiklerini söyleyen Özok, amaçlarının temel bir yasa olan Ceza Yasası'nın tasarısının "kusursuz ya da en az eksik ve kusurlu" yasalasmaına katkı sunmak olduğunu belirtti. Özok, "gelecek nesillere de bırakılabilecek örnek bir ceza kanunu istemenin lüks olarak" adlandırılmayacağını belirtti.

Özok, Anayasa Mahkemesi'nin TBMM İçtüzüğü'nün 91. maddesini iptal ettiğini anımsatarak, "Tasarının temel yasa olarak kabul edilerek, görüşme ve

oylama yapılarak yasalasmaı halinde iptal edilmiş bir kural uygulanacağından usulsüzlük yapılmış olacaktır" dedi.

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Timur Demirtaş da, tasarının hep "belden aşağı" konularla gündeme geldiğini ifade ederek, "Oysa esasa ilişkin tartışılacak noktalar var" dedi. Demirtaş, "Mahkemeler ne yapacağını bilemeyecek, uygulamada boşluklar olacak. Adalet iyice güvensiz duruma gelecek. Zina, bu durumu örtmek için yaratılan suni bir gündem, sanyorum, tasarına da koymayacaklar" dedi.

Doç. Dr. Fatih Selami Mahmutoğlu, esaslar bakımından uzlaşma sağlamanın, herkesi memnun etmenin mümkün olmadığını söyleyerek, "Ceza hukuku ah-laki eğilimlerimizi göz önüne almak zorunda değil. Devletin bu bireysel alana müdahalesi yanlış" diye konuştu.

14.09.2004 Birgün

Cumhuriyet

Barolar Birliği, TCY Tasarısı'nın yanında olmadıklarını bildirdi 'İçimize sinmeyen yönleri var'

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Prof. Dr. Timur Demirtaş, zina tartışmalarını suni gündem olarak nitelendirirken, "Zina suç olmaktan çıktı diye zinalar artmadı" dedi. Doç. Dr. Fatih Selam Mahmutoğlu da, Avrupa'da ceza hukukunda zina suçunun geride kaldığını vurgulayarak "Devletin bireysel alana müdahalesi doğru değildir" dedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, TCY Tasarısı'nın çok da yanında olmadığını belirterek "İçimize sindiremediğimiz yönleri var" dedi.

TBB Başkanı Özok, Prof. Dr. Demirtaş ve Doç. Dr. Mahmutoğlu ile birlikte TCK Tasarısı'yla ilgili basın toplantısı düzenledi. TBB Başkanı Özok, mevcut tasarrun beklen-

tilere yanıt verecek nitelikte olmadığını vurgulayarak "AB'nin dayatması sonucu, TBMM gündemine alınan ve Meclis'in olağanüstü toplantısında görüşülerek büyük olasılıkla bundan önceki çok önemli yasalarda olduğu gibi, iltidat çoğun-

► Zina tartışmalarını suni gündem olarak değerlendiren Prof. Dr. Timur Demirtaş, "Zina suç olmaktan çıktı diye zinalar artmadı" dedi.

luğunun kendi sosyal, siyasal ve toplumsal görüş ve beklentileri doğrultusunda yapılacaktır" dedi.

'Yaklaşım doğru değil'

Özok, TCY Tasarısı'nın çok da yanında olmadığını vurgulayarak

"İçimize sindiremediğimiz yönleri var. Konu tartışılmalı. 'Biz yaptık, oldu' yaklaşımı doğru değil" dedi.

Toplantıya katılan Prof. Dr. Demirtaş, tasarrın yasalaşması durumunda, lehe hükümlerin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini belirterek "Cezaevlerinde binlerce insan var, bunların hepsi lehe hükümlerin yeniden değerlendirilmesini isterse, mahkemeler bu yükün altından nasıl kalkacak?" diye konuştu.

Zinaya ilişkin hükümleri Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiğini ve suç olmaktan çıkardığını anımsatan Prof. Dr. Demirtaş, "Zina suç olmaktan çıktı diye, zinalar artmadı. Yeni düzenleme gerekli değil. Suni bir gündem" diye konuştu.

14.09.2004 Cumhuriyet

Tasarıya tepkiler
Özgürlükler kısıflanıyor

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, tasarıya suni gündem olarak nitelendirdiği yeni haliyle çıkarılan Özgürlükler Kanunu'na tepki gösterdi. Kanun tasarıya suni gündem olarak nitelendirildiğini söyledi. Özok, "Bu kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor" dedi. Özok, "Bu kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor" dedi.

Tasarıya tepkiler Özgürlükler kısıflanıyor

ANKARA (Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Ceza Kanunu'nun (TCK) Tasarısı'na suni gündem olarak nitelendirdiği yeni haliyle çıkarılan Özgürlükler Kanunu'na tepki gösterdi. Kanun tasarıya suni gündem olarak nitelendirildiğini söyledi. Özok, "Bu kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor" dedi. Özok, "Bu kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor" dedi.

TCK'nın Türk toplumuna için çok önemli olduğunu vurgulayan Özok, yeni kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor. TCK'da, haliyle çıkarılan 1926 yılından beri 60'den fazla değişikliğin yapıldığını hatırlatan Özok, "İhtilafın yarattığı kısıfların TCK'na tasarrın değiştirilmesi olduğunu ille-

günle yanıt verecek nitelikte olmadığını vurgulayarak "AB'nin dayatması sonucu, TBMM gündemine alınan ve Meclis'in olağanüstü toplantısında görüşülerek büyük olasılıkla bundan önceki çok önemli yasalarda olduğu gibi, iltidat çoğun-

"Bu haliyle kabul edilemez"
Kültür Bakan Yardımcısı Kemal Yavuz da kanunun bu şekilde kabul edilmesine ilişkin görüşlerini dile getirdi. Yavuz, "Bu kanunla özgürlükler kısıflanıyor" dedi. Kanunla sadece edilemler ve cezalar değil, hukuken hakları korunan özgürlükler de kısıflanıyor. TCK'da, haliyle çıkarılan 1926 yılından beri 60'den fazla değişikliğin yapıldığını hatırlatan Özok, "İhtilafın yarattığı kısıfların TCK'na tasarrın değiştirilmesi olduğunu ille-

14.09.2004 Milli Gazete

'Hükümet TCK'ya kaçırıyor'

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, TCK Tasarısı'nın bu hali ile "İçlerine sinmediğini" söyledi. Hükümetin suni olarak "zina" gündemi yarattığını ileri sürer Özok, böylece diğer noktaların tartışmadan kaçırıldığını savundu.

14.09.2004 Takvim

'Buruna parmak sokmak suç!

Prof. Dr. Timur Demirtaş, TCK tasarı kanunlaşır, bir adamın bir kadının buruna ya da kulağına parmağını sokması halinde "cinsel taciz"le suçlanabileceğini bildirdi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Prof. Dr. Timur Demirtaş ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Faik Selami Mahmutoğlu ile birlikte Best Oteli'de, TCK Tasarısı ile ilgili basın toplantısı düzenledi. Prof. Dr. Timur Demirtaş, tasarının, muhtemel kasıt durumunda cezanın indirilmesini öngördüğünü, eksik tam teşebbüs ayrımlarına son verilerek, mahkemelere geniş yetki tanıdığını belirterek, bunların kabul edilemeyeceğini söyledi. Demirtaş,

tasarının kanunlaşması durumunda, lehte hükümlerin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini belirterek, "Cezaevlerinde binlerce insan var, bunların hepsi lehte hükümlerin yeniden değerlendirilmesini isterse, mahkemeler bu yükün altından nasıl kalkacak?" diye sordu.

Demirtaş, tasarının 105. maddesinde "cinsel saldırı" suçunun düzenlendiğini hatırlatarak şöyle devam etti: "Tasarının, 'filin vücuda organ veya sair bir cisim sokulmak suretiyle işlenmesi durumunda...' diye devam eden bir fıkrası var. Erkeğin parmağını kadının kulağına, burnuna sokması cinsel saldırı suçu oluşturacak. Kastettileri şey çop ve buna benzer şeyler aslında, ama açık açık anlatılmıyş."

14.09.2004 Yeni Şafak

Özok'tan kadrolaşma uyarısı

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok da yaptığı konuşmada, son yıllarda hakim ve savcı atamalarında kadrolaşma amacının güdüldüğü yolunda yakınmalar geldiğini, birçoğunun da meslekten ayrılmayı düşündüklerini aktardı. Özok, "Hepimiz görevimizi yaparken, yetkilerimizi kullanırken, hukuka uygun davranmak durumundayız. Aksi takdirde inanırlığımızı yitiririz. Tüm bu gelişmeler sırasında MIT'in üst düzey yöneticilerinin kamuoyuna yansıyan davranışı ve konuşmaları da ilişkilerin ne boyutlara geldiğini ve devletin 'ali menfaatlerinin' kimler tarafından, hangi anlayışla korunduğunu göstermesi bakımından ilginçtir" diye konuştu.

07.09.2004 Milliyet

TCK tartışması büyüyor

Türkiye-AB ilişkilerini geren TCK Tasarısı'na tepkiler artıyor

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Avrupa Birliği'nden (AB) müzakere tarihi alınca TCK'nin krize olamayacağını savunurken, İngiltere'de yayınlanan Financial Times, AB'nin Türkiye'ye "zinayı suç sayan, usunup çöpe atmak için" bir ay süre tanıdığı öne sürdü. Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok ise beklentilere cevap veremeyen tasarının yeniden düzenlenmesini istedi.

Habermelerin meslek öncesi eğitimi toplantısında konuşan Adalet Bakanı Cemil Çiçek, TCK ile ilgili bir yıl içerisinde yeni düzenlemeler yapıldığını, eski krizlerin ilerleyen zamanda tamamlanacağını belirterek, AB için müzakere tarihi verilmesini TCK'deki düzenlemelerin krize olamayacağını savundu.

TBB: Tasarı içimite sinmedi Ankara Best Of'de basın toplantısı düzenleyen Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, tasarının bu haliyle çıkarılması istemediklerini söyledi. "Ta-

sarı içimize sinmedi" diyen Özok, sunukları ifade etti: "2004 Türkiye'sinde insan hakları alanındaki sözleşme ve mecliste görüşülen hedefleri yakalamak ve çoğunluğu getirenleri yansıtmaya yönelik gelecek nesillere de bırakılacak örnek bir ceza kanununa istemek lüks olmaz. Mevcut tasarı bu beklentilere yanıt vererek nitelikte midir? sorusuna doğrusu evet" yanıtını vererek, müzakere mümkün olamaz. Bu durum tasarının daha uzun süre tartışılacağına işaret etti. Tasarının çok daha uzun olacağını göstermektedir. Türk toplumu için çok önemli olan bu yasanın

daha fazla tartışılmasının iyi sonuçlar doğuracağını inanıyorum" dedi.

AB'den süre iddiası İngiltere'de yayınlanan Financial Times, AB'nin Türkiye'ye, "zinayı suç sayan yasa tasarısını çöpe atmak için" bir ay süre tanıdığı öne sürdü. Gazetinin haberinde, AB'nin bu sürenin sonunda istediği hedeflere ulaşmaması halinde, Türkiye'nin AB'den müzakere tarihi alınmasını zor olabileceğini yazdı. AB hükümetlerinin zınağı suç sayan yasa tasarısından rahatsızlık duyduklarını savunan gazete, "Tasarıda yer alan hususların

her ne kadar kadın ve erkek eşit yaklaşımı beklenirse de, bunun daha ziyade kadınlara karşı kullanılmaya dair kaygılar var. Eger hükümet geri adım atmazsa, 6 Ekim'de yayınlanacak İlerleme Raporu'nda Ankara'nın aradığı kendisine eşitlik yapan açık ifadeler yer almayabilecek" ifadelerine yer verdi. Bu arada Washington'daki dışişleri kuruluşu Bau Politika Merkezi (Western Policy Center) uzmanlarından Jon O. Lesser, aralık ayında AB'nin Türkiye'ye tarih vermesi ve AB'nin daha tutarı bir savunma ve AB'nin Washington ile bağlarını zayıflatılacağına savundu. **HABER MERKEZİ**

CHP'li Topuz: Başbakan cemaat baskısı altında

CHP Grup Başkanvekili Ali Topuz, TCK Tasarısını yaklaşık bir yıldır görüşüldüğü Meclis'te zina konusunun sorulmadığını belirterek, "Nitekim oldu da bu konu gündeme geldi! AKP'yi destekleyen cemaatlerin aygıt kalkarak Başbakan'ın başına alınması konusunda bu konu gündeme gelmiştir" dedi. Topuz, Meclis'te gazetecilerle yaptığı sohbet toplantısında önemli iddialarda bulundu. Topuz, zina odaklı TCK tartışmalarının nedenine ilişkin görüşleri ileri sürdü: "Başbakan'ın yaklaşımı hayretle izliyoruz. Bir yıldır

bu metin tartışılıyor. Hiçbir AKP yöneticisi bu görüşmeler sırasında zina konusunda bir öneride bulunmadı. Neden birderbire bu konu gündeme geldi? Komisyon görüşmeleri sırasında sadece bir AKP'li komisyon üyesi konuya gündeme getirdi ve başta Cemil Çiçek olmak üzere diğer AKP'li üyeler de 'nereden çıktı şimdi bu' diyerek bu öneriyi reddettiler. Ama bunu reddeden bakan bugün çeşit çeşit konuşuyor. Zina konusu AKP'yi destekleyen cemaatlerin aygıt kalkarak Başbakan'ın başına alınması sonucu gündeme gelmiştir."

14.09.2004 Özgür Gündem

CHP Grup Başkanvekili Topuz

Barolar Birliği Başkanı Özok

Yeni TCK'yı AB dayattı

HUKUKÇULAR NE DEDİ?

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Timur Demirtaş, TCK Özet Kanunu (TCK) Tasarısı'nın hep "beiden aşığı" kararları gündeme geldiğini belirterek, "Oysa esas tartışılacak çok nokta var" dedi. Tasarının yasalara hâzinde bir yıl içinde yürürlüğe girmesinin öngörülmediğini belirten Demirtaş, "Yine de mahkemelerin ne yapacağına bilemeyecek, uygulamada boşluklar olacak. Adalet bakanı görevsiz durumda gelecek" dedi. Demirtaş, tasarının, klas laüst durumdaki cezaları indirmesini öngördüğünü, ediktikler teşebbüs ayırma son verilecek mahkemelere geniş yetki tanıdığına belirtti. Kurulardan kabul edilmeyle ilgili söyledi. Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok ise, Anayasa Mahkemesi'nin TBMM kanunları 91. maddesini iptal ettiğini anımsatarak "Bu durum kanunlarda tasarının temel yasa olarak kabul edilerek, görüşme ve oylama yapılarak yasalaşması halinde iptal edilmiş bir kanun uygulanacağından usulsüzlük yapılmaz olacaktır" dedi.

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, yeni TCK tasarısının AB dayatması sonucu Meclis gündemine alındığını söyledi. Anayasa Mahkemesi'nin TBMM kanunları'nın 91. maddesini iptal ettiğini hatırlatan Özok, "Usulsüzlük olacak" dedi. CHP Grup Başkanvekili Ali Topuz, Başbakan'ın cemaatler ile AB arasında sıkıştığıni ifade etti. ■ **10'da**

"Tasarı bu haliyle içimize sinmiyor"

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, TCK Tasarısı'nın mevcut haliyle yasalaşmasını içlerine sindiremediklerini söyledi. Özok, yeni kanunun da acele edilmemesini ve tasarının üzerinde daha fazla çalışılmasını istedi.

TCK'da, 1926 yılından beri 80 defa değişiklik yapıldığını hatırlatan Özok, hükümetin yapmak istediğinin TCK'nın tamamen değiştirilmesi olduğunu ifade ederek, bu durumda Yargıtay içtihatları ile yeni kanunun çelişeceğini söyledi.

14.09.2004 Yeni Çağ

14.09.2004 Şok

Cumhuriyet
AFRİKANIN UÇLARINDA
Mısır'a Bahar
13 EKİM 2004 ÇARŞAMBA

Cumhuriyet

Türkiye Barolar Birliği'nin katkılarıyla hazırlanan
YENİ TÜRK CEZA KANUNU

Cuma günü Cumhuriyetle birlikte. Bayraktağın istemeyi unutmayınız.

13.10.2004 Cumhuriyet

TBB Başkanı TCK'yı eleştirdi

BOLU - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, yeni Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) yasa enflasyonuna neden olacağını öne sürdü. Yargıçlara çok geniş yetkiler verildiğini belirten Özok şöyle konuştu: "Cezalardaki takdir yetkisinin iki yıldan yedi yıla kadar olması soru işareti yaratıyor. İki aynı eylem için yargıçların iki ile yedi yıl gibi farklı cezalar vermesi, halkın adalete güvenini sarsabilir." Ceza kanunlarının, ceza hukuku felsefesine uygun yapılması gerektiğini vurgulayan Özok, "Yeni TCK aceleyle getirildi. Ceza hukuk tekniği bakımından sıkıntılar var. TCK, yasa enflasyonuna yol açacak. Bu yasaların başka iktidarlarca düzeltilmeye gidilmesi de zaman kaybı olur" dedi. (dha).

01.11.2004 Radikal

Cumhuriyet

TBB Başkanı Özdemir Özok:

'AKP, İslam IMF'si istiyor'

İLHAN TAŞCI

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, AKP hükümetinin yasadışı yasa çıkarmaya çalıştığı, "İslam Özele Sektörünün Geliştirilmesi Kurumu" nu "İslam IMF"i olarak tanımladı. Türkiye Barolar Birliği, TBB'nin ilk görüşmeleri süresinde "İslam Özele Sektörünün Geliştirilmesi Kurumu"nu Kur'an Anlaşma"nın uygulanmasına ilişkin yasa tasarılarına tepki gösterdi. Özok, konuşmanın İsmail, Irak, Suriye, Arabistan, Kuvveyt gibi ülkelerde uygulanacağını savunarak "Bu kurum bir anlamda İslam IMF'si. Bir ne yazık ki bu kurumun öngörülebilir hukuku taşıdığına inanıyorum. Türkiye'nin ekonomik gelişmelerine katkı koyma niyetindeyim. Ancak burada uygulanacak olan kurullar perli hükümetler. Bu hükümet devrim ve kalkınma" dedi. İslam Kalkınma Başkanı'nın 2-3 Kasım 1999 tarihinde yıllık toplantısında, üye ülkelerle özel sektör yasalarının finansal ve teknik yönde desteklenmesi konusunu "İslam Özele Sektörünün Geliştirilmesi Kurumu"nu kurulanın kararları'nın görüşme sırasında Özok'un sözleri oldu. "Siz konuşurken kardeşleriniz konuşuyor. Üstünüzden Hazine Bakanlığı tarafından 1 Eylül 2003 tarihinde Kazanılan bu hükümetin İslam'ın istemesine. Anlaşma bu tasarıya bazı yetkiler konularak enflasyonun önlenmesi için. Anlaşma ile perli hükümetin yasa çıkarmaya başladığına inanıyoruz. İslam Hukuku Komisyonu, İslami Adalat Mahkemesi" gibi perli hükümet kurullarına göre çalışacak kurulların benimsenmektedir. Bu yapı, ülkemizi İslam hukuku anlayışına taşıyacaktır" dedi.

► Anlaşma ile perli hükümetin uygun bir özel sektör yaratılmak istendiğini belirten Özok, "İslam Hukuku Komisyonu, İslami Adalat Mahkemesi" gibi perli hükümet kurullarına göre çalışacak kurulların benimsenmektedir. Bu yapı, ülkemizi İslam hukuku anlayışına taşıyacaktır" dedi.

11.11.2004 Cumhuriyet

Cumhuriyet

Özok, dünyanın Türkiye'ye bakışında çağdaş değerlerin yerini dini motiflerin aldığını söyledi

Barolardan AKP'ye eleştiri

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, "İslam Özel Sektörünün Geliştirilmesi Anlaşması"nın hukuk dışı bir karar olduğunu ve bu kararın Türkiye'de hukuk dışı olduğunu söyledi. Özok, Ankara Barosu Başkanı Vedat Altın Çoşar, İstanbul Barosu Başkanı Kazım Kalemci ve İzmir Barosu Başkanı Nevzat Özdemir ile birlikte düzenlenen basın top-

► Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özok, son günlerde "kuvvetler ayrılığı" ilkesinin, kuvvetlerin birbirleriyle yarışılması ve giderek bir kuvvetler çatışmasına dönüştürülmesine tanık olduklarını söyledi.

lantısında güncel gelişmeleri değerlendirdi. TBMM Adalet Ali Komisyonu'nda görüşülen Ceza Muhalefeti Kanunu tasarruflarına ilişkin düşünce, eleştiri ve önerilerinin dikkate alınmasını beklemediklerini ifade eden Özok, son günlerde "kuvvetler ayrılığı" ilkesinin, kuvvetlerin birbirleriyle yarışılması ve giderek

bir kuvvetler çatışmasına dönüştürülmesine tanık olduklarını söyledi. TBMM gündeminde bulunan İslam Özel Sektörünün Geliştirilmesi Anlaşması'na da değeriendiren Özok, "bu anlaşmanın parlatı hukukun dışına çıkarılması ve uygulanması tehlikeye atıyor" dedi. Demekler Kanunu'nda ya-

şılacak istenen düzenlemeleri de eleştiren Özok, uluslararası sermaye sahibi kişi ve kurumların demokler ayrılığıyla Türkiye'de zararlı çalışmalar yapmasını olanak verecek son derece tehlikeli bir düzenleme olduğunu kaydetti. Özok, Türkiye'nin Kıbrıs başta olmak üzere kimi dış işlerinde çok önemli "mevzu konular" ya-

şıldığını, son uygulamalarla çoğunluk dünyadan Türkiye'ye bakışında da önemli değişiklikler olduğunu vurgularken de "Ortodoks" İslam ve tek başına demokler, sosyal hukuk dışı olma iddiasında olan ve İslam dini ile moderniteyi birleştiren Türkiye, dışarıdan artık bu çağdaş değer ve özellikleriyle değil, dinsel motifleri ile hak belirge alphanas bir Ortodoks İslam olarak görülmekte istenmemektedir" görüşünü dile getirdi.

01.11.2004 Cumhuriyet

'Cop'u savunan Erdoğan'a Türkiye Barolar Birliği'nden tepki:

'Polis şiddet kullanamaz'

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, hak ve özgürlüklerin belirli sınırlar içinde kullanılmasını gerektiğini vurgulayarak "Bu hem eylemciler hem de polis için böyledir" dedi. "Göstericiler ne yaparlarsa yapsın" anlayışıyla toplumsal olaylara bakılmayacağını kaydeden Özok, "Polis şiddet kullanmadan, karşı taraftaki insanın bedensel bütünlüğüne zarar vermeden önlem almak" diye konuştu. TBB Başkanı Özdemir Özok, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın YÖK'ü protesto eden öğrencileri coplayan polisi

savunmasını eleştirdi. Özok, polisin de hak ve özgürlükleri belli sınırlar içinde kullanması gerektiğini anlatırken "Yapılan gösteri tamamen bir toplumsal refleksin dışı vurumudur. Zarar verilen, tabiiyat yapılan eylemin

bütünlüğüne zarar vermeden önlem alması gerektiğine işaret eden Özok, şunları söyledi: "Eldüzis hale getirmek polisin görevidir. Şiddet kullanmak ve yapılan eylemde zarar vermek kabul edilemez. İş hak ve özgürlüklerin hukuk

► Zarar verilen eylemin yanında olunamayacağını belirten Özdemir Özok, polisin de eylemcilerin bedensel bütünlüğüne zarar vermeden önlem alması gerektiğini vurguladı.

yanında olmaya olanak yok. Göstericiler ne yaparsa yapsın anlayışıyla yaklaşmak mümkün değil" diye konuştu. Polisin de şiddet kullanmadan, eylemcilerin bedensel

vuranların hukuk içerisinde kimsede zarar vermeden eylem yapmaları gerekir. Hukuk dışı eylemi haksız, yasalara ve hukukun korunması mümkün değil. Dengeli korumak lazım."

09.11.2004 Cumhuriyet

CMUK'a eklenen maddeyle Adalet Bakanı Çiçek'e tanınan 'çiger sökme' yetkisine hukukçular karşı çıktı:

Yargıya siyasi müdahale olur

ANKARA (Cumhuriyet Haberi) - Adalet Bakanı'nın kamu davası açma yetkisini genişlettiğine karşın yargıya CMUK'a eklenen yeni maddelerle hukukçuların direnişine karşın Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığı öğrenildi.

TBB'nin Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektup, Adalet Bakanlığı'nın CMUK'a eklenen yeni maddelerle yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir. Mektupun özetinde, Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özkök, "Bakan kendi siyasetine uygun kullanan ister. İktidarını güçlendirmek için uygundur" diyor. Prof. Dr. Kaboğlu da "Politik hedefler için kullanılabilir. Savcılar hakkı alınmaz" uyarısında bulundu.

Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir. Mektupun özetinde, Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir.

Özkan, "Bu yetki, hukuk devleti ve hukukun üstünlüğüne aykırıdır. Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir. Mektupun özetinde, Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir.

Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir. Mektupun özetinde, Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir.

Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir. Mektupun özetinde, Adalet Bakanlığı'nın yargıya müdahale etmeye çalıştığına ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'na yazdığı mektupun özetidir.

10.11.2004 Cumhuriyet

SABIKALILARA RUHSAT YASAĞI HUKUKÇULARI KIZDIRDI

Lisa Kararı, en temel insan hakkının ihlalidir

"Anayasa'da özel girişim özgürlüğü temel haklardandır. Sabikalılara işyeri ruhsatı vermemek anti demokratik, hukuk dışı bir uygulamadır. Bu karar verilerde dava açılmalı"

YINELİ ÖZDEMİR / HABER MERKEZİ

ANKARA (Cumhuriyet Haberi) - Adalet Bakanlığı'nın sabikalılara işyeri ruhsatı vermemekle ilgili aldığı karar, hukukçuların büyük tepkisine neden oldu. Hukukçular, bu kararın Anayasa'da düzenlenen temel hakları ihlal ettiğini iddia ediyor.

YINELİ ÖZDEMİR / HABER MERKEZİ

ANKARA (Cumhuriyet Haberi) - Adalet Bakanlığı'nın sabikalılara işyeri ruhsatı vermemekle ilgili aldığı karar, hukukçuların büyük tepkisine neden oldu. Hukukçular, bu kararın Anayasa'da düzenlenen temel hakları ihlal ettiğini iddia ediyor.

ALANYA BELEDİYE BAŞKANI ŞAŞIRTI

"Kamu güvenliği söz konusuysa özgürlük kısıtlanmaz"

ALANYA BELEDİYE BAŞKANI HANUS ŞAŞIRTI, sabikalı işyeri sahiplerine dava açılmaması için Anayasa'da düzenlenen özgürlüklerin "kamu güvenliği" ile sınırlanabileceğini savunuyor. Şaşirtli, "Sabikalı işyeri sahiplerine dava açılmaması, kamu güvenliği söz konusu olduğunda doğru değildir. Hukuk devleti ilkesiyle uyumlu değildir"

"Bu adama her ne kadar özgürlük için ruhsat vermemiş" dedi. Şaşirtli, "Kamusal güvenlik söz konusu olduğunda, özgürlükler sınırlanabilir. Ancak bu sınırlama, kamu güvenliği söz konusu olduğunda doğru değildir. Hukuk devleti ilkesiyle uyumlu değildir"

DAVA AÇSA KAZANIR

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özkök, Bakanlar Kurulu'nun sabikalılara işyeri ruhsatı vermemekle ilgili aldığı kararın Anayasa'da düzenlenen temel hakları ihlal ettiğini iddia ediyor. Özkök, "Bu kararın iptali için dava açılmalı"

YINELİ ÖZDEMİR / HABER MERKEZİ

ANKARA (Cumhuriyet Haberi) - Adalet Bakanlığı'nın sabikalılara işyeri ruhsatı vermemekle ilgili aldığı karar, hukukçuların büyük tepkisine neden oldu. Hukukçular, bu kararın Anayasa'da düzenlenen temel hakları ihlal ettiğini iddia ediyor.

11.11.2004 Vatan

'Savcı ile avukatların seviyesi aynı olsun'

Türkiye Barolar Birliği (TBB), savcılarının duruşmalarda hakimlerin yanında değil, avukatlarla aynı seviyede oturmalarını öngören düzenlemenin yeni hazırlanan CMUK'a konulmasını istedi. TTB Başkanı Özdemir Özkök, Adalet Komisyonu Başkanı Köksal Toplan'ı ziyaretinde TTB'nin hazırladığı CMUK tasarımını sundu. Özkök, Toplan'a, "Adil ve demokratik yargılanmadan söz edebilmek için savcı ile avukatın mahkemedeki konularının, durdukları yerin eşit olması gerekir" dedi. Özkök, alt komisyonunda Adalet Bakanı'na kamu davası açma yetkisi verilmesini ilişkin düzenlemenin CMUK'a girmesini de eleştirdi.

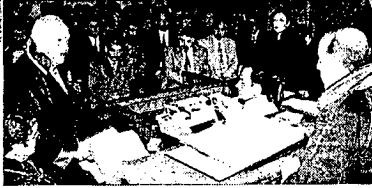
ÖZDEMİR YILMAZ Ankara

19.11.2004 Milliyet

Avukatlar, CMUK ile savcıları kürsüden indirmek istiyor

Musta Aydın | Ankara

Hükümet, Cukla Maddeleriyle Türk Kanununu CMUK'a İntisaf ve 17 Aralık AB Kanununu Kuvvetlendirerek çıkarırken, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor. Bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep eden avukatlar, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor.

Başbakan Erdoğan'ın avukatları, Cukla Maddeleriyle Türk Kanununu CMUK'a İntisaf ve 17 Aralık AB Kanununu Kuvvetlendirerek çıkarırken, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor.

Avukatlar, Cukla Maddeleriyle Türk Kanununu CMUK'a İntisaf ve 17 Aralık AB Kanununu Kuvvetlendirerek çıkarırken, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor. Bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep eden avukatlar, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor.

Avukatlar, Cukla Maddeleriyle Türk Kanununu CMUK'a İntisaf ve 17 Aralık AB Kanununu Kuvvetlendirerek çıkarırken, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor. Bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep eden avukatlar, bazı hukuk bilginleri ise bu kanunla ilgili olarak CMUK'un uygulanmasını önleyici tedbirler talep ediyor.

24.11.2004 Zaman

Raporun sahibi var

Demokratik kitle örgütleri ve aydınlar BİHDK'nın 'Azınlık Raporu' ve Kabaoğlu'na yönelik saldırılara tepki gösterdi

Aydın Örgütleri (BİHDK) ÖZEL
Genel Başkan: Prof. Dr. Gültekin Özdemir
ve üyeleri, BİHDK'nın 'Azınlık Raporu' ve Kabaoğlu'na yönelik saldırılara tepki gösterdi. Raporun yayımlanmasını protesto ettiler.

ÖZEL
Genel Başkan: Prof. Dr. Gültekin Özdemir
ve üyeleri, BİHDK'nın 'Azınlık Raporu' ve Kabaoğlu'na yönelik saldırılara tepki gösterdi. Raporun yayımlanmasını protesto ettiler.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ VE AYDINLAR BİHDK'NIN 'AZI NLIK RAPORU' VE KABAOĞLU'NA YÖNELİK SALDIRILARA TEPKİ GÖSTERDİ

Bizi de yargılayın
BİR grup aydın Prof. Dr. Baki Karan ve Prof. Dr. İbrahim Kabaoğlu'na yönelik saldırılara tepki gösterdi. 'Azınlık Raporu'na ilişkin olarak BİHDK'nın 'Azınlık Raporu' ve Kabaoğlu'na yönelik saldırılara tepki gösterdi.

03.11.2004 Birgün

16 Kasım 2004

Başkanlık sistemi tartışması

Anayasa Komisyonu Başkanı Kuzu'nun tartışmaya açtığı "başkanlık sistemi"ne Adalet Bakanı Çiçek de destek verdi. Çiçek, "Bunu göre de en kalıcı çözüm başkanlık sistemi dedi. Hukukçu öğretim üyeleri ise karşı çıktı: 'Türkiye'de sokulmaz doğurur...'"

16.11.2004 Vakit

CHP çatısı altında Meclis'e hakaret!

BURAK ORHAN / ANKARA
CHP'nin üyesi olduğu için Cumhurbaşkanı Sezer tarafından atanmasına rağmen Anayasa Mahkemesi üyeliğinden istifa etmek zorunda kalan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özek, CHP Yönetim Kurulu Salonu'nda Meclis'e hakaretlerde bulundu. 20 vilayetin Baro Başkanıyla CHP Grup Yönetim Kurulu Salonu'nda CHP Grup Başkan Vekili Kemal Anadol ile bir araya gelen Özdemir Özek, Meclis'e girerken, üzerinin aramasına sinirlendi ve kendisine ayrıncılık yapılmamasını protesto etti.

SALİBELİ İNSANLAR RAHATÇA GİRİYORMUŞ

Meclis'e salıbeli insanların, herhangi bir engellemeyle karşılaşmadan girebildiğini ileri süren Özek, "Salıbeli insanlar rahatça girerken, biz hepimiz arabadan indirildik ve aramadan geçirildik. Meclis'e çok sıkıntılı girdik. Bu nedenle buraya gelmek istemiyorum" diye konuştu.

Özek, son dönemde temel yasaların çok aceleci ve sıratlı olarak, Avrupa Birliği'ne entegrasyon gerektirilmesi hukuk sistemini alt üst edecek biçimde değiştirildiğini ileri sürdü. Bu kaygılarını hukuk devleti ve savunma adına dile getirdiklerini savunan Özek, CMUK tasansı üzerindeki eleştirilerin inceren birliği notunu da bugün 550 milletvekiline ulaştıracağını ifade etti.

ANADOL'DAN ÖZOK'A DESTEK

CHP Grup Başkan Vekili Kemal Anadol ise Özek'e ve Barolar Birliği'ne övgüler yağdırırken, Barolar Birliği'nin yalın nehrinin çok önemli ve

demokrasi tarihine geçecek eylemlerle dolu olduğunu savundu. Özek ve Baro başkanlarının aramadan içeri alınması için Emniyet yetkilileriyle gerekli görüşmeleri yapmasına rağmen, engelleme yapıldığını savunan Anadol, Meclis yönetimini uygulama nedeniyle knadı. Anadol, Türkiye Barolar Birliği'yle, gerek Türk Ceza Kanunu, gerekse CMUK konusundaki düşüncelerinin aynı olduğunu ifade etti.

KILIÇ: "İDDİANI İSPATLA"

Meclis'e salıbeli insanların rahatça girip çıkabildiği iddiasını ortaya atan Özek'a TBMM'nin güvenliğinden sorumlu İdare Amin olan AK Parti Anayasa Milletvekili Burhan Kılıç'tan sert tepki geldi. Özek'ün "Meclis'e salıbeli insanlar rahatça giriyor" iddiasını sormaz üzerine Kılıç, "Meclis'e hangi salıbeli insanın rahatça girdiği konusunda ispata davet ediyorum" diye konuştu. Meclis'in kendi personelinin bile giriş çıkışında güvenlik gerekçesiyle üst aramasına tabi tutulduğunu ifade eden Kılıç

sunan söyledi: "Meclis'e giren herkes aranıyor. Hiç kimseye ayrıncılık göstermeyiz. Sadece milletvekilleri Meclis'e girerken üst aramasına tabi tutulmaktadır."

AK PARTİ'YE DE GİTTLER

Bu arada, Türkiye Barolar Birliği (TBB) yöneticileri, AK Parti'yi ziyaret ederek, TBMM Genel Kurulu'nda görüşmelerine dün başlanan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (CMUK) Tasansı ile ilgili eleştirilerini illettir.

TBB Başkanı Özdemir Özek, 23 baro başkanı ve temsilcisi, AK Parti Grup Başkanvekili Salih Kapusuz ile bir araya gelerek, CMUK Tasansı ile ilgili eleştirileri ve önerilerini yer aldığı raporu verdiler.

Özdemir Özek, görüşmede, TBMM'nin görüşlerinde arandıklarını endice edici davranışlarla karşı karşıya kaldıklarını ileri sürerek, üzüntilerini ifade etti.

Sadece yasaların oluşturulduğu hukuk sisteminin değil, uluslararası evrensel hukuk kurallarının da Türkiye'de uygulanması için mücadele yi-

rüttüklerini kaydeden Özek, hiç kimseye veya hiçbir zümreye imtiyaz verilmesini istemediklerini söyledi.

Çıkarılan kanunların karakollarda ve mahkemelerde uygulanması için en büyük mücadeleyi savunma kurumunun verdiğini ifade eden Özek, CMUK Tasansı ile ilgili eleştirileri ve çekincelerini illemek için TBMM'ye geldiğini bildirdi.

KAPUSUZ'UN SÖZLERİ

AK Parti Grup Başkanvekili Salih Kapusuz da, Meclis'in, iktidarıyla muhalefetiyle bütün kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin her türlü katkısına açık bir yöntemle çalıştığı söyledi. Kapusuz, "Biz, sadece kendimizin menkul bir yakışını değil, ülkede sözü olan, katkısı olan herkesin katkısına açık bir yöntemle çalışmayı önemsiyoruz" diye konuştu.

CMK TASARISI GENEL KURUL'DA

Üte yandıran TBMM Genel Kurulu'nda, Ceza Muhakemesi Tasansı'nın maddelerine geçilmesi kabul edildi. Bu münasebetle konuşan Adalet Bakanı Cemil Çiçek, "Biz özgürlüklerden yanayız. Yaptığımız her işte, adında, yasal düzenleme de, bugünkünden daha özgür bir Türkiye meydana gelisin, hak ve özgürlükler teminat altına alınmış diye çaba harcıyoruz" dedi. Çiçek, "Baroda uygulaması olmayan hiçbir bir şey, kavram ya da kurum da yasadışı ihdas etmemek" şeklinde konuştu.

CHP'li Gines de, "Maalesef hükümetimizin çok önemli birliklerimiz tasarıya aktarmıştır" iddiasında bulundu.

04.12.2004 Vakıt

CUMHURİYET

HABERLER

Türkiye Barolar Birliği, TBMM'de dün görüşmelerine başlanan CMUK Tasansı'nı eleştirdi:

'Gizlilik özgürlüğe engel'

ANKARA (Cumhuriyet Bülteni) - Türkiye Barolar Birliği (TBB), TBMM'de dün görüşmelerine başlanan Ceza Muhakemesi Usulü Yasası (CMUK) Tasansı'nı eleştirdi. Tasarıyla yasama yetkisinin kısıtlanacağı, gizli tanık ve gizli ifade gibi düzenlemelerin insanları özgür yaşamalarını engellediğini belirten TBMM'de konuşan TBB, "Tarafların özgürlükleriyle yaşamaları yasa dışıdır. DGM'nin verdiği izlenimdir. Üstelik, TBB Başkanı Özdemir Özek ve barobasınları, dün CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol'a AKCP Grup

► TBB Başkanı Özdemir Özek başkanlığındaki heyet, dün CHP ve AKCP grup başkanvekillerini ziyaret ederek, CMUK Tasansı hakkındaki eleştirilerini içeren bir rapor sundu. Gizli tanık ve gizli ifade gibi düzenlemelerin insanları özgür yaşamalarını engellediği, baroların görüşlerini yansıttığı raporunda, DGM'lerin varlığının da önümüze çıkardığı bir dizi eleştiri yer aldı.

Baroların Salih Kapusuz'a ziyareti etti. Özek, Anadol ve Kapusuz'a TBB'nin CMUK Tasansı üzerindeki görüşlerini içeren bir belge sundu. Dışarıda yer verilen görüşler arasında bazıları şöyle:

• CMUK konusundaki görüşlerimizin yasaların çıkarılması sürecinde henüz netleşmemiş olmasıdır. Üstelik, Adliye Komisyonu çalışmalarını

raporunda aktaran hükümet tasarıma bütüncül bir bakışla, bu yasa da benzeri yasaların çıkarılması sürecinde yer verilmeli. AB uyum süreci ve mahkemelerin iş yükünün artması nedeniyle hazırlanan görüşmeler sonucu

"hadi yapılmaması" hususunda görüşlerimizin netleşmesi büyük önem arz etmektedir. • Adli kolluk sahalarında yapılan işlemlerin mevzuatla uyumlu olarak

bir sonuç vermektedir.

• Tasarıda gizli tanık, gizli delil, ilgisiz tanık ve kayıtdışı tanık gibi soruşturma, teknik araçlarla elde edilen delillerin hukuk dışı olarak kabul edilmesi, gizlilik özgürlüğüne engel teşkil etmektedir. • Tasarıda düzenlenen kararnatlarla DGM'lerin verdiği izlenimdir. Üstelik, TBB Başkanı Özdemir Özek ve barobasınları, dün CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol'a AKCP Grup

başkanı ile görüşmelerine başlandı. Bu konu ile ilgili olarak TBMM'de görüşmelerine başlanan Ceza Muhakemesi Usulü Yasası'nın tasarıya ilişkin görüşlerini aktaran raporunda, DGM'lerin verdiği izlenimdir. Üstelik, TBB Başkanı Özdemir Özek ve barobasınları, dün CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol'a AKCP Grup

04.12.2004 Cumhuriyet

Cumhuriyet Özok: Birbirimize saygı duymalıyız

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği Başkanı (TBB) Özdemir Özok, iki yabancı gazetede yayımlanan ve Kürtleri "özerklik" tanımını içeren ilanı eleştirerek "Türkiye'nin, aynı coğrafyayı paylaşan, ortak değerleri savunan insanların birliğine ürettiği ülke haline gelmesi gerekir" dedi. Özok, söz konusu ilanı, şiddete dönüştürmediği için suç olarak göremediğini bildirdi. TBB Başkanı Özdemir Özok, Leyla

Zana öncülüğündeki bir grubun Herald Tribune ve Le Monde gazetelerinde yayımladıkları "Türkiye'deki Kürtler ne istiyor?" başlıklı ilanı değerlendirdi. Özdemir Özok, insanı insan olarak kabul eden, etnik, dinsel ve mezhepsel fark gözetmeyen bir değerden hareketle, ülke birliği ve bütünlüğünü hedef alan söz ve davranışın yanında olamayacağını kaydetti. İlan-daki değerlendirmelere kesinlikle katılmadığını altını çizen Özok, "Türkiye'nin

aynı coğrafyayı paylaşan, ortak değerleri savunan insanların birliğine ürettiği ve değerlendirdiği ülke haline gelmesini istiyorum" diye konuştu.

Özok, ilanda suç unsuru bulunup bulunmadığına ilişkin soru üzerine, "Son yasadüzenlemeler karşısında suç unsuru göremiyorum. Özellikle anayasanın 90. maddesinin son fıkrasına eklenen tümceden sonra...Eyleme dönüştükçe suç olarak göremiyorum" şeklinde konuştu.

12.12.2004 Cumhuriyet

Barolardan CMUK'a eleştiri

Türkiye Barolar Birliği (Türkiye Barolar Birliği (TBB) yöneticileri, CHP'yi ziyaret ederek, TBMM Genel Kurulu'nda görüşmelerine dün başlanan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tasarısıyla ilgili eleştirilerini ilettiler. TBB Başkanı Özdemir Özok, 23 baro başkanı ve temsilcisi, CHP Grup Başkanve-

kili Kemal Anadol ve CHP'nin Anayasa ve Adalet komisyonu üyeleri ile TBMM'de biraraya geldi. Özok, son dönemde temel yasaların "çok aceleci, süratli bir yöntemle, dayatmacı bir anlayışla ve AB'ye entegrasyon gerekliliğiyle hukuk sistematigi alt üst edilcek biçimde düzenlendiğini" söyledi.

04.12.2004 Tercüman

TTB, Uğur'un davasına gözlemci gönderiyor

Ankara/EVRENSEL

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Mardin Kızıltepe'de Ahmet Kaymaz ve 12 yaşındaki oğlu Uğur Kaymaz'ın öldürülmesi olayının adil bir yargılamaya ile aydınlatılmasını belediklerini belirtti. Özok, yargılama sürecinde bir gözlemci görevlendirerek davanın sonuna kadar takipçisi olacaklarını kaydetti.

Özdemir Özok, yaptığı yazılı açıklamada, olayın ardından TBB'nin görevlendirdiği iki kişilik bir heyetin Kızıltepe'de yetkililer, ölenlerin yakınları ve yurttaşlarla görüşerek bir rapor hazırladığını anımsattı. Dosya hakkında mahkeme tara-

findan gizlilik kararı verildiğini, bu nedenle şunda sağlıklı bir değerlendirme yapma imkânı bulunmadığını ifade eden Özok, açıklamalarında şu görüşlere yer verdi: "Unutulmamalıdır ki güvenlik güçleri başta olmak ü-

zere bütün yetkililerin görevlerini yerine getirirken, insanların yaşama haklarına karşı daha saygılı, dikkatli, titiz ve üzenli davranmaları"

hukuk devletin temel gereğidir. Kızıltepe Cumhuriyet Savcısı olaya hemen el koymuş, bir hukukçu sorumluluğu ve basireti ile soruşturmayı sürdürmektedir. Bu elim olay karşısında, Türkiye Barolar Birliği, tüm taraflar için adil bir yargılamanın gerçekleştirilmesini, olayın aydınlatılarak gerçek faillerinin tespit edilerek cezalandırılmalarını beklemektedir. Bu nedenle, yargılama sürecinde bir gözlemci görevlendirerek davanın sonuna kadar takipçisi olacaktır."

16.12.2004 Evrensel

Kızıltepe'ye TBB takibi

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Mardin Kızıltepe'de Ahmet Kaymaz ve 12 yaşındaki oğlu Uğur Kaymaz'ın öldürülmesi olayının adil bir yargılama ile aydınlatılmasını beklediklerini söyledi. Özok, bir gözlemci görevlendirerek davanın sonuna kadar takipçisi olacaklarını belirtti. Özok, olayın ardından TBB'nin görevlendirdiği iki kişilik bir heyetin Kızıltepe'de yetkililer, ölenlerin yakınları ve yurttaşlarla görüşerek

16.12.2004 Radikal

KIZILTEPE OLAYI

BARO: Peşini bırakmayız

Türkiye Barolar Birliği, Mardin Kızıltepe'de 21 Kasım 2004'de Ahmet Kaymaz ile 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ın öldürülmesinin peşini bırakmayacağını açıkladı.

Birlik Başkanı Avukat Özdemir Özok, dün yaptığı yazılı açıklamada, Kızıltepe'deki olayın araştırılması için Kızıltepe'ye bir ekip göndererek bir rapor hazırladıklarını ancak, Kızıltepe Mahkemesi'nin "gizlilik" kararının ardından dosyayı kamuoyuna açıklamadıklarını belirtti. Özok'un açıklamasında şu görüşlere yer verildi: "Ancak, şu unutulmamalıdır ki, güvenlik güçleri başta olmak üzere bütün yetkililer görevlerini yerine getirirken 'insanların yama haklarına karşı daha saygılı, dikkatli ve zengin davranmaları' hukuk devletinin temel gereğidir. Kızıltepe Cumhuriyet Savcısı olaya yemen el koymuş, bir hukukçu sorumluluğuna basireti ile soruşturmayı sürdürmektedir. Bu elim olay karşısında Türkiye Barolar Birliği, tüm taraflar için adil bir yargılamanın gerçekleşmesini, olayın aydınlatılarak gerçek failerin tespit edilerek cezalandırılmalarını beklemektedir. Bu nedenle yargılama sürecini bir gözlemci görevlendirerek davanın sonuna kadar takipçisi olacaktır." (Birgün - Ankara)

16.12.2004 Birgün

Cumhuriyet

Özok, başkanlık sisteminin çok partili sistemde sakıncalar yaratabileceğini vurguladı:

Demokrasiyi çökertebilir

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, hükümetin başkanlık sistemi isteğini eleştirerek "Birilerinin ülkeyi uçurmak için sabırsızlandıkları başkanlık sistemine ne kadar hazırız" diye sordu. Özok, "çok partili bir sistemde başkanlık sistemiyle demokrasiyi çökertme"nin nedeni olduğunu anayasa hukukçularının ısrarı görüşü olduğunu dikkat çekti.

TBB tarafından düzenlenen "Demokrasi ve Yargı" konulu sempozyum, dün Sheraton Oteli'nde başladı. Sempozyumun açılışında konuşan Özok, "demokrasinin bir yönetim olarak 'çoğunluk yönetimi' olmasına karşın, Türkiye'de olduğu gibi, birer 'azınlık yönetimi' de olabildiğini" vurguladı. Türkiye'de bağımsız yargıyı teminlendiren ve şekillendiren, 1961 Anayasası olduğunu belirten Özok, "Bugün bize Kopenhag kriterleri olarak sunulan birçok kavram ve

ÜNİVERSİTELİLER BAŞKANLIK SİSTEMİNE KARŞI

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bürosu) - Ege ve Dokuz Eylül üniversitelerinde 102 genç üzerinde yapılan anket çalışmasında, parlamenter sistem eleştirilmesine karşın, başkanlık sistemine de sıcak bakılmadığı belirlendi. Anket katılanların yüzde 71.57'si mevcut parlamenter sistemin Türkiye'nin gereksinimlerine yanıt veremediği görüşünde. Yine gençlerin yüzde 67.65'i "başkanlık sistemi" hakkında

bilgi sahibi, ancak sadece yüzde 46.08'i Türkiye'deki konuyla ilgili tartışmaları izliyor. "Başkanlık sisteminin Türkiye için uygun bir sistem olduğunu düşünüyör musunuz" sorusuna gençlerin yüzde 32.35'i "evet", yüzde 67.65'i "hayır" yanıtı verdi. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, başkanlık sistemiyle iktidarı tek kişiye toplanacağını, bunun Türkiye'nin demokrasisi anlayışını zedeleyeceğini belirttiyor.

evet. 'Evet'ler galiptir" şeklinde açıkladığını, bu yaklaşımda başkanlık sisteminin başkan eklenmiş bir sistem olduğunu açıkça ortaya koyduğunu anlattı.

'Ne kadar hazırız?'

Başkanlık sisteminin çok iyi işlediği tek ülkenin ABD olduğunu belirten Özok, şöyle devam etti: "ABD'de başkanlık sisteminin başarısızdaki en önemli etkenlerden birisi de iki partili bir siyasal sistemin uygulanmış olmasıdır. Çok partili bir sistemde başkanlık sisteminin demokrasisini çökmesinde neden olabileceği anayasa hukuku uzmanlarının ısrarı görülmüştür. Ağır aksak işleyen demokrasi yapımız, siyasal iktidarın gölgesinin altındaki yargımız ve siyasal bilimcilerin ülkemizde daha 25-30 yıl 5-6 partinin oluşturacağını iddia ettikleri olaylar yapımızla birilerinin ülkeyi uçurmak için sabırsızlandıkları başkanlık sistemine ne kadar hazırız?"

İlke bu anayasa ile çok geniş ölçüde tanınmıştır. 1982 Anayasası devlet ağırlıklı olup birey hak ve özgürlükleri yönünden daha geri bir konuma düşmüştür" dedi.

'Uygulamada sorunlar var'

Hükümetin, AB sürecine bağlı olarak, zaman zaman iktidara gelmeden önce savumdukları ilkelere çözümlerine karşın demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti ve yargı bağımsızlığı adına çok önemli yasalara ve de-

ğişikliklere imza attığını kaydeden Özok, şöyle konuştu: "Yapılan değişiklikler istenen ve gereksinimleri karşılayacak düzeyde olmadıkları gibi, bu değişiklikler bunları gerçekleştiren taraflardan dahi iletkenlikle beklemeden ve desteklenmemiştir. Bu nedenle düzenli uygulamada çok ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır."

ABD eski başkanlarından Lincoln'un bakanlarıyla yaptığı bir toplantıda oya sandığı konuyla ilgili oylama sonuçlarını "7 hayır, 1

05.01.2005 Cumhuriyet.

TBB BAŞKANI ÖZOK:

Başkanlık sistemi uçuruma sürükler

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, "Ağır aksak işleyen demokratik yapımız, siyasal iktidarın gölgesindeki yargımız ve siyasal bilimcilerin ülkemizde 25-30 yıl 5-6 partinin oluşturacağını iddia ettikleri siyasal yapımızla birilerinin ülkeyi uçurmak için sabırsızlandıkları başkanlık sistemine ne kadar hazırız?" diye sordu. Sheraton Oteli'nde düzenlenen "Demokrasi ve Yargı" konulu sempozyumda konuşan Özok, "demokrasinin bir yönetim olarak 'çoğunluk yönetimi' olmasına rağmen, Türkiye'de olduğu gibi, birer 'azınlık yönetimi' de olabildiğini" ifade etti. Özok, hak ve özgürlüklerin bağımsız yargıyla teminat altına alınabileceğini vurguladı. (Bİrgün)

05.01.2005 Birgün

TBB: Türkiye hazır değil

ANKARA - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Türkiye'nin başkanlık sistemine hazır olmadığını savundu. TBB'nin düzenlediği 'Demokrasi ve Yargı' konulu sempozyumda konuşan Özok, başkanlık sistemi tartışmasını şöyle değerlendirdi: "Bütün kurullarıyla işleyen demokratik bir sistem yanında, tam bağımsız güçlü bir yargı ve bunların dışında iki partili bir siyasal yapı, başkanlık sisteminin olmazsa olmaz koşulludur. Ağır aksak işleyen demokratik yapımız ve siyasal iktidarın gölgesindeki yargımız ile birilerinin ülkeyi uçurmak için sabırsızlandığı başkanlık sistemine ne kadar hazırız?" (Radikal)

05.01.2005 Radikal

BASINDA TBB

Türkiye Barolar Birliği'nin düzenlediği "Demokrasi ve Yargı" konulu sempozyumda konuşan TBB Başkanı Özok, son günlerde sıkça dile getirilen başkanlık sistemini eleştirdi. Özok, Türkiye'nin "siyasal iktidarın gölgesindeki yargısı" ile başkanlık sistemine hazır olmadığını söyledi.

Ankara/EVRENSEL
Türkiye Barolar Birliği'nin "Demokrasi ve Yargı" ana başlığı altında düzenlediği uluslararası sempozyum başladı. Sempozyumda konuşan TBB Başkanı Özdemir Özok, AB sürecinde yargının başlıca sorunlarının önemli değişikliklere göndüğünü ancak değişikliklerin gerçekleştirilmesinden taraflardan işbirliğinimediğini belirtti. Özok, AKP Hükümeti'nin Türkiye'yi şubat 2004'te sürülecek bir başkanlık sistemi Türkiye'ye hazır olduğunu vurguladı.
Almanya, Fransa, İtalya gibi ülkelerden hukukçula-

Özok başkanlık sistemini eleştirdi

ruklar yaşadığını kaydetti. Özok, AB süreciyle yapılan değişikliklerin de Türkiye için yeni buluşlar olmasına dikkat çekti.
Başkanlık sistemini zaman zaman gündeme getirilen farklı demokratik sistemlerin güvencesiz olduğunu ifade eden Özok, başkanlık sisteminde yürütme organının etkisi büyüdüğünü söyledi. Özok, anayasa hukukçuların çok partili bir sistemde başkanlık sisteminin demokrasinin çökmesine neden olabileceği görüşünde serar olduğunu hatırlattı. Özok, "Ağır aksak işleyen demokratik yapımız, siyasal iktidardan gölgesinde yargımız ve siyasal bilimcilerin daha 25-30 yıl 5-6 partinin oluştuğuna inandırmaları siyasal yapımızla birleşiminin ülkeyi uçurmak için süratlenmiş bir başkanlık sistemine ne kadar hazırız?" diye sordu.

'Demokrasi ciddiye alınmalı'

"Anayasal Demokrasi: Sınırlı İktidara Giden Yol" başlıklı oturumda konuşan Doç. Dr. Mehmet Sancak ise, anayasa ve demokrasi kavramlarının birbirine zar eddiğine dikkat çekerek, bundan yarıyana getirilip ve uygulanıp biçimlerinin hukuk sistemlerini derinden etkilediğini kaydetti.
Etkinlikte demokrasinin anayasaya uygun olarak yeniden tanımlanmaya çalışıldığı ifade eden Sancak, Türkiye'de de demokrasinin varlığına dikkat edilmesi gerektiğini belirtti. Demokrasinin kaldırılması gerektiğini söyleyen Sancak, "Ancak yargıya, bürokrasiye değil, doğrudan demokratik sistemlere tepkiler eden yaklaşımlar hem yanlış, hem dışarda hem de demokrasinin minimum kriteri" dedi.

nın da katıldığı sempozyumun din yapılan açılışında konuşan Özok, haklara ve özgürlüklerin teminatı altına alınabilmesi için yargının başlıca görevi olduğunu ifade etti.
Hükümetin, AB süreci doğrultusunda yargı başlan-

masını geliştireceğini belirtti. Özok, Kopernik Kriterleri olarak sunulan birçok kavramın bu anayasa ile aynı şekilde tanımlanması gerektiğini belirtti.

masını geliştireceğini belirtti. Özok, Kopernik Kriterleri olarak sunulan birçok kavramın bu anayasa ile aynı şekilde tanımlanması gerektiğini belirtti.

05.01.2005 Evrensel

Barolar Birliği

Demokrasimiz henüz hazır değil

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Türkiye'nin henüz başkanlık sistemine hazır olmadığını savundu. TBB'nin Ankara'da düzenlediği "Demokrasi ve Yargı" konulu sempozyumda konuşan Özdemir Özok, başkanlık sisteminin demokrasiyle çok iyi bir şekilde işlediği tek ülkenin ABD olduğunu belirterek şunları söyledi: "Demokrasi için birincil derecede önemli olan, yürütme ve yasamaya, her türlü güce karşı halkın haklarının korunmasıdır. ABD yargısı halkın haklarını genişletmek ve güvence altına almak işlevini yerine getirebilmektedir. ABD'nin başa-

sandaki en önemli etkenlerden birisi de iki partili siyasal sistemdir. Çok partili sistemde başkanlığın demokrasinin çökmesine sebep olabileceği anayasa hukuku uzmanlarının görüşüdür. Bağmsız güçlü yargı ve iki partili bir siyasal yapı başkanlık sisteminin olmazsa olmaz şartıdır. Ağır aksak işleyen demokratik yapımız, siyasal iktidarın gölgesinin altında yargımız ve 5-6 partili siyasal yapıyla birleşiminin ülkeyi uçurmak için sabırsızlandıkları başkanlık sistemine ne kadar hazırız?"

05.01.2005 Tercüman

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok: Başkanlık sistemi bize uygun değil AMERİKA'DA tüm kurumlarıyla işleyen demokratik bir sistem yanında, tam bağımsız güçlü bir yargı ve iki partili sistem vardır. Ağır aksak işleyen demokratik yapımız, siyasal iktidarın gölgesinde yargımız ve çok sayıda partili başkanlık sistemine ne kadar hazırız?

05.01.2005 Sabah

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok

Yasakla korunamaz

İnsanları rencide etmeyen, kişisel manevi bütününe hakaret etmeyen her türlü söz, düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirilmeli: Anayasa'nın 90'ncı maddesine yapılan eklemeye Türkiye, dünya standartlarında hoşgörü

yü de kabul etti. Dünya standartlarını kabul ettiyse, insanları tahrik etmediği, şiddet teşvik etmediği sürece yapılan açıklamalar suç olmaz. Düşüncüyü açıklama özgürlüğüdür. Biz de yıllardan beri bunu savunuyoruz.

06.01.2005 Akşam

Cumhuriyet

'Laik düzen değiştiriliyor'

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, AKP'nin laik hukuk düzenini temeli olarak oluşturulan yasalarda yaptığı ve yapmaya giriştiği değişikliklerle kendisini toplumu yeniden biçimlendirmeye çalıştığına ve bu şekilde insanları rencide ettiğine ilişkin olarak görüşlerini vurguladı. Özok, TBMM'nin 22. döneminde çıkarıldığı yasalara ilişkin çok ciddi kaygılar duyduğunu kaydetti. ■ 7. Sayfa

Özok, TBMM'nin son dönemde çıkardığı yasalara ilişkin ciddi kaygılar duyduğunu vurguladı

Laik hukuk değiştiriliyor

AKP'nin, laik hukuk düzeninin temeli olarak oluşturulan yasalarda yaptığı ve yapmaya giriştiği değişikliklerle kendini, toplumu yeniden biçimlendirmeye çalıştığına ilişkin kaygılarını TBMM Başkanı Özok, bu anlayışın son derece yanlış ve tehlikeli olduğunu dikkat çekti.

"Cumhuriyet'in laiklik devrini de gerektirecek yeni anayasa değişikliği paketi, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti ilkeleriyle uyumlu ve laik düzeni koruyacak, toplumsal kusurları ortadan kaldıracak ve laik hukukun temel ilkelerini koruyacak şekilde hazırlanmalıdır. Geçmişte yapılan değişiklikler, laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran değişikliklerdir. Geçmişte yapılan değişiklikler, laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran değişikliklerdir. Geçmişte yapılan değişiklikler, laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran değişikliklerdir."

Özok, bu şekilde laik hukuk düzeninin temeli olarak oluşturulan yasalarda yaptığı ve yapmaya giriştiği değişikliklerle kendini, toplumu yeniden biçimlendirmeye çalıştığına ve bu şekilde insanları rencide ettiğine ilişkin olarak görüşlerini vurguladı. Özok, TBMM'nin 22. döneminde çıkarıldığı yasalara ilişkin çok ciddi kaygılar duyduğunu kaydetti.

"Başkanlık" sistemi getiriliyor
Özok, başkanlık sisteminin istikrarı sağlayacağı ve Türkiye için yararlı olacağı yönündeki açıklamaları katılmadıkları toplantılarda yapıyor. "Abdülhamid dönemiyle karşılaştırarak, Şakirî'nin başkanı olduğu dönemde Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna katkıları ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran değişikliklerdir. Geçmişte yapılan değişiklikler, laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran ve laik hukukun temel ilkelerini ortadan kaldıran değişikliklerdir."

Özok, TBMM'nin 22. döneminde çıkarıldığı yasalara ilişkin çok ciddi kaygılar duyduğunu kaydetti.

08.01.2005 Cumhuriyet

'Hükümet, toplumu yeniden biçimlendirmek istiyor'

Baro başkanlarının katıldığı toplantının açılışında konuşan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, hükümetin çıkardığı yasalara ilişkin "çok ciddi kaygılar duyduğunu" söyledi. İktidarın toplumsal tabanda çoğunluk gücüne sahip olmasına karşın yasama gücüne bir çoğunluğu olduğunu dile getiren Özok, "siyasal iktidar,

henüz Anayasa'yı değiştirmemesine rağmen, özellikle laik hukuk düzeninin temeli olarak oluşturulan yasalarda yaptığı ve yapmaya giriştiği değişikliklerle kendini adeta toplumu yeniden biçimlendirmeye çalıştığına ilişkin kaygılarını TBMM Başkanı Özok, bu anlayışın son derece yanlış ve tehlikeli olduğunu dikkat çekti. Özok, başkanlık sisteminin istikrarı sağlayacağına, aksine dikta ve baskı getireceğini söyledi. (BİRGÜN)

08.01.2005 Birgün

Muammer Aksoy anıldı

Ankara/EVRENSEL
Faili meçhul cinayete kurban giden Prof. Dr. Muammer Aksoy ölüm lönümünde mezarı başında düzenlenen törenle anıldı.
Jürü Mümcü'nün ölüm yıldönümü olan 24 Ocak günü başlayan Adalet ve Demokrasi haftası etkinlikleri, dün Aksoy'un ölüm yılını nedeniyle yapılan anma ile başladı. Aksoy'un katledilişinin 31 yıldönümünde Cebeci Asri ürlüğü'ndeki mezarı başında düzenlenen anmaya, eşi Ülke, oğlu Arın y, CHP Genel Sekreteri Önder Türkiye Barolar Birliği Başkanı mir Özak, Ankara Barosu Başkanıhsen Coşar, Türk Hukuk Kurumu Başkanı Erkan Yücel, Öğretmenler Derneği Başkanı Mustafa İş ve Atatürkçü Düşünce Derneği ücleri katıldı. Aksoy'un

gömütünün karanfllerle süslediği anmada, Aksoy'un torunu 2 yaşındaki İlke de, dedesinin fotoğrafının yanında durdu.
CHP Genel Sekreteri Sav, Ak-

soy'un uğrunda yaşamını feda ettiğini ilkelere, bugüne neler bıraktığını anlatmaya bile gerek olmadığını söyledi. Sav, "60 öncesi demokrasi mücadelesindeki öncü rolü, 61 Anayasası'ndaki mimarlığı, yarıncılığı, öğretmen baraketindeki dinamizmi, yabancı petrol şirketlerine karşı verdiği kavga; birçok insanın ayrı ayrı yaşamına sığmayacak bir görevdir" dedi.
Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özak ise ülkesini, sanatçıları, insanları çok seven kişiliğiyle Aksoy'un kalplerinde ve beyinlerinde yer ettiğini belirterek, "Ak saçlı, güzel yürekli insana uzanan elleri anlamak mümkün değildir. Bu kadar güzel bir insanı katletmek için en gaddar, en canavar olmalı gerekir. İyilik ve güzellikle donatılan bir insanı bütünü bir sona götürmek nasıl bir anlayıştır" diye konuştu.

01.02.2005 Evrensel

Aydınlara eleştiri

ANKARA Milliyet

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özak, aydınlara toplumun önünde ıskınlaması gerektiğini söyleyerek, "İnanç Hisli İslamcılar" eleştirdiği zaman bu İslamcılar savunan keasından 5-10 bin kişi tepki gösterdi ama destek verenlerin sayısı sadece 10'dur" dedi.
TBB'nin Ankara Adliye Sarayı Konferans Salonu'nda düzenlediği "Uğur Mumcu ve Basın Özgürlüğü" paneli dün yapıldı.
TBB Genel Sekreteri Sahin Mengi, Milliyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Türet Dils ve

Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Mustafa Balboay'ın katıldığı panelde Özak, Uğur Mumcu ve Muammer Aksoy gibi toplumsal aydınlara insanların giderek azalmasını Türkiye'nin sorunları yasasının önemli sebebi olduğunu söyledi.
Türkiye'de aydın olan herkesin Türk halkını aydınlatması gerektiğini belirten Özak, "Soyut düşünceyle arkasından durmazsın. Hergün kendimize, Bugün Türkiye'nin geleceği için ne yapmalı diye soruyoruz" diye konuştu.
Mengi de, Uğur Mumcu'nun duruşu ve ilkelere taviz vermesiyle her insana örnek olması gerektiğini ifade etti.
Doğru bilgiye ulaşmanın gazetecilikteki öneminde değişim

Bile ise, Türkiye'deki aydınlar bilge ve bilgi vermenin dışında koruluklarını kaydedili. Bilgi ünlüsün halkın yararına kullanılmaması aydınların varlığını sorgulayan BBA, "Bazı bilge ve bilgiye ulaşmak için ağır koşullara katlanarak geliyor. Doğru haber almak bilhale katlanmaya mümin olan öğrenciler" dedi.
Uğur Mumcu, Muammer Aksoy gibi gazetecilerin sonraları katledildiğini onları bilginler, kitleler gelmesini diye ünlü düşünce bilginleri Balboay'da, "Mumcu kimsesizlerdir kimseyi... Toplumun devletine yalnız kalınları insanlar buluyor onun yanında stand" diye konuştu.

Muammer Aksoy anıldı

Düzenlenen etkinliklerde; demokratik, laik, hukuk devleti için savaşım veren aydınlara katledilmesinin bilinçli bir eylem olduğu bir kez daha vurgulandı

Muammer Aksoy

ANKARA (Cumhuriyet Bürozu) - Gazetemiz yazar Prof. Dr. Muammer Aksoy katledilişinin 35. yıldönümünde anılması ve sevenleri tarafından etkinlikler yapıldı.
Aksoy için Cebeci Asri Mezarlığı'ndaki mezarı başında düzenlenen törenle anıldı. CHP Genel Sekreteri Önder Sav, 1960 öncesi verdiği demokrasi mücadelesi, 61 Anayasası'nın mimarlığı, öğretmen baraketindeki dinamikliği ve demokratik mücadelesini Aksoy'un eserlerinden öğreneceğimize vurgu yapıldı. Aksoy'da "15 yıl geçti. Simülasyonla değil, gerçeklikle ve cesur bir kemalistin tek başına neler yapabile-

ceğini daha iyi anıyoruz. Muammer Aksoy'un mücadelesi aydınlara bir örnek olmalıdır" diye konuştu. Muammer Aksoy'un oğlu Arın Aksoy, "Türkiye'ye yaşadığı sorunların ardındaki sorunları Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özak, "Devrimleri yürüten aydınlara insanları bağlamıştı. Bu aydınlara çok ayırtıyor" diye konuştu.
Öte yandan Ankara merkezinde Ankara Barosu ve Türk Hukuk Kurumu, bir konferans düzenledi. İst. Temsilcisi "Aydınlara Düşünce Üstünlüğü" konulu panel düzenledi. Panelde gazetemiz yazar Ali Sürmen, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Cevat Geray, Başkent Üniversitesi Kamu

Hukuku Bölüm Başkanı Prof. Ahmet Mumcu ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Anıl Çepken katıldılar. Sürmen konuşmasında, "Türkiye'de her eğitimci olduğu, ne aydınlatma göreviyle ne de laiklik korunabilirdi" dedi. Ahmet Mumcu ise "Aksoy ve Uğur Mumcu'ya hiçbir zaman var" diye konuştu. Çepken, "Aksoy ve Mumcu'nun öldürülmesi, Türkiye'nin aydınlatma yolunda başarısızlığın göstergesidir. Bu cinayetler bilimsel yapılmıştır" dedi.
CHP lideri Deniz B. Bekal veyanla yele yusukluk olduğunu belirtti. ADD Başkanı İbrahim Kazan da Aksoy'un anılması her geçen yılınla,

01.02.2005 Milliyet

GÖRÜŞ

BEDRİ BAYKAM

Yargıtay Görüşünü Tashih Etmelidir

Haber gazete manşetlerine aniden düştü: Yargıtay laikliği korumak için artık cezaya gerek olmadığına karar vermiş, Millî Gazete yazarı **Selahattin Aydar**'ın cezasını kaldırmış. Artık "*Laiklik dinsizliktir*" demek suç olmaktan çıkmamış...

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın **Özdemir Özok**, AKP'nin adım adım bizi nasıl tehlikeli bir şekilde kuşattığını ve çıkarılmakta olan yasalara geneline göz atıldığında laik hukukun değiştirilmekte olduğunu, ocak ayının ilk günlerinde yine ikaz etmişti. Yargının, yasamanın bu tehlikeli çıkışlarına karşı en ödünsüz tavır göstermesi gereken şu kritik günlerde, Yargıtay'ın, hem de laikliğin anayasamıza geçirilişinin 68. yıldönümünde böylesine akıl almaz bir karara imza atabilmesi, bizi bekleyen günler açısından son derece vahim bir tablo çizmektedir. İşin daha da acısı, laik hukukun kalesi olması gereken Yargıtay, karar alırken ayetlerden bile örnekleri gerekçesine dahil edebilme şanssızlığını göstermiştir.

1 Nisan 2005'ten itibaren, ancak birkaç yobaz ülkede görüldüğü gibi 18 yaşından küçüklerin kendi aralarında yaşayabilecekleri cinselliği yasaklamaya hazırlanan, başkentin göbeğinde minicik çocukların dinci kurslara yollanmasına seyirci kalan, özel yurtların kapanma gerekçeleri açısından "*dini hissiyat veya dince mukaddes tanınan şeyleri alet ederek faaliyette bulunmak*" maddesini çıkararak ve buna eklenebilecek binbir uygulama ve kararın da çekinmeden bize sunan hükümet, tabii ki bu karardan son derece mutlu olmuştur! Kadın eli sıkımayan il başkanları bulunan beldelerinde kadınları iten çıkaran CMİ'likte

08.02.2005 *Cumhuriyet*

Özok: AB yolunda mayına basmayalım

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, Türkiye'nin AB ile birliğe giden yolda değerli mayın ve tazakara düşünmeden hedefe ulaşacak performansı göstermesi gerektiğini söyledi. Özok, sunla'ıkay'detti. "Uzun yıllar alacağı kesinleşen müzakere süreci, Türkiye'nin AB mevzuatına ve hukukuna uyum çalışmalarını niteliğinde olacaktır. 17 Aralık kararlarının en olumsuz yanlarından birisi de müzakerelerin basansız geçmesi halinde ilkeimizi Avrupa'ya yakın tutmak amacıyla belli bir modelin oluşturulmasını öngörülmüştür. Türkiye AB ile birliğe giden yolda değerli mayın ve tazakara düşünmeden hedefe ulaşacak performansı göstermelidir." (AA)

12.02.2005 Birgünh

Hukukta Bozkurt dönemi kapandı

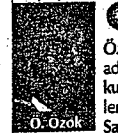
Osman Şirin

ALKLİK kararının mimarı Yargıtay Birinci Başkanvekili ve Ceza Genel Kurulu Başkanı Osman Şirin, şimdi de hukukta, Türkiye'nin ilk adalet bakanlarından olan ve "Anadolu Türk devriminin meşalesi" diye anılan Mahmut Esat Bozkurt döneminin kapandığını söyledi.

Yeni Türk Ceza Yasası'nın Genel Hükümleri ve Yansımaları Paneli'nde oturum başkanlığını üstlenen Şirin, 1 Nisan 2005'te yürürlüğe girecek olan yeni TCK ile ilgili çarpıcı bir değerlendirme yaparak sunları söyledi: "Geçmiş dönemi sonlandırıyoruz ve yeni bir dönemi açıyoruz. 1926'da başlayan ve dönemine bir hukukçu olarak adını vermiş bulunan Mahmut Esat Bozkurt, bütün saygınlığıyla 79 yıl boyunca hükümlerini sürdürdü bu ülkede. Şimdi yeni bir dönem, uygar dünyaya açılım adı altında başlıyor. 1 Nisan'da yeni bir ışık yalalacak."

ÇİÇEK'TEN SÖZ TCK'nın tasarı aşamasındayken yeterince tartışılmadan yasalaştırılması eleştirilerini yanıtlayan Adalet Bakanı Cemil Çiçek ise AB sürecine işaret ederek, eksikliklerin giderileceği sözü verdi. Çiçek, "Bunlar temel yasalar, toplumdaki eleştirileri, prensipte ben de kabul ediyorum. Ama zaman yetmezliği vardı. TCK için değil sadece Türkiye için zaman daralıyordu. Bu nedenle, tartışma sürecini indirmek gerekiyordu" diye konuştu. ■ ANKARA

Kendi görüşüdür asla katılmıyoruz

Ö.Özok

TÜRKİYE Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Başkanvekili Şirin'in, adalet devriminin öncüsü Bozkurt döneminin kapandığı sözlerine tepki gösterdi. Özok, "Bu Sayın Başkan'ın kendi bireysel görüşüdür. Asla ve asla bu görüşe katılmıyorum. Türkiye'deki hukuk devriminin temel taşlarından bir tanesi Mahmut Esat Bozkurt'tur. Bazıların yüreğinde 1920'lerin anlayışı sönmüş olabiliyor, ama bizim yüreğimizde yanıyor. Hukukçuların birçoğu da bu görüşümü paylaşıyor" dedi. ■ ANKARA

11.02.2005 Hürriyet

Yargıtay Başkanvekili Şirin'in sözlerine Barolar Birliği Başkanı Ozok'tan tepki

BASINDA TBB

Gelinen nokta üzücü

ANKARA (Cumhuriyet Barosu) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, Yargıtay Başkanvekili Osman Şirin'in "Mahmut Esat Bozkurt döneminde kapatıyoruz" sözlerini eleştirerek "Yargıtay'ın geldiği noktayı dikkate alıyorsunuz" dedi. Şirin'in sözlerinin, Bozkurt'u bulunduğu noktadan öteleyemeyeceğini kaydeden Özok, "Bizim için en önemli ve yol gösterici Çıktılar Türkiye'de emniyetin yaratılması" diye konuştu.

Yargıtay Başkanvekili Os-

man Şirin'in "Mahmut Esat Bozkurt döneminde kapatıyoruz" sözlerini eleştirirken Özok, "Yargıtay'ın geldiği nokta üzücü" dedi. Hukuk devriminin yaratıcısı Bozkurt'un küçümsenemeyeceğini belirten Özok, "Laik hukuk anlayışını içine sindirememiş insanları yorumu bunlar" diye konuştu. Şirin'in, laik hukuk sisteminin mimarı Mahmut Esat Bozkurt döneminin sonlandırıldığına ilişkin değerlendirmesi tepkilere neden oldu.

'Dikkate Ediyoruz'

TBB Başkanı Özdemir Özok, Yargıtay Başkanvekili'nin sözleri için "Önemli söyleşiler" dedi. Mahmut Esat Bozkurt'un "Cumhuriyet devrimlerinin yolu gösterici" olduğunu vurgulayan Özok, "Osman Şirin'in kendiliğinden geldiği noktaya çalışıyoruz. Ama asla kabul etmiyoruz" diye konuştu.

"İnan Öktem'lerden Recep Soğanlı'ya kadar Yargıtay'ın geldiği noktayı dikkate alıyoruz" diyen Özok, şunları söyledi:

"Sayın Şirin'in sözleri as-

lının inşaatı bakanlık hukuk devrimini yaratan bir büyük hukukçuya yücelik hissetmeleri kabul etmek istemiyoruz. Biz bir dönemin kapatıldığı ve unutulduğu asla kabul etmiyoruz."

Laik hukuk devriminin bilincinde olan anlayışta, bu noktaya gelmesinden duyduğu rahatsızlığı dile getiren Özdemir Özok, "Sorunumuz kâdın müdahalemi sürdürüyoruz. Hangisi doğruysa zaman gösterecektir. Laik hukuk anlayışını içine sindirememiş insanların yorumu bunlar" diye konuştu.

12.02.2005 Cumhuriyet

Paniğe hiç gerek yok

Polis yeni yasaların kaosa neden olacağını ileri sürüyor ama hukukçular aynı düşünceye eğilimli değil. 81 il emniyet müdürlüğü eğitimi veren Doç. Şahin, polislerin itirazlarının ve endişelerinin doğru olmadığını söylüyor

Polis teşkilatında 1 Nisan'da yürürlüğe girecek Türk Ceza Kanunu, Ceza infaz Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'na kesin yönde tepkiler, Ankara'da 81 il emniyet müdürlüğü eğitimi veren Doç. Dr. Cumhuriyet Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok da polise yönelik endişelerin doğru olmadığını söylüyor.

81 İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ EĞİTİMİ VEREN DOÇ. DR. CUMHURİYET BAROLARI BAŞKANI ÖZDEMİR ÖZOK, POLİSİN İTİRAZLARININ VE ENDİŞELERİNİN DOĞRU OLMADIĞINI SÖYLÜYOR.

Herkes özveride bulunmak zorunda

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok da polise yönelik endişelerin doğru olmadığını söyledi. "İnsanlar sahip oldukları yetkileri keyfî olarak kullanmıyorlar" diyen Özok, "Emniyetin görevi suçları önlemek, suçları tespit etmek ve suçluları cezalandırmaktır. Polisler yetkilerini kullanıyor. Aklane polis, Cumhuriyetin savunucusudur. Bu nedenle polisler her şeyden önce hukukçudur. Bu nedenle emniyetin görevi suçları önlemek, suçları tespit etmek ve suçluları cezalandırmaktır. Bu nedenle emniyetin görevi suçları önlemek, suçları tespit etmek ve suçluları cezalandırmaktır. Bu nedenle emniyetin görevi suçları önlemek, suçları tespit etmek ve suçluları cezalandırmaktır."

Emniyet görevlileri her şeyden önce hukukçudur.

SABAH

28.02.2005 Sabah

Radikal

Laiklik tek ama karar çift

'Laiklik Türkiye'de benimsendi' diyerek düşünce suçuyla ilgili çarpıcı bir karar veren Yargıtay Ceza Genel Kurulu, Mehmet Şevket Eyyi için yorum değiştirdi: Şeriat açık ve yakın tehlikedir

17.03.2005 Radikal

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok'tan Yeni TCK uyarısı: 'Okumadan yasa çıkarıyorlar'

HÜSEYİN AKYÜZ
huseyin.akyuz@noktaenerjisi.com.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, adaletin fotoğrafını NOKTA için çekti. Yeni Türk Ceza Kanunu'nun, ülke sorunlarına ilaç olmayacağını savunan Özok, gerekli alt yapı hazırlanmadan atılan adımların yeni sıkıntılara davetiye çıkaracağını vurguladı.

Yeni TCK soruna ilaç olacak mı?

Hayır. Yeni TCK kesinlikle mahkemelerdeki yığılmayı azaltmaz. Bunun için toplumsal huzur, sağlık ve güven gerekli. Bugün toplum kıvrır kıvrır kıvrıyor.

Herkeste bir stres, bir mutsuzluk, bir umutsuzluk. Bugüne kadar ülkeyi yönetenler mutluluk, huzur ve barışı sağlamamışlar. Ortaya çıkan bu kaosu, yasa ile düzeltme yollarını arıyorlar ki bu olanaksız. Toplum bilimci ve sosyologların Türk toplumunu inceleyip ona göre yeni reçeteler vermesi lazım.

TCK ne gibi sorunlar doğuracak?

Yeni ihtilaflara, çekişmelere neden olacak. Heryerden feryatlar başladı. Biz bunları aylar önce ifade ettik. AB dayatması ile ceza kanunu, ceza muhakemeleri kanunu, infaz yasası aceleyle çıkarıldı. Adli kollukla ilgili düzenlemede 5 bin yeni savcıya ihtiyaç var. Altyapı olmadan yasa çıkarmak, yeni sorunlara davetiyedir. Bölge adliye mahkemeleri hala kurulamadı, yeni yargıçlara ihtiyaç var. Fantazi sözlerle yasalar çıkarılıyor.

Temel atmadan gökdelen mi inşa ediyor?

Politikacı günlük düşünüyor, siyaset anlayışı bu. Kurgu günübirlik. Vizyon-

ları dar. Onlu marka elbise giymek vizyon değil. Balık baştan kokar. 57. Hükümetten bu yana getirilen yasalar yeterince algılanmadı. BDDK ve RTÜK gibi üst kurullar getirildi, bunlar özerk olacaktı. Baktılar ki iş iyi gitmiyor, bu defa hükümet üst kurullarla ilgili yeni yasa çıkararak onların yetkilerine el atmaya başladı. Bir defa hükümet kendisi hazır değil. Bir defa hükümet zamanında 300'e yakın yasa çıkmış. Şimdi bu 300 yasayı TBMM'nin çalışma zamanına böldüğünüz zaman, her yasa için 2 saat 20 dakika zaman düşüyor. Bu sürede yasa görüşülemez. Bürokratların hazırladığı yasalar bakanlar kurulunda imzaya açılıyor, bakanlar gelen ziyaretçilerden dolayı açıp kapağını bile okuyamıyor. Adalet Bakanı zaman zaman yasak savma kabildinde görüş alıyor. Hükümet attığı adımlara rağmen AB üyeliğine inanmıyor mu?

Asla inanmıyor. İstanbul eski Baro Başkanımız Turgut Kazan'a tinerçiler

20.03.2005 Nokta

Özdemir Özok: Müthiş bir hakim-savcı açığı başlayacak

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, yeni Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun, yargıda emekliliğe ayrıma furyası başlattığını söyledi. Dedeman Otel'de yapılan 'Avrupa Birliği Hukuku ve Avrupa Kurumları' konulu sempozyumda konuşan Özok, yeni yasaların farklı, değişik ve yeni kurumlar getirdiğini; birçok tecrübeli, emekliliğine birkaç yıl kalmış hakim ve savcılarının "Artık biz oturup bir öğrenci gibi bunları öğrenme sıkıntısına giremeyiz." diyerek emeklilik arzusunda olduklarını belirtti. Yeni CMK'nin bütün kurum ve kurallarıyla işletilebilmesi için 4-5 bin civarında savcıya ihtiyaç duyulduğunu kaydeden Özok, ancak yargıda zaten hakim-savcı açığı olduğunu belirtti. Özok, 1 Nisan'dan itibaren yargı: erkini ciddi bir yargıç eksikliğinin beklediğini ifade etti. Deniz Aydın, İstanbul

31.03.2005 Zaman

Bu TCK emekli eder!

TBB Başkanı Özok: Yaşlı, emekliliğine az kalmış yargıç ve savcılar yeni TCK'yı öğrenmek sıkıntısına girmek istemiyor. Emeklilik furyası başladı

İSTANBUL - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, birçok deneyimli, yaşlı ve emekliliğine az kalmış yargıç ve savcılar, yürürlüğe girecek yeni yasaları öğrenmek sıkıntısına girmek istemediğini belirterek, "Yargıda müthiş bir emeklilik fırtınası başladı" dedi.

TBB, Avrupa Komisyonu ve Britanya-Galler Avukatlar Birliği'nin düzenlediği 'AB Hukuku ve Avrupa Kurumları Sempozyumu'nda Özok, gazetecilerin sorularını şöyle yanıtladı:

"Yargıda müthiş bir emekliliğe ayrıma fırtınası başladı. Bu yeni yasa çok farklı, çok yeni

kurumlar getiriyor. Birçok deneyimli, yaşlı ve emekliliğine az kalmış yargıç ile savcı, artık oturup bir öğrenci gibi yeni yasa öğrenmek sıkıntısına girmek istemiyor. Türkiye'de zaten ciddi bir açık var. Dolayısıyla bu yasanın 1 Nisan'da yürürlüğe girmesiyle birlikte Adalet Bakanlığı ve yargı erkini ciddi bir yargıç eksikliği karşı karşıya kalacağını söylemek gerekiyor. Yasa belli bir süre geciktirilirse uygun olur. Biz önlem aldık. 75 baronuzun 65'inde eğitim toplantıları yaptık. Çok kötü yasalar da, iyi uygulamaların elinde çok başarılı uygulanabilir."

Britanya'nın İstanbul Başkonsolosu Roberto Hay reformları büyük ilgiyle izlediklerini belirterek, Britanya-Galler Hukuk Kurumu Uluslararası Departman Başkanı Alison Hook, "AB hukuku, her yeni üye göre kendisini ayarlamaktadır. Sizin üyeliğinizin de bizi ne şekilde değiştireceğini tartışıyoruz" dedi.

AB Komisyonu Türkiye Deleğasyonu'ndan AB Komisyonu Selda Paylak da, Türk toplumu nun yüzde 80'e yakınının AB'den yana olduğunu, ancak yüzde 20'lere yakınının AB hukukunu bilmediğini söyledi. (Radikal)

31.03.2005 Radikal

TBB Başkanı Özdemir Özok:

'Evrensel ilkeler yaşama geçirilmeli'

► "Yargı Etiği" konulu panelde konuşan TBB Başkanı Özok, evrensel hukuk ilkelerinin etkili olmasını kendilerine hedef olarak belirlediklerini vurguladı.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok, insanlığın barış ve huzuru için uluslararası hukuk kavramlarının yaşama geçirilmesinin zorunu olduğunu vurguladı.

TBB, Virginia Eyalet Barosu ve Ankara Barosu işbirliğiyle "Yargı Etiği" paneli düzenlendi. Sheraton Oteli'ndeki panele, Danıştay Başkanı Ender Çetinkaya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Nuri Ok ile avukatlar katıldı. TBB Başkanı Özok, bireysel ve ulusal ilişkilerin düzenlenmesinde ulusal üstü hukuk normlarının ve evrensel hukuk ilkelerinin etkili olmasını kendilerine hedef olarak belirlediklerini vurguladı.

Hukukun üstünlüğünün egemen olması için çalışmalarını kararlarda yürüttüklerini anlatan Özok, "Bu kararlı çalışmalar sonucu, hukukun üstünlüğü ilkesi ilk kez 1982 Anayasası'nda ifadesini bulmuştur" diye konuştu. Ankara Barosu Başkanı Ahsen Coşar da uluslararası yasaları iyi anlamının dünyadaki toplulukları anlamak açısından önemli olduğunu söyledi. Adaletin her zaman insanlığın ulaşmak istediği ideallerin başında geldiğini kaydeden Coşar, "Adalet, dünyada bizim gerçekleştirmemiz gereken bir görevdir" dedi.

29.03.2005 Cumhuriyet

'Yargı bağımsız ve güvenilir olmalı'

Ankara Barosu ve Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen toplantıda, yargı bağımsızlığı ve güvenilirliğinin vatandaşların hak arama mücadelesinde mahkemeleri kullanması için önemli olduğuna dikkat çekildi. Toplantıda, avukatların politik kaygı ve önyargılardan uzak durmaları gerektiği vurgulandı.

Ankara/EVRENSEL

Ankara Barosu ve Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen "Yargı Etiği, Avukatlık Meslek Kuralları, Yargı-Baro ve Yargıç-Avukat İlişkileri, Sivil Toplum ve Baro" başlıklı panelde, yargı etiği ve bağımsızlığı maysaya yatırıldı. ABD'den ve Türkiye'den hukukçuların katıldığı panelde, bağımsızlık ve güvenilirliğin yargı sistemi için önemine vurgu yapıldı.

Ankara Sheraton Otel'de, önceki gün düzenlenen panelde söz alan ABD'li Yargıç Leslie Alden, yargının bağımsız olması halinde, politik olaylardan veya toplumsal önyargılardan etkilenmeyeceğini ve sağlıklı karar verebileceğini ifade etti. Son günlerde ABD'de yargı bağımsızlığına karşı çıkan çok tehdidin yaşandığına dikkat çeken Alden, medyanın ve kimi kurumların yargıyı etkilemeye çalıştıkları

nı dile getirdi.

Virginia Barosu Etik Kurulu Başkanı Avukat James McCauley, geciktirilmiş bir adaletin aslında adaletin yerine getirilmediği anlamına geleceğini vurguladı. ABD'de avukatların görevlerini kötüye kullanmalarının önüne geçmek için yasal ve yapısal düzenlemelerin bulunduğunu belirten McCauley, duruşmaların ve kararların halka açık olmasının yargının güvenilirliği açısından önemli olduğunu kaydetti.

'Hukuk eğitimi facia'

ABD'nin Iraklıları öldürerek özgülleştirmesine karşı uluslararası mahkemelerin hiçbir işlem yapmadığı bir ortamda yargı etiğinden bahsedilemeyeceğini vurgulayan Avukat Bülent Turhan Gündüz ise yargı eti-

ğinin sağlanması için öncelikle iyi bir hukuk eğitiminin şart olduğunu söyledi. Türkiye'de bulunan hukuk fakültelerindeki eğitimi "facia" olarak niteleyen Gündüz, "Bu eğitim sistemi devam ettiği sürece, çocuk satanları savunan avukatlar ve onları beerrat ettirecek hakimler olacaktır" dedi.

Panelde konuşan Türk Hukuk Kurumu Başkanı Avukat Erkan Yücel, ABD'de avukatlar için serbest olan reklamların mesleğe güveni azaltacağını belirterek, bu konuda Türkiye'de uygulanan reklam yasağının olumlu olduğunu bildirdi.

Konuşmaların ardından dinleyicilerden gelen "Guantanamo Üssü'nde tutulan mahkûmların yasal konumları ve yargılanma süreçleri hakkında ne düşünüyorsunuz?" sorusuna Yargıç Alden, "yasal konumu gereği açıklama yapmasının mümkün olmadığını" şeklinde yanıt verdi. Avukat McCauley ise bu durumun bir ABD vatandaşları olarak kendisini rahatsız ettiğini ifade etti. Bu konuda yasal ve akademik alanda tartışmaların devam ettiğini belirten McCauley, mahkûmların sınırsız süreyle tutuldukları kalmalarına karşı olduğunu altını çizdi.

29.03.2005 Evrensel

YARGIDA EMEKLİYE AYRILMA FURYASI

Özok: Hâkimler yasayı beklemedi

İstanbul Haber Servisi- Türkiye Barolar Birliği Başkanı (TBB) Özdemir Özok, yarı yürürlüğe girecek olan yeni Türk Ceza Yasası'nın (TCY) ertelenmesi gerektiğini ifade ederek, "Müthiş bir hâkim savcı açığı başlayacak. Yeni uygulamanın sıkıntılarını göğüslemek istemeyen ve emekliliği yaklaşmış olan yargıç ve savcılar emekli oluyor" dedi.

TBB Başkanı Özok, Dedeman Oteli'nde düzenlenen Avrupa Hukuku ile ilgili sempozyumun açılışının ardından gazetecilerin yarı yürürlüğe girecek yeni TCY ile ilgili sorularını yanıtladı.

Yeni TCK ile ilgili olarak ciddi endişe ve eleştirilerin olduğunu dile getiren Özok, "Yargıda müthiş bir emeklilere ayrılma furyası başladı. Bu yeni yasa çok farklı ve çok değişik yeni kurumlar getirecek. Birçok deneyimli, yaşlı, emekliliğine bir-iki yıl

TBB Başkanı Özdemir Özok.

kalmış yargıç ve savcı arkadaşlar 'artık oturup da bunları öğrenme sıkıntısı içine girmeyeceğiz' diyerek emeklilik düşüncesinde ve arzusundadır" diye konuştu.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nu da bütün kurum ve

kuralları ile işletilebilmek için 4-5 bin savcıya ihtiyaç duyduğunu söyleyen Özok, "Ortada zaten savcı ve yargıç açığı var. Dolayısıyla bu yasanın 1 Nisan'dan itibaren yürürlüğe girmesiyle yargı erkinin ciddi bir yargıç eksikliği ile karşı karşıya kalacağını söylemek için kâhîn olmayı gerektirmez" dedi. Yeni yasanın "uzlaşmacı avukat" diye yeni bir kurum ortaya çıkardığını söyleyen Özok, "Tabii bu uzlaşmacı avukat birimi hizmet yaparken para alacak. Dolayısıyla yasanın bize verdiği para dışında yeni bir kaynak yaratılmadı. Barolar bu hizmeti yerine getiremeyecek" dedi.

31.03.2005 Cumhuriyet

Yargıda 'Bozkurt' tartışması sürüyor

Birgün - Ankara

Yargıtay Birinci Başkanvekili Osman Şirin'in "Mahmut Esat Bozkurt dönemi bitmiştir" sözleriyle ilgili tartışma bitmek bilmiyor. Şirin'in sözlerini "vefasızlık örneği" olarak niteleyen Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Özdemir Özok'a Yargıtay Başkanı Osman Arslan ve Şirin karşılık verdi. Arslan, yargıda kimsenin Bozkurt'a karşı olamayacağını söylerken, Şirin sözlerinin yanlış anlaşıldığını ileri sürdü. TBB tarafından, avukatlık mesleği'nde 40-50 yılını dolduranlara plaket töreni, yüksek yargı mensuplarını bir araya getirdi. TBB Başkanı Özdemir Özok, Yargıtay Başkanı Osman Arslan, Yargıtay Birinci Başkanvekili Osman Şirin, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Nuri Ok, eski Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu, es-

ki Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden'in katıldığı törene "Mahmut Esat Bozkurt dönemi" tartışmalarını damgasını vurdu.

TBB Başkanı Özdemir Özok konuşmasında, "Mahmut Esat Bozkurt'un devrinin kapandığını iddia etmek, onun şahsında çağdaş ve laik Türk hukuk devrimini ve Cumhuri-

yet'in kazanımlarını inkâr etmektir" görüşlerine yer verdi.

Yargıtay Başkanı Osman Arslan, Bozkurt'un laik hukuka geçişin mimarı olduğunu belirtti. Şirin, "Yargıtay'da Mahmut Esat Bozkurt'a karşı olan kişi yoktur. Yüce Atatürk'ün çizdiği çizgi sürecektir" dedi.

Yargıtay Birinci Başkanvekili Osman Şirin de TBB Baş-

kanı Özok'un kendisine "eksik tanımlamayla atfıla bulunduğunu" söyledi. "Bozkurt hepimizi yetiştiren, bugüne getiren, hepimizin onur kaynağı olan laik kimliğinin sahibidir" diyen Şirin, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sözümü aynen tekrarlıyorum. O söylemde bütünüyle ceza mevzuatının değiştiğiyle işaret etmek amacıyla 'Bir dönem sonlanıyor, yeni bir dönem başlıyor. Saygın hukukçu Mahmut Esat Bozkurt, 79 yıl bütün saygınlığıyla hükümlerini sürdürdü. Büyük bir dışsıplın yarattı' sözü ve ardından gelen, 'Yüce Önder Atatürk, hiçbir zaman yargının bütçedeki payını yüzde 5'terin altına düşürmedi. Sayın Bakan siz, yüzde 1'lere çıkaramadınız' sözleri o laik hukuka büyük bir saygıdır. Herhalde laik hukuka saygısızlık yapacak kişiler en sonuncusu Osman Şirin olurdu."

05.04.2005 Birgün

Başkan Osman Arslan, 'İçimizde laikliğe karşı kimse yok' dedi

Yargıtay'dan Bozkurt savunması

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Yargıtay Başkanı Osman Arslan, yargının, avukatı, hâkimini ve savcısıyla bir bütün olduğunu belirterek "Bizim içimizde, laikliğe ve Mahmut Esat Bozkurt'a karşı olan kimse yoktur, olmamıştır, olmayacaktır" dedi. Daha önce Bozkurt döneminin kapandığını söylemesi nedeniyle eleştirilen hedefi olan Yargıtay Başkanvekili Osman Şirin ise "Bozkurt, hepimizin onur kaynağı olan laik kimliğinin sahibidir" diye konuştu.

Türkiye Barolar Birliği'nce, avukatlık mesleğinde 40-50. yılını dolduranlara plakette-ri Sheraton Oteli'nde düzenlenen törene verildi. Törene, Yargıtay Başkanı Arslan, Yargıtay Başkanvekili Şirin, Yargıtay Başsavcısı Nuri Ok, Yargıtay Onursal Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu, eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden de katıldı.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok, kısa süre önce Şirin'in basına yansayan açıklamalarında, "Bozkurt döneminin kapandığı, değişen ve gelişen koşullara uy-

gun olarak yeni bir dönemin açıldığı" şeklindeki sözlerini anımsattı. Çağdaş Türk yargı sisteminin kurucularından Bozkurt hakkında yapılan tespitleri, "vefasızlık örneği" olarak niteleyen Özok, "Anadolular devriminin aut isimlerinden, laik hukukun mimarlarından ve çağdaş Türk yargısıyla özdeşleşen Mahmut Esat Bozkurt'un devrinin kapandı-

► Daha önce Bozkurt döneminin kapandığını söylemesi nedeniyle eleştirilen hedefi olan Yargıtay Başkanvekili Osman Şirin, "Bozkurt, hepimizin onur kaynağı olan laik kimliğinin sahibidir" derken Yargıtay Başkanı Arslan da "İçimizde Mahmut Esat Bozkurt'a karşı olan kimse yoktur, olmamıştır, olmayacaktır" diye konuştu.

ğım iddia etmek, onun şahsında çağdaş ve laik Türk hukuk devrimini ve Cumhuriyet'in kazanımlarını inkâr etmektir" dedi.

Törendeki avukatlardan birine plaketteki veren Yargıtay Başkanı Arslan, Bozkurt'un, laik hukuka geçişin başmimarını olduğunu belirterek "Çerek yargıda, gerekse Yargıtay'da Bozkurt'a karşı olan kişi yoktur. Yüce Atatürk'ün çizdiği çizgi devam edecektir. Yargı ve Yargıtay, avukatıyla, hâkimleriyle, savcısıyla bir bütün-

dür. Bunları kimse birbirinden ayramaz. Bizim içimizde laikliğe, Bozkurt'a karşı olan kimse yoktur, olmamıştır, olmayacaktır" diye konuştu.

Şirin de Özok'un konuşmasında kendisine "eksik tanımlamayla atfıla bulunduğunu" söyledi. Şirin, "Mahmut Esat Bozkurt hepimizi yetiştiren, bugüne getiren, hepimizin onur kaynağı olan laik kimliğinin sahibidir. Laik hukuka saygısızlık yapacak kişilerin en sonuncusu Osman Şirin olurdu" dedi.

Özok, Şirin'in Bozkurt'la ilgili sözlerinin "eksik yanıtıldığını" söylemesi üzerine "Sayın Şirin'in anlatımları sonunda, kimse benim ağzımdan bu anlamda bir vurguyu asla duymayacaktır. Bu konulara en az benim kadar duyarlı olduğum ve ev sahibi olarak kendisini incittiğim için özür diliyorum" dedi.

Törende, 40-50. yılını doldurarak plaket alan avukatlar arasında, CHP Genel Sekreteri Önder Sav, eski bakanlardan Ali Şevki Erek ve eski Türkiye Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav da yer aldı.

05.04.2005 Cumhuriyet

Barolar Birliği'nde seçim çalışmalarını hızlandı

Murat Aydın | Ankara

Geçen yıl yapılan seçimlerle il barolarının başkanlarını yenileyen avukatlar şimdiki Türkiye Barolar Birliği (TBB) başkanını seçmeye hazırlanıyor. Dört yıldır TBB başkanlığını yürüten avukat Özdemir Özok'un görev süresi 13 Mayıs 2005'te doluyor. Başkanlık için yapılacak seçimde Özok yeniden aday olabilecek. Ankara Barosu eski başkanlarından avukat Sadık Erdoğan da adaylığını açıkladı. Daha önce TBB başkanlığına aday olacağı konuşulan İstanbul

Barosu eski Başkanı avukat Yücel Sayman'ın ise geçen yıl edtin ayında yapılan İstanbul Barosu seçimlerinde delege seçilemediği için aday olamayacağı belirtiliyor.

TBB başkanlığı için İstanbul Barosu delegeleri arasından başka bir adayın çıkıp çıkmayacağı ise henüz netleşmedi. Avukatlık Kamuna göre dört yılda bir yapılan Barolar Birliği başkanlığı seçimi 21-22 Mayıs 2005 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilecek. Seçiminde bir tek kuruluma üye olan 359 delege oy kullanabilecek. Delegeletin 280'li barolar tarafından seçilen avukatlardan oluşurken, 75 il baro başkanları ile 4 eski birlik başkanları doğal

delege olarak seçimde aday olma ve oy kullanma hakkına sahip bulunuyor. Geçtiğimiz yıl en fazla delege sayısına İstanbul Barosu sahip olmasına rağmen şimdiye kadar birlik başkanlığına Ankara Barosu'nun eski başkanlarından seçilme fırsatı olmamıştı. Şimdiki birlik başkanı Özdemir Özok gibi diğer aday Sadık Erdoğan da Ankara Barosu'na birer dönem başkanlık yapmıştı. Seçimde adayların avukatların mesleki sorunlarıyla ilgili projeleri ve çözüm önerileri etkili olacak. Adaylar Özok ve Erdoğan, delegeletin oylarını almak için simdiden il il doluşmaya başladı. TBB Başkanı Özok, 4 yıllık başkanlık dönemi içinde avu-

katların mesleki sorunlarının çözülmesi için önemli kriterlere imza atacağını belirtti.

Sadık Erdoğan ise, avukatların giderek artan sorunlarının kendisini barolar birliği başkanlığı için aday olmaya zorladığını söyledi. Daha önce Ankara Barosu başkanlığı yapan Erdoğan, "Mesleğimizindeki sorun derecede çok hızlı önüne geçilmesi gerekir hale geldi. 2001 yılında çıkan avukatlık yasaından sonra gerek uzlaşma kurulunun ortadan kalkması, gerekse sınavın ertelenmesi ve sosyal güvenlik sorunlarının çözülmemesi gibi sıkıntılar karşısında avukatlar inim inim iniyor." diye konuştu.

12.04.2005 Zaman

Karanfil Sokağı No: 5/62 06650 Kızılay-ANKARA
Tel: (+90.312) 425 30 11 - 425 36 19 - 418 13 46 Faks: (+90.312) 418 78 57
web: www.barobirlik.org.tr
e-mail: admin@barobirlik.org.tr • yayin@barobirlik.org.tr